BUDAPEST

XXXVII. évfolyam. 1. szám. 1922 január 5

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 200·— K
Fél évre ... 100·— K
Egyes szám ára ... 10·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Boldog uj évet kiván nagyrabecsült előfizetőinek, hirdetőinek és jóbarátainak a „Vendéglősök Lapja“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

TARTALOM:

Előtérben van a munkásmozgalom kérdése.

Visszapillantás a mult évi tevékenységünkre.

Drágaság és az export.

Kiterjesztik a fényüzési adót.

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Előtérben van a munkásmozgalom kérdése.

A vendéglősipart ma alaposan foglalkoztatják az ipari és italmérési törvények reformjának ügyei, a különböző adó- és egyéb rendeletek olyannyira, hogy nincs jelenleg egyetlen olyan iparág sem, amelyben akkora gondja volna a munkaadónak, mint a mi iparunkban. A munkától és a szaladgálástól nem félünk, de határozottan elkeseritő az az agresszivitás és az ellenszenvnek az a megnyilvánulása, amelyben az eljárások során az állami és a törvényhatósági szervek részéről állandóan részünk van.

El lehetünk azonban készülve ujabb gondokra és támadásokra, mert szakipari alkalmazottaink köréből a bérmozgalom kérdésének felvetése már csak rövid idő kérdése. A mozgalmat nem az alkalmazásban levő szakmunkások hivják fel, hanem rajtuk kivül álló törekvések szitják és megütközéssel tapasztaljuk, hogy már a beharangozásnál is szélsőségi eszközök és fenyegetések szerepelnek harci fegyverekül.

A cél: magasabb javadalmazás elérése; jelmez: a borravalórendszer eltörlése.

Mielőtt ezt a kérdést fejtegetnők, foglalkozzunk az egyetlen magyar város, Pécs vendéglőinek rendszerével. Munkatársunknak alkalma volt Pécsett a helyi viszonyok tanulmányozására és a lefolyt küzdelem betekintésére.

Pécsett a szerb megszállás és az általa dédelgetett kommunista-uralom idején a százalékrendszer honosodott meg. A bérkérdés végleges rendezéseképen az alkalmazottak december hó 12-én a következő ajánlatot terjesztették elő: étkezés nélkül 12%, étkezésnél 8% a bruttóbevételből és heti 100 kor. alapfizetés, borravaló eltörlése. A munkaadók a %-ot az étlapárakhoz kivánták beszámitani,

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLERÁRÓLÓ R.-T.

BUDAPEST VII. ILKA-UTCA 25-27.

TELEFON: JÓZSEF 22-44.

egyezségre kilátás nem volt; az alkalmazottak beszüntették a munkát, a munkaadók pedig erre kizárással feleltek.

Az egyezkedés ügye széles mederben folyt. A rendőrség és főispán is közbevetették magukat, mire sikerült megegyezni abban, hogy minden egyes fogyasztónál a borravaló a vendéglőben a számla összegének 8%-a, a kávéházban 12%-a, vagyis a fogyasztó, ha akar adni, ha nem, — 8, illetve 12%-kal váltja meg a borravaló önkéntes adását.

Radócsay Imre, pécsi kartársunk, az ipartestület elnöke ismertette az egyezkedési tárgyalások során a nehéz helyzetet, amelyben az ország legdrágább városában az üzletek pangása miatt a vendéglősök jutottak és megértésre kapacitálta a munkásság vezetőit, azonban éppen a hatósági békéltető beavatkozás favorizálta a munkások követeléseit és igy a helyzet a közönség hátrányára dőlt el.

Magánbeszélgetés során tapasztaltuk, hogy a fogyasztó közönség nem idegenkedik a borravaló %-os kirovásától és mértékadó helyen kifejezést adtak annak a felfogásnak is, hogy a képesitéshez kötött iparágakban nem állhat már meg többé a borravalórendszer, mert a kitanult munkásnak joga van teljesitett munkájának előre meghatározott dijazásban való részesitésre és nem engedhető meg, hogy több évi tanulás és munka után a legalacsonyabbrendü munkanemeknek kijáró adományok és ki nem kényszerithető adakozásból kelljen megélnie.

A pécsi szakmunkások eme sikerének anyagi következményei még eddig az idő rövidsége miatt nem tehetők birálat tárgyává, bár azt hisszük, hogy ez határozottan jövedelemcsökkenést fog eredményezni.

A vendéglők és kávéházak is ugy különböznek egymástól, mint a házak. A forgalom külső okokból gyakran változik és ezzel együtt változik a kereset is. A vidéken kisebb a regie-költség és a kereseten kevesebb ember osztozván, az egyesek jobbléte valószinübb, mint esetleg a fővárosban.

Tudjuk jól, hogy a fővárosi szakipari alkalmazottak precedensnek tartják a pécsi esetet és ugyancsak a borravaló-rendszer eltörlése mellett %-os részesedés kiküzdésére készülnek.

Elvileg megértjük azt, hogy a borravaló nem lehet munkabér és nem lélekemelő tudat az, hogy szakipari előképzettség után fizetésül az alacsonyabbrendü munkáknak kijáró adomány képezze a megélhetés alapját.

Figyelmébe ajánljuk azonban azoknak, akik a bérmozgalom felhivásának és előkészitésének a vezetői, — hogy a fővárosban ilyen reform nem vihető keresztül zökkenés és átmenet nélkül oly időben, amikor az ipari pangás általános. Ma, amikor a munkaadók egy része a gondoktól üzlete eladásával menekül, másrésze beledobja üzletébe netalán megőrzött tőkéjét és a revizió, adók, engedélymegvonás idejében a fejüket is alig találják, — valóságos hátbatámadás volna az erőszakos eszközök használata, amelynek komoly következményei lennének.

A munkások ma két táborban vannak politikailag elkülönitve, tehát nincs meg az egység közöttük; a munkaadók pedig kénytelenek volnának a tönkrejutást eredményező %-os részesedés elől üzemük leállitásával is védekezni.

Tudniok kell a munkásoknak, hogy csak kevés olyan üzlet van, amely a legsulyosabb anyagi viszonyok között is jövedelmez és azt is, hogy a vendéglősiparban kell forgótőkének lennie, tehát nem szabad abból a feltevésből kiindulni, hogy az összes főnökök milliomosok. A fővárosi üzemek közterhei és a hatósági megszoritások egyenesen kizárják a regie-költségek növelését, — mig például a pécsi viszonyoknál, ahol 10 az üres főzelék és 18 korona a feltétes főzelék, sokkal magasabbak az étlapárak és a fogyasztás fokozására a pécsi munkaadók önként nyujtanak a közalkalmazottaknak a sülteknél 30% árkedvezményt.

Nem harci eszközökkel kell a gazdasági eredményekért küzdeni, hanem méltányos megértéssel és főleg — kalkulációs alapon, vagyis a józan ész belátásának kell korlátoznia az akarat féktelenkedő megnyilvánulását.

Meg merjük kockáztatni azt a kijelentést, hogy

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló boralt a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

A LEGJOBB ÜDÍTŐVIZ A SZÉNSAVVAL TELITETT
HARMATVIZ
ÁSVÁNYOS FORRÁSVIZ
MEGRENDELHETŐ: BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEMÉBEN
BUDAPEST, I., Gellért-rakpart 1.
TELEFON: JÓZSEF 112—59.

a borravalórendszer eltörlése a munkásoknak legalább 50% keresetcsökkenést okozna. Arra nem is gondolunk, hogy a bérmozgalom megrendezői követnék például a borbélyok módszerét, akik a nagy mellveregetés után éppugy elszedik a borravalót 600—700 korona hetifizetés, 20% bruttórészedés után, — akárcsak régebben. Itt is hangoztatták a szakipari munkás önérzetét és a borravalótól való undor érzetét, — de próbáljon csak valaki másodszor borotválkozni ott, ahol első izben nem adott borravalót.

Nem szabad a praktikumot szem elől téveszteni és számitani kell arra, hogy a borraváló kötelező lerovásával a vendégforgalom csökkenése is beállhat, — vagyis a munkaalkalom is csökken, a munkanélküliség is a redukált személyzetnél a munkábanállók munkamennyisége is növekedni fog és felmerül a kérdés: fognak-e majd munkát is adni a harci kürtösök azoknak, akiktől az erőszakos reform elveszi a kenyerüket?

Visszapillantás a mult évi tevékenységünkre.

Lapunk 37 éves multra tekinthet vissza immár, mely idő az ipari szaksajtó körében nem mindennapi jelenség.

Nem tagadjuk el azt, hogy ez a mult csak küzdelemmel van tele, amelynek nyomaiban sohasem találhatta meg senki az anyagi sikerekre való törekvést.

Valósággal fürödtünk a legteljesebb függetlenségben és a valódi egyéni szabadságban és olvasóink erkölcsi támogatása mindenek előtt fokozta munkakedvünket.

Fenntartottuk a szabad véleménynyilvánitás jogát ugy ipari érdekképviseletünk, mint az állami és törvényhatósági szervek irányában és többszöri kisértés dacára sem titkoltuk el véleményünket ott, ahol a nagyipar vagy nagykereskedelem támogatásának megvonása követte igazmondásunkat.

Ez a mi erkölcsi alapunk ez a mi tőkénk és erősségünk!

A békés multban több alkalmunk nyilt az alkotó természetü munkára is, mig ma iparunk védelmére vagyunk szoritva.

Még élnek a tanui azon időknek, amikor a »Vendéglősök Lapja« nagyszerü alapitójának, néhai Ihász Györgynek kezdeményezésére megalakult a »Nyugdijintézet«. Azokban a régi jó időkben teljes erővel szolgálhattuk az iparfejlesztés, a tanoncoktatás, a képesités, a gazdasági függetlenség céljait, mig ma, az ipari reformok és a gazdasági megujhodás idején minden erőnket a védekezés gondolata foglalja le.

Kétszeresen keserüvé teszi a küzdelmet az, hogy »mindenki elllenünk és senki mellettünk«.

Szorongat bennünket a termelés kapzsisága, a belőlünk és rajtunk élő nagyiparok felszippantási vágya, a napisajtó tájékozatlan gunyolódása, szakipari korcsjaink meg nem engedett versenytempója, az államhatalom kiméletlen közteherviselési ráerőszakolása és mindezek tetejébe egységünk hiánya és a nagyméretü részvétlenség sorainkban.

Kartársaink legnagyobb részéből hiányzik az érdeklődés, a kölcsönös támogatás gondolata és csak akkor van nagyobb zugás, ha személyeskedésekről van szó, avagy valamely törvény, vagy rendelet nagyon is az elevenbe vág.

A kartársak tulnyomó nagy része, ha vásárolja is a szaksajtó-termékeket, — nem igen olvassa el azokat; ha pedig elolvasta, — nem törődik többé iparának belügyeivel.

Fájdalmasan kell itt megemlitenünk azt, hogy a német ipar és kereskedelem felismerte már régen a szakirodalomban rejlő hatalmas erőket és büszkén vallja a szaksajtót ipari nagysága jelentékeny tényezőjének.

Kartársak! Pár száz koronás előfizetések odavetése még nem áldozat a fejlődés mérlegén, — tanulva kell érdeklődni és tapasztalni. A munkások ezen a téren tulhaladták a munkaadókat!

Felvetettünk több olyan javaslatot, amely ipari

POLLÁK EMÁNUEL ÉS FIA BORNAGYKERESKEDÉS
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 14. szám. WIEN, LEMBERG, BRÜNN.
Telefonszám: 191. Pince: Budafok, Dunasor 12.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 29—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek! Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki uradalmi
bérpince r.t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrinyi-u. 7.

összességünk csekély gazdasági erejével termelési eszközök felállitását célozta, de a jelentkezők pénzbeli ereje kevés volt. Pinceszövetkezet, sörlerakat, jéggyár alapitására konkrét ajánlatokat továbbitottunk — és minden megfeneklett a részvétlenségen.

Viaskodtunk a sörkartellel, az Árvizsgáló Bizottsággal, az adótultengéssel, a piszkos konkurrenciával, az állami árdrágitási törekvésekkel és szembeszálltunk azzal a vérig sértő, embertelen bánásmóddal, amelyben a hivatali szervek iparunkat részesitik.

Kartársak! Becsüljük meg jobban önmagunkat és azt a néhány lelkes embert, aki dolgozik mindnyájunk érdekében! Ne csak a vendéglősbálokon legyünk ott mindnyájan, hanem a zöldasztalnál és a tanulásnál is.

Két év óta a változott viszonyok mindent felforgattak iparunkban és a közel jövőben szociális problémák fognak felvetődni, — ébredjünk fel már kissé, talán ráeszmélünk a régi mese igazságára, hogy egy szál vesszőt a gyermek is el tud törni, de egy kötegnyi ellenáll az óriás erejének is!

Drágaság és az export.

A gazdasági válság, amely egész Európát, sőt Amerikát is érinti, erős próbára teszi hazánk közgazdasági berendezkedését.

E válság tanulságai egyben a jövő berendezkedésnél zsinórmértékül kell, hogy szolgáljanak.

Ma már nyilvánvaló, hogy vámpolitikánk gyökeres korrekturára szorul.

Mult hó 5-iki számunkban rámutattunk arra, hogy a mostani drágaság egyik oka ott keresendő, hogy a termelők hallani se akarnak arról, hogy terményeik árait mérsékeljék.

De van még egy igen fontos oka is a drágaságnak és pedig »élelmiszer- és gabona-export«.

Nemzetgazdasági szempontból talán hasznos tevékenység az élelmiszer és gabona-export, de ma, amikor a fix fizetéssel és meghatározott jövedelemmel biró osztályok és a munkásság a türhetetlenné vált drágaság nyomása alatt összeroskadt, éppen itt az ideje annak, hogy a liszt, hus, tojás, baromfi stb. élelmiszerek exportálását a minimumra redukáljuk és egy időre esetleg teljesen beszüntessük.

A tojás drágulását a szem drágulásán felül kizárólag a kivitel emelése okozza.

Ma már 12—15 korona Budapesten egy tojás, amelynek ára még egy év előtt se volt több öt koronánál. Ennek oka az, hogy a Tojáskereskedelmi r.-t. a vidéken millió számra vásárolja össze a tojást azért, hogy külföldre szállitsa. Sőt az exportörök ügynökei még Budaepsten is szedik össze a tojást. Hogy mindez miért történik, elegendő, ha elmondjuk, hogy ma Párisban egy tojás 90 centime, Svájcban pedig ennek a kétszerese. A 90 francia centime egyenlő 63 magyar koronával, a 170 svájci centime pedig 93 magyar korona.

Látnivaló, hogy a magyar tojás-export egyike a legfényesebb üzleteknek.

Ugyanez a helyzet a baromfi-exportnál is. A budapesti piacon a csirke kilója 130 korona. Mig Franciaországba kivitt magyar csirkéért a párisi piacon kilónként 14 frankot fizetnek, ami 980 magyar koronának felel meg. A Svájcba kivitt csirke ára pedig kilónként 7 svájci frank. Ami a mi pénzünkben 1200 korona.

Két export-vállalat az »Élelmiszerszállitó« és a »Vadkiviteli r.-t.« vásárolja össze vidéken a csirkét 80 koronás árban és szállitja azután ki a magas valutáju külföldre.

A pesti piacon a jó fajta vöröshagyma kilóját 30—32 koronáért mérik. Ennek oka pedig az, hogy hónapokkal ezelőtt a makóiak 400 vaggon hagyma kivitelére kaptak engedélyt. Ebből azonban leginkább az exportöröknek volt hasznuk, mert ők helyben a termelőnél 11 koronáért vásárolták a hagymát, amiért Londonban 100 K-t kaptak.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **IOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Legnagyobb cég a szakmában! **Vendéglős urak figyelmébe!** **Alapittatott az 1896. évben.**

Mielőtt bor- és sörkimérőkészüléket, borszivattyut, jégszekrényt, sörcsapokat és egyéb pincegazdasági cikket venne, tessék bizalommal az
EGYESÜLT GÉP- és FÉMÁRUGYÁRAK R.-T.,
Budapest, IX., Tinódy-utca 3. céghez fordulni.
Telefon: „József" 50-68. **Sürgönycim: Gépfém.**
Árjegyzékkel, felvilágositásokkal dijmentesen szolgálunk.
FIGYELMES ÉS SZOLID KISZOLGÁLÁS!

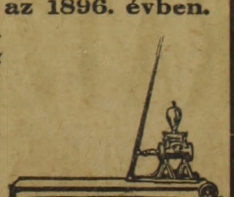

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ALMÁSSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek
ajánlja napi áron kitünő fajborait. o o-o-o

Ugyancsak ez a helyzet a husnál is. Nem eshet a hus ára akkor, amikor egész sereg bank és állatkereskedelmi részvénytársaság állandóan szállitja ki Olaszországba, Svájcba és Németországba az élő marhát és sertést.

Végül ugyanez a helyzet a gabonánál és a gyümölcsnél is.

Ha csakugyan sok a feleslegünk egyes terményekben és szükséges, hogy külföldi pénz folyjon be, akkor véleményünk szerint a kiviteli engedélyek után elért haszon ötven százalékát kellene, hogy az állam kapja. Ezen ötven százalékot azután az itthoni élelmezés olcsóbbátételére kellene fordítania az államnak.

Reméljük, hogy a jövő vámpolitikánk olyan irányban módosul, hogy a legszükségesebb élelmicikkekkel való ellátás és kereskedelem az állam részéről nagyobb ellenőrzésben és helyesebb berendezésben nyilvánul majd meg.

Azt hisszük, hogy a közélelmezés kérdése mégis csak fontosabb, mint az, hogy néhány bank és részvénytársaság milliárdokat gyüjtsön.

Kiterjesztik a fényüzési adót.

Mikor Bethlen István gróf uj kormányának programmját ismertette, alig pár szóval, de annál érthetőbben jelentette be a pénzügyi tárca kívánságát: az állami bevételek szaporitását. Dr. Kállay Tibor, az uj pénzügyminiszter szintén követi elődei politikáját és egyelőre csak a közterhek növelését jósolja be, támaszkodván arra a szomoru igazságra, hogy a költségvetés ujabb deficitje 16 milliárd korona. Minthogy az egyenes adók éveken át történt emelgetése tovább már nem folytatható, mert az ezekben előirányzott összegek befolyását a beállott pénzszüke akadályozza és e téren már az az adózók teherviselési képessége teljesen ki van meritve, — a pénzügyi kormány müködése csupán az indirekt adónak terére szoritkozik és hogy e tekintetben ne legyen semmi kétségünk, hivatalos helyen bejelentették a forgalmi adónak 3%ra tervezett fölemelését és a fényüzési forgalmi adó széleskörü kiterjesztését.

Iparunkat érte az a dicsőség, hogy a pénzügyminiszter bennünket terit ki legelőször a viviszekció mütőasztalára. Természetesen sok fura hir kóválygott a levegőben a legelső napokban. Beszéltek arról, hogy az összes vendéglők tartoznak fényüzési adót fizetni, a zenés éttermek adóját 25%-ban emlegették.

Ipartestületünk küldöttsége felkereste a pénzügyminisztert, aki oda redukálta a hireket, hogy csupán fölemelik a luxus-éttermek számát és azonkivül mindenütt megadóztatják a különleges ételeket és különleges italokat.

Az igéretet hamar tett követte és egyelőre kerületenként 4—5 étterem megkapta az illetékes adófelügyelőktől a luxus-adók beszedésére vonatkozó utasitást. Semmi kétségünk nincs abban, hogy a különlegesnek minősitett ételek és italok megadóztatása sem fog sokáig késni.

Mivel már meguntuk a panaszkodást, nem akarjuk itt felsorolni, hogy mennyi torturával nyagatták az utolsó félévben iparunkat az ország önkéntes közgazdasági mentőzsenijei. Csupán azt a kérdést intézzük a gyorstalpaló iparpolitikusokhoz: tudják-e azt, hogy az 1921-ik év folyamán a fővárosban 200-nál több kávés és vendéglős tönkre ment?

Tudják-e azt, hogy ez a tönk milliókra menő adókárt jelent az állampénztárnak?

Iparunk közterheinek erőszakos növelése már nem a jog, hanem a hatalom kérdésévé fajult és igy a szakértelmen alapuló védekezés sikerére már nem is számitunk.

A fényüzési adó kiterjesztése csak jelentéktelen összeggel fogja novelni ezen adó bevételét, mig ezzel szemben jobb éttermeink közönsége és forgalma alaposan csökkenni fog. Nem tudjuk megérteni azt, miért kell luxus-adóval sujtani a közepes polgári étterem egyszerü vacsoráját akkor, amikor a hentestől vásárolt hideg vacsora ára jóval magasabb. A luxus-adó mesterei arra sem gondoltak, hogy legalább az éttermek söntéseit mentesitették volna a fényüzési adó alól, azon oknál fogva, hogy

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

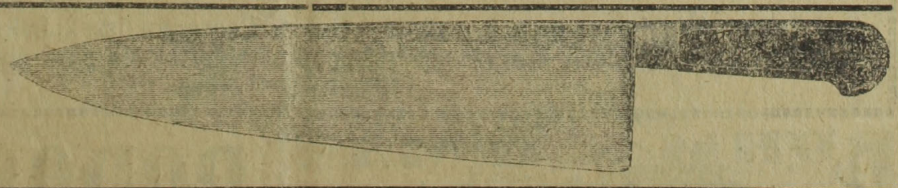

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Szenzációs találmány! TELEFON: József 36—67

HORDÓUJDONSÁG!

Világszabadalom! TELEFON: József 36—67

A feltaláló: Radó Sándor, Budapest, IX., Üllői-út 55. szám.

A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszünik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, ömitőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható.

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

a söntésekben csupán a nagyon szegény emberek szoktak étkezni.

Sadnálattal látjuk ipartestületünk vezető embereinek kitartó, bár meddő fáradozásait és csupán arra kérjük őket, ne veszitsék el türelmüket, hanem várják be azt az időt, mig a pénzügyi kormányzat kapacitásai is észre fogják venni azt az ürt, amit sorainkban az erőszakos reformok vágtak, talán egyszer rá fognak jönni arra, hogy iparunk tönkre jutottait nem a konjunktura, sem a termelők árdrágitása, hanem az archimédesi adócsavar temette el.

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT UDITÓVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-UTCA 6. TELEFON

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Előfizetőinkhez!

Felkérjük azon t olvasóinkat, akik az előfizetési díjakkal hátralékban vannak, hogy a lap zavartalan szétküldése érdekében azt kiadóhivatalunkba beküldeni sziveskedjék.

A Vendéglősök Lapja
kiadóhivatala.

A »Jóbarátok« uzsonnái. A magyar vendéglősök »Jóbarátok« társasága ez uton kiván minden jóbarátnak boldog ujévet és egyben meghivja a minden szerdán délután 5 órakor tartandó társas uzsonnára. 1922 január 11-én Verbőczy Lajos urnál, IV., Városház-utca 3—5; január 18-án Farkas Pál urnál, IX., Üllői-ut 97; január 25-én Kamarás Mihály urnál, VIII., Kun-utca és Tisza Kálmán-tér sarok.

Az italmérési törvény reviziója. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felterjesztésben kérte a kormányt, hogy az imdemnitási törvény során enyhitsék az italmérési törvénynek azt a rendelkezését, mely szerint mindenkinek csak egy italmérési joga maradhat meg. A kamara felterjesztése azt kéri, hogy legalább két üzletre hagyassék meg az italmérési jog. Ugyancsak kérte a kamara, hogy a pálinkamérésekben ecetet is szabadjon árusitani, továbbá, hogy az eddig korcsma-iparengedély nélkül müködött söntések szerzett joguk alapján korcsmaengedély megszerzése nélkül tovább folytathassák üzletüket.

Munkaközvetités. Az ipartestület előljárósága fölhivja a vendéglősöket és szállótulajdonosokat, hogy személyzetüket kizárólag az állami munkaközvetitő hivataltól (VIII., József-utca 33) szerezzék be.

SALZER J.

Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

BÖHM-KÁLMÁN

BOROSHORDÓK

tölgyfából uj és használt minden mennyiségben és nagyságban kaphatók

TELEFON 148-12

Alulirottak ezuton kivánnak boldog ujévet támogatóiknak, kartársaiknak és üzletfeleiknek.

TÖRLEY JÓZSEF és TÁRSA
pezsgő-gyárosok

LITTKE L.
pezsgő-gyáros

BELATINY ARTHUR
pezsgő-gyáros

BOSCHÁN KÁROLY és ARTUR bornagykeresk.
Kőbánya, Onódy-utca 5.

POPPER MÓR és LIPÓT, Kőbánya
bornagykereskedők

FRISCHMANN-ÁRUHÁZ
Budapest, Károly-körut 24.

NEUHERCZ JÓZSEF, Nagymaros
Korona Szállodás

LANG és TÁRSA
Országos Kaszinó

EDERMANN SÁNDOR igazgató
Esplanade-szálloda

WAGNER JENŐ
József-krt 56.

GLÜCK E. JÁNOS
Pannonia

SEBES SÁNDOR igazgató
Britannia-szálló

DÖCKER FERENC
London-szálló

KITTNER MIHÁLY
Metropole-szálló

WALTZ GYÖRGY
vendéglős

MITTROVÁTZ ADOLF
vendéglős

SZITA LAJOS
vendéglős

SCHÁTZ JÓZSEF sörnagykereskedő
Budapest, VIII. Práter-u. 47.

MAYER JÁNOS vendéglős
IX. Drégely-u. 7. Budapest

PUTNOKI ISTVÁN vendéglős
VIII. József-u. 26., Budapest

KESZEY-nagyvendéglő
VII. Rákóczi-ut 44. Budapest

BALÁZS ANTAL vendéglős
Hüvösvölgy, Budapest

HAASZ IGNÁC, Budapest
Sörszanatórium, VII. Erzsébet-krt 7.

GÉMUSZ JÁNOS, Gödöllő
vasuti-vendéglős

DEBRECZENY ZSIGMOND, Kisujszállás
vendéglős

ERDÉLYI FRIGYES, Budapest
Opera-étterem, VI. Andrássy-ut 25.

FRIMM LAJOS, Hévvizszentandrás
vendéglős

GARAY TESTVÉREK, Nagykanizsa
Központi-szálloda

HOPP FERENC, Hőgyész
vendéglős

KARIKÓ GYULA, Debreczen
vasuti vendéglős

SZEGEDI JÁNOS, Gödöllő
vendéglős

LUDVIG B. BÉLA, borkereskedő
VI. Eötvös-u. 30.

MEDVED HENRIK, Gödöllő
Mátyás vendéglő

WAGNER, WERNER és SCHLEICHER
vendéglősök II. Kacsa-utca 9. Budapest

BLASCHKA JÁNOS
vendéglős

NEMÉNY BÉLA
vendéglős

WAGNER BÉLA
vendéglős

KOLOSSA VIKTOR
Nyugati p. u. vendéglő

NEIGER JÁKAB és FIA

KÁROLY és BALÁZS
»Erdélyi« borozó

HOLUB REZSŐ
Nemzeti Kaszinó

GEISZLINGER ISTVÁN, Nagymaros
Hungária Szálloda tulajdonosa

GLÜCK FRIGYES
Pannonia

GELLÉR MIHÁLY
Astoria

MARENCICH, igazgató
»Dunapalota« Ritz-szálló

BURGER, igazgató
Hungária-nagyszálló

GUNDEL KÁROLY

FÁBRI HENRIK
Magyar Ház

KÁDÁR MIKLÓS
Imperiál

BALDAUF MÁTYÁS
vendéglős

FORIKA ANTAL
a budai »Kispipa vendéglő« tulajdonosa

Liszt, bab, lencse, borsó, rizs, mák, árpagyöngy, köleskása, tarhonya, maccaroni, gyümölcsiz, lekvár, szilva stb. árukban SZÜKSÉGLETÉT legolcsóbban beszerezheti TURI JÓZSEF R.T. Fővámtéri lerakatában (a Központi Vásárcsarnokkal szemben) Telefonszám József 135—21.

Ifjusági egyesületek a vigalmi adó ellen. A szegedrókusi ifjusági egyesület a többi szegedi ifjusági egyesülettel karöltve országos mozgalmat inditott, hogy az ifjusági egyesületek által rendezett mindennemü szórakoztató, kulturális és népnevelő előadás mentesitve legyen ugy a vigalmi, mint a rendőri és hasonló dijak fizetése alól, annyival is inkább, mert ezek az ifjusági egyesületek tagjaiktól, akik között már tizenkétéves gyermekek is vannak, tagdijakat nem szednek. A szegedi ifjusági egyesületek, amelyek e mozgalmat megindították, az ország valamennyi ifjusági és jótékonycélu egyesületéhez azzal a felhivással fordulnak, hogy a belügyi és kultuszminisztériumhoz beadandó kérvényüket a szeged-rókusi egyesület titkárához (Véhes Ferenc, Szeged, Puskás-utca 5. szám) küldeni sziveskedjenek. Azok az egyesületek, amelyek alapszabályaik értelmében rendes tagsági dijakat nem, vagy csak részben szednek, ezt a körülményt emeljék ki. A szegedi ifjusági egyesületek az ügy támogatására felkérték Koszó István államtitkárt, Szeged képviselőjét is.

Kérjen mindenütt csak Chillingworth-féle finoman csiszolt és niccelezett acélevőeszközöket. Elsőrendü magyar gyártmány. Minden szakmába vágó üzletben kapható.

Csökken a pálinkafogyasztás. A kormánynak a vasárnapokra szóló pálinkatilalmi rendelete a gyümölcspálinka-kereskedelmet erősen megszoritotta és gyümölcspálinkában emiatt nagyobb tétel nem helyezhető el. Mint a Gazdasági Tudósító jelenti, a nagy pénzszüke miatt a pálinkakereskedők és likőrgyárosok tartózkodnak a vételtől. Igy a nemes gyümölcspárlatok olcsóbbak, mint a burgonyából vagy romlott tengeriből kifőtt szesz. A gyümölcspárlat ára 340—380, a finomitott seprő és törköly névleges ára 265—270, a borókáé 270—275, a szilvóriumé 280—290 korona literenként.

Gloritás vegyi müvek Budapest, VI., Szabolcs-u. 30. Prima gyártmányu Stearin compozitiós gyertyáit, valamint igen szép templom gyertyáit megvételre melegen ajánljuk.

Megnyilik az első diákszálló. Karácsony ünnepe is elmult anélkül, hogy minden vagonlakó menekült rendes otthonban tölthette volna. Az elviselhetetlenné vált lakásnyomort a nemzetgyülés által megszavazott 300 millió lenne hivatva enyhiteni. Sajnos azonban, ez az aránylag amugy is kicsiny összeg elkésve érkezett. A vidéki városokban ugyan még az ősszel kiirták a versenytárgyalásokat, az épitkezéseket azonban csak két-három héttel ezelőtt kezdték meg. Most huszonhat városban folyik az épitkezés. Budapesten az Üllői-uton 52 lakás épül, azonkivül egy 20 diák befogadására alkalmas diákszálló, melyet januárban adnak át rendeltetésének.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: január 6-án Neiger Jakab urnál (VI., Teréz-körut 4), január 20-án Dunapalota éttermében, február 3-án Szita Lajos urnál (VII., Baross-tér 13), február 17-én Gambrinus éttermében (VII., Erzsébet-körut 27), március 3-án Hack István urnál (VII., Rákóczi-ut 43), március 17-én Kőmüves István urnál (VI., Teréz-körut 17).

Az adódetektiv-intézmény a gazdasági körök legélesebb ellenzése dacára életbelép. Félhivatalosan azzal vigasztalják az adózó közönséget, hogy az adóellenőrök müködési körükben a feleknek minden zaklatása és a magánéletbe való beavatkozása nélkül kötelesek eljárni.

Uzsorabiróság elé állitják az összes szegedi halászokat. Szegedről jelentik: A tiszaparti halászok, felhasználva az ünnepi nagy keresletet, szombaton délelőtt önkényüleg száz százalékkal emelték a hal árát. Egy sze-

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42 BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

DREHER-COGNAC Special ⁂ V.S.O. Cabinet Dreher Antal serfőzdéi R. T. Kőbánya — Telefon József 58—11. Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15. Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81. Sürgönyc.: Borszékely Bpest. **Bornagykereskedés** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

gedi uriasszony feljelentést tett a főkapitányságon, mire husz rendőr vonult ki a Rudolf-téri halpiacra Petkov fogalmazó vezetésével. A fogalmazó megállapitotta a helyszinen, hogy a legnagyobbfoku árdrágitás folyik az elárusitás körül. Ezért az el nem adott árut rendőri felügyelet mellett hatósági irányárban hozta forgalomba. A rendőrség valamennyi halász ellen uzsoravétség miatt eljárást inditott.

GLOBUS

bankbizomány közvetitési és kereskedelmi r.-t.

zöldség- és gyümölcsosztálya

ajánl zöldség- és főzelékneműeket

napi nagybani árban,

házhoz szállitva,

valamint őszi burgonyát garantál a téli hónapokra is.

Nagyobb mennyiségeknél

igen előnyös feltételek mellett.

Telep: Fővám-tér.

Iroda: VIII., Baross-utca 79.

Közgazdaság.

A közalkalmazottak kedvezményes élelmiszerellátását az év közepéig meghosszabbitották. A kormány rendelete szerint ugy a városokban, mint a vidéken lakó közalkalmazottak 1922 junius végéig továbbra is természetben kapják a kedvezményes áru élelmiszereket. Ezért az ellátási rendeletnek azt az intézkedését, hogy 1922 január 1-étől kezdve a közalkalmazottak készpénzváltságot kapnak, felfüggesztették. A közalkalmazottak bizonyára megnyugvással veszik tudomásul a természetben történő ellátás meghosszabbitását, mert az a mai árviszonyok mellett sok gondot vesz le vállaikról és előnyösebb, mint a készitérés.

A fényüzési forgalmi adót ezentul a termelőnél kell leróni. A pénzügyminisztériumban uj törvénytervezeten dolgoznak, amely lényegesen módositja a fényüzési adóról szóló törvényt. E szerint a fényüzési forgalmi adót ezentul nem a kiskereskedőnél, hanem a termelőnél fogják beszedni, vagyis amikor az áru a gyárból kikerül vagy vámvonalunkat átlépi. E szerint a detailkereskedők mentesülnek a fényüzési forgalmi adó beszedése alól. Ezzel egyidejüen — mint már jelentettük — a fényüzési adó kulcsának néhány százalékkal való fölemelését tervezik.

Január 1-én megszünt a moratórium. A váltón, kereskedelmi utalványon és közraktári jegyen alapuló követelésekre moratórium volt, még pedig akként, hogy az ily követelések elévülése 1917 junius első napjától félbeszakadt. A békeszerződés életbeléptetése után meg kellett állapitani az időpontot, amelytől kezdve az elévülés folytatódik. A kormány e részben kiadott rendeletében 1922 január hó 1-ét állapitotta meg e napnak.

Meghosszabbitják a cukorbehozatali tilalmat. A cukorbehozatalt tiltó kormányrendelet december hó 1-én lejárt s azóta ujabb intézkedés nem történt. A legközelebbi napokban rendelet jelenik meg, amely a behozatali tilalmat a termelési évad végéig fentartja, mert a hazai gyárak produkciója tökéletesen elég lesz a belföldi fogyasztás kielégitésére. A behozatali tilalomnak főleg valutavédő jellege volna, mert a cukor árának világparitása ma mindenütt az itthoni árak felett van, ugy hogy még a cseh cukor importálása is rossz üzlet volna. A behozatali tilalom lejártának időpontjától, vagyis december 1-től kezdve sem adott a kormány behozatali engedélyt, mert a tilalom meghosszabbitását már régebben tervezte.

A valutaforgalom korlátozása Ausztriában. Az osztrák pénzügyminsizter a külföldi fizetőeszközök kötelező bejelentése és állami igénybevétele tárgyában beterjesztett törvényjavaslattal kapcsolatban e fizető eszközök forgalmát sulyosan korlátozó rendszabályokat léptetett életbe. Igy a devizaközpont tagjai nem tagoknak külföldi fizetőeszközt csak bejegyzett cégek számára és csak áruszámlák fizetésére engedhetnek át. Magánszemélyek, amennyiben utlevéllel rendelkeznek, 500.000 korona értékben kaphatnak idegen valutát. Ezenkivül a nemtagok a devizaközpont tagjaitól csak a központ irásbeli engedelme alapján vásárolhatnak. Aki adóhátralékban van, engedélyt nem kaphat. A tőzsdén egyelőre az eddigi megállapodások maradnak érvényben azzal a korlátozással, hogy csak a devizaközpont tagjai adhatnak el. Az életbeléptetett drákói rendszabályok Bécsben pánikot vontak maguk után s az összes külföldi fizető eszközök értéke lényegesen csökkent.

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T. BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b. TELEFON 15-30

Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása** FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.

IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.

GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60-69.

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

Külföldi közgazdasági hirek. Prágai jelentés szerint angol bankok koncernje Csehország számára 5 millió font sterling beruházási kölcsönt szavazott meg, amely, háromszázas árfolyamot véve alapul, egy és félmilliárd cseh koronának felel meg. — A cseh állam 125 millió cseh korona alaptőkével Csehoszlovák Dunagőzhajózási részvénytársaságot alapit, s ebben a vállalatban több bank is részt vesz. — Az osztrák pénzügyminisztérium elrendelte az általános és az osztrák államadósság január 1-én esedékes részleteinek beváltását. — Moszkvából eredő hirek szerint a pétervári tőzsde megnyitását január 1-ére tervezik. A tőzsdealkuszok bejegyzését már megkezdték.

Áruüzlet.

Teljességgel megállt a borkivitel. Legfontosabb piacunk Ausztria volt, de ott ma nem tudják magyar koronában megfizetni az árakat, s nálunk viszont osztrák koronáért senki sem akar eladni. Csehország szintén jelentékeny kiviteli piacunk volna, de ott meg fényüzési cikknek minősitették a bort és hektoliterenként 480 cseh korona beviteli vámot kell fizetni. Ilyen magas vám mellett annál kevésbé lehet szó magyar bor beviteléről, mert a ruszka-krajnai borok 7—8 cseh koronáért kerülnek forgalomba. Kivihetnénk még bort Lengyelországba, de nincs közlekedési eszköz és lehetőség, másrészt pedig lengyel márkáért szintén nem akarnak nálunk bort eladni. E bajok folytán a spanyol és az olasz borok főleg Ausztriából szoritják ki a magyar bort, ami azért érdemel fokozott figyelmet, mert ki vagyunk téve annak a veszedelemnek, hogy boraink elveszitik az osztrák piacot.

Rizs fogyasztása erősen összezsugorodott. Burma II-t, de elvétve előforduló más származásu árut is egészen nagy tételekben 48—49 K-ért is ajánlottak, egyes zsákokban azonban nem igen lehet 53—55 K-nál olcsóbban kapni.

Hüvelyesekben egyáltalán nincs semmi forgalom, egy-két tétel fehér babot sikerült 18—18.50 K áron eladni, mig a tarka bab ára 12 K körül van. Borsónak még névleges árát sem lehet megállapitani, annyira üzlettelen.

Kávé irányzata ellanyhult. Számottevő eladások nem igen voltak és igy tulajdonképen kialakult árak nincsenek, de Riot már 240 K-ig, Santost 270 K-ig lefelé menő árakon kináltak, anélkül, hogy ezek az alacsony árak a vételkedvet meg tudták volna élénkiteni.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Kiadótulajdonos: **Ihász György örököse.**

Különleges Épitési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI., Röppentyü-utca 62 sz.
Telefon: 141—91, 131—56, 4—23. ~ Sürgönycim: „Külépit"
Berendez és átalakit:
szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat.
Gyárt- és legolcsóbban szállit:
elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat kirakatportálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Akadémia pincészet (Tudományos Akadémia épületében)
Budapest, V., Rudolf rakpart 1.
Saját termésü és egyéb fajborok.
Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban és kicsinyben.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. —— JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

ALPACCA, CHINAEZÜST
Sliven evőeszköz-különlegességek és mindennemü berendezési fémtárgyak lerakata
Budapest, V. kerület, Erzsébet-tér 4. szám.
Alpacca és Chinaezüst Müvek
SZALAI S SÁNDOR

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

KRÉMER F. UTÓDAI
Cégtulajdonos: WORNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
TELEFON Budafok 5
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u. 5.

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u 7
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27.
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléket, bor- és sörcsapokat, valamint az összes pincegazdasági szerelvényeket.

Kalocsán özv. Szabó Józsefné tulajdonát képező **vendéglő, kávéház, étterem, szálloda teljes berendezéssel eladó**
Bővebb felvilágositással szolgál nevezett tulajdonosnő.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Keresek egy modern négy vagy öt szobás utcai lakást főutvonalon. Ezzel szemben 3 szobás köruti lépcsőházi szép lakás átadó. Cim a kiadóhivatalba

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

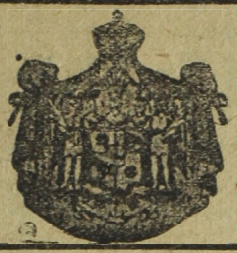
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

HÜTTL TIVADAR
BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 14. SZ.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánedényekben

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak Tokaj Budafok

Uj boros-, valamint konzerv-
HORDÓK
a legjobb minőségben kaphatók:
NEUBRUNN LIPÓT
X., Martinovics-tér 7. — Telefon: József 91-22.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb fűszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.
TELEFON: J. 128—27.

Mindig csodálatos olcsó
FLEISCHMANN
áruház
Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Ujévi ajándékok!

Női- és gyermek posztókamasni párja 15 K

Nyomott batiszt	K 69.—
Flanelek, legszebb mintával	K 59.—
Grenadinok minden szinben	K 97.—
Női szövetek	K 87.-tól
Férfi szövetek	K 175.-tól

Angol és francia női és férfi szövetkülönlegességek, dus választék selyem- és estélyiruha anyagokban.

Nagy maradékvásár!

HAUER REZSŐ
CUKRASZ
RÁKÓCZI-UT 49. --- TELEFON: JÓZSEF 125—01.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kenlap, paraffa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 152-92

Mátyásföldön, főváros legszebb környékén, villamos megállónál lévő sarokházam kitünő vendéglővel, kávéházzal eladó, azonnal átvehető, Taksonyi András vendéglősnél, Felsőmátyásföld.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorotta-utca 8. Telefon: 26-20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD, WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü uraságí fajborok.

Füszer és gyarmatárut
Budapest, VIII., Aggteleki-u. 21. legelőnyösebben vehet Hirsch Miksa és Társa cégnél

Schätz József
sörnagykereskedő
Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. ajánlja
legjobb palacksöreit
helyben és vidékre. — Telefon: József 2—30.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8-86.

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 80-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

FLEISCHACKER JÓZSEF FIAI
NAGY RUM-, COGNAC- ÉS LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA
BUDAPEST V., Váci-ut 144. Telefon: 24—89.
ALAPITTATOTT 1870.
NAGYKANIZSA Erzsébet királyné-tér Telefon: 204.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen árui ól.
Kitünő minőségü! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)
Telefon-sz. 28—92.
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokajl Cognacgyár R. T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"
PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK
Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

Uránia Könyvnyomda, Budapest, VII., Dohány-utca 10.

XXXVIII. évfolyam. 2. szám. 1922 január 20

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 200·— K
Fél évre... ... ... 100·— K
Egyes szám ára ... 10·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Bálok

Az ingadozó szakvélemény jogkövetkezményei.

A központi konyha a nyomor-akció szolgálatába állitandó.

Milyen lesz az uj ipartörvény?

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

**Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.**

Bálok

Mostanában egymás után tartják a pesti Vigadóban az előkelő bálokat. Már lezajlott a »jogászbál«, a »medikusbál« az ujságirók álarcosbálja és pár nap mulva lesz a »protestáns-bál«, majd a Széchenyi-bál, stb. E bálokon, mint tapasztaltuk, előkelő és sok közönség vesz részt. De sajnos, nem a régi, jókedvü közönség, hanem az elszegényedett uriosztály. Meglátszik e bálokon, hogy a békebeli időket szeretnék visszavarázsolni, de sajnos, hiányzik hozzá a régi vidámság és a gondtalan közhangulat.

Önkénytelenül is visszagondolunk a régi bálokra, amelyekről gyermekkorunkban annyi szépet és jót hallottunk. Az idősebb szállodások és vendéglősök tudják legjobban, mit jelentettek hajdan a farsangi bálok.

Minden évben megtartották Mária Terézia ideje óta a budai királyi várpalotában az udvari bálokat is.

Az udvari bálokkal együtt fellendült azután a farsangi bálozás Budán és Pesten is. Budán a »Fáczán«-ban és a »Fehér hattyu«-ban, Pesten pedig a Vigadóban. Ezeken a bálokon adott találkozót egymásnak majdnem az egész ország nemes magyarsága. Itt szövődtek össze a fiatalok között az igazi szerelmek szálai, amelyek végre aztán lakodalom lett vagy ott a Dunántul, vagy a Délvidéken.

1865 óta Budapesten a legfényesebb bálok a Vigadóban folytak le, melyeken nem egyszer megjelent a király is, igy például az 1866 február 6-iki »Polgári bálon«, amelyen egyébként 3600-an vettek részt. Az 1867 február 27-iki Vigadóbeli nőegyleti bálon már 4000-en voltak. 1868. év legjobb bálja a »Hopsbál« volt,, amelyen néhai gróf Andrássy Gyuláné volt a bálanya, s megjelentek azon az összes miniszterek. Az 1869-ik év legkedveltjebb bálja a Vigadóban a »Szinész-

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST
VII. ILKA-UTCA 25-27.

TELEFON:
JÓZSEF 22-44.

bál« volt, amelyen Jókayné volt a bálanya s melyen részt vett az egész irói és szinészvilág. És ki ne emlékeznék a régi, hires pesti »jogászbálok«-ra, amelyek népesek, fényesek valának s melyekre dobogó szivvel emlékeztek vissza anyáink és nagyanyáink.

Ezek a régi, igazi bálok letüntek már. Az ujak, a mostaniak talán elég fényesek, de hiányzik belőlük a kedélyesség és az öröm. Ennek pedig első sorban gazdasági leromlásunk, másod sorban pedig az áldatlan politikai helyzet az oka.

Az ingadozó szakvéleny jogkövetkezményei.

Vettük az alábbi tartalmu levelet:

Tekintetes Szerkesztőség!

Azon óhajtástól vezetve, hogy az én káromon okuljanak Kartársaim, van szerencsém tisztelettel kérni, hogy soraimat a szakipari nyilvánosság elé juttatni méltóztassék. Adresszálom egyébként e sorokat ipartestületünk elnökségéhez is, azon kérelem kapcsán, méltóztassék gondoskodni arról is, hogy az ipari szakértőkként kiküldött kartársak tárgyilagos instruálásban részesittessenek.

Tényállás a következő: azon vádat emelte ellenem a kir. ügyészség, hogy az 1921. ápr. 4. napján kiirt étlapomon meg nem maximált ételekért a méltányos hasznot meghaladó nyereséget akartam elérni és ezzel az árdrágitás vétségét követtem el.

Ügyem gyorsitott eljárásban december 29-én került főtárgyalásra, ahol arra kellett felelnem, hogy 1921. április 4-én miért számitottam fel a bécsi szeletért 55 koronát és sertésbordáért 60 koronát. Védelmemre előadtam, hogy akkor a zenés éttermekben ez volt az irányár, ismertettem a husárakat, üzletem minémüségét és tagadtam a bünösséget. Meg kell emlitenem azt, hogy ugy az eljáró birróság, mint a vád képviselője részéről nem találtam ellenvetésre; a főtárgyalási elnök ur ekkor a jelenlevő ipari szakértőhöz, Bandl József urhoz, a »Bristol« éttermek és kávéház tulajdonosához tette fel az irányárakra vonatkozó kérdést, aki — érthető csodálkozásomra — azt adta válaszul, hogy a vádcselekmény időpontjában a bécsi szelet irányára nem 55 korona, hanem 48—50 korona, a sertésborda irányára pedig legfeljebb 55 korona volt.

Erre a kijelentésre természetesen minden birói és ügyészi jóakarat kárbaveszettnek bizonyult s 700 korona fő-, és 300 korona mellékbüntetés lett a következmény.

Nem akarok e helyen meddő személyeskedéssel foglalkozni, de állitom azt, hogy Bandl kartárs ur alaposan tévedett, mert a vádcselekmény időpontjában nem létezett egyetlen olyan zenés étterem sem (főpincér, éthordó, borfiu), ahol az ő általa bemondott és részben mozgó irányárakon lettek volna a szóban forgott ételek kiirva.

Nem tudom megérteni, hogy miért privilegizálják maguknak a hatalmas arányu éttermek a szédítő magas árakat és különösen érthetetlen az, hogy egy olyan előkelő és nagy étterem tulajdonosa, mint a »Bristol«, nem tekintett bele a saját étlapjaiba és oly megrovandó, inkollegiális módon, felületes odavetéssel meggondolatlan »szakvéleményével« egyedül lehetett okozója egy megbélyegző büntetésnek.

Ezek után nem lesz semmi meglepő abban, ha ügyem ujrafölvétele során Bandl urnak saját étlapjai alapján kérem uj szakértők meghallgatását, amelynek eredménye nem lehet más, mint az indokolatlanul felfujt tekintély dezavuálása.

Figyelmébe ajánlom tehát azon Kartársaknak, akik hasonló eljárás alá kerültek, hogy a főtárgyalási szakértő személye iránt még a tárgyalás megkezdése előtt érdeklődjenek és ha ott olyan kollégát látnának, akinek a kisebb üzemmel biró kartársak üzleteire vonatkozó ismeretük olyan hézagosak, mint Bandl uré, — még idejében kérhessenek megértőbb és hozzáértőbb szakértőt.

A szives közlést köszönve maradok

kiváló tisztelettel
Németh József

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. **X., Kőbánya.** Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

A LEGJOBB UDITÓVIZ A SZÉNSAVVAL TELITETT
HARMATVIZ
ÁSVÁNYOS FORRÁSVIZ
MEGRENDELHETŐ: BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEMÉBEN
BUDAPEST, I., Gellért-rakpart 1.
TELEFON: JÓZSEF 112—59.

A központi konyha a nyomor-akció szolgálatába állitandó.

Örömmel értesülünk arról, hogy a tömegnyomoron való enyhitést az állam és a főváros nem a divatos nyilvános kunyorálgatással akarják megoldani, hanem a népélelmezési akció teljes kifejlesztésére törekszenek. A mozgalom végrehajtása körül azonban többféle nézet alakult ki. A hivatalos álláspont az, hogy az egész népélelmezési akciót a Közérdekü Élelmezési részvénytársaság kezébe adják.

A Közérdeküvel már megindultak a tárgyalások, a vezetőség be is terjesztette ajánlatát és számadásait a főváros kielégitőnek találta, de ehhez még a főváros közgyülése is hozzá akar szólni.

A főváros törvényhatósági bizottságában mindinkább az a felfogás erősödik meg, hogy lehetetlen a Közérdekü részvénytársaságot a történtek után ujabb nemzeti ajándékkal gazdagitani. A fővárosnak megvolt, illetve megvan a népélelmezéshez szükséges mindennemü fölszerelése, csak a központi konyhán 15.000 ember számára főzhetnének naponta, ezenkivül van még egy konyha. A Közérdekünek ingyen használatra átengedett érték legkevesebb 60 millió korona. Ha a főváros a »Tébe« 10 milliós ajándékát a régi szervezet ujjáépitésére használná, lehetséges volna felépiteni azokat a kereteket,, amelyeket a liberális éra rendezett be a népgondozás céljaira és állandó jól müködő intézmény kerülne a főváros birtokába.

70 milliós vagyonnal már lehet valamit kezdeni, nincs semmi értelme tehát, hogy ezt egy részvénytársaságnak ajándékképen adják, még akkor sem, ha ez a részvénytársaság altruista jellegü, eltekintve attól, hogy Göre vezérigazgató esete nem valami szép világitást vetett az ott uralkodó állapotokra.

A főváros érdekeinek megvédésére még megvan a lehetőség, mert a főváros a részvénytársasággal a mai napig nem kötötte meg a szerződést. A törvényhatósági bizottság egy részének az az álláspontja, hogy a főváros vegye vissza a felszereléseit és házi kezelésban megfelelő törvényhatósági ellenőrzés mellett lásson hozzá a nyomor enyhitéséhez.

A háboruban részint a jótékony intézmények részint maga a főváros adott olcsó ételt ugy a szegény néposztálynak, mint a nyomorgó középosztálynak. Ma a régi intézményekből csak kettő müködik. Az első kerületben gróf Apponyi Albertné az Attila-körut és Szarvas-tér sarkán tart fenn egy népkonyhát, az V. kerületben a Vág-utcai népházban még szintén müködik a népkonyha, ahol 4, illetve 10 koronáért adnak ebédet.

A főváros érintkezésbe lépett a többi kerületekben müködő jótékony egyesületekkel, de még egyikkel sem tudtak megállapodni. Körülbelül 4—5 kerületben lehet a népkonyhákat ujból megnyitni. A többi kerületek a Közérdekü részvénytársaságra szoritkoznának.

A Közérdekü egy ebédet a fővárosnak 10 koronáért akar adni. 10.000 ember ingyen étkeztetéséről van szó, ez naponta 100.000 korona. A főváros az ebédeket utólag fizetné.

Három hónap mulva tehát a »Tébe« 10 milliós ajándéka a Közérdekü részvénytársaság pénztárába vándorolna. Egy negyedév mulva kidobná a főváros az akció pénzét anélkül, hogy valami állandó jellegü intézményt létesitene, pedig minden valószinüség szerint a nyomor három hónap mulva sem fog enyhülni.

A főváros hivatalos körei azzal védekeznek, hogy a Közérdekünél rendet teremtettek és a vezetés valóban megbizható kezekbe került. Erkölcsi lehetetlenségnek találják azt, hogy a főváros 60 milliós nemzeti ajándékát most egyszerre visszavonják.

A fővárosnak azonban ilyen kérdésekben nem szabad udvariaskodni, hanem Budapest székesfőváros közönségének érdekeit minden körülmények

POLLÁK EMÁNUEL ÉS FIA BORNAGYKERESKEDÉS
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 14. szám. WIEN, LEMBERG, BRÜNN.
Telefonszám: 191. Pince: Budafok, Dunasor 12.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 22—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek! Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki uradalmi
berpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrinyi-u. 7.

között meg kell védeni és a nyomorakció pénzével lehetetlen könnyelmüen gazdálkozni.

Egy jól megoldott népélelmező-programm mellett aztán nem kellene a hatósági ármegállapitásokkal vesződni.

Milyen lesz az uj ipartörvény?

A költségvetési vita elhuzódása már hetek óta késlelteti az ipartörvényjavaslat tárgyalását. Emiatt az iparosok érthetően aggodalmaskodnak, sőt ma már az iparosszövetségek kebelében hangok hallatszanak, hogy az ipartörvényjavaslatnak minél előbb törvényerőre való emelése érdekében mozgalmat inditsanak.

A Baross Szövetség e hónap 22-ére nagy demonstrativ iparosgyülést hivott egybe, amelyen ujonnan figyelmeztetni fogják a nemzetgyülést a kézmüiparossággal szemben vállalt becsületbeli kötelességeire.

Nem csoda, ha a magyar iparosság aggodalommal nézi az ipartörvény-javaslat sorsát, mert hiszen négy évtized óta a sok kilincselésnek, sok memorandumozásnak és gyülésezésnek eredményeképen végre az iparosság kivánságai beteljesedés előtt állanak. Az ipartörvény-javaslat felöleli és megvalósitja a magyar kézmüiparosságnak legfőbb óhajait. Az ipartörvény-javaslat eredménye, hogy szakit a liberális gazdasági felfogás rendszerével és a képesitéshez kötött iparüzés alapjára helyezkedik. A javaslat szerint valamiképen önállónak mondható szakmában és rokonágaiban ezentul csak a segédi vizsga és legalább két évi segédidő eltöltése után kaphat iparengedélyt. Ipart csak az üzhet, aki azt meg is tanulta tanoncideje alatt és gyakorolta segédévei alatt és ezzel a jövőben a magyar kézmüiparosság meg lesz mentve a kontárok seregétől, amelyek iparosaink tekintélyét ásták alá és bevitték a tisztességes iparosság közé a bomlasztás szellemét.

A törvényjavalat a szakképzett iparost védi és olyan rendelkezésekkel segiti elő az iparban való boldogulását, amelyek még egyetlen európai államban sincsenek törvényhozási uton rendezve.

A magyar nemzetgyülés lesz Európában az első, amely minden mellékgondolat nélkül a képesitett ipart törvénybe fogja iktatni. Szomoru ipari viszonyainkra nagyon jellemző, hogy az 1910. évi népszámlálás adatai szerint a segéd nélkül dolgozó iparosok az összes iparosoknak hatvannégy százalékát teszik. Tehát több, mint a fele a magyar iparosságnak segéd nélkül küzködik. Ezzel szemben Ausztriában az iparosságnak csak harminckét százaléka dolgozik segéd nélkül. Németországban pedig 1907-ben az üzemeknek 47 százaléka volt segéd nélkül, az ujabb adatok szerint pedig ez a szám 35 százalékra csökkent. Látjuk tehát, hogy a környékező államok iparossága gazdaságilag sokkal jobban szituált helyzetben van, mint a miénk. Elérkezett tehát a tizenkettedik órája annak, hogy a törvényhozás és a kormány megtegye a kötelességeit.

A törvényjavalatnak második része a tanoncneveléssel és a tanonciskolák szervezésével foglalkozik. A magyar viszonyokat nagyon jellemzi, hogy vannak vidékek, ahol a tanoncoknak gyakran 65 százalékát kell az ugynevezett előkészitőbe küldeni, mert irni és olvasni alig tudnak.

Ha versenyképes ipart akarunk, akkor iparosaink izmositását, versenyképességének fokozását a tanoncnevelésnél kell kezdeni. A statisztika sötét számai mégis azt bizonyitják, hogy a tanoncok jó hányada nem járhat tanonciskolába, mert nincs tanonciskola szervezve. A törvényjavaslat különös gondot fordit a falvakban a tanonciskolák szervezésére és szigoru szabályokat állit fel arra nézve, hogy a tanoncok látogassák is az iskolákat. A tanoncéveknek több tartalmat ad az a rendelkezés, hogy a tanonckodási idő végén vizsgát kell tenni. Azok számára, akik ezt a vizsgát sikeresen le nem teszik, a tanoncidőt egyszerüen meghosszabbitják. Azt a mestert pedig, aki a tanoncnevelés terén eredményeket felmutatni nem tud, szintén sujtja a törvény, amennyiben a tanonctartási jogot is elvonhatja az ilyen iparostól.

A javaslat általában olyan alapelveket valósit meg a tanoncnevelés terén, amelyek a modern európai államok hasonló törvényes rendelkezéseivel bátran felvehetik a versenyt.

A magyar kézmüiparosságnak azonban tudnia kell azt is, hogy ez az ipartörvény, bármennyire is az iparosság érdekeit szolgálja, egyedül nem lesz képes magyar ipart teremteni. A törvény csak kereteket állit fel, csak a módokat adja meg arra, hogy az iparosság a törvény segitségével kulturális és gazdasági téren előbbre jusson. A nemzetgyülésnek az első lépés után a többieket is meg kell tennie. Az iparhitelszövetkezeti törvény megteremtése épp oly fontos, mint az ipartestületekről szóló módositási javaslat. Mindkét javaslat az ipari haladásnak egy-egy fontos állomása.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS** behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**

IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ALMÁSSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek
ajánlja napi áron kitünő fajborait. o-o-o-o

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Rubinek Gyula halála.

Rubinek Gyula meghalt hosszu, fájdalmas betegség után. Vele a magyar politika érdekes, törzsökös alakja mulik el. Egyformán reprezentáns szerepet vitt a kurzus előtti és a kurzus alatti Magyarországon. A kurzus előtt a parlamenten kivül dolgozott gyakorlatilag és publicisztikailag erősitve és rendkivüli tudásával támogatva a magyar konzervativ agrárpolitikát. A kurzus uralomrajutásával mint miniszter és mint képviselő érvényesitette — az uj időkhöz alkalmazottan — ezt a politikáját, amelynek sarkalatos alaptételeit még Károlyi Sándor gróftól örökölte. A nemzetgyülés azután mindinkább a napi politika felé sodorta. Igy lett belőle, aki azelőtt szinte kizáróan gazdasági kérdésekkel foglalkozott, a szabadkirályválasztó-tábor egyik vezére. De erejét lassankint fölemésztette a tulajdon pártja balszárnyával vivott küzdelem. 1920 nyarán Nagyatádi kedvéért már kénytelen a földmivelési tárcát a kereskedelmivel fölcserélni, pár hónappal rá pedig ő, aki egyidőben mint állandó miniszterelnökjelölt szerepelt, tárca nélkül marad. Azután betegeskedett. De befolyása azért nem mult el egészen. Hivei gyakran keresik fel betegágyánál, hogy tanácsot, utasitást kérjenek a vezértől és szavát és befolyását még az októberi puccs napjaiban is érvényesitette. Rendkivüli ambició, széles munkakedv, végig következetes tudás és programm jellemezték Rubinek Gyulát, akinek életrajzát és halála körülményeit az alábbiakban ösmertetjük.

*

Rubinek Gyula a Knezits-utcai Erzsébet-kórházban halt meg. Az utóbbi időben szivütőérelmeszesedése már visszatartotta a politikai szerepléstől. Állapota karácsony után fordult válságosra. Január 6-án már elvesztette eszméletét, agonizálni kezdett és bekövetkezett halála.

Zsitvabessenyői Rubinek Gyula 1865 szeptember 10-én született a barsmegyei Óhaj községben, régi felvidéki birtokos családból. 1886-ban irta első munkáját a gyakorlati gazdálkodásról. 1890-ben a Borászati Lapok társszerkesztője, 1891-ben a Köztelek társszerkesztője, 1894-ben az OMGE ügyvezető titkára, ebben a minőségében megszervezte a harmadik országos gazdakongresszust, kidolgozta az agrárprogramot és a mezőgazdasági érdekképviselet tervezésére vonatkozó javaslatot, amelyet azután most mint földmivelésügyi miniszter meg is valósitott. Nagyobb müvei a cseléd- és munkáskérdés, A parasztszocializmus, Kiegyezésünk Ausztriával. 1899-ben megszervezte az első országos mezőgazdasági kiállitást. Ezért a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta a királytól. 1901-ben Uj-Aradon szabadelvüpárti programmal képviselővé választották, 1906-ban az OMGE igazgatója lett. Munkásságának sulypontja az OMGE fejlesztésére esik, amelynek szolgálatában harminc esztendőt töltött el és igy méltán tekintették őt a nagybirtok exponensének.

Az októberi forradalom lázas munkásságra ösztönözte Rubineket. Hatalmas erővel küzdött a végső összeomlás ellen, de minden igyekezete hiábavaló volt. A kommün alatt a Lenin-fiuk elhurcolták, lakását felduláták, fiát véresre verték és csak a szerencsés véletlen mentette meg a haláltól. A kommünnek csaknem egész idejét fogházban töltötte, a nagy testi és lelki gyötrődések megőszitették.

Az uj nemzeti kormány megalakulásával augusztus 29-én Rubinek vállalta a földmivelésügyi tárcát és tárcáját megtartotta Huszár Károly és Simonyi-Semadam Sándor kormányában is. Később a Teleki-kormány kereskedelemügyi minisztere lett. 1920 decemberében a Teleki-kormány átalakulásakor Rubinek Gyula Haller Istvánnal együtt kimaradt a kormányból. Legutolsó politikai szereplése az volt, amikor már betegen hazajött Balatonfüredről és Bethlen egységes pártalakitási tervét támogatta Nagyatádiékkal szemben.

A kormány átveszi a hentesek zsirfölöslegét. Az a tartózkodás, amely a sertéspiacon már hetek óta megnyilvánul, rendkivül felszaporitotta a hentesek zsirkészletét, ugy hogy azok beszüntették legutóbb vásárlásaikat. Egyben küldöttségben keresték fel a kormányt, hogy a henteseknél felgyülemlő zsirkészleteket vegye át. A tárgyalások eredménnyel végződtek és a kormány megbizta a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetét, hogy a hentesek visszamaradt zsirmennyiségét vegye át. A megállapodás értelmében a kor-

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

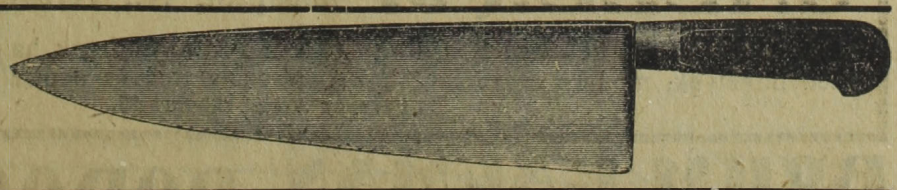

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Szenzációs találmány! TELEFON: József 36—67

HORDÓUJDONSÁG!

Világszabadalom! TELEFON: József 36—67

A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-ut 55. szám.

A PATENT HORDŐZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszűnik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, ólomitőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható.

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

mány ezt a zsirt 140 koronás áralapon veszi át a hentesektől s egyben kötelezte magát, hogy a forgalmi adót is ő viseli. Egyébként a mai detailforgalomban a fogyasztóközönség 152—160 koronát fizetett a zsir kilogrammjáért. A sertéshus ára változatlan és ma is 84—88 koronáért lehetett a vidéki vágásokból eredő sertéshust kapni kicsinyben.

IV. Károly király borai. A budafoki mintapincében — amint ezt a lapok már jelentették — kétezerhatszáz hektoliter finom aszubor van elraktározva. Ez a hatalmas mennyiségü bor IV. Károly király tulajdona. Vannak borai más pincékben is, ez csupán a budafoki készlet. A bort már régebben értékesiteni kivánták, ámde eladásukra mindezideig nem került sor, mert eddig nem tudták eldönteni, hogy ki jogosult IV. Károly király borainak az értékesitésére. Hir szerint eddig három személyiség is jelentkezett, akik jogosultságukat vitatják ahhoz, hogy a bort eladhassák.

Olcsó hal Szegeden. A háborus esztendők alatt a hal ára Szegeden oly magasra szökött fel, hogy végre is a város tanácsa elhatározta, hogy a Tiszán a halászatot hatósági kezelésbe veszi. Egy hete tartja a város saját üzemében a halászatot és a hal ára e rövid idő alatt ötven százalékkal olcsóbbodott. A város hatósága reméli, hogy rövid idő alatt Szegeden lesz a legolcsóbb a hal.

Németország három millió liter bort akar kivinni. Az utóbbi időben Németország és Cseh-Szlovákia nagyobb érdeklődést mutat a magyar bor után. Most a német borlepárló- és spirituszgyárak fordultak a nagyobb borcégekhez. Hajlandók volnának három millió liter magyar bort égetési célokra Magyarországból kivinni. Eddig a németországi borkivitelt a forgalmi akadályok korlátozták, de most, hogy Német-Ausztrián keresztül a közlekedési viszonyok megjavultak, az exportnak nagyobb akadálya nincsen. A németországi borkivitel ügyében még nem történt meg a döntés.

A kávéházak alkonya Zágrábban. A kávéházak virágkora nemcsak Budapesten járt le. Zágrábból irják, hogy az ottani kávéházak közül többet eladtak s a vevők a kávéházak helyiségeit üzletekké vagy bankokká alakitották át. Az Agramer Tageblatt keservesen panaszkodik emiatt. Rámutat arra, hogy a zágrábi nyilvános helyiségek egymásután tünnek el. Ha ez a folyamat meg nem szünik, néhány hónap mulva Horvátország fővárosának alig lesz nagyobb kávéháza, vagy vendéglője.

Ausztriában a közélelmezési minisztérium határozata szerint január 8-tól kezdődőleg a kenyér darabjának ára 316 osztrák korona. A következő árucikkek behozatala tétetett teljesen szabaddá: mindennemü gabonaféle, liszt és őrlemények, szén, koksz és minden ezekből előállitott tüzelőanyag, mindennemü textiláru, a vas- és fémtermékek jelentékeny része, személykocsik, stb.

Uj bortörvény készül. A földmivelésügyi minisztériumban két uj törvény van előkészités alatt. Az egyik a hatályban álló bortörvény korszerü módositásáról, a második pedig a szőlészeti és borászati alkalmazottak szolgálati jogviszonyának szabályozásáról szól.

Meghosszabbitották a hordóhitelesitő hivatalok működését. Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi miniszter a hordóhitelesitő hivatalok további működését, minthogy ezeket a hivatalokat több helyen még nem alakitották át hordójelző hivatalokká, ez évi junius 30-áig bezárólag meghosszabbitotta.

Egy kis vidámság. A képviselőház büfféjében együtt ebédelnek Szterényi József és Sándor Pál. A pincér leteszi a levest Sándor Pál elé, aki belemeritve a kanalát, ingerülten csattan fel:

— Micsoda disznóság ez! Vigye vissza!

A pincér elkotródik a levessel és Szterényi megkérdi:

— Mi volt az?

— Egy légy volt benne!

— Hiába — mondta Szterényi — mi már nem tudunk olyan türelmesek lenni, mint a régiek. Egyszer Podmaniczky Frigyes elé éppen igy tette le a pincér a levest. Csakhogy abban két légy volt. Podmaniczky szeliden magához intette a pincért és igy szólt hozzá:

SALZER J.

Telefon: J. 101-80. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

BÖHM-KÁLMÁN

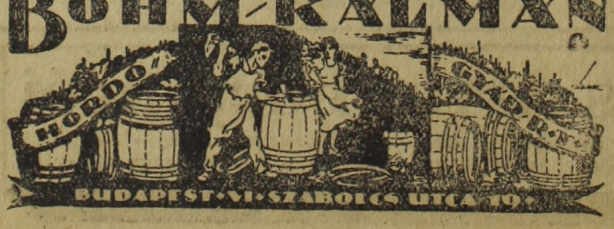

BOROSHORDÓK

tölgyfából uj és használt minden mennyiségben és nagyságban kaphatók

TELEFON 148-12

— Kedves barátom, honnan tudja maga, hogy én két léggyel szeretem a levest? Ezután egy külön kis tányérra tegye a döglött legyeket és én majd annyit teszek a levesembe, amennyi nekem tetszik.

Tizennyolcezer korona napibért kap Bécsben egy kikötőmunkás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság bécsi akkordmunkásai néhány nappal ezelőtt sztrájkba léptek, mert 110 százalékos fizetésjavitási követelésüknek, amely napi 30.000 korona keresetet biztositott volna számukra, nem tettek eleget. A sztrájk dolgában, mint Bécsből jelentik, most megegyezés történt, amely szerint ezek a munkások, akik természetesen nem dolgoznak szakadatlanul az egész évben, naponként 18.000 korona bért kapnak. A raktári munkások, akik eddig 5000—15.000 koronát kerestek, ezentul szintén 18.000 korona napibért fognak kapni.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: január 20-án Dunapalota éttermében, február 3-án Szita Lajos urnál (VII., Baross-tér 13), február 17-én Gambrinus éttermében (VII., Erzsébet-körut 27), március 3-án Hack István urnál (VII., Rákóczi-ut 43), március 17-én Kőmüves István urnál (VI., Teréz-körut 17).

A »Jóbarátok« uzsonnái. A magyar vendéglősök »Jóbarátok« társasága meghivja a jóbarátokat a minden szerdán délután 5 órakor tartandó társas uzsonnára, január 25-én Kamarás Mihály urnál, VIII., Kun-utca és Tisza Kálmán-tér sarok.

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT UDITÓVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.
TELEFON

Gloritás vegyi müvek
Budapest, VI., Szabolcs-u. 30.
Prima gyártmányu
Stearin compozitiós gyertyáit,
valamint igen szép templom gyertyáit
megvételre melegen ajánljuk.

Közgazdaság.

A Közélelmezési Tanács ellenzi az élősertés kivitelét. Az Országos Közélelmezési Tanács kiviteli és behozatali szakbizottsága Hadik János gróf elnöklése alatt a sertés-, sertéshus- és zsirkérdéssel foglalkozott. A bizottság elfogadta azokat a határozatokat, amelyeket a Haller István elnöklésével müködő második számu szakbizottság hozott ezekben a kérdésekben. Mindkét albizottság a tanács eddigi álláspontjához hiven elhatározta, hogy semmiféle élőkivitelhez hozzá nem járul. Az a felesleg ugyanis, amely most mutatkozik, csak pillanatnyi. Ha az egész gazdasági évet figyelembe vesszük, akkor inkább hiány mutatkozik, főképpen zsirban. Ezért lehetetlen megengedni a kivitelt. Mindenesetre segiteni kell azonban azon az álláspontón, hogy ma a készsertés, különösen ha nagyobb tételben kinálják, nem talál elhelyezésre. Ezért a tanács azt ajánlja a kormánynak, juttassa abba a helyzetbe az altruista szervezeteket, hogy a kinált árut felvehessék. Továbbá javaslata a tanácsnak az, hogy az állam a nyári hizlalásra már mostan tegye meg a szükséges intézkedéseket. Erre annál inkább szükség van, mert azt a hiányt, amely az idén zsirban mutatkozik, jövőre feltétlenül el kell tüntetni, sőt eminens érdeke az országnak, hogy minél előbb kiviteli felesleget is termelhessünk.

Egyesitik a forgalmi és a fényüzési adó behajtását. A főváros és az állam között megindultak a tárgyalások, hogy a forgalmi adót és a fényüzési adót egyesitsék. A fényüzési adó tulajdonképpen szintén a forgalmi adónak egyik neme, csupán nem általános, hanem egyes cikkekre vonatkozik. A kétszeri adóztatást egy-egy cikknél ugyis el kell kerülni, igy tehát csak az egységes kezelés lehet helyes. A fényüzési adót eddig az állam szedte. Eleinte, amig minden egyes cikkről blokkcédulát kellett adni, az adó nagyon sokat jövedelmezett, később azonban majdnem minden helyen átalányösszegben egyeztek ki a könnyebb kezelés miatt. A jövedelem igy bizonyos mértékben esett. Az állam az adó kezelésére nem állitott fel külön szervezetet, hanem a rendes szervei utján ellenőriztette az adó behajtását. Az ellenőrzés eddig nem volt valami nagyon kiváló, azt maga az állam is elismerte. A főváros most szervezi meg a forgalmi adó behajtásának adminisztrációját és rájöttek arra, hogy a főváros embereinek mindazokra a helyekre el kell menniök, ahol a luxusadót is szedik. Erre tárgyalásokba bocsátkoztak az egységes ellenőrzés megvalósitása miatt. Az állam a

Liszt, bab, lencse, borsó, rizs, mák, árpagyöngy, köleskása, tarhonya, maccaroni, gyümölcsiz, lekvár, szilva stb. árukban SZÜKSÉGLETÉT legolcsóbban beszerezheti TURI JÓZSEF R.T. Fővámtéri lerakatában
(a Központi Vásárcsarnokkal szemben) Telefonszám József 135—21.

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendű magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

legnagyobb örömmel hajlandó a fővárosnak átengedni a luxusadó adminisztrációját. Eleinte arról volt szó, hogy a főváros bizonyos százalékszerű részesedést fog kapni, az állam azonban nyerni akar az üzleten és az eddigi jövedelméről nem hajlandó lemondani. Az eddigi jövedelmet továbbra is meg akarja tartani és ezt a főváros biztositaná. Az állam megkapná az eddigi jövedelmét, illetve egy bizonyos összeget, az ezenfelül befolyó jövedelem pedig a főváros pénztárát illetné. A fővárosnál meg vannak arról győződve, hogy fokozatos ellenőrzés révén igen sok millió hasznot tudnának maguknak biztositani. A tárgyalások még néhány hétig fognak tartani.

A mezőgazdasági szesztermelőkhöz a Szesztermelők Országos Egyesülete felhivást küldött szét, hogy nyerszesz-mennyiségüket idejében jelentsék az országos szeszértékesitőnek. Egyes szesztermelők nem szállitják be a zárolt szeszkészleteket. Ezért a szeszértékesitő a zárolt szeszkészlet-tulajdonosokat felszólitotta, hogy a szeszmennyiségüket január 31-ig szállitsák be, mert különben nagy károsodásnak teszik ki magukat.

A cukorkartell drágitani akar. A cukorkartell tagjai sehogysem tudnak belenyugodni abba, hogy egy kis állami felügyelet korlátozza szabad mozgásukat. Meg lehetnek ugyan elégedve az ellenőrökkel, mert ezek nem vitték keresztül, hogy a koronának majdnem kétszeresére való emelkedésével, a cukor árát leszállitsák, amiből a kartell azt következtetheti, hogy most már emelheti az árakat. Tendenciózus közlésekben hirdeti, hogy a jövő termelési időszakban majd többet kell fizetni a gazdának a répáért, tehát megokolt, ha a kész cukrot, amely még olcsó répából készült, drágábban adja el. Pedig a gazdák az uj termésü répáért sem kapnak többet, mint a cseh gazdák kaptak a régiért. Kivánatos volna, hogy akik a cukorkartell ellenőrzésével vannak megbizva, nagyobb nyomatékkal képviseljék a fogyasztók érdekeit, mert minden kartell között épen a legfalánkabb — a cukorkartell. Tessék nyiltan megokolni, ha a cukorkartellnek bármilyen drágitását jóváhagynák. Tessék összehasonlitó satisztikát közreadni a magyar, a cseh, az osztrák, a német cukortermelés tényezőiről. Erre annál inkább szükség van, mert export esetén tudnunk kell, minő kiviteli illetéket fizessenek a kincstárnak esetleg abból a célból, hogy itthon az ellátatlanok cukorszükségletét olcsóbban lehessen fedezni.

A forgalmi adó ügyében most a főváros kiküldöttjei sorra járják a lakókat és üzletembereket, mindenütt holmi »törzslapot« felvéve és ez eljárásnál tulnyomórészt meglehetős tájékozatlanságot árulnak el. A rendes könyveket vezető kereskedőre nézve az adó lerovása nem ütközik nagyobb nehézségekbe; itt főleg arról van szó, hogy a cégek készpénzben akarják kiegyenliteni az adót, amire nézve legközelebb pótrendelet fog megjelenni. Nagyon nehéz azonban az ugynevezett kisemberek helyzete, akik mind átalányozás utján akarnak kötelezettségüknek megfelelni. A budapesti kereskedelmi kamaránál — dr. Szegő Ernő titkár szerint — azt tapasztalták, hogy a pénzügyminisztérium nem inditotta meg olyan kereskedelmi ágaknál sem az átalányozási eljárást, amelyek erre predesztinálva vannak, de most már javul a helyzet, mert sikerült a kamara álláspontjának érvényt szerezni, az egészen kis kereskedelmi exisztenciákra nézve életbe fog lépni az átalányozási rendszer és a kamara megbizást kapott, hogy erre vonatkozólag dolgozzon ki javaslatot.

Megszünt a tétényi exportvásár monopóliuma. Már évekkel ezelőtt egyformán kifogásolták a hizlalók és a sertéskereskedők, hogy a földmivelési minisztérium a nagytétényi sertéstelepnek monopóliumot biztositott. Minthogy az ország érdekeltjeinek akciója a tétényi monopólium ellen egyre erősödött, az Országos Közélelmezési Tanács foglalkozott a kérdéssel és szintén állást foglalt azok ellen a kedvezések ellen, amelyeket a kormány ennek a telepnek biztositott. A tanács álláspontja az volt, hogy más vásárlóknak is meg kell adni ugyanazokat a jogokat és nem lehet az exportra vonatkozó vásárokat és elszállitást is egy helyre koncentrálni. A kormány annak ellenére, hogy a tétényi telep részvényeinek egyharmadrésze a földmivelési minisztérium birtokában, a másik kétharmadrésze pedig két fővárosi nagybank tulajdonában van, nem térhetett ki a Közélelmezési Tanács javaslata elől és legutóbb megadta a fővárosnak is azt a jogot, hogy a ferencvárosi sertésvásárról is lehet exportra állatokat elszállitani. Ugy halljuk különben, hogy a ferencvárosi vásár exportjellegét a kormány még fokozni fogja, amennyiben ugyancsak aKözélelmezési Tanács javaslatára megadja a vásárnak a vám- és illetékmentessé-

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

DREHER-COGNAC Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Special *** V.S.O. Cabinet Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81.
Sürgönyc.: Borszékely Bpest.

Bornagykereskedés

Budapest, VII.,
Rottenbiller-utca 35. III. 17.

get. A rendelkezés a legközelebbi időre várható és annak megjelenése után a budapesti sertésvásár teljesen egyenlő jogokkal fog birni a tétényi exportvásárral.

A cseh korona emelkedése, mint árdrágító momentum. A cseh korona ugyan megint visszacsuszott és a 14.20-as legmagasabb kurzusa után most ismét 12.50, de ez is oly magas árfolyam, melyet nem ok nélkül néznek legnagyobb izgalommal a kereskedők. A cseh korona hirtelen emelkedése a legfontosabb közszükségleti iparcikkek árának igen nagy megdrágulását fogja maga után vonni. A szövetek, vászonanyagok és más, legkülönbözőbb textiláruk, fa, szén, üveg, porcellán stb., stb., — ezek az egész nélkülözhetetlen szükségletei minden polgári háztartásnak, legnagyobbrészt Csehországból kerülnek ide. Az a körülmény, hogy 7 helyett 12—14 K-s cseh koronával kell a kereskedőknek a számláikat kiegyenliteni, az eddigi árak duplájára való drágulását jelenti. Ezt pedig a magyar fogyasztó nem birja el. Meg vagyunk győződve, hogy a cseh gyáros és a cseh kereskedő legalább olyan nyugtalansággal nézi a cseh valuta emelkedését, mint az itteni vevője. A virágzó cseh iparra és kereskedelemre is katasztrófális következményekkel járhat a pénzük hirtelen értékemelkedése.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

GLOBUS
bankbizomány közvetitési és kereskedelmi r.-t.
zöldség- és gyümölcsosztálya
ajánl zöldség- és főzelékneműeket
napi nagybani árban,
házhoz szállitva,
valamint őszi burgonyát garantál a téli hónapokra is.
Nagyobb mennyiségeknél
igen előnyös feltételek mellett.
Telep: Fővám-tér.
Iroda: VIII., Baross-utca 79.

Posta-, táviró- és telefon-dijszabás.

A posta, táviró és távbeszélőnek 1922. évi január 1-vel életbelépő uj tarifáját a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 33099/X-1921. számu rendeletével kiadta, melynek főbb rendelkezései a következők:

I. Posta.

Levél 20 gr sulyig helyi forgalomban 2 korona, távolsági forgalomban 2.50 korona. Ausztriába, Csehszlovákiába, Németországba Olaszországba, Jugoszláviába 4.50 korona, Egyéb külföldre 6 korona. *Levelezőlap*: belföldre 1.50 korona, külföldre 3, illetve 4 korona. *Nyomtatvány, árumintá*, üzleti papir, belföldre 50 grammonként 50 fillér, de árumintánál legalább 1 korona, üzleti papirnál pedig 2.50 korona. külföldre a dij 50 grammonként 1 korona árumintánál 2.50 korona, üzleti papiroknál 6 korona dijminimummal. *Ajánlás* dija minden viszonylatban 6 korona. Tértivevény minden viszonylatban a feladáskor 6 korona, utólag kérve 12 korona. *Belföldi csomagdij*: Élelmiszerekre 1 kilogrammig 6 korona, 5 kg.-ig 13. 10 kg.-ig 25, 15 kg-ig 40 és 20 kg.-ig 50 korona. Egyéb árukra a díj 15, 25, 45, 70 és 90 korona. Az értékdij belföldre 20.000 koronánként 5 korona, értéklevélnél és értékdoboznál küldeményenként összértékdij legalább 10 koron. *Csomagértékek* nyilvánitási dij 15 korona. *Sürgős csomag*, amelynek nemcsak kézbesitése, hanem szállitás is soronkivül történik, viteldija a háromszoros. *Express* dijlevélnél 12 korona, csomagnál 25 korona. Külterületre 40 korona. Az egyéb dijak is mintegy 100 százalékkal emelkednek, de az utalvány dij változhtlan maradt. Az utalványmaximum azonban 10.000 korona helyett 20.000 korona.

II. Táviró dijszabás.

Belföldi forgalomra egy szó dija 2.50 korona. Hirlaptáviratok szódija 18 órától 9 óráig (esti 6 órától reggel 9-ig) 65 fillér. Távíratonként a legkissebb dij (ugy az egyszerü, mint sürgős és hirlaptáviratoknál) 25 korona.

A helyi és szomszédos forgalomban a dij ugyananyi, mint a távolsági forgalonban. Vasárnap és Szent István napján a belföldi forgalomban feladott magántáviratok háromszoros dijjal vétetnek fel.

Áruüzlet.

A füszerek ára. A füszerpiac helyzete hasonlit a többi árufajták irányzatához. A karácsonyi ünnepek előtt a kiskereskedők készletei kifogytak, ezek pótlásáról most történik gondoskodás, ezért némi élénkülés észlelhető a füszerszakmánál. Feketebors, egész nagy tételekben 220—230 koronáért beszerezhető, kisebb mennyiségekért 245—250 koronát kérnek. Lanyha a szekfübors, 120—125 korona a jegyzése, kimérve 130—135 koronáért kapható. A szekfüszeg készletei erősen megcsappantak, a készlettulajdonosok, az elvétve előforduló tételekért, 675—700 koronát is elkérnek. Ba-

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T.
BUDAPEST, VI.
FORGÁCH-U. 9/b.
Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep
TELEFON 15-30

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3.
Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám.
Telefon: József 60-69.

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

bérlevél 80—85 korona. Szerecsendió 700, szerecsendióvirág 750 korona. A kömény nehezen szerezhető be, az ára 120—130 korona között váltakozik. Bourbon vanilia 5200, Tahiti 4000 korona. Fahéj-készletek erősen megcsappantak, az ár ládavételnél változatlanul 290—310 korona. Hámozott gyömbér 220 korona, a majoranna ára 300 korona körül mozog.

A rizspiacon a vételkedv erősen megcsappant. A tavalyi rizs-konjunktura idején állandóan érkezett friss áru, még most is meglehetős készletek vannak a piacon. Az árak erősen lemorzsolódtak, ennek ellenére igen nehéz árut elhelyezni. II. áru nagytételekben 49—52 korona között kapható, jobbminőségü rizsért 55—60 koronát kérnek.

A tojás ára Budapesten meglehetősen magas, 11 korona körül mozog a jegyzés, a vidéken azonban lemorzsolódtak a jegyzések és a kereskedők 6—7 koronáért vásárolták össze a tojást. Az export szünetel, mert a mai magas belföldi ár és a korona fokozatos áremelkedése lehetetlenné teszi a kalkulációt. A piacon állandó a panasz, hogy igen sok a romlott áru, ez az anomália rövidesen megszünik, mert a beraktározott tojásból az utolsó tételeket most hozzák forgalomba, rövidesen emelkedik majd a felhozatal és lesz a piacon friss tojás elég.

A borpiac üzletmenete vontatott. A belföldi fogyasztás elenyészően kicsi, a külföldre pedig már hosszabb idő óta nem megy áru, mert az osztrák valuta leromlása következtében az ottani piac magyar borokra felvevőképtelen. Csehország felé sem lehet szállitani, a szokol magas jegyzése megkönnyitené ugyan az exportot, de a cseh kormány akadályokat gördit boraink bevitele elé. A termelők részéről nem nyilvánul meg fokozattabb kinálat, de másodkézből, különösen gyengébb minőségü fajtákat, tetemes árengedményekkel lehet kapni. A 11 fokos fajták készletei nem nagyok, ebből a minőségből mennek ki kisebb tételek Németországba és Svájcba, ezért ezeknek a boroknak a kereslete sokkal élénkebb. Amig az általános üzleti pangás tart, a borpiacon sem várható javulás. — A 11—12 fokos kommerz-borokra már 28 koronás ajánlatokat is tettek, a kisebb szesztartalmu borok ára 24—26 korona. Tokajban az ugynevezett kispolgári borok 30 koronán alul is kaphatók. Badacsony, Somlyó, Neszmély tartják az árakat. A jövőre vonatkozólag teljesen eltérőek a vélemények. Egyesek az alacsony borárak további esését jósolják, mások mérsékelt áremelkedést várnak. A külföld bizalmatlan velünk szemben és az érdeklődés a valutáris különbségek dacára, igen gyenge. Csehország és Ausztria pénzszüke miatt nem vásárol.

A pálinkaüzlet a pénzhiány miatt a lanyhaság jegyében folyt le. Kisebb tételekben elkelt a mult héten: Törköly 245—250 koronájával, seprő 245—255, szilva 265—275, elsőrendü borpárlat 350—360, másodrendü borpárlat 280—300 koronájával abszolut literenként.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Kiadótulajdonos: **Ihász György** örököse.

Akadémia pincészet (Tudományos Akadémia épületében)
Budapest, V., Rudolf rakpart 1.
Saját termésü és egyéb fajborok.
Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban és kicsinyben.

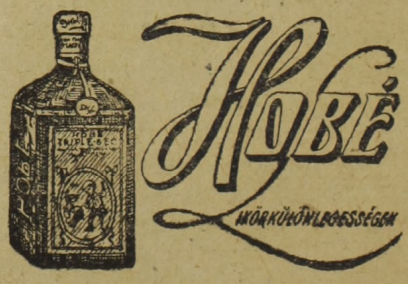

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

Különleges Épitési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI., Röppentyü-utca 62 sz.
Telefon: 141—91, 131—56, 4—23. ~ Sürgönycim: „Külépit"
Berendez és átalakit:
szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat.
Gyárt- és legolcsóbban szállit:
elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat kirakatportálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. ---- JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

ALPACCA, CHINAEZÜST
Silven evőeszköz-különlegességek és mindennemü berendezési tárgyak lerakata
Budapest, V. kerület, Erzsébet-tér 4. szám.
Alpacca és Chinaezüst Müvek
SZALAI S SÁNDOR

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

KRÉMER F. UTÓDAI
Cégtulajdonos: WORNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
TELEFON Budafok 5
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u. 5.

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u 7
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27.
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléket, bor- és sörcsapokat, valamint az összes pincegazdasági szerelvényeket.

Kitünő borokat
állandóan raktáron tart és legolcsóbban szállit
KLEIN ÉS DUSCHINSZKI
Budapesten, IV. ker., Király-utca 26.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Keresek egy modern négy vagy öt szobás utcai lakást főutvonalon. Ezzel szemben 3 szobás köruti lépcsőházi szép lakás átadó Cim a kiadóhivatalba

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Két előkelő nagyforgalmu fővárosi vendéglő eladó. Dr. Héray Andor ingatlanforgalmi, üzletértékesitő és jelzálogkölcsönközvetitő vállalatánál IX. ker., Rákos-utca 11. földszint 1. Délután 3-tól 6-ig.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

HÜTTL TIVADAR
BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 14. SZ.
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánedényekben

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak Tokaj Budafok

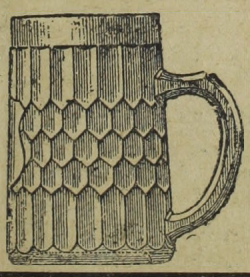
Üveg-, porcellan-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.
TELEFON: J. 128—27.

Mindig csodálatos olcsó

FLEISCHMANN

áruház

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Női- és gyermek posztókamasni párja 15 K

Nyomott batiszt	K 69.—
Flanelek, legszebb mintával	K 59.—
Grenadinok minden szinben	K 97.—
Női szövetek	K 87.-tól
Férfi szövetek	K 175.-tól

Angol és francia női és férfi szövetkülönlegességek, dus választék selyem- és estélyiruha anyagokban.

Nagy maradékvásár!

HAUER REZSŐ

CUKRASZ

RÁKÓCZI-UT 49. --- TELEFON: JÓZSEF 125—01.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kénlap, parafa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 162—92

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorotta-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD, WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

Magyar Uriborok Tokajhegyaljai Borkiviteli Rt.

Központi iroda:

Budapest, V. József-tér 2—3. — Telefon 118—56.

Pincészet: Mád, Zemplén megye

Schätz József

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. **ajánlja**

legjobb palacksöreit

helyben és vidékre. — Telefon: József 2—30.

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVÉ

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.

TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M.

bornagykereskedés

BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

FLEISCHACKER JÓZSEF FIAI

NAGY RUM-, COGNAC- ÉS LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA

BUDAPEST V., Váci-ut 144. Telefon: 24—89.

ALAPITTATOTT 1870.

NAGYKANIZSA Erzsébet királyné-tér Telefon: 204. --

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmaraasztalt cég értéktelen áruitól. :-: :-:

Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)

Telefon-sz. --- --- --- --- --- 28—92.

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyár R. T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzde.

Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK

Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 3. szám. 1922 február 5

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 200·— K
Fél évre... ... ... 100·— K
Egyes szám ára ... 10·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A magyar söripar válsága.
A kartell-szerződés utolsó órái.

A lisztpanama.

A képesités kérdése az ipartörvény tárgyalása során.

Az uj zárórarendelet.
Elkésett ajándék.

A fényüzési- és a forgalmi adó felemeléséről.

A főváros a hagymakivitel ellen.

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A magyar söripar válsága.

A kartell-szerződés utolsó órái.

Bár egyeseknek érdekében áll, hogy a sörkartell ellen lefolyt küzdelmünk csekély eredményét a saját „tevékenységük“ számlájára irják, nem polemizálunk velük, hanem megyünk a mi régi utainkon és csupán a cél felé tekintünk: visszaszerezni az elprédált szabadságot.

Tudjuk jól, hogy nagy a fa és kicsiny a fejsze; a sörgyárak mögött hatalmas bankok vagy óriási magánvagyonok állanak, a mi részünkről pedig apróbb tőkék és megoszlott erkölcsi erők sokszor kapkodó következetlensége képviselik a nem egyenlő erejü feleket.

Evekig ráztuk a „vevővédelem“ szerződésének bilincseit; a lankadatlan kitartás ennyi irásos bizonyitékát senki sem tudja kivülünk felmutatni. Csekélyke eredmény volt az a jog, hogy a szabadkezü vendéglős záros határidőn belül felmondhatott a kiszolgáló gyárának és máshova mehetett vásárolni.

Ezzel azonban a kinai fal már alapos rést kapott, amely ugyan tágabb lehetett volna, ha a sörbojkott által elmaradt pár korona hasznot a kartársak nagyobb része kevesebbre becsülte volna, mint a gyárak feletti fölény gondolatát.

Megállapitottuk, hogy nem sokan cseréltek kiszolgáló gyárat és vártuk a további eredményeket.

Fanatikusan biztunk abban, hogy a kartellszerződésnek meg kell dőlnie más okokból is, mert ez a kicsi ország nem e szerződés kereteinek kedvez.

A sörbojkott lezajlása után valamivel lejebb szállott az „igazgatói“ gőg, megindult a vevők megtartása érdekében az akviziciószerü nyájaskodás, sok helyen láttuk a főbb tisztviselők

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST
VII. ILKA-UTCA 26-27.

TELEFON:
JÓZSEF 22-44.

fogatait kartársaink üzletei előtt, folyt a kapacitálás és az öndicséret munkája. A vidéken már több borsot törtek egymás orra alá a sörgyárak. Depókat létesitenek egymás nyakába, szövetkezeteket boronálgatnak össze; arról is beszéltek, hogy a piac megtartása érdekében jobbminőségü sört az olcsóbb sör árában számitott egyik „szerződő kartell-fél" csak azért, hogy a piac előtt az ő gyártmánya fölényét dokumentálja, szóval alaposan hozzáláttak *vevőiknek egymás ellenében* való megvédéséhez.

Kartársak! A gyászbéke, mely országunk határait oly galádul megnyirbálta, beverte a sörkirályok páncélszekrényeit is, egyszerüen *semmivé fujta a kartell-szerződést is.*

Mig az ország integritásának idején *egyetlen gyárunk csaknem egymillió hektoliter sört gyártott egyedül,* addig ma *Csonka-Magyarország félmillió hektoliternyi szükségletén 5 gyárnak kell tülekednie!* Elveszett a sörpiac majd $^3/_5$-öd része a magyar ipar számára, amely körülményen bizony csak keseregni tudunk.

A többtermelésre berendezett sörfőzdék kénytelenek más termelési ágazatokra áttérni, a fölöslegessé vált üzemtereket másirányban kihasználni, erre ujabb beruházásokat eszközölni és időközben felszaporodott nagy adósságaik rendezése érdekében olyan üzletviteli módozatokra is rákényszerültek, amelyek ellenkeznek az ő kartell-szerződésük alapgondolataival.

A külföldi gyárak termékeinek qualitása nem szorul az idegen sörök bevitelére, az utódállamok gyárai és a tőlünk elrabolt gyárak olcsóbban állitják elő a söröket, mint a kőbányai sörfőzdék; az utódállamok sörkivitelünk elé éppugy görditenek akadályokat, mint azelőtt, gazdasági megfojtásunkra való törekvésük félreismerhetlen, következetes és lankadatlan; a Máv. amugy is magas szállitási költségeit oly mértékben emeli, amely a nagyipart és kereskedelmet egyedül is képes tönkretenni. Mig legutóbb egy vagon sör (80 hl.) 253 km. utra való elszállitásának vasuti fuvardija 14.000 koronába került, ma már ennek a rettenetes költségnek 130%-os felemelésével állunk szemközt. A biztos halálthozó tőröket azok verik a magyar gazdasági élet szivébe, akik ezt a szédületes hivatali árdragitást tervezik, türik és engedélyezik.

Ilyen viszonyok között természetesen a kisebb kitartásu és kisebb tőkéjü üzemek már csak létérdekükben sem dolgozhatnak többé a kartellszerződés keretein belül és ha abból békés uton nem engednék kiválni, ugy egyszerüen önjogulag fogják tullépni, annál is inkább, mert társaik részéről a kartellszerződésben kikötött magas bánatpénzek megfizetésének birói uton való kötelezetésére a jelen gazdasági viszonyok között kilátás nincsen.

Az a félmillió hektoliter sör, amely a mai Magyarország évi szükséglete, olyan kicsiny piac 5 sörfőzde részére, amely nem birja el a vevővédelmi szerződés sulyát; a szerződés összedől és jön a szabad verseny.

Korainak tartjuk rámutatni arra, hogy mely gyárak folytatnak a piac közönségének megosztása tárgyában fuziós megbeszéléseket, tisztán a sörfőzdék dolga az, hogy melyik akar megegyezni a másikkal.

Eddig a gyárak azt tették, amit akartak, olyan sört főztek, aminőt akartak, hiszen a piac teljesen ki volt a számukra szolgáltatva. Amig ebben a páholyban ültek, éreztették a hatalmat velünk és a biztosság érzetében nem igyekeztek a szakba vágó összes termelési területek felállitásával, még csak egy komlóosztályozót sem létesitettek nálunk, hanem a csehekhez küldték a magyar komlót is e célból. Nagykereskedelmi munkájuk a mi legyürésünkben érte el delelőpontját és most a lesujtó összeomlás idején tőkeerősebb egyedeik még mindig a fogyasztók erőszakos megtartásán fáradoznak.

Békebeli söriparunk érdemeit nem akarjuk vétkes könnyelmüséggel rendre megtépázni, minden magyar büszke lehetett a magyar sör

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

A LEGJOBB ÜDITŐVIZ A SZÉNSAVVAL TELITETT
HARMATVIZ
ÁSVÁNYOS FORRÁSVIZ
MEGRENDELHETŐ: BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEMÉBEN
BUDAPEST, I., Gellért-rakpart 1.
TELEFON: JÓZSEF 112—59.

jó hirére, a gyárak nagy jövedelmeket hajtottak az államnak, sok embernek adtak kenyeret. De az utolsó háborus és a megszállás óta produkált gyártmányok és az árak terén való hallatlan visszaélések visszatartanak minden részvétet.

Most a gyárak a saját csapdájukban vergődnek, bár nem sokáig.

A kartell omladozik és minden cáfolat dacára is bemondjuk, hogy napjai meg vannak számlálva. Nekik is jobb lesz a teljesen szabad kéz. az a gyár fog eredményesen dolgozhatni, amelyik jobb sört főz és ha ez a minőség exportképes lesz ugy az erősebb, mint a kisebb foku sörökben, akkor a magyar söripar a közvetlen külföld számára ismét szállitani fog és pedig sokkal könnyebben, mint a cseh, osztrák vagy német sörgyárak.

Lisztpanama.

Sajnálatos tény, hogy a fővárosi lapok hetek óta állandóan hasábos cikkeket irnak a legujabban leleplezett panamáról, a lisztpanamáról.

Világgá kürtölik, hogy itt minden panamázással történik, és nem várják be a rendőri nyomozás végét se, amikor a való tényállás egész világosan áll majd előttük.

Már az eddigi adatokból is megállapithatjuk, hogy tulajdonképen arról van szó, hogy a Központi Liszthivatalban takaritónőkből és alacsonyabb rangu alkalmazottakból álló bünszövetkezet állandóan lopkodta a liszthivatal pincéjében elhelyezett és elszámolásra kapott nagymennyiségü lisztjegy-szelvényeket. A lopott lisztjegyeket azután kilónként 2 korona 50 fillérért bocsátották áruba a Sorrentó-kávéházban. A tetteseket máv letartóztatták és bizonyára megkapják majd a biróság előtt a megérdemelt büntetésüket.

Bennünket, vendéglősöket, mint a közélelmezés legfontosabb tényezőit felette érdekel az ügy és ezért utána jártunk, hogy mennyi lehet az a lisztmennyiség, ami a szóbanforgó panama utján forgalomba jutott és a következőket tudtuk meg:

Bár a fővárosi malmokból fedezendő havi lisztszükséglet közel 900 és nem 200 vaggon, mint azt az egyes napilapok irták, mégis teljesen kizártnak kell tartani, hogy illegális uton forgalomba hozott hatósági lisztmennyiség még csak meg is közelitse azt a 800 vaggont, amely a hirlapok révén szinte köztudatba ment, mert az az ellopott lisztmennyiség csak annak a tartalékának egy részét emésztette fel, amely a fogyasztók akadálytalan kielégitése érdekében az egyes jogosult kategóriáknak (főváros, szövetkezetek, stb.) rendelkezésükre bocsáttatott.

Mi is üldözzük a visszaéléseket és követeljük, hogy minden vonalon a tisztességes és becsületes adminisztráció müködjön. De viszont helytelenitjük azt az eljárást, amely nap nap után azt hirdeti tulzottan kiszinezve világgá, hogy nálunk nincs más, mint panama és panama. Ezzel pedig szegény, megnyomoritott hazánknak ártanak legtöbbet, mert a külföldön azt kell, hogy higyjék az emberek, hogy itt még nincs konszolidáció, itt még most sincs normális gazdasági élet.

A képesités kérdése az ipartörvény tárgyalása során.

Annyi halasztgatás után végre megkezdődött az ipartörvény nemzetgyülési tárgyalása, a javaslatot általánosságban elfogadták, sőt lapunk zártáig az első öt szakasz letárgyalásáig jutott a munka.

Ez a nagyon fontos kérdés talán megérdemelte hogy ne a kapuzárás idegességében kerüljön szőnyegre, amikor az általános érdeklődés az uj választások és a politika eseményei irányába terelik a közfigyelmet, de bizunk az előadó felkészültségében és reméljük, hogy a kapkodás felületessége

POLLÁK EMÁNUEL ÉS FIA BORNAGYKERESKEDÉS
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 14. szám. WIEN, LEMBERG, BRÜNN.
Telefonszám: 191. Pince: Budafok, Dunasor 12.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 22—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek! Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki urgadalmi borpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

nem fog hozzáférni egy 40 éves törvény reformmunkálataihoz.

Itt nincsen terünk arra, hogy szakszerü megjegyzésekkel kisérjük a parlamenti felszólalásokat, bizunk abban, hogy az ipari kérdések reprezentánsai örködni fognak.

Védelemre a kisipar és az ipar nemzeti jellege szorul, ami az uj ipartörvény szigoru jellegére enged következtetni.

Mostoha gyermeke volt az országnak a kisiparos, nem tudott lélegzethez jutni, elszegényedett, általános és szakipari müveltségének nivója meg sem közelitette a nyugati államok átlagát.

Iparosaink tömegesen veszitették el önállóságukat és lettek gyárimunkások.

Erősen fejlett iparágak nem jutottak el a képesités kényszeréig és igy laikus, de tőkés herék aranyat hullató szamaraivá váltak a munkáskezek ezrei.

A képesitett iparokban is a beállitott üzletvezetők fungáltak korlátlanul; községek, bankok és más jogi személyek az iparok ágainak egész sorozatát, az élelmiszerkereskedés majd minden faját keritették hatalmukba és igy állott elő az a helyzet, hogy amint a kész cipők árait, ugy a tojás árát is bankvezérek párnás ajtajai mögött emelgették a konjunkturák jószimatu élősdijei.

Mi ennek a törvénynek a tárgyalását, a kérdés fontosságát elébe helyezzük a belpolitika minden kérdésének; a külföld számos szakértője több figyelemmel kiséri e tárgyalások menetét, mint a hazai érdekeltek tulnyomó része és keserüen kell látni, hogy üres bársonyszékek és üres padok előtt folyik le 40 éves ipari életünk reviziós munkája.

Reformra és intézményes garanciákra vár a tanoncoktatás kérdésének rendezése, a továbbképzés, a mestervizsga.

Képesitéshez kötésre vár egész csomó időközben kifejlődött iparágunk. Reméljük, hogy a kötelező tanonciskola és a képesitéshez kötés kiterjesztésében a törvény el fog menni a lehetőségek végső határáig.

Sajnálattal hallottuk egyik »honatya« hozzászólását, aki a képesités kiterjesztése elleni felszólalásában nem átallott olyan értelmü kijelentést tenni, hogy a vendéglősipar képesitése tulzás lenne, mert szerinte ez alacsonyabbrendü munka, amelyhez nem kellene különös tanulás.

Ez a honatya egyébként tanitó volna, akitől több iparpedagógiai készültséget várhatna az a kerület, amely beküldötte a nemzetgyülésre.

Ugyanez a honatya azonkivül lapalapitással is foglalkozott, de eddig nem vette tudomásul, hogy a mi iparunk már képesitéshez van kötve.

Ugyanaz a honatya nem ismeri a Gundelek, a Stadlerek, a Maloschikok, Glückök élettörténetét, iparáguk izzó szeretétől áthatott közéleti tevékenységét, alkotásaikat, alapitásaikat, mert ez a honatya inkább a közbeszólások, mint a felkészültség mestere.

Ne felejsék el Kartársaink, munkásaink és tanoncaink, hogy ennek a honatyának a neve: Drózdy Győző, aki pedig foglalkozására nézve tanitó.

Hisszük azt, hogy a bennünket lecsepülő közbeszólása épp ugy elmerül a feledés tengerében, mint a többi.

Az uj zárórarendelet.

— Elkésett ajándék. —

A m. kir. belügyminiszter a 9600/VII. 1922. sz. rendeletével a záróra ujabb megállapitása tárgyában az egész ország területére nézve ugy intézkedett, hogy a nyilvános étkező-helyiségek (vendéglők, korcsmák, kávéházak éjfél után 2 óráig, a szórakozóhelyek éjféli 1 óráig tarthatók nyitva. Ehhez járult egy rendőri pótintézkedés, amely szerint zene 1 óra után nem szólhat.

Mivel nem emlékezünk arra, hogy vendéglőkre és korcsmákra nézve valaha is volt-e általánosságban éjfél utáni 2 óráig tartó záróra, ugyancsak nem tudjuk elgondolni, hogy a vendéglősök részéről ki kérelmezte ezt az elkésett ajándékot?

Voltak idők, amikor erre talán szükség is lett volna, akkor a közönség is élt volna az engedelemmel, de akkor hiába kérték, a hatóságok különböző érvekkel tértek ki az engedély megadása elől.

Kiváncsiak voltunk, hogy a közönség milyen mértékben vett tudomást az uj zárórárol és bejártuk a forgalmasabb utak üzleteit, de nagyot csalódtunk.

Leszámitva néhány kártyázót és megrögzött éjszakázót, akik inkább terhére, mint hasznára vannak az üzleteknek, — zárt redőnyöket találunk.

Drága a villanyvilágitás, a fokozott mérvü fütés és a hosszabbitási óra alatt majdnem semmi

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ALMÁSSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek ajánlja napi áron kitünő fajborait. o-o-o-o

forgalom mellett lehetetlen az üzemi költségek növelése és a személyzet fárasztása.

A farsangi záróra-ajándék a forgalmi és fényüzési adókból befolyó kincstári haszon növekedésére ilyenformán alig van kedvező hatással.

Az üzleti forgalom nagyarányu megcsappanását olyannyira érezzük, hogy örülünk, ha 11 óráig el tudjuk adni elkészitett ételeinket és szinte félnünk kell attól, hogy egy óra után jön 2 vidám kimaradási engedélyes, akik az 1 korona 50 filléres villanyáram mellett a záróráig 2—2 fröccs mellett akarják kicserélni politikai nézeteiket.

Érdekes volna megvitatni azt, hogy tartozik-e a vendéglős kiszolgálni 1 óra után is azt a vendéget, aki nem akar hazamenni?

Fájdalom, a mai pénzszükségben azt kell mondanunk, hogy nem a záróra meghosszabbitására vágytunk, hanem inkább fogyasztóképes vendégekre, mert ma olyan rossz időket élünk, hogy kartársaink hetvenöt százaléka 11 óra után mehet aludni.

Nem akarunk élcelődni azzal a balsejtelemmel, hogy az adófelügyelők a 2 órai zárórát a forgalom megnövekedésére fogják magyarázni, mert akkor elmondhatnók a 2 órai zárórára a trójaiakkal együtt: »még akkor is félünk a görögöktől, ha ajándékot hoznak...«

A fényüzési- és forgalmi adó felemeléséről.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a fényüzési- és forgalmi adó felemeléséről. A rendelet számos szempontból igen erős ellenhatást váltott ki kereskedői és ipari körökben, ugy, hogy a pénzügyminiszter a nemzetgyülés pénzügyi bizottságának legutóbbi ülésén kénytelen volt hozzájárulni az életbeléptetés elhalasztásához és igy a felemelt forgalmi- és fényüzési adót csak március elsejétől, nem pedig, mint az eredeti rendelet azt előirta, sőt a gyakorlatban is végrehajtották már — február 1-től kell fizetni.

Ezzel az egy havi haladékkal ez az ügy azonban még nincs elintézve. A főváros legtöbb üzletében ugyanis a rendeletben kilátásba helyezett sulyos büntetések miatt a kereskedők legnagyobb része február elsején már a felemelt adókulcs szerint árusitotta áruját. Szerencsére ez nem tulságos kárt okozott, hiszen mindössze csak egy napig tartott ez a helytelen, illetőleg a rendelet értelmében helyes eljárás, mindamellett van a rendeletnek számos olyan pontja, amelyet az adó életbeléptetésének elhalasztása nem érint. A rendelet, melyet a pénzügyminiszter február elseje előtt körülbelül tiz nappal adott ki, arra kötelezte a kereskedőket, hogy február elsejéig készitsenek kimutatást a fényüzési adó köteles cikkekről.

Mikor a fényüzési adót módositó rendeletet kiadta a pénzügyminiszter, ugy látszik nem volt tisztában azzal, hogy a rendelet gyakorlatilag tisztára keresztülvihetetlen.

A kereskedők például nem tettek és nem tehettek eleget a rendelet ama pontjainak, hogy az árukészleteket tiz nap alatt leltározni kell.

A leltározást ilyen rövid idő alatt elintézni nem lehet lelkiismeretesen. A rendelet jelenlegi formája szerint nagyon sok olyan cikk után is kell luxusadót fizetni, amely tulajdonképpen közhasználati cikk, nem pedig luxusáru és ez a méltánytalanság teljesen megbénitja az üzletek amugy is szánalmas forgalmát.

Sulyos sérelemként panaszolják fel a kereskedők a rendeletnek azt a részét, amely szerint a kereskedők a leltári árak szerint kénytelenek lesznek fizetni a luxusadót. Nagyon sokszor megtörténik ugyanis, hogy a kereskedő beszerzési áron alól kénytelen eladni áruját, igy tehát a veszteségre még a luxusadót is kénytelen ráfizetni. A luxus- és forgalmi adó felemelését különben is olyan aránytalanul magasnak tartják, hogy minden módon igyekezni fogunk meggyőzni a pénzügyminisztert arról, hogy a három százalékos adó sulyának egy részét más gazdasági tényezőkre háritsa át.

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

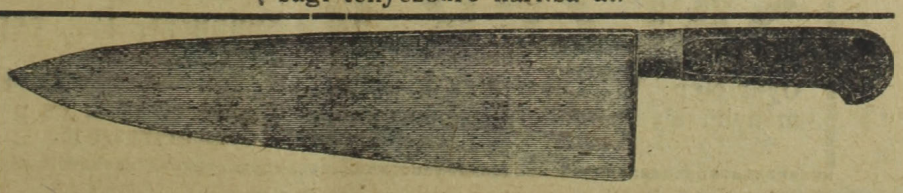

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Szenzációs találmány! TELEFON; József 36—67

HORDÓUJDONSÁG!

Világszabadalom TELEFON: József 36—

A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-ut 55. szám.

A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszünik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörés átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömitőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható.

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

A főváros a hagymakivitel ellen.

A főváros zöldségüzemének felügyelőbizottsága a mult napokban megtartott ülésén átvizsgálta az üzem tavalyi forgalmát és elhatározta, hogy tovább fejleszti az üzemet. A hatósági zöldségüzemre feltétlenül szükség van az áruuzsora letörésére. Az ülésen többen hevesen kikeltek a Közélelmezési Tanács export-import bizottságának határozatai ellen. A szertelen arányu zöldségkivitellel teljesen megbénitották a főváros csarnokaiban a forgalmat. Alig van valami zöldség a csarnokokban. Amit árulnak, az vagy silány, másodrendü áru, vagy pedig megfizethetetlenül drága. Különösen a hagymaexportot tették szóvá. Berczell Jenő tanácsos, a városgazdasági ügyosztály vezetője előadta, hogy a közélelmezési Tanácsban annak idején hangsulyozták a hagyma kiviteli tilalmát. A főváros javaslatát azonban elutasitották és mint ismeretes, négyszáz vagon hagymára adtak kiviteli engedélyt. A bizottság megállapitotta és ezt a zöldségüzem bevásárlói is igazolták: egész Makó környékén nem termett több hagyma négyszáz vagonnál. Igy volt lehetséges, hogy a kilónként 16 koronáért árusitott hagyma ára a megindult export óta 60 koronára emelkedett. A zöldségüzem természetesen korlátolt mennyiségben, 27 koronáért árusitja a hagyma kilóját.

A bizottság foglalkozott a burgonyaellátás kérdésével is. A zöldségüzem, bár kissé megkésve, mégis tudott biztositani nagyobb mennyiségü téli burgonyát a főváros lakosságának. A burgonyának kilóját 8.50 koronáért adják, mig ugyanez a burgonya a kereskedőnél 11.5L—12 koronába kerül. A felügyelőbizottság utasitotta az üzem vezetőségét, hogy szaporitsák az árubódékat is. A tavaszra az árusbódék számát hatvannégyről százra emelik. Berczell javaslatára a bizottság elhatározta, hogy a közgyülésen is szóváteszik ezt a tarthatatlan helyzetet és kérni fogják a törvényhatósági bizottságot, hogy tegyen lépést a nagyméretü hagymakartell megszüntetéséről.

A sütőipari termékek árusitásáró

az Orsz. Körponti Árvizsgáló Bizottság elnö nek 660/1922. O. K. Á. B számu rendele következőképpen szól:

A nyilvános étkezési üzemekben (vendé kávéház, kávémérés, tejivócsarnok stb.) a szeletelve felszolgált kenyéradagnak legalá dekagramm sulyunak, a kalács (tejesken adagjának pedig legalább 5 dkg. sulyu kell lenni.

Az étkezési üzemeknek a fogyasztóval s ben felszámitható elárusitói jutaléka apró-s ményeknél (zsemlye, kifli stb.) darabonkin fillér, egyéb fehérsüteménynél és kenyérnél gonkint 20 fillér.

Azok a nyilvános étkezési üzemek, ame a sütőipari termékek után is fényüzési forg adót rónak le, ennek az adónak megfelelő szeget az elárusitói jutalékon felül hozzászá hatjuk az eladási árhoz.

Ha az előző bekezdések szerinti kiszám ár nem tenne ki kerek összeget, s igy a pénzhiány miatt kikerekités válnék szü gessé, 4 fillérig lefelé kell kikerekiteni, 4 léren felül pedig felfelé.

A nyilvános étkezési üzemekben a ker nek és egyéb sütőipari termékeknek árá étlapon és az árusitással megbizott alkalm tálcáján (kosarán), ha pedig erre kültön a mazott nincs, a süteményt tartalmazó kosá (tányéron) olvashatóan fel kell tüntetni.

Aki ennek a rendeletnek valamely rend zését megszegi vagy kijátsza, az amenn cselekménye sulyosabb büntető rendelkez különösen 1920:XV. t. c. rendelkezésébe ütközik, kihágást követ el és 6 hónapig

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. Alapitási év 18

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sü ményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budap Ferencz József-rakpart 15.

BOROSHORDÓ

tölgyfából uj és használt minden mennyiségben és nagyságban kaphatók TELE 148

Liszt, bab, lencse, borsó, rizs, mák, árpagyöngy, köleskása, tarhonya, maccaroni, gyümölcsiz, lekvár, szilva stb. árukban SZÜKSÉGLETÉT legolcsóbban beszerezheti TURI JÓZSEF R.T. Fővámtéri lerakatában
(a Központi Vásárcsarnokkal szemben) Telefonszám József 135—21.

jedhető elzárással, valamint 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ez a rendelet, amely az ország egész területén hatályos, 1922. évi február hó 1-ső napján lép életbe.

Budapest, 1922. január 26.

Dr. Biber Gyula s. k.
az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

A Huszár Károly volt miniszterelnök által az országházban rendezett »Láthatatlan vendég« szeretetestélyének fényes sikeréhez nagyban hozzájárultak a vendéglősök, kávések és cukrászok ipartestületei, amennyiben a büffé teljesen dijtalan ellátását magukra vállalták. A vendéglősök részéről Gundel Károly, Kutassy Lajos, Márkus Imre és Czifrák Lajos végezték a rendezés nagy munkáját.

Elöljárósági ülés tartatik február hó 7-én, kedden délután 4 órakor.

Munkaközvetítés. Az ipartestület elöljárósága felhivja a vendéglősöket és szállotulajdonosokat, hogy személyzetüket kizárólag az állami munkaközvetitő hivatalától szerezzék be.

Tanoncok szerződtetése. A vendéglős és szállodásipar képesitéshez kötött iparág, ennélfogva csak az lehet segéd, aki tanonc volt. Ennek következtében minden tanoncot szabályszerüen szerződtetni kell, hogy tanoncnyilvántartókönyvbe bevezethető legyen.

Az idei »Vendéglősbál« március hó 14-én lesz a Vigadó összes helyiségeiben, amelyre Kiszel József elnöklete alatt serényen készül már a rendezőbizottság.

A „Jóbarátok" asztaltársasága uzsonáit minden szerdán a következő helyeken tartják meg: február 8-án Andreics Károly urnál, VIII., Rottenbiller-utca 1., február 15-én Zsin Lajos urnál, IX., Soroksári-ut 56., február 22-én Mirt Ferenc urnál, IV., Semmelweiss-utca (Röserbazár), március 1-én Csenei Sándor urnál, IV., Ferencz József-rakpart 9., március 8-án Csenei János urnál, VI., Wesselényi-utca 43., március 15-én Mayer István urnál IX., Drégely-utca 5., március 22-én Szita Lajos urnál VII., Baross-tér 3.

A »Büffévendéglők Orsz. Szövetsége« nem fog feloszlani, bár a vendéglői iparengedéllyel biró tagok az ipartestület köteles tagjai, — hanem megmaradnak a szövetségi kötelékben is, melynek elnöke Acél Miksa.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

1922. február

17-én a Szeged-étteremben, VII. Erzsébet-körut 27.

Március

3-án Hack István vendéglőjében, VII., Rákóczi-ut 43.
17-én Kőmüves István vendéglőjében, VI. Teréz-krt 17.

Halálozás. Id. Korl István kartársunk és jóbarátunk folyó évi január hó 25-én elhalálozott. Temetése január 28-án volt, a Kerepesi temető halottasházából.

**Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.**

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT ÜDITŐVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.
TELEFON

Bárminő gyártmányu Szürők javitása

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Közgazdaság.

A vigalmi adó emelése. Hosszas huzavona után csak most hagyta jóvá a belügyminiszter a vigalmi adóról szóló rendeletet, amelyet a főváros február elsejével életbe is léptetett.

A legfőbb módosítás az, hogy megadóztatja azokat is, akik a mulatóhelyeknek ugynevezett szeparéit veszik igénybe. Ezentul a Margitsziget is vigalmi adó alá fog esni.

A vigalmi adó a jegyek árának általában tiz százaléka. A százötven koronánál drágább jegyek után pedig husz százalék a vigalmi adó. Önálló táncelőadások vagy mutatványok jegyei után nyolcvan koronáig tizenöt százalék, nyolcvanegytől százötven koronáig husz százalék, ezen felül pedig huszonöt százalék a vigalmi adó.

A sportversenyeken ötszázalékos, a labdarugó- és kerékpárversenyeken tizszázalékos, a motorkerékpáros és automobilversenyeken pedig huszszázalékos vigalmiadót szednek.

Husz százalékos a vigalmi adó a szinházak idegen nyelvü előadásainál, huszonöt százalékos a bálok, táncvigalmak bevételei után, továbbá minden olyan mulatóhelyen, ahol a nézőtéren ételeket szolgálnak ki, a magánszinházakban, és ott, ahol dohányozni szabad, valamint a magánszinházak idegen nyelvü előadásain. Harminc százalékos a premiérek vigalmi adója. Harminchárom és egyharmad százalékos vigalmi adót kell fizetni minden aukción, lóversenyen, kártya vagy más hasonló játéknál a használati dij után.

A szeparék vigalmi adója ötven százalék.

Az egyesületeknek kártyadijait az évi bruttó-bevétel után állapitják meg és pedig ötvenezer korona bruttóbevételig öt százalékos, százezer koronáig tiz százalékos, kétszázezer koronáig husz százalékos, fél millióig huszonöt százalékos, fél millión felül pedig harminc százalékos a vigalmi adó.

A zugügynökök ellen. Az Ingatlan Üzlet és P. K. O. Egyesülete 1922 január hó 22-én tartotta I. évi rendes közgyülését, melynek eredményeképen a közgyülés elhatározta, hogy egyesületet ipartestületté fogja átalakitani és minden lehetőt el fog követni az irányban, hogy a zugügynökök tisztességtelen tevékenységét megakadályozza.

Csak márciusban lép életbe a magasabb forgalmi adó. A felemelt forgalmi adó ellen a fogyasztók, kereskedők, és iparosok tudvalevőleg egyöntetüen állást foglaltak. Az érdekeltségek kivánságait a pénzügyminiszter, ugy látszik, részben honorálni kivánta, mert a pénzügyi bizottság szerdai ülésén Szterényi József inditványára hozzájárult ahhoz, hogy a 3 százalékra felemelt forgalmi adók beszolgáltatásának határideje nem február 1-én, hanem csak március 1-én kezdődjék meg. Ez azt jelenti, hogy a felemelt forgalmi adó életbeléptetését egy hónappal kitolták.

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

A jugoszláviai söripar a Baranyának a szerbek részéről való kiüritése óta nehezen jut sörárpához és azért a kormány támogatását kéri ahhoz, hogy az országban a sörárpa termelését meghonositsa. Komlót is nehezen tudnak a délszláv gyárak szerezni, mert a belföldi termésü magában nem használható, hanem cseh komlóval kell keverni. A palackokat is Csehországból kell beszerezni; a legnagyobb bajok egyike az egymásután következő enyhe telek miatt az, hogy Jugoszláviában kevés a jéggyár és igy nyáron a szállitás akadályokba ütközik.

A harmadosztályu kereseti adó eltörlése. Hegedüs Lóránt volt pénzügyminiszter a forgalmi adóval kapcsolatban kétséget kizáróan kijelentette, hogy a harmad- és negyedosztályu kereseti adót eltörli. Most, hogy a forgalmi adót három százalékra emelik, valóban elérkezett az utolsó pillanat e fontos igéret beváltására. Az OMKE nagyválasztmányi ülésén Bodroghy dr. titkár többek között bejelentette azt is, hogy ily irányban már előterjesztést tettek a pénzügyminisztériumnak. A GyOSz igazgatósági ülésén ugyancsak határozatot hoztak arra nézve, hogy a pénzügyminisztert törvényjavaslat benyujtására kérik fel, mellyel ugy a harmad-, mint a negyedosztályu kereseti adót eltörlik.

Növekedett az államjegyforgalom. Az állami Jegyintézet kimutatása szerint január utolsó hetében 535 millióval növekedett az államjegyforgalom 25.680 millióra. Az államkincstár előlege 1300 millió koronával változatlan és igy az államjegyforgalom szaporodását a gazdasági élet igényei, valamint a Jegyintézet üzletvitele idézték fel.

DREHER-COGNAC
Special *** V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81. Sürgönyc.: Borszékely Bpest. **Bornagykereskedés** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

Az árdrágitási törvény megreformálása. A kormány tudvalevőleg reformálni akarja az árdrágitási törvényt és törvényjavaslatot akar a nemzetgyülés elé terjeszteni. Mielőtt a törvénytervezet elkészülne, a kormány meg akarja hallgatni az egyes érdekképviseletek véleményét is. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülést a Közélelmezési Tanács hivta fel egy reformtervezet előkészitésére. Amint értesülünk, az OMKE már nagyjában el is készült ezzel a reformtervezettel, amelyet a legközelebb be is nyujt. A reformtervezetben az OMKE rámutat arra, hogy a szabadforgalom eleve kizárja az uj árdrágitó törvényben azoknak a szakaszoknak bennhagyását, amelyek az áruhalmozásra és a lánckereskedelemre vonatkoznak. Most a többi érdekképviselet is egymásután küldi be véleményét az árdrágitó törvényre vonatkozólag.

Négyszeresre emelték a vizdijat. A belügyminiszter jóváhagyta a főváros tanácsának rendelétét, amely szerint a vizszolgáltatás ezentul csak vizmérőn keresztül történhetik. Azok az ingatlan-tulajdonosok, akiknek vizmérőberendezésük még nincs, kötelesek két hónapon belül ilyet fölszereltetni. Külön vizmérővel kell felszerelni azokat a helyiségeket, amelyekben a vizet üzemi vagy üzleti célokra használják. Ezzel kapcsolatosan a viz ára köbméterenként 2 koronáról 8 koronára emelkedik; ahol vizmérőberendezés még nincsen, ott az átmeneti időszak alatt a korábban megállapitott átalány négyszeresét fogják beszedni.

Az élelmiszerek kivitele. Az Országos Közélelmezési Tanács kiviteli és behozatali szakbizottsága ülést tartott Bud János dr. államtitkár elnöklete alatt. A szakbizottság hozzájárult korlátolt mennyiségben a belföldi piacokon el nem helyezhető diókészletek ,továbbá az 1920. évből származó és az itthoni közönség által nem keresett savanyitott káposzta, valamint a konzerv-paprika és ugorka kivitelének engedélyezéséhez, ellenben nem tartja megengedhetőnek a cukrozatlan szilvaiz ,továbbá a zöldségfélék és zöldfőzelékek kivitelének megengedését.

Január 27-én léptek életbe az általános vámdijtételek. Mint ismeretes, a trianoni békeszerződés rendelkezései szerint a szerződés életbelépésétől számitott első hat hónapon belül az ántánt-államokból származó áruk behozatalánál a kivetett vámdijtételek nem lehettek nagyobbak a volt osztrák-magyar monarchia 1914 julius 28-án érvényben volt legkedvezőbb vámdijtételeinél. A békeszerződés e rendelkezése január 26-án délután 6 órakor lejárt. Ennek következtében a Magyarországra bárhonnan behozatalra kerülő árukat jan. 27-től kezdve már az általános vámtételek alkalmazásával vámolják el, kivéve a szerződéses vámtételekkel további 30 hónapig kezelendő árucikkeket, amelyek közé tartozik a friss és szárított gyümölcs, friss zöldségnemü, faolaj, tojás, sertés, hentesáru és élő baromfi. Ezeknél a cikkeknél az általános vámtételek alalkalmazása 1924 julius 26-án lép életbe.

Pénzintézeteink külföldi tartozásai és követelései. A magyar pénzintézeteknek megszállott területeken lévő tartozásainak és követeléseinek rendezése most folyik. Értesülésünk szerint a Központi Leszámitolóbank a a cseh-szlovák relációban közös megállapodás alapján körülbelül 200 milliós követelést és tartozást rendezett. A bank előkészitette a Romániával való megállapodást, mely szerint a tartozásokat és követeléseket 100 : 50 arányban kompenzáljuk. A Jugoszláviában fennálló magyar tartozásokat 100 : 87 jugo. kor. arányban rendezik és ez alapon most folynak a tárgyalások a bácskai pénzintézetekkel, melyeknek nálunk nagyobb követeléseik vannak.

Áruüzlet.

Liszt forgalma megélénkült. Lehetett eladni budapesti nullálisztet 41—42 K-ért, főzőlisztet 32 K-ért, 6-os kenyérlisztet jobb márkákkal 28 K-ért, 7½-es kenyérlisztet 22 K-ért, azóta azonban már jóval olcsóbb kinálatok is voltak és egy nagyobb tétel nullálisztet 38.50 K-ért, egy másik 34.50 K-ért kelt el. A többi lisztfajtákban egyáltalán nem volt üzlet.

A marhahus valamivel drágult. Az élőállat ugyanis 4 K-val drágábban kelt el a vásáron. Élősulyban az elsőrendü marha kilója 72—74 K volt. Kevésbé jóminőségü marha kilója 48—68 K-val kelt el. Kimérve a hus 96—110 K.

Borju bőrben fejjel és lábbal 94 K, kimérve 80—120 K. Eszerint a borjuhus szintén megdrágult.

Sertés felhozatala még mindig bőséges. Félsertés szalonnával és hájjal 80—96 K kilónkint. Kimérve a sertéshus 72 K, karaj 84 K, zsirszalonna 116 K, háj 130 K, zsir nagyban 140 K, kicsinyben 148 K.

A zöldségpiacon nagyon sok a fagyos áru. Az elárusitók sokat panaszkodnak, mert jelentős kár érte őket. A felhozatal csaknem egészen szünetel. A forgalom egészen jelentéktelen. Sárgarépa kilója 26 K, petrezselyemgyökér 34 K, hagyma 54 K, fokhagyma 65 K, fejeskáposzta 26 K, kelkáposzta 30 K, kalarábé 26 K, zeller 28 K, vöröscékla 20 K, retek 18 K, karfiol 80 K, burgonya 9—12 K, kiflikrumpli 32 K, torma 70 K.

Rizs kereslete feltünően megélénkült, ugy, hogy az ittlévő, különben is kifogyófélben lévő készletek, korántsem futják a kereslet kielégitésére. Ennek követ-

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T. BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b.

Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON 15-30

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

keztében az irányzat megszilárdult és az árak ugrásszerüen emelkednek. A hét közepén még szivesen adtak Saigon I-t és Burma II-t 49—50 K-ért, később azonban már nem igen akadt vagontételekben sem eladó 51 K-nál olcsóbban, a hét végén pedig már 52.50 K volt a legalacsonyabb ár, amelyen teljesen kocsirakományokban nem fényezett rizst, ugyszólván származásra való tekintet nélkül lehetett kapni Budapesten.

Hüvelyesek üzletmenete gyönge. A pénteki tőzsdén néhány tétel uj fehér bab 17.50 K-ért kelt el, a legtöbb árutulajdonos azonban nem igen akarja 18 K-nál olcsóbban adni, mig tarka babért 15 K-l kérnek. Borsó ára minőség szerint 16—19 K között ingadozik.

Gyümölcsiz meglehetősen jó kereslet tárgya. Elsőrendü vágható vegyes izt ládaszámra 80—85 K-ért, egyes finom izeket 100—110 K-ért, cukrozott szilvaizt 72—78 K-ért, másodrendü cukrozatlan szilvaizt 48—55 K-ért árusitanak.

Dióbél elég jó kereslet tárgya. Egészséges, szép tiszta feles árut nagyban 225 K-ért, kevertet 215 K-ért árusitanak.

Szardinia meglehetősen jó kereslet tárgya. 200 grammos portugál áruért 52—54 K-t, 180 grammosért 46—48 K-t, 160 grammos norvég áruért 38—40 K-t, szardellagyürüért 55—80 K-t kérnek.

Tea árai szilárdan tartják magukat. Souchongból nincsenek valami nagy készletek és azt ládaszámra 270—300 koronáért árusitják. Ceylon pekko nagybani ára 330—360 korona, orange pekkoé 340—380 korona minőség szerint.

A szeszüzletben a forgalom valamivel élénkebb és főleg azonnali szállitásra érkeztek rendelések változatlan árak mellett.

A szeszesital-üzletben, főleg gyümölcspálinkafélékben élénk a kinálat és dacára az olcsóbb ajánlatoknak, kevés üzlet létesült, mert a vevők a gyengébb üzletmenetre való tekintettel csak a legszükségesebb mennyiségeket vásárolják. Törkölyt ab termelő állomás 250—275 K-ért, szilvóriumot I. árut 300 K-ért, seprőpálinkát 270—285 K-ért ajánlottak ab főzde.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

Esztergomban
fürdőszálloda
betegség miatt azonnal átadó.
Bővebbet **Német Gábor** bérlőnél.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapes
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—3

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléke bor- és sörcsapokat, valamint az össze pincegazdasági szerelvényeket.

KRÉMER F. UTÓDAI
Cégtulajdonos: WORNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
TELEFON Budafok 5
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szükség
hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stl
pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-

Kitünő borokat
állandóan raktáron tart és legolcsóbban szállit
KLEIN ÉS DUSCHINSZKI
Budapesten, IV. ker., Király-utca 26

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. —— JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

Akadémia pincészet (Tudományos Akadémia épületében)
Budapest, V., Rudolf rakpart 1.
Saját termésü és egyéb fajborok.
Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban és kicsinyben.

ALPACCA, CHINAEZÜST
Silven evőeszköz-különlegességek és mindennemü berendezési tárgyak lerakata
Budapest, V. kerület, Erzsébet-tér 4. szám.
Alpacca és Chinaezüst Müvek
SZALAI S SÁNDOR

Különleges Épitési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI., Röppentyü-utca 62 sz.
Telefon: 141—91, 131—56, 4—23. ~ Sürgönycim: „Külépit"
Berendez és átalakit:
szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat.
Gyárt- és legolcsóbban szállit:
elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat kirakatportálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai husbütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Keresek egy modern négy vagy öt szobás utcai lakást főutvonalon. Ezzel szemben 3 szobás körüti lépcsőházi szép lakás átadó. Cim a kiadóhivatalba

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Két előkelő nagyforgalmu fővárosi vendéglő lakással továbbá Ehmanntelepen földszintes ház azonnal átvehető nagyforgalmu vendéglővel, teljes vendéglői felszereléssel és lakással eladó. Dr. Héray Andor ingatlanforgalmi, üzletértékesitő és jelzálogkölcsönközvetitő vállalatánál IX., Rákos-utca 11. földszint 1. Délután 3-tól 6-ig.

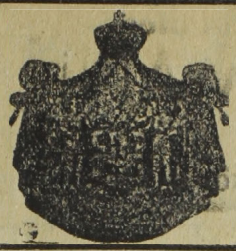
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

HÜTTL TIVADAR
BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 14. SZ.
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánedényekben

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak Tokaj Budafok

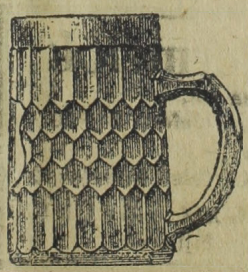
Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.
TELEFON: J. 128—27.

Mindig csodálatos olcsó

FLEISCHMANN

áruház

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Női- és gyermek posztókamasni párja 15 K

Nyomott batiszt	K 69.—
Flanelek, legszebb mintával	K 59.—
Grenadinok minden szinben	K 97.—
Női szövetek	K 87.-tól
Férfi szövetek	K 175.-tól

Angol és francia női és férfi szövetkülönlegességek, dus választék selyem- és estélyiruha anyagokban.

Nagy maradékvásár!

HAUER REZSŐ

CUKRASZ

RÁKÓCZI-UT 49. --- TELEFON: JÓZSEF 125—0.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kenlap, parafa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 162—92.

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorotta-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD, WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

Magyar Uriborok Tokajhegyaljai Borkiviteli Rt.

Központi iroda:

Budapest, V. József-tér 2—3. — Telefon 118—56.

Pincészet: Mád, Zemplén megye

Schätz József

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. ajánlja

legjobb palacksöreit

helyben és vidékre. — Telefon: József 2—30.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.

TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M.

BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

FLEISCHACKER JÓZSEF FIAI

NAGY RUM-, COGNAC- ÉS LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA

BUDAPEST V., Váci-ut 144. Telefon: 24—89.

ALAPITTATOTT 1870.

NAGYKANIZSA Erzsébet királyné-tér Telefon: 204. --

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmaraasztalt cég értéktelen áruitól. :-: :-:

Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)

Telefon-sz. --- --- --- --- --- 28—92.

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyár R. T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzde

Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK

Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 4. szám. 1922 február 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 200·— K
Fél évre ... 100·— K
Egyes szám ára ... 10·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Az italmérési engedély elvonásának magánjogi következményei.

Hirek az üzletek szabad forgalmáról.

Ujabb módositás az italmérési jövedékről szóló törvény rendelkezésein.

Borpiac, borárak, szeszüzlet.

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

Meghivó.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete 1922. február 24-én, pénteken délután négy órakor tartja Budapesten (VIII., Főherceg Sándor-utca 8.) a régi képviselőház nagytermében

I. évi rendes közgyülését

amelyre az Ipartestület tagjait tisztelettel meghivja

Budapest, 1922. január 10-én.

Walter Károly s. k.
ipartestületi főtitkár.

Keszey Vince s. k.
ipartestületi elnök.

*

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1921. évi jelentés felolvasása.
3. A pénztáros jelentése.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. Az 1922. évi költségvetés előterjesztése.
7. Inditványok.

*

Az alapszabályok 11. §-ának 4. bekezdése értelmében „a napirendre fel nem vett inditványok csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább nyolc nappal a közgyülés előtt irásban az elöljáróságnak beadattak."

Alapszabályaink 11. §-ának 3. bekezdése értelmében külön meghivókat nem küldtünk szét; ezuton kérjük tehát ipartestületünk t. tagjait, hogy a közgyülésen minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni. A közgyülés pontban négy órakor kezdődik.

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ" ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST
VII. ILKA-UTCA 25-27.

TELEFON:
JÓZSEF 22-44.

Az italmérési engedély elvonásának magánjogi következményei.

Az 1921 : IV. t. c. és az annak végrehajtása tárgyában kibocsátott rendelet szellemében végrehajtott eddigi intézkedések jelenlegi birálatánál előrebocsájtjuk azt a kijelentést, hogy itt nem kivánunk egyesek sérelmeivel foglalkozni, vagy oly egyének pártfogóiként mutatkozni, akik ipari jogositványaikat vagy itélmérési engedély nélkül folytatott üzleti tevékenységüket nyereségvágyból elkövetett büncselekményekre, vagy ilyenek elősegitésére használták fel.

Amire itt rá akarunk mutatni, az csupán annyi, hogy a hatósági intézkedés lassusága nagy anyagi kárral jár, s hogy ennek a kárnak nem szabad átcsapni oly területekre, amelyek már a magánjogi érdekek teljes lerombolását eredményezik.

Itt két csoportot kell megkülönböztetnünk.

Tudjuk azt, hogy a pénzügyi hatóságok mintegy három év óta nem adtak ki italmérési engedélyt, még az átirásokat is visszatartották. Például Falus Béla — hogy nevet irjunk — vett 1918-ban egy vendéglőt, megkapta az ipar- illetve a hatósági engedélyt és beadta kérvényét italmérési engedély elnyerése iránt az illetékes pénzügyigazgatósághoz. Ott kapott egy igtató-számot, birság alatti árusitás mellett folytatta üzleti tevékenységét. Elődének sem adtak ki italmérési engedélyt annak a kérvénye is elintézetlenül feküdt az irattárban. Nem érdektelen megjegyezni azt, hogy ezek a kartársak teljes joggal vendéglősöknek tekintendők, akiknek ezt a jogát az ipari képesitő rendelet is épségben tartotta. Egy szép napon karácsonyi ajándékképen lezárják a vendéglőjét azért, mert elődjének sem volt kiadott italmérési engedélye. Kartársunk beszerzi összes iratait (katonai szolgálat, állampolgársági bizonyitvany, erkölcsi bizonyitvány, iparengedély) és azt még november hóban benyujtja a pénzügyigazgatósághoz; de mivel iratai hatóságtól hatósághoz vándorolnak, jóllehet az összes ujonnan előirt kivánalmaknak megfelelt, — karácsonykor lezárt üzletét mégsem engedik kinyitni. Természetesen az italmérési illetéket előre félévre be kellett fizetnie.

Nem ázsiai állapot ez? Annak, aki az 1921 : IV. t. c. szövegezője, vagy alkotója volt, nem lehet-e joggal terhére irni azt, hogy a bözbenső alsóbbfoku hatóságoknak, — amelyek legjobban látják az érdekeltek hallatlan kárait és világos tönkrejutását, — folyton a törvény hiányaira kell utalni üzleteikbe bezárt és kereset nélkül hagyott büntetlen feleik előtt? Meddig fogja még a nyomort növelni ez a közigazgatási átiratzuhatag?

Tisztelettel kérjük ipartestületünk Elnökségét, méltóztassék figyelmére méltatni ezt az anomáliahalmazatot és illetékes helyen a rendeleti hiányok pótlására intézkedést kérni.

Más kategóriába tartoznak azok a vendéglősök és korcsmárosok, akiknél az 1921 : IV. t. c. vagy a rendelet kivánta okiratok beszerzése nehézségekbe ütközik, vagy akik egyáltalán nem tudják azokat felmutatni és igy lezárt üzletek ujból való megnyitása vagy iparuk folytatásának lehetősége egyszerüen ki van zárva, nem is szólva azokról, akik nem kivánják ujból megnyitni üzleteiket.

Kétségtelen, hogy ezeknek más pályára kell menniök, hogy önmagukat és családjaikat eltarthassák.

Az eddigi engedélyelvonások megokolására vagy a létszám-apasztás szolgált a pénzügyigazgatóság kezdeményezésében, vagy pedig az illetékes rendőrhatóságnak azon véleményes jelentése, hogy az engedélyes nem megbizható. Nem akarunk általánosságban szólni, de már korábban is aggodalommal láttuk a rendőrhatóságoknak adott véleményezési jogot, mert a rendeletben még csak nagyjában sincs megjelölve az a terület, amelyen valakit megbizhatatlannak nyilvánitson. Szerény véleményünk szerint csak azt lehet az italmérési jog gyakorlásában megbizhatatlannak minősiteni, akit — ezen jog gyakorlatából kifolyólag, vagy politikai büncselekmény miatt — rendőri, vagy birói itélet jogerősen marasztalt. Konkrét esetből állapitottuk meg, hogy megbizhatatlanság miatt olyan kartársunktól vonták meg az italmérési jogot, aki teljesen büntetlen előéletü és nem is áll semmiféle vizsgálat alatt. A miniszter ur maga is belátta, hogy az enge-

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

A LEGJOBB ÜDITŐVIZ A SZÉNSAVVAL TELITETT
HARMATVIZ
ÁSVÁNYOS FORRÁSVIZ
MEGRENDELHETŐ: BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEMÉBEN
BUDAPEST, I., Gellért-rakpart 1.
TELEFON: JÓZSEF 112—59.

délyek kutyafuttában való elvonása legalább is embertelenség és rendeletet adott ki, hogy az apasztás érdekében bevont jogositványok volt tulajdonosai készleteik kiárusitása céljából még az év közepéig kinyithatják bezárt üzleteiket. Ugyanez a rendelet a megbizhatatlanság cimén eszközlendő megvonási eljárás gyorsitását sürgeti, de ugyancsak adós marad annak kifejezett körülirásával, hogy mi a megbizhatatlanság?

Mivel meg vagyunk győződve arról, hogy a vendéglős és korcsmáros-ipar nem képezett menedékhelyet azok számára, akiket a társadalom vagy a törvény más poziciókból dobott volna ki, állitani merjük, hogy kicsi lesz azoknak a száma, akik valóban méltatlanok a jogok gyakorlására, ellenben sok olyan lesz közülök, akiket személyes bosszu, alaptalan feljelentések, hatósági erőszakoskodás, vagy más helyi érdek közreműködése fog megfosztani kenyerüktől.

Aki italmérési jogát büncselekmények elkövetésére, palástolására, elősegitésére használta fel, vagy üzleti tevékenysége a közerkölcsöt sértette, — ám veszitse el a jogát és vele együtt ezt a kenyeret is; de ott, ahol kisebb természetü vétségekről, vagy csak kihágásokról lehet szó, — embertelen dolog lenne a jog megvonásával együtt a kenyeret is elvenni és eképen a különben teljesen ártatlan családot és gyermekeket is sujtva, mélyen belenyulni az amugy is rendezetlen, de különben alapjaiban már sokszor sulyosan megsértett magánjogba.

Lehetetlennek tartjuk, hogy bárki is elveszithesse a jogát és kenyerét azért, mert őt rendőrhatósági vélemény megbizhatatlannak tartja; nem elegendő ok a jog elvonására az a körülmény, hogy A. kartársunk záróra tullépésért hat évvel ezelőtt 8 korona pénzbüntetésre volt itélve; vagy B. vendéglős tiltott kártyajáték megengedése, vagy enyhébb természetü árdrágitás miatt van elitélve. Ezekért a bünökért rendes eljárás során már megbünhődött, további büntetése jogállamban nincsen.

Soha nem lesz az ellen kifogásunk, ha a csavargók és a társadalom söpredékének tanyáit, a lebujokat vagy a kártyacsatatereket bezárják és igy valóban purifikálják ezt az ipart.

Az engedélyek indokolt megvonása is másodlagos büntetés jellegével bir és hatásaiban egyenesen tragikus. Az üzlet bezárása a foglalkozás elvesztését vonja maga után, az ártatlan család szintén bünhődik, az üzlet értéktelenné válik, sőt a ház, amelyben az üzlet volt szintén veszit értékéből. A leltárt ki kell árusitani, a készleteket eladni és az üres üzletben uj foglalkozás után nézni. A helyiséggel szabadon rendelkezni nem lehet, és igy harmadlagos büntetés egész sorozatát kell elviselni.

Ha már az engedély megvonásától nem lehet eltekinteni, valóban kegyetlenség volna a jogfosztottat teljesen levetkőztetve az utcára tenni.

Az üzlet a leltári és készleti értéken tul egy magasabb értéket is képvisel, amely eladás esetén alkalmas lenne ujabb életmód megkezdésére. Nem érdeke az államnak a koldusok szaporitása és ha elvette valakitől a dolgozás lehetőségét, ne vegye el a boltját és a szerszámait. A magánjog tiszteletben tartása és az emberi méltányosság azt kivánnák, hogy az italmérési jog megvonásáról szóló végzés a készletek kiárusitására, az üzlet eladására és ujabb pályára való előkészületre legalább három havi haladékot nyujtson. Az üzlet netaláni eladása esetén ezekre a jogügyletekre nézve fel kellene függeszteni a háztulajdonosnak az uj bérlő személyére vonatkozó kijelölési jogát és a lakáshivatal birói illetékességét, vagyis jogában álljon az engedélyét vesztettnek üzletét a háztulajdonos és a lakáshivatal megkérdezése nélkül eladnia, hogy uj életet kezdhessen.

A mi kis országunknak elég hajótöröttje van már és itt nem szabad növelni a nincstelenek számát. Azzal senki nem károsodik, ha a jogfosztott megkapja üzletének piaci árát és ezzel más életet kezd; igy megkiméli őt az állam a koldusbottól, bünbesodródástól, családját a nyomortól, a kormányzati ténykedést pedig az amugy is sokszor megtámadott magyar magánjog teljes felboritásától.

Nem lehet az embereket a koporsójukig büntetni és nem szabad azok számát szaporitani erőszakosan, akik a kormányzati ténykedésekben a soha ki nem alvó bosszut látják.

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 22—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Ipac
Központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

Hirek az üzletek szabad forgalmáról.

— Ránk szabaditják a háziurakat? —

Heteken át foglalkozik már a napisajtó azzal az erőteljes mozgalommal, melyet a háztulajdonosok a lakások és üzletek szabad forgalmának visszaállitása érdekében csodálatos kitartással folytatnak.

Egyesületi közgyüléseik hirei, számtalan memorandumjuk szövegei, feliratuk indokolásai és az érdekkörükbe vágó nagyiparok támogatásának hirei lélekharangként kondulnak meg a földhöz vágott iparosok és kereskedők feje fölött.

A pénz-szükének eddig még nem látott napjaiban az épitő nagyipar milliomosai nem átallják kijelenteni, hogy csak a szabad rendelkezés visszaállitása fogja fellendíteni a magyar épitő ipart.

A sok memorandumnak az lett a következménye, hogy a szakminiszter tényleg készül a lakások béreinek rendeleti felemelésére és a nagylakások felszabaditása kérdésében megteszi az első lépést a háztulajdonosi régi jogok visszaállitása felé.

A háziurak kérelmét régóta az az indok támogatja, hogy nem tudnak megélni a bérjövedelemből és a legszükségesebb javitási munkálatokra már nem jut pénzük. Ennek az eredménye lett az a vivmány, hogy ma a régi bér 90 százalékával többet kapnak és előre láthatólag a közel jövőben a mai összbér további 50 százalékát fogjuk fizetni. Ez azt jelenti, hogy az a háztulajdonos, aki az 1917. évben 100,000 korona házbért kapott, az mult évben 90 százalék emelést számitván, bevételezett 190.000 koronát és ha igaz, hogy a legujabb emelés az 1917. évi bérek háromszorosa lenne, ugy ez a háztulajdonos évi 490.000 korona bérösszeget kapna.

Ez évi félmillió korona munka nélküli jövedelem elegendő volna a megélhetésre is, valamint a szükséges javitások elvégzésére, karbantartásra, adók és esetleges adóssági kamatok fizetésére.

Nem akarjuk azonban azt hinni, hogy az illetékes miniszter ur, aki reszortjában népjóléttel és munkaügyekkel foglalkozik, bele menne ilyen hallatlan mérvü béremelések engedélyezésébe. Budapesten tulnyomó a kislakások száma, amelyek lakói közül a boldogabbak évi 30—50 ezer korona jövedelemből élnek, a tulnyomó többség azonban fogcsikorgatva nyomorog, de mindenképen nehéz munkával keresi meg kenyerét. Ha az eltürhető viszonyok 60 ezer koronás átlag-standardja mellett nagyobb rázkódtatás nélkül meg lehet élni, akkor nem szabad a munka nélkül elérhető jövedelmet kormányténykedéssel százezrekre felemelni a háztulajdonosok osztálya számára a társadalmi béke és a kétes értékü szociális nyugalom feláldozása árán.

Messze tulhaladja azonban a háztulajdonosok igénye az üzletek béreinek tekintetében ezt a mértéket, mert az üzletek felett szabadon akarnak rendelkezni.

A korábbi rendeletek a 4000 koronával magasabb évi bérértékü lakások, irodák, raktárak és üzletek bérét ugyis felszöktették arra a maximumra, ami elérhető volt. Az ipari és kereskedelmi élet mai vonaglásában azonban végzetes hiba és a legnagyobb kegyetlenség volna rendeletileg részabaditani a pénz ugrásra készülő vadjait a közterhek alatt roskadozó üzletemberekre.

Akik szociális missziókra vállalkoznak és mint ilyenek magas közhivatalokban fungálnak, keressék meg a módot arra, hogy azokat sujtsák a béremelések, akik ipari és üzleti tevékenységből vagyonokat kerestek és ma is halmoznak. Minden idők háborujainak meg voltak a gazdagodottjai és a letörtjei is, és ha a kormány hivatalt állit fel arra, hogy a háborus nyomort hatalommal is megossza, enyhitse és elviselhetővé tegye, — találjon embert és utat arra is, aki ki tudja számitani az ország terheinek megosztására az arányszámot és ne kopogtasson be a nyomor ajtain adományokért azok számára, akik egy évben csak 300.000 koronából tudnak kijönni. Képtelenek vagyunk elhinni, hogy a nyomort rendeletileg próbálja enyhiteni a kormány azzal a hazug ürüggyel, hogy ily módon megindul az épitkezés, vagy legalább is a háziurak rendbe hozatják a házakat. A tulnyomó többség a 90 százalékos béremelésből majdnem semmit sem csináltatott és még a lépcsőházak világitására is rendőri büntetésekkel kell rákényszeriteni. Nézzük meg a vakolatokat, a lépcsőházakat, a fürdőszobákat és az adóhátralékokat és azután keressük az eddigi 90 százalékos emelés hováforditását.

Az üzletek béreit már tavaly felcsigázták a »netovább«-ra és ha ezen a téren emelésről szó lehet, ugy csupán azon bérösszegek érintése jöhet figyelembe, amelyeknél a háztulajdonos keze az 1917. novembertől 1921 január 1-e között létrejöft szerződésekben meg volt kötve.

Némi megnyugvással olvastuk a napisajtóban,

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
helyrehozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszorú-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ALMÁSSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek
ajánlja napi áron kitünő fajborait. o o-o-o

hogy Bernolák miniszter ur szerint az üzletek szabad forgalmáról nincsen szó. Sajnálattal látjuk azonban, hogy a háztulajdonosok agitációja mellett valósággal eltörpül az áldozatok halvány tiltakozása. A kereskedelem érdekképviseletei jobb megszervezésüknél fogva erőteljesebb ellenállást látszanak kifejteni; valósággal kétségbe ejtő azonban az, hogy az ipartársulatok és ipartestületek, valamint az ipari szaksajtó szégyenletes türelemmel várják a háziurak halálos dőfését.

Mikor a főváros és az állam szintén 52%, illetve 20%-kal veszik ki részüket a bérek felemeléséből, valóban nem láthatunk pártatlan birót az állam személyében a háziurakkal felvett küzdelemben.

Tudja mindenki azt, hogy két évvel ezelőtt még a legkisebb boltnak is volt konjunkturája, vagyis akkor több terhet tudtunk volna elviselni, mint manapság. Ez az idő azonban már elmulott, a nagy bankok és a nagyipar egészen felszippantották csonka Magyarország csekélyke piacát; a kis boltost megeszi a szövetkezet és a kisiparos, a gyári munkás állására pályázik, vagyis elszegényedett. Az állam maga szédületes tempót diktál a kivitelnek és ma 80 koronás hagymát eszünk. Mikor az állam nem képes megállitani az elsőrendü élelmiszerek árainak emelkedését és nem tudja limitálni egy nyomorult tojás vagy egy fej hagyma árát sem, akkor minden emberi számitás szerint lehetetlenség a munka nélkül szerzett jövedelmeket hivatalból százezrekkel növelni anélkül, hogy a társadalmi nyomor szorozásából kirobbanható veszedelemért az állam már most vállalja a felelősséget.

Nevetséges volna ujból ismételgetni azt, hogy a mi iparunk milyen mérvben van kitéve a sokféle áremelkedés céltáblájának. Kávéházak, vendéglők egymás után alakulnak át valuta-bankokká, export-import és ügynöki irodákká.

Kérjük az Ipartestületet, állitson össze a fogyatékról egy kis statisztikát, ne várjon a többiek megmozdulására, hanem mielőtt a népjólét minisztere a háziurak imformációja alapján ismerné meg az üzletemberek teherbirási képességét, juttassa el ezt a gyászjelentést a miniszter asztalára intő például arra, hogy a háziurak ránkszabaditása nagyobb úrt vág sorainkban, mint száz italmérési törvény.

Ujabb módositás az italmérési jövedékről szóló törvény rendelkezésein.

A m. kir. pénzügyminiszter 22700/X. fő. 1922. számu körrendelete

az állami italmérési jövedékekről szóló 1921. évi IV. t.-cikk 18, §-át részben módositó 1922. évi I. t.-cikk 19. §-ának végrehajtása tárgyában.

Valamennyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz és pénzügyigazgatósági kirendeltséghez, a kecskeméti kivételével.

Az állami italmérési jövedékről szóló 1921. évi IV. t.-c. 18. §-át részben módositó 1922. évi I. t.-c. 19. §-ában foglalt rendelkezések alapján a következőket rendelem:

I. Az ország területén (az ellenséges megszállás alól az 1921. év folyamán felszabadult területek, valamint Sopron, Moson és Vas vármegyék kivételével) az egy kézben vagy egy család kezében levő fölös számu korlátlan kimérési és kizárólagos pálinkamérési engedélyek bevonása és törlése, valamint a kizárólag pálinkamérésre jogositó eddigi korlátlan kimérési engedélyeknek korlátolt kimérési (kizárólagos pálinkamérési) engedélyekkel való kicserélése az 1921. évi IV. t.-c. 18. §-ában meghatározott 1921. évi december hó 31-iki határidőn belül — technikai akadályok hiányában — már megtörténvén, a felülvizsgálati eljárásnak e része tekintetében az 1922. évi I. t.-c. 19. §-ának első bekezdésében a felülvizsgálati eljárás határidejének meghosszabbitását illetőleg nyert felhatalmazással élni nem kivánok. Amennyiben tehát feljelentés, hivatalos nyomozás vagy önkéntes jelentkezés utján, avagy valamely tárgyalásból kifolyólag az 1921. évi december hó 31-ét követő időben utólag kiderülne az, hogy valamely engedély a fentemlitett szempontokból történt felülvizsgálatot kikerülte volna, az illető engedély bevonása, törlése, illetve kicserélése iránt a

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakáccskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Szenzációs találmány! **HORDÓUJDONSÁG!** Világszabadalom!

TELEFON: József 36—67 TELEFON: József 36—67

A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-ut 55. szám.

A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszünik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsakokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömítőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordo egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyithato

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

V. U. 18. §-ában előirt módon haladéktalanul intézkedni kell.

A felülvizsgálati eljárást minden egyéb olyan vonatkozásában, amelynek tekintetében az az 1921. évi IV. t.-c. 18. §-ában meghatározott 1921. évi december hó 31-iki határidőhöz volt kötve, az 1922. évi junius hó 30-iki határidőhöz kötötten kell végrehajtani. Ehhez képest:

1. az engedélyezett jogositványok szempontjából történő felülvizsgálat során helyesbitendő, bevonandó, törlendő, illetve kicserélendő engedélyek — a kizárólag pálinkamérésre jogositó eddigi korlátlan kimérési engedélyek kivételével — 1922. évi junius hó 30-ig bezárólag egész terjedelmükben háboritatlanul gyakorolhatók, ettől az időponttól kezdve azonban csakis a módositott, illetve a kicserélés következtében kiadott uj engedélyekben foglalt jogositványok élvezhetők. Ha a bevont és törölt engedély helyébe a törvény értelmében másnemü uj engedély ki nem adható (pl. a gyógyszerészek részére) ebben az esetben a kimérést (elárusitást) 1922. évi junius hó 30-án be kell szüntetni;

2. a korlátlan kimérési engedélyek eddig megállapitott létszámának felülvizsgálata során a csupán a létszámapasztás folyományaként elvonandó vagy esetleg már el is vont engedélyek 1922. évi junius hó 30-ig hatályukban meghagyandók, eddig tehát háboritatlanul gyakorolhatók. Abból a célból, hogy az ilyen engedélyek tulajdonosának italkészletei értékesitésére és más foglalkozási ágban való elhelyezkedésére elegendő idő állhasson rendelkezésére, szigoruan meghagyom a pénzügyigazgatóságnak (kirendeltségnek), hogy a létszámapasztási és az ezzel kapcsolatos engedély elvonási tárgyalásokat okvetlenül soronkivül bonyolitsa le.

A személyi megbizhatóság szempontjából történő felülvizsgálat határidőhöz kötve ugyan nincsen, mindazonáltal elvárom a pénzügyigazgatóságtól (kirendeltségtől), hogy 1922. évi junius hó 30-ig a felülvizsgálati eljárást ebben a tekintetben is befejezze. Ennek a felülvizsgálatnak során a pénzügyi közegek különösen fontos feladatuknak tekintsék annak a megállapitását, hogy az üzletük személyes vezetését és felügyeletét elhanyagoló, az egyéb foglalkozásokat is üző, valamint a nem állandóan helybenlakó engedélyesek és az üzletükben levő megbizottak, üzletvezetők vagy egyéb alkalmazottak között nem forog-e fenn az engedély bérbeadásának, illetve átruházásának az esete.

II. Az ellenséges megszállás alól az 1921. év folyamán felszabadult területeken, valamint Sopron, Moson és Vas vármegyéknek magyar fenhatóság alatt levő területein az engedélyeknek és a korlátlan kimérések létszámának a felülvizsgálatát 1922. évi junius hó 30-ig be kell fejezni. Ezeken a területeken az 1921. évi IV. t.-c. 18. §-ában meghatározott 1921. évi december hó 31-iki határidőhöz kötött összes felülvizsgálati eljárásokat az 1922. évi junius hó 30-iki határidőhöz kötötten kell végrehajtani.

III. Az 1922. évi I. t.-c. 19. §-ának második bekezdése az 1921. évi IV. t.-c. 18. §-a második bekezdésének utolsó mondatát akként módosította, hogy az engedélyek felülvizsgálata során a nem születése óta magyar állampolgár engedélyestől ezen a cimen az engedélyt csakis abban az esetben kell — és pedig hivatalból, az 1921. évi IV. t.-c. 17. §-ában szabályozott elvonási eljárás mellőzésével — elvonni, ha az engedélyes 1914. évi julius hó első napja után lett magyar állampolgár. Eszerint tehát attól a nem születése óta magyar állampolgár engedélyestől, aki magyar állampolgárságát 1900. évi december 31. napja után szerezte meg ugyan, de 1914. évi julius hó 1-én már magyar állampolgár volt, az 1921. évi IV. t.-c. életbelépte, vagyis 1921. évi április hó 6-ika előtt nyert engedélyt ezen a cimen nem lehet elvonni. Az ilyen engedélyestől azonban az 1921. évi április hó 6-át követő időben nyert engedélyt abban az esetben, ha még nincs 20 éve honositva, az 1921. évi IV. t.-c. 3. §-a és 17. §-ának 1. pontja alapján — az utóbb

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütőmányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

BÖHM-KALMÁN

BOROSHORDÓK

tölgyfából uj és használt minden mennyiségben és nagyságban kaphatók

TELEFON 148-12

Liszt, bab, lencse, borsó, rizs, mák, árpagyöngy, köleskása, tarhonya, maccaroni, gyümölcsiz, lekvár, szilva stb. árukban SZÜKSÉGLETÉT legolcsóbban beszerezheti TURI JÓZSEF R.T. Fővámtéri lerakatában
(a Központi Vásárcsarnokkal szemben) Telefonszám József 135—21.

említett §-ban szabályozott elvonási eljárás utján és a felülvizsgálati eljárástól függetlenül — el kell vonni.

IV. A korlátlan kimérések létszámának felülvizsgálatára vonatkozó eljárás befejezte után a pénzügyigazgatóságnál (kirendeltségnél) vezetett létszámnyilvántartás hiteles másolata hozzám 1922. évi julius hó 10-ig okvetlenül felterjesztendő.

Az engedélyek felülvizsgálatának befejezte után a pénzügyigazgatóságnak (kirendeltségnek) a felülvizsgálat eredményéről 1922. évi julius hó 10-ig községek szerint betürendben szerkesztett kimutatást kell felterjesztenie, amelyből annak, hogy kiktől, hány és milyen engedély és milyen jogcimeken vonatott el, illetve vonatott be, pontosan ki kell tünnie.

Borpiac, borárak, szeszüzlet.

A borforgalom az elmult héten csak rendes belfogyasztás szük keretei között mozgott és csak a legszükségesebb vételek történtek. A termelők nem sietnek eladni boraikat, aminek eredménye az, hogy az árak nem zuhannak és a tavaszi kampány nyugodt mederben kezdődhetik. Ausztria felvevőképessége még mindig csekély és aránylag kis eladás is le tudja nyomni az árakat. Az elmult héten Tiszaföldváron 10—11 fokos borokért 24—28 koronát, Baranyában 20—28 koronát, Hevesben 28—30 koronát fizettek, mig az uradalmi tételek kétháromkoronával magasabbak. Kecskemét, Czegléd környékén a gyengébb borokat 22—26 koronáért, 30—32 koronáért vásárolták. Jászberényből 33 koronás ajánlatok érkeztek, mig Móron 13—14 fokos édes zamatu bort 48—52 koronáért lehetett venni.

Bécsi hirek szerint az osztrák kormány a bor beviteli illetékeit fel akarja emelni. Ez az intézkedés ismét nagy csapást jelentene a magyar borkereskedelemre, amelyet már egyébként is megviselt az, hogy Csehországban elég erősen estek a borárak és Csehország erre a szezonra már ki van kapcsolva a magyar borkereskedelemből.

Neheziti az eladást az ausztriai vám emelése, amely vaggontételenként 1,200.000 korona, az osztrák vasuti tarifaemelés és a bécsi fogyasztási adónak négyszeresére való felemelése. A cseh piac továbbra is élettelen és kassai hirek szerint a borban árcsökkenés mutatkozik. A kulisszák mögött az orosz kivitel megindulásáról beszélnek és tény, hogy magánfelek révén tényleg van kereskedelmi összeköttetés Szovjet-Oroszországgal, ahova bizonyos korlátozások között lehet bort bevinni.

A pálinkaüzlet különösen a szilvóriumban megszilárdult. Elsőrendü szilvóriumért 295—300 koronát is fizettek. A seprő ma is teljesen elhanyagolt, borpárlat iránt sincs érdeklődés. Az árak a régiek.

Likörök fényüzési adója tárgyában a pénzügyminiszter február 14-iki kelettel 16.702/VIII. föv. 1922. számu rendeletével ugy intézkedett, hogy a belföldön előállitott bármilyen elnevezésü likörökre, a likörök előállitására való kompozíciókra és esszenciákra, valamint a valódi jamaikai rumra (cukornádrumra vonatkozó, a fényüzési adót illető rendelkezések életbeléptetését március 15-ig felfüggeszti. A felfüggesztő rendelkezés azonban a külföldről behozott ilyen szeszesitalokra nem vonatkozik a belföldön előállitott likörök, likörkompozíciók és eszenciák március 14-ig fényüzési adó beszedése nélkül hozhatók forgalomba, ellenben a jamaikai rum és a külföldről behozott likörök, kompozíciók és eszenciák után február 1-től kezdődőleg a fényüzési adót le kell róni.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT UDITÓVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII TELEFON
KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása**
FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60 69.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Zsinagóga lesz a Kisvigadóból. Régi, hires mulatóhellyel lett ismét szegényebb Pest. Megszünt a Kisvigadó. A Nagyfuvaros-utca környékének éjszakai csendjét nem veri már fel vasárnaponként huszár-, meg tüzérlegények büszke sarkantyupengése, cselédlányok szende, szerelmes kacagása. A hires, régi, békebeli verekedések, bicskázások, a józsefvárosi hamisitatlan erények más vidékekre költöztek. Az idei farsang báli naptárából hiányzik már a »huszárbál«, a »Zsuzsánabál«, meg a »vagánbál«, melyek egykoron lázban tartották összes háztartási alkalmazottainkat és amelyek előtt napokig odaégett a hus, kifutott a tej. A Buzelka-táncteremre csak a régi generáció gondolt vissza fájó sóhajjal, most a Buzelka jogutódja, a Kisvigadó is kiperdült a talp alól és semmi hir sincs arról, hogy ennek viszont hol lesz a folytatása. Ugy látszik, meg kell várnunk a nyarat, a »Trieszti nő«-nél, a »Zöld vadász«-nál fogjuk csak viszontláthatni a Kisvigadó volt közönségét. A Kisvigadó utolsó tulajdonosa Grosz Zsigmond volt, aki, mint elődei is, meggazdagodva vonult vsisza a magánéletbe és eladta az egész házat a Pesti izraelita hitközségnek, amely a józsefvárosi imaházat fogja felépiteni belőle. Addig is, mig az átalakitási munkálatokat megkezdik, kulturcélokra használják és a hirhedt bálok helyén mostanában komoly, vallásos előadások és viták folynak. Igy változik a világ, haldoklik Pest romantikája.

Az adócsalásra vonatkozó rendelkezést módositja egy uj rendelet. Ugyanis a kiszabható szabadságvesztés büntetésen felül minden esetben a mellékbüntetésként kiszabható pénzbüntetés a veszélyeztetett általános forgalmi adónak tizszeresétől ötvenszereséig terjedhet.

A kétórai záróra. Ipartestületünk küldöttsége járt Usetty Ferenc képviselő vezetésével Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszternél. A küldöttség szónokai: Gundel Károly és Keszey Vince arra kérték a belügyminisztert, hogy miután a kétórai záróra nem vált be és egyes üzemeknél csak ideiglenes megterhelést okozott, állittassa vissza a régi egyórai zárórát, de ugy, hogy azok az üzemek, amelyek továbbra is a zárórának két óráig való meghosszabbitását kérik, ezt minden akadály nélkül megkaphassák. Kérésüket azzal indokolták, hogy a legtöbb üzemnél nem fizetődik ki az uj záróra. Vannak azonban egyes üzemek, — igy például a zenés kávéházak — amelyeknél a záróra meghosszabbitása üzleti előnnyel jár, ezeknél kérik tehát a mostani zárórának további fentartását. Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter válaszában megigérte, hogy a kivánságokat teljesiteni fogja. A küldöttség ezután Kállay Tibor pénzügyminiszterhez ment. Itt előadták, hogy eddig a vendéglők és kávéházak személyzete által elfogyasztott dolgok is luxusadó alá estek. Kérték, hogy az ilyen, a személyzet által elfogyasztott árukat vonják ki a luxusadó alól. Kérték továbbá azt is, hogy az italmérési engedélyek revíziójánál a pénzügyminiszter bizonyos enyhitéseket eszközöljön. A pénzügyminiszter megnyugtató kijelentései után a küldöttség eltávozott.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: 1922 február 22-én Mirth Ferenc vendéglőjében, IV., Semmelweis-u. 19. Március 1-én Csengey Sándor vendéglőjében, IV., Ferenc József-rakpart 9, 8-án Csengey János vendéglőjében, VII., Wesselényi-u. 43. 15-én Mayer István vendéglőjében, IX., Drégely-utca 7. 22-én Szita Lajos vendéglőjében, VII., Baross-tér 13.

Kezeszles Ede kartársunk e hó elején megvette a VI. ker. Hermina-uti Gregorits-féle vendéglőt és azt már meg is nyitotta. Érdekes megjegyeznünk e soroknál, hogy az üzletvételt a Hegedüs-féle adás-vételi iroda (VII., Akácfa-utca 27) bonyolitotta le.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: március 3-án Hack István vendéglőjében, VII., Rákóczi-ut 43, 17-én Kőmüves István vendéglőjében, VI., Teréz-körut 17.

A Hütőháznak is lesz már versenytársa. A Hütőháznak mindeddig nem volt konkurrense a budapesti piacon. Egyedül állott és verseny kizárásával diktálhatta a föltételeit mindenkinek, aki üzleti szolgálatait igénybe akarta venni. Rövidesen versenytársa támad a Hütőháznak. A Fővárosi sörgyár telepén lévő nagy jéggyárat kibővíti egy uj részvénytársaság, mely a Hazai Bank égisze alatt alakult meg és amely egy modern hütőház céljainak megfelelő raktárhelyiségekkel is fog rendelkezni. A vállalkozás élén a Magyar Élelmiszerszállitó három kilépett főtisztviselője áll.

Étkezde vállalkozói pályázat. A Tiszti Kaszinó budapesti IV., Váci-utca 38. szám alatti első emeleti éttermeiben a tiszti étkezde 1922 április 1-től kezdve esetleg több évre vállalatba adatik. Ajánlkozók pályázataikat legkésőbb 1922. február 28 ig bezárólag mindenkor d.e. 10 órától 14 óráig nyujtsák be az Országos Tiszti Kaszinó elnökségénél 10.000 K bánatpénz egyidejü lefizetése mellett. A figyelembe veendő egyéb részletes feltételek az I. emeleten állandóan tartózkodó teremőrnél bármikor megtekinthetők.

DREHER-COGNAC Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Special ⁂ V.S.O. Cabinet Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81. Sürgönyc.: Borszekely Bpest. **Bornagykereskedés** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

Mi történik a hamis bélyegzésü, visszatartott bankjegyekkel? Sok embert érdekel, hogy mi történik azokkal a bankjegyekkel, melyeknek bélyegzését az állampénztárak gyanusnak, illetve hamisnak találták. E bankjegyeket annak idején visszautasitották. A pénzügyminiszter kijelentette a nemzetgyülésen, hogy az állampénztár március végéig valószinüleg elkészül a gyanus bankjegyek átvizsgálásával és a hamis bélyegzésü bankjegyek jóhiszemü birtokosaival szemben liberálisan fog eljárni. Mint ismeretes, Ausztriából sok hamis bélyegzésü bankjegy került hozzánk, amelyek jóhiszemü birtokosai érdekében a miniszter még tárgyal az osztrák kormánnyal. E tárgyalások eredményét be kell várni és csak azután fogja a miniszter megállapitani, milyen feltételekkel cserélik ki ezeket a hamis bélyegzésü bankejgyeket állampjegyekre.

A »Magyar Kávések Évkönyve« Barta Manó és dr. Havas Nándor szerkesztésében most jelent meg. Az évkönyv hasznos utmutatással szolgál a kávésoknak, sőt vannak egyes részek, amelyek a vendéglősöket és korcsmárosokat is érdekli. A könyv végül tartalmazza még Csonka-Magyarország kávéházainak névsorát is. Az évkönyv ára 120 korona és megrendelhető a Budapesti Kávés Ipartestületnél, VIII., József-körut 38. szám alatt.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága 1922. évi január hó 27-én Bokros Károly elnöklete alatt tartotta meg rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után Polgár titkár bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok elszámolásait. A budapesti választmány f. évi január havi bevétele 16.350 K 72 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 7755 K 27 f, feleslege 8594 K 45 f volt. A szombathelyi választmány f. évi január havi bevétele 2847 K 33 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 265 K 34 f, feleslege 2581 K 99 f volt. Mindkét választmány feleslege postatakarékpénztári számlánk javára befizettetett. A január hó folyamán belépett 5 uj tag tagsági igazolványának kiállitása után az ülés véget ért.

Közgazdaság.

Megengedték 1350 láda tojás kivitelét. Legutóbb ülést tartott a városházán a Tojás és Baromfiforgalmi Tanács. A bizottság meghallgatta a minisztériumok jelentését, amely általánosságban engedélyezi a tojásexportot. A közélelmező minisztérium azonban a tojáskereskedőknek azt a kivánságát, hogy a tavalyi 3.50 koronás beváltási árat egy koronával emeljék, nem teljesithette s egyelőre háromhetes ideiglenes tojásexportot engedélyez. A leadási rendszer egy az egyhez. A Tojásforgalmi Tanács határozata szerint tojásexportról addig szó sem lehet, mig a tojáskereskedők az export kezdetétől számitva az első héten háromszáz, a második héten négyszázötven és a harmadik héten hatszázötven láda tojást nem adnak át a fővárosnak. A tojáskivitelnél az eljárás ugyanaz marad, ami tavaly volt.

A cukorkartel a cukrot olcsóbban tartozik adni, mint a külföldi paritás. A cukorkartel ellenőrzésére kiküldött bizottság elnöke dr. Bud János államtitkár közölte a kartel megbizottjával, hogy ezentul a cukorkartel a cukrot mindig olcsóbban tartozik adni, mint a külföldi paritás. Ezzel lehetetlenné vált a külföldi cukorbehozatal is, amire pedig igen nagy szükség volna, hogy ellensulyozni lehessen a cukorkartel árpolitikáját.

Áruüzlet.

Marhahus kereslete állandóan élénk. A külföld számára ugyanis minden vásáron nagy számban jelentkeznek a vásárlók. Élősulyban 8—10 K-val többet adtak kilónkint a marháért, mint legutóbb, ugy, hogy az árak elérték a 92 K-át is. Kimérve az elsőrendü marhahus kilója 120—140 K. A másodrendü hus 80—96 korona.

Borju most valamivel több került a piacra. Bőrben, fejjel és lábbal 108—110 K, kimérve az eleje 90—100 K, hátulja 140.

Sertésből sok falusi perzselt sertés van a piacon. Szalonnás, kettéhasitott kilója 96—104 K, kimérve a hus 92—104 K. A szalonna és háj ára nem változott. Kilónkint 128 és 140 K. Az olvasztott zsir 156 K.

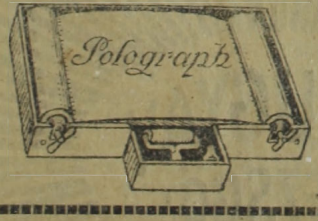

Éttermeknek nélkülözhetetlen

egy jó Pólograph sokszorositó készülék, mellyel egy leirás után körülbelül 40 jó és tiszta másolatot készithetünk.

Dijtalan bemutatás! Frema-Müvek — Mey Frigyes Budapest, V. ker., Fürdő-utca 10. szám. TELEFON: 7-34, 170-13

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T. BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b. TELEFON 15-30

Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep

URADALMI FAJBOROKAT

házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit **SCHWARCZ BÉLA** uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

Vadhus felhozatala nagyon gyenge. Még mindig kapható szép, friss nyul, darabonkint 100 K-ért. Egészen friss vadliba darabja 100 K, vadkacsa 80 K.

Liba és kacsa, frissen vágott, hizott kilója 144 K. csirke 130 K, poulard 130 K, pulyka 150—160 K. Rántani való csirke darabja 140 K.

Hüvelyesek exportcélokra nagyon keresettek. Uj fehér babból néhány tétel 20 K-ért, fürjbabból 17.50 K-ért, tarka babból 14.50 K-ért kelt el.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

Hirdetmény.

Kiskomárom község volt urbéres birtokossága a tulajdonát képező Kiskomáromban lévő egy emeletes

szálló,
szobákkal és berendezett
nagyvendéglőt

mellékhelyiségekkel együtt árba bocsájtja, megvenni szándékozók zárt ajánlatukkal **1922. évi április hó 1-ig** a kiskomáromi körjegyzőnél adják be. Az ajánlatok letárgyalása **1922. évi április hó 9-én**, Kiskomárom községházánál **délelőtt 10 órakor** fog megtartatni, hová az ajánlattevők már ezuttal meghivatnak.

Kiskomárom, 1922 február 4-én.

Szilvay Gyula jegyző. **Marton József** birt. elnök.

Kobé
LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

BORSÓ LISZT
A LEGOLCSÓBB NAPI ÁRAKON!
FŐZELÉK-FELTÉTHEZ KGR.-KÉNT **30 KOR.**
SCHÖNFELD KÁROLY
IX., PIPA-UTCA 4. SZÁM
A KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK MELLETT — TELEFON: JÓZSEF 34-80. — ALAPITVA 1875-BEN.

Helybeli **bornagykereskedés** jól bevezetett
ügynököt keres.
Ajánlatok „Bornagykereskedés" jelige alatt a kiadóba.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u 7
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27.
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléket, bor- és sörcsapokat, valamint az összes pincegazdasági szerelvényeket.

KRÉMER F. UTÓDAI
Cégtulajdonos: WÖRNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
TELEFON Budafok 5
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u. 5.

NATIONAL ELLENŐRZŐ PÉNZTÁRAKAT
sürgősen keres részvénytársaság azonnali készpénzfizetésre. Ajánlatokat a pénztárak pontos leirásával és árajánlattal kérjük „Részvénytársaság 263" jeligére Mosse Rudolf hirdetési irodájába VI. Andrássy-ut 2. beküldeni. — Szavatolunk minden egyes ajánlat leggyorsabb elintézéséért!

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. —— JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

Akadémia pincészet (Tudományos Akadémia épületében)
Budapest, V., Rudolf rakpart 1.
Saját termésü és egyéb fajborok.
Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban és kicsinyben.

Különleges Épitési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI., Röppentyü-utca 62 sz.
Telefon: 141—91, 131—56, 4—23. ~ Sürgönycim: „Külépit"
Berendez és átalakit:
szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és téllkerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat.
Gyárt- és legolcsóbban szállit:
elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat kirakatportálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirművek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Villanyzongora, kézzel is játszható, motorral automatával, verklirendszerrel eladó. Frisch, Király-utca 50., I. 3.

Két előkelő nagyforgalmu fővárosi vendéglő lakással továbbá Budapest-Zimonyi fővonalon vasuti állomásnál földszintes ház szállodával, vendéglővel, vendéglői felszereléssel, Ehmann-telepen földszintes ház azonnal átvehető nagyforgalmu vendéglővel. teljes vendéglői felszereléssel és lakással eladó. Dr. Héray Andor ingatlanforgalmi, üzletértékesitő és jelzálogkölcsönközvetitő vállalatánál, IX., Rákos-utca 11. földszint 1. D. u. 3-6-ig.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Esztergomban
fürdőszálloda
betegség miatt azonnal átadó.
Bővebbet **Német Gábor** bérlőnél.

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

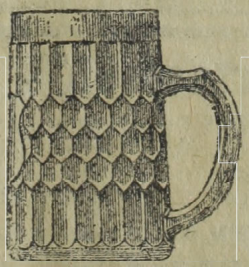
Üveg-, porcellan-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb fűszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.
TELEFON: J. 128—27.

Mindig csodálatos olcsó

FLEISCHMANN

áruház

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Női- és gyermek posztókamasni párja 15 K

Nyomott batiszt	K 69.—
Flanelek, legszebb mintával	K 59.—
Grenadinok minden szinben	K 97.—
Női szövetek	K 87.-tól
Férfi szövetek	K 175.-tól

Angol és francia női és férfi szövetkülönlegességek, dus választék selyem- és estélyiruha anyagokban.

Nagy maradékvásár!

HAUER REZSŐ

CUKRASZ

RÁKÓCZI-UT 49. --- TELEFON: JÓZSEF 125—01.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kénlap, parafa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 162—92.

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorotta-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

Magyar Uriborok Tokajhegyaljai Borkiviteli Rt.

Központi iroda:

Budapest, V. józsef-tér 2—3. — Telefon 118—56.

Pincészet: Mád, Zemplén megye

Schätz József

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. **ajánlja**

legjobb palacksöreit

helyben és vidékre. — Telefon: József 2—30.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.

TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

FLEISCHACKER JÓZSEF FIAI

NAGY RUM-, COGNAC- ÉS LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA

BUDAPEST	ALAPITTATOTT	NAGYKANIZSA
V., Váci-ut 144.	1870.	Erzsébet királyné-tér
Telefon: 24—89.		Telefon: 204. --

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmaraasztalt cég értéktelen áruitól. :-:

Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)

Telefon-sz. --- --- --- --- --- 28—92.

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyá R. T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzd

Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK

Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

XXXVIII. évfolyam. 5. szám. 1922 március 5

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 200·— K
Fél évre ... 100·— K
Egyes szám ára ... 10·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Munka és munkaalkalom.

A szakipari bérmozgalom.

Ipartestületi közgyülés.

A borkivitel megélénkült.
Borászati kongresszus terve.

Az alkalmazottak fizetésének ujabb rendezése.

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

Munka és munkaalkalom.

Amerikából és az európai nyugati államokból érkezik hir mindgyakrabban, hogy ott a munkátlanok száma egyre szaporodik és számuk már több millióra rug.

A cseh országgyülés pedig mostanában fogja tárgyalni a munkakerülők ellen benyujtott javaslatot, hogy termelőmunkára kényszeritheesen mindenkit.

Sajnos nálunk is jelentékeny a dologtalanok száma, aminek oka abban keresendő, hogy a háboru kitörésekor megállt épitkezés még ma se indult meg.

A beigért közmunkák elmaradtak, illetve ezidőszerint még igen kis mértékben folynak. Pedig ezen a kérdésen csakis a közmunkák megindításával segithetünk.

Az épitkezésnél is sürgősebb az alföldi és Tiszamenti árvizvédelem és vizlecsapolási munkálatok teljesitése. Ugyanis több mint tizezer hold föld áll állandóan viz alatt. Égetően sürgős e területek hasznossá tétele, mert ezer és ezer dolgos magyar kéz találna munkát a felszabadult földeken.

Ott van a Duna-Tisza csatorna megépitése is. Erre is a legnagyobb szükség volna. Egyrészt sok ezer munkást, foglalkoztatna az épitése, másrészt a csatorna mindkét oldalán óriási területeken indulhatna meg az intenzivebb gazdálkodás.

A Hortobágy alatti földgáz feltárása igen lassu tempóban halad. Pedig megállapitották, hogy e területen használható igen nagy mennyiségü gáz van. De kevés a pénz, csekély a vállalkozási kedv és ilyenformán az ottani munkálatok csak kisebb méretüek.

E kérdések megoldását csakis az állam segitheti előbbre, mert meg vannak hozzá az eszközei és meg van hozzá a hatalma is.

Mindezen munkálatoknál elhelyezhetők volnának

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST VII. ILKA-UTCA 26-28.

TELEFON: JÓZSEF 22-44.

a munkanélküliek és a dologkerülőkkel szemben alkalmazhatnánk a kényszermunkát.

Jobb megélhetést, jobb hajlékot az általános épitkezés és a többtermelés adhat.

Hisszük, hogy az állam végre észreveszi e fontos gazdasági kérdéseket és nemsokára megindul az épitő, földmentő és termelőmunka.

Bennünket, vendéglősöket mindezek a kérdések szintén érdekelnek, mert a mostani általános üzleti pangásnak kizárólag az az oka, hogy az emberek nagy része az épitkezés és megkivánt többtermelés hiányában nem jut keresethez.

A szakipari bérmozgalom.

Mint már korábban bejósoltuk, szakmánkban bekövetkezett a bérmozgalom azokban a széles keretekben, amelyek meghaladják a mai üzleti viszonyok között a munkaadók teljesitőképességét.

Tagadhatatlan az, hogy a minden oldalról tapasztalható drágitás az elviselhetetlenség örvénye felé taszitja e szerencsétlen ország minden polgárát és a vesztett háboru sulya talán most nehezedik legerősebben a fáradt vállakra.

A mindennapiért folyó küzdelem keserüsége azonban olyan hangokat csalt ant ki a szenvedők világában, amelyek nem képezhetik komoly mérlegelés tárgyát és csak a megegyezésnek már előzetes kizárására lehetnek alkalmasak.

Mint korábban jeleztük is már, nem volt előttünk ismeretlen a bérmozgalom készülődése és azt hittük, hogy az érdekeltek inkább fognak keresni egy alkalmas tárgyalási alapot és mellőzik egy olyan követelési-lista bemondását, amelynek tételei részben teljesithetetlenek a mai teljesen alkalmatlan üzleti viszonyok között.

A szakipari alkalmazottak február hó 24-én lefolyt nagygyülésének eredményét az alábbiakban ismertetjük:

Az országos nagygyülést Fodor Pál üdvözli a központi vezetőség nevében. Megalakitják a tisztikart, melynek élén Fekete Lőrinc elnök foglalja el az elnöki emelvényt. Megnyitóbeszédében kijelenti, hogy a mai drágaság mellett se a borravalórendszerrel dolgozók, se a fixfizetéses alkalmazottak nem tudnak megélni, azért országos mozgalmat inditanak a százalékos rendszer bevezetéséért. A mai rendszer tönkreteszi az alkalmazottak egészségét, a szállodai, vendéglői és kávéházi munkások 18—20 órás munkaidő mellett kénytelenek a legtöbb helyen dolgozni. Mi, ahogy ebben az agyonsanyargatott országban kell is, — mondotta — a békés megegyezés mellett voltunk, de a munkaadók részéről, sajnos, nem találtuk meg a kellő jóakaratot s igy harcba kell mennünk.

A megnyitó beszéd után Pajor Rudolf előadó okolta meg a beterjesztendő határozati javaslatot:

— Azon az anketen — mondotta — melyen a kormány képviselője is jelen volt, a munkaadók elvben elfogadták a kollektiv szerződést, később aztán mindent visszavontak. Fel kell tehát adnunk a reményt, hogy a munkaadókat érvekkel meggyőzzük. A munkaadók egységes sorai ellen meg kell szerveznünk a munkások egységes frontját.

— A kormány elrendelte, hogy vendéglőkben, kávéházban csak szakképzett munkások alkalmazhatók, italmérési engedélyt azonban ma is szakképzettség nélkül kapnak s vidéken seregestől alkalmaznak nem szakképzett embereket a gombamódra elszaporodó üzletekben. Követeljük a 8 órai munkaidő bevezetését az egész vonalon. Követeljük a borravaló helyett, — ami egyébként már Romániában is megvan — a százalékos rendszer meghonositását.

— A kávéházi és vendéglői alkalmazottak ma teljesen ki vannak szolgáltatva az ügynököknek, viszont még a kéthetes felmondási idő sincs biztositva s a munkás teljesen ki van szolgáltatva a munkaadó szeszélyének. Ugyancsak nincs biztositva az egy szabad nap sem. Olyan üzletekben, melyeknek napi bevétele nem haladja meg a 20—30 ezer koronát, 2—3 százezer korona kauciót követelnek a főpincértől, aki igy teljesen az uzsorások karmai közé kerül.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

A LEGJOBB ÜDITŐVIZ A SZÉNSAVVAL TELITETT
HARMATVIZ
ÁSVÁNYOS FORRÁSVIZ
MEGRENDELHETŐ: BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEMÉBEN
BUDAPEST, I., Gellért-rakpart 1.
TELEFON: JÓZSEF 112—59.

Több hozzászólás után elfogadták a következő határozati javaslatot:

A szakmában uralkodó bér- és jogviszonyok megszüntetése érdekében az országos nagygyülés követeli a legerősebb mozgalom megindítását. Irányelvek gyanánt szabja meg:

> a nyolc órai munkaidőt, a százalékos részesedést, a tulórák díjazását, a kisegitők megfelelően magasabb bérmegállapitását; a felmondásnak két hétben való megszabását, az ügynöki rendszer megszüntetését, a törvényes szabadnap intézményes biztositását, az óvadék nagyságának megállapitását.

Az elhangzott követelések nagyobb része nem tartalmaz olyan égbekiáltó sérelmet, amely kétoldalu jóakarattal ne lenne reparálható.

A munkaidő kérdése csak egyes üzletekben lehet hátrányos, t. i. ott, ahol nincs forgalom. Ha van vendég 12 óráig, akkor a pincérek is keresnek. A délelőtt nagy része, a délutánok üzlettelensége nem fárasztó munka.

A szakképzettség nélküli munkások alkalmazása törvényes uton megszüntethető, amire a munkaadót rá lehet szoritani. A felmondás kérdésében már volt olyan birói itélet, amely 2 hetet állapitott meg és ennek rendszeresitése sem tartozik a megoldhatatlan föladatok közé.

Az ügynököket illetően csak annyit mondhatunk, hogy nem kell kikerülni az ipartestületet, vagy az állami közvetitést, — arra pedig nem lehet a munkaadót rászoritani, hogy a szakszervezeti közvetitést legyen kénytelen elfogadni. Ennek a követelésnek olyan politikai ize van, hogy még az emléke is büzlik.

Nyolc órai munkaidőről ebben az iparban komolyan beszélni nem lehet. Ez képezheti tárgyalás anyagát a nehézipar olyan fajaiban, ahol a láncmunkarendszer mellett minden munkaóra megszakithatlanul folytatólagos foglalkozásban telik el, de ott nem lehet róla szó, ahol a folytatólagos munka csak a napnak bizonyos óráira szoritkozik.

Szabadnap és óvadék kérdése olyan iparban, ahol a munkahelyek között óriási különbségek vannak, — csupán a magánjog terére szoritott megegyezésben találhat megoldást és esetről-esetre inkább szabályozható, mint alulról jövő nyomás általánositására.

Van azonban egy olyan követelés, amelyre nézve a tárgyalásnak még a lehetősége is ki van zárva: ez a százalékos részesedés kérdése. A vagyontárgyak magánjogi jellegét a munkaadó és alkalmazottak között kényszer utján megdönteni lehetetlenség. A munkaalkalom az üzleti telep, a mühely; ennek magántulajdon-jellege csak akkor változhatna meg, ha annak vétele, felállitása, vagy berendezése, regieje, közterhei az alkalmazottakkal megosztott vagyont képeznek. Sem az őstermelés, sem az ipari vagy kereskedelmi munkaterületek investált vagyontárgyai vagy forgalmi értékei nem szolgáltathatók ki a százalékos javadalmazás álmodozóinak prédájául olyan keserü tanulságok után, amelyek a magángazdaságok teljes lezüllesztését juttatják eszünkbe — és magára vessen az, aki lötyögős észjárással mások szorgalmának vagy tehetségének anyagi eredményeit szakszervezetileg megadóztatni óhajtván kirugja maga alól a komoly tárgyalás lehetőségét.

Szép és testvéri gondolat a mindnyájunk boldogulására való törekvés, azonban még a reminiszcenciáját is le kell törülni annak a megoldási módozatnak, amely szerint »ami a tied, az az enyém is...«

Pajor Rudolf előadó megirigyelte Nagy-Romániának azon kulturfölényét, hogy ott nincs borravaló-rendszer, hanem százalékos részesedésre dolgoznak. Szeretnők tudni azt, hogy mit szólna ahhoz, ha egy olyan korcsmában kellene müködnie százalékos fizetéssel, ahol ma a napi bevétel 5—6000 korona? Mert elvégre neki is élnie kell, a főnökének is talán és végre is nem lehet az alkalmazottak összességét elhelyezni a Ritzben, a Hungáriában, vagy a Royalban!

Csodálatos az, hogy az elégedetlenek nem kezdték ki a főpincér-rendszert (aki pedig szerintük munka nélkül, csupán a pénz átvételéért kap busás jövedelmet) és a főpincéri jövedelmeket? Vagy talán a bérmozgalom idejére kibékültek a főurakkal?

Kevés ma a jövedelem a megélhetéshez és több a nélkülözés. A kevesebb jövedelmet emelni kell a lehetőség határain belül, időt kell adni a pihenésre, a családi életre, a szak- és általános müveltség gyarapitására; de ha nem nyerünk sorsjegyen, vagy nem öröklünk, akkor nem szabad a más zsebébe nyulni a többjövedelem elérhetésére.

Nem is akarjuk felirni azt a feladatot, hogy egy

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 22—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek! Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki urgadalmi
bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrinyi-u. 7.

deficites üzlet ráfizetését miből és hogyan vállalnák az alkalmazottak; azt hisszük, hogy faképnél hagynák az üzletet az első minusznál.

Ez a nagygyülés a vagyonközösség teherviselés nélküli megoldásának szines álma maradt, amelyből csak az a sajnálni való, hogy az alkalmazottak nem tudják megmérni az üzletek mai felvevőképességét.

Felpanaszolták azt, hogy a munkaadók érdekképviselete elzárkózott a tárgyalások elől. Ne csodálkozzanak: ezen az ultimátumon nincs mit tárgyalni.

Vágják földhöz a teóriákat és ne hivatkozzanak a müvelt román »külföldre«, hanem maradjanak meg a praktikumoknál, amelyek terén mi a javulás bekövetkezését biztosnak tekintjük.

Bérbeadó
szállodai étterem
és nagy kerthelyiség
elsőrangu vendéglővel májusban Budapesten
megnyiló legmodernebb szállodában.
Feltételek megtudhatók
Németh György épitésznél, I. Naphegy-utca 21.
ahova ajánlatok március 15-ig beadhatók.
Telefon: 132—01.

Ipartestületi közgyülés.

A f. évi február hó 24-én tartotta ipartestületünk az első évi rendes közgyülését az érdeklődő tagok nagy számának részvétele mellett.

A közgyülést Keszey Vince elnök nyitotta meg és azon reményének adott kifejezést, hogy iparunk a képesitéshez kötés nyomán nagy fejlődést fog felmutatni.

Walter Károly főtitkár ismertette a zárszámadásokat, az évi jelentést.

Bokros Károly áthatva attól a nagyrabecsüléstől, amelyet Keszey Vince és Gundel Károly munkássága kivált a szemlélőkből, megköszöni a nevezettek részéről iparunk érdekében tanusitott fáradhatlan tevékenységüket a jelenlevők kitörő éljenzése mellett.

Sári Sándor az elnök támogatására szólitja fel a tagokat.

Grósz Ödön a tájékoztató árak mindenkori közlését kéri az O. K. Á. B. elleni védekezés hathatóssága érdekében.

Keszey Vince elnök sajnálattal jelenti be, hogy a testület érdemes alelnöke Bandl Ferenc tisztjéről lemondott. Bár az elnökség mindent elkövetett megmaradása érdekében, a lemondást Bandl alelnök nem vonta vissza és igy a közgyülés a távozó fáradhatlan munkás elmaradását sajnálattal kénytelen tudomásul venni, a nagybecsü tevékenységet jegyzőkönyvi köszönettel honorálja.

Az alelnöki állásra Holub Rezsőt választotta meg a közgyülés.

Inditvány hiányában a mindvégig komoly méltóságu közgyülés hamarosan véget ért.

A borkivitel megélénkült.

— Borászati kongresszus terve. —

Részben a korona stabilizálódása, részben az osztrák pénz emelkedése, de talán legmkább a közelgő tarifaemelés megindította a borkivitelt is, azonkivül az osztrák beviteli vám fölemelésének hire a bécsi kereslet élénkségére vezetett. Hir szerint az osztrákok a beviteli vámot literenként 150 osztrák koronára emelik, ami Bécsben 3000 koronás literenkénti borra vezetne. Ha ezzel a sógorok a mi borunk elzárására törekednének, valószinüleg a kormány a gabonaszállitások megszoritásával fog felelni.

A hivatalos statisztika szerint a mult évben 736.300 hektoliter bort szállitottak vámkülföldről osztrák területre. Ebből a tételből 581.077 hektolitert Magyarország szállitott.

A magyar bortermés jelentékeny részét Ausztriába szállitjuk, tehát a borkiviteli vám ránk nézve rendkivül fontos. Ausztria felvevőképessége a borkivitelnél elsősorban jön számitásba, miután nagy tranzitó-forgalma van, s még a csehek is olykor Ausztrián keresztül vásárolják a magyar bort. A magyar kormánynak tehát kötelessége volna, hogy az ország bortelmelőinek érdekében közbelépjen s az élelmiszerszállitások alkalmával retorziókkal akadályozza meg a vámtarifa felemelését. Ezzel a magyar bornak kellő védelmet biztositana.

Mintegy két nap óta a borkereslet mindenütt megélénkült. Egyes vidékeken ezer hektoliterenként vásárolják össze a bort. Sajnos, azonban a vasuti forgalomban, különösen a vagonhiány következtében még mindig vannak hibák, amelyek a boreladást nehézkessé teszik. A gyöngyösiek deputációztak is a kereskedelmi miniszternél, hogy a bornak adjanak vagont, s a kereskedelmi minisz-

Figyeliezteiés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Keszeru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ALMASSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek ajánlja napi áron kitünő fajborait. o-o-o-o

ter mindent — megigért. Országos érdek, hogy az országból a borkészleteket kiszállitsák, mert a visszamaradt bor csak teher az országnak.

A bortermelő vidékeket valósággal ellepték a külföldi kereskedők. Gyöngyös vidékére tizévelhuszával jöttek Ausztriából, s mindenütt a régi, forradalomelőtti összeköttetéseket próbálják felvenni. Nagyobbrészt 10—11 fokos borokat visznek ki átlagban 30—35 koronás áron, ez a korábbi borárakkal szemben jelentékeny szilárdulást jelent. Természetesen drágább borokat is visznek ki, ezt azonban már nem jelentékeny mennyiségben.

Az árnivó a kereslet következtében emelkedett s 12 fokos borokat már 33 koronáért is vásároltak. Tokajban 48—56 korona az ár. Gyöngyös 30—32 koronára értékeli 10—11 fokos borát.

Itt említjük meg, hogy IV. Károly borainak értékesitése céljából a Hitelbank és a Nemzetközi Kiviteli és Behozatali rt. tárgyalásokat folytatott Hollandiával. E tárgyalások az utolsó percben megszakadtak, mert a pénzügyminiszter mindamellett, hogy a rendkivül értékes régi borokért Hollandia meglehetősen nagy árat igért, az eladás ellen vétót jelentett.

A Magyar szőlősgazdák Országos Egyesülete — mint értesülünk — augusztusban nagyszabásu szőlő- és borgazdasági kiállitást rendez a városligeti Iparcsarnokban. A rendezésben a Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete mellett az összes vármegyei gazdasági egyesületek, kereskedelmi egyletek, kereskedelmi és iparkamarák részt vesznek. A kiállitás részleteiről illetékes helyen a következőket mondották:

— A kiállitáson nemcsak a szükebb értelemben vett szőlőmüvelők vesznek részt, hanem az összes borkereskedelmi vállalatok, pezsgő- és konyakgyárosok, az összes iparosok és kereskedők, akik ezzel foglalkoznak és végül a tudományos intézetek, amelyek már külföldön is nagy hirre tettek szert. Ott fogjuk látni a kiállitáson azokat a gyárosokat is, akik a bor, pezsgő és konyak feldolgozásával kapcsolatos anyagok, gépek és egyéb eszközök előállitásával foglalkoznak.

— A méreteiben jóformán páratlan kiállitásnak az a célja, hogy egyrészt a nagyközönség előtt is bemutassa a jórészt ismeretlen anyagokat és gépeket, másrészt, hogy az európai importpiacok előtt ismeretessé váljék a magyar borok kiválósága. A trianoni béke következtében ez az egyetlen számbajövő kiviteli cikkünk. Bortermelésünknek majdnem ötvenszázalékát bocsáthatjuk a külföld rendelkezésére.

— A kiállitással kapcsolatban tervbe vették borászati kongresszus és gépverseny rendezését. Kirándulnak az ország nevezetesebb bortermő vidékeire, valamint francia mintára ugynevezett borheteket (semaine du vin) rendeznek, amelynek célja, hogy gazdasági életünknek egyik legfontosabb tényezőjére, a borászatra minél nagyobb mértékben ráterelje a figyelmet. A kiállitás iránt már most is igen nagy az érdeklődés a külföldi államok, különösen pedig Németország részéről.

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

Az alkalmazottak ujabb fizetésrendezése.

A m. hó 17-én tartott ülésen az ipartestület elhatározta, hogy a f. é. március hó 1. napjával kezdődően az alábbi munkabérek fizetendők:

Éttermi segéd	120.—
II. szakács (főszakács h.)	600.—
Segédszakács	350.—
Sütőmester	450.—
Konyhamészáros	400.—
Entréé szakácsnő, ahol szakács nincs	450.—
Entréé szakácsnő, ahol szakács van	400.—
Tésztaszakácsnő	350.—

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakáskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

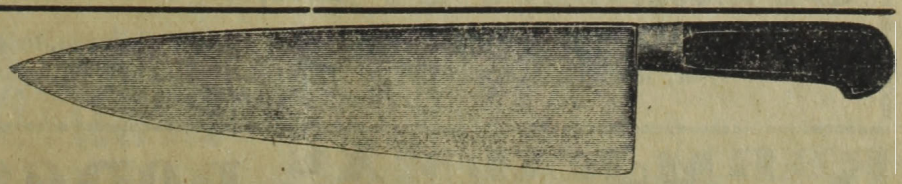

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Szenzációs találmány! **HORDÓUJDONSÁG!** Világszabadalom!

TELEFON: József 36—67 TELEFON: Józse 36—67

A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-út 55. szám.

A PATENT HORDOZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszűnik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömítőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható.

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

Gazdaasszony	350.—
Chefkézilány	300.—
Salátásleány	250.—
Tésztásleány	250.—
Felirónő	300.—
Fehér mosogatóleány	250.—
Fekete mosogatóleány	220.—
Futóleány	220.—
Evőeszközfisztitó (pucer)	200.—
Háziszolga	200.—
Csapos (szakképzett)	300.—
Csapos (kezdő kisebb ü.)	200.—
Takaritónő	180.—
Tányéros	180.—
K. éttermi segéd (borász)	60.—
Szobaasszony	80.—
Takaritónő (szobalány)	175.—
Bérszolga	80.—
Háziszolga	130.—
Portásfiu	47.—
Varrónő	420.—

Kisegitők (éttermi segédek részére) hétköznap 40, vasárnap 60, bankett alkalmával 60 és Szylveszter napján 100 korona. Hetenkint 24 óra (1 nap) szabadnap, a saisonüzletek kivételével. Felmondás kölcsönösen 3 nap, amely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 60 korona. Erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden egyes tagja a felvételkor irásban állit ki, illetőleg ilyen irásos nyilatkozatot aláir. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél már ma is magasabbak, azok le nem szállithatók.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

A bálbizottság

ugy határozott, hogy a március 14-iki bálon csak meghivottak vehetnek részt. A meghivók kiküldése céljából a rendező-bizottsághoz kell irásban beküldeni a meghivandók névsorát.

Bálóné meghalt. Szegedről jelentik, hogy özv. Báló Jánosné, született Gajdacsy Julia 72 éves korában meghalt. Bálóné halálával Budapest virágzó korszakának egyik közismert alakja távozott el közülünk csendesen, bucsuzatlanul. A speciális szegedi ételeknek Duvalja volt ez a jól megtermett, jóhusban lévő magyar asszony, aki szegedi hajós családból származott, zamatos főztje után sokszor mágnások és miniszterek is megnyalták az ujjukat. Bálóné először Szeged helyi nevezetessége volt, de később a fővárosba kerülvén, először a Bristol-szállóban főzött, majd Kőbánya inyenceit boldogitotta remekbe készült kosztjával, aztán Budán a Mozdony-utcában, végül pedig Pesten, a Rádday-utcában ütötte fel konyháját. Itt minden rendszer politikusai egymásután szerető egyetértésben fogyasztották a párolgó finom, hamisitatlan halpaprikást, mely olcsó volt, de azért nem volt hig a leve, s vidám jókedv töltötte be az egyszerü, de tiszta szobákat. Itt tanyázott a Kagál, a Borsszem Jankó hires asztaltársasága, az utóbbi években akárhányszor külföldi missziók tagjai is megkóstolták a magyar ételeket. Nemrég Bálóné, minekutána társa, Tombácz, szintén szegedi lakos már régebben meghalt, visszaköltözött Szegedre pihenni, rákbetegség kinozta.

A Jóbarátok uzsonnái. A vendéglős Jóbarátok asztaltársasága március 8-án Csengei János urnál (VII., Wesselényi-utca 43), március 15-én Mayer István urnál (IX., Drégely-utca 5), március 22-én Szita Lajos urnál (VII., Baross-tér 3) tart társasuzsonnát.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény-hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

BOROSHORDÓK
tölgyfából uj és használt minden mennyiségben és nagyságban kaphatók
TELEFON 148-12

Liszt, bab, lencse, borsó, rizs, mák, árpagyöngy, köleskása, tarhonya, maccaroni, gyümölcsiz, lekvár, szilva stb. árukban SZÜKSÉGLETÉT legolcsóbban beszerezheti TURI JÓZSEF R.T. Fővámtéri lerakatában
(a Központi Vásárcsarnokkal szemben) Telefonszám József 135—21.

A záróraméghosszabbitások engedélyezése. A belügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint március 1-je utáni alkalmakra kivételesen és esetenkint megadandó záróraméghosszabbitások engedélyezésének jogát további intézkedésig Budapesten az államrendőrség főkapitányára, egyebütt pedig az illetékes másodfoku rendőrhatóságokra ruházza át. A miniszter felhivja az illetékes hatóságok figyelmét, hogy a kérelmek érdemleges elbirálásánál legyenek mindenkor figyelemmel az ország szomoru helyzetére és a sulyos gazdasági viszonyokra és azok szemmeltartásával csak olyankor engedélyezzenek záróraméghosszabbitást, ha azt a jótékonyság és hazafiasság szempontjából minden tekintetben indokoltnak látják.

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT ÜDITŐVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

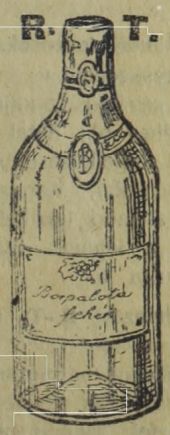

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.
TELEFON

Az italkimérés orvosrendőri ellenőrzéséről rendeletet adott ki a népjóléti miniszter, amely kimerítő intézkedéseket tartalmaz az italmérési és italelárusitási üzletekre kötelező tisztasági rendszabályokról, a rendes vizsgálatról és a váratlan szemléről, az emberi egészségre ártalmas szeszes italok lefoglalásáról, a büntető rendelkezésekről és végül az ezek kapcsán szükséges adminisztrativ intézkedéseket irja elő.

Erdélyben a borravaló is adóalap. Az oláh pénzügyminisztérium ugy határozott, hogy a borravalót, amelyet pincér, borbély és minden olyan egyén kap, akinek foglalkozásánál a borravaló elismert és szokásos jövedelmi forrás, munkabérnek tekinti és mint ilyent meg is adóztatja. A borravalóból eredő jövedelmet tehát be kell jelenteni s a bizottságok az uj adótörvények értelmében erre is kivetik az adót.

Esküvő. Diszes ünnepély keretében tartotta meg Spalt Ferenc budapesti vendéglös kartársunk esküvőjét Purczeld Irmuska urleánnyal február hó 25-én délután négy órakor az erzsébetvárosi plébániatemplomban.

A forgalmi adó és a fényüzési forgalmi adó lerovása. Az ipartestület elnöksége a forgalmi és fényüzési adók lerovására nézve közzéteszi, hogy: 1. Ott, ahol ivet vezetnek és ennek az ivnek alapján számolják el az általános és fényüzési forgalmi adót, az ivet mindennap, az üzlet bezárása után szabályszerüen — tintával — le kell zárni és a szabályszerüen lezárt ivet, ugyancsak tintával a munkaadónak, a főpincérnek és az ivet vezetőnek (felíró vagy felirónőnek) sajátkezüleg alá kell irni. 2. A likőr után csak abban az időben kell luxusadót szedni, amely időben az üzem fényüzési vállalat, akkor a likőr után is csak este kell luxusadót szedni.

Segédek. A segédek be- és kijelentése szintén az ipartestület, mint elsőfoku iparhatóság ügykörébe tartozik. Felhivjuk az üzlettulajdonosokat, hogy segédeik üzletbelépését, valamint az üzletből való kilépését az ipartestületnél jelentsék mindig be. A munkakönyvek

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása** **FRANK és BERGER** ~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

POLLÁK EMÁNUEL ÉS FIA BORNAGYKERESKEDÉS
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 14. szám. WIEN, LEMBERG, BRÜNN.
Telefonszám: 191. Pince: Budafok, Dunasor 12.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

kiállítása vagy munkakönyvek elvesztésének bejelentését, ideiglenes munkakönyvek kiállítását ugyancsak az ipartestület irodájában végezzük.

Halálozás. Avar László vendéglős kartársunk február hó 24-én hosszas betegség és szenvedés után az Urban csendesen elhalálozott. Közismert kartársunk részvételjes temetése február 27-én volt a farkasréti temető halottasházából délután négy órakor. Iparunk egyik jelesét gyászolja az elhunytban, aki mint az ipartestület elöljáróságának tagja szolgálta iparunkat.

Vendéglősök vacsorája. A vendéglősök vacsorája pénteken este 8 órakor a következő helyen lesz: Március 17-én Kőmüves István vendéglőjében, VI., Teréz-körut 17. szám.

Közgazdaság.

Bevételek a forgalmi adóból Budapesten. Január hónapban Budapesten kereken 135½ millió korona általános forgalmi adó folyt be, 21 millióval több, mint decemberben. De ez a szaporulat csak látszólagos, mert január 15-ikéig adott a pénzügyminiszter haladékot azon mult év szeptember—december havában esedékessé vált forgalmi adókra, amelyek befizetése akkor a törvény gyors életbeléptetése következtében nem volt lehetséges. Ezen hátralékok befolyása nélkül a januári bevétel mindenesetre a decemberi alatt maradt volna. Állatforgalmi adóból 15 (—4.5), értékpapir forgalmi adóból 17 (—40), fényüzési adóból 30 (+5.5), illetékekből 68 (+9) millió volt a bevétel. A januári forgalmi adó és illeték cimén elért bevétel összege meghaladja a 266 millió koronát.

Az ezerkoronás pénztári elismervények visszaváltása. A pénzügyminiszter a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, amely szerint a pénzintézetek március 16-ikától április 15-ikéig beváltják a bankjegyek felülbélyegzése alkalmával államkölcsön fejében visszatartott összegekről kiállitott pénztári elismervényeket. Erre azonban csak azok jogosultak, akik hitelt érdemlően igazolt szegények és csak egy darab, legfeljebb ezer koronára szóló elismervényük van.

A szalámigyárosok még 15.000 darab sertést akarnak vásárolni. A szalámigyárosok további 15.000 darab sertés feldolgozására kértek engedélyt a közélelmezési minisztériumtól. Ez a Közélelmezési Tanácshoz tette át az ügyet, mely azonban érdemileg nem foglalkozik vele, mig a szakminisztériumok vonatkozó jelentését meg nem kapja. Már a kérelem bejelentése során felmerült az az ellenvetés, hogy a szalámi feldolgozásának idénye elmult, s a gyárosok hivatkozása a sertéskivitelre nem helytálló, mert hiszen azt nem a sertésbőség, hanem a nagy takarmányhiány okozta. Ez a hizlalás előrehaladtával enyhülni fog és igy a kivitelt is mérsékelni lehet, ami a mostani husdrágaságot csökkentené.

Nemzetközi tejkongresszus. A nagy svájci tejvállalatok, melyek a háborus tejinségben Magyarország révén is busás keresethez jutottak, konjunkutrájuk összeroppanásáról panaszkodnak. A svájci frank emelkedése és a külföldi valuták diszparitása mintegy 2—3 hónap óta teljesen lehetetlenné teszik, hogy a svájci tejvállalatok kondenzált tejüket és egyéb tejterméküket külföldre és Magyarországra szállitsák. A kondenzált tejkészleteiket nem tudják eladni és ugyanigy lehetetlenné vált számukra a sajt exportja is. Svédországban és Dániában az export tekintetében hasonló a helyzet és az érdekelt külföldi tejvállalkozások a legközelebbi nemzetközi kongresszuson akarnak tárgyalni arról, hogy miként tudnának ismét belekapcsolódni az exportlehetőségekbe. Amig azonban a külföldi valuták diszparitása fennáll, nyilvánvaló, hogy a megbeszélés csak elméleti értékü lehet.

Utazási segélyösztöndij iparosoknak és kereskedőknek. A budapesti kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet több utazási segélyösztöndijra a budapesti kamara területén illetékes oly fiatal iparüzők és kereskedők számára, akik foglalkozásukban tökéletesiteni kivánják magukat külföldön, Magyarország megszállott részein, vagy akár állandó lakóhelyükön kivül bárhol. Részletes feltételek a kamara titkárságánál tudhatók meg, V., Szemere-utca 6.

A Közérdekü Élelmezési R.-T. ügye. A Közérdekü Élelmező Részvénytársaságot Göre József igazgató hütlensége és szökése sulyos válságba sodorta, s a vállalat első ötnegyedéves müködésének mérlege több milliós deficitet tüntet fel. Miután a vezetőség belátta, hogy a régi gazdálkodás nem tartható fenn és nem érezte elég erősnek önmagát az ügyek rendbehozására, egy szakembert hivott meg az intézmény szanálására. Az uj igazgató Palkovits Ede, az ismert nevü vendéglős, aki sok buzgalommal és szaktudással igye-

DREHER-COGNAC Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Special ⁂ V.S.O. Cabinet Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81. Sürgönyc.: Borszékely Bpest. **Bornagykereskedés** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

kezett az elmulasztott hibákat rendbehozni. De tulkésőn jött ahhoz, hogy a dolog sikerüljön s igy a válság még mindig tart. Palkovits legjobb igyekezete mellett sem tudta azonban a vállalatot rendbehozni, mert ez csak az alapgondolat, az altruisztikus cél kárára történhetett volna, igy tehát a Közérdekü Elelmező Részvénytársaságnak afelett kell legközelebb döntenie, hogy felszámol-e, avagy eltér-e altruisztikus feladatától? Ebbe azonban az államnak is, a városnak is van beleszólása.

Vámfelpénz-elengedés iparfejlesztési célokra. A kormány megengedi a szabad, vámfelpénmentes behozatalát olyan gépeknek, szerkezeteknek és müszereknek, amelyeket az ország iparfejlesztési tekintetekből nem tud nélkülözni, amelyeket azonban idehaza jelenleg nem állitanak elő. Az erre vonatkozó rendelet most a pénzügyminiszter előtt van, aki azt véleményezés esetén a minisztertanács elé terjeszti. Bár itt meglehetősen jelentékeny bevétel elmaradásáról van szó, több mint valószinü, hogy a magasabb gazdasági szempontokra való tekintettel a kereskedelmi minisztérium terve lényegében meg fog valósulni.

A kiviteli kérvények bélyegilletéke. A forgalmi adóról szóló rendelet egyik szakasza ugy intézkedett, hogy a kiviteli és behozatali kérelmek után lerovandó 10 koronás bélyegilletéket a jövőben a behozni vagy kivinni szándékolt áruk értékarányában felemelik. 100.000 koronáig az uj bélyegilleték 100 korona lesz, azontul minden megkezdett 100.000 korona után 50 korona. Az uj illetékrendszer március elején már életbe is lépett.

Csak kávécserjén termett kávét lehet forgalomba hozni. A földmivelésügyi miniszternek a hivatalos lap egyik számában megjelent rendelete végét veti annak a türhetetlen állapotnak, amelyet a kávéfélékkel üztek. A rendelet első pontja kimondja, hogy a kávénak, a pörkölt kávénak, pótkávénak, továbbá kávékonzerveknek hamisitása, vagy romlott állapotban való forgalomba hozatala tilos. A második pont szerint kávé vagy kávékeverék néven csak olyan terméket szabad forgalomba hozni, amely kizárólag a kávécserje magjából származik, ami azt jelenti, hogy a hazai kávégyáraknak, ahol pörkölt babból vagy pörkölt és megfestett kenyérből állitották elő a »jóillatu kávét«, be-alkonyult, sok kávés nagy szomoruságára, akik innen szerezték be a prima »külföldi« kávét. A rendelet továbbá a kávéfélék megjelölésével, a kávékonzervek csomagolásának, a forgalombahozatalnak módozataival és a büntető rendelkezésekkel foglalkozik.

A likőrök, likőrkompoziciók és esszenciák fényüzési forgalmi adója. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a belföldön előállitott likőrök és az ugyancsak belföldön előállitott likörkompoziciók és esszenciák 1922. évi március hó 14-ig bezárólag fényüzési forgalmi adó beszedése nélkül hozhatók forgalomba, ellenben a jamaikai rum (cukornád-rum), mint külföldről behozott szeszes ital után, továbbá a külföldről behozott kompoziciók és esszenciák után a behozatalkor, illetve az 1922. február 1-je előtt behozott készletek után a készlet helyén utólag be kell szedni a fényüzési forgalmi adót.

A babkontingens szétosztása. A Közélelmezési Tanács, mint ismeretes, 150 vagon babnak külföldre való kivitelét engedélyezte. A megállapitott kontingenst már szétosztotta a földmivelésügyi minisztérium a társminisztériumok és érdekképviseletek (OMGE, OMKE, Kereskedelmi és Iparkamara, Tőzsde, Baross-Szövetség) meghallgatása alapján. A 150 vagon bab kiviteléért mintegy háromszázan folyamodtak.

Áruüzlet.

Lisztben az üzlet csendes. Ugyszólván csak nullás lisztet keresnek, még pedig elsősorban jobb budapesti márkákat, amelyekből néhány kötés 40—45 K áron jött létre. A leginkább keresett a duplafogós nullás liszt, amelyért azonnali szállitásra 41 K-t, sőt azonfelül igérnek. Volt kereslet azonkivül nullás liszt iránt április-májusi szállitásra és bár a vevő 43 K-t volt hajlandó fizetni, az üzlet nem tudott létrejönni azért, mert a malom csak a malomkoncentráció föltételei szerint való szállitásba volt hajlandó belemenni, a vevő pedig a tőzsdei szokásokhoz ragaszkodott. Vidéki nullás lisztért 39 K körüli árakat kérnek, de még ezen az áron sem igen akad vevő. Budapesti főzőliszt ára 35—36 K, mig elég jó vidéki márkákat 2.50—3

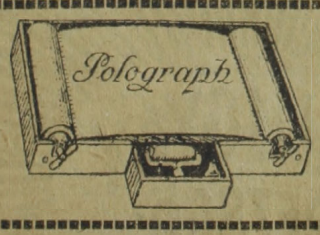

Éttermeknek nélkülözhetetlen

egy jó Pólograph sokszorositó készülék,

mellyel egy leirás után körülbelül 40 jó és tiszta másolatot készithetünk.

Dijtalan bemutatás! Frema-Müvek — Mey Frigyes Budapest, V. ker., Fürdő-utca 10. szám. TELEFON: 7-34, 170-19

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T. BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b.

Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON 15-30

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

K-val olcsóbban kinálnak. Barna lisztek iránt van ugyan némi érdeklődés, de üzletkötés alig fordul elő, mert a budapesti malmok 6-os kenyérlisztért 33 K-t, jó vidéki 6-os lisztért 30 K-t, a másodkéz 28 K-t kér, a vevők azonban 26—27 K-nál többet nem akarnak koncedálni.

Hüvelyesekben az üzlet észrevehetően javult. A budapesti árutőzsdén a következő árak alakultak ki: ó-fehér bab 18 K, uj-fehér bab 19—20 K, tarka 15—16 K, borsó minőség szerint 18—20 K.

Rizs ára továbbra is emelkedő irányzatot követ. Egész vagontételekben Burma II 58—59 K, Siam 57—58 K, Rangon 58—59 K, Patna 60—62 K, olasz Karolinarizs 80—84 K, fényezett Siam 70—76 K, törmelékrizs 46—48 K. Egyes zsákokban 4—5 K-val magasabb árakat kérnek.

Gyümölcsizben meglehetősen élnek az üzlet. Elsőrendü vágható vegyes iz nagybani ára 75—85 K, egyes finom izeké 100—120 K, cukrozott szilvaizé 70—75 K, elsőrendü cukornélkülié 60—65 K, silányabbé 45—55 korona.

Tarhonya kinálata meglehetősen nagy, de fogyasztása is jó. Elsőrendü áru nagyban 52—56 K.

Mazsola meglehetősen böven van a piacon. Karaburno fényüzési adóval együtt minőség és a vétel nagysága szerint 420—450 K.

Füszeráruk kereslete általában erősen föllendült.

Kávé nagyon élénk kereslet tárgya. Rio-fajtákért egészen nagy tételekben — itt levő áruért — 275—280 K-t kérnek, mig uton levő tételek márciusi szállitásra 280 K-nál olcsóbban nem kaphatók. Egyes zsákokat 300—310 K-ért árusitanak. Santos superiorban nincsenek ajánlatok, illetőleg az ilyen elnevezés alatt kinált áru is többnyire csak good minőségü. Santos goodért az utóbbi napokban 310—330 K-t fizettek nagy mennyiségek vételénél. Jobb fajtákban is gyérek az ajánlatok, sem Guatemala, sem Maragogyp nem kapható 420—450 K-nál olcsóbban.

Paprika irányzata kissé élénkebb kereslet folytán megszilárdult. Különösen olcsóbb édesnemes minőségeket keresnek és ezért ezek drágultak legjobban. Szegeden ma édesnemes extráért 310 K-t, édesnemesért 270—280 K-t, félédesért 245—250 K-t, elsőrendü rózsáért 200—210 K-t, másodrendüért 145—150 K-t, harmadrendüért 60—65 K-t jegyeznek.

Főszerkesztő: Dr. Köhler Aladár.
Felelős szerkesztő: Dr. Kiss István.
Felelős kiadó: Ihász György örökőse dr. Kiss Istvánné.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Hobé
Hajbérőnlegesség

Helybeli **bornagykereskedés** jól bevezetett
ügynököt keres.
Ajánlatok „Bornagykereskedés" jelige alatt a kiadóba.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u 7
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27.
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléket, bor- és sörcsapokat, valamint az összes pincegazdasági szerelvényeket.

KRÉMER F. UTÓDAI TELEFON Budafok 5
Cégtulajdonos: WÖRNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u. 5.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. —— JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

Akadémia pincészet (Tudományos Akadémia épületében)
Budapest, V., Rudolf rakpart 1.
Saját termésü és egyéb fajborok.
Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban és kicsinyben.

Különleges Épitési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI., Röppentyü-utca 62 sz.
Telefon: 141—91, 131—56, 4—23. ~ Sürgönycim: „Külépit"
Berendez és átalakit:
szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint **nyári terraszokat.**
Gyárt- és legolcsóbban szállit:
elsőrendü kivitelü **butorokat, konyha- és tömegbutorokat kirakatportálokat,** Stiller-rendszerü **jégszekrényeket,** szétszedhető amerikai **hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.**
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

BORSÓ LISZT A LEGOLCSÓBB NAPI ÁRAKON!
FŐZELÉK-FELTÉTHEZ KGR.-KÉNT **30 KOR.**
SCHÖNFELD KÁROLY
IX., PIPA-UTCA 4. SZÁM
A KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK MELLETT — TELEFON: JÓZSEF 34-80. — ALAPITVA 1875-BEN.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Esztergomban
fürdőszálloda
betegség miatt azonnal átadó.
Bővebbet **Német Gábor** bérlőnél.

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

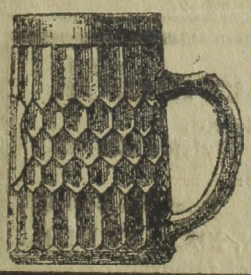
Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa** Győr. — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON: J. 128—27.
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.

Mindig esodálatos olcsó

FLEISCHMANN

áruház

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Női- és gyermek posztókamasni párja 15 K

Nyomott batiszt	K	69.—
Flanelek, legszebb mintával	K	59.—
Grenadinok minden szinben	K	97.—
Női szövetek	K	87.-tól
Férfi szövetek	K	175.-től

Angol és francia női és férfi szövetkülönlegességek, dus választék selyem- és estélyiruha-anyagokban.

Nagy maradékvásár!

HAUER REZSŐ

CUKRASZ

RÁKÓCZI-UT 49. --- TELEFON: JÓZSEF 125—01.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kénlap, paraffa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 162—92

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorotta-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

Magyar Uriborok
Tokajhegyaljai Borkiviteli Rt.

Központi iroda:

Budapest, V. józsef-tér 2—3. — Telefon 118—56.

Pincészet: Mád, Zemplén megye

Schätz József
sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. **ajánlja**

legjobb palacksöreit

helyben és vidékre. — Telefon: József 2—30.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.

TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 80-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

FLEISCHACKER JÓZSEF FIAI

NAGY RUM-, COGNAC- ÉS LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA

BUDAPEST V., Váci-ut 144. Telefon: 24—89.

ALAPITTATOTT 1870.

NAGYKANIZSA Erzsébet királyné-tér Telefon: 204.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmaraasztalt cég értéktelen áruitól.

Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)

Telefon-sz. --- --- --- --- --- 28—92.

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyár R. T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzde.

Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK

Budapest, VI., Felsőerdősor 48. — Tel.: József 166-24

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 6. szám. 1922 március 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 300·— K
Fél évre ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Az Árvizsgáló Bizottság és a drágaság.

Rendelet a mértékhitelesitési bélyegek érvényességéről.

A szódavizgyártás megrendszabályozása.

Az üzlethelyiségek felszabaditásának veszedelme.

Az ipartestület elnökségének szives figyelmébe!

Mire való a jazz-bande?

Védjük meg a magyar népzenét!

Vendéglősök bálja.

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Az Árvizsgáló Bizottság és a drágaság.

Ha a kormány ma meg akarná okolni azt, hogy miért tartja fenn az Árvizsgáló Bizottság intézményét, — aligha mondhatná el, hogy ez a hivatal az áruuzsora és az indokolatlan árdrágitás eseteiben való közbelépésre lenne hivatott. Állitólagos müködése inkább a tájékoztatás lenne olyan esetekben, amidőn vita tárgyává lenne tehető, hogy a kereskedelemben az egyes árucikkek általános forgalmi értéke kisebb vagy nagyobb összegben volna megszabandó. A valóságban azonban csak azt látjuk, hogy mig egyrészről az O. K. Á. B. az uzsorabiróság müködésének egy előkészitő szerve, vagy esetleg az elsőfoku iparhatóságnál iparengedélyek és iparigazolványok iránt benyujtott kérelmek törvényben gyökerező jogosultság nélküli illetéktelen birája, másrészről pedig csupán a termelőknek és a gyárosoknak teljesen kiszolgáltatott kisiparosok és kiskereskedők olyan sanyargatója, akinek éppen az első és legnagyobb árdrágitók: a termelők, gyárosok, nagyipar, nagykereskedelem ellenében vagy egyáltalán semilyen, vagy jelentéktelen kis hatáskör van biztositva.

Nem követhetjük azt a komikus hangot, amelyen a napisajtó oly gyakran birálja az O. K. Á. B. müködésének megnyilatkozását, de magunknak is meg kell állapitani az O. K. Á. B. visszás helyzetét, amikor a termelés semmiféle ágazatába nem birván beavatkozási joggal, — figyelmét és munkáját mindössze néhány kofára kénytelen pazarolni.

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü **ó és uj fajborokat**, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST
VII. ILKA-UTCA 25-27.

TELEFON:
JÓZSEF 22-44.

A kormány maga sietett lépiteni az O. K. Á. B. hatáskörét a maximálások nagy részének megszüntetésével, mert kénytelen volt annak a felfogásnak helyt adni, amely a termelők osztályából indult ki és az áruk egyszerü visszatartásával mesterségesen hivta elő a megszorult kereslet koronáit. Ma már minden veréb elcsiripeli, hogy a termelés szeszélye, feneketlen pénzvágya, az exportlehetőségek és a bankóprés müködése folytán leromlott valutánk növelik a drágaságot, amelynek a fogyasztó előtti utolsó állomáson való megfékezésére irányuló tevékenység egyenesen a termelők és a nagyipar osztálya iránti elkeseredett gyülölet hivta elő.

Mikor ilyen hatalmas tényezők fokozzák a drágaságot, amelyek ellenében az O. K. Á. B. részére nincs hatáskör biztositva, felmerül az a kérdés, hogy minek kell ezt az intézményt fenntartani továbbra is? Nézetünk szerint az O. K. Á. B. tájékoztató tevékenységére — amennyiben az uzsorabiróságok fenntartása el nem kerülhető — az iparkamarákban és a szakértők alkalmazásában megtalálható az a készültség, amelynek támogatására a birói eljárásnak szüksége van.

Hogy az O. K. Á. B. szakértői képessége és állitólagos árnivelláló tevékenysége mit produkált a mi iparunkban, — arról ismétlések nélkül aligha lehetne szólanunk. Ez az intézmény minket szemelt ki az ő választott népének és állandó sanyargatásunkban merül ki tevékenysége, vagy tán a termelők irányában érzett, de reánk háritott ellenszenve. Müködése egy hivatalból állandósitott csapás a vendéglős iparon, amelynek nyomán járó veszteségeinkkel állandóan számolnunk kell. Valóságos népjóléti intézménnyé léptette elő iparunkat azzal, hogy figyelmen kivül hagyván a szünetelés nélkül növekedő termelési és előállitási árakat, hónapokig, évekig stagnáltatja a maximált ételek árait és humorista tollára való jóakarattal engedélyez 20%-os áremelést pld. a feltétes főzeléknél, ahol a hus és a főzelék árainak az előző megállapitáskor fennállott piaci értéke 100%-nál magasabbra szökött fel.

Nem akarunk itt statisztikai tabellákat felállitani annak bizonyitására, hogy a maximált árak tarthatatlanok, hogy ráfizetünk stb. stb. Tudja ezt minden vendégünk.

Ehelyett inkább az »ajándéklónak ne nézzed a fogát« elv alapján egyszerüen ismertetjük az uj árakat az alábbiakban:

Hus- és hamisleves	4.— K
Üres főzelék	9.— „
Feltétes főzelék	18.— „
Pohár sör 7%-os	5.50 „
„ „ 10½%-os	7.— „
„ „ 13%-os	9.— „
Korsó sör 7%-os	8.50 „
„ „ 10½%-os	11.— „
„ „ 13%-os	14.50 „

Palacksör 12.—, 14.50, illetve 17.— korona fokok szerint, a 15%-os luxussör árai nem állapittatak meg.

Az a véleményünk, hogy az uj árszabással ismét elintézettnek tart bennünket az O. K. Á. B. a mai növekvő drágaságban és panaszkodásunkat legalább is hálátlanságnak tartja hivatalosan.

Befelé azonban kénytelen belátni, hogy ez a ténykedés nem egyéb, mint a kivételes hatalom alapján magánjogunkon folytatólagosan gyakorolt erőszak, amely csak akkor szünik majd meg, ha a mindenkori kormányok a kivételes hatalomról szóló törvény alapján többé rendeletileg senkit sem fognak sanyargathatni.

Ugy tudjuk, hogy ez az idő rövidesen be fog következni.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. **X., Kőbánya.** Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

Rendelet a mértékhitelesitési bélyegek érvényességéről.

Tetetemes birságok elkerülése érdekében nyomatékosan felhivjuk Kartársaink figyelmét a kereskedelemügyi miniszter alábbi rendeletére:

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1922. évi 50.999. XIV. számu rendelete a mértékhitelesitési bélyegek érvényessége tárgyában.

A mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről szóló 1907. évi V. t.-c. 19. §-a értelmében az alábbiakat rendelem.

1. §. A Magyarország területén kivül levő helyekről érkező olyan áruk tekintetében, amelyek az 1907. évi V. t.-c. rendelkezései szerinti hitelesités alá esnek (vagyis minden mérték vagy mérőeszköz, a vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban és egyéb nyilvános helyiségekben bornak, sörnek és egyéb szeszesitaloknak fogyasztását történő kiszolgáltatásoknál használt palackok és poharak, valamint a tej kimérésére vagy árusitására szolgáló üvegedények) és már a behozatal időpontjában magyar hitelesitési bélyeggel vannak ellátva, az 1907. évi V. t.-c. 35. §-ában meghatározott kihágás miatt, az árukészlet egyidejü őrizetbevételével haladéktalanul feljelentést kell tenni az illetékes rendőri büntető bíróságnál.

Nem magyar hitelesitési bélyeggel ellátott áruk tekintetében pedig ugy kell eljárni, mintha azok hitelesitési bélyeggel egyáltalán nem lennének ellátva (1907. évi V. t.-c. 32. §-a *b*) és *c*) pontja).

2. §. Az 1. §. első bekezdése irányadó a magyar szent korona országainak elszakitott területeiről érkező olyan áruk tekintetében is, amelyek a megszállás előtti hitelesitési bélyeggel vannak ellátva.

3. §. A 77,456/1921. K. M. számu rendelet hatályát veszti. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1922. évi március hó 14-én.

Hegyeshalmy s. k.,
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

A szódavizgyártás megrendszabályozása.

Nem sokkal ezelőtt felbukkant egy terv a népjóléti minisztériumban: az egészségtelen szódavizgyártás ellenőrzése, és erről egy értekezlet keretében folyt is tanácskozás.

A minisztérium első izben arra kivánt törekedni, hogy a sokféle gyártmányu és feliratu palackokra felragasztandó cimkékből megállapitható és nyilvánvaló legyen az előállitó neve, hogy az esetleges eljárás különösebb nyomozási eljárás nélkül is azonnal folyamatba tehető legyen.

A szódavizgyárosok egyik része már csak azért is célszerünek találja ezt az ujitást, mert ezáltal véli birtokában továbbra is megtarthatónak azt a sok különböző gyártásu és rendszerü üveget, melyek különösen a háborus évek alatt kifejlődött csereviszonyok folytán hozzájuk kerültek, s melyeket az üvegek gyártói és első izben forgalomba bocsátói, most birói uton követelnek vissza. A másik csoport viszont magánjogi szempontból száll harcba az ujitás ellen. Hangsulyozza a védjegy jogának sérthetetlenségét. Minket érdekel az a szakértői vélemény, mely a szódavizgyárosok értekezletén azt állapitotta meg, hogy a szikvizkészitők minden félelem nélkül gyártják nemcsak a megengedett aránynál sokkal nagyobb ólmot tartalmazó kupakokat, hanem az üvegeik tartalma is akárhányszor több baktériumot tartalmaz, mint az eredetileg felhasznált viz. Hiába sujt le a hatóság legnagyobb szigorával néhány »zugtöltőre«, aki ilyen módon veszélyezteti embertársainak egészségét. Az ilyen visszaélések napirenden vannak, mert a megfelelő ellenőrzés, az üvegek kibocsátásának felderitése, az üvegek állandó csereberéje miatt majdnem lehetetlen.

Az egyik megjelent szakértő kijelentette, hogy teljesen feleslegesnek tartja a szikvizet.

Nem tartozik reánk az, hogy a szódás üvegek

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 22—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek! Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

melyik gyárnak vagy töltőnek a tulajdonát képezik, mert ez a dolognak magánjogi része.

Nem is akarjuk meggyanusitani a szikvizgyárak össszességét még általánosságban sem, csupán azon csodálkozunk, hogy a hatóságok csak most jöttek rá arra, hogy a szódagyártás az egészségre ártalmas módon is eszközöltetett. Az anyagok felhasználásának kritikája esetről-esetre a vegyészszakértő feladata volna; de a forgalomba hozott üvegek piszkos volta, a szennyes tartalom már igazán és kétségtelenül a gyárosok hibája.

Bizony sokszor az üvegeket csak a mi söntéseinkben szokás megmosva felszolgálni.

Ma a gyárak az összes kifogásolt hibákat és visszaéléseket a zugtöltőkre háritják át, — ezzel még nem tettek eleget kötelességeiknek; nyomozzák ki azokat és adják biró-kézre, de ne nézzék tétlenül a türhetetlen állapotokat.

Elvégre is a gyáraknak legfőbb érdeke az, hogy a fokozatosan emelt árakért tiszta üvegekben ártalmatlan anyag kerüljön a fogyasztók elé.

Az üzlethelyiségek felszabaditásának veszedelme.

Az ipartestület elnökségének szives figyelmébe!

Csak nemrégiben mutattunk rá a háztulajdonosok ama törekvésére, hogy legalább az üzlethelyiségekből eredő bérjövedelmeiket az aranyparitásra akarják felsrófolni és e tervük megvalósulása érdekében az előre megfontoló rabló higgadt tervszerüségével lassan, de biztosan dolgoznak.

Az Országos Kereskedő és Iparosszövetség. tudatában van a szörnyüséges és becstelen terv halálthozó eredményével, már foglalkozik is a védekezés módozatainak megállapitásával. Az eszközölt megbeszélésekről a szövetségi titkár a napisajtót az alábbiakban tájékoztatta:

»A kereskedelmi és ipari köröket a legnagyobb mértékben megdöbbentették azok a hirek, melyek az üzlethelyiségek teljes felszabaditását, vagyis a béremelés és felmondás korlátlan szabadságát harangozták be. Ez a boltbéreknek az aranyparitás határát is meghaladó felsrófolását jelentené, aminek jelei máris mutatkoznak, mert a háztulajdonosok a lejáróban levő bérleti szerződések meghosszabbitásáért 10—12.000 koronát fizető üzlettől is 1½—2 millió koronát követelnek. Hogy ezeket a béreket, a melyeket a vállalat természetszerüen a fogyasztóra kénytelen áthárítani, a vásárló közönség kiizzadni képtelen, az kézenfekvő. Azt hiszem, nem szorul bővebb magyarázatra, hogy az a magyar kereskedő, aki ma például 10 százalék rezsivel dolgozik, tehát körülbelül ugyanannyival, mint a bécsi vagy prágai kereskedők, abban az esetben, ha üzleti költségei a boltbérek tervbevett felemelése folytán 25%-ra emelkednek, egyszerüen versenyképtelen lesz azzal a bécsi és prágai kereskedővel szemben, akit hasonló arányu rezsi-emelkedés ellen hathatós Mieterschutz-törvények védelmeznek. Ebben az egyenlőtlen versenyben egyes kereskedelmi ágak egészen elvéreznek s kereskedelmünk a pálinkamérések és kisfőzdék szinvonalára sülyed.

Még szomorubb sors vár az iparvállalatokra, mert az ipartermékeknél a gazdasági élet törvényei kiméletlen kegyetlenséggel érvényre juttatják azt a szabályt, hogy a kisebb termelési költséggel, vagyis gazdaságosabban dolgozó üzem a versenyben megfojtja a nagyobb termelési költséggel, vagyis gazdaságtalanabbul dolgozó versenyvállalatot. A belső piac vámvédelemmel esetleg megtartható — a fogyasztó bőrére — de exporttörekvéseinket eltemethetjük.

És csak megdöbbenni lehet azon a rövidlátáson, hogy amig egyfelől Budapestnek ipari és kereskedelmi gócponttá fejlesztéséről beszélünk és szomszédainkkal szemben kétségtelenül fennálló magasabb kulturnivónkat — egyébként igen helyesen — ipa-

Vöröshagyma Julien
száritott, tizszeresen pótolja a nyershagymát, K 240.—, száritott leveszöldség, K 115.— kilónként.
Postán utánvéttel. Nagyobb vételnél külön ajánlat.
Kormos Mihály, Budapest, Bajza-utca 34/c.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ANDRÁSSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek ajánlja napi áron kitünő fajborait. o-o-o-o

runk és kereskedelmünk magas szinvonalával is alátámasztani törekszünk, addig a kormány a nagyüzletek bérének korlátlan emelése utján egyenesen üzleti hátránnyal és büntetéssel sujtja azt, aki vállalatát a kis- és középüzem kereteiből kiemelve nagyvállalattá fejleszti.

Ha a tervezett intézkedés mozgatói nem volnának ismeretesek, azt kellene hinni, hogy egy olyan bombáról van itten szó, amelyet a »szabadforgalom« csomagolásában a kis-entente dobott közénk a magyar gazdasági élet felrobbantására. Ha a kereskedő a velencei köztársaság mottója alapján, mely szerint: vivere non est necesse, sed navigare necesse est, élni nem okvetlenül muszáj, de kereskedni kell, — meg is fogja kisérelni üzletének és kenyérkereső foglalkozásának fenntartását, ebben az egyenlőtlen küzdelemben igen rövid idő alatt el fog bukni, hiszen tőkéit a vagyonváltságok, pénzlebélyegzések és sulyos adóterhek javarészt már ugyis felemésztették s most éppen a szokoltartozások örvénye fenyegeti elnyeléssel. Valóban még csak a bérsróf megindítása hiányzik.«

Kétségtelen az, hogy ezen nyilatkozat tartalma a vendéglőkre is vonatkozik; a háztulajdonosok a vendéglősökben eddig is jó médiumokat találtak a felemelt bérösszegek, lelépési dijak kipréselésére és bizonyosra vehetjük azt, hogy a háziurak béremelési vágyainak listáján első helyen vannak proscribálva a vendéglősök és kávések.

A hirek nem tulzottak a házigazdák béremelési szándékáról és az is bizonyos, hogy a szabad rendelkezés felé való közeledés olyan miniszteri tanácsi rendeletet fog produkálni, amelyre első sorban az iparosok és kereskedők fognak ráfizetni.

Nem vagyunk hivei annak az elvnek, hogy a magántulajdon korlátai szaporittassanak és szivesen látnók azt, ha a háborus intézmények leépitése már folyamatban volna.

Azonban ott, ahol a békebeli viszonyokhoz való visszatérés felé tett kormánylépéseket már a perverzitásig felfokozott pénzvágy az iparos és kereskedőtársadalom és vele a fogyasztók becstelen kiuzsorázására készül felhasználni, ott durván az arcába kell vágni annak a társadalmi rétegnek, amely a multimilliomosok sorába akar emelkedni a véres verejtékek nyomán. Vissza az oduba az aranyparitásu lakbér brigantijaival! Nem érdemlik meg az ilyenek az érinthetlen magánjogok szabad levegőjét.

Ipartestületünk Elnöksége hihetőleg nem fog lemaradni a teljes joggal tiltakozók sorából; még idejekorán módjában van egy hatalmas bérösszegeket fizető iparososztály képviseletében rámutatni arra, hogy amig a minden uzsorások szabad prédájául odalökött vendéglősipar kormányintézkedéssel van rákényszeritve a maximált áruknak veszteségekkel való felszolgálására, addig jogállamban kezére csavart láncait megrázva követelheti azt, hogy ugyanazon kormány verje vissza barlangjaiba a házbérek fenevadjait is!

Véget kell vetni annak a remegő rémületnek már egyszer, amelytől a hatósági árdrágitások és a termelés, a háziur stb. sanyargatóink intézményes dédelgetése nyomán eddigi munkánk gyümölcseit és jövő exisztenciánkat féltenünk kell.

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

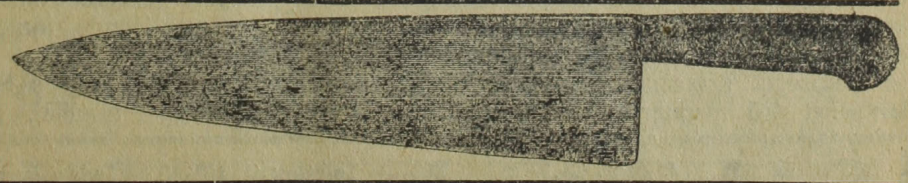

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Szenzációs találmány! TELEFON: József 36—67

HORDÓUJDONSÁG!

Világszabadalom! TELEFON: Józse 36—67

A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-ut 55. szám.

A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszünik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömítőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható.

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

Mire való a jazz-bande?

Védjük meg a magyar népzenét!

E sorok irója nemrég találkozott a vasuton egy osztálytársával, aki Amerikából került haza; az estét szórakozásra használtuk és elkerültünk egy idegen nyelvü felirásban cégjegyzett étterembe, ahol a jazz-bande-nak nevezett macskazene, »szórakoztatta « a vendégeket. Tiz percen belül kénytelenek voltunk szökni. A hazatért magyar aztán kárpótolta magát egyik cigányfenoménünk muzsikájával; a kisérő barát pedig kénytelen volt szégyenkezni azon, hogy a megfeneklett izlésü »magyarok« egy csomó »hangszer«-nek csufolt instrumentum pokoli dörömbölése mellett szervirozzák öltözetlen nőjeiket, mint valami keleti ópiumtanyán.

Mi is az a jazz-bande és miféle lelkületü és müveltségü emberek »élvezik« a zenéjét?

Messze idegenből jutott el hozzánk különböző és csodálatosan furcsa instrumentumokkal a jazz-bande. Valami futurista hajtása az egy őrült gondolatnak. A zene, ha még oly szines, érthető s minden tekintetben elfogadható volna, ugy az szintelenné, érthetetlenné válik, ha a jazz-bande által jut kifejezésre. A jazz-bande különösen kiemelkedő része egy automobil tülkölő, fület és idegeket bántó kerepelő s egyéb más, a zenekarban alkalmatlan zajt okozó eszközök. A muzsika hatástalan marad, mert nem a muzsikának, hanem a zürzavaros, idegesitő zajongásnak tulajdonitanak nagy és rendkivüli fontosságot. A rendes zene nem elég immár kedvüknek, hanem a dobnak, konyhaedényekből összeverbuvált jazz-bande fülhasogató sárivárija mellett tooprzékolják ki a lélekzetüket, mint a delirium trémens felé közeledő korhely, akinek már a régi, megszokott szeszes ital gyenge s csak spiritusszal vagy kölnivizzel birja csillapitani a szomját.

Müvészeti szempontból a jazz-bande-ről beszélni lehetetlen, mert semmi müvészit sem képes nyujtani, sőt még ami müvészi, azt csak rontja disszonáns keverékeivel. Nagy fizetéssel szerződnek a jazz-bande-k nyilvános helyiségekbe s fájdalom, kiszoritják a mi magyar cigányzenészeinket, azokat, akiknek ősei is a magyar zenét ápolták és tartották fenn s kik, ha külföldre kerülnek, hirt és dicsőséget szereznek a magyar névnek ugy a kincseket érő magyar nótákkal, mint csodás tolmácsoló tehetségükkel. Azonban vigasztalhat bárkit is az a tudat, hogy ami nevetséges és szertelen, annak jövője nincs.

A Cigányzenészek Országos Szövetsége gyülést tartott, amelyen foglalkozott az utóbbi időben mindsürübben elterjedő ujszerü dzsess-bend-zenekarok térfoglalásáról. A gyülésen többen ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy a budapesti közönség teljesen elhanyagolja a magyar nótákat, kávéházakban, mulatóhelyeken, bálozások alkalmával, mulatságokon, de komoly éttermekben is, mindenfelé szivesen hallgatja az idegenszerü, magyar zenei motivumokat teljesen nélkülöző és idegen tagokból toborzott jazz-bande-zenekarokat, amelyek a magyar fülnek szokatlan idegen nótákat adnak elő, olyan hangszereléssel, amely nélkülözi a magyar zene minden sajátosságát, azt hangoztatják, hogy ez a a mindinkább terjedő jelenség a magyar zene és első sorban a magyar népzene fejlődését veszélyezteti komolyan.

Kacagni tudnánk ezen a lelketlen eszeveszettségen, ha nem volna annyira szomoru! Igenis, hahotázni tudnánk, ha ez az eszveszettség nem arról tenne megdöbbentő tanubizonyságot, hogy mai napság a hazaszeretet szent tüze a nullfokra szállott alá.

Eltekintve attól, hogy minden magyar vendéglős tartozik a népzene és népzenészek érdekének megóvására minden lehetőt elkövetni, — magyarságunk szempontjából sem szabad helyiségeinkben megtürni ezt a zenei fattyuhajtást; felkérjük Kartársainkat, szórják ki helyiségeikből fazekaikkal és tülkeikkel együtt azt a szivében és lelkében idegen pereputtyot, mely csak egy bizonyos társadalmi rétegnek a lelkéhez áll közel, amely a nagy tömegnyomorban is dőzsöl a perverzitásig.

Zenei büszkeségünk, Bartók Béla szerint »ha magyar müzenénk nem is volt, van értékes, speciális népzenénk.« Ez való a magyar éttermekbe! Ha a népzene cigányos modora, dallamtorzitása magasabb zenei szempontból nem is helyeselhető, még akkor is magyar mulatás inkább elképzelhető cigányzenével, mint a dobok pergetése mellett néger zeneszerszámoknál.

Öreg Banda Marci, Sovánka Nándor, néhai Dankó Pista, Kóczé Antal, Vörös Misi különben muzsikálták ugy a Faustot, Carment, Toscát, akár a magyar nótákat, mint jazz-bande-k nyekergői

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Liszt, bab, lencse, borsó, rizs, mák, árpagyöngy, köleskása, tarhonya, maccaroni, gyümölcsiz, lekvár, szilva stb. árukban **SZÜKSÉGLETÉT**

legolcsóbban beszerezheti TURI JÓZSEF R.T. Fővámtéri lerakatában

(a Központi Vásárcsarnokkal szemben) Telefonszám József 135—21.

és ha Edward király, Vilmos császár, vagy Tisza gróf tudtak gyönyörkedni a magyar cigányok nótáiban, — akkor a mi sibereink idegei is elbirják a világszép magyar nóták dallamait.

Boldogult Erzsébet királynénk legszivesebben hallgatta a »Lehullott a rezgő nyárfa levele« kezdetü nótát és bánatos anyai könyekkel adózott a zenéje hatása alatt egyetlen fia, Rudolf trónörökös emlékének...

Kartársak! Kávés kollégák! A jázz-bande hanyatlóban van ugyan, mint egyéb svindli; ne feledjük el a magyarságunkat még a nótánkban sem — és dobjuk ki helyiségünkből a dobokat, bendzsókat, tülköket, dudákat, kolompokat a mestereikkel együtt.

Szent-Margitszigeti ásványviz.

SZÉNSAVVAL TELITETT ÜDITŐVIZ

MEGRENDELHETŐ

SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.

TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

TELEFON

Vendéglősök bálja.

A fővárosi Vigadó összes termeiben folyó hó 14-én fényes és vidám közönség mulatott együtt. A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete kitünően sikerült jótékonycélu bált rendezett. Annyi szép asszonyt és leányt, oly szép toilettet a farsang többi báljain se látott az öreg Vigadó, mint amilyen és amennyi itt volt.

Megállapitjuk, hogy a bál ugy erkölcsi, mint anyagi szempontból egyik legjobban sikerült táncvigalma volt az idén eddig lefolyt mulatságoknak.

A kartársak közül itt láttunk mindenkit, akinek itt kellett lennie. Itt láttuk azonkivül a szakmával rokonszenvező kiváló notabilitásokat, köztük előkelő, magasrangu köztisztviselőket és katonatiszteket.

Gratulálunk a rendezőbizottságnak, amely különös tehetségének adta tanujelét, mert erről a mulatságról igazán elmondhatjuk, hogy csak kellemes emléket hagyott maga után.

Az ipartestület részéről Keszey Vince elnök fogadta elragadó kedvességgel a vendégeket.

A bálbizottság a következő volt: Kiszel József elnök, Malosik Ferenc, Márkus Imre és Wagner Béla alelnökök, Holub Rezső háznagy, Biró Dénes cigányvajda, Bokor Ferenc pénztáros, Klein János, Szita Lajos és Kővári Jenő ellenőrök.

Háziasszonyok: Bagyik Vincéné, ifj. Balázs Antalné, Baldauf Mátyásné, Bandl Ferencné, Biró Dénesné, Blaschka Jánosné, Bokor Ferencné, Böczögő Józsefné, Miskolcz, Bruckbauer Mátyásné, Burger Károlyné, Dökker Ferencné, Farkas Pálné, id. Fészl Józsefné, Frenreisz Istvánné, Geller Mihályné, id. Glück Frigyesné, ifj. Glück Frigyesné, Glück E. Jánosné, Graf Jánosné, Gundel Károlyné, Haasz Imréné, Hack Istvánné, Herczeg Ferencné, Szombathely, Hoffmann Jánosné, Holub Rezsőné, Horváth Istvánné, Illits Gyuláné, Jakobovits Jenőné, Kamarás Mihályné, Kádár Miklósné, Keresztes Edéné, Keszey Vincéné, Kiszel Józsefné, Ktitner Mihályné, Klein Jánosné, Kolossa Viktorné, Kommer Fe-

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása**

FRANK és BERGER

~ ~ BUDAPEST ~ ~

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.

IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.

GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

POLLÁK EMÁNUEL ÉS FIA BORNAGYKERESKEDÉS

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 14. szám. WIEN, LEMBERG, BRÜNN.

Telefonszám: 191. Pince: Budafok, Dunasor 12.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

rencné, Kővári Jenőné, Kurtz Jánosné, Láng Árpádné, Lőrinczy Jánosné, Malosik Ferencné, Marencich Ottóné, Márkus Imréné, Meinhardt Kurtné, Mucnják Károlyné, Nánássy Pálné, Nemény Béláné, Oláh Dezsőné, Oláh Gyárfás Mihályné, Papp Lajosné, Nyiregyháza, Pelczmann Ferencné, Petanovits Józsefné, Pósch Mihályné, Rettinger Mártonné, Riedl Józsefné, Schmiedt Jánosné, Schwetz Istvánné, Stettner Dezsőné, Szabó Imréné, Szita Lajosné, Szivós Zsigmondné, Várady Gyuláné, Verbőczi Lajosné, Wagner Béláné, Wagner Jenőné, Wagner Vilmosné, Wrabetz Gusztávné, Zsin Gyuláné.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijeggesületének igazgatósága 1922 március hó 3-án Bokros Károly elnöklete alatt tartotta meg rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok elszámolásait. A budapesti választmány f. évi február havi elszámolása szerint a bevétele 11.109 K 64 f, kiadása a folyósitott nyugdijakkal együtt 5409 K 15 f, feleslege 5700 K 49 f volt. A szombathelyi választmány f. évi február havi bevétele 3214 K 35 f, kiadása a folyósitott nyugdijakkal együtt 298 K 81 f, feleslege 2915 K 54 f volt. Mindkét választmány feleslege postatakarékpénztári számlánk javára befizettetett. Ezen elszámolások tudomásulvétele után az igazgatóság özv. Hartmann Antalnénak özvegyi nyugdijat, özv. Drechsler Nándornénak pedig végkielégitést állapitott meg, végül a hó folyamán belépett 7 uj tag igazolványának kiállitása után az ülés véget ért.

Halálozás. Metzger János, a budai Politikus Greisler tulajdonosa, március 16-án hajnalban öt órakor hatvankét éves korában meghalt. Metzger Jánossal elköltözött a háborus, forradalmas és ellenforradalmas Buda egyik jellegzetes alakja, aki magyar és polgár volt mindvégig, kezdve 1914 tavaszától, amikor átvette a régi nagyhirü budai vendéglőt, egészen máig, amikor háborus években, forradalmi és ellenforradalmi hónapokban annyira kifáradt szive utolsót dobogott. Szegedről származott Pestre, itt a Dob-utcai hires Makkhetes-vendéglő tulajdonosa volt mintegy tiz évig, amig a Politikus Greislert át nem vette. Müvelt, kedves, uriember volt, vendégeinek legelőkelőbbjei mint embert is nagyon megbecsülték és szerették és kegyelettel emlékeznek vissza nemes egyéniségére.

Nem emelték fel a járdafoglalási dijakat. A fővárosnál most intézték el a járdafoglalási dijak kiszabását, más szóval a kávéházi nyári kertek dijának megállapitását. Érdekelt körökben olyan hirek terjedtek el, hogy a főváros ujra emelt, illetékes helyen azonban biztositottak bennünket arról, hogy a mult esztendei árak változatlanul megmaradnak. A mult esztendőben ugyanis jelentékenyen emelték a dijakat, 62.900 K-ról 1,668.000 koronára.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyen tartják meg, szerdán d. u. 4 órakor: március 22-én Szita Lajos vendéglőjében, VII., Baross-tér 13.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: március 24-én Kiszel József vendéglőjében, IV., Váczi-u. 38; április 7-én Kőmüves István vendéglőjében, VI., Teréz-körut 17, 21-én Szabó Imre Erzsébet Királyné Szálloda éttermében, IV., Egyetem-utca 5.

A Fővárosi Iparosdalárda Egyesület rendezésében ez évi március 26-án egy nagyarányu iparosdalos hangverseny lesz megtartva. A hangversenyt a fővárosi Vigadó nagytermében d. e. 10 órakor rendezik, amelyen részt fognak venni az Erzsébetfalvai Iparos Dalkör, a Budapesti Cipésziparosok Dalköre, a budapesti Szabadság Dalkör, a Székesfehérvári Iparos Dalkör és a Pécsi Polgári Dalkör. Ezen a monstre iparosdalos hangversenyen meg fognak jelenni a közgazdasági élet számos kitünőségei, máris olyan nagy az érdeklődés, hogy azt ajánlhatjuk minden iparostársunknak, hogy jegyeiket minél előbb váltsák meg. Jegyek kaphatók 50—100 koronáig a fentemlitett dalkörök tagjainál, az Ipartestületek Országos Szövetségénél (VII., Nyár-utca 16), a Keresztény Iparosok Országos Szövetségénél és a Fővárosi Iparosdalárda Egyesület helyiségében (IX., Ráday-u. 5). Tekintettel, hogy a hangverseny az iparosok kulturnivójának emelését szolgálja, felkérjük kartársainkat, hogy ezen hangversenyen demonstrative minél tömegesebben jelenjenek meg.

Szállodai adó után nem kell többé forgalmi adót fizetni. A szállodák szobáiba kényszerült közönség már eddig is sulyos teherként hordta vállain a szobabért megnövesztő, ugynevezett szállodai adót. A szállodai adó sok zugolódásra, elégedetlenségre adott okot és a vendégek talán már azért is viseltettek ilyen ellenszenvvel iránta, mert adóról volt szó, már pedig a magyar ember régi magyar betegsége az adóiszony. Sokkal furcsább volt azonban a helyzet, amikor magát

DREHER-COGNAC Special ⁂ V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81. Sürgönyc.: Borszékely Bpest. **Bornagykereskedés** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

a szállodai adót is megadóztatták és kötelezték a szállodatulajdonosokat, hogy a szállodai adó három százalékát fizessék be az állam pénztárába forgalmi adó címén. Ez a megadózott adó sok félreértésre adott alkalmat, mert a legtöbb szállodatulajdonos ezt is a lakó terhére irta. Egyik szállodában a tulajdonosok, a másikban a lakók fizették a szállodai forgalmi adóját és végleg még most sem derült ki, hogy tulajdonképen melyik fél köteles ezt fizetni; de most már e kérdés eldöntésére nincs is szükség, mert a pénzügyminisztérium legutóbb kiadott rendeletével érelyesen elintézte ezt a kérdést, amikor a szállodai adó után fizetendő háromszázalékos forgalmi adót eltörölte.

Póruljárt vendéglősök. Az utóbbi időben gombamódra keletkeztek a fővárosban szikvizgyárak, melyek a vendéglősöket azzal, hogy olcsóbban szállitották a szikvizet, igyekeztek a régi szikvizgyárostól elnóditani. A vendéglősök igen drágán és sok kellemetlenséggel fizették meg ezen olcsó szikvizet. A budapesti szikvizgyárak ugyanis védjegybitorlás miatt feljelentették Sugári Ernő, Szarvasi Ferenc, Steiner Ferenc, a Steiner Testvérek szikvizgyár, és dr. Hojnoss Rezső, az Oxifon szikvizgyár tulajdonosait. A büntető bíróság mindegyik feljelentett gyárost 10—25 rendbeli védjegybitorlás miatt sok ezer korona pénzbüntetésre itélte. A tárgyalást megelőző bünügyi zárlat alkalmával a vendéglősöktől elvették a szikvizes üvegeket s a bünösöknek talált vendéglősöket pedig egyenkint 8000 korona pénzbüntetésre itélték, mely — meg nem fizetés esetén — fogházbüntetésre változtatik át. Ebből az a tanulság, hogy a vendéglősök csak annak adják vissza a szikvizes üvegeket, kinek védjegye az üvegeken látható, mert különben kellemetlenségnek tehetik ki magukat.

Közgazdaság.

Szőlészeti és borászati felügyelői kerületek. A földmivelésügyi miniszter a következő szőlészeti és borászati felügyelői kerületeket állapitotta meg: Budapest, Csongrád, Veszprém, Sopron, Kaposvár, Pécs, Miskolc, Tarcal és Debrecen.

A kenyér és zsemlye uj ára. A budapesti sütőipartestület ugy határozott, hogy tekintettel a termelési árak állandó emelkedésére, felemelik a kenyérkészitmények árait. Az uj kenyérárak a következők: félbarna kenyér 30 korona, barna 26 korona, a zsemlye a sütőmesternél 2.55 korona, viszonteláruitónál (kicsinyben) pedig 2.80 korona. Az uj árak már életbeléptek.

A Baróti szeszfinomitó rt. 1920—21-re folyó hó 20-tól 28 K osztalékot fizet a Magyar-Olasz Banknál.

A kincstári szeszeladási árrészesedés felemelése. A pénzügyminiszter a kincstári szeszeladási árrészesedés felemeléséről és a szabad forgalomba átment égetett szeszes folyadékok pótrészesedéssel való megróvásáról rendeletet adott ki. Ennek értelmében árrészesedés és adó fejében hektoliterfokonként 111 korona 50 fillér fizetendő az államkincstárba, ha a fogyasztási adó alá eső szesz megadózva kerül forgalomba. A termelési adó alá eső szeszfőzdék a szeszadón kivül hektoliterfokonként 115 K-t fizetnek kincstári árrészesedés fejében. A szabad forgalomba átment mindennemü égetett szeszes folyadék után, amelyek bárkinél készletben vannak, kincstári pótrészesedés fejében hektoliterfokonként 10 koronát kell fizetni. A pótrészesedés alól mentes az a szesz, amely az érvényben levő törvényes rendelkezések szerint adómentes, továbbá az ugyanannak a félnek birtokában levő tiz liter álkoholt meg nem haladó égetett szeszes folyadék.

Adó. A pénzügyminiszter megigérte, hogy cserébe a forgalmi adóért el fogja törülni a III. osztályu kereseti adót. Most azonban kitünt, hogy ennek az igéretnek nem tehet eleget, »mivelhogy ennek az adónemnek megszüntetése a kereskedelmi és iparkamarákat fosztaná meg jövedelmi forrásuktól, tekintve, hogy a kamarai illetéket a III. osztályu kereseti adó alapján vetik ki«. Az adó fentartásával tehát a miniszter a kamaráknak tesz szolgálatot. De egyuttal ajándékot ad az iparosoknak és kereskedőknek is, mert kijelenti, hogy a III. osztályu kereseti adójukat nem fogja emelni, hanem mindenütt a jelenlegi kulcs és állapot szerint hagyja meg. Eképpen a megoldással valamennyi fél meg lehet elégedve. A kamarák, az adóalanyok és az — államkincstár.

Az ezer koronát meg nem haladó pénztári elismervényeket most már beváltják azokon a helyeken, ahol ezeket kiállitották. A rendelet értelmében azonban egyelőre csupán »igazolt szegényeknek«.

A magasabb luxusadó megállapitása és életbeléptetése előtt a pénzügyminiszter meghallgatta a kereskedelmi érdekeltségeket és az OMKE-t a fényüzési lista reviziójára vonatkozó memorandum kidolgozására felhatalmazta. A memorandum, amely hatalmas munka, elkészült és három csoportba osztályozza az adótárgyakat. Bennünket ebből annyi érdekel csak, hogy a pezsgőt, pástétomot és csemegéket a legmagasabb, a 20 százalékos osztályba sorozták.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T. BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b.

Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON 15-30

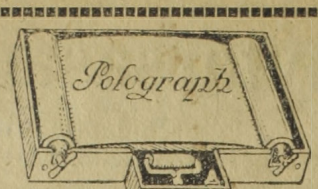

Éttermeknek nélkülözhetetlen

egy jó Polograph sokszorosító készülék,
mellyel egy leirás után körülbelül 40 jó és tiszta másolatot készithetünk.
Dijtalan bemutatás! **Frema-Müvek — Mey Frigyes** Budapest, V. ker., Fürdő-utca 10. szám. TELEFON: 7-34, 170-19

Az ötven métermázsán felüli gabona- és lisztkészleteket nyolc napon belül be kell jelenteni. A közélelmező miniszter már hetek óta tárgyal a földbirtokosokkal és malomtulajdonosokkal a gabona- és lisztkészletek összeirásáról. Az összeirás azért rendkivül fontos, mert mindaddig, amig pontosan nem tudják, hogy az országnak mekkora a gabona- és lisztkészlete, addig nem lehet megkezdeni a jövő évi lisztellátásra vonatkozó javaslat tárgyalását. A rendelet szerint összeirják az ötven métermázsán felüli gabona és lisztkészletet. A malmok, áruraktárak és a lisztnemüekkel foglalkozó iparosok és kereskedők — pékek, tésztagyárosok, gabona- és lisztkereskedők — kötelesek bejelenteni az ötven métermázsán felüli gabona- és lisztkészletüket. A termelők azonban mentesek az összeirás alól. (?) A bejelentésre megszabott határidő a rendeletnek a hivatalos lapban való megjelenésétől számitott nyolcadik nap. A bejelentésre kötelezetteknek a saját készletükön kivül be kell jelenteniök azt a gabonát és lisztet is, amely esetleg másnak a tulajdona, de a bejelentési kötelezettség alá esőnek őrizetére van bizva. A statisztikai hivatal külön ürlapot bocsát ki a gabona- és lisztkészletek bejelentésére. Az összeirást a legszigorubban ellenőrzik. Aki hamis adatokat vall be, kihágást követ el és kétezer koronáig terjedhető pénzbirsággal vagy hat hónapi elzárással büntethető.

Áruüzlet.

Bor és pálinka. A borpiacon a borárak pénzünk hanyatlásával karöltve emelkedtek. Az ausztriai borvám a keresletet nem csökkenti, cseh részről a szokol nagy áremelkedése következtében tovább tart a kereslet. 12—13 fokos homoki borok 34—38, 13 fokos móri 42—44, badacsonyi 48—60 koronás áron voltak forgalomban. A pálinkapiac a hét folyamán a szilárdság jegyében folyt le. Törkölyért nagybani vételnél feladó állomásról 275, szilvóriumért 310, seprőért 260, elsőrendü borpárlatért 370 koronát fizettek.

Hüvelyesek közül főleg uj fehér bab keresett exportcélokra. Ennek ára 20.50—21 K, tarka babé 17—18 K. Borsó árai minőség szerint 20—24 K. Borsó árai minőség szerint 20—24 K között váltakoznak.

Rizs árai élénk kereslet mellett továbbra is emelkednek. Vagontételekben Burma II-t már csak elvétve lehetett az utóbbi napokban 66—67 K-ért kapni. A legtöbb importőr 68—72 K-t kér érte, egyes zsákokban pedig 74—75 K-ért árusitják.

Óvadékkal
korlátlan italmérési üzletemben azonnalra
kimérőt keresek.
Pályázatok e lap kiadóhivatalába „Vidéki" jeligére.

Kobé
Likörkülönlegességek

Helybeli **bornagykereskedés** jól bevezetett
ügynököt keres.
Ajánlatok „Bornagykereskedés" jelige alatt a kiadóba.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u 7
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27.
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléket, bor- és sörcsapokat, valamint az összes pincegazdasági szerelvényeket.

KRÉMER F. UTÓDAI
Cégtulajdonos: WORNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
TELEFON Budafok 5
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u. 5.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. —— JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

Akadémia pincészet (Tudományos Akadémia épületében)
Budapest, V., Rudolf rakpart 1.
Saját termésü és egyéb fajborok.
Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban és kicsinyben.

Különleges Épitési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI., Röppentyü-utca 62 sz.
Telefon: 141—91, 131—56, 4—23. ~ Sürgönycim: „Különépit"
Berendez és átalakit:
szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat.
Gyárt- és legolcsóbban szállit:
elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat kirakatportálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

BORSÓ FŐZELÉK-FELTÉTHEZ KGR.-KÉNT **30 KOR.**
LISZT LEGOLCSÓBB NAPI ÁRAKON!
SCHÖNFELD KÁROLY IX., PIPA-UTCA 4. SZÁM A KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK MELLETT — TELEFON: JÓZSEF 34-80. — ALAPITVA 1875-BEN.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Esztergomban
fürdőszálloda
betegség miatt azonnal átadó.
Bővebbet **Német Gábor** bérlőnél.

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak Tokaj Budafok

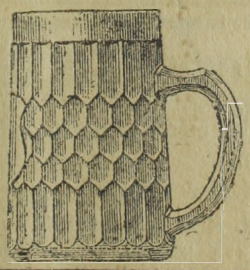
Üveg-, porcellan-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. TELEFON: J. 128—27.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként	K 48.—
Schottisch női szövetek	K 235.—
Férfi szövetek	K 425.—
Covercottok	K 395.—

Rendkívül olcsó áron, míg a készlet tart, grenadinok és batisztok minden színben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kívánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

HAUER REZSŐ

CUKRASZ

RÁKÓCZI-UT 49. --- TELEFON: JÓZSEF 125—01.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kenlap, parafa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 162—92

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

Magyar Uriborok
Tokajhegyaljai Borkiviteli Rt.

Központi iroda:

Budapest, V. józsef-tér 2—3. — Telefon 118—56.

Pincészet: Mád, Zemplén megye

Schätz József

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. **ajánlja**

legjobb palacksöreit

helyben és vidékre. — Telefon: józsef 2—30.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.

TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

FLEISCHACKER JÓZSEF FIAI

NAGY RUM-, COGNAC- ÉS LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA

BUDAPEST V., Váci-ut 144. Telefon: 24—89.

ALAPITTATOTT 1870.

NAGYKANIZSA Erzsébet-királyné-tér Telefon: 204.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.

Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)

Telefon-sz. --- --- --- --- --- 28—92.

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyá R. T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzd

Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK

Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 7. szám. 1922 április 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 300·— K
Fél évre ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Enyhitések az ipartörvény rendelkezésein.

Szakácsok a magyaros konyháért.

A drágaság és a hiteluzsora.

Rendőri razziák a kávéházakban.

Élelmiszerek hamisitása.

Rendelet a tojásszükséglet biztositásáról.

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Enyhitések az ipartörvény rendelkezésein.

Az érdekeltségek körében nagy meglepetést okozott a kereskedelmi miniszter leirata, amelyben a nemzetgyülés által legutóbb elfogadott ipartörvény végrehajtási utasításának tervezetét ismerteti. Mindenekelőtt a leirat bevezető részéből kitünik az a megállapitás, hogy a miniszter szerint az uj ipartörvényt nem lehet sürgősen életbeléptetni. Majd rátérve a törvény egyes szakaszaira, a kereskedelmi miniszter számos olyan engedményt helyez kilátásba, amely megegyezik az ipar és kereskedelem régebben hangoztatott kivánságaival.

A kereskedelmi miniszter leiratához kérdőpontokat csatol, amelyekre nézve nyilatkozattételre hivja fel az érdekeltségeket, hogy miként lehetne a törvény merev intézkedéseit a gyakorlati életben enyhiteni. Ilyen véleményt kér Hegyeshalmy az ipartörvény 21., 27., 31., 34. és 35. szakaszaira is. A 21. szakasz arról intézkedik, hogy bizonyos vizsga letétele esetén joga van a miniszternek a tanoncidőt leszállitani és ezt a rendelkezést az életbeléptetésnél megfelelően enyhiteni kivánja. Ugyancsak enyhitési szándékot mutat a miniszter a törvény 35. paragrafusánál is, amely szerint joga van bizonyos egyénektől megbizhatatlanság cimén az iparengedélyt megvonni. Ugy látszik, a törvény elfogadása óta Hegyeshalmy nézetei a megbizhatatlanságról megváltoztak, amennyiben a

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST
VII. ILKA-UTCA 25-27.

TELEFON:
JÓZSEF 22-44.

leiratból kiderül, hogy ennek a szakasznak életbeléptetése esetleg el is maradhat.

A 77. paragrafus a pályaválasztási tanács felállitásáról szól, ezt a miniszter elhalasztandónak tartja. De a legnagyobb engedmények a 4. paragrafusnál mutatkoznak, amelynek értelmében jogi személyek a kézmüipar keretein tul képesitéshez kötött ipart nem gyakorolhatnak. Konkrét választ kér a miniszter, hogy a szállodai, vendéglői és kávéházi iparoknál hol lehet megállapitani a kézmüipar határait. Ebből arra következtetnek, hogy Hegyeshalmy lehetővé akarja tenni a részvénytársaságok számára is, hogy ilyen vállalatokat létesitsenek.

Igen fontos a miniszternek az a kérdése, hogy az engedélyhez kötött iparoknál mennyi kaució megállapitását javasolják az érdekeltségek? Főleg a bank- és pénzváltóüzleteket érinti ez a kérdés, mivel a törvény a bank- és pénzváltók engedélyeinek reviziőját és kaucióhoz való kötését irja elő és a legnagyobb kauciót természetesen a bank- és pénzváltóktól akarják követelni. A válaszokat az érdekeltségeknek április 30-ig kell beküldeniök és azután a miniszter nagyobb tanácskozást kiván tartani velük az ipartörvény életbeléptetéséről.

A miniszter ezen leiratából mi azt sejtjük, hogy nincs kibékülve elődjének rendeletével, amellyel iparunkat képesitéshez kötötte.

Nagyon jól emlékezünk arra a hiresztelésre, hogy állitólag Hegyeshalmy miniszter Győrben odanyilatkozott volna, hogy a vendéglősipar nem kézmüipar és helytelenitette volna elődje rendeletét. Mások azt állitották, hogy Rubinek Gyuláról ugy könyörögték volna ki a képesitő rendeletet.

Mi most nem kivánunk a szóbeszédekkel foglalkozni, de a miniszteri leiratból arra következtetünk, hogy mégis ki akarják kezdeni iparunk képesitésének ügyét és a miniszter azon szándékát látjuk, hogy a jogi személyek — részvénytársaságok — részére is hajlandó volna adni vendéglői ipar-, illetve hatósági engedélyt.

A „részvénytársaságok“ név alatt pedig a *sörgyárakat* kell érteni, mert nekik fáj a vendéglőseik, söntéseik, büfféseik ügye.

Előbb jönnének tehát a milliós sörgyárak és csak azután a vendéglősök. Egy hadiözvegy vagy rokkant beleőszül, mig egy nyomoruságos korcsmát meg tud nyitni; a hatalmas és főleg gazdag sörgyárak majd könnyen megszerzik.

Valamely törvény mikénti végrehajtására nézve kiadott miniszteri rendelet nem arra való, hogy vele a törvény tételes rendelkezésein lékeket verjenek oda a kedvezményezettek bebujtatására, még ha sörgyárakról van is szó.

Felhivjuk ipartestületünk Elnökségének figyelmét a miniszteri leiratra és reméljük azt, hogy Hegyeshalmy miniszter, vagy mások részéről iparunk érdekei ellen szándékolt lépéseit, vagy jóakaratu tévedéseit még idejekorán meg lehet előzni.

A sörkartell lólábát nem nehéz itt felfedezni régi és javithatatlan ellenségünk ujra felüti fejét.

Tanitsák meg már arra is, hogy a törvény — törvény, azon rendeletekkel változtatni nem lehet, még a sörkartell javára sem!

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

Szakácsok a magyaros konyháért.

Valóban csak dicséret illeti a magyarországi szakácsokat azért a jól megszerkesztett és szépen kiállitott szakfolyóiratért, amely nemrég indult meg „Szakácsmüvészet“ cim alatt.

Fölötte érdekes azonban a legutóbbi számában az a megnyilatkozás, mely ezen ipar magyarságának kidomboritásáért hangzik el. A bevezető cikkben a vezércikkiró az egységes magyar konyháról beszél. Panaszkodó hangon kezdi a vezércikket, dacára annak, hogy a francia szakácsmüvészet után a magyar konyha az első, amely világhirnévre tett szert, mégis azt kell tapasztalnunk — irja —, hogy ebben a mi nagyszerü magyar konyhánkban nem uralkodik az a szükséges egység, amely könnyebbé tehetné a külföldön való népszerüsitését. A magyar konyhát külföldön — sajnos — csak a zsirosságáról, az erős füszerezettségéről s a paprika sürü használatáról ismerik. A baj az — mint a vezércikkiró megállapitja —, hogy nem indult meg a szakácsmesterek közt az eszmecsere. Össze kell fogni és össze kell ülni hivatott faktorainknak, a szakácsmestereknek közös felfogást kell teremteni a magyar konyha egységéről. A második cikk a hazai szakácsmüvészet hanyatlásáról szól, a visszafejlődés okát magyarázza statisztikai alapon. Kimutatja, hogy a régebbi szakácsgeneráció ma már kiveszőben van, a magyar vendéglősipar régi nemes tradicióit lassankint elsikkassza és ma már hasztalan keressük a régi vendéglősnagyságok utódait.

Egy másik cikk a magyar konyha fejlődését tárgyalja 1575-től korunkig.

A szakácsipar magyarságának kiemelésére és erősitésére nem elég azonban néhány ujonnan kreált étel magyar elnevezése vagy az itt elhatalmasodott francia nevek megmagyarositása, bár az utóbbi téren ugyancsak ki kellene dobni egy csomó olyan idegen nevet, amelyre van megfelelő magyar szó.

A francia konyha világhire a francia nép tulfinomodott izlésével együtt fejlődött ki; a magyar urak pedig épp olyan gurmanok és gurmék voltak, mint a francia gazdagok és igy a bőséges és jó étkezés szeretete nálunk is szükségképen fejlesztette ki a konyha müvészetét. A rómaiakhaz hasonlóan a francia és magyar urak is az étkezést, a vendégséget a nap egyik kimagasló eseményének tekintették, belevitték a vagyont, az izlést, a raffináltságot és valóban büszkék voltak asztalaik jóhirére és keresettségére.

A magyar nép vendégszeretete ugyancsak a konyha fejlesztését szolgálta; vendéglőink, fogadóink jóhire abban a sajátos üzleti felfogásban született meg, hogy a vendéglős szinte restellte a kereskedői nyerészkedés felszámitását és elsősorban a vendég megelégedésére dolgozott. Még az utszéli csárdások vagy kisebb fogadósok is dagadó önérzettel kezelték a vendégeket és a fennhéjázva parancsolgató vendégeket ki sem szolgálták, nem utánozták az idegen vendéglősök álnyájaskodását.

Bizony az utolsó 10—15 év gazdasági sülyedése és háboru nem fejlesztették a konyhai müvészetet és a mult század hires vendéglőit a büffék és a tömegétkezés váltották fel. A magyar ember az anyja és felesége ételeihez szokott és válogatós volt a vendéglőkben. A tömegleves, a kétes anyagu gulyások és vágott husokra csak a kispénzü vagy a legényember vetemedett. A hires vendéglők társas vacsorái, cigányos mulatozásai csak ugy veszitettek fényükből, mint akár a kávéházi jóvendégek nivója. A vagyoneltolódások olyan elemeket vittek a vendéglőkbe és a kávéházakba, amelyek az ételek neveit sem tudták kimondani és néha szánalmas figurákká törpültek már az evőeszközök használatánál. E sorok irója szemtanuja volt egy esetnek, amelynél egyik Barosstéri nagyobb étteremben a „vendég“ roastbeef-re éhezett és a felszolgáló pincérre rátámadván, „kényszervágás“ és „ez növendékhus“ kifogásokkal vissza akarta küldeni az ételt és csak alapos magyarázat után ette meg nagy fejcsóválás közben.

A müveletlen tehetős ember inkább a sok-

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 22—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek! Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki urgadalmi
bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrínyi-u. 7.

evésben tud gyönyörködni, mint az ételek finomságában — és ez a jelenség ma tán az összes népeknél általánossá vált.

A magyar konyhának kifelé való terjedéséről mai elzártságunkban alig lehet szólni; a külföld mindig kereste hizlalt ökreinket és akárhány német éttermek étlapján láttuk a tészták neveinél megjelölve, hogy „magyar lisztből készült". Áruink és szakácsaink nagy keresletnek örvendettek, de speciális magyar ételeinknek inkább csak a hire szaladt el, mert a magyar halászlét, gulyást, tokányt, tarhonyás bárányhust az idegen nációk ideszakadt utasai csak prüszkölve és köhögve ehették.

Az előkelő magyar éttermek vendégei azelőtt a magyar középosztályból kerültek ki nagyrészben. De ez az osztály ma elszegényedett, nem utazhat a külföldön és nem költhet házon kivül. Helyét ma olyanok foglalják el, akik az adagok nagyságára reflektálnak inkább, mint az ételek finomságára.

A finom konyha ma nagyon drága és a tehetősek inkább a mulatóhelyekre szédülnek és a metresszek kiöltöztetésében versenyeznek. Az izlés általános hanyatlása visszafejlesztette a konyhát is csak ugy, mint más finomult iparágat.

A magyar konyha egységesitésének gondolata a vendéglősipar szoros érdekeivel függ össze és megérdemli a legerősebb támogatást. A magyar szakácsnak fontos szerep jut ki a tanoncnevelésben, mert ma ezen a téren példátlanul leromlott állapotokkal találkozunk. Ha kulturigényt támaszt a közönség ipari munkásainkkal szemben, akkor a konyhai oktatás messze meghaladja a csaposság tudományát fontosság tekintetében és most, amikor iparunk képesitéshez van kötve, joggal követelhetnek a vendéglőstől, pincértől, szakácstól nagyobb szakértelmet, ipari szaktudást, mint amennyivel ma általánosságban találkozhatunk.

Akik foglalkoznak a tanoncneveléssel, kisérjék meg a főnököket, főpincéreket és szakácsokat rászoritani arra, hogy ne csak a tanonciskolai tanitóktól várják az elhanyagolt nevelésü tanulók kiképeztetését, hanem rendszeresitsenek üzleteikben házi oktatást is, mert a felszabaditáshoz nem elegendő a törésekért kijáró néhány nyakleves leosztása, hanem ők maguk is tanitsák meg gyakorlati uton tanoncaikat arra, hogy milyen utat tesz meg a hus a mészárostól a vendégig és a bor a szőllőfürttől a felszolgálásig.

Amig ezen a téren gyakorlati eredményt iparunk felmutatni nem tud, addig hiába minden irkálás, tanterv, értekezlet, mert leszámitva egynéhány nagyüzem nagymüveltségü vezetőjének munkáját, — általánosságban csak tudatlan, züllésre hajló és borravalóéhes generációval találkozunk, amely kártya és lóversenytudomány terén nagyobb jártassággal bir gyermekkorában, mint ipara terén.

A drágaság és a hiteluzsora.

Állami és társadalmi életünk sirásója, a drágaság ma valóban mindennap feltalált téma, mely fölött elkeseredett tónusban folyik a megbeszélés szóban és irásban minden alkalommal. Olyan ez, mint egy veszedelmes kolera; tüneteiről, okairól, áldozatairól hasábokat irnak össze, csupán a gyógyitásról nincs szó, legalább okos szó, — egymást okolják érte: termelés, ipar, kereskedelem, munkások s az elkeseredés kétségbeesve állapitja meg a küzdelem reménytelenségét.

Mi nem hallgattunk el azt a meggyőződésünket, hogy a drágaság okai között első helyet foglal el a termelés kapzsisága, mely a kivitel tempójának őrületes fokozatában diktált árakat a belföldre is rátukmálja és természetesnek találja, hogy egy őstermelő államban 100 K-ás hagymaárak, 8 K-ás tojás és 80 K-ás zöldség járja.

Átadjuk a szót most annak a véleménynek mely az ipari hitel uzsorásait tartja a drágaság egyik főokának, másfelől pedig az iparüzés tulkapásait vádolja a drágaság erőszakos növelésével.

Ezen felfogás szerint tehát az árdrágitó tényezők között talán legelső helyen kellett volna emliteni a *hiteluzsorát*. Békeidőben a főkifogás az volt, hogy a hitel áldásában nem részesültek széles néprétegek, mint például Franciaországban, ahol maga a jegybank 100 frankos hitelt is folyósit az egész szegény embernek. A uzsora bizonyos fajtája divatos volt nálunk békeidőben is: a hitelbe csináltatott ruha, 2—300 koronás kölcsön bizony drága volt, sokszor további eladósodás okozója. Egyik vidék

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és áraimról**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ANDRÁSSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek
ajánlja napi áron kitünő fajborait. o-o-o-o

városban ismertünk egy nyugalomba vonult szatócsot, aki a kofának 25 forintot adott kölcsön és ennek fejében minden nap megjelent a piacon és beszedett egy tojást kamatul, mindaddig, mig nem kapta 25 forintját. Ma még ennél is rosszabb helyzetben van az, aki hitelre szorul, de nemcsak a kofa, hanem a milliomos iparos, kereskedő is. Kereskedő, akinek hitelképessége kétségtelen, havi öt százalék cassascontot fizet, ami magában 60 százalék s tudunk magántőkést, aki egy millió koronáért két hónapra 200.000 korona kamatot szed: ennyire nem funkcionál a hitelélet. De kérdezzük, lehet-e elképzelni nagyobb drágitó tényezőt, mint az ilyen uzsorahitelt? Aki kénytelen igénybevenni, csak azzal a szándékkal teszi, hogy megfelelő áremeléssel meg is fogja keresni. S ilyen viszonyok között olvassuk Popovits Sándor nyilatkozatát, hogy a jegybank ezuttal sem emeli a kamatlábat! Mi köze ma már a közgazdasági életnek a jegyintézet kamatlábához? Kit érdekel az, hogy a hivatalos kamatláb 5—6 vagy 7 százalék? A pénzintézetek megkapják ugyan ezen a kamaton hitelszükségletüket, amelynek 90 százaléka azonban saját iparvállalataik ellátására és valutavásárlásra kell, a kivül álló ipar és kereskedelem azonban méltányos hitelben alig részesül. Az osztrák jegybank ugyanilyen bajokon aként próbál segiteni, hogy közvetlenül minden megbizható iparosnak és kereskedőnek nyujt nagyobb hitelt. Igy is nagy ott is a pénzszüke, mert a drágulással a pénzeszközök nem tartanak lépést. De mi lesz nálunk, ha a hitelélet fejlesztésének utjára nem lépünk s a folytonos drágulóshoz képest pénzeszközeink mindinkább kisebbek és kisebb forgalom lebonyolitására képesek? Nem következhet be más, minthogy: a hiteluzsora még jobban megdrágit mindent és visszahat annyira az egész termelésre, hogy a megcsökkent termelésben a legveszedelmesebb árdrágitó tényező jelentkezik: széles néprétegeknek nem jut belöle a legelemibb szükséglet.

*

Érdekes azon számitás betekintése is, ahol a sütőipar hasznának kalkulásával ismerkedhetünk meg.

A kenyérkérdésről kaptuk és adjuk a következő érdekes megjegyzéseket: Kiszámitják a pékek, hogy a hétkilós kenyér nekik pontosan 234 koronába kerül, kilója tehát 33 koronába. Az árvizsgáló bizottság pedig 26 koronában állapitotta meg a barna kenyér árát. Veszteség van tehát minden kilón hét korona! Előre kell bocsátani, hogy a magyar liszt, az anyaföld legjobb lisztje, két szempontból áll fölötte minden lisztfajtának: először mert sok foszforsavas meszet tartalmaz, vagyis csontképző anyagot, (ezért kevés az angolkóros magyar gyerek) másodszor mert igen sok sikért tartalmaz. A sikér nitrogéntartalmu vérképző anyag, s egyuttal a vizkötő anyag. A rendes magyar lisztből 100 deka 50—60 deka vizet tud felvenni. Ha én tehát 5 kiló lisztet veszek, ahoz 3 kiló vizet adok; ez a tészta tehát voltaképen a két kiló krumplival, élesztővel, köménymaggal és sóval tiz kiló tésztát ad, melyből a sütés után kilenc kiló kenyér marad. Feltéve, hogy a pékmestereknek a viz nem kerül pénzbe, akkor ime a plajbász szerint 234 koronáért 7 kiló kenyeret kap, tehát egy kiló ára 33 korona. De a nem duplán fogó kréta kalkulációja szerint a pékmester ur 234 K-ért kilenc kiló kenyeret kap, igy kilója már csak 26 koronába kerül, tehát már nem is drágább a megállapitott árnál. És a pékmester csak nem fizet önmagának 14 korona sütéspénzt? Csak nem fizet valójában 36 koronát barna kenyérlisztért? De nem is ez a lényeges dolog. A hatóság megengedi, hogy öt kiló lisztből hét kiló kenyér készüljön, melyhez még hozzájön a krumpli és egyéb alkotórész sulya. A valóságban ez másképen van. Tisztelet a kivételnek, sőt lehet, hogy a magyar pékek ezt nem is cselekszik. De ha a liszthez timsót vagy salétromot adnak, akkor a liszt még több vizet köt

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Szenzációs találmány! TELEFON: József 36—67

HORDÓUJDONSÁG!

Világszabadalom! TELEFON: József 36—67

A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-ut 55. szám.

A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszűnik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömítőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható.

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

le. Ki ne ismerné azt a jóizü, nagy likacsos, teljesen összenyomható kenyeret, amelyből oly sokat lehet megenni, de amelytől az ember oly nehezen lakik jól? Ebben a kenyérben tiz kilóra nem 4 kiló viz, hanem 6 kiló viz is esik, ugy hogy 5 kiló lisztből 2 kiló krumplival és egyebekkel együtt 10 kiló kenyér lesz. Vagyis ennek a kenyérnek előállitási ára már csak 23 K, sőt ha a sütést s az egyéb kellékek árát nem vesszük tulzottan, csak 21 K. Ekkor azután már 5 K polgári haszon marad kilónkint. De tessék most ebből levonni minden kilóból annyit, amennyivel a barnaliszt ára olcsóbb, mint 36 korona; igy már kijön annyi haszon, hogy a pékmester szerény polgári igények mellett — vagyont is gyüjthet. De álljon elő a pesti zsemle is. Egy hivatalos próbasütés alkalmával 10 kiló lisztből — elsőrendü nullásliszt volt, mely sok vizet tud megkötni — háromszázhusz zsemlét sütöttek teljes sulyban. Ha a liszt kilója 40 korona, akkor egy zsemléhez 1 K 20 fillér ára liszt kell. De ne tessék elfelejteni, hogy a zsemle sulya rendesen ötödfél deka, és hogy a kelesztőanyagok hozzátétele által az ötödfél deka zsemlében alig negyedfél deka liszt van, a többi viz! No meg a mesterségesen kelesztett likacsok! És egy ilyen zsemle ma két korona ötven fillér!

*

Drágább lett a fuvar is. A Budapest Fővárosi és a Budapesti Kisfuvarosok Ipartársulatának rendkivüli közgyülése a kétfogatu teherkocsik napibérét 1400 koronában állapitotta meg s a többi dijtételeket ehez képest felemelte. A fuvardijak emelését, amint az ipartársulat kijelenti, nem szivesen teszi, de kényszerüségből, mert a vasuti tarifa felemelése folytán bekövetkezett takarmánydrágaság s a fővárosi közüzemnek megdrágulása vonták a határozatot maguk után.

De azért a vendéglőkben a 180 K-ás husok, drága zöldség, tészták mellett is 4 koronás levest, 18 koronás feltétes főzeléket adunk!

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT UDITÓVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON

KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Rendőri razziák a kávéházakban.

A főkapitányságra az utóbbi időben számos följelentés érkezett, hogy egyes kávéházakban ismét zugkereskedők ütötték föl a tanyájukat, akik engedély nélkül kötnek üzleteket maguk között. A rendőrség emberei nagy razziát tartottak a köruti kávéházakban és több gyanus és rendőrileg körözött egyént sikerült kézrekeriteni.

A főkapitányságról és a kerületekből több rendőrtisztviselő, detektiv és rendőr indult el, hogy az obskurus kávéházakat végigkutassák. A razzia az Andrássy-uton kezdődött, ahol hét kávéházat vizsgáltak át a kora délelőtti órákban, azonban egyetlen kétes embert sem találtak.

A rendőrség emberei azután végigmentek a Teréz-körúton és az ott levő kávéházakból mintegy harminc embert állitottak elő, akik nem tudták magukat kellőképpen igazolni. Az előállitottak száma kávéházról-kávéházra szaporodott, ugy hogy a déli órákban már száz főnyi tömeget kisértek be részint a főkapitányságra, részint pedig a Mosonyi-utcai rendőrség épületébe.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Liszt, bab, lencse, borsó, rizs, mák, árpagyöngy, köleskása, tarhonya, maccaroni, gyümölcsiz, lekvár, szilva stb. árukban SZÜKSÉGLETÉT legolcsóbban beszerezheti TURI JÓZSEF R.T. Fővámtéri lerakatában
(a Központi Vásárcsarnokkal szemben) Telefonszám József 135—21.

Az előállitottak közül többen kellőképpen igazolták magukat és ezeket szabadonbocsátották, harmincnégy ember ellen azonban megindult a vizsgálat. Elfogtak többek között egy Vincze Arnold nevü többszörösen körözött betörőt, aki tagja volt annak a gellérthegyi barlangban rejtőzködő betörőtársaságnak, amelynek tagjai Budán több mint harminc betörés-lopást követtek el. A rendőrség a kávéházi razziákat — mint értesülünk — rendszeresiteni fogja, hogy ezáltal a kávéházi helyiségeket megtisztitsa a kereskedelem kétes alakjaitól.

A magunk részéről helyeselni tudjuk a naplopók és csalók stb. kézrekeritése érdekében foganatositott intézkedéseket, csupán azt jegyezzük meg, hogy a jóhirü üzleteknek sokat árt a nagy hühós ajtóelállás és igazoltatás.

Ha a rendőrség nem sajnálja azt a fáradtságot, amellyel a kávéházakban, vendéglőkben lődörgő kétes elemektől meg akarja üzleteinket tisztitani, ám mi köszönettel adózunk, de nem örülnénk annak, ha az eredménytelen razziák üzleteink jóhirét tönkretennék.

Az Andrássy-uttól kezdve hét kávéházban egyetlen gyanus alak sem ült, minek akkor ismételni ezeket a razziákat?

Régebben a nagyobb üzletekben, a forgalom óráiban voltak detektivek, akik diszkréten, feltünés nélkül megfigyelték és lekapták azokat, akiket a magukénak találtak.

Nem lehetne ezt ma is igy csinálni?

Élelmiszerek hamisitása.

Kétségbeejtő jelenség a mai drágaság rettenetes számainál az a körülmény, hogy sulyos pénzekért hamisitott ennivalókat árulnak egyes elvetemedett gazok és ami a legszomorubb, hogy ez a néhai szórványos tünet ma már gyakorlattá fejlődött.

Nem lehet szavakat találni a gazság és lelketlenség ilyen nagyarányu kinövésének megitélésében, hiszen a mai nyomorban, pénztelenségben a legnagyobb bünök közé sorolható az a tett, hogy valaki hamisitott élelmiszereket drága áron adjon el nyomorgó embereknek.

Állandó a panasz és a följelentés amiatt, hogy egyes élelmiszerek hamisak. Amilyen mértékben drágul az áru, olyan mértékben szaporodik el az élelmiszerek hamisitása. Ezt nap-nap után tapasztalja a kisfogyasztó, a közönség és sok esetben a kiskereskedő is, akihez nagy mennyiségben jutnak el a hamisitott élelmiszerek.

Az élelmiszerek hamisitása ügyében most kérdést intéztek dr. Berkó Józsefhez. a Vegyvizsgáló Intézet fővegyészéhez, aki egyszersmind az intézet tápszerosztályának a főnöke. Kijelentette, hogy éppen most beszéli meg a hatóságokkal az ujabban nagyon elszaporodott élelmiszerhamisitások ellen való védekezést. A hamisitásoknak az oka — mondotta — abban keresendő, hogy Csonka-Magyarországon, ahol most az élelmiszerek, füszerek finomitásához szükséges nyersanyagok hiányoznak, az elárusitók sok esetben a vámkülföldre vannak utalva s hogy ezt mellőzzék, idehaza hamisitják a különféle nyersanyagokat. A vád természetszerüleg csak a gyárakat terhelné leginkább, de sajnos, ezek a fölfedezések a legkisebb kofánál is elég gyakoriak, aki a nagy drágulást főként az élelmicikkek szaporitásával igyekszik a maga javára kihasználni olyan módon, hogy mindenféle anyagot belekever az eredeti anyagba.

Legujabban az ecetet szokták hamisitani, még pedig vitriollal, ami pedig egy-két éven aluli gyermekeket föltétlenül megöl. A paprikát ma már nem vörös téglával festik, hanem anilinnel. Igy magyarázható meg azután, hogy Szolnokon egy egész familia élet és halál között lebeg. Ilyen paprikát mostanában vagonszámra foglaltak le egyes gyárak raktáraiban.

A lisztjeggyel egyidőben jött divatba a lisztthamisitás, aminek lényegével a gazdaasszonyok vannak legjobban tisztában. Az ilyen lisztből

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása** FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~ Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

POLLÁK EMÁNUEL ÉS FIA BORNAGYKERESKEDÉS
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 14. szám. WIEN, LEMBERG, BRÜNN.
Telefonszám: 191. Pince: Budafok, Dunasor 12.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

készitett kenyeret nem lehet kisütni és megenni csak halálveszedelemmel. A tej-, vaj-, tejfelhamisitás pedig csaknem öregebb, mint a fejés müvészete. Szerencse, hogy a viz nem ártalmas.

A közegészségre káros emez üzelmek ellen a hatóság megteszi a szigoru intézkedéseket. Rajtaütésszerüen gyakran fog vegyvizsgálatot tartani és a gyanus cikkeket azonnal elkobozza és lefoglalja s ha gyanut a hamisitás büntette megerősiti, a hamisitót pénzbirsággal és börtönnel sujtja.

Itt nem rajtaütéses vizsgálatról kell beszélni, hanem állandó repülő-bizottságokról kellene hallanunk. Nem elkobzás és pénzbüntetés jár az élelmiszerhamisitónak, hanem drákói itéletet neki: börtön, fogház, jogok elvesztése!

Ezek ellen müködjék a rendőrség, a vizsgálóbiró, az ügyész és a könyörtelen törvényszék. Az ilyen megrögzött gazok büntetésének elriasztó méretünek kell lenni, ahol semmiféle enyhitő körülményt beszámitani nem lehet.

Kiváncsiak vagyunk, hogy az Árvizsgáló Bizottság milyen mértékben érdeklődik az élelmiszerek hamisitóinak nyomozása tekintetében.

Rendelet a tojásszükséglet biztositásáról.

1921. évi november hó 16-án 23967-F.M. szám alatt kiadott rendeletben a tojáskivitelre vonatkozólag megállapitott feltételek részben való módositása tárgyában.

1921. évi november hó 16-án 23967 sz. alatt kiadott rendeletemnek a tojás-exportra vonatkozó feltételeit az érdekelt miniszterrel egyetértőleg a következőképen módositom:

Minden kivihető 110 láda tojás után a főváros tojásellátásának biztositására előzetesen átadandó 125 láda tojás, minden kivihető 55 láda tojás után pedig ugyancsak és ugyanazon célra előzetesen átadandó 62·5 láda tojás átvételi árát az 1922. évi március hó 26-ától 1922. évi április hó 23-éig bezárólag terjedő négy hétre tojás darabonként 3·50 koronában állapitom meg.

Amennyiben a jelzett határidőn belül a viszonyok megkivánnák, a tojásellátás biztositására átadandó tojásmennyiség arányát, valamint az átadandó tojás átvételi árát megfelelően módositani fogom.

Minden átadott 125 láda tojásból 40 láda minden átadott 62·5 láda tojásból pedig 20 láda tojás a téli szükséglet fedezésére hütőházba helyezendő el.

23967-1921. számu rendeletemnek a tojáskivitelre vonatkozó egyéb rendelkezései változatlanul érvényben maradnak.

Budapest, 1921. évi március hó 27-én.

A miniszter rendeletéből:
Dr. Barcza Ernő s. k.,
miniszteri tanácsos.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Az italmérési engedélyek ügye. Tudvalevő, hogy az italmérési engedélyek revizióját szóló törvény végrehajtási utasitása szerint a pénzügyigazgatóságok, a községi előljáróságok, államrendőrség, szolgabirósságok, illetve a pénzügyőrségek véleményezése alapján döntöttek, illetve fognak dönteni a még tárgyalás alatt álló engedélyekről. Az engedélyesek tájékoztatására közöljük, hogy a pénzügyigazgatóság engedélyelvonás esetén az érdekeltekhez intézett értesitésben tartozik az elvonást indokolni. A jogvesztett engedményeseknek viszont módjukban van az engedélyelvonás indokait megcáfolni és személyi megbizhatóságukat igazolni.

A szállodai szobaárak. A főváros XV. ügyosztálya most már végleg megállapitotta az uj szállodai főbérárakat. Eszerint az uj átlagár a középszállodákban 155, a nagyobb szállodákban 272 korona szobánkint fütés nélkül. A fütési százalék 40—50 koronáig terjed.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Április 7-én Kőmüves István vendéglőjében, VI., Teréz-körut 17., 21-én Szabó Imre Erzsébet királyné szálloda éttermében, IV., Egyetem-utca 5.

Fizetés nélkül akart távozni Kök Ilona felirónő a Kiszel-féle étteremből, ahol 193 koronás ebédet evett. Csalás miatt őrizetbe helyezték.

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

DREHER-COGNAC
Special *** V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81. Sürgönyc.: Borszékely Bpest. **Bornagykereskedés** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

Vöröshagyma Julien

szárított, tizszeresen pótolja a nyershagymát, K 240.—, szárított leveszöldség, K 115.— kilónként. Postán utánvéttel. Nagyobb vételnél külön ajánlat.

Kormos Mihály, Budapest, Bajza-utca 34/c.

A vendéglősök „Jóbarátok" uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg minden szerdán délután 4 órakor: Április 5-én Korl Györgyné vendéglőjében, IX., Ranolder-utca 24., 12-én Németh József vendéglőjében, VII., Wesselényi-utca 57., 19-én Noszál Ferenc vendéglőjében, VIII., Rákóczi-ut 47., 26-án Moser Frigyes vendéglőjében, IX., Tüzoltó-utca 18., május 3-án Ásvány Imréné vendéglőjében, VIII., Koszoru-utca 24., 10-én Hofbauer Andor vendéglőjében, IX.., Ferenc-körut 3., 17-én Wlaszák József vendeglőjében, VIII., Baross-utca 127.

Az amerikai szesztilalom áldozatai. A Newyork Herald párisi lapja leirja, hogy milyen körmönfont módokon igyekeznek kijátszani az alkoholtilalmat. Floridáról luxushajók, sőt repülőgépek szállitják a szeszesitalra vágyakozókat a közelfekvő Rimini-szigetre, amely angol terület. A mult pénteken történt, hogy egy tankgőzös a tengerből kihalászott egy amerikai embert, aki végső erejének megfeszitésével kapaszkodott egy lezuhant repülőgép roncsaiba és már-már a tengerbe veszett. Mikor magához téritették, elmondta, hogy ő volt a pilótája a tengerbe esett repülőgépnek, amelyen öt utast vitt Rimini szigetére. A propeller eltörött és körülbelül 100 mértföld távolságra a parttól az aeroplán lezuhant. Két utas leugrott a repülőgépről és eltünt a hullámok között, két másik teljes 24 órán át kapaszkodott az uszó szárnyakba, mignem kimerültek és odavesztek, az ötödik utas péntek délutánig birta erővel és az is a tengerbe fulladt. Mind az öten gazdag amerikaiak voltak, akik szeszt akartak inni az angol szigeten.

A francia főváros zene nélkül. A kávéháztulajdonosok és vendéglősök gyülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy április tizedikétől nem zenéltetnek a helyiségeikben. Nemrégen ugyanis törvényt hoztak, amelynek értelmében a zenés kávéházak és vendéglők 25 százalék vigalmi adót tartoznak fizetni. A vendéglősök és kávésok nézete szerint ez az adó oly sulyosan érintené az iparukat, hogy előbb-utóbb tönkretenné őket. Ennélfogva inkább lemondanak a muzsikáról, hadd lássa a világ, milyen lesz Páris zeneszó nélkül. A zenészek között természetesen nagy konsternációt keltett ez a határozat, de a haragjuk nem a vendéglősök és a kávésok ellen irányul, hanem az állam ellen, amely mindenre rá akarja tenni a kezét.

Emelik a járdafoglalási dijakat. A pénzügyi bizottság Folkusházy alpolgármester elnöklésével ülést tartott, amelynek első tárgya a járdafoglalási dijszabás megállapitása volt. A bizottság hosszabb vita után elhatározta, hogy a luxushelyek árát, amely eddig 300—360 korona volt négyszögméterenkint, huszonöt százalékkal felemelik. Eddig négy 360 koronás luxushely volt: a Dunapalota, Hungária, Gerbeaud és Deli, most hozzávették a Bristolt és az Astoriát. 300 koronás luxushely volt az Abbazia, Dunakorzó, Kovács, Emke és Newyork. Most idevették még a Petőfi-tértől a Lánchidig levő összes helyiségeket. Az Auguszt-cukrászda eddig elsőrendü helynek volt minősitve. A cukrászda kijelentette, hogy nem hajlandó ezt a drága árat fizetni és a mult esztendőben nem is tette ki a kertet. Erre most 159 koronára szállitották le díját. A 240 koronás járdafoglalási dijakhoz még bevették a Baross-téri Központi kávéházat, a többi változatlan maradt.

Göre József — Délamerikában. A Közérdekü Élelmezési rt.-nál történt visszaélések és nagyarányu csalások hónapok előtt hosszabb ideig foglalkoztatták a rendőrséget és az ügyészséget. Amint ismeretes, Göre József, a Magyar Ház volt vendéglőse alapitotta a Közérdekü Élelmezési részvénytársaságot s a köztisztviselők egy részét is ellátta. Még a lisztpanama leleplezése előtt indult meg rendőri nyomozás Göre József ellen s a nyomozás megállapitotta, hogy mintegy tizenhárom vagon mennyiségü hatósági lisztet annak idején a Közérdekü Élelmezési rt. utján ksrült jogtalanul forgalomba. Göre ellen a bizonyitékokat csak akkor sikerült csoportositani, amikorra Göre József megszökött Budapestről. Most aztán illetékes helyen azt az értesitést kapták, hogy a szélhámosnak sikerült Délamerikába kijutnia.

Közgazdaság.

A drágaság márciusi index-számai. A magyar korona zürichi árfolyamának esése és ezzel kapcsolatban a külföldi kifizetési eszközök megdrágulása már hetek óta érezteti sulyos következményeit az elsőrendü életszükségleti cikkek nagyarányu áremelkedésében. Dalnoky-Kováts Jenő most állitotta össze a márciusi index-számokat. Az index-számok tanusága szerint március végén a drágaság a háboru előtti árakhoz viszonyitva csaknem 82-szeres, amennyiben a megélhetés drágaságának index-száma 1914-ben 100, addig ez év március végéig 8170 volt. A drágulás viszont a februári hónaphoz viszonyitva 15·4 százalék, vagyis ennyivel emelkedett az életstandard egy hónap alatt.

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T. BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b. TELEFON 15-30

Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep

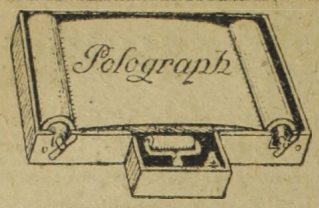

Éttermeknek nélkülözhetetlen

egy jó Pelograph sokszorositó készülék,

mellyel egy leirás után körülbelül 40 jó és tiszta másolatot készithetünk.

Dijtalan bemutatás! **Frema-Müvek — Mey Frigyes** Budapest, V. ker., Fürdő-utca 10 szám. TELEFON: 7-34, 170-19

Az egyes csoportokat nézve, az élelmiszerek általános megdrágulása a háboru kitörése óta csak 89-szeres, a ruhanemüeké 165-szörös, a lakás, fütés, világitásé 21-szeres, a vegyes kiadásoké pedig csaknem 58-szoros. A mult hónap vége óta az élelmiszerek 9 százalékkal, a ruhanemüek 19·4 százalékkal, a lakás, fütés, világitás 10·8 százalékkal, a vegyes kiadások pedig 21·8 százalékkal drágultak.

Áruüzlet.

Marhahus kimérve kilónkint 140—160 és 180 korona. A városban egyes mészárosok már 200 koronát is fizettetnek az elsőrendü márhahus kilójáért.

Borju, bőrben, fejjel és lábbal kilónkint 135—140 K, kimérve a hus 130—160 K.

A sertéshus kereslete élénk. Kilónkint 156—168 K-ért árusitják. Szalonnás félsertés kilója 160—170 K. Olvasztani való szalonna 180 K, háj 190 K, zsir 200 K.

Bárány egészben 90—100 K, kimérve az eleje 110 K, hátulja 150 K.

Liba és kacsa frissen vágott, hizott 200—220 K, tyuk 160 K. Rántani való csirke nincs. A kereskedők tuldrágának tartják az árát és nem veszik. Pulyka kilója 180 K, pulykakakas kilója 140 K.

Hal kevés van a piacon. A dunai halászat ugyanis gyönge. A Balatonról pedig most várnak nagyobb szállitmányt. Április elsejével a halászat szünetelni fog. Igy az árak itt is emelkedtek. Élő ponty kilója 160—200 K, jegelt 140—180 K, élő csuka 200 K, jegelt 160—180 K.

Bor és pálinka. A borárak az utóbbi napokban nem változtak. Fehér 10 fokos bor ára 28, a 12 fokon felüli 36—38, a balatonmelléki, moóri és badacsonyi boroké 45—48 korona között mozog. Ó-borból és aszuból nagyon kevés van. Ó-bor 85—100, aszu 400—500, 1920-as termés 250—300 korona. A pálinkaforgalomnál a magasabb adó és kincstári árrészesedés várakozásra késztette a vásárlókat. A termelők az adótöbbletet a vevőkre igyekeznek átháritani. A piacról hiányzik a barack-, cseresnye-, meggy és körtepálinka, amelyért a likőrgyárosok 500—600 K-t is fizetnének.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest

Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88. Táv. cim: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

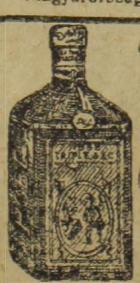

Hobé
Likörkülönlegességek

Jó forgalmu **kocsma-épület**
négy szobás lakással, három nagy üzlethelyiséggel, italmérési joggal, kifőzéssel, kávéméréssel, teljesen berendezve azonnal örök áron eladó, Bővebbet a tulajdonosnál: **Német György,** Törökszentmiklós, Szapáry-utca 14. szám.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

90 hektoliter prima fehér, **18** hektoliter
siller- és vörösbor
egy tételben azonnal **eladó.**
Kern János, Budafok, Kossuth Lajos-utca 33. szám.

Óvadékkal
korlátlan italmérési üzletemben azonnalra
kiméröt keresek.
Pályázatok e lap kiadóhivatalába „Vidéki" jeligére.

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u 7
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27.
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléket, bor- és sörcsapokat, valamint az összes pincegazdasági szerelvényeket.

KRÉMER F. UTÓDAI TELEFON Budafok 5
Cégtulajdonos: WORNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u. 5.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. —— JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

Akadémia pincészet (Tudományos Akadémia épületében)
Budapest, V., Rudolf rakpart 1.
Saját termésü és egyéb fajborok.
Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban és kicsinyben.

Különleges Épitési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI., Röppentyü-utca 62 sz.
Telefon: 141—91, 131—56, 4—23. ~ Sürgönycim: „Külépit"
Berendez és átalakit:
szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat.
Gyárt- és legolcsóbban szállit:
elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat kirakatportálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

BORSÓ LISZT A LEGOLCSÓBB NAPI ÁRAKON!
FŐZELÉK-FELTÉTHEZ KGR.-KÉNT **30 KOR.**
SCHÖNFELD KÁROLY
IX., PIPA-UTCA 4. SZÁM
A KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK MELLETT — TELEFON: JÓZSEF 34-80. — ALAPITVA 1875-BEN.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

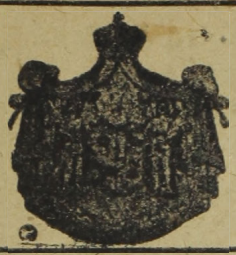
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Esztergomban
fürdőszálloda
betegség miatt azonnal átadó.
Bővebbet **Német Gábor** bérlőnél.

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak Tokaj Budafok

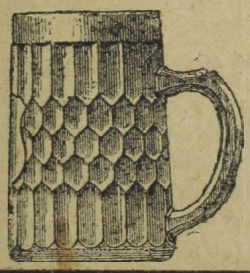
Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. TELEFON: J. 128—27.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... K 235.—
Férfi szövetek ... K 425.—
Covercottok ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

HAUER REZSŐ

CUKRASZ

RÁKÓCZI-UT 49. --- TELEFON: JÓZSEF 125—01.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kénlap, paraffa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 162—92

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

Magyar Uriborok Tokajhegyaljai Borkiviteli Rt.

Központi iroda:

Budapest, V. józsef-tér 2—3. — Telefon 118—56.

Pincészet: Mád, Zemplén megye

Schätz József

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. ajánlja legjobb palacksöreit helyben és vidékre. — Telefon: József 2—30.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.

TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M.

BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

FLEISCHACKER JÓZSEF FIAI

NAGY RUM-, COGNAC- ÉS LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK GYÁRA

BUDAPEST V., Váci-ut 144. Telefon: 24—89.

ALAPITTATOTT 1870.

NAGYKANIZSA Erzsébet királyné-tér Telefon: 204.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyártnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmaraasztalt cég értéktelen áruitól. :-: Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)

Telefon-sz. ... 28—92.

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyár R. T. Tokaj

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzde.

Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK

Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 8. szám. 1922 április 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 300·— K
Fél évre ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Nyilt kérelem az Árvizsgáló Bizottság hatáskörének megszüntetése tárgyában.

Az épitkezésről.

Az üzletátruházás illetéke és általános forgalmi adója

Iparunk az árumintavásáron.

Borpiac, szeszüzlet.
— A szeszkartell hirei. —

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

Nyilt kérelem

az Árvizsgáló Bizottság hatáskörének megszüntetése tárgyában.

Nagyméltóságu Miniszter Urak!

Vagyunk még néhányan, akik nem adjuk fel a reményt és bizunk benne, hogy elérkezik a mi meghallgattatásunk ideje, amely bizony már régóta késik.

A mi iparunk külső és belügyei amolyan Csáky-szalmája, senki fia; mindenki szakértőnek tartja magát benne és — Ég tudja, — mennyiféle hivatali szerv turkál a bajainkban és zudit reánk tengernyi eljárást, zaklatást, büntetést.

Rendőrség, elöljáróság, tiszti orvos, mértékhitelesitő, adófelügyelő, adóellenőr, pénzügyőrség, árvizsgáló, uzsorabiró azok a gyámok, akik segitenek bennünket agyontámogatni akkor, midőn a sörgyárak, a bortermelők, a hentesek, kereskedők, mészárosok, kofák, ostermelők már kifáradtak napi bevételeink szétfürészelésében. A görög hitrege Sysiphusaként hasztalan görgetjük felfelé a becsületes munka nehéz szikláját, mert a nyersanyagok ötletszerü drágitása és a közterhek intézményes növelése visszalöknek bennünket a mélységbe, ahonnan nap-nap után kisérelјük meg a felfelé törekvést.

Hivatali érdekképviseletünk, az ipartestület tevékenységének nagyobb részét arra kénytelen fordítani, hogy beszervezze magát és sulyt keressen iparunk jogi és gazdasági érdekei megóvásáért közbevetett sürü kérelmei számára. Szinte kétségbeejtő azt látni, hogy mig az élelmiszerekkel kereskedő iparágak legnagyobb része hivatalos helyekről netán eredhető káros intézkedések ellen sikerrel tett elháritó intézkedéseket, támogatást nyert a nagyipar, nagytőke, nagykereskedelem részéről, abszolválta

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST VII. ILKA-UTCA 25-27.

TELEFON: JÓZSEF 22-44.

magát az ármegállapitó szervektől, — addig a mi iparunk hivatalos szem előtt és a közvélemény megvilágitásában mint bünbak szerepel. A napisajtó kesernyés humorban ferditi a vendéglői árak emelkedésének hireit, és az anyósviccek nivóján foglalkozik ipari helyzetünkkel. Az agyonsanyargatott, de állami gazdájától rosszul fizetett középosztály birája kegyetlen szigorral suhogtatja meg a birói pálcát az »árdrágitó« vendéglős felett, de nincs ereje lesujtani sem a tojás »termelési« költségeinek emelése cimén 10 koronáért árusitó kofára, sem pedig a nagybankoknak strohmanokkal bélelt üzletei nagymérvü árdrágitóira, — mert a mai törvények nem fenyegetik meg a termelőt, — csak a forgalombahozók utlosó állomásait!

A legmagasabb helyekről is oly sürün hangzanak el elvi természetü kijelentések, amelyek mind az ország megmaradt alattvalóinak gazdasági jobblétét igérik meghozni!

Nem osztályozzuk most az igéreteket tárcák szerint és mellékes az, hogy a pénzügyi, kereskedelemügyi, vagy közélelmezési, népjóléti minisztériumból jön egy-egy reménykeltő szózat, mert egészen természetes az, hogy ez ország minden intézkedésre jogositott hivatalnokában meg is van a jóakarat az általános nyomor enyhitésére.

Azt is tudjuk, hogy a mi kormányunk kezeit sokszor bénitják meg a rablókból lett »utódállamok« szállitási szerződések megszegésével, vámpolitikai gazságokkal, áruvisszatartásokkal, — vagyis mindent elkövetnek arra, hogy olcsón vegyék el tőlünk azt, amire nekik van szükségük, — és drágán vetessék meg velünk a mi külföldi szükségleteinket; tudjuk azt, hogy a trianoni határokat már nem léphetik át, igy aztán egész állami, pénzügyi, ipari és kereskedelmi apparátusainkkal gazdasági koldusbotot faragnak a mi számunkra.

Az utóbbi évben az egész világpiac árai emelkedtek és benne megnőttek a mi áraink is; fel kellett emelni a kiviteli cikkek árait is — hiszen ma a kivitel az ország egyetlen boltja.

De egyet — Kegyelmes Uraink — nem lehet már összetett kézzel türni, meg kell akadályozni azt, hogy a kivitel rohamában a külföldnek diktált magas árak a belföldi fogyasztókat tönkretegyék!

Örök szégyen marad őstermelő államunk jótermésü esztendeje után az, hogy itt 130 koronába kerül egy kg. hagyma és 560 korona egy pár idei csirke; 180—200 korona a marhahus kilója — de mit is folytassuk? Ezek a számok rabjelet égetnek a nemzeti becsületre, nyomaikon átkok visszhangzanak és a lelkek keserüsége osztálygyülöletté sürüsödött!

Meg kell itt belül dönteni azt a vadállati törvényt, hogy azért emelkednek az árak, mert kivitel van. Legyen kivitel! — mert enélkül elfulladunk, de ezek az üzletek ne emeljék az életstandardot, ne lopják ki az utolsó garast a dolgozók kezéből! Hallatlan állapot az, hogy az őstermelő államban felegyék az emberek a jövedelmüket és már ne jusson egy garas a ruhára, gyermeknevelésre, a kulturára.

A nagy Anglia polgárai az állam kiviteli üzletein gazdagok lettek, — a mi polgárságunk belepusztul a kivitel itthoni nyomorába!

Anglia egy nyomorult tejkonzerv-dobozon megmutatta, hogy milyen legyen a kiviteli üzlet, amikor gyártott és árusitott a belföld számára olcsóbb és jobb árut, amit pedig kiszállitott, arra feliratta: »For foreign export« és ez az áru drágább volt a vevő külföldinek, amely többletből aztán befutott a belföldi olcsóbb kalkulációnál elmaradt többhaszon.

Nálunk is történt kisérlet arra, hogy a fogyasztók nagy tömege védve legyen a pénz hiénái elől; vannak ennek az intézményes kisérletnek szervei is, minő az Árvizsgáló Bizottság, a Közélelmezési Tanács, ennek albizottságai, van még minisztérium is, amely ugyancsak a tömegek ellátásával és az áruuzsorával birkózik, van uzsorabiróság is. Arról nem szólunk, hogy ezek a szervek miként müködnek, — de az bizonyos, a számok és árak valósága mellett kétségtelen, hogy nem tudnak

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

elég kemény zablyát kovácsolni kiszipolyozóink fékentartására.

Müködésük emlékeztet a botbüntetésre. Néhány gézenguz kapott ki mindössze, mig a valódi és nagybani gazok birtokokat és autókat szereztek a bot Damokles-kardja alatt.

Az összes szervek tehetetlenek a termelés, a nagyipar és nagykereskedelem árdrágitása ellenében, nincsenek rendeletek, sem törvények, amelyek alapján a biró eljárhatna ellenük.

Miért nem készülnek ilyen rendeletek és törvények? Miért áll fenn ma is az a lehetetlen védelmi tendencia, hogy csak a fogyasztó előtti utolsó állomásokat kell felelősségre vonni? Politikai okok müködhetnek közre? Ki fog feleletet adni?!

A paraszt okolja a kereskedőt, az iparost; az iparos és kereskedő okolja a parasztot és az államot; a hivatalnok okolja valamennyit.

Minket a termelő, a nagyipar, a kereskedő és állam egyformán biztos piacának tekint. Egyszerüen felemeli az árait, adóit — felebbezés nincsen. Ha az árut meg nem vesszük, bezárhatjuk az üzleteinket; ha az adót nem fizetjük, behajtják rajtunk.

Ha pedig a fokozódó drágaság terheit áthárítjuk a fogyasztásra, — rögtön reánk csap az egész apparátus, jön az Árvizsgáló Bizottság, az uzsorabiróság, fogház — és pénzbüntetés, jogelvonás.

Ha az Árvizsgáló Bizottság hatásköre kiterjedne a termelőkre is, ugy mi volnánk az állandó feljelentők, — de igy az O. K. Á. B. csak annak vizsgálatára szoritkozik, hogy a vendéglői árak megfelelnek-e a termelő urak árainak és ha más véleményen van, akkor lecsukat bennünket.

Hát ez jogszolgáltatás? Ez közgazdaság? Közélelmezés?

Tetézi pedig az O. K. Á. B. ezen felügyeleti szerepét azzal a lehetetlen oktroy-jal, hogy a mai kétségbeejtő husárak mellett 18 koronás feltétes főzelék kiszolgálására kényszerit bennünket. Mi veszünk 180 koronás leveshust csontokkal együtt és ebből adunk 6 dgr. szinhust, — méltóztassék számitani és hozzáadni a főzeléket, zsirt, tüzelőt és

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

felszolgálást. Még a 60 koronás husáraknál elviselhettük a kényszeritett jótékonyság terheit, de már ma ez lehetetlenség!

Semminemü más ipar nincsen arra kényszeritve, hogy a ruházkodás, a butor, a kultura elsőrendü szükségleteit veszteség mellett adja át a fogyasztásnak, — miért vagyunk egyedül mi erre kipécézve?

Mi szükség van arra az állami szervre, amelynek tevékenysége és hatásköre nem terjed ki azon osztályok számára, amelyek lehetetlenné teszik az élet olcsóbbodását? Sokkal üdvösebb lenne, ha az O. K. Á. B. számára lekötött erőket más téren érvényesithetnők.

Az irányárak tullépésének megtorlására sem kell fenntartani — legalább a mi iparunkra nézve, — az O. K. Á. B. intézményét. Az étlapok összeszedése a rendőri igazgatás utján történik ugy is, azok felülvizsgálatát elvégezhetné az ipartestületből alakitandó szakértőbizottság és a tullépőket, az árdrágitókat innen is át lehetne adni a birói eljárásnak. A hatósági jellegü ipartestület bizonyára nem követne el bünpártolást azzal, hogy bármilyen szempontból elvonná a bünöző személyét a neki kijáró büntetés alól.

Ma iparunk stagnál, nem fejlődik, mert nincs pénzünk a fejlesztésre; pótlásra, takaritásra, renoválásra nem jut már, több üzlet megszünt, a tömegélelmezés kialakulása kezdi elhalványitani vendéglőink jó hirét, — szóval visszafelé megyünk.

Eljutottak hozzánk is a birák és ügyészek nem rég lefolyt értekezletén egyik magasrangu büntető biránk kétségbeejtő szavai, aki olyan korképet festett, amely a magyar nemzeti, egyéni, társadalmi, ipari, gazdasági becsület sirjának valódi mását tárja elénk.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár: VI., Andrássy-ut 54. :-: Telefon: 22—78.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelek!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96—74

Püspöki urodalmi pincészet r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

Mi nem politizálunk e lap hasábjain kivül sem és nem tudjuk, hogy miért sülyed az a hajó, amelyet mi Magyarországnak nevezünk.

Ipari tevékenységünkben fájdalommal látjuk a közhangulat azon megállapitását, hogy az emberek gazdasági terhei nyomán fakadó keserüség minden tekintélyt lerombol és lázasan kutatnak a megnyomoritottak olyan eszközök és személyek után, akik és amelyek lefejtik a gyomor piócáit.

A termelés ezen Moreau-szigetén ezer átok repül naponként a piacokból, csarnokokból, üzletekből a hus, a zsir, a hagyma, a liszt drágitói lelkére és a sok szidalom között egy-egy ötlet is vetődik fel, amely az exportmennyiségből a városi szükségletek részére elegendő hányadrészt visszatartani és olyan árakon gondolja forgalmazni, amelyek mellett a rosszul ellátottak és ellátatlanok kereseti viszonyaiban béremelési, fizetésemelési és pótlékozási haszontalanságok mellőzésével megvásárolható volna az élelem.

Igaz, hogy ennek keresztülvitelében ahhoz a császármetszéshez kellene nyulni, amelynek nyomán megdőlne a termelés árainak sértetlensége és az ipari, kereskedői tulkapások jelentékeny csökkenése bujna elő.

Nem fontos az, hogy a hitbizományok, vagy a bérlők, a kisgazdák, vagy a zsellérek drágitják-e az elsőrendü élelmicikkeket, az sem tartozik ide, hogy van-e kivitel és milyen arányu az, — mert kétségtelen, hogy kicsiny hazánk néhány millió szegény embere nem maradna éhes ebben a jól termő országban, ha a termények igazságos arányu és áru megosztása több figyelemben részesülne, mint akármilyen sekélyes politikai esemény.

Akkor nem kellene O. K. Á. B. és a hasonló intézmények, amelyek csak arra jók, hogy egyoldaluvá nyomoritott müködésükben viseljék és háritsák magukra azt a felelősséget, amelyet nem is ők vállaltak magukra.

E kérő sorok utra bocsátói leszegényedtünk a »konjunkturában« és ipari tevékenységünk abban merül ki, hogy felszolgáljuk keserü lelkü vendégeink főzelék-feltétjeit, számitván a napokat, hogy meddig tudjuk még nyitva tartani üzleteinket?

Ahhoz már fáradtak vagyunk, hogy tulkiabáljuk a zavart és azért kérünk a legmagasabb helyeken beavatkozást. Ha már nincs mód az általános jólét szolgálatára, legalább vegyék el tőlünk azt a csapást, amelyet az O. K. Á. B. 18 koronás ebédje mér reánk.

Ha eladunk néhány liter bort és sört, ennek hasznát elviszi a zsir, a hus és főzelék, tészta; megélhetésre, adóra, ruhára, gyermekekre nem marad.

Mielőtt az ételkiszolgálás teljes beszüntetésére kényszerülnénk, a rideg számokkal támogatott igazság reményében bármely minisztérium vizsgálatának alávetjük magunkat s a család és önvédelem kötelességére hivatkozva tisztelettel kérünk másokkal egyenrangu elbirálást.

A legutolsó falusi korcsma árlapjai is meghaladják a fővárosi kényszerárakat, holott a nyersanyagbeszerzésnél legalább 50%-kal olcsóbb árakkal számolhatnak.

Legalább ezt a falusi árnivót tisztelettel kéri

Több fővárosi vendéglős.

Az épitkezésről.

A folyó hó végén megjelenő uj lakásrendelettel kapcsolatosan a népjóléti miniszter a következőket mondotta:

— Az uj lakásrendeletben keressük az épitkezés lehetőségét, hogy mielőbb vissza lehessen térni a szabad rendelkezés felé. Már a jövő hónapban köz- és magánérdekü épitkezésekhez fogunk és ez az épitkezés hozzávetőleg egymilliárd tőkebefektetéssel fog megindulni. Feltétlenül biztos vagyok abban, hogy ez az akció módfelett meg fogja javitani a mai helyzetet. A tervezett nagyarányu épitkezést a főváros és a vidék között óhajtanám elosztani.

Hisszük, hogy a miniszter ur e kijelentése után az épitkezés tényleg megindul. Sajnos, eddig hiába sürgette a sajtó és az illetékes társadalmi egyesületek az épitkezés megindítását. A lelketlen tőke mindezideig börzemanőverekkel foglalkozott és nem keresett a termelő munka, az épitkezés terén elhelyezkedést. A téglagyárak szintén börzeszerüen jártak el, mert a milliószámra gyártott téglát jobb valutáju külföldi államokba szállitották.

Mi vendéglősök nagyon éreztük és érezzük ma is az erkölcstelen tőkepolitikát, mert ott, ahol szünetel a munka, az épitkezés, nincs

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS** behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**

IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Konkoly Thege Gábor bornagykereskedő
VÁROSI MINTAPINCÉJE
BUDAPEST, VII., ALMASSY-TÉR 7.
TELEFON: József 124—69.
Budapest és környékbeli vendéglősöknek
ajánlja napi áron kitünő fajborait. o-o-o-o

keresete a lakosságnak, kereset hiányában pedig alig jut az emberek nagy részének a legszükségesebb mindennapi kenyérre és ruházkodásra. Ha pedig megindul az általános épitkezés, ismét több és több közönség keresi fel üzleteinket.

Ha a tisztességes termelő tőkepolitika megkezdi az épitkezést, akkor teljesiti majd igazi hivatását. Akkor teljesiti nemzeti és társadalmi kötelességeit, mert életet, kedvet és ujratermelést visz be a magyar közgazdasági életbe.

A tisztességes és egészséges tőke az épitkezés folytatásával kalapácsot ad a munkás kezébe, fellenditi az ipart, kereskedelmet és uj ruhához juttatja a lerongyolódott középosztályt.

A kormány inditja meg állami tőkével a nagy munkát és reméljük, hogy a magántőkét is maga után vonja.

Örömmel üdvözöljük az épitésnek állami segitséggel való megindulását, mert tudjuk, hogy ezzel az egész vonalon megindul a termelő munka. S reméljük, hogy a menekültek és kiutasitottak nem fognak már sokáig vaggonokban szenvedni, hanem uj, egészséges és tiszta lakóházakba helyezhetjük be őket.

Az üzletátruházás illetéke és általános forgalmi adója.

A rendeletet teljes egészében az alábbiakban közöljük:

Valamely üzletnek, vállalatnak a maga egészében való visszterhes átruházása az 1918. évi XI. t.-c. 1. §-a és 18. §-ának első bekezdése szerint csak akkor esik illetékezés alá, ha a jogügyletről okirat készül. Ebben az esetben a törvény 57. és 58. §-aiban megállapitott vételár után az 1920. évi XXIV. t.-c. 3. §-ához képest az 1. §-ban közölt III. fokozatu okirati illeték fizetendő.

A szerződő feleket az 1918. évi XI. t.-c. 89. §-ának 2. pontjában rendelt bejelentési kötelezettség terheli, melynek elmulasztása esetén az illeték negyedével, felével, vagy egész összegével egyenlő birság kiszabásának van helye, ha a bejelentés az okirat kiállitását követő 15 nap után további 30, illetve 90 napon belül, vagy 90 napon is tul történt meg. Szóbeli üzletátruházás illetékezés tárgyát nem alkotja.

Általános forgalmi adó szempontjából a helyzet egészen más. Az 1921. évi XXXIX. t.-c. értelmében az ingóvagyon keresetszerü, visszterhes átruházása általános forgalmi adó alá esik, tehát az az időrendben legutolsó üzletkötés is amikor magát az üzletet, üzemet, vállalatot adják el a maga egészében.

Minden kétséget kizár a törvény 30. §-ának 5. bekezdése, mely a vállalat visszterhes átruházását kifejezetten is általános forgalmi adókötelesnek nyilvánitja.

Szóbeli átruházáskor tehát a vállalatért kapott minden ellenszolgáltatás (készpénz, elvállalt adósság, jóváirás, csekk, váltó) összértéke után általános forgalmi adó jár. A törvény 34. §-ának 2. bekezdése szerint az eladó és a vevő egyetemlegesen felelősök az általános forgalmi adóért, valamint mindegyikük köteles a változásról bejelentést tenni. Még pedig az eladó az 1921. évi 130.000. számu p. ü. min. utasitás 63. §-ának 7. bekezdése, a vevő pedig u. e. §. 2. bekezdése szerint 30 napon belül az ott szabályozott módon tartozik adókötelés foglalkozásának megszünését, illetve megkezdését az illetékes hatóságnál bejelenteni.

Valamely vállalatnak irásbeli jogügylettel történt történt visszterhes átruházása csak akkor mentesül az általános forgalmi akó alól, ha a szerződő felek az irásbeli szerződés után járó III. fokozatu okirati illetéket »igazoltan lerótták« (törvény 37. §. 14. pontja), vagy amint a törvény már idézett 30. §-ának 5. bekezdése mondja: »az adásvételi szerződésekre megszabott illetéket valóban le is rótták«.

Az uj törvény tehát nem szünteti meg a III. fokozatu okirati illetéket, csupán az általános forgalmi adó alóli mentességet köti ahhoz a feltételhez, hogy az átruházási okirat III. fokozatu illetéke valóban lerovást nyerjen.

Felmerül most már az a kérdés, miképen kell a szerződő feleknek az általános forgalmi adót leróniok abban az esetben, ha az üzletátruházás fentiek szerint forgalmi adóköteles.

Nézetünk szerint a bevételi könyv alapján naponta bélyeggel adózó eladó a vállalatért kapott ellenszolgáltatások összértéke után is a rendes forgalmi adókönyvben, a bélyeglerovás mellett átalányozott eladó készpénzben fizeti le annál a központi pénztárnál, ahol a forgalmi adóátalányt is fizetni köteles, végül, ha az eladónak a beváltás melletti készpénzfizetésre van engedélye, a szerződő felek külön bevallást tartoznak adni az adókivetési időszak kez-

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakáccskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

Szenzációs találmány! **HORDÓUJDONSÁG!** Világszabadalom!

TELEFON: József 36—67 TELEFON: József 36—67

A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-ut 55. szám.

A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszünik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömítőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható.

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

detétől az átruházásig terjedő időre a hivatkozott p. ü. min. utasitás 71. §-ának értelmében, természetesen egyuttal le is fizetve a megfelelő összegü általános forgalmi adót.

Az egyetemleges felelősségre és a büntető következményekre való tekintettel nem lehet eléggé ajánlani a szerződő feleknek, hogy bejelentési kötelezettségüknek pontosan tegyenek eleget, az általános forgalmi adó lerovását igazoló iratokat (forgalmi adókönyv, átalányozási határozat, központi nyugta) a vállalat megvásárlója az üzleti helyiségben gondosan őrizze meg és pontosan teljesitse az általános forgalmi adó folytatólagos lerovását, egyelőre a jogelőde részére megállapitott módozatok szerint a m. kir. adóügyi utmutató- és ellenőrzőhivatal (vidéken a m. kir. pénzügyigazgatóság) döntésének bekövetkeztéig.

Iparunk az árumintavásáron.

A junius 17. és 26-ika között megtartandó budapesti nagy árumintavásár iránt már eddig is szokatlan nagy érdeklődés nyilvánult meg. Érdekes jelenség, hogy a kamara felhivására, alig nyolc napon belül, több mint hatszáz cég jelentkezett a vásárra. A cégek között a szakmák legelőkelőbb képviselői jelentkeztek és különösen a feldolgozóipar részéről mutatkozik erős érdeklődés. Igy például a magyar konzervipar, amely az utóbbi években tudvalevőleg hatalmas fejlődést ért el, majdnem teljes egészében résztvesz a vásáron. A nagy konzervgyárakon kivül azonban jelentkeztek a kis konzervtelepek is, amelyek a konzerveket saját szabadalmuk szerint gyártják. Ezek a telepek a kiállitáson egyrészt szabadalmuk iránt akarják a külföld érdeklődését felhivni, másrészt pedig exportkiállitásaikat akarják megjavitani. A kisiparosok is majdnem kivétel nélkül résztvesznek a vásáron és érdekes, hogy egyes ipartestületek, mint például a lakatos ipartestület, nem egyes cégekkel, hanem testületileg jelennek meg az árumintavásáron. A Keresztény Iparosok Országos Szövetsége szintén a leghathatósabb támogatását helyezte kilátásba.

Az a mi véleményünk, hogy a vendéglősiparnak is meg kellene jelennie valamiő formában az árumintavásáron. Az eddigi vásárokon csudálkozva láttunk magyar cégek kiállitásában bécsi diszmütárgyakat, az idegen gyárak nadrággombjaitól kezdve azok gépeit ismertető sátrakat, vagyis az idegen tollakkal való hivalkodást, tehát felmerül a kérdés, hogy a magyarság nem tud a saját iparából egy mintavásárt megrendezni?

Más kérdés az, hogy a vendéglősipar milyen formában jelenjék meg a vásáron. Iparunk minden egyes szerszámát, eszközét, anyagát más iparág állitja elő, tehát csupán az iparüzés folyamatát lehetne bemutatni, amit annál kevésbé szabad elmulasztani, mert már igen magas helyekről hangzott el ellenünk az a vád, hogy nem érdemeltük meg, hanem csak ugy könyörögtük ki a képesitéshez kötést, mert a vendéglősipar nem kézmüipar-természetü.

Szakmánk legelső müvelői törjék a fejüket rajta, hogy miképen lehetne jelen a vendéglősség az árumintavásáron, mi volna az a külső forma, amelyben elhelyezkednénk ottan?

Szerintünk ez nem is volna valami nehéz, mert akár egy magyaros csárdamotivum is alkalmas külső volna. A berendezési és dekorativ munka költségei az ipartestület gyüjtésében lennének fedezhetők és a kölcsönfelszerelés is előteremthető volna.

Helyről nem kellene gondoskodni, mert az van elegendő. Az árumintavásáron hatalmas terület több asztallal és székekkel állott a sörgyárosok és borkereskedők sátrai között az alkalmi vendéglős rendelkezésére.

Az ismert dolog, hogy a mintavásár büffébérlete jó, sőt busás nyereségü üzlet volt, több százezer korona haszonnal járt. Ennek az üzletnek a hasznát Kaszab köruti csemegekereskedő aratta le, s miután e lap hasábjain kifogásoltuk az ő vendéglősdi játékát, tavaly már nem ő, hanem egy vendéglősné volt a szerződésben szereplő fél, de a haszonban mégis Kaszabbal kellett osztoznia.

Ha a vendéglős ipartestület lépéseket tenne az árumintavásár megrendezőinél és bejelentené a részvételét, egyben a büffé bérletét magának kérné és annak területén ütné fel a sátrát — egyszerre két ügyet intézhetne el: a részvétel kérdését és a költségek biztositását. Rokkant

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

kollégákat, szabadnapos vagy munkanélküli kisegitőket eleget lehetne találni a szolgálatra; a felszerelés egy részét bérbe lehetne venni vagy kölcsönözni, az esetleges egyéb beruházási költségeket pedig az üzleti nyereség bőven fedezné. Nincs kétségünk a tekintetben, hogy az ipartestület egy ilyen vállalkozását sietve támogatnák minden lehető eszközzel azok a vállalatok és gyárak, melyeknek tevékenysége összefügg a vendéglősiparral.

A nyereség pedig tanoncügyünknek stb. hozna annyi hasznot, mint egy bál.

Ebben a kérdésben azonban nem lehetne sokat tanácskozni és habozgatni, mert akkor oda jutna, ahova a többi gazdasági érdekeink tervei. Sörgyár, jéggyár, hordó- és üveggyár, borpince stb., mind olyan dolgok, amelyek a mi széthuzó természetünknél fogva nem voltak a vendéglősség kebelében megvalósithatók és keserüen kell megállapitani, hogy összeségünknek ma is kevés érzéke van a nagyvonásu üzletek tekintetében, mert iparosaink nagy része a napi „Losung" elszámolásán tul már nem tud felülemelkedni.

Tucatszámra tudnánk iparunk diszeiből neveket olvasni, amelyek viselői számára egy olyan kis üzlet, aminő iparunknak a mintavásáron való részvétele, nem volna nagy feladat, csak hagyják dolgozni s ne avatkozzanak a munkájába.

Nem lenne jó, urak, ezen kissé gondolkodni, fontolgatni? Határozni, 3—4 lelkes kartársnak nyakába akasztani a helyesen csoportositott teendőket — s aztán a dolgozókat békén hagyni.

Sokszor mondották már, hogy a vendéglősök csak bálozgatni tudnak s évenkint egy kongresszust tartani, amelynek kimagasló eseménye valamelyik borpince meglátogatása és a diszvacsora menüje.

Idő még van elég, mutassuk meg, hogy mást is tudunk.

Borpiac, szeszüzlet.

— A szeszkartell hirei. —

A borkereslet és a borvásárlás e héten megélénkült. A belföldi piac kielégitő, a külföldi érdeklődés fokozódik. Sok reményt füznek ahhoz, hogy Svájc a borvám leszállitása előtt áll, ami arra enged következtetni, hogy ott körülbelül 30 ezer hektólitert lehet majd elhelyezni. Sajnos, hogy a vasuti szállitás drágasága neheziti a borkivitelt, mert például Budafoktól Svájcba egy vagon bor kiszállitása másfél millió osztrák koronába kerül. A borárak továbbra is szilárdak. Az alföldi 11—13 fokos borért 34—40 koronát kérnek. A tokajhegyaljai, badacsonyi borárak változatlanok.

A szeszüzletre teljes sulyával ráfekszik a pénzszüke. A gyümölcspálinka árai egyébként változatlanul szilárdak, de igazi szilárdságot csak a borpárlat és a szilvórium ért el. Ez utóbbi 350 koronáig emelkedett abszolut literenként. A törköly ára 280—300 korona, seprőé 270, óborpárlaté 380—390, elsőrendü ujborpárlaté 350—360 korona feladóállomásról abszolut literenkint. A kivitel nem tud emelkedni. Hiba, hogy az exportőrök gyakran közönséges szeszszel vegyitve szállitják ki a magyar szilvóriumot. A kismennyiségü ausztriai és csehországi kivitelen kivül Hollandiába is vittek ki az elmult héten alig számbavehető seprőpálinkát.

A szeszkartell számára nézve döntőnapot jelent május elseje. A kartell létesitéséről szóló törvény értelmében ugyanis a mezőgazdasági szeszgyáraknak ez év május elsején joguk van nyilatkozni arról, hogy kivánják-e az államilag létesitett szeszkartell fentartását. Már megkezdődtek a tárgyalások a gazdasági szeszfőzők között és a gazdák egyrésze hajlandóságot mutat arra, hogy a hónap végével a szeszkartellt az ipari gyáraknak felmondják. Különösen a szabolcsi gazdák körében mutatkozik ilyen hangulat. A döntés a közeli napokban várható, addig is az ipari gyárak igyekezzenek meggyőzni a mezőgazdaságiakat arról, hogy a kartell fentartása létérdek az egész magyar szesziparra nézve, tekintettel arra, hogy a jelenlegi eladási és termelési viszonyok mellett csakis egységes árpolitikával tudnak a szeszfőzők boldogulni.

Egyébként maguk az ipari üzemek sem egységesek, mivel nagy ellentéteket támasztott köztük a pénzügyminiszter legujabb rendelete, amellyel a finomitási kontingenseket ujból felosztotta. A törvény értelmében erre nézve a gyárosoknak egymás között kellett volna megegyezniök, de mert a megegyezés nem sikerült, ugyancsak a törvény alapján a pénzügyminiszternek kellett a kontingens felosztásáról dönteni.

Az ipari szeszfinomitók számára a törvény hatvanezer hektóliter kontingenst állapit meg, amit a pénzügyminiszter most a következőképpen osztott fel a gyárosok között: a kontingens

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

3.645 százalékát kapta a Győri Szeszgyár, 15.622 százalékát a Leipziger-gyár, 14.478 százalékát a Gschwindt-gyár, 9.246 százalékát a Bóni R. T., 5.293 százalékát a Krausz-Moskovits-gyár, 2.34 százalékát Balogh Bruno és Illés Imre, 4.288 százalékát az Első Alföldi Cognac-gyár, 6.264 százalékát a Gottschlieg-gyár, 2.18 százalékát a Szalkai gyártelep R. T., 1.68 százalékát Fisch Lajos, 8.382 százalékát a Nagykanizsai Szeszgyár, 3.088 százalékát Spitzer Károly és Fia bajai és végül 6.176 százalékát Kremzir Károly barcsi gyára.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Elkészült az uj ipartörvénynek a mester- és tanoncvizsgáló-bizottságokra vonatkozó része. A kereskedelemügyi miniszter a napokban küldi meg az érdekelteknek az ipartörvény módositásáról szóló 1922. évi VII. t.-c. végrehajtási tervezetének a mester- és tanoncvizsgáló bizottságokra vonatkozó részét. A miniszter a tervezethez csatolt leiratban hangsulyozza, hogy ez a tervezet egyáltalán nem végleges és kéri az érdekelt kereskedelmi és iparkamarákat és ipartestületeket, hogy legkésőbb ez év május 15-ig terjeszszék be hozzá esetleges észrevételeiket, avagy kivánt módositásaikat. A tervezet szerint a mestervizsgálóbizottság megalakitásával járó teendőket az ipartestületek közremüködésével a kereskedelmi és iparkamarák végzik, amelyeknek székhelyén minden képesitéssel kötött iparra, amelyet legalább 10 iparos gyakorol, ilyen bizottságot kell alakitani. Az elterjedtebb iparágakra nézve a kamara székhelyén kivül is állitandók fel vizsgálóbizottságok. A bizottság elnökét és alelnökét három évre a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke nevezi ki, mig a tagokat az ipartestületek közgyülései választják. Valamennyi funkcionárius fogadalmat tesz. A bizottság akkor müködésképes, ha a tárgyaláson az elnök vagy a helyettese és az esetről-esetre meghivott két bizottsági tag jelen van. Hasonlóképen intézkedik a tervezet a tanoncvizsgálatra vonatkozólag is.

Borfia, borlelke és borlang. A napisajtó beszámolt annak a pályázatnak az eredményéről, amelyet a Likőrgyárosok Országos Egyesülete hirdetett a cognac magyar megjelölésére, miután a trianoni békeszerződés értelmében május 31-én tul nem lehet használni a cognac elnevezést. A biráló bizottság a »borfia« szónak itélte oda a 6000 koronás első dijat, amelyet három pályázó között osztott föl, mig a 3000 koronás második dijat a »borlelke« és az 1000 koronás haramdik dijat a »borláng« nyerte meg. Ezeket a dijakat sorsolás utján adták ki, miután ezekkel a szókkal mintegy harmincan, negyvenen pályáztak. A borfia elnevezést azért találta a biráló bizottság a legalkalmasabbnak, mert ezt a szót bármilyen nyelven könnyen ki lehet ejteni. A külföldi forgalomban a magyar cognac tehát hivatalosan borfia néven fog szerepelni, a belső forgalomban azonban használhatják a borlelke és a borláng neveket.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Április 21-én Szabó Imre urnál (IV., Egyetem-u. 5), május 5-én özv. Holczer Leóné urasszonynál (V., Vilmos császár-ut 68), május 19-én Mayer Pál urnál (II., Pálffy-tér 4).

A Jóbarátok uzsonnái. A Jóbarátok-társasuzsonnái minden szerdán délután 4 órakor a következő helyeken lesznek: Április 26-án Móser Frigyes urnál (IX., Tüzoltó-utca 18), május 3-án Ásvány Imréné urnőnél (VIII., Koszoru-utca 24), május 10-én Hofbauer Andor urnál (IX., Ferenc-körut 3), május 17-én Wlaszák József urnál (VIII., Baross-utca 127).

A Budapesti Takarék- és Vásárpénztár tőkeemelése. A Budapesti Takarék- és Vásárpénztár Rt. közli, hogy közgyülése a társaság alaptőkéjét 60,000.000 koronára emelte föl. Az elmult évre az osztalék részvényenként 40 korona.

Halálozás. Tatárfalvi Tatár Gusztáv fővárosi bizottsági tag, v. dunántuli ref. egyházgondnok, nagyszállodás, kávéház- és étteremtulajdonos 5-én, életének 58-ik évében meghalt; temetése 7-én 1/25 órakor volt a kerepesi temető halottasházából a ref. egyház szertartása szerint ugyanabba a temetőbe. Halálát özvegye, fia és kiterjedt nagy rokonsága gyászolja. A temetésen az ipartestület küldöttségileg képviseltette magát.

A luxusadó fölemelése Bécsben. A bécsi községtanács legközelebbi ülésén előreláthatólag el fogják határozni az étkezőhelyeken való fogyasztás után fizetendő adó felemelését. A ma fennálló rendelkezések szerint azokban a vendéglőkben és kávéházakban, valamint hasonló más vállalkozásokban, amelyeket luxusüzemeknek jelöltek ki, a számla összege után tiz százalékot számitanak fel adó cimén. A most készülő novella ezt a járulékot tizenöt százalékra emeli fel. Egyidejüleg a törvény egyéb rendelkezéseit is revizió alá veszik.

Ausztriában április első hetében a bankjegyforgalom 3.8 milliárddal emelkedve, 307.9 milliárd koronát tett.

A cseh cukor árát a csehországi export társaság kilónkint fél szokollal mérsékelte.

DREHER-COGNAC Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Special *** V.S.O. Cabinet
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81.
Sürgönyc.: Borszékely Bpest.

Bornagykereskedés

Budapest, VII.,
Rottenbiller-utca 35. III. 17.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága 1922 március hó 31-én Bokros Károly elnöklete alatt tartotta rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok elszámolásait. A budapesti választmány f. évi március havi bevétele 9749 K 92 fillér, kiadása a folyósitott nyugdijakkal együtt 4554 K 47 fillér, feleslege 5195 K 45 fillér. A szombathelyi választmány f. évi március havi bevétele 2938 K 23 fillér, kiadása a folyósitott nyugdijakkal együtt 321 K 40 fillér, feleslege 2616 K 83 fillér volt. Mindkét választmány feleslege postatakarékpénztári számlánk javára befizettetett. Ezen elszámolások tudomásul vétele után jogtanácsos bejleentette, hogy a f. évi március hóban megtartott »Vendéglősbál« tiszta jövedelméből az ipartestület vezetősége 60.000 K-t juttatott a Nyugdijegyesületnek. Az igazgatóság örömmel veszi tudomásul és hálás köszönetét fejezi ki az ipartestület vezetőségének, valamint a bálrendezőbizottság tagjainak, különösen Kiszel József rendezőbizottsági elnök urnak e nemeslelkü adományért, mely fényes siker elsősorban a rendezőbizottság agilitásának köszönhető. Ezek után az igazgatóság Nosek Ignác és özv. Kaps Józsefné részére nyugdijat állapitott meg, a már évek óta nem fizető tagokat a tagok névsorából törölte és végül a hó folyamán belépett 3 uj tag igazolványának kiállitása után az ülés véget ért.

Mennyi legyen az idei lisztexport-kontingens. Térffy Béla közélelmezési miniszter tudvalevőleg az összes érdekképviseletekhez kérdést intézett afelől, hogy miképpen képzelik a jövő évi gabonaellátás és a lisztkivitel lebonyolitását. Az érdekképviseletek közül az Országos Molnáregyesület most juttatta el a közélelmezési miniszterhez irásos véleményét. A Molnáregyesület azt javasolja, hogy az idei kampányban 1600 vagon liszt kivitelét engedje meg a kormány. Ebből 400 vagont az állami örléseknek kell lefoglalni, 12000 vagont pedig a szabadforgalomnak kell átengedni.

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT ÜDITŐVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Nyilt-tér.

Kérelem. Felkérjük mindazon vendéglős, szállodás, főpincér és pincér urakat, akik némi felvilágositást tudnának adni az Orient-vendéglőben, Németh Károly vendéglőssége alatt évek hosszu során át ott székelő Pósa irodalmi asztaltársaságnak ott maradt ereklyéiről, mely irodalmi hagyaték és a költő özvegye már régen keresi. Németh Károly ingóságait elárverezték, de az alant felsorolt tárgyakat, mint irodalmi hagyatékot, nem árverezhették el, csupán elkallódhatott. A tárgyak a következők: Egy nagy keretben okmány, melyben a gyoroki és ménesi szőlőbirtokosok Pósa Lajos költőnek, mig él, minden Lajos-napra egy hektóliter finom ménesi bort kötelezték, minden évben más-más szőlőbirtokos, 36 névaláirással és a gyermekeik és a biztositási társaság aláirásával. Egy diszhordó bakkal, egy gyöngyöző serleget tartó alak ráfaragásával; e hordót évekig Jókai Mór a svábhegyi pincéjében őrizte és Lajos-napon, mikor is az aradi borthozó deputáció megjelent, ebbe a diszhordóba öntötték át a küldöttek a bort. Feszty Árpád, Jókai veje, a hires festőművész önarcképe nagy keretben, amit Pósa Lajosnak adott, s ami a Pósa-asztal felett volt elhelyezve. 100 darab metszett pohár, az irók és művészek nevével ellátva. Egy nagy album, melyben minden számottevő nagy iró és művész, mind az asztaltársaság tagjai lerajzolva és saját nekrológiájukat egy-két tréfás sorban adta vissza. Disztányérok és kulacsok. Karrikatura-rajzok és még többféle emléktárgyak. Az irodalomnak tesz szolgálatot vele, ki ezeknek a tárgyaknak a nyomára vezeti a költő özvegyét. Kérjük tehát tisztelt olvasóinkat, hogy lapunk szerkesztőségébe sziveskedjenek leadni az esetleges hirt, nyomot az elveszett tárgyakról.

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T.
Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep
BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b. TELEFON 15-30

Közgazdaság.

Baromfi-, tojás-, tej- és zöldségforgalmi tanácsok szervezését rendeli el a közélelmezési miniszter április az országos közélelmezési tanács elé kerülő ügyeket 12-én kelt 11.308. számu rendeletével oly célból, hogy szakszerüen előkészitsék és hogy a belföldi szükséglet biztositása után a kivitel lehetőségét megállapitván, annak megfelelő szabályozása iránt előterjesztéseket tegyenek az illetékes szakminisztériumoknak. A forgalmi tanácsok elnökeit a közélelmezési miniszter nevezi ki, tagjai pedig hivatalból a földmivelési, kereskedelmi, pénzügyi és közélelmezési minisztériumok, valamint az Országos központi árvizsgáló-bizottság, Budapest székesfőváros, a Székesfővárosi községi élelmiszerárusitó, esetleg a budapesti Zöldségüzem és a budapesti kereskedelmi és iparkamara képviselői, akiken kivül a közélelmezési miniszter az érdekeltség köréből 8—8 tagot nevezhet ki. A tanács elnöke kivül álló szakértőket is meghivhat.

A huszszázalékos luxusadó kérdése. Pár hét előtt foglalkoztunk azzal az összeállitással, melyet az érdekképviseletek a pénzügyminisztérium felhivására készitettek a 20%-os luxusadó alá sorozandó árukról. A listát a pénzügyminisztériumhoz terjesztették fel, ahol most minden tételt behatóan átvizsgálnak. Végleges döntés előtt a minisztérium szükkörü értekezletet hiv majd össze, melyen három csoportban tárgyalják le az egész anyagot. Az első csoportban a ruházati cikkek, a másodikban az élelmiszerek és butorok, a harmadikban pedig a diszmüáru, ékszer, hangszer, virágok stb. besorozását vitatják meg. Az összeállitás letárgyalása után kerül sor az eljárási szabályok elkészitésére, s csak akkor fognak a forgalmi adók kodexének feldolgozásához. Mindenesetre megemlitjük, hogy ugy ipari, mint kereskedelmi körökben fokozódó aggodalommal állapitják meg a forgalmi adók kedvezőtlen hatását, s a legenergikusabb követelések hallatszanak nem csupán a luxusadó 20%-ra való emelése ellen, hanem a 10%-os és a 3%-os forgalmi adók lecsökkentése érdekében.

Áruüzlet.

Liszt irányzata meglehetősen élénk kereslet mellett szilárd. A budapesti malmok a 0-ás alapon 52 K jegyzéseikből semmi engedményre sem hajlandók, másodkézből azonban történt néhány eladás 47.50—48 K-ért, mig budapesti főzőlisztet a másodkéz 42—43 K-ért, vidékit 40 K-ért ajánl. 6-os kenyérliszt ára 36 K, 7½-esé 32 K körül ingadozik. 8-as takarmányliszt azonnali szállitásra 18 K, 9-es 17 K. Miután most már nagyobb mennyiségekre adtak kiviteli engedélye-Rozslángliszt nagyon kevés van a piacon, de kereslet ket, erősen föllendült az érdeklődés rozsliszt iránt. sem valami nagy, ellenben 75%-ig kiőrölt egységes rozslisztben a forgalom nagyobb arányokat öltött és vidéki márkáért 31.75—32 K-t fizettek föladó állomásokon. 0-ás rozsliszt 36—37 K-ért volt ma kapható.

Marhahus kilója, elsőrendü minőség 240—260 K, másodrendü 140—150 K.

Borju bőrben, fejjel és lábbal 132—142 K, kimérve a hus 120—160 K.

Sertéshus 148—160 K, szalonnás félsertés kilója 156—168 K. Olvasztani való szalonna 188 K, háj 196 K, zsir 210—220 K.

Tejtermékek forgalma minimális, mert a magas árakat a fogyasztóközönség nem fizeti meg. Vaj kilója 440 K, trappista sajt 180—200 K, óvári sajt 200—240 K, tehénturó 80 K, 1 l. tej 20—22 K, 1 l. tejfel 80 K.

Tojás darabja 7.50—8.50 K.

Zöldség szép és friss. Sárgarépa kilója 55 K, petrezselyemgyökér 80 K, vegyesen 70 K, vöröshagyma 115—120 K, fokhagyma 50 K, paraj 46 K, sóska 65—70 K, spárga 80 K, zeller 45 K, burgonya 13—14 K, kiflikrumpli 35—40 K.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: **Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.**

Olcsó árak!

Kávé nyers	1 kg.	K 350.—
„ pörkölt	1 kg.	K 410.—
Tea orange pecco	1 kg.	K 700.—
Frank	1 kg.	K 160.—
Hadikávé	1 kg.	K 80.—
Paprika édes nemes	1 kg.	K 330.—
Tarhonya tojásos	1 kg.	K 60.—
Macaroni	1 kg.	K 72.—
Szilvaiz, Ia, cukrozott	1 kg.	K 78.—
Gyümölcsiz Ia.	1 kg.	K 88.—
Rizs, burmot II.	1 kg.	K 70.—

Liszt legolcsóbb napi áron stb.

Az árak állandóan emelkednek, készleteit most egészitse ki!

Schönfeld Károly

Budapest, IX. Pipa-utca 4. (Közp. vásárcsarnok mellett.)
Telefon: József 34-80. — Alapitva 1875-ben.

Óvás! Breitner Bernát jégszekrénygyáros, VI., Király-u. 36. értesiti a tisztelt vevőközönséget, hogy Breitner Salamon Zsiga nevü egyén cégemet nem képviseli, üzletek kötésére nem jogosult.

Megtévesztések elkerülése céljából kérem, szükséglet esetén direkte cégemhez, akár személyesen avagy telefonice fordulni. — Nevezettnek sem műhelye, sem raktára nincsen,

Breitner Bernát jégszekrénygyár, VI., Király-utca 36. Telefon: 122-01.

Jéggyártó berendezés

düsseldorfi gyártmány, ammoniák üzemmel, 45 drb 7 kg-os jégcellával, kifogástalan üzemképes állapotban, hütőberendezéssé könnyen átalakitható, telepbővités miatt olcsón eladó. Megtekinthető a **Mechanikai R.-T. telepén Gyöngyösön.**

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyü-utca 62. szám.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

BÁLINT TESTVÉREK
BORTERMELŐK. ——— JÁSZBERÉNY.
Boraink nem szorulnak reklámra.
Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

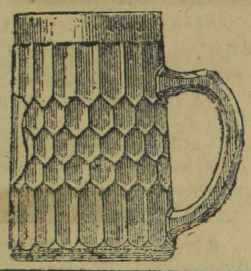

Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállít:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Óvadékkal
korlátlan italmérési üzletemben azonnalra
kimérőt keresek.
Pályázatok e lap kiadóhivatalába „Vidéki" jeligére.

Jó forgalmu **kocsma-épület**
négy szobás lakással, három nagy üzlethelyiséggel, italmérési joggal, kifőzéssel, kávéméréssel, teljesen berendezve azonnal örök áron eladó. Bővebbet a tulajdonosnál: **Német György**, Törökszentmiklós, Szapáry-utca 14. szám.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 1-1-88
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18, 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Hobé
Likörkülönlegességek

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

HIRMANN FERENCZ Budapest, VII. Csányi-u 7
FÉMÁRUGYÁROS Telefon: József 106—27.
Készit: Bor- és sörszivattyukat, sörkimérőkészüléket, bor- és sörcsapokat, valamint az összes pincegazdasági szerelvényeket.

KRÉMER F. UTÓDAI
Cégtulajdonos: WÖRNER TIVADAR
BORNAGYKERESKEDŐ
TELEFON Budafok 5
IRODA ÉS PINCE: BUDAFOK, Sörház-u. 5.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.
TELEFON: J. 128—27.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a

Holló Ételzsirt,

amely gazdaságos, olcsó **és** a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirművek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Bor- és sör gazdasági eszközök tömlők, kénlap, parafa és fadugók „PERFEKTA" Magyar sörgyári és pincészeti cikkek részvénytársasága. Budapest, VII. Kertész-utca 33. Telefon: 162—92

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Schätz József

sörnagykereskedő
Budapest, VIII., Práter-utca 47. sz. **ajánlja**
legjobb palacksöreit
helyben és vidékre. — Telefon: József 2—30.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb

ZSIR

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5. Telefon 8—22 és 57—68

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmaraasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőség! Versenyárak! Figyelmes kiszolgálás!

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-u. sarok)
Telefon-sz. ... ... 28—92.
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

TOKAJI COGNAC A LEGJOBB
Első Tokaji Cognacgyár R. T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R. T. Budapest, Közp. szeszfőzde.
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáját

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK
Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 9. szám. 1922 május 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 300·— K
Fél évre... ... ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Hivatalos hangok a drágaság okairól és annak megszüntetéséről.

Munkaközvetités.

Tavaszi séta a „zöldvendéglők“ körül.

Harcok a lakásrendelet körül.

A külföldi forgalmi szerződések.

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

Hivatalos hangok a drágaság okairól és annak megszüntetéséről.

A mult számunkban közzétett »nyilt kérelem« nem hagyott kétséget abban a tekintetben, hogy az elsőrendü élelmiszerek drágitója a kivitel által támogatott termelő-osztály, amelynek fékentartására vagy megrendszabályozására nincs sem törvény, sem rendelet.

E lap hasábjain nem indulhat el az osztálygyülölet politikája és ha ez a vád érhetne tán bennünket, sietve mutatunk rá a közélelmezési miniszter urnak egyik napilapban leadott nyilatkozatára, amely a mi felfogásunkat látszik igazolni.

Térffy miniszter ur a tárcájához tartozó több ügyben tett megnyugtató kijelentést, mint: biztositva van a belső lisztszükséglet; még a jövő évben sem lesz export a főző- és kenyérlisztre; a főváros nagymennyiségü zsir piacra dobásával lenyomja majd az árat; állandó jellegü lesz a hus- és élőállatkiviteli tilalom, stb.

Valóban nagyon sok megnyugtatást tartalmaz ez a nyilatkozat, amelyben már a kiviteli tilalom azon hatása is beigazolást nyert, hogy a husárak 20—30% esést mutattak. Annak beigazolására pedig, hogy az abnormális árdrágitás kizárólag a termelők müve volt, közöljük a nyilatkozat idevágó részét az alábbiakban:

— A husárak abnormális emelkedése folytán eltiltotta a kormány az élőállatoknak, valamint a borju- és marhahusnak kivitelét is. Sokan állitják ma is, hogy a husárak emelkedése kizárólag a pénzünk értékének leromlásával van oki összefüggésben s igy beavatkozásra nincs szükség. A Közélelmezési Tanács azonban grafikonokkal beigazolta, hogy az élőmarha árának vonala és a zürichi árfolyam vonala között nincs meg a logikus összefüggés, mikor a koronánk a mult év őszén 0.45-ön állott, az élőmarha ára felét sem érte el a mai áraknak, mikor a koronánk 0.70

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

AMBRA

EGYESÜLT LIKŐRGYÁRAK ÉS GYÜMÖLCSLEPÁROLÓ R.T.

BUDAPEST VII. ILKA-UTCA 25-27.

TELEFON: JÓZSEF 22-44.

körül mozog. Épp igy beigazolta grafikonokkal a tanács, hogy a felhajtás, vagyis az ebből folyó kinálat emelkedése sem hozta meg az árak esését, nem pedig azért, mert a felhozott áruknak hétről-hétre nagyobb százaléka vándorolt ki külföldre. Bár közgazdasági szempontból egyébként a kivitelhez óriási előnyök fűződnek, mégis kénytelen volt a kormány magát a kivitel betiltására elhatározni, mert hazai fogyasztóközönségünket teljesen védtelenül kiszolgáltatni még egyéb fontos érdekekből sem szabad. A kiviteli tilalom hatása a husárakban még nem eléggé érezhető, mert a termelők, bizományosok körében az a tévhit van elterjedve, hogy ez az intézkedés csak átmeneti jellegü s a sorompók ismét korlátlanul kinyilnak s igy mindenki erre számitva igyekszik az árut visszatartani. Ez a számitás azonban nem fog beválni, s igy sokkal okosabban teszi a termelő, ha az állatjait a mai, még mindig elég magas áron hozza forgalomba, mintha azzal továbbra is spekulál.

— Tagadhatotlan, hogy közélelmezési politikánkat állandó nyugtalansággal kisérik ugy a fogyasztók százezrei, mint a termelő érdekeltség. Mindkettő azzal vádol bennünket, hogy kizárólag a másik fél érdekeit tartjuk szem előtt. Az nyugtat meg azonban bennünket a tekintetben, hogy nem egyoldalu álláspontot igyekszünk érvényesiteni. Tény az, hogy a fogyasztás elsőrendü érdeke a termelés fejlesztése, vagyis a kinálat fokozása, ez pedig csak a nagy árak mellett érhető el, főként, a mai folyton ingadozó pénzérték mellett. Amde ezt az alapelvet teljesen mereven alkalmazni nem lehet, nem pedig azért, mert a fogyasztók százezrei nem birják megfizetni a napról-napra mind vehemensebben a világparitás felé törekvő árakat akkor, mikor a kereseti lehetőségek a világparitásnak nagyon-nagyon alatta vannak. A fogyasztók védelméről tehát átmenetileg gondoskodni kell még akkor is, ha az árak érdekében tett intézkedés nem is elégiti ki teljes mérvben a termelő érdekeit. Nem erőszakos intézkedésekre gondolok itt, mert hisz azok, ha rövid átmeneti időre enyhülést is hoznak, a termelés későbbi csökkenésében igen erősen megboszulják magukat. Egyelőre a kivitel helyes irányitása az, mellyel a fogyasztók érdekeit legalább némileg szolgálhatjuk; nem szabad kiengedni semmit, ami nem felesleges s a felesleget is oly kiviteli illetékkel kell terhelni, mely a belföldi árakat, ha nem is olcsóvá, de legalább megfizethetőkké teszi.

Ez a nyilatkozat igazol minket, másfelől pedig bebizonyitja azt, hogy a termelők ma nagyobb árat kértek az állatokért aránylag, mint a tavalyi koronahanyatlás idején. Kiviláglik még az is, hogy a termelő nem laikus, nem ostoba, csak telhetetlen; nem kell neki titkos telefon, sem Zürich, sem rádiosürgöny, mert az ő valutája az aranynál is nemesebb: az ennivaló és ha ő haussera spekulál, akkor tömött táskákkal repül a bankó a vidékre.

De Térffy miniszter ur még rámutatott arra is, hogy miként kell visszaverni a termelő urakat, amikor azt mondja, hogy a kivitelt kell megszoritani és ha kell, egészen leállitani.

Ez volna azon intézkedés, amely pótolja a termelés árdrágitását megtorló törvények hiányát! Hát ez jó is volna, csak alkalmazni kell teljes szigorában.

Ma három tárcának van hatásköre az ország ellátásában: a közélelmezési, földmivelésügyi és népjóléti tárcáknak, a Közélelmezési Tanácsnak és az Árvizsgáló Bizottságnak, — és mégis sokáig nem történt semmi, csak amikor már nagyon fenyegetett a veszély, — akkor a minisztertanácsnak kell hosszas tülekedés után hozzányulni a kiviteli tilalom eszközéhez.

Ez a sokféle apparátus nem dolgozhat egyértelmüen és erre a decentralizációra nincsen semmi szükség. Egyetlen fórumra kell itt a diktátori, mindenkitől független intézkedés jogát átruházni, mert különben a széthuzásnak és divergáló intézkedéseknek ismét csak a fogyasztók vallják a kárát, magyarul szólván: a sok bába között elvész a gyerek.

A közélelmezés zavartalan biztonsága a gazdasági konszolidáció legfontosabb bizonyitéka és a tulzó belpolitika legjobb féke, amelynek érdekében pártszempontoknak el kell törpülniök.

Ennek az érdeknek semmi köze sem lehet ahhoz,

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

hogy a miniszterek, vagy más funkcionáriusok hatásköre csorbulna azzal, ha a közélelmezés összes ügyei — beleértve az exportot is, — csupán egyetlenegy fórum kezében volnának. Alkossák meg és állitsák fel ezt a fórumot, amelynél az intézkedés joga olyan vállakon nyugodjék, amelyek becsülettel viseltek terhet eddig is.

Nem szabad többé Esküdt Lajosok és egyéb magántitkárok kezébe kiviteli-engedély blankettáknak kerülni; ha valaki ért jól a tehénfejéshez, abból nem kell azt következtetni, hogy egy ország közgazdaságában szaktekintély legyen! Nincsen szükség a maskarázásra, sem a sine-cura hivatalokra, sem az átiratok és ankétek tömegére!

Most, amikor ugy az illetékesek, mint a közvélemény együttesen okolják a tulhajtott exportálást a drágaság miatt, — nem elegendő megállani ennél a megállapitásnál, hanem át kell térni a felelősség és a megelőzés kérdésére is. A felelősség kérdése elintézhető a hibásak, a hozzá-nem-értők menesztésével és a rosszakaratuak kikutatásával, megbüntetésével; a megelőzéshez pedig az vezetne, ha a szétforgácsolt hatáskör egy kézbe kerülne, az uj forum diszes és felelős állásait pedig nem löknék oda politikai jutalmul, avagy csaléteknek, hanem kikeresnék az ország diszét: a hozzáértő jogi, gazdasági, kereskedelmi, ipari rég kipróbált szaktekintélyeit és sulyos birói és igazgatási hatalmat biztositanának az uj szerv számára, amely a termelőtől a kofáig, a gyárostól a kisrőfösig, a nagyiparostól a legkisebb »János«-ig, a nagy banktól a kapualji »pénzintézetig« — de az egész vonalon rendet teremthetne.

Egyik napilapunkban csak a legutóbbi napokban cserélnek nyilatkozatokat dr. Vadnay Béla és gróf Hadik János. A vita itt is a közélelmezés centralizálása körül folyik — és sajnálattal látjuk, hogy gróf Hadik jónak látja a mai hivataldzsungelt ebben a kérdésben.

Annak megállapitása miatt, hogy a Közélelmezési Tanács is csupán tétlen nézője volt a drágaság fokozásának, — nem kell restelkednie Hadik grófnak, hiszen neki sem adatott hatalom arra, hogy a lira felé kacsintó termelőnek a kezére üthessen. Ha ez a sok minisztérium, bizottság, tanács, ankét mind tehetetlennek bizonyult, akkor ebből csak az következik, hogy egyikre sincsen komoly szükség, — de van szükség egy másikra, amelyet meg kell csinálni!

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

Az 500 koronás vaj, a 260 koronás hus és egyéb cikkek árubabocsátói számára valóban mulatságos olvasmányok lehettek az ankétek tudósitásai.

Aki valamikor felelős állásban »bakot lőtt«, — annak akasztottak a nyakába egy kitüntetést, vagy egy cimet és elküldték nyugodni. Nem kár, hogy ez a jó divat elmulott?

Két minisztérium is állitotta ki a kiviteli engedélyeket és most egymást kérdezgetik, miként fordulhatott elő az, hogy csak 400 vaggon hagymát engedtek ki és a valóságban ezer vaggonszámra jutott ki ez a derék növény, amely 130 koronás árával egyszerüen a szekundába rakta összes közgazdászainkat!

A felelős urak most nyakig ülnek a fiaskóban, az a néhány gazember pedig, aki tuljárt az eszükön, talán pezsgőzik valahol, vagy autót, birtokot vásárol a véres profiton.

Ne csináljunk »cirkuszt«, uraim, — ha szabad ezt a szót használni, gyerünk uj emberekkel, ügyesebbekkel, de feltétlenül másokkal!

Egyesek szerint, — hogy a mentségre is hozzunk fel valamit, — az exportált többlet csempészkézen jutott ki külföldre. Hogy lehet ez? Hanyagság? Panama? Elégtelen ellenőrzés? Hiszen nálunk az ugynevezett rendfenntartás hihetetlen összegbe kerül! Tessék megkettőzni a szolgálatot, a szigort, a büntetést, és ha kisül valami gazság, kegyetlen példákat statuálni!

Világ előtti szégyenünk az, hogy most jeruzsálemi hagymával vigasztalódunk, — amelyről egyesek azt állitják, hogy sohasem volt az a hagyma a Szentföldön, hanem becsületes, magyar termék az, amelyet most Bécsből hoznak vissza. Hát nem kellene erről irni egy közélelmezési operettslágert export-shimmy betéttel?

Közélelmezési szerveink összessége

POLLÁK EMÁNUEL ÉS FIA BORNAGYKERESKEDÉS
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 14. szám. WIEN, LEMBERG, BRÜNN.
Telefonszám: 191. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Püspöki urgadalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

Vácon 60 év óta fennálló
vendéglő,
inventár megvételével bérbe adatik.
Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

sem védhető meg azon siralmas kudarc miatt, amelyben a termelés és az exportőrök a drágaság növelésével részesitették.

Egy orvosság van csak: a kivitel fékentartása, az összes közélelmezési ügyek egy kézben, egy fórumon való összesitése, a funkcionáriusok szigoru megválogatása, ellenőrzése, a termelési árdrágitás ellen törvény alkotása, és ami a legfőbb: ebben a kérdésben a politika teljes kilökése a társadalmi szédületes nyomor egyedüli szemmeltartásával.

Aki politizálni akar, — az keressen a közélelmezésen kivüli kereteket ambiciói számára, ahol elmondhatja, hogy »nélkülünk nem lehet rólunk határozni.« Itt a termelők osztályának megfékezéséről, csempészek, árdrágitók lecsukásáról van szó, akiket nem szabad sem pártállásuk, sem vagyonuk, sem társadalmi helyzetük szerint megkülönböztetni, legfeljebb csak a beszámitás kérdésében.

Azt az apparátust, amelyik nem birt elbánni velük, — fel kell oszlatni és szervezni egy másikat, — de csak egyetlenegyet! — hatalmat adni neki, hogy megszabadithassa a piócáktól az egész társadalmat.

A gazokkal tehetetlen szervek fenntartása csak a tekintélyek további lerongyolódására fog vezetni, mert amig a szegény ember a hatalomban csak egyoldalu sujtó kezet láthat, addig nem lehet »jogrendről« vagy »gesetzgebende Regierung«-ról beszélni sem.

A közélelmezés bajainak orvoslására tehát politikusra nincsen semmi szükség, hanem olyan emberek kellenek ide, akik egyenesen utálják a politikát — legalább annak mai formájában, — és minden tehetségüket, tudásukat, jó szivüket, munkaerejüket egy jól termő agrárállam terményeinek igazságos, hozzáférhető árban való szétosztására, kijárók, öcsi-bácsik és kullancsok kilökésére, szétszórására és lecsukására használják fel mindennél fontosabb hivatásuk tisztes gyakorlása közben.

Munkaközvetités.

A közgazdasági életben mindig fontos kérdés volt a munkaerőknek a megfelelő munkahelyeken való elhelyezkedése.

A mai ujjáépités idején pedig elsőrangu kérdés az, hogy a munkaerők minél gyorsabban és minél megfelelőbb pontokon helyeztessenek el, hogy a gazdasági konszolidáció az ipar, a kereskedelem és az egész termelés terén mielőbb elérje a békebeli szinvonalat.

A multban sajnosan kellett, hogy tapasztaljuk, miszerint az egyes szakegyesületek mennyire ragaszkodtak ahhoz, hogy a munkaközvetités kizárólagosan az ő kezükben maradjon. Tudjuk, hogy ehhez azért ragaszkodtak olyan görcsösen, hogy ezáltal politikai hatalmat gyakorolhassanak a munkásságra. Ez tényleg hatalmas fegyver is volt mindig a kezükben, hogy a tömegeket a saját szellemükben, a saját osztályharcuk érdekében kezükben tarthassák.

Véleményünk szerint a munkásnak tőkéje a munkaereje és feltétlenül helytelen, az egyéni szabadságba ütköző az, hogy ne rendelkezhessen szabadon munkaerejével, hanem azt bárki is politikai célra használhassa fel.

Mindezeknél fogva helyeslőleg értesültünk a budapesti mérnök- és épitészegyesületnek legutóbbi álláspontjáról, hogy legalkalmasabbnak találják az állami munkaközvetitést.

Igenis helyeselnünk kell, hogy a munkások és tőkéseken kivül álló hatalom, az állam intézhesse a munkaközvetitést; de hogy ez pártatlanul történhessen, kell, hogy a munkásság és munkaadók megfelelő érdekeltségei is belékapcsolódjanak abba.

Kell egy olyan pártatlan fórum, amely gyorsan, igazságosan intézze a munkaerő elhelyezkedését és amely fórum nem szolgálhat semmiféle politikai célt, hanem kizárólag az érdekeltek minél jobb megélhetési kérdését és a termelés minél zavartalanabb működését.

Az államnak tehát nemcsak joga, hanem kötelessége, hogy ezen kérdést pártatlanul és politikától mentesen intézze, nehogy az állami és a közös társadalmi magasabb érdekek kárt szenvedjenek.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS** behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Tavaszi séta a „zöldvendéglők" között.

Husvét ünnepének mindkét napján derüs, sőt meleg nap mosolygott az emberek tömegeire, akik a hosszu tél és esős tavasz első szép verőfényét kirándulásra használták fel.

A tavalyi husvét egyik ünnepe elázott, mig az idei ünnepek melegében zsufolt villamosok jártak a Liget, Zugló, Margitsziget és Hüvösvölgy felé és ontották a kifelé vágyók seregeit,

Az idő is kedvezett a »zöld vendéglőknek« és az üzlet is »bevágott«, eladtak mindent.

Zuglóba azok mentek, akik már évek óta megszokták ezt a helyet és nem szeretik a hosszu lélekzetü kirándulást; itt is sokan voltak s még jutott az éjszakába is gyalog hazabandukoló vendégsereg.

A Liget volt talán a leghangosabb. Mindkét ünnep délelőttjén is sürü közönség járta a látványosságok utait, délután pedig már zsufolásig tömve az uttest, a bódék, a vendéglők, cukrászdák, nincs egy talpalattnyi üres hely és többen várják türelmesen, mig megürül egy-egy asztal. A Liget vasárnapi publikuma teljes számban kivonult, hangos a beszéd és késő éjjelig folyik a szórakozás. Mindenki jó üzletet csinált.

A Hüvösvölgy is el van lepve kirándulókkal, jóllehet a Zugliget megfelezte vele a kirándulók számát. Sürü rajokban jönnek-mennek az emberek Mária-remete felé; a Nagyréten játékosok csoportja labdákkal rendez házi versenyt; piros dresszes fiuk futnak és tréning után tánera perdülnek. Itt általában széles a jókedv, hemperegnek a füben, zenélnek, kergetőznek. Jól megy a céllövölde, a »ringlispil«, munkában a fotografus, de tán a legjobb üzlet a hajóhinta, amely nagy publikumot vonz. Marth kartársunknál szól a zene, amelynek közelében csoportosul a hallgatóság; a vendégek belül is vigan vannak. Balázs kartársunk végállomási vendéglője is zsufolva van. Wippnerék előtt az autók és magánfogatok hosszan állanak kettős sorban és a Bagoly-vár is megtelt kávézókkal.

Boldogan sütkéreznek a kirándulók a napsugár jótékony melegében és sürü rajokban tólulnak a vendéglőkbe.

A zöldvendéglők árai megleptek bennünket olcsóságukkal. Hetven koronáért szép bécsi szeletet, jó sört lehetett kapni, sokáig elnéztük a fizető vendégek arcizmait a számlák reviziójánál, de nem találtunk elégedetleneket. Csupán a kiszolgálás ellen voltak hangos panaszok, ami arra vezethető vissza, hogy a kisegitő személyzet talán a tél alatt elszokott a »rumli« üzlettől és általában kiesett a gyakorlatból.

Bizony nagy volt a zöldvendéglősök aggodalma a szeszélyes husvéti időjárás miatt, amely sajátosan megkimélte a kettős ünnepnapot, — mert ha egy husvéti előkészület valakinek a nyakán marad, ugy a károsodásért legalább 2 hónapig ingyen dolgozni kénytelen. A tavalyi évben 14 ünnepi napot áztatott el az eső, ami helyrehozhatatlan károkat okozott a nyári üzemeknek, amelyek ősztől késő tavaszig alig csináltak valamelyes forgalmat, vagy pedig egyáltalán zárva maradtak.

Hihetőleg az idei — bár elég szeszélyes időjárással kezdődő — nyári üzleti tevékenységben megtalálják kartársaink a tavalyi deficit fedezetét is.

Husvét óta már három hét mult el — és a tavasz egyre késik. Csak alig pár órán át van annyi napsugár, amelynél a szabadban lehet időzni aggodalom nélkül, de ez az idő meg a napi munka számára van elfoglalva, estefelé pedig hüvös a levegő és a szél is fujdogál.

Az idei kemény tél minden sanyargatottja azonban alig várja a nyári napot, amelynél feledni a hideg szobákban töltött hosszu estéket és ujból sietnek felkeresni a fák árnyékába huzódó csendes kiránduló-vendéglőket.

Harcok a lakásrendelet körül.

Hetek óta hangzottak el nyilatkozatok az uj lakásrendeletet megelőző tárgyalások során és napról-napra jönnek ujabb jelentések az ujonnan csatlakozó vélemények érvényesitéséről.

Befejezett tényként kell azzal számolni, hogy jelentékeny mérvü béremelést fog a rendelet engedélyezni és igy reánk voltaképen csak a kalkuláció fog tartozni, hogy miből is fogjuk fizetni azt a többletet, amelyet a háziur, a főváros és az állam fognak tőlünk követelni.

A rendelettervezet felett lefolyt tárgyalások anyagát nagyjában az alábbiakban ismertetjük:

Térfy igazságügyi államtitkár bejelentette, hogy az igazságügyminisztérium, tekintettel a bíróságoknak az egész országban való nagy tulterheltségére, ragaszkodik ahhoz, hogy a lakásügyi hivatalba beosztott birák ne vonassanak el eredeti hivatásuktól és azok a Lakáshivatalt hagyják el.

Ezzel szemben a főváros és a pénzügyminisztérium képviselői kifejtették, hogy a nagyközönség megnyugvása érdekében feltétlenül szükségesnek tartják a mai állapot fentartását, mert csak a független biróság közreműködése garantálhatja a teljesen pártatlan elintézést.

Bernolák Nándor népjóléti miniszter bejelentette, hogy ez ügyben tárgyalni fog Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszterrel, mert ő is szükségesnek tartja, hogy a birák továbbra is közreműködjenek a lakásügyi hatóságokban.

A 49-ik szakasznál, mely a főfelügyeletről szól, he-

Szenzációs találmány! TELEFON: József 36—67

HORDÓUJDONSÁG!

Világszabadalom! TELEFON: József 36—67

A feltaláló: Radó Sándor, Budapest, IX., Ullői-ut 55. szám.

A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszünik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömitőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyitható

Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

ves vita folyt. A tervezet szerint a miniszternek, mint főfelügyeleti hatóságnak, joga volna a Lakáshivatal határozatait megváltoztatni. Dr. Bárczy Dezső miniszteri tanácsos a pénzügyminisztérium, és dr. Szabó Imre tiszti főügyész a főváros részéről tiltakoztak ez ellen. Elismerik a miniszter főfelügyeleti jogosultságát, s azt is, hogy egyes rendkivüli, méltányos esetekben a miniszter intézkedhessék, de azt, hogy a Lakáshivatal határozatait megváltoztassa, hevesen ellenezték. A miniszternek változtatójoga ne legyen, csak megsemmisitő. Bernolák Nándor miniszter a felszólalásokat figyelembe vette, ezekhez hozzájárult, miért is a paragrafust igy módositották.

Az 52-ik § a bérmegállapitásokról intézkedik. Többen szóltak a kérdéshez, melyek között dr. Kund Elemér, a belügyminisztérium kiküldöttje azt javasolta, hogy a jelenlegi bérek háromszorosára lehessen felemelni a kislakások bérét. Szerinte a kislakások lennének a 4 szobánál kisebb, nagyobb a négynél több szobából álló lakások. Ez utóbbiaknál teljes szabad forgalmat kiván. Több fokozatot kellene a béremelésre vonatkozóan megállapitani, mert a fényüző lakások megállapitása nagyon nehéz. Legjobb lenne, ha az alap-lakbér lenne az irányadó. Felfogása szerint ily kategóriákat lehetne megkülönböztetni: azon lakások, melyek 1917-ben 2000 koronánál kevesebb lakbért fizettek, azok ma háromszorosra, melyek 2000—4000, azok négyszeresre, s amelyek 4000—6000, azok hatszorosra. E felszólalásokkal szemben az ankét részéről az az álláspont domborodik ki, hogy ily nagy lépésben a lakásokat felszabaditani nem lehet, mert ezáltal igen sok egzisztencia menne tönkre, s a nagyobb lakások felszabaditása esetén sem tudnák azok lakóit lakás hiányában szükebb, avagy kisebb lakásokban elhelyezni.

A béremelések kérdésében hosszabb vita fejlődött ki és végül is az ankét ugy döntött, hogy a béremelés alapja ne a szobák száma legyen, hanem a jelenlegi lakbér, és ha ez nem haladja meg a négyezer koronát, akkor a lakbér felemelhető az 1917-es bérnek háromszorosára, amihez természetesen még a 120 százalék pótlék járul. Ha a jelenlegi házbér négyezer koronán felül van, akkor a háziurnak joga van az 1917-es évi bért hatszorosára emelni. Ha a béremelés ennél nagyobb volna, a lakó ez ellen a birósághoz fordulhat.

A tárgyalás alatt álló uj lakásrendelet tárgyában dr. Tobmayer Jenő fővárosi tanácsnok megkeresést intézett a Háztulajdonosok Országos Szövetségéhez, amelyben felhivja a vezetőséget, hogy a népjóléti miniszter által összehivott ankéten tárgyalás alatt lévő ujabb lakásrendelet-tervezetre tegyék meg észrevételeiket. A Háztulajdonosok Országos Szövetsége e felhivásra olyan beadvánnyal felelt, amelyben közli, hogy a tárgyalásnak ilyen módja a háztulajdonosok sulyos mellőzését és sérelmét képezi, tehát észrevételeket nem hajlandó tenni.

Ezek a tárgyalások eléggé világos képet adnak arról, hogy a megbeszéléseket nem vezeti senki, teljes a fejetlenség, felelősséget nem akar vállalni senki a rendeletért. A háztulajdonosok le sirják az égről a csillagokat is; az állam — ki tudja, milyen jogon, — nemcsak a tehetősöktől, de a szegényektől is pénzt vesz el, ellenszolgáltatás nélkül; a főváros a fele bérösszeget kéri, vagyis mindenki azon van, hogy a bérlőket a végső határokon tul meg kell nyuzni.

Minden erőszakosságok közt eléggé humanusnak látszik a lakások bérének emelése, de alig esik szó az üzlethelyiségek bérletéről, pedig ezen a téren ijesztő mohósággal dolgoztak a háziurak már az eddigi rendeletek korlátai mellett is.

Mikor a minimálisan hatszoros béremelés réme fenyegeti az üzleteket — arra kell gondolni, hogy miből fizetünk majd a mostani 20,000 korona helyett 120,000 koronát, amely összeghez még az állami és városi százalékok járulnak majd. De kérhet a háziur még ennél is többet, ha ugy találja a saját véleménye szerint, hogy bérlője többet is elbir.

A háztulajdonos tipusát nem szükséges megrajzolni. Ez az emberfajta most magánjogi sérelmeit siratja és egyetlen vágya az, hogy munka nélkül élhessen meg. Állam és főváros versenyezve nyargalnak a bérlőkön és ebben az iramban a bérlők fognak alulmaradni.

Az állami »hozzájárulás«, a közüzemi pótlék, a kamatbiztositás csak olyan magánjogi erőszak, mint a 18 koronás feltétes főzelék.

Annyira el vagyunk már merülve a különböző legális és illegális erőszakoskodásokban, hogy mi nem várunk a rendeletektől semmi szociális jólétet. Nálunk szegény és gazdag emberek tépik, marcangolják egymást és a gomolygó tömeg felett politikai amatőrök gyámkodnak.

Számunkra csak egyetlen programm van: dolgozni és fizetni, ameddig csak tudunk, aztán... jöjjön, aminek jönnie kell...

A külföldi forgalmi szerződések.

Ha a fegyverek elnémulását rögtön követhette volna a rendes külkereskedelmi összeköttetés felvétele, — bizonyára nem volna egész Európa abban a rettenetes gazdasági válságban, amelyen ma a konferenciák egész sorozata sem képes enyhiteni.

A mai gazdasági katasztrófáért kétségtelenül az európai államok politikusainak kellene vállalnia a felelősséget, akik még mindig a háboru és megtorlás gondolatát tartják a legelsőrendü tevékenységnek.

Munkanélküliség, bérmozgalmak és általános leszegényedés van egész Európában, sőt Amerikában is.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

ban is; minden állam pénzforgalma a sokszorosára emelkedett, a valutadifferenciák lehetetlenné tették az exportüzleteket, amely csapás nyomán még a mai gazdasági helyzet urai, a termelési eszközök birtokosai is sulyos gondokkal gyötrődnek.

A gazdasági fellendülés szájhős apostolai most Génuában a koldussá lett bolsevikiek országának természeti kincseit akarják egymás elől elkaparintani, pedig a saját hazájuk is ezernyi sebből vérzik és minden nyomoruságukon a legyőzött népek teljes kirablásával akarnak segiteni.

A mi kis országunk nyolc millió népessége az utódállamok gazdasági hálójában fuldoklik és nem törődik velünk senki. Szomszédaink egyetlen programmja az, hogy minden magyar kezében koldusbotot lássanak. Egyetlen üzleti és kereskedelmi tevékenységük abban nyilvánul meg, hogy olcsón vegyenek tőlünk élelmet és drágán sózzanak reánk ipari termékeket.

Bevallhatjuk, hogy ez sikerült is nekik; megkösönhetik ezt a kivitelnek, az exportöröknek és a csempészeknek, akik pedig mind magyarok...

Eddigi külföldi forgalmi szerződéseink megtörtek a szomszédok erőszakoskodásán, akik többször tárgyaltak már, sőt kötöttek megállapodásokat is, de azokat nem tartották meg.

A háboru és a politikai élet leghitványabb multtal dekorált népei is a legszemérmetlenebb magatartást tanusitották kormányainkkal szemben, mert nálunk sohasem volt meg az az előrelátás, amelyre perfidiák irányában olyan nagy szükség van.

Mi eladtunk gabonát, állatot, bort kézzel-lábbal halálos ellenségeinknek és boldogok voltunk az idegen valuta bevonulásán; exportüzleteink nyomán pedig olyan drágaság kapott lábra, hogy már a belbéke is veszélybe került, mert az előtérben mozgó politikai tülekedés megelőzte a gazdasági érdekek fontosságát.

Hihetőleg már nincsen messze a külföldekkel meginduló forgalmi összeköttetés, amely lefejti rólunk az uzsorás szomszédkezeket és örömmel látjuk, hogy a szomszédos és külföldi államokkal való szerződéses kapocs rövidesen meg fog kötetni.

Keleti Dénes államtitkár, a Máv. elnökigazgatója a külföldi forgalmi szerződésekről a következőkben nyilatkozott:

— A szomszédos, ujonnan alakult államokkal a trianoni békeszerződés ratifikálása után azonnal tárgyalásokat kezdtünk, mert katasztrófális következményekkel járt volna gazdasági életünkre, ha nem tudunk előnyös forgalmi szerződést kötni a Csonka-Magyarországot szegélyező utódállamokkal.

— Ezek a szerződések és egyezmények különös nehézségekbe nem ütköznek, ugy, hogy a f. év kezdetével a megvalósulás állapotába jutottak. Igy régebben érvénybe lépett már a magyar-osztrák közvetlen forgalom Ausztrián át, valamint az osztrák és jugoszláv délivasuton át.

— Ezévi március hó elsejével életbelépett a magyar-román és a magyar-cseh közvetlen forgalom, mig április elsején megnyilt a magyar-lengyel közvetlen összeköttetés Cseh-Szlovákián keresztül.

— A Magyar Államvasutak ezeken kivül természetesen a távolabb fekvő államokkal folytatandó forgalom szabályozásával is foglalkozik, melynek az lett az eredménye, hogy a közeli hetekben megnyilik a magyar-német közvetlen összeköttetés Ausztrián és Cseh-Szlovákián át. Most foglalkozunk a magyar-svájci-francia, és magyar-hollandiai közvetlen forgalommal, melyeknek megvalósulása csupán az idő kérdése. Valószinüleg ujra megkötjük a háboru előtt érvényben levő magyar-belga közvetlen forgalmi egyezményt, mely azonban csak a jövő évben lesz lehetséges.

Abban bizunk, hogy ezeket a szerződéseket nem csupán politikusok, hanem üzletemberek, közgazdászok kötötték és fogják kötni, akik szem előtt tartják a mostani gazdasági tevékenység örök szégyenét: az export tulhajtása nyomán beállott tömegnyomort és nem fogják kiengedni az utolsó borjut és az utolsó fej hagymát.

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT UDITÓVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA R. T.

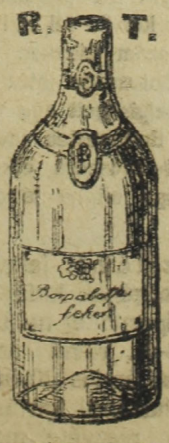

Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII TELEFON
KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Május 5-én özv. Holczer Leóné urasszonynál, V., Vilmos császár-ut 68., 19-én Mayer Pál urnál, II. Pálffy-tér 4. Junius 2-án özv. Avar Lászlóné urnőnél, I. Hadnagy-u. 3.

A lisztpanama ügyében Kohn Ede ujpesti péket a vizsgálóbiró szabadon engedte, ellenben Gyémánt Lajos nagykereskedőt letartóztatta, mert indokolatlannak találta a rendőrség amaz álláspontját, hogy a nyomozás érdekében szabadon maradjon.

A vendéglősök »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: Május 10-én Hofbauer Andor vendéglőjében, IX., Ferenc-körut 3., 17-én Wlaszák József vendéglőjében, VIII., Baross-utca 127.

Felszámol a Közérdekü Élelmezési Részvénytársaság. Amikor a tisztviselők és a szegénysorsu magántisztviselők olcsó ebéddel való ellátása a fővárosnak saját hatáskörében nem sikerült, elhatározták, hogy a fővárosi szegénysorsu lakosság ellátását olyan vállalatra bizzák, amely altruista alapon áll. Igy alakult meg a Közérdekü Élelmezési Részvénytársaság, amelynek alaptőkéjét néhány nagybank, az állam és az O. K. H. adta össze. A részvénytársaság vezérigazgatója, Göre József, több fiókétkezdét szervezett, de rövid müködés után több millió koronát sikkasztva megszökött a fővárosból s ma Dél-Amerikában van. Noha a fővárost közvetlen károsodás nem érte, azért már bizalmatlanul fogadta a Közérdekü további müködését. A sikkasztás után nem akarták a részvénytársaságot tovább támogatni, amely azóta folyton anyagi zavarokkal küzd. A bajok most már eljutottak végső stádiumukba és a Közérdekü május elsején felszámolt. Hozzávetőleg megállapitották, hogy közel hét millió korona veszteséggel dolgoztak, de ez az összeg nincs összefüggésben a Göre-féle panamákkal. A Közérdekü rövid fennállása alatt két és fél millió ebédadagot osztott szét és ez a szám élénken bizonyitja, hogy jó vezetés esetén nagyfontosságu intézmény lehetett volna. A Közérdekü étkezőhelyiségeit egy vállalat akarja megvásárolni, amely itt Budapesten meg szeretné honositani a párisi Duval-rendszerü étkezdéket. A főváros szegénysorsu lakossága aligha látja majd hasznát az uj étkezdéknek.

Halálozás. Pázmán F. Jakab vendéglős, ipartestületünk előljáróságának kitünő tagja, ki éveken keresztül szolgálta iparunkat tudásával és tevékenységével, április 18-án rövid szenvedés után elhalálozott. Temetése április 20-án volt a kerepesiuti temető halottasházából kartársainak és jóbarátainak legnagyobb részvéte mellett. — Pejkó János szállodás és vendéglős, április hó 22-én rövid szenvedés után az Urban csendesen elhunyt. Temetése április hó 24-én volt a Kerepesi temető halottasházából kartársainak, ismerőseinek és jóbarátainak nagyszámu megjelenése és részvétele mellett. Az elhunytban Kodra Károly, a Krisztina-téri »Zöldfa« nagyvendéglős apósát gyászolja. — Mirth András volt nagyvendéglős, életének 57-ik évében április 11-én csendesen elhunyt. Temetése április 14-én volt a Kerepesi-temető halottasházából.

A cigányzenészek és a forgalmi adó. A magyar cigánymuzsikusok országos egyesülete kérvénnyel fordult a pénzügyminiszterhez, annak kimondását kérve, hogy miután az egyes bandákban müködő cigányok nem folytatnak önálló kereseti tevékenységet, ne rójják meg őket forgalmi adóval. Ennek a kérelemnek az ügyében a miniszter most döntött és kimondotta, hogy a cigányok, akár bálokban, akár kávéházakban muzsikálnak, bevételük alapján kötelesek a forgalmi adót megfizetni. Most tehát aligha van más hátra, mint az, hogy a cigányok is a közönségre háritsák át ezt az adót.

Az angol követ éjszakai nyugalma. Érdekes följelentés érkezett a főkapitányságra a budapesti angol követtől, aki elpanaszolja, hogy lakásában éjjeli nyugalmat nem lel, mert hol alatta, hol pedig fölötte éjszakákon át mulatozás folyik, amely éjjeli nyugalmában zavarja. Az angol követ feljelentésében többek között elmondja, hogy a szomszédok éjszakákon át olyan kolompolást és dzsiggelést visznek véghez, amely lehetetlenné teszi, hogy ő éjjel pihenőre térhessen. Említést tesz arról, hogy Angolországban is sürü az ilyen mulatozás, azonban a mulatozókban van annyi tapintat, hogy előzően megkérik a szomszédjukat, hogy a mulatozást engedje meg. Kéri a főkapitányságot, hogy az ő éjszakai nyugalmát biztositsák, mert Angolországban ugy szokás, hogy az emberek nappal dolgoznak, éjjel pedig aludni szoktak. A főkapitányságon az angol követ éjszakai nyugalmának biztositására azonnal intézkedés történt.

Óvás! Breitner Bernát jégszekrénygyáros, VI., Király-u. 36, értesiti a tisztelt vevőközönséget, hogy Breitner Salamon Zsiga nevü egyén cégemet nem képviseli, üzletek kötésére nem jogosult. Megtévesztések elkerülése céljából kérem, szükséglet esetén direkt cégemhez, akár személyesen, avagy telefonice fordulni. — Nevezettnek sem műhelye, sem raktára nincsen.

Már a koldusok is szövetkeznek. Egyelőre nem nálunk, mert Berlinből jelentik: A német birodalom fővárosában a háboru óta igen megszaporodott a koldusok száma, ugy hogy a koldusok érdekeik védelmére a napokban megalakitották a Koldusok Bajtársi Szövetségét. A szövetség ügyeit egyelőre egy központi iroda vezeti, amely 10 tisztviselőt foglalkoztat. A szövetség külön tanfolyamot tart tagjainak kiképzésére olyan célból, hogyan kell a járókelők rokonszenvét felkelteni. A tanfolya-

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Székely Mihály Részvénytársaság

Telefon: J. 112-81. Sürgönyc.: Borszékely Bpest. **Bornagykereskedés** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

mon 150 hallgató vesz részt s ez két részből áll: a nyolc hétig tartó teoretikus kiképzésből és a gyakorlati kiképzésből, amikor nagyobb tereken és a templombejáratoknál oktatják az idősebb koldusok a még gyakorlatlan társaikat. Az egyesület az egész várost kerületekre osztotta s egyik koldusnak a másik kerületbe nem szabad belépni. Egy-egy koldusnak napi jövedelme a kerületek szerint különbözik. Van olyan kerület, ahol 2—3 ezer márkát is kitesz naponként.

Az élőállatjóvátételről interpellált az angol alsóházban Wedgewood ezredes, az angol munkáspárt egyik vezére, szóvátette a Magyarországtól követelt állatszállitások ügyét és kikelt az ellen, hogy a tönkretett és éhező országokat az örökös követelésekkel zaklassák. Hilton Young államtitkár azt válaszolta, hogy hogy a jóvátételi bizottság meggyőződött arról, hogy a követelés nem haladja tul Magyarország képességeit, Wedgewood ezután azt kérdezte, hogy ez a követelés az utolsó-e Magyarországgal szemben, mire az államtitkár azt válaszolta, hogy ez a kérdés a jóvátételi bizottság hatáskörébe tartozik.

A budapesti árumintavásár. A budapesti árumintavásár előkészitő munkálatai a befejezéshez közelednek. A vásárra való jelentkezés határideje április 30-án lejár és megállapitható, hogy a jelentkezők száma lényegesen meghaladta a mult évit, sőt nagyarányu tuljegyzés is történt. Az Iparcsarnok mellett most épülő uj csarnok a közel jövőben már tető alá kerül. Itt fogják elhelyezni az autó- és motoripar kiállitását, amely az idén külön érdekessége lesz a vásárnak. A vásár rendezősége általában a külföldön, de főképen a keleti államokban széleskörü propagandát fejt ki, hogy a junius hó 17-én megnyiló vásárnak nagyarányu külföldi látogatottságot is biztositson.

Egy jellemző árdrágitási eset. Szigeti Imre droguistát följelentették szappandrágitásért. Szigeti az uzsorabiróság előtt bebizonyitotta, hogy a szappant ő is drágán vette és csupán egy méltányos és aránylag jelentéktelen hasznot számitott fel. Az uzsorabiróság felmentő itéletet hozott, de a kuria megváltoztatta az itéletet s Szigetit elitélte egy hónapi fogházra és ötezer korona pénzbüntetésre. A kuria kimondta, hogy a kereskedő közszükségleti cikket drága áron csak a maga és nem a vevőközönség veszedelmére vásárolhat. Mi a magunk részéről a legteljesebb elismeréssel vagyunk a kereskedők ama küzdelme ellen, amelyet az ingadozó valutáris viszonyok mellett a folytonosan hullámzó árakkal folytatnak. Azonban ez a kuriai itélet nyomatékos figyelmeztetés lehet minden kereskedő számára és megvilágit egy egyszerü problémát: a kereskedő maga segiti elő az árdrágitást akkor, amikor a szükségleteit olyan áron szerzi be, aminek következményekép aztán csak a megengedettnél magasabb áron adhat tul rajta.

A munkástovábbképzés jelentősége. A munkástovábbképzésnek problémája sulyos szociális kérdés. A munkás, aki szellemileg erőteljesen ki van fejlesztve s birja a szükséges szakismereteket iparágában, erőteljesebben áll készen a többtermelés lehetőségére. Ha azok a mérnökök nyujtják neki ezeket a szakismereteket, akikkel napról-napra folyton egymásra utaltan müködnek együtt mühelyeikben, ez növeli amellett még a fölebbvaló és alárendelt közötti kölcsönös tiszteletet és jó viszonyt. A Magyar Mérnök és Épitész Egylet külön bizottságot alakitott e fontos kérdés keresztülvitelére s a legtöbb gyárban megértésre talált a terv keresztülvitele s két év óta már müködnek is e továbbképző tanfolyamok meglepően jó eredménnyel. A tanfolyamokat a gyárvállalatok tartják fönn, ezidőszerint tizenkét legnagyobb vállalatunk s a Vas- és fémipari kis- és középgyárak szövetsége.

Közgazdaság.

Kereskedelmi összeköttetés Magyarország és Oroszország között? A Pozsonyi Hiradó cimü lap értesülése szerint az orosz külkereskedelmi hivatal nagyobbszabásu külföldi bevásárlások eszközlésére több delegációt alakitott. Egy ilyen bizottság, amely Bécsben ütötte fel tanyáját, Magyarországgal, magyar gyárakkal és kiviteli cégekkel keresi az összeköttetést, sőt a nevezett lap értesülése szerint két nagyobb üzletet már kötött is magyarországi cégekkel. Állitólag egy pesti nagybanktól nagy tétel árpát vásárolt, a szentgotthárdi kaszagyártól pedig 25.000 drb kaszát és sarlót, de folyamatban van már több üzleti tárgyalás mezőgazdasági gépek vásárlására.

A vámfölpénz fölemelése Ausztriában, amelyet rendeleti uton akrtak ugy életbeléptetni, hogy beviteli vám gyanánt az eddigi kétszázszoros helyett a békebeli tételek ezerszeresét kelljen fizetni, olyan heves ellentmondást váltott ki az érdekeltség minden körében, hogy a pénzügyminiszter az uj vámfölpénz hatálybalépését

HAZAI LIKŐR- RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R. T. BUDAPEST, VI. FORGÁCH-U. 9/b. TELEFON 15-30

Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep

DREHER-COGNAC
Special ⁂ V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

egyelőre május 4-re elhalasztotta. Különösen rossz néven veszik az osztrák kormánytól, hogy akkor akar ujabb vámemelést rendeleti uton életbeléptetni, a nemzetgyülés és az érdekeltség megkérdezése nélkül, amikor az uj vámtarifa törvényhozásilag való tárgyalása folyamatban van.

Románia megengedte a hus- és tojáskivitelt. Bukarestből jelenti a Magyar Távirati Iroda: A miniszteriánács elhatározta, hogy a tojás- és sajtforgalmat szabaddá teszi, továbbá megszünteti a huskiviteli tilalmat, a husgyártmányok, mint például szalámi kivételével. Tilos a szárított és sózott hus kivitele is. Előmarhát 50 százalék, sertést és burgonyát egyharmad rész belföldi igénybevétel ellenében lehet külföldre kivinni. A bőrbehozatalt a cipőáruk drágulása miatt betiltották.

»Őrült elzárkózó politikának« nevezi az osztrák sajtó, hogy beszüntettük az állatkivitelt és ez által megnehezitjük a megélhetést Ausztriában. Bevalljuk, hogy rettenetes önzésünkben erre nem is gondoltunk. Eddig mindig azt hittük, hogy magunknak eresztettük le a sorompót, nem azért, hogy a hust Ausztriának drágitsuk, hanem hogy magunknak olcsóbbitsuk, a magyar középosztály számára egyáltalán hozzáférhetővé tegyük. Elzárkózó politikánk pedig abban rejlik, hogy elzárkózunk az éhenhalás elől. Bizonyos, hogy ez őrültség — osztrák szempontból.

Felemelik a szesz árát. Az állam a szesz árát a közelmultban hektoliter fokonkint 10 K-val emelte, ami természetesen az ipari és fogyasztási szesz árát a kereskedelemben szintén drágitotta. Arról is szó volt nemrégen, hogy a Szeszértékesitő r.-t. az ipari és fogyasztási szesz árát ismét emelni szándékozik. A termelési eszközök árának állandó emelkedő tendenciájára való tekintettel beavatott helyről nyert értesülésünk szerint a tárgyalások a szesz árának emelésére nézve az érdekelt szakminisztériumokban még mindig tartanak. Az eddigi tárgyalások szerint az ipari szesz ára 10 K-val fog drágulni. A fogyasztási szesz árának megállapitása még nem fix, azonban minden valószinüség szerint itt is nagyobb áremeléssel, kb. 20—30 K-val kell számolni. Jóllehet a szakminisztériumok álláspontja az, hogy az áremelést a minimumra szoritsák, végeredményben csak kisebb méretü engedményekre lehet számitani.

Megmarad a szeszkartell. Az ipari szeszgyárak és a mezőgazdasági szeszfőzdék egyesülései ülést tartottak, amelyen a szeszkartell fennmaradásának ügyével foglalkoztak. Az értekezleten főleg két dologról volt szó. Egyrészt a szeszkartell szervezetének kiépitéséről olyan irányban, hogy a termelők a nyujtott hitelt a szesz átadásakor megkapják kamatmentesen, vagy csekély kamat mellett, másrészt a szeszkartellt életrehivó törvény módositásáról, miután a gazdák a törvényben részükre biztositott 160.000 hektoliter kvótát keveslik és fölemelni kérik. Az értekezlet, a pénzügyminiszter képviselőjének felszólalása után, aki közölte, hogy a kartell müködésével a kormány meg van elégedve és azt fentartandónak tartja, ugy döntött, hogy a kartell felmondását egy évre elhalasztják. Igy tehát a szeszkartell tovább fog müködni.

Áruüzlet.

Svájc és Németország vásárolja a magyar borokat. A borforgalom az elmult hónapban, mint a Borászati Lapok közli, a külföldi viszonyok nehézségei miatt vesztett erejéből. Az ezerszeres osztrák vám, amely ugyan még mindig kisebb mint az aranyvám, amivel fenyegetőztek, borkereskedelmünket egyideig veszélyezteti és Ausztriában a fogyasztást csökkentve, a jövőre is veszedelmes lehet. Svájc és Németország előtérbe kerültek és ujabban nagyobb üzleteket kötöttek magyar borban. A belföldi forgalom a rendes fogyasztás szükségletének kielégitésére szeritkozik, amely tekintettel a választási agitációkra, nagyobb emelkedést mutat. Az árak tartottak. Kecskemét 32—40 korona, Jászberény 40—50, Gyöngyös 35—40, Inárcs 38—40, Zala 32—35, Sárvár 46—50, Tokaj 40—50, Balatonmellék 55—60 koronájával adja el borát. Tokajhegyalja üzletmenete csendes, ami egyáltalán nem indokolt, mert a mult évi bortermés igen szép.

A pálinkanemüek közül az elmult héten a seprőt keresték, amely elérte a törköly forgalmi árát. Az árak abszolut literenként, törköly 290, seprő 290, szilvórium 350, óborpárlat 390—400, uj borpárlat 340 korona.

Liszt kinálata meglehetősen nagyarányu. A malmok tartózkodnak ugyan az eladástól, a másodkéznek ennélfogva nincs sok áruja, de a rendelkezésre álló mennyiségeken igyekszik tuladni. Kereslet is van. Az üzlet mégsem tud nagyobb arányokat ölteni, mert eladók és vevők nem tudnak az árban találkozni. Vidéki nullás lisztet 46 K-ért kinálnak, budapesti őrlésüért 47—47.50 K-t, sőt duplafogósért 48 K-t is kérnek. Főzőliszt ára 41—42 K, 6-os kenyérliszté pedig 36.50—36.75 K.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Rizs iránt feltünően csekély az érdeklődés és meglehetősen nagy mennyiségek vannak az itteni piacon, az irányzat lanyha. Lényeges árhanyatlás csak azért nem következett egyelőre be, mert az importőrök árengedményekre nem igen hajlandók. Nagyobb mennyiségek vételénél Bellochért 62 K-t, Burma II-ért 62—63 K-t, Basseinért 61—62 K-t, Vercelliért 55—56 K-t, fényezett olasz Karolin- és japán rizsért, valamint Siam Patnáért 80—84 K-t kérnek, mig fényezett Rangon 75—76 K-ért kapható.

Füszeráruk forgalma minimális. A hangulat nyomott. Egész fekete borsot e hét elején 20 bála és nagyobb mennyiségek vételénél már 260—265 K-ért is ajánlottak, de a legtöbb importőr nagy tételekben sem igen hajlandó 270—275 K-nál olcsóbban adni. Fehér borsból nincsenek valami nagy mennyiségek az itteni piacon. Nagybani ára 400—420 K. Szegfübors iránt a kereslet meglehetősen csekély. A vétel nagysága szerint 140—160 K-ért árusitják. Szegfüszeg kevés van és egész fardikban könnyen érnek el érte 820—850 K-t, annyival is inkább, mert egyesek még ennél is magasabb árakat kérnek. Szerecsendióvirágot fényüzési és forgalmi adóval együtt 860—880 K-ért, szerecsendiót 700—750 K-ért árusitanak, de ezekért a cikkekért is nem ritkán lényegesen magasabb árakat igényelnek. Gyömbérből csupán japán hámozott áru van az itteni piacon és azt bálavételeknél 230—270 K-ért árusitják, bengál gyömbér teljesen hiányzik. Fahéj selected 335—340 K, törmelék 310—320 K. Kömény majdnem tökéletesen hiányzik. Véletlenül hozzáférhető elsőrendü hollandi köménytételekért 180 K-t és azon felül kérnek. Babérlevél nagybani ára csekély érdeklődés mellett 60—65 K. Majoranna idénye elmult, ennélfogva kereslete minimális, nagybani ára 270—280 K.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

BREITNER BERNÁT
JÉGSZEKRÉNYGYÁR
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

BAK BÉLA
KÁDÁRMESTER
Budapest, X. ker. Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Különleges Épitési és Faipari R. T.
Budapest, VI., Röppentyű-utca 62. szám.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit
Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.
Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

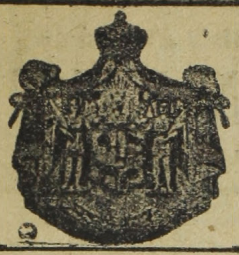
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

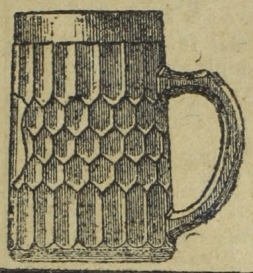
Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: Holló Ételzsirművek
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi raktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Jéggyártó
berendezés
düsseldorfi gyártmány, ammoniák üzemmel, 45 drb 7 kg-os jégcellával, kifogástalan üzemképes állapotban, hütőberendezéssé könnyen átalakitható, telepbővités miatt olcsón eladó. Megtekinthető a Mechanikai R.-T. telepén Gyöngyösön.

HOBÉ
INKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.— korona.
Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható.
VII., Síp-u. 14.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest

gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

BÁLINT TESTVÉREK

BORTERMELŐK. —— JÁSZBERÉNY.

Boraink nem szorulnak reklámra.

Pince: Budapest, Német-utca 28. - Tel.: József 20-79.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RESERVÉ

Ifj. Nagy István

központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83

Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS

borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság

Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20

Sárospatak
Tokaj
Budafok

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M.

BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb

ZSIR

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5. Telefon 8—22 és 57—68

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK
Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

XXXVIII. évfolyam. 10. szám. 1922 május 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 300·— K
Fél évre ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A magyar bor és hus harca az osztrákokkal.

A kivitel megszoritása.
— Munkában a Közélelmezési Tanács —

A háziurak jövendő szerepe a drágaság fokozásában.
— Utban Ausztria felé? —

A drágaság okai hivatalos megvilágitásban
— Üres nyilatkozatok megoldási lehetőség nélkül —

Hirek a nagyvilágból.

Közgazdaság.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A magyar bor és hus harca az osztrákokkal.

Nemcsak az »utódállamok«-nak nevezett ellenségek, de a mindig belőlünk és rajtunk élősködő Ausztria is a magyar kormány hibájából kicipelt szabadon hust, lisztet és egyéb élelmiszereket, amely rohamos kiviteli tempó olyan drágaságot provokált idehaza, hogy az itthoni megélhetés elviselhetőbbé tétele érdekében az élőállatexportot be kellett szüntetni.

Lett pedig erre nagy a sirás osztrákéknál, akik rögtön az ententehoz szaladtak panaszkodni, más oldalról pedig megkezdették velünk az egyezkedési tárgyalásokat, amelyek során a magyar kormány az exporttilalom enyhitésének feltételeül azokat a korlátokat kivánja lerombolni, amelyeket az osztrák szellem ellenséges érzülete a magyar bor szabad utjába állitott fel már majdnem egy éve.

Az osztrák »parlament« is tárgyalta a magyar részről ért sérelmet, amennyiben a nemzetgyülés előtt a szociáldemokratáknak a husinségről szóló sürgős interpellációját tárgyalta. Az interpelláció többek között azt a kérdést intézi a kormányhoz, hajlandó-e a nemzetgyülésnek beszámolni azokról a tárgyalásairól, amelyeket a marhakiviteli tilalom visszavonása céljából Magyarországgal folytat, hajlandó-e továbbá a magyar marhakiviteltilalomra hatásos ellenrendszabályokkal felelni és végül hajlandó-e beszüntetni az Ausztriából való marhakivitelt.

Hennett külügyminiszter kijelentette, hogy az

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

osztrák kormány a kiviteli tilalom óta a budapesti kormánnyal érintkezést keresett a tilalom megszüntetése érdekében. A magyar kormány kijelentette, hogy a tilalmat fenn kell tartania, minthogy a jóvátételi bizottság is csökkenti a magyar állatállományt. Hennett miniszter kijelentette továbbá, hogy nem emelnének kifogást a borbehozatal ellen s ezt közölték is a magyarokkal. A magyarok követelték azonban, hogy Ausztria fizesse meg a kiszállított bor vámtételeit és adóját. Ezt Ausztria nem teheti meg. A trianoni szerződés 208. §-a szerint Magyarországnak nincs joga felemelt kiviteli illetékeket beszedni és nincs joga elzárni területét. Ami a megtorlást illeti, az osztrák kormány csak akkor folyamodik ehhez az eszközhöz, ha a többi eszközök eredménytelenek maradtak.

Ezt a hangot használja ma ellenünk az osztrák szellem, amely évszázadokon át tekinthetett bennünket élelmiszerszállitóinak és megtorlással fenyeget bennünket akkor, midőn a mi pár hónapos passzivitásunk teljesen a földre sujthatná.

Az osztrák kormány a kiviteli tilalomig büntetlenül vágta el a magyar bor utját horribilis vámtételeivel és a kontingentálással, jóllehet a magyar bor beözönlésére rá nem fizethetett ott sem az állam, sem a kereskedelem, mégis az osztrákok kezet fogtak ellenünk a csehekkel és egyéb hozzájuk méltó nemzetekkel gazdasági életünk teljes elfojtására.

Aki pedig gyenge legény, az ne álljon ki a gyepre!

Az osztrák kormány pedig változatlanul nyargal a boron és emelgeti hol a fogyasztási adót, hol a beviteli vámot. Ausztriában ezután egy liter bor fogyasztási adója 200 korona lesz, az ötszöröse az idáig fizetett negyven koronának. A pénzügyminiszter szerint ez nem sok, mert egy liter bor átlagos ára ma 800 korona. Egy liter 12 fokos sör ezentul 36 korona fogyasztási adót fizet, ami egyenesen kevés, mert az ilyen sör literjéért most 260 koronát számitanak a vendéglősök. Ellenben a szeszadó felemelése 500 koronáról 1600 koronára minden liter alkohol után már elég jelentékeny tétel, mert adó nélkül csak 1300 koronába kerülne ez a liter nemes ital. Ezeknek a fogyasztási adóknak behajtása nagy ellenőrző szervezetet követel, és az ellenőrzés költségeit — hozzászámitja az adóhoz az osztrák pénzügyminiszter törvényjavaslata. A szeszadó és a söradó felemeléséből 1720 millió többjövedelmet vár az osztrák kormány, a boradó felemeléséből 12.000 milliót. Mindent összevéve 16.700 millióra becsüli az uj fogyasztási adónovella hozadékát a pénzügyminiszter, és egyben igéretet tesz arra, hogy ujból emelni fogja a telefondijakat, a távirati tarifát, a postabélyegek árát, és legközelebb a vasuti utazás költségeit is. Érdekes különben az, hogy Bécsben és az osztrák köztársaság területén alig hanyatlott a sörfogyasztás, amióta egy korsó sör ára felszökött 24 fillérről 140 koronára, és igy nyilván nem fog hanyatlani most sem, mikor 170 koronába fog kerülni a sör korsója. Három- és négymillió hektóliter között mozgott a sörfogyasztás akkor, és 3—4 millió hektóliter között mozog most is, pedig ma ez a sörmennyiség kerek számban — 100 milliárd osztrák korona értéket reprezentál. 100 milliárd koronát söröznek el Ausztriában egy év alatt és körülbelül 50 milliárd értékü bort isznak meg. A fogyasztás minden irányban és minden áru tekintetében esett, csak éppen a sör dacol a nehéz időkkel és az árak meredek emelkedésével.

Reméljük, hogy a magyar kormány nem fog a borkivitel kérdésében kéztyüs kézzel bánni hálátlan szomszédaival és nem mulaszthatja el az élőállatkiviteli tilalom folytán előállott fölényes helyzetét kihasználni, mert nem szabad elfeledni azt, hogy az osztrák komiszkodás folytán ugy a termelőknél, mint a borkereskedőknél sulyos milliókat érő borkészletek vannak tárolva kivitel céljaira. A magyar borkereskedelem nemcsak hogy pang, de sulyos válságban van, amelyből nem fog tudni szabadulni, ha az élősködők szájharca, vagy álnok sirása által meg hagyja magát puhittatni, vagy félemliteni.

A körénk kovácsolt gazdasági gyürübe Ausztria történelmi multjához hiven illeszkedett bele, s ha most lehet roppantani egyet a bilincsen — magyar miniszter az alkalmat el nem szalaszthatja.

A kivitel megszoritása.

— Munkában a Közélelmezési Tanács —

A közélelmezési miniszter a friss zöldségfélék belső forgalmának és kiviteli engedélyezésének szabályozására Zöldségforgalmi Tanácsot alakitott,

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

melynek ülésén kizáróan a friss főzelékfélék kivitelével foglalkoztak. Ez alkalommal felmerült a terv, hogy a kivitelre engedélyezett zöldségfélék után az exportőrök bizonyos mennyiséget kötelesek legyenek a budapesti fogyasztás számára olcsóbban leadni, amint az a tojás- és baromfikivitel körül is gyakorlatban van. Ezzel a Zöldségforgalmi Tanács elejét szeretné venni az árak itthoni aránytalan emelkedésének.

A Zöldségforgalmi Tanács érdemben elhatározta, hogy a saláta, sóska, spenót és egyéb gyorsan romló korai zöldségfélék kivitelét javasolni fogja a Közélelmezési Tanácsnak. Hogy milyen mennyiségekről volna szó, az mindenkor a piac készleteitől függne.

A Zöldségforgalmi Tanács eme javaslata került a Közélelmezési Tanács export-import bizottságának ülése elé. Beható vita fejlődött ki akörül, hogy a kivitelre engedélyezett friss zöldségfélék után az exportőrök természetben, avagy magasabb összegü készpénzben rójják-e le a kiviteli illetékeket. Szabóky Alajos, a statisztikai hivatal igazgatója, a természetben való leadás tervét kivihetetlennek tartotta, amig a pénzügyminiszter képviseletében jelen volt König államtitkár a kincstár szempontjából ellenezte és feltétlenül ragaszkodott ahhoz, hogy a zöldségexport csak minél magasabb készpénzilleték ellenében legyen engedélyezhető. Az export-import bizottság ehhez hozzájárult, vagyis elejtette a természetben leadás eszméjét.

A szakbizottság az idénycikknek nem nevezhető terményekre vonatkozólag utasitotta a Zöldségforgalmi Tanácsot, hogy ezeknek forgalmát állandóan kisérje figyelemmel és minden egyes esetben, amikor a kivitel kivánsága merül fel, tegyen részletes jelentést a Közélelmezési Tanácsnak. Az ilyen idénycikk sorába tartoznak: a hagyma, káposzta, uj burgonya, paradicsom, leveszöldség és a korai gyümölcsfajták.

Az export-import szakbizottság szigoru elvként kimondta, hogy a zöldségféléknek csakis a kifejezetten felesleges részét engedi kivinni. A Zöldségforgalmi Tanács feladatává teszi, hogy ennek betartására ügyeljen. Állandóan kisérje figyelemmel a helyi piac állását, valamint a belföldi árak alakulását és csak ezek gondos figyelembevételével tegyen esetenként javaslatot a kivitel megadására.

Kérjen mindenütt
csak Chillingworth-féle
finoman csiszolt és niccelezett
acélevőeszközöket.
Elsőrendü magyar gyártmány.
Minden szakmába vágó üzletben kapható.

Foglalkozott ezután a szakbizottság a malátakivitel kérdésével. A malátagyárosok ezer vagon maláta kivitelének engedélyezését kérték azon indokkal, hogy még a tavalyi árpából is nagyobb mennyiségü felesleges malátakészletek vannak. Azon esetben, ha az ezer vagon maláta a mult évi termésből nem telne ki, a malátagyárosok az uj árpatermés megterhelését kérnék a Közélelmezési Tanácstól.

A malátagyárosok kérése élénk vitára adott okot. Többen utaltak az amugy is nehéz hizlalási viszonyokra és az árpa tulmagas árára, amit a kért malátakivitel engedélyezése inkább csak fokozna. Végül a szakbizottság ugy határozott, hogy felhivja a közélelmezési minisztériumot a mai tényleges malátakészletek pontos megállapitására, hogy csak ennek arányában lehessen a kivitelt engedélyezni. Az uj árpatermés terhére pedig ez idő szerint még egyáltalában nem adható malátakiviteli engedély.

Szóba került az ülésen az is, hogy az ország több részében állitólag nagyobb burgonyakészletek vannak még, melyeket emberi számitás szerint az uj termés megérkezéséig idebent már nem lehet felhasználni. Igy többek között a HADRÓA kétszáz vagon régi burgonya kivitelét kérte és a kiviteli engedély megadása ellenében kötelezettséget vállalt, hogy ugyanilyen mennyiséget ingyen a belföldi közfogyasztás rendelkezésére bocsájt. Ezenkivül több más cég is kért kiviteli engedélyt a télről megmaradt régi burgonyára.

A Közélelmezési Tanács export-import szakbizottsága — nagyon helyesen — nem járult azonnal hozzá a kiviteli engedélyek megadásához, hanem határozatát felfüggesztette arra az időre, amikor teljesen tisztán megállapithatja a tényleges bel-

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

földi készleteket. Ez esetben is csak ugy járul hozzá a kiviteli engedélyek megadásához, ha a burgonya belföldi ára nagyban a feladó állomásokon hat-hét koronánál magasabb nem lesz.

A Külkereskedelmi Szövetség a babfeleslegek kivitelét kérte a szakbizottságtól. Miután a készletek mennyiségéről pontos számadatok jelenleg nincsenek, a szakbizottság a döntést szintén elhalasztotta. Más érdekeltségek pedig nagyobbmennyiségü felhalmozott marhaszalámira kértek kiviteli engedélyt. A szakbizottság azonban ezt elutasitotta, miután a kivitelt nem látja indokoltnak.

A közélelmezésügyi miniszter megintette a Zöldségforgalmi Tanácsot, azért, mert nem dolgozik. Ez az intelem egy ujabb fájdalmas tanulságról lebbentette fel a fátyolt. Eddig mindig azt hittük, azért van drágaság, mert a tanácsok dolgoznak. Most azonban látjuk, hogy akkor is emelkednek az árak, ha a tanácsok összetett kézzel nézik az események folyását.

A háziurak jövendő szerepe a drágaság fokozásában.

— Utban Ausztria felé? —

A főváros háztulajdonosainak inkább az a csoportja, amely nem csupán a bérjövedelmeiből él, — befolyását és a választási politika hullámait megnyergelvén, rohamra ment a bérlők ellen és állitólag igéretet nyert a kormány elnökétől arra, hogy a »házkommunizmust« meg fogja szüntetni.

Minden passziv érdekelt aggódva szemlélte a Bernolák miniszter ur rendelettervezete felett megindult küzdelmet és az üzletemberek érthető aggodalmát kissé megnyugtatta a tervezet azon humánus szándéka, hogy különösen az üzletbérek tekintetében a béremelés mérvének szabott mégis némi korlátot. A népjóléti miniszter ur nemcsak a dologtalan milliomosok sirámait hallgatta meg, de átérezte azt is, hogy a szabad rendelkezés csak átmenetekkel állitható vissza, mert tartott attól, hogy a háztulajdonosi mohóság kihuzza a bérlő alól az utolsó párnát is, ha erre módja nyilik.

A háziurak kasztja megirigyelte a termelés azon sikerét, hogy a buza árát tulvitték az aranyparitáson — és ha igaz a hir, amely ma látott napvilágot, — győztek a háziurak, beteszik az Archimédes csavarába a bérlőket és elkövetkezik a minden üzletemberek szorongattatásának órája is.

A kormányelnök a lankadatlanul deputációzó háziurak egy küldöttsége előtt a házak felszabaditására nézve tett állitólagos igéretét megismételte, kijelentvén, hogy elitéli Bernolák miniszter humánus rendelettervezetét és »komoly« lépéseket fog tenni a háztulajdon visszaadása felé.

Ha ez igaz, ugy Bernolák miniszterrel megbukott ez órában a mérséklet politikája és ezzel együtt megkezdődött egy olyan hallatlan drágaság uj szaka, amelynek számai az osztrák pénz világába kivánkoznak.

A kormány ezzel elejtette a városok érdekeit, az ipar és kereskedelem kisebb katonáit, kiválasztván magának a háziurakat és a nagytőke, nagyipar, nagykeresekedelemből azokat, akiknél a bérösszeg jelentéktelenül természetes regiekiadást jelent csupán.

A háziurak sikeréről a következő jóslat ad hirt:

»Az üzlethelyiségekre vonatkozó béremelésnek eddigi korlátozása megszünik. A felmondás azonban itt sem lesz még korlátlanul megengedve.

A megüresedő lakások bérbeadása és bérének szabad meghatározása a háztulajdonos jogkörébe száll vissza. Egyedüli követelmény, hogy az ily lakások is csak lakásjogosultsággal biróknak juthatnak. Itt a Lakáshivatalnak szerep nem jut.

A lakáscsere az érdekelt bérlők és háztulajdonosok közötti szabad megegyezés alapján történhetik. A Lakáshivatalnak itt sem jut szerep

Ötszobás és nagyobb lakások nem lesznek szabadon felmondhatók, de bérösszegüket a tulajdonos határozza meg. A Lakáshivatal itt sem avatkozhatik be. Az öt szobába nem számit b az iroda- és rendelőhelyiség.

A kisebb lakások bérének maximálása csa fokozatosan fog megszünni, de a maximálás

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

Püspöki uradalmi
borpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrinyi-u. 7.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

alapra helyeztetik, tudniillik szobánként lesz a megengedett évi bérösszeg limitálva, ugy hogy itt a legkisebb lakások, egy-kétszobások enyhébb elbánás alá esnek, 3000 korona lenne az egyszobás, 7000 a kétszobás, 12.000 a háromszobás és 18.000 korona a négyszobás lakások évi bére a közüzemi pótlék nélkül. Előszoba, cselédszoba és fürdőszoba után alacsony külön bér számittatnék.

A kincstári részesedés, mint teljesen igazságtalan, sőt abszurd adóztatás, egészen elesnék. A felszabaduló béremelkedések folytán oly bevételtöbblet állana elő a vonatkozó házadóból és az azzal együtt emelkedő mellékadókból, hogy ez teljesen fedezné a közhivatalnokok akár tizszeresére emelt lakbérét is.

Az albérleti összeg, amennyiben a főbérletnek arányos összegét meghaladja, a háztulajdonost illeti meg.«

Ez a hét pont a háziurak és a bérlők között a lakásügyi trianoni »szerződés« viszonyát van hivatva szabályozni, amelynek nyomán megindul a városok tulnépesedésének lecsapolása, a kivándorlás, a menekültek visszaözönlése, a tehermentesités, az üzletek bezárása és a magyar 1000 koronás államjegynek »aprópénzzé« való átváltozása. Ennek a hét pontnak megvalósulása esetén olyan drágaság fog bekövetkezni, hogy még a miniszter sem tud venni majd egy rend ruhát az egész évi fizetésén sem!

A háztulajdonosok rajvonalában már e hó elején hirül adták a »szakácsparancsok« e hires hét pont eljövetelét, mert finom ajánlott levélkék repültek be az üzletekbe, hajmeresztő béremeléseket kérvén.

Egyik-másik kartársunk bemutatta a zsarolás klasszikus esetének néhány példányát, amelyből tájékozás végett szemelvényeket közlünk.

Egy söntés és két teremből álló vendéglő 35.000 korona évi bérét a jószivü bőrfürészelő csekély 600.000 koronára emelte fel, csupán a 17-szeresére.

Korcsma évi 7000 korona bére helyett a loyális háziur 150.000 koronát kért.

Egy Rottenbiller-utcai udvari szatócsüzlet, — egyuttal lakóhely is — évi bérét a mérsékelt étvágyu háziur pont százszorosára emelte.

Egy hetedik kerületi mag-üzlet évi bére 40.000 koronáról félmillióra emelhető a háziur szerint.

Igy folytathatnók a béremelési értesitések sorozatát, amelyekben az emelésnél a tavalyi béremelési rendeletre hivatkozik a papirpénz sadistáinak egész sora.

Mi fog bekövetkezni a hires hét pont első szakasza után, — arról nem is tudunk képet sem alkotni.

Tudjuk azt, hogy az üzletbérek mindenkori magasságában vezették a kávéházak és vendéglők és ha hozzátesszük azt, hogy mi a multban is kedvenc céltáblái voltunk a háziuraknak, — könnyen kiszámithatjuk, hogy a reánk szabaditott Shylockok átlag 30—50-szeres béremelési tömegmészárlást fognak rendezni sorainkban.

Ezen hivatalos bérlőpogrom ellen jelenleg semmi védelem nincsen, a birói beavatkozásnak még csak a lehetőségétől is elüt a fenti hét pont és szerintük itt csak a büntetőtörvénykönyv 350. §-át hivhatjuk segitségül, amely szerint: »aki azon célból, hogy magának, vagy másnak jogtalanul vagyoni hasznot szerezzen, valakit erőszakkal, vagy fenyegetéssel (felmondás, kilakoltatás) valaminek cselekvésére, eltürésére vagy elhagyására kényszerit, amennyiben cselekménye sulyosabban büntetendő cselekményt nem képez, a zsarolás vétségét követi el.«

Amint ez a hét pont beigéri, abból az anyagi tönk és a most még kiszámithatatlan drágaság válik teljesen bizonyossá.

Ha ez a pont tényleg a kormányelnöki igéret alapján született meg, akkor kétségtelen a kormány közömbössége a drágaság tekintetében és

Szenzációs találmány! **HORDÓUJDONSÁG!** Világszabadalom!
TELEFON: József 36—67 TELEFON: József 36—67
A feltaláló: **Radó Sándor**, Budapest, IX., Üllői-ut 55. szám.
A PATENT HORDÓZÁR használata mellett nem kell többé dugó, megszünik a hordók megfurása, a szájdongák sérülése, eltörése, átvételekhez nem kell zsákokban garmadaszám fadugókat, szerszámokat, pecsétviaszkot, tömitőrongyokat stb. cipelni, hanem egy kis „Patent Wertheim-kulcsot" a zsebben, mert minden hordó egy pillanat alatt légmentesen elzárható vagy kinyithato
Kész hordók, ujak és használtak minden nagyságban és mennyiségben a legkiválóbb minőségben raktáron vannak.

ez az állásopnt annak a pénzügyi politikának győzelmét jelenti, amely Orell Füssli zürichi cég gyártmányainak felelőtlen szaporitására támaszkodik és nem riad vissza attól a magyar jövőtől, amely az osztrák »jelen«-ben már megtekinthető.

Ma a politikai lövészárkokban sürün puffognak a cáfolatok és fenntartások és nincs kizárva, hogy a kormányelnök kétfenekü táskájából mérséklő nyilatkozatot is tud előhozni.

Uri huncutság a politika, amelyben elfér annak a lehetősége is, hogy a »házfelszabaditó« elnök a választások után megtalálja az ostort, amelylyel visszaveri odujaikba a lakók rémeit, mert nem meri majd vállalni a rettentő felelősséget a drágaság és pénzelértéktelenedések miatt pont a budapesti szegény háziurak kedvéért és megelégszik azzal is, hogy elejtette egyik humánus érzésü miniszterét, aki éppoly örömmel szalad el miniszteri székéből közbecsülésben, amilyen kellemetlenül fogadta el annak idején. A közel jövő (választások után) meg fogja mutatni, hogy a kormány mennyiben azonositja magát azokkal a háziurakkal, akik ötvenszeres és százszoros béremelési szándékaikkal méltán megérettek akár a fegyházra, akár a tébolydára.

Mi egyfelől támaszkodunk a Btk. 350. §-ára, másfelől pedig arra a hitünkre, hogy egy magyar miniszterelnök nem adja oda a kormánya tekintélyét egyetlen olyan rendelethez sem, amely a százszoros béremelők nyiltan bemutatott országrontó hadjáratát erősitené, hanem bevárja az általa vezérelt választások alapján összeülő népképviselet törvényhozási ténykedésének idejét és ott is a néprétegek egymás elleni harcában csupán a józan teljesithetőség határáig engedi el azokat, akik pénzéhségükben emberi mivoltukból teljesen kivetkőzni látszanak.

A drágaság okai hivatalos megvilágitásban.

— Üres nyilatkozatok megoldási lehetőség nélkül. —

Az a rendszer, amely országunk közélelmezési ügyét decentralizálta, — drágaságra, elviselhetetlen drágaságra vezetett és most, mikor a különböző felelőtlen Pilátusok a kezüket mossák, olyan nyilatkozattömegek látnak napvilágot a sajtóban, hogy a szegény ember részint nevető-, részint pedig sirógörcsbe esik.

Dr. Biber Gyula, az O. K. A. B. elnöke szerint »az általános drágaság erősen a világparitás felé tendál és a kereseti lehetőségek javulását a világkereskedelembe való bekapcsolódástól várja. A drágaságért lényegesen okolja a közvetitő kereskedelmet, amelyet szerinte nem lehet rendeletekkel kireparálta. Igaza van, rendeletekkel nem, de börtönnel igen.

A gabonaárakat és gabonakereskedelmet legálisnak tartja az elnök ur — hiszen a termelőre nincs árhatár — és ugy véli, hogy hiába adnak ki ujabb rendeleteket. Ez nem javit az állapotokon mindaddig, amig az emberek maguktól nem lesznek jobbak. A keresztény erkölcsök alapjára kell helyezkedni az egész vonalon.

A husárakra is csinos kis magyarázattal szolgál, amelyet azzal vél megvilágitani, hogy csökkent az állatfelhozatal. Ezt pedig előidézte a zöld takarmány. A gazda most már nem kényszerül állatját minden körülmények között piacra vinni. Ha nem igérnek érte neki tetsző árat, egyszerüen vár az eladással. Kétségtelen, hogy a hus körül is tulteng a közvetitő kereskedelem, de — sajnos — ma ezen sem tudunk segiteni, mert az egész régi berendezkedés felforgatására nem vállalkozhatunk. Valószinü, hogy az általános viszonyok javulásával egyidőben e téren is enyhülnek a bajok.

A cukor eltüntetésére nézve az a véleménye az elnök urnak, hogy itt is a spekuláció dolgozik. Most már az a kérdés, hol lehetne nyakoncsipni ezt a bünös spekulációt? Valószinü, hogy a közforgalomba adott cukor nagyrészét a cukorkagyárosok vásárolják össze. Minden sarkon uj cukorkásbolt nyilik és az egész városban cukorkaláz tombol.

Ezzel szemben Kovács urnak, a füszeresek elnökének a cukorra nézve ez a véleménye:

»Tapasztalataink szerint téves az az állitás, mintha a nagykereskedők elegendő cukrot kapnának, mert amig a normális szükségleteket kiutalták, a detailkereskedők is minden fennakadás nélkül megkapták cukrukat. Ma azonban az a helyzet, hogy csak jelentéktelen mennyiséggel rendelkeznek, és igy a detailisták legális uton nem is juthatnak cukorhoz. Tudomásunk szerint sürün fordulnak a detailisták a Cukorbizottsághoz is, ahol azonban azt a választ kapják, hogy közvetlenül nem utalhatnak ki részükre cukrot. A bizottság egyesületünk többszöri panasza utján hajlandó lett volna arra, hogy 80 detailistának közvetlenül adjon cukrot, de ebbe a megoldásba mi nem mehettünk bele, mert ily módon 1900 füszeres jogos érdekeit sértettük volna.«

Mi azonban csak azt tudjuk, hogy a cukor-

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

jegyek idején jobb világ volt cukor dolgában, és ugy véljük, hogy a rendőrség nekiláthatna az árurazziáknak és az eredmény biztos.

Akad olyan közelelmezési szaktekintély is, aki azt állitja, hogy a burgonyát a közalkalmazottak »olcsóbb« ellátása drágitotta meg. Nem nevezi meg magát, jól teszi.

Egy másik honmentő elme a kenyér drágulását nem abban találja, hogy a gabona drágul, hanem a forgalmi adóra keni rá a drágitást; pedig ez a kapacitás is hallott már arról gazda-berkekben, hogy az uj buzáért a jó falu csekély 5000 koronát remél kapni.

Az állam — közegeiben — csendesen szemlélgeti ezt a sok szalmacsépelést és maga is tovább drágit.

És mig az összes hivatalviselők versenyezve mentegetik a termelés szüntelen árdrágitását, — addig gyors tempóban zárják be az iparosok és kereskedők egész sorait árdrágitásért uzsorabirósági itéletek alapján.

Kacagj bajazzó!

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT UDITÓVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

BORPALOTA
R. T.

Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII TELEFON KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

A magyar hus és az osztrákok. Mióta a kormány a marhák kivitelét megtiltotta és amióta ennek következtében az osztrákok nem bővelkednek a pecsenyében, a magyar határ mentén külön kis bandák alakultak. Ezeknek az a céljuk, hogy a körzetükben lakó és husra éhes sógorokat marha- és borjuhussal ellássák és hogy igy azok a kiviteli tilalmat ne érezzék. Miután pedig ezt a müveletet csak csempészés utján vihetik véghez, hát a bandák tulajdonképen csempészekből verődnek össze, akik az utakat, a viszonyokat és az embereket ismerik. A napokban egy ilyen társaság Ágfalván tett látogatást és ott a vámőröket kereste föl, hogy megvesztegesse. Miután azonban ilyetén szándéka nem sikerült, hát a fegyveres banda tagjai a négy magyar vámőrt egyszerüen elrabolták és most mint tuszt tartják vissza, azt az üzenetet küldve át a magyar részre, hogy a vámőröket csak akkor engedik haza, ha a kormány az állatkiviteli tilalmat megszünteti.

A kétszer eladott vendéglő. Kisórsy György megvásárolta Hermann Miklós vendéglőstől és annak feleségétől született Kiss Teréztől a közös tulajdonukat képező rákospalotai vendéglőjüket s annak vételárára előlegképpen 40 ezer koronát fizetett ki. Mikor az átadás ideje elkövetkezett, a vendéglő tulajdonosai nem adták át, sőt az előleget sem fizették vissza, mert a pénzt elköltötték. Kisórsy bünvádi feljelentést tett és ennek alapján a budapesti királyi büntető törvényszék a vendéglőre és berendezésére bünügyi zárlatot rendelt el. Hermann ezzel sem törődött, hanem a vendéglőt és a berendezést eladta még egyszer Korintusz Ferencnek egymillió 100 ezer koronáért s az előlegül innen is felvett 280 ezer koronát is elköltötte. A rendőrségen az ujabban érkezett feljelentés alapján Hermann Miklóst letartóztatták.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: május 24-én Artner Alajos vendéglőjében, VI., Nagymező-utca 41, 31-én Gráf János vendéglőjében, VI., Andrássy-ut 80; junius 7-én Csizmadia Ferenc vendéglőjében, I., Fehérvári-ut 114. Budafoki villamos megálló.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: junius 2-án özv. Avar Lászlóné urnőnél, I., Hadnagy-utca 3.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron.
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII. ker., Király-utca 3. sz.

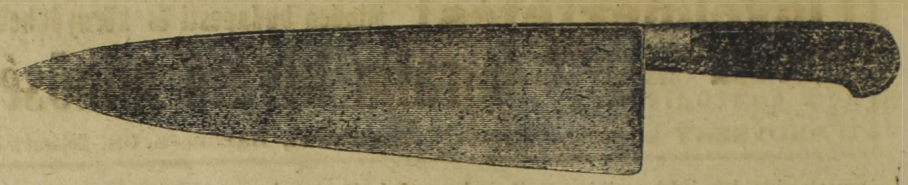

A nyugdijegyesületből. A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága Bokros Károly elnöklete alatt tartotta rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatta a budapesti választmány és szombathelyi választmány elszámolásait. A budapesti választmány f. évi április havi elszámolása szerint a bevétel 6924 K 34 fillér, feleslege 1050 K 04 fillér volt. A szombathelyi választmány f. évi április havi elszámolása szerint a bevétel 2871 K 51 fillér, kiadása a folyósitott nyugdijakkal együtt 279 K 81 fillér, feleslege 2591 K 70 f volt. Mindkét választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára befizettetett. Ezen elszámolások tudomásul vétele után özv. Hartmann Antalnénak kérelmére az igazgatóság özvegyi nyugdij helyett végkielégitést állapitott meg, végül az e hó folyamán belépett négy uj tag igazolványának kiállitása után az ülés véget ért.

A mészáros- és hentesüzletek szombati zárórája. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel a mészáros- és hentesüzletek szombat esti záróráját kizárólag Budapest székesfőváros területén május 13-tól szeptember 9-ig esti féltiz órában állapitja meg, azzal a korlátozással, hogy az emlitett üzletekben este nyolc óra után csupán friss hust szabad árusitani. Baromfi, valamint halfélék szombat este nyolc óra után ezekben az üzletekben sem árusithatók. Szeptember 11-től kezdve a mészáros- és hentesüzletek a székesfőváros területén ismét csak esti nyolc óráig lesznek nyitva tarthatók.

A bécsi paradicsom. Alig két nap után ismét megdrágult a kenyér Bécsben. A kenyérliszt kilója 660 koronáról 680 koronára emelkedett. Ez már a kenyérliszt második drágulása e héten. A külföldi husbehozatalban fellépett zavarok folytán a husárak egyre emelkednek. Ma egy kiló marhahus 3700, 1 kiló borjuhus 3800, sertéshus 4200, szalonna 3900 koronába kerül. Ujabb drágulás várható.

Bécs harca a vigalmi adó ellen. A bécsi kávéháztulajdonosok a vigalmi adó emelése ellen inditott akciója, ami egyelőre a kávéházi hangversenyek megszüntetésére vezetett, most sulyos veszedelmekkel fenyegeti az osztrák fővárost. A kávések ipartársulatával ugyanis kapcsolatban áll tizennégy élelmezési ipartársulat — mészárosok, hentesek, tejkereskedők, stb. — és ezek elhatározták, hogyha a kávések követeléseit hétfőig nem teljesitik, mindazokat az üzleteket, amelyek élelmiszer-ellátással kapcsolatosak, a pékboltok kivételével, bezárják. Az akció következtében legsulyosabban érintett zenészek mindenben egyetértenek a kávésokkal.

Mikor zárjanak a lacikonyhák. Ismeretes az az ujabban szigoruan végrehajtott rendelkezés, amely szerint a piaci árusok üzleteiket délután 1-től 4-ig bezárni, illetve áruikat letakarni tartoznak. A piaci árusok egyrésze belenyugodott ebbe a rendelkezésbe, amelynek oka egyrészt az, hogy ebben az időben az üzleteket is zárva tartó piaci kereskedők a piaci bódék nyitvatartása következtében ne károsodjanak, másrészt közegészségügyi szempontból is kivánatos, hogy ez alatt az idő alatt a piacokat kitakarithassák. Az árusok egy másik része, kevés kivétellel, lacikonyha-tulajdonosok, többizben küldöttség utján kérték a polgármestert, hogy a rendelkezést helyezze hatályon kivül. A kérelemnek engedve a főváros közgazdasági ügyosztálya utasitotta a kerületi előljáróságokat, hogy a lacikonyhákat, mint nem ipari árusitóhelyeket, mentsék fel az üzemzárás kötelezettsége alól.

Kártya-razziák. Az utóbbi napokban több feljelentés érkezett a főkapitányságra, mely a rendőrség tudomására hozza, hogy a különféle magánházakban, magánlakásokban, volt szinésznőknél, pincéreknél s egyes szállodai szobákban nagyarányu kártyapartik folynak, amelyeknél nem szokatlanok a milliós nyereségek vagy veszteségek sem. Az elharapódzó kártyaszenvedély meggátlására dr. Czibor Ferenc detektivfőnök azt az utasitást adta, hogy több razziával vessenek véget a magánlakásokban duló kártyajátékoknak és azokat az embereket, akik ezekben résztvesznek, igazoltassák, azokat pedig, akik nem tudják magukat igazolni, állitsák elő a főkapitányságra és ha van rá lehetőség, a toloncház utján szabaditsák meg a fővárost tőlük.

A nagyarányu razziák meg is indultak, de nem jártak minden helyen eredménnyel, mert egyes házakban már a házmestertől csengő szólott fel a kártyaszobákba, ugy hogy mire a detektivek az első vagy második emeletre értek, már minden csendes volt, csak nyugodt máriásozás vagy alsózás foglalta el az óriási összegekben folyó szerencsejátékok helyét.

Azonban még igy is sikerült néhány rajtaütés. Igy például a Dob-utcában robbantottak fel egy kártyaklubot egy állitólagos szinésznő lakásán. A kártyázók közül azonban senkit sem lehetett előállitani, mert valamennyi vendég igazolta foglalkozását és budapesti illetőségét. Itt mindössze csak az ugynevezett koporsót, a kártyákat és néhány ezer koronát foglalhattak le a detektivek.

Már nagyobb eredménnyel járt az Akácfa-utca 6. számu házban tartott razzia, ahol egy pincér

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

lakásán fedeztek fel nagyarányu kártyaklubot. Ide vidéki marhakereskedők és földbirtokosok jártak, akiket a pincérnek a mulatókból sikerült összeszedni a kártyapartikhoz. Ezt a pincért előállitották a főkapitányságra, miután azonban igazolta, hogy sohasem volt büntetve és rendes foglalkozása van, elbocsátották, de tiltott szerencsejátékok üzése miatt ugy ellene, mint a kártyapartik összes résztvevői ellen megindították az eljárást.

E két razzián kivül több eredményt nem is tudtak a detektivek elérni, mert megállapitották, hogy inkább egyes magánklubokban folynak nagy kártyázások. Ezeknek müködéséről olyan bizalmas jelentések fekszenek a rendőrség előtt, hogy ezek alapján néhány napon belül kénytelenek lesznek a magánklubok életébe is beleavatkozni.

Még meg sem kezdődött a nyári fürdőszezon, máris olyan jelentések érkeztek a főkapitányságra, amelyekből megállapitható, hogy a kártya székhelyét a fürdőszezon alatt a Balaton környékére fogja áttenni. E feljelentések szerint Siófokon, Földváron, Szárszón és Lellén bizonyos klubok villákat vettek ki. Éppen ezért már most intézkedtek a rendőrségen, hogy a fürdőidény alatt ne csak Budapesten tartsanak kártyarazziákat, hanem budapesti detektivek a balaton-környéki fürdőhelyeken is. Hogy e razziák minél eredményesebbek legyenek, a kártyajátékokat ellenőrző két detektivcsoportot jelentősen kibővitik. Ez a két kibővitett ellenőrző detektivcsoport munkáját már a jövő hónap elején megkezdi.

Kocsisok tejhamisitása. A tejforgalmi vállalatok már többször panaszt tettek, hogy a főtelepekről a viszontelárusitó üzletek és fióküzletek részére szállitott tejet és tejtermékeket a szállitókocsit kisérő kocsisok és személyzet utközben nem ritkán az ólom- vagy acélzár felnyitása és ujra lezárása mellett meghamisitja és a meghamisitott árut adja át a viszontelárusitóknak. A főkapitány most rendeletet adott ki, amelyben utasitja az összes rendőrközegeket, hogy őrszolgálatuk teljesitése közben kisérjék figyelemmel az emlitett vállalatok tejszállitásait.

Befejezték a második lisztcsalás nyomozását Az első lisztpanama ügyében a nagy port felvert rendőri nyomozás, amint ismeretes, nem tudott tökéletesen célhoz jutni s bár a letartóztatások száma meghaladja az ötvenet, — nagyrészt takaritónők, zugügynökök kerültek a rendőrség elé, — még sem mutatkozott az eljárás során olyan eredmény, amely megmagyarázta volna, hogyan került sok milliós kárára a kincstárnak temérdek vagon hatósági liszt az ellátatlanok éléstárából közforgalmi és árdrágitó láncolásra. Majd kiderült a második lisztpanama botránya is. Dr. Bartha Gyula rendőrtanácsos nagy körültekintéssel folytatta e második fölvonásban is a rendőri nyomozás munkáját, ujabb nagyobb arányu visszaélések körvonalai látszottak a háttérben, de ez a második kutatás sem adott feleletet a kérdésre, amelyre oly türelmetlenül várakozott a közvélemény. Most végérvényesen befejeződött a főkapitányságon a második lisztpanama bünügyének nyomozása is s Bartha Gyula tanácsos elkészült részletes jelentésével, amely mintegy ötven oldalas kimerítő tényállást tartalmaz az összes vonatkozások magyarázatával. Ezt a jelentést a főkapitányság átküldi az ügyészséghez. Ezzel az aktussal záródik a nagy lisztpanama második felvonása. Ki tudhatja, talán következik még egy harmadik, egy szerencsésebb?

A kormány nem engedi az élőállat kivitelét, hogy a megélhetést elviselhetőbbé tegye, az antant pedig 28.000 állatot vesz el tőlünk és ezzel ujra felszökteti a hus árát. A Teleszkyek, Popovicsok a mindjobban megdagadó kiadások ellenére is belekapaszkodnak a bankóprés kerekébe, az antant pedig egy hárommilliárdos uj kiadás hurkát veti a nyakunkba. Ilyen körülmények között szinte magától adódik néhány kérdés: kinek dolgozunk? Mi ér többet: a rend vagy a káosz? Érdemes-e uj csemetéket ültetni, amikor tudjuk, hogy végig fognak gázolni a friss hajtásokon? És Génuában arról tanácskoztak, miként érthetnék meg egymást a nemzetek?

Közgazdaság.

Németországban ujra drágulnak a vasuti tarifák. A nyersanyagárak és a személyi kiadások ujabb emelkedése következtében a birodalmi vasutak junius 1-től 25 százalékkal felemelik a személy-, állat- és gyorsáru forgalom dijszabását. A vasutaknak szükséges anyagok drágulási indexe áprilistól májusig 80-ról 92-re emelkedett.

A gomba. Az utóbbi napok esős időjárása rendkivüli kedvezett a gombatermésnek s részben ez az oka annak, hogy a pesti piacokon meglehetősen sok ez az áru. De bármilyen bőségben kerüljön is a mindent megvásárló és megemésztő fővárosiak elé, az ára rendületlenül magas. Az erdőben termő kucsma- és csiperkegombát körülbelül ugyanolyan áron adják, mint a pincékben kellő szorgalommal termelt sampionokat, vagyis tiz dekánkint 28—30 koronáért. Egy kiló gombának tehát a pesti piacokon 280—300 korona az ára. Ezt a gombaszedőkre kedvező magas árt ma már nemcsak a főváros környékén élő svábasszonyok használják ki, de — amint halljuk — a kevésbbé kényes és a munkától vissza nem riadó tisztviselők is, akik délutánjaikon, vagy a hivatalos órákat megelőző reggeli időben a budai erdőkbe rándulnak ki, persze többkevesebb szerencsével, mert amig az egyik csak annyi

Székely Mihály Részvénytársaság
Telefon: J. 112-81.
Sürgönyc.: Borszékely Bpest.
Bornagykereskedés
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. III. 17.

DREHER-COGNAC
Special ⁂ V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

gombát talál, amennyi ebédre vagy vacsorára elég, addig a másik, a szerencsésebb, kilószámra szedi össze s ily módon több száz korona keresethez jut.

Tisztviselők, katonatisztek mint zöldségtermelők. A kormány tudvalevőleg akciót indított az alkalmazásukból kiválni kényszerülő tisztviselőknek és katonatiszteknek a mezőgazdasági foglalkozás egyik leggyümölcsözőbb ágára, a zöldségtermelésre való átterelésére. Az akció vitelével a kérdés egyik régi, kiváló ismerőjét, dr. dorzovai Nagy Ottót, bizták meg kormánybiztosi minőségben. A kormánybiztos legközelebb fogja megismertetni terveit az érdekeltek képviseleteivel. Megmaradt termelőterületünk nagy része kiválóan alkalmas a zöldségtermelésre. A makói hagyma, a fóti uborka, Kecskemét, Nagykőrös, Szeged zöldségtermékei igen kedvelt s könnyen elhelyezést találó világpiaci áruk. A zöldségtermelés aránylag nem igényel nagy befektetést s könnyen elsajátitható. Aki még nem, vagy már nem alkalmas a nehezebb mezőgazdasági munkára, a zöldségtermeléssel járó munkálatokban pár hónap alatt otthonos. A vidéki és Budapest környékén lakó tisztviselők zöldséges és gyümölcsös kertjei beszédes bizonyitékai ennek. Ez a munka nem papirvalutával, de arannyal fizet. Honfitársaink Amerikába mentek pénzt keresni, a zöldségtermelést lenézték. Az ügyes, szorgalmas bolgár nálunk találta meg a maga Amerikáját s évenkint 30—40 millió békekoronát küldött haza Bulgáriába a »zöldségből«. Természetesen az akció sikerének egyik nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy az érdekeltek dobják végre igazán sutba az előitéleteket s ha hajlamot, kedvet éreznek ilyen gyakorlati foglalkozáshoz, cselekedjenek! Cselekedjenek a maguk és gyermekeik jól felfogott érdekében.

A kivitel uj szabályozása Romániában. A román kormány legutóbb nagy ankétet tartott a drágaság kérdésében. A legtöbb résztvevő a kivitel megszoritása mellett foglalt állást. A kormány magáévá tette az ankéten elhangzott kéréseket s a kivitelt korlátozó rendelet már meg is jelent a hivatalos lapban. A rendeletet a Magyar Külpolitika legutóbbi száma részletesen ismerteti. Teljesen eltiltja a tojás, turó, sajt, szalonna, zsir, nyers-, füstölt- és sózott hus kivitelét, valamint mindenféle halét. Kivétel mindössze a caviar. Megszoritották az alábbi cikkek kivitelét: 1. Élő marhát csak ugy lehet kivinni, hogyha az engedményes az engedélyezett mennyiség ötven százalékát belföldi fogyasztásra adja át élő sulyban 4—8 leuért kilogramonként. A belföldi fogyasztásra kerülő hus árát a helyi viszonyok szerint maximálják. A kiskereskedelmi vágott hus árát a helyi hatóságok fogják maximálni. 2. Sertéskivitelnél egyharmadot kell belföldi fogyasztásra adni, élősulyban 6—10 leu árban. A helyi fogyasztás árát itt is a közigazgatási hatóságok állapitják meg. 3. Tilos a feldolgozott sertéshus kivitele is, kivéve a szalámit és a disznófősajtot. 4. A zöldség közül a hagyma és burgonya egyharmadát szintén a belföldi piacnak kell átadni. Maximális ára hagymánál 1.70 leu, burgonyánál 0.50 leu. Rendezték azt a kérdést is, hogy ki kaphat kiviteli engedélyt. A rendelet szerint csak a termelő és fogyasztási szövetkezetek és bejegyzett exportcégek exportálhatnak. De ezeknek is be kell mutatni az illetékes kereskedelmi kamarától és a prefektusi hivataltól kiállitott igazolványt.

A szőlő tavaszi munkálatai befejezést nyertek. Általában a hegyi szőlő elég jól telelt, mig a siktalaju szőlőknél a szemek hiányosan akadnak. A fejlődés két-három héttel hátrább van a rendesnél. Kecskeméten jégverés okozott kárt. Borkészlet van, de a borkereslet lanyha, az árak a termelési hely, fajta és minőség szerint 32—60 K között váltakoznak.

Bécsben, ahol május 4-én lépett életbe a felemelt vámtarifa, a nagybani borüzlet csaknem teljesen megszünt. A fogyasztói árak mindenütt emelkedőben vannak, Alsó-Ausztriában a 6%-os borért a termelők 600 koronát kérnek literenként és ezen az áron is örömest vásárolják a vevők. A bécsi vendéglősök egyébként egyidőre el vannak látva borral, mert röviddel a vámemelés előtt nagyobb tételeket vásároltak. Bécsben 10%-os borért 850, 11%-osért 900, 12%-osért 1000 koronát is fizetnek literenként.

A szesz ára. Az Országos Szeszértékesitő Részvénytársaság közhirré teszi, hogy hektoliterfokonkint általános denaturáló szerrel való denaturálás céljára szolgáló adómentes szesz 50, aetherek gyártásához szükséges adóköteles szesz 120, emberi fogyasztás céljára szolgáló adóköteles szesz 190 korona.

Áruüzlet.

A lisztüzlet tartott irányu, mert ha Ausztriába való szállitást, helyesebben az osztrák piaccal való összeköttetést egyelőre számitáson kivül is hagyják. Csehország részéről ismét élénkebb érdeklődés mutatkozik a különböző lisztkategóriák iránt. A jegyzések a következők: 0-ás 48, 2-es 43, 6-os 38, 7½-es 33, rozsliszt 38, 8-as takarmányliszt 19, korpa 16.25.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Fűszeráruk üzletmenetele a hét első napjaiban megélénkült. Egész fekete borsért több zsák vételénél 275—280 K-t, kisebb mennyiségekben 290—300 K-t kérnek. Fahéj irányzata nagyon szilárd; különösen cassia lignea selectedből van kevés, mert az aránylag csekély behozatal az utóbbi időben majdnem kizárólag törmelékre szoritkozott. Egész elsőrendü minőségü fahéjért nagyobb vételeknél 350—360 K-t, törmelékért 310—320 K-t jegyeznek. Elsőrendü hollandi kömény ittlevő nagyobb tételeiért 175—180 K-t, utonlevő áruért 170—175 K-t kérnek. Egyes zsákokban pedig 200—220 K-ért árusitják. Szegfüszeg nagybani ára 880—950 K, szegfüborsé 150—170 K.

Kávé kereslete nem tud megélénkülni s ennek következtében árai nem tudnak emelkedni. Rio Ville type 4-et egészen nagy mennyiségekben 305—310 K-ért, kisebb vételeknél 320—330 K-ért árusitanak. Nyugatindiai fajtáknak sem készlete, sem kereslete nem valami nagy. A hét elején több zsák vételénél Guatemala 490—510 K-ért, Maragogyp 520—530 K-ért volt kapható. Pörköltkávé nagybani ára 380—400 K.

Rizs iránt az érdeklődés erősen föllendült és mert az itteni készletek nem valami nagyok, az árak meglehetősen gyors tempóban emelkednek. Bassein vagontételekben 59—61 K, kisebb mennyiségekben 64—66 K. Idei Burma II. egész vagonokban 63—63.50 K, kisebb mennyiségekben 66—68 K. Másodrendü fényes japán rizs 69—72 K, elsőrendü 75—78 K.

Kakaó irányzata lanyha, meglehetősen nagy készletek vannak az itteni piacon és mert azok nehezen tudnak elhelyezkedni, az árakat nyomják. Csomagolt Korff-kakaót ládaszámra fényüzési és forgalmi adóval együtt 335—340 K-ért ajánlanak.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

Szállodák, éttermek, vendéglők részére szines és fehér **abroszok** 550 K-tól nagy választékban Fleischmann Ignác cégnél Kálvin-tér 2.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 8. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

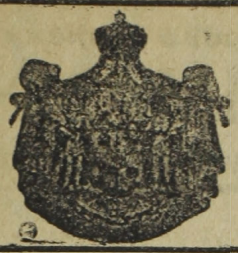
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

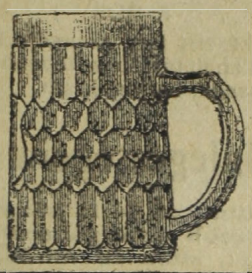
Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirművek**
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor legigenikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

BREITNER BERNÁT
JÉGSZEKRÉNYGYÁR
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

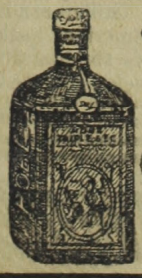
Hobé
LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyű-utca 62. szám.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István

központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83

Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS

borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság

Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20

Sárospatak
Tokaj
Budafok

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.

Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.

VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M.

bornagykereskedés

BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb

ZSIR

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

„PASTEURIT"

PINCEGAZDÁSZATI GYÁRTMÁNYOK
Budapest, VI., Felsőerdősor 48. - Tel.: József 166-24

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 11. szám. 1922 junius 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 300·— K
Fél évre... ... ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A bérmozgalom és sztrájk ügye a vendéglősiparban.

A zöldtermények kivitele.
— Tulmagas a vasuti tarifa —

Perrel követeljük vissza az 1921. évi felemelt vizdijakat

Közgazdasági szemle.
Megindultak a magyar-osztrák árucsereforgalmi szerződés felett a tárgyalások Bécsben. — A tojásexportot az állam veszi kézbe

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarorzság feltámadásában!
Amen.

A bérmozgalom és sztrájk ügye a vendéglős-iparban.

A sok követelés és visszautasitás hónapokig tartó vitája munkabeszüntetésben jutott kifejezésre, amely az alkalmazottak részéről világosan mutatta a mozgalom támadó és hatalmi jellegét az egész előkészitő eljárás folyamán, mig végezetül a kérdés gazdasági kidomboritása után az egész vonalon a tárgyalásoknak elhalasztásában nyugvópontra talált.

Általában figyelemmel kisértük a pincérek bérmozgalmának külső megnyilatkozásait, annak idején hozzá is szóltunk a küzdelem eszközeihez és okaihoz és alkalomadtán helyet adtunk a jelentkező megjegyzéseknek mindkét oldalról.

Mivel nincs semmi okunk arra, hogy a tárgyilagosság és az anyagi igazság utját bármelyik fél favorizálása kedvéért elhagyjuk, a magunk részéről megvilágitjuk a kiforrott harc okait, módját, következményeit és állását.

Iparunk sohasem dicsekedhetett azzal, hogy a munkáltatók és munkások között a munkaviszony, vagy a személyes összetartozás érzete elmélyült volna, leszámitva azt a csekély kivételt, amelyet a sok éven át dolgozó üzletvezetők, főpincérek kis száma jelentett, akik rendesen maguk is munkaadókká váltak önállósitás utján.

Az a körülmény, hogy a képesitéshez kötés előtt a munkaadók tetemes része nem tanult szakmunkásokból lett vendéglős, kávés vagy szállodás, hanem más iparról vagy foglalkozási ágból

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

tért át szakmánkra, — szintén nem volt alkalmas a munkás és a főnök viszonyának kedvezőbb irányitására.

Ipari munkásaink szakszervezeti nevelése hosszu évek során ezt a viszonyt az ellenséges érzület medrébe terelte, mert különösen a szakszervezetek éledésének kezdetén az ellenséges érzület szitása volt az egyetlen propagandaeszköz a szervezkedés megkezdésének lehetőségére.

A munkások szakszervezeti nevelése tagadhatatlanul javára vált az összesség erejének növelésére, az ipari munkás értékének gyarapitására, de két irányban mégis megteremtette a káros hatást. Egyik irány volt az internacionale érzetének felduzzasztása, amely eddig megbukottnak bizonyult a fajiság törvényén és csak az államok politikai életében rombolt. A másik káros hatás az a jelenség volt, hogy a munkás és munkaadó osztályozásánál a gyülölet kapott lábra és a munkaruhát dacba uniformálta a munkaadó szellemi tevékenységével szemben, a tagadás keserü ellenszenvének hangján szinte gőggel emelvén ki, hogy »én vagyok a munkás, te csak a munkaadó, aki eltartatod magadat velem az állam és törvények hatalmi eszközeinek védelmében.«

A sok évtizedes szakszervezeti nevelés csak érdesebb eszközökkel dolgozott és megfeledkezett a mesterségesen felizgatott lelkek csitításáról, ami sokszor lehetetlenné tette a tárgyalások felvételét. Nem ismerte a fokról-fokra haladás gondolatát és nem tudta kidolgozni az átmeneti fázisok terveit, mindent akart egyszerre és éppen ezért a mindenáron romboiniakarás jegyében tünt fel, eleve kiváltván magának az ellenszenvet.

Ez utóbbi jelenség volt a mostani bérmozgalom elnyulásának egyik oka is.

A munkások részéről az anyagi jobblét elérésére alkalmas eszközök között valósággal kapkodnak már két év óta. Csak a tulajdon visszteher nélküli megbontását célozta a százalékos rendszerü javadalmazás kierőszakolása, amely természetesen a legmerevebb visszautasitásra talált. A kockázat nélküli részesedés elérésére való dacos törekvés taktikáját csaknem két évig huzták és még azzal sem voltak tisztában, hogy melyik eszközt válasszák. A százalékos rendszert, mint teljesithetetlent, — ugy látszik — feladták, mert e mellett még részleges sztrájkot sem tudnának produkálni. A borravaló-rendszer kérdése is egyelőre jégre került, mert ezt maguk a munkások is csak elvben függesztenék fel (lásd borbélyiparban) és még ott is, ahol a százalékrendszer be van vezetve, mint például Pécsett, maguk a munkások kivánják visszaállitani a borravaló idejét.

Eltekintve a rendszertől és a tárgyalások anyagától, mely a munkások részéről ultimátum-jellegünek látszik, — ez a sztrájk, mint a drágaság okozata jelentkezik.

Oka az, hogy a borravalóval együttes napi kereset kis összege nem elég a család, az élelem, a lakás, a ruha, a fütés, a házbér folyton fokozódó magas ellenértékének fedezetére és ilyképp a nincstelenség és lerongyolódás jár a nyomán, — szóval nem lehet megélni a legredukáltabb igényekkel sem.

Kihagyván azt a néhány pincért, aki keres naponkint 500—800 koronát, a munkások nagy tömege tényleg nyomorog és rongyokban van, különösen, ha családos ember s ha a gyermekek miatt a feleség nem kereshet. Igaz, hogy ma iparunkban munkanélküliség nincsen, de ez csak idényjellegü.

Minden hatalmi eszköz, dac és tulkövetelés, valamint merev elzárkózás helyett ma a két részről összeülő tárgyaló bizottságnak a feladata csupán annyi, hogy megállapitsa a nyujtandó és kérhető legmagasabb bérösszeg számát és főleg a nyujtott szolgálatok osztályozása szerint a munkásoknak bérfokozatba való egyesitett beosztását. A beosztásnak alapjául szolgálhatna a munkaévek száma, a munkabér, a családi viszonyok, az üzletek minémüsége, stb. Olyan üzletben, ahol a téthordómunkás keres naponta 500 koronát, ott nem kevés a koszt és heti 200 korona bér; de ott, ahol napi 100 korona körül van a kereset ott a család éhezik és nincs lehetőség a megélhetésre.

A béremelés mérvére nézve a munkaadók igyekeztek követni a drágaság emelkedésének fokait hiszen ők maguk sem akarják leállitani üzemeiket bérmozgalmak miatt, de a munkások részéről belátással kell találkoznia annak a szégyenletes állapotnak, hogy a munkaadók teljesen ki vannak szolgáltatva a termelés által diktált áraknak, a nagy házbéreknek, az állami és községi terhek tulhajtott bekövetelésének, az Arvizsgáló Bizottság

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

maximálásának, — amely tehertöbbletek felmorzsolják a hasznot, sőt sulyos gondokat, időközi fizetésképtelenséget idéznek elő. Legyen elegendő iparunk gazdasági válságának dokumentálására az a jelenség, hogy egész sereg kávéház, vendéglő adta át a helyét más iparág, vagy a kereskedelem számára.

Az ostobaság vádja nélkül senki sem állithatja azt, hogy a munkaadó a béremelés tehertöbbletét az árak felemelésével átháritja a fogyasztók terhére, — mert ezt a kiváltságot ma csak a termelők osztálya élvezi a kormányzat jóvoltából, mig a munkaadók nyakán ül az uzsorabiróság, a fogház, a pénzbüntetések óriási összege, a jogelkobzások. Amig az állam fel nem szabaditja a munkaadókat az áremelés tulhajtott tilalma és megtorlása alól, addig a regiköltségekre nem lehet fedezetet találni és ha az a körülmény nem talál a munkásoknál megértésre, — akkor sokkal célszerübb, ha az üzleteket bezárják, vagy pedig csupán olyan mérvben tartják üzemben, amellyel a fedezhető terhek mellett reá nem fizetnek.

A munkaadók részéről az éttermi segédek hetifizetése junius 1-től kezdve 200 koronában lett megállapitva, mig a munkások heti 400 koronát követelnek, természetesen ellátással. A konyhachef fizetését heti 3000 koronára óhajtják emelni, a konyhalányokét 700—900 koronára; a nyári üzemekben átlag 30 százalékkal magasabb bért számitanak elérni. Aránytalanul felemelik a kisegitőszemélyzet fizetését, amely emelés mérvére éppugy nem lehet magyarázatot találni, mint a zöld üzletekben felcsigázott bérkivánalmakra.

Nem célunk itten az egyes munkakörökre felajánlott vagy kikövetelt bérek taxativ felsorolása, de az bizonyos, hogy a mai árak mellett az emelés mérvének a munkások részéről követelt honorálásáról szó nem lehet általánosságban. Ha az egyes üzletek teljesitőképessége nagyobb és azok látogatottsága folytán több a keresete, az ott alkalmazott munkásoknak, — ezt a borravalótöbbletet nem lehet az általános kalkulálás alapjául elfogadni, sem pedig az összes pincéreket a luxusüzletekben foglalkoztatni.

A kisebb regieköltségü üzletek inkább elbirják a fixfizetések emelését, mint a középüzemek — és állitjuk, hogy nincs a fővárosban két olyan üzlet, amelynek azonos forgalma és regieje volna, amiből az következik, hogy alig lehetne az egységes munkabértypust a mi iparunkban megvalósitani.

Nem lehet kétséges, hogy a megegyezésre alkalmas alapot a kölcsönös jóakarat meg fogja találni; egyfelől a számok fogják beigazolni, hogy heti 200 korona fizetés még ellátással együtt sem elég a családos munkásnak akkor sem, ha napi 200 korona borravalót keres; de másfelől is mérlegelni kell, hogy heti 3000 koronás bér ellátással csak az osztrák papirpénz-világban találhat kielégitésre.

Kifogásolható az a hátbatámadás, hogy a szrájkkal való fenyegetés és a részleges sztrájk az ünnepek küszöbén köszöntött be, mert ez olyan felekhez, akik magukat egyenlő erejünek tartják, nem éppen illő fegyver és ugyancsak alkalmas a helyzet elmérgesitésére és a higgadt megfontolás befolyására, de a tárgyalások levezetésében sem válik előnyére a munkásoknak.

A bérmozgalom külső képe az volt, hogy szombaton, junius 3-án több nagy üzemben rövid ideig tartó sztrájk is volt, amelyet azonban hamarosan lefujtak, mert közben a felek megbizottjai megkezdték a kollektiv szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat. Rövid ideig tartó munkaszünet volt a következő üzemekben:

Pósch étterem, Pilseni sörcsarnok, Deli étterem, Szeged étterem, Tó terem, Neusiedler étterem, Erdélyi étterem, Opera étterem, Hoffmann étterem, Balla és Juhász. Több üzemben, ahol a pincérek ugyancsak azon voltak, hogy megszüntessék a munkát, a szervezet vezetősége még idejében a tárgyalások megindításáról tehetett közlést, ugy hogy azokban nem is került a sor munkamegszüntetésre.

Igy tehát — legalább a pünkösdi ünnepekre — a vendéglősiparban elmult a sztrájk veszedelme. Ugy az ipartestület, mint a pincérek szervezete részéről azt az értesülést kaptuk, hogy a vendéglőkben az ünnepek alatt mindenütt folytatják a munkát.

A kávésiparban a békéltető tárgyalások nem is jutottak érdemleges stádiumba. A kávések nem voltak hajlandók kollektiv szerződés megkötéséről tár-

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

gyalni és igy a piscérek otthagyták az üzemeket. A következő kávéházakban tört ki a sztrájk:

Angol kávéház, Pátria, Palermó, Riviéra, Seiffert, Belvárosi, Grádó, Hangli-kioszk, Várkert-kioszk, Abbázia, Király kávéház és több kis kávéházban.

Iparunkban tehát a tárgyalások még ezután fognak lefolyni. Egyik-másik helyen az üzlettulajdonosokkal szemben annyira aggresszív fellépést tanusitottak, hogy az üzlettulajdonosok a rendőrség segitségét kérték. Rendőri beavatkozásra mindeddig azonban sor nem került, mert a sztrájkolók az üzlethelyiségből kivonultak.

Az egyelőre még csak részleges pincérsztrájkkal szemben, hazafias meggyőződésből, mert ugy tudjuk, hogy hatalmi kérdésről van szó, a Csaba Bajtársi Szövetseg egyetemi hallgató tagjai jöttek a vendéglősök és kávésok segitségére. Az ifjakat a kora esti órákban alármirozták, s ahol a pincérek abbahagyták a munkát, ők vették át a kiszolgálást. Borravalót vagy fizetést nem fogadtak el és minden szolgálatot elláttak, amit eddig a szervezett alkalmazottak végeztek. Igy pl. konyhaleánnyá lett a müegyetemi hallgató és a csaposlegény is egy-egy jobban megtermett egyetemista. Az egyik vendéglőben, az Üllői-uti Erdélyiben orvostanhallgatók szolgálják ki a vendégeket. A kiszolgáló ifjak háborithatatlanságára társaik ügyeltek, hogy tudniillik támadás ne érje őket. Repülő-csoportok járták be azokat a környékeket, ahol kollégáik müködtek, nehogy a sztrájkolók részéről meglepetés érje őket.

Nem érdektelen megemliteni azt, hogy több vendég különösen a főpincérek és fizetők borravalója ellen nyilatkozik, abból a felfogásból indulván ki, hogy szivesebben dijazza az őt kiszolgáló éthordót, és egyáltalán helyteleniti a fizető részéről teljesitett pénzátvétel külön honorálását, megjegyezvén azt, hogy a főpincérek sohasem voltak borravalóellenes hangulatban.

Feltesszük a kérdést: nincs igaza?

A küzdelem sorsa tehát még nem dőlt el, azért merjük állitani, hogy az a fél fog nyerni, amelyik több önuralmat, mérsékletet tanusit.

Szeretnénk tudni, hogy existenciális ellenségeink, az Árvizsgáló Bizottság és uzsorabiróság mekkora figyelmet szentel e bérmozgalom iránt, és hogy képzelik el fokozódó terheink mellett a régi maximált árak fenntartását?

A zöldtermények kivitele.

— Tulmagas a vasuti tarifa. —

A Zöldségforgalmi Tanács ülésén már elvben hozzájárultak ahhoz, hogy a belföldi piacon feleslegként mutatkozó friss főzelékfélék kivitelére szállitási igazolványt adjanak. Ez vonatkozott volna főként a salátára és zöldborsóra. Salátából azonban eddig alig néhány vagonnal vittek ki, mert kitünt, hogy a tulmagas vasuti tarifa nemcsak a belföldi eladást teszi lehetetlenné, hanem az exportra sem kedvező, miután a messzebb való szállitás annyira megdrágitja az árut, hogy a külföldön lehetetlen értékesiteni.

Zöldborsót pedig még nem lehet exportálnunk, miután egyelőre magunk is behozatalra vagyunk utalva. Ugyanis az eddig piacra került zöldborsó Olaszországban termett. Azért is olyan horribilis az ára. Hasonló a helyzet az uj burgonyával is. A laikus publikum azt hiszi, hogy a budapesti piacokon 60 koronáért mért uj burgonyát valahol Szabolcsban ásták ki a földből. Pedig ez is jórészt Olaszországból importált áru. Az idén legalább két-három héttel elmaradt a tavaszi érlelés. De még normális fejlődési viszonyok között is hazai termésü uj burgonya julius eleje előtt nem szokott piacra kerülni.

Ezen az elemi igazságon elindulva, illetékes helyről annak megállapitására kértek fel, hogy a főváros uj olcsó burgonyaakciójáról megjelent hiradás teljesen alaptalan kombinálgatás.

Az sem áll, hogy a Zöldségforgalmi Tanács az exportőröket bizonyos leadásos rendszerre kötelezné. Ennek éppen az ellenkezője az igaz. A zöldségexportőrök a megszabott kiviteli illetéken kivül semmi más szolgáltatásra nincsenek kötelezve. A főváros gyümölcsakciójáról terjesztett hiradás is valótlan.

Az egyes főzelékfélék illetékmentes kivitele nem vált hasznára a belföldi fogyasztásnak, mert a kivitel emelkedésével természetesen kevesebb áru marad a belföldi piacokon és az áremelkedés egyre tovább tart.

A kedvező időjárás elég korán érlelte meg a cseresznyét és a korai gyümölcsfajtákat. De alig kezdték szedni a gyümölcsöt, máris megrohanták ausztriai és németországi exportőrök a termelőket és lekötötték kivitelre a termés jelentékeny

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS** behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**

IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

részét. A hazai piacokra csak kevés áru jut és ennek a kevés árunak az ára pedig napról-napra emelkedik.

A közélelmezési minisztérium értesülésünk szerint minden áron meg akarja nehezíteni a kivitelt, mert csak ezt az eszközt látja alkalmasnak arra, hogy a belföldi fogyasztás részére nivellálja az árakat.

A legközelebbi napokban megkeresést intéz a pénzügyminiszterhez, hogy a gyümölcs és friss főzelék kiviteli illetékét a lehető legmagasabbra szabja meg.

A közélelmezési minisztérium szakítani akar az elmult esztendőkben kifejlődött azzal a gyakorlattal, hogy az ugynevezett primőr élelmicikkeket kivételes elbánásban részesitsék. A primőrök rövidéletüek, alig pár napig hatnak az ujdonság ingerével, ezért nem érdemes ezekre a cikkekre azt a megkülönböztetett és különleges szabályokat alkalmazni, amelyekkel az elmult években a közélelmezés illetékes tényezői dédelgették ezeket az élelmicikkeket.

Ezután oly magas lesz a kiviteli illeték, hogy aligha igérkezik lukrativ üzletnek az export, de legalább a belföldi fogyasztásnak kellő mennyiségek fognak rendelkezésre állni.

A közélelmezési minisztérium sürgeti a pénzügyminiszter döntését, mert a gyümölcsérés ideje közeledik és nem akar elkésni azokkal az intézkedésekkel, amelyekkel a belföldi fogyasztás érdekeit szándékozik megvédeni.

Perrel követeljük vissza az 1921. évi felemelt vizdijakat.

Nemrégiben a főváros a vizdijakat köbméterenkint két koronáról nyolc koronára emelte fel és ugyanekkor a kávésokra és vendéglősökre kimondották, hogy a felemelt vizdijakat visszamenőleg szedik be. A közgyülési határozatot a belügyminiszter is jóváhagyta és mintegy három hete az összes budapesti kávésok és vendéglősök fizetési meghagyást kaptak az 1921-es évben fogyasztott viz dijának különbözetéért, amely — számitásba véve, hogy egy-egy kávéház naponta 15—20 köbméter vizet fogyaszt — csaknem mindenütt 20.000 korona körül mozog. A fizetési meghagyás szigoru felszólitást tartalmazott, hogy ha nyolc napon belül nem fizetik le a megfelelő összeget, lezárják helyiségükben a vizet. Igy tehát mind kénytelenek voltak fizetni. A visszamenőleges felemelésbe azonban korántsem nyugodtak bele.

1921-ben az Árvizsgáló Bizottság a kétkoronás vizdijat kalkulálta be az árakba és igy szabta meg az ételek árát. A leves három korona volt, a fekete 7 K, a tea 7 korona. A város a vendéglősökön és kávésokon beszedheti visszamenőleg a felemelt vizdijat, de a vendéglős és a kávés az igy beállt árdifferenciákat kénytelen elviselni, mert vendégeitől nem kérhet magasabb árat visszamenőleg.

Egyénenként már többen megfelebbezték és nem egy a bíróságnál keres jogorvoslatot a határozat ellen. A kávések között különben most élénk mozgalom indult meg, hogy mind pörrel éljenek a várossal szemben. A mozgalom egyik főirányitója a következőket mondotta:

— Ma egy pohár viz többe kerül nekünk, mint hajdan egy csésze kávé, mert egy pohár kimosásához hét-nyolc pohárnyi viz kell. A főváros vizmüvei velünk magánjogi szerződésben állanak és csak a még el nem fogyasztott viz árát emelhetik fel, a már elfogyasztott és kifizetett viz diját ellenben nincs joga visszamenőleg felemelni. Sajnos, a visszamenőleg felemelt vizdijat kénytelenek voltunk kifizetni, mert terrorisztikusan megfenyegettek bennünket a viz lezárásával. Most azonban ügyvédnek adtam át a dolgot, aki már beperelte a fővárost és visszakövetelem a befizetett összeget. Ugyanigy járt el több kávés és vendéglős is és valószinü, hogy valamennyi budapesti kávés és vendéglős követelni fogja visszamenőleg a felemelt vizdijért fefizetett összeget.

Egyik kiváló jogász igy nyilatkozott a kávések követeléséről:

— A főváros törvényes hatáskörét tullépte, mert nem volt jogositva a vizdij tekintetében egyoldalu megállapitás alapján szabályrendeletet alkotni visszamenő hatállyal. A vizmüvek és a fogyasztók magánjogi szerződő felek, minthogy pedig a magánjog visszaható erőt, különösen pedig jogfosztó visszaható erőt nem ismer, törvénybe ütközik ez az intézkedés.

A főváros gazdálkodása és a nagyközönség

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

fizetőképességének teljes kimeritése az utóbbi években minden erőszakosságot meghalad.

A visszamenőleges fizetések kicsikarására kifejtett erőszak azt engedi sejteni, hogy a főváros pénzügyi intézői nem értenek a dolgukhoz és elkövetett hibájukat jogtalan uton akarják reparálni. Ha a főváros, mint jogi személy üzletet köt, ugy tartsa magára nézve is kötelezőnek az üzletkötés törvényszabta korlátait, amelyeken, ha ugyan belügyminiszteri segédlettel tul is tette magát, a birói itélet elől meg nem menekedhet, ami ugyan szép bizonyitéka lesz a főváros politikájának.

Miért utazik a főváros a kávésokra és vendéglősökre?!

Közgazdasági szemle.

Megindultak a magyar-osztrák árucsereforgalmi szerződés felett a tárgyalások Bécsben.

— A tojásexportot az állam veszi kézbe. —

Megindultak a magyar-osztrák árucsereforgalmi szerződés felett a tárgyalások Bécsben. A nagyjelentőségü tárgyalások előreláthatólag sokáig fognak tartani. Bud János dr. közélelmezésügyi államtitkár, aki a tárgyalásokon a magyar kormányt Bécsben képviselni fogja, a kompenzációs tárgyalásokról a következőket mondotta:

— Rövidesen utazom Bécsbe, ahol megkezdem a tárgyalásokat az illetékes osztrák minisztériumokkal. A tárgyalások legfőbb pontja a borvám és a marhakivitel kérdése lesz.

— Ha az osztrákok engedékenységet fognak tanusitani a hihetetlenül magas borvámok ügyében, ha lehetővé fogják tenni, hogy nagyobb mennyiségü bort tudjunk exportálni, akkor természetesen a magyar kormány sem fog elzárkózni a marhakivitel ügyében, mely kétségen kivül nagyon fontos az osztrákokra nézve. Minden valószinüség szerint a most fennálló nehézségeket el fogjuk tudni oszlatni, ugy hogy az áruforgalmi csereszerződés megkötésénél fogok hazajönni.

*

A tojásexportot az állam veszi kézbe. A soroksári-uti hütőházban eddig majdnem hatezer láda tojást raktároztak el, ami több mint nyolc millió tojást jelent. Ez a mennyiség a főváros közönségének szükségletét nem kevesebb, mint százszázötven napra tudja biztositani.

Az akciót a községi üzem folytatni akarta addig a mennyiségig, hogy semmi fennakadás ne forduljon elő akkor, ha a tél szokatlanul hosszu lenne. Ez a mennyiség körülbelül 9 millió. Minden előkészületet megtettek, hogy rövidesen elérjék ezt a mennyiséget, azonban most hirtelen aggasztó körülmények merültek fel, melyek nem csupán a téli ellátást veszélyeztetik, hanem a most folyó olcsó tojásakció sikerességét fenyegeti.

A tojáskereskedők tudniillik elhatározták, hogy ha az exportálási feltételeket hamarosan lényegesen nem enyhitik, akkor kénytelenek lesznek a kivitelt megszüntetni. A kereskedők szerint egyáltalán nem találják meg számitásaikat a külföldi piacokon, sőt veszteséggel is jár az exportálás. Az angliai és svájci piacokon egy darab lámpázott tojásért elérhető, legmagasabb ár — a valutáris viszonyokat tekintve — husz korona. Ez azonban azt jelenti, hogy a kereskedőknek alig marad nyolc korona, mert a különböző vámilletékek, kiviteli adók tiz koronát vonnak el a tojás árából. Ehhez járul még az is, hogy száztiz láda tojás exportálásánál százhuszonötöt kell a kereskedőknek a fővárosnak leadni.

A Tojásforgalmi Tanács legutóbbi ülésén dr. Bud János közélelmezési államtitkár megigérte az exportőröknek, hogy a kiviteli illetékeket enyhiteni fogják. Most fölmerült illetékes körök előtt az a terv, hogy az exportot a kormány veszi a kezébe, külföldi államok mintájára, ami nem csak nagy anyagi hasznot jelentene az államnak, hanem biztositani is tudná Budapest olcsó tojásellátását.

*

A buzatermelő gazdák és a malomipar egyre sürgetőbben követelik azt, hogy a kormány az idei őrlési idényre szabaditsa fel teljesen a gabonaforgalmat és szüntesse meg a malomipar szabadságát megkötő rendszert. Ebben az ügyben a dunántuli malomtulajdonosok Pécsett nagygyülést tartottak, amelyen szintén a teljes szabadforgalom mellett foglaltak állást és ebben az irányban feliratot is intéztek a kormányhoz. A kormány eddig a kötött gabonaforgalomhoz azért ragaszkodott, mert csak igy látta biztositottnak az ellá-

SALZER J. Telefon: J. 101-80. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

tatlanok gabonaszükségletét. A termelők és a malomérdekeltségek a közélelmezési minisztériumban megtartott ankéton a tisztviselők természetbeni ellátásával szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kormány készpénzben adjon kedvezményeket az ellátatlanok kategóriájának. Ez az álláspont helyesnek látszik már abból a szempontból is, mert tudjuk, hogy az állam gabonavásárlásai a közelmultban minden esetben árfelhajtó tényezőként szerepeltek a budapesti árupiacon.

Az ellátatlanok lisztellátásán felül az érdekeltségek legnagyobb figyelmét most az köti le, hogy mi történik az idei lisztkivitellel? A legutóbb megtartott ankéten az érdekeltségek tudvalevőleg szintén a teljes szabad kivitel mellett foglaltak állást és a kormánynak azzal a kijelentésével szemben, hogy a teljes szabad kivitel megengedése a lisztárakat felhajtja, azzal érveltek, hogy a kivitel ugy sem akadályozza meg azt, hogy a magyar buza és liszt mindig a világpiaci árparitás felé menjen. Különben is a belföldi fogyasztásban a magyar liszt sohasem fogja elérni a világpiaci árparitást, mert azzal, hogy a kormány a külföldre irányuló lisztre magas kiviteli illetékeket és fuvartételeket szab, megakadályozza azt, hogy a belföldi fogyasztók világpiaci árat fizessenek a magyar gabonáért, illetve lisztért. A kivitel korlátozása mig egyfelől az árakat lenyomhatja, másfelől az elmaradt exporthaszon a magyar korona esetleges további áresését vonná maga után, ami a buzaárak mesterséges lenyomása mellett is egy ujabb drágasági hullám kezdetét jelentené. Magyarországnak, mint agrárállamnak, fő exportcikke a liszt, ugy, hogy a magyar korona megjavulása elsősorban attól függ, hogy a magyar lisztexport milyen eredménnyel végződik. Az európai és amerikai gabonapiacokról beérkező eddigi jelentések arról számolnak be, hogy az idén a gabonaszegény országok lisztellátása nagyobb nehézségekbe fog ütközni a rossz terméskilátások miatt. Ilyenformán egészen bizonyos, hogy Magyarország eddigi fogyasztópiacain: Ausztrián és Csehországon felül, a nyugati államok is érdeklődni fognak a magyarországi lisztfeleslegek iránt.

A gazdatársadalmat bizonyára érdekelni fogja az, hogy az uj gabona ára miként alakul. A helyzet ma az, hogy a gabona alapirányzata ugy a külföldön, mint nálunk határozottan szilárd és nincs is kilátás arra, hogy a gabonaárak a közeljövőben visszaeső irányzatot mutatnának. Ez azzal van összefüggésben, hogy Argentinia, amely eddig az európai gabonaszegény piacokat feleslegeivel elárasztotta, ebben az évben Európába nem exportálhat annyit, mint a mult évben, mert terméskilátásai megcsappantak. Ezzel szemben viszont Kanada buzával bevetett területe óriási módon növekedett és Ausztrália és India is jó termést igér. Ezekről a külföldi buzatermő helyekről azonban számottevő gabonaáru nem igen jöhet be az európai piacokra, mert a magas vámtétel és fuvardijak következtében nem versenyképes.

Az európai terméskilátások nem valami kecsegtetők. A hosszu tél és a hosszu tavaszi esős időjárás következtében késői aratásra kell számitani, tehát a fogyasztóknak tovább kell a mult évi készletekből élni. Egész Európában a vetések kilátása kedvezőtlenebb az idén, mint tavaly volt, ugy hogy ezek a körülmények mind az emelkedő gabonaárak mellett bizonyitanak.

Mindezek a körülmények éreztetik hatásukat a budapesti árupiacon is, ahol a gabona alapirányzata szintén szilárd, jóllehet a magyar lisztek iránt ezidőszerint nem mutatkozik nagyobb érdeklődés. Az osztrák piac magyar nullálisztekben leromlott koronája miatt nem felvevőképes, a csehek pedig, számitva a szokol további áremelkedésére, meglehetős tartózkodást mutatnak.

A magyar korona szilárd alapirányzatát mutatja az is, hogy az utolsó hetekben nemcsak a hivatásos gabonakereskedelem, hanem a spekuláció is erősen belefeküdt a gabonaüzletbe és nagy tétel gabonát vásárolt össze.

Mennyibe kerül az importált cukor? Mielőtt a magyar kormány szabaddá tette volna a cukorbehozatalt, Németország nemcsak szabaddá tette, de mindjárt össze is vásárolta a szabad mennyiséget, részben gyarmati árut, részben cseh cukrot. A német vásárlás után rohamosan kezdett emelkedni a cukor ára Csehországban és ma már a kockacukor kilója 6.50 cseh koronába kerül, ami azt jelenti, hogy cseh állomáson a cukor kilója 105 korona. Ha ehhez az állam 40 koronás részesedését vesszük, nem is szólva a szállitás és egyéb költségekről, 145 korona egy kiló cseh cukor. Megköszönjük hát szépen az import megengedését, de elkéstünk vele.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3.
Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám.
Telefon: József 60—69.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Térfi Béla végleg távozik a közélelmezési miniszteriumból. A közélelmezési miniszterium jelenlegi vezetője már több hét óta szabadságon van és a miniszterium ügyeit dr. Bud János államtitkár vezeti. Mikor Térfi miniszter megkezdte szabadságidejét, már akkor felmerült az a hir, hogy nem tér vissza állásába és visszavonul a közélelmezési miniszterium vezetésétől. A miniszter előre megjelölt szabadságideje lejárt és ujból megjelent hivatalában, ahol azonban csak rövid időt töltött és ujból elutazott a fővárosból. Beavatott helyen ugy tudják, hogy Térfi távozása végleges és semmi esetre sem hajlandó a miniszteriumot tovább vezetni, ugy hogy nem is veszi át többé az ügyek intézését, hanem előreláthatólag benyujtja lemondását. Hir szerint a jövőre vonatkozólag ugy határozott, hogy ismét visszatér a Futura gabona osztályának élére, ahonnan a miniszterelnök meghivásának engedett és bevonult a közélelmezési miniszteriumba. Érdekes, hogy visszalépése egybeesik a parlamenti élet megindulásával és sokan Térfi távozásának igazi rugóját ebben látják. Ismeretes róla ugyanis, hogy nem szivesen vette a napi politika beavatkozását az élelmezés közérdekü problémáiba és államtitkár korában is azért lépett ki rövid időre az állam szolgálatából, mert Kardos Noé volt kisgazdapárti képviselő támadásával szemben nem kapott megfelelő elégtételt a kormányt támogató párttól. Kardos Noé politikai szereplése ugyan már a multé, mert a mostani választásokon kibukott a parlamentből, ez azonban mit sem tudott enyhiteni Térfi ellenszenvén a napipolitika iránt, ugy hogy lemondási szándékát fenntartotta. Utódját szakkörökben dr. Bud János államtitkár személyében látják, aki több mint háromnegyed esztendeje vezeti a közélelmezési tanács ügyeit és irányitja az ország közellátását nehéz körülmények között.

A bor, pezsgő és élelmiszerek luxusadója. A pénzügyminisztériumban folytatták a fényüzési adó felemelése ügyében összehivott értekezletet s elsősorban az élelmiszerek luxusadójáról tanácskoztak. Az értekezlet azt kivánja, hogy a külföldről behozott pezsgő és egyéb szeszes italok után 20 százalék legyen a luxusadó. A belföldi borok 10 százalékot fizetnek, a pezsgő és az aszuborok értékhatár nélkül, a kimért borok értékhatára literenként 130 korona, palackboroké egy literes üvegnél 150 korona, 0.3½ liternél 60 korona, 0.2½ liternél pedig 45 korona. Egyéb élelmiszerek: Husz százalékos luxusadóval sujtják a külföldről behozott pástétomot, továbbá a gyümölcs- és gyarmatáruk közül a dobozba csomagolt füget, datolyát, malagát és a princesz mandulát. Ugyancsak 20% luxusadót fizetnek a külföldről behozott korai gyümölcsök, valamint a banán, az ananász és a külföldről behozott befőttek. 15% luxusadó alá esik a külföldről behozott jam. A külföldről behozott sajt, mazsola, vanilia, szerecsendió, valamint — a szilvaizt kivéve, amely luxusadómentes — a külföldről behozott gyümölcsizek és mustár 10% luxusadó alá esnek. 20% luxusadó alá esik a tengeri rák, a kaviár, a külföldi csiga, lazac és a külföldi tésztagyártmányok, 10%-os luxusadó alá esnek a külföldi marinált vagy egyéb módon elkészitett halak. Az orosz hal, valamint a hordókba rakott sós hering és sós szardella nem fényüzési cikk, ugyancsak luxusadómentes — a francia eredetüt kivéve — a szardinia is.

Fokozódik a bécsi drágaság. A bécsi drágasági hullám ismét magasabbra emelkedett. Az utolsó heti áremelkedés erős ütemben történt, és máris ujabb felszökkenést jelentenek. Egy kiló cukor 1300, liszt 920 korona volt. Különösen nagy az áremelkedés a zsirban és pedig nemcsak a disznózsirban, hanem a növényzsiroknál is. Mig egy kiló eddig 2000 koronába került, addig ma kilónként 2700—3000 koronát kértek. Nagyon drágult a tojás is. Darabja 190 korona. A hus drágulása az eddigi ütemben tart. Az árak stabilizálására hiába számitott Bécs vásárló közönsége. 800—900 koronával

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

drágult az egyes husfajták kilója. Egy kiló szalámi 8500 korona, kevésbé kitünő hentesáruk kilója 4—5000 korona. A hüvelyes vetemény kilónként 200—400 koronával drágult.

Meg kell engedni a vasárnapi husárusitást. A nagy meleg miatt meg kell engedni a vasárnapi husárusitást, de ne a nyár vége felé, mint tavaly, hanem sürgősen. A szombaton vett hus jég nélkül nem áll el és vasárnap ehetetlen.

A prágai pincérek a borravaló ellen. A prágai pincérek mozgalmat inditottak a borravalórendszer eltörlése érdekében, melyet az emberi munka igazságtalan, megalázó, bizonytalan honorálásának minősitenek. A közönséghez fordulnak e mozgalmuk sikere érdekében és érintkezést keresnek a külföldi pincérszervezetekkel hasonló mozgalom megindítása érdekében.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: Junius 7-én Csizmadia Ferenc vendéglőjében, I., Fehérvári-ut 114. Budafoki villamos megálló; 14-én özv. Korl Istvánné urnőnél, VIII., Sárkány-u. 12; 21-én Frühling Antal vendéglőjében IX., Üllői-ut 81; 28-án Schrettner Márton vendéglőjében, VII., Gyarmat-u. 42, a »Jóbarátok« juniálisa lesz megtartva. Zárt, nagy helyiségben zenével, tánccal egybekötve. Közlekedés a 19-es villamossal. Julius 5-én Bischof Pál vendéglőjében, IX., Vágóhid-u. 8; 12-én Gergits József vendéglőjében, IV., Bástya-u. 17. A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látjuk az uj kartársakat is.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Junius 16-án Bokor Ferencnél, IX., Üllői-ut 129 (FTC Nagyvendéglője) népligeti villamos végállomásnál; 30-án Stettner Dezső vendéglőjében, Felső-Margitszigeten. Julius 14-én Márkus Imre vendéglőjében, Alsó-Margitszigeten; 28-án Gundel Károly vendéglőjében, VI., Állatkerti-ut 2. Augusztus 11-én Gráf János vendéglőjében, II., Hattyu-u. 14; 25-én Keresztes Ede vendéglőjében, VI., Hermina-ut 59. September 7-én Waltz György vendéglőjében, VI., Aréna-ut 106.

Inkább meghalt, de nem fizetett adót. Tréfásan induló, de tragikusan végződő esetről irnak az olasz lapok. Öngyilkosságról, amely Nápolyban történt, s amelynek ritka érdekességü hőse, Michele Liguori, különös okokból vetett véget életének. Liguori az elmult esztendőkben nagy vagyont szerzett, megőrizte ezt a vagyont az idők és értékek minden hullámzásán át, csak a hadinyereség- és háboru utáni nyereségadókkal szemben nem érezte teljes biztonságban a pénzét. Ezek a mindenféle adók legszentebb érzéseiben sebesitették meg Liguorit, aki végül is teljesen elvesztette a lelki egyensulyát. Az a gondolat, hogy kivonja magát a megadóztatás alól, uralkodó gondolattá hatalmasodott el benne. Amikor aztán néhány nappal ezelőtt uj fizetési felhivást kapott a hatóságtól, ugylátszik, teljesen elhomályosult az elméje: bezárkózott a szobájába és egy hatalmas adag arzénnel befejezte az életét.

Baróti Szeszfinomitó r.-t közgyülése elhatározta, hogy a Villányi pezsgőgyárral érdekközösségbe lép és 25.000 uj kibocsájtásu részvényért 12.500 Villányi részvényt vesz át.

Szegény iskolás gyermekek ebédje. Most, amikor az amerikai segitőbizottság több, mint kétéves, önzetlen, nagyszerü munka után visszaadja a magyar társadalomnak a budapesti szegény iskolásgyermekek élelmezésének gondját, első szavunk a köszönet és a hála szava. Nem próbáljuk sorokba önteni a tenger sok éhes, rongyos magyar könnyekbe és csendes, remegő hálaadásba fojtott érzését, akiknek vérző, sajgó sebére a legutolsó pillanatban Amerikából csöppent gyógyitó balzsam. Azok az amerikaiak, akik segitségünkre jöttek, olyan mélyre vésték nevüket a magyar társadalom balsorskohóban puhára olvasztott szivébe, hogy generációk mültán sem kopik le onnét. Junius elsején elment a segitőbizottság és a budapesti napközi otthonok konyhájában hidegen marad a tüzhely, üresen a tányér és ebéd nélkül sokezer apró, sápadt gyermek, ha a magyar társadalom nem hallja meg az amerikaiak józan átgondolt szavát és nem veszi észre a sorvadásra, bünre, tudatlanságra itélt gyermeksereg kétségbeejtő nyomoruságát. Az amerikaiak igy bucsuztak: A magyar társadalom elég erős arra, hogy az iskolásgyermekekkel szemben megtegye azt, amit mi tettünk. Igazuk van. Ha telik pompára, csillogásra, verekedésre, plakátra, akkor égő szégyenfolt a nemzet arcán

DREHER-COGNAC
Special ⁂ V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

hogy ennek a legelemibb kötelességnek teljesitését másra bizza. A nemzet önérzetében és kötelességtudásában bizik az Alföldi Magyar Közmüvelődési Egyesület és annak lelkes vezetősége, Zichy János gróf elnök és Drasche-Lázár Alfréd alelnök, mikor vállalták a társadalom megszervezését és a gyermekek ellátásának további biztositását. Egyelőre, a nyári szünet idején két-háromezer, később hétezer gyermek mindennapi ebédjét kell biztositani, ami most havonta egymillóba, később négy-öt millióba kerül. Ennek az összegnek egy részét a kormány vállalta, de igen nagy hányada jut a társadalomra. Az Alföldi Magyar Közmüvelődési Egyesület a gyüjtést már meginditotta. Kéri az adakozókat, hogy adományaikat a fölösleges és költséges adminisztráció elkerülése végett Zichy János gróf őexcellenciája cimére a Pesti Első Hazai Takarékpénztárhoz küldjék.

A berlini szállótolvajokat elfogták. A berlini rendőrség letartóztatott két tolvajt, akik az egyik előkelő szállodában egy amerikai utas szobájából nagy értékeket loptak el. Tegel és Schlögel a neve a két tolvajnak és nyilvánvalóan ők követték el az utóbbi időben előfordult egyéb szállodai lopásokat is. Eddig csak tiz esetet ismertek be. Előkelően öltözködve jártak és állandó vendégei voltak a nagyobb szállók előcsarnokának és éttermének. Tolvajlásaikban a legnagyob vakmerőséggel jártak el, amit élénken bizonyit a következő eset: Schlögel az egyik szálló halljában észrevett egy olasz nőt, akin feltünően sok volt az ékszer és nem tudta a szobáját megtalálni. Rögtön ajánlkozott, hogy felkiséri a szobájáig. A nő hálás köszönetet mondott szeretetreméltóságáért, de a következő napon szomoruan vette észre, hogy ékszerei eltüntek. A két betörő azt vallja, hogy egy-egy napon több szállodai vendég szobájába is behatoltak, miközben lent az étteremben tartózkodtak, rendesen ebéd vagy vacsoraidőben. Az elkövetett lopások után sohasem tüntek el azonnal, hanem előbb mindig megpihentek a szálloda halljában vagy barjában. Schlögel néhány héttel ezelőtt még azt a vakmerőséget is elkövette, hogy ő jelentett be egy lopást a rendőrségnél.

Áruüzlet.

Füszeráruk iránt a vételkedv szemmel láthatóan megélénkült. Majdnem minden ehhez a szakmához tartozó árucikket szorgalmasan vásárolnak és a forgalom olyan nagyra növekedett, amilyen már meglehetős ideje nem volt. Az irányzat ennek következtében határozottan szilárd. Az árak azonban nem igen változtak, legalább is lényegesebb áremelkedésekről nem számolhatunk be. Egész fekete bors nagy tételekben 290—300 K, de elvétve egyes zsákokban is lehetett még ezen az áron kapni. Fahéj élénk kereslet tárgya. Cassia lignea selected 340—380 K, törmelék 320—330 K. Szegfüszeg kevés fogy. Ára 900—980 K között ingadozik. Köményben még mindig hiány van. Elsőrendü hollandi köményért 190—210 K-t kérnek. A többi füszeráruczikkek árai változatlanok.

Kávé irányzata továbbra is szilárd. Rio egészen nagy tételekben 320—322 K, kisebb mennyiségekben 330—340 K, Santos minőség szerint 380—400 K, Caracas 450—460 K, Guatemala 480—490 K, nemes Maragogyp 520—540 K. Pörkölt kávé 420—450 K.

Hüvelyesek közül vegyes és tarka babért 19—19.50 K-t, uj fehér babért 21—22 K-t értek el.

Rizs igen élénk kereslet tárgya, árai azonban e hét folyamán nem változtak. Burma II. egészen nagy tételekben 66—67 K, kisebb mennyiségekben 70—72 K, Verceli 54—56 K, Karolin nagyobb vételeknél 88—92 K, kisebb tételekben 95—98 K. Fényes japán rizs 78—80 korona.

Gyümölcsiz árai emelkedő irányzatot követnek. Elsőrendü, vágható vegyes iz nagybani ára 100—110 K, szilváé minőség szerint 78—90 K.

Dióbél fogyasztása igen erős. Nagybani ára 420—440 korona.

Mogyoróbél meglehetősen jól fogy nagyban 320—380 K között váltakozó árakon.

Bor és pálinka. A borpiacon szilárd árak mellett csendes volt az üzletmenet, de az a tény, hogy a magyar borok iránt a külföldi államok, különösen Németország élénk érdeklődést tanusit, továbbá, hogy az Ausztriával folyamatban levő és Csehországgal megindulandó tárgyalások sikerrel kecsegtetnek, jelentékeny fellendülés várható. Most egyébként a kecskeméti borokat 34—38, a szekszárdiakat 30—40, a somogyi 30—35, a villányi 30—40, az egri 42—50, a gyöngyösi 32—35, a tokajvidéki borokat 65—70 koronával kinálják. A pálinkaüzlet stagnál. A szilvóriumkészletek teljesen kifogytak, törköly és borpárlatra alig akadt vevő, mivel legfőbb piacunk, Ausztria, a bevitelt nem engedélyezi. Az árak leginkább csak névlegesek. A törköly 310—320, elsőrendü óborpárlat 400, ujborpárlat 340—350, seprő 300—310 korona.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Liszt irányzata bágyadtabb. Budapesti duplafogós 0-ás lisztért 51 K-ig, vidékiért 49.50—50 K-ig menő árakat értek el, mig budapesti főzőliszt 43—44 K-ért, vidéki 42.50—42.70 K-ért kelt el. Budapesti 6-os kenyérliszt ára 40.50—41 K, vidékié 30—40 K. Egy tétel 8-as takarmánylisztet vidéki állomáson 19.75 K-ért adtak el, a budapesti malmok, illetőleg az itteni nagykereskedők azonban nem hajlandók 21—21.50 K-nál olcsóbban adni. Egységes rozslisztet 41 K-ért kínálnak, de a vevők ezt az árat nem igen hajlandók megfizetni.

A szesz uj ára. Az Országos Szeszértékesitő Részvénytársaság közhirré teszi, hogy a szesz alapárait május 30-ától kezdődő érvénnyel további intézkedésig hektoliterfokonkint a következőképpen állapitották meg: Általános denaturáló szerrel való denaturálás céljára szolgáló adómentes szeszre 50, ecetgyártáshoz szükséges adómentes szeszre 70, különleges denaturáló szerrel való denaturálás céljára, továbbá exportcikkek előállításához, valamint exportbor avinálásához szükséges adómentes szeszre 75, különféle összetett aetherek gyártásához szükséges adóköteles szeszre 120, emberi fogyasztás céljára szolgáló adóköteles szeszre 190 korona.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

Nyilvános pályázat

a Kamara mozgószinház (VII., Dohány-utca 42.) helyiségében

I. Diapozitiv reklámvetitések 80 darabig, reklámcélokra előcsarnoki- és buffetfalak, pénztárcsarnokban 5 kirakatszekrényhelyre, szinpadra felszerelendő vászonfüggöny reklámhirdetések céljára 1922 október 1-től 1923 augusztus 31-ig terjedő időre bérbeadandó.

II. Buffet és ruhatár 1922 október 8-tól 1923 augusztus 31-ig terjedő időre bérbeadandó.

Részletesebb felvilágositással a Kamara mozgószinház pénztára szolgál.

A szinház vezetősége fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok között minden indokolás nélkül tetszés szerint, vagy az ezen pályázaton kivül beérkezett ajánlatok között válasszon.

Ajánlatok benyujtási határideje 1922 május 31.
A Kamara mozgószinház egész éven át nyitva.

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona. A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest

gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

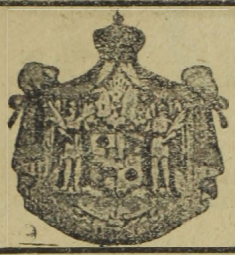

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

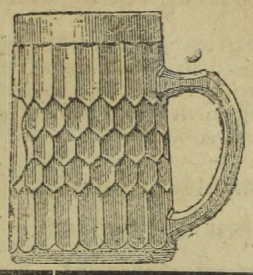

Üveg-, porcellán-, zománcedényt

legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a

Holló Ételzsirt,

amely gazdaságos, olcsó **és** a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirművek**
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest

Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.

A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.

Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

BREITNER BERNÁT JÉGSZEKRÉNYGYÁR

TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

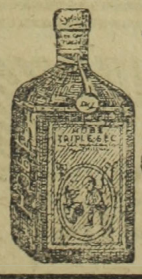

Hobé

TÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

Szent-Margitszigeti ásványviz.

SZÉNSAVVAL TELITETT ÜDITŐVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok... ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. . J. 128—27.

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyű-utca 62. szám.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN·CASINO·RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5. Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 12. szám. 1922 junius 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 300·— K
Fél évre ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A vendéglősipar és a szabadforgalom.

A kártyások alkonya.

Uj bérmegegyezés.
A bérmozgalom tanulságai.

Közgazdasági szemle.
A kormányzó nyitotta meg az Árumintavásárt. — Uj rendelet a szeszadóról. — Javultak a terméskilátások. — Megint megkezdik a gazdasági tárgyalásokat Ausztriával.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarorzság feltámadásában!
Amen.

A vendéglősipar és a szabadforgalom.

A fokozatos drágaság, az értékét veszitett pénz megbecsülésének hiánya, a háborus gazdagodás iránti vágy mohósága, a konjunktura kinövései arra késztették a fegyveres és gazdasági háboru kormányait, hogy a termelés és ipar elsőrendü közszükségleti javainak forgalmi árát a szegényebb emberek számára kényszereszközökkel (rekvirálás, ármegállapitás) tegyék hozzáférhetővé.

Mikor aztán megindult lassan a termelő munka, ennek fokozatos előrehaladásával csökkentették a korlátozások számát is. *Ez a leépités azonban osztálypolitikai jellegü* tán még máig is, mert első áldásaiban csupán a termelők részesültek, akiknek áremelése ellen nem feszitettek törvényes gátat az árak felszabaditása idején, hanem a védelmi intézkedéseket *csupán az ipari termelés ellenében hagyták meg*, ami végeredményképpen a mai magas árakat, a városok nagy drágaságát és a bérmozgalmakat produkálta.

Midőn e sorokat irjuk, a lemondott kormány távozó miniszterei bucsuzójukban megállapitják, hogy alkotásaikkal meg vannak elégedve és csak bizonyos oldalról érték azokat támadások; lehetetlen most a különböző tárcák munkái közül reá nem gondolni *a kivitel dolgaira, a termelés önkényének megtürésére, a végtelenségig tulhajtott közterhekre* . . .

A mi iparunké az a szomoru dicsőség, hogy üzemeink az Árvizsgáló Bizottság szorgalmas felügyeletében részesülnek állandóan, amelynek

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-9)

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS** behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő. **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

jóvoltából egyes árucikkeinket a nyersanyagok 100%-os áremelkedése dacára is *bizonyitásra nem szoruló veszteséggel* kellett átengednünk a fogyasztásnak.

A háztulajdonosok a tulajdonjog évezredes szentségének buzogányával döngetik a kormány a kormány kapuit és 50-szeres béremelési követeléseik mellett azt hangoztatják, hogy az ipari munkanélküliségen csak az fog segiteni, ha a bérlők utolsó vánkosát és butoraik árát zsebrevágván, — néhány tető- és lépcsőjavitást fognak elvégeztetni.

Mi türjük hosszu idő óta a maximálásokat és nem is követelődztünk, *csak kértünk,* — de hiába. Az Árvizsgáló Bizottság elutasitó határozata után a kereskedelemügyi miniszter urnál kérelmeztünk, — amely kérésünk némi eredménnyel járt is. Tartozunk azonban rámutatni arra, hogy ezt a koncessziót sem a méltányosság szülte, hanem az a körülmény, hogy *munkásaink bérmozgalma* elől a bértöbbletekre hiányzó fedezet miatt kénytelenek voltunk elzárkózni és csak ugy viselhettük el az ujabb üzemterheket, hogy a kormány kénytelen volt a stagnáltatott maximális árak felemeléséhez hozzájárulni. Inkább választottuk volna az üzemek leállitását, mint régi és sulyos anyagi sérelmeink fenntartása esetén ujabb terhek viselésére az *adósságok* hullámait.

Munkásaink béremelési kérelmét a lehetőség határáig teljesiteni kellett s ugyanazon drágaság, mely a munkásság kivánságainak alapjául szolgált, szükségszerü okul szerepel a tehertöbbletnek a fogyasztásra való átháritásában is, miután a termelés árainak fölfelé való gravitálására gátat szabni nekünk sem áll módunkban.

A maximális árak relativ igazságtalanságaihoz most már csak annyiban szólunk hozzá, hogy a szabad forgalom felé vezető uton nem áll módunkban az árak igazságos emelésének keresztülvitelében *a hivatali eljárás rideg önkényességét és hosszadalmasságát* követni, mert ezek a szervek, bár üzletszerüségi és ipari objektumokkal foglalkoznak, nem tudnak, vagy nem akarnak megfelelő gyorsasággal intézkedni és nem is akarják belátni, hogy lassuságuk vagy önkényeskedésük sok ezrekre rugó károkat okoz.

Az az ellenvetés sem áll meg a szabad forgalmat illetőleg, hogy a vendéglői árak az uzsora magasságáig növekednek, mert a vendéglős iparban nagyon is *erős a verseny* és egyes üzemek között, azok méreteit és minőségét tekintve, nagy a különbség és „dus a választék" a fogyasztók számára, — másfelől pedig ahol tulkapásokat tapasztaltak, ott a birói eljárásban vétkesnek talált iparost sem érdekképviselete, sem pedig a biróság támogatására rendelt ipari szakértő nem részesitette a *meg nem érdemelt védelemben.*

Az árak ujonnan kialakult szabályozása annyiban tartott fenn iparunk számára korlátokat, hogy minden egyes üzem tartozik *egyféle levest 6 K árban és egyféle feltétes főzeléket 26 koronás árban* kiszolgáltatni, az egyéb megszükités mellőztetett.

Nem akarunk az obligát jajgatás jegyében siránkozni, de kiragadunk az egyszerü ember napi életéből egy déli étkezést és megvizsgáljuk annak árait a saját háztartásában és a vendéglői fogyasztásban annak dokumentálására, hogy a vendéglői árak mélyen alatta állanak annak a pénzbeli ellenértéknek, amennyibe kerül ugyanezen ebéd otthon elkészitve.

Nem akarunk kitérni arra, hogy a 4 tagu család maximált áru leves és főzelék-feltét ebédje 24+104=128 koronából házi elkészitésben semmiképpen elő nem állitható.

Tegyük fel, hogy egy család, mely a szülőkön kivül 2 felnőtt gyermekből áll, ebédre husleves és zöldborsót kiván fogyasztani és vizsgáljuk azok árait:

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü **ó és uj fajborokat**, továbbá mindennemü **szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett** kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

1/2kg. marhahus, szegye	K 120.—
levescsont	„ 20.—
levestészta	„ 15.—
zöldség, füszer	„ 24.—
1/2kg. tisztitott zöldborsó	„ 40.—
zsir	„ 30.—
liszt	„ 10.—
tüzelő	„ 30.—
összesen	K 289.—

tehát egy személy egyszeri étkezése 72 koronába kerül.

Vendéglőben fogyasztva pedig

4 leves á 6.—	K 24.—
4 zöldborsó marhahussal á 45.— .	„ 180.—
4 pohár sör (hogy ne szárazon üljenek)	„ 24.—
összesen	K 232.—

tehát sörrel együtt egy személy étkezése 58 koronába kerül, vagyis *fejenként 14 koronával kevesebbe,* mintha otthon tüzelni, mosogatni és dolgozni kellene még ráadásul.

Ez a differencia ennél a családnál naponként tehát 56 koronát tesz ki, ami bizony jelentős összeg. Nálunk pedig a hus, tekintve, hogy mi fél vagy egész állatot veszünk, a rengeteg csontnál és vágási hulladéknál fogva szintisztán jóval többe kerül, mint a háziasszonyoknak a kiválasztott szép hus.

Ez a kis összeállitás, amelynek minden egyes tételét a mai napok árai igazolják, alkalmas arra, hogy a köteles menüvel ránk rótt terhek méreteit megvilágitsa.

Balga felfogás az, hogy a vendéglős örül a magas áraknak, mert a fogyasztás széles rétegei azokat nem képesek megfizetni, a forgalom tehát csökken, az üzemi terhek maradnak, a beszerzési számlák pedig növekednek.

Dacára a nagy állatállománynak és a kiviteli korlátoknak, a husárak aránytalanul nőnek ugy a termelők, mint a mészárosok kezében.

A piacon sem különb a helyzet, holott mindenki azt várná, hogy legalább a zöld főzelékfélék árai esnének, hiszen most van itt a szezonjuk. Ma az a helyzet, hogy a tömegcikkek közül csak a borsó van a piacon, de ebből is csak félannyi mennyiség, mint amennyi a kivánalmakat kielégitené. Ha egy-két napig elegendő mennyiség érkezik, akkor az árak egy kissé mérséklődnek, később azonban ujra felszöknek.

Az ujburgonya szezonja már elmulóban van és az ára rohamosan megy fel. Békeidőben ilyenkor már senki sem evett régi burgonyát, ma azonban erre is ráfanyalodnak az emberek. Az óburgonya-készletek már kifogyóban vannak és az ára néhány napon belül 6—8 koronával emelkedett. A piacon már a régi burgonyáért is 20 koronát kérnek, az ujburgonya ára 50 korona körül mozog.

Az a baj, hogy az ujburgonyát mindig Dél-Magyarországról kaptuk és ezt a területet elszakitották tőlünk. Csupán egyetlen egy község, ez is csak felerészben maradt meg nekünk, ahonnan ujburgonyát szoktak szállitani és ez Apátfalva, az eddigi ujburgonyamennyiségek innen jöttek.

Körülbelül 10—14 nap mulva Tolnamegyében is felszedésre kerül a krumpli és akkor várható hogy az árak egy kissé esni fognak.

Budapest környékén a majorosok 8—10 nap mulva szintén nagyobb mennyiséget tudnak a főváros piacára dobni, három hét mulva pedig dolgozni kezd Szabolcs vármegye. Érdekes, hogy a gazdáknak már most ajánlataik vannak arra, hogy a burgonyát drága pénzen külföldre kivihessék. A kormánynak idejében gondoskodni kellene arról, hogy az itthoni publikum igényei ne szenvedjenek a különféle üzletek miatt.

Kalarábét a környékbeli kertészek kisebb mennyiségben már hoztak a piacra, az árak azonban még mindig igen magasak, darabon-

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

ként 5—6 korona. Nagyon kevés tök van még a piacon, melynek ára 30 korona körül mozog és ezzel ki is merült a készlet.

Az egyiptomi hagymakészletek már fogyóban vannak, viszont azonban megkezdődött a zöldhagyma felhozatala, bár egyelőre még nem nagy tételekben, de a felszállitás az eső után fokozódni fog. Az egyiptomi hagyma ára 70, a zöld hagyma ára pedig 20 korona.

Ilyen viszonyok között nem tudjuk megérteni, hogy az árkorlátozások a nyers erőszak, vagy a tájékozatlanság szüleményei-e.

A felületes köztudat bennünket a megakadályozhatlanul meggazdagodottak közé sorol, nagy pocakkal és vastag aranylánccal ábrázol.

Amelyik vendéglősnek a háboru előtt nem volt, annak ma sincsen iparából származó vagyona, mert nyolc év óta csak a termelők, mészárosok, hentesek és a sörgyárak lettek vagyonosak, amely gazdasági tényezőknek mi vagyunk a *pénzbeszedő alkalmazottai* és uzsorabiróság előtt, pénzbüntetéseknél és fogházakban kényszerü strohmannjai.

Adóhátralékaink, a ránk szabott itéletek, adósságaink, üzletbéreink és adósságokban elfultan eladott, megszünt üzleteink a tanui annak, hogy minden oldalról agyontámogatott iparunk a gazdasági harcokban mennyire alul maradt.

Kártyások alkonya.

Eltünt már a régi hires tarokk-partik világa és ma csak kétféle kártyázó van általában. Egyik fajuk minősitett élvezésből kártyázik, mert egyéb szórakozás felvételére az enervált idegek nem alkalmasak. Ennek a tipusnak már beleégett a lelki életébe a kártya narkotikuma és ha nem játszhatja le a napi 2—3 órai partiját, ugy egyéb elmebeli koncepciók lebonyolitására nem képes. A kártyások ezt a faját is a városi, kávéházi élet produkálta.

A másik osztály a nyereségvágyból való játékosok csoportja, amely ismét két részre tagozható: a részben kártyából élőkre és a kizárólag kártyából élőkre, akiket már a bünözők osztályába kell sorozni. Az előbbi alosztály katonáit ismerjük a kávéházakból, ahová napi munkájuk után térnek be és egy-egy nagyobb kassza hetekre szóló szenzáció nekik. Kártya mellett kötnek üzleteket és egy nagyobb parti után vagy uj ruhát kap a feleség, vagy pedig eladódik egy-egy brilliáns-gyürü. Nem éppen kényes ezen a periférián a becsület sem és rendesen többeknek akarnak látszani, mint amennyi a valódi értékük; általában van rendes foglalkozásuk vagy állásuk. A második alosztályban csak kétes exisztenciák és áldozatok vannak, mely utóbbiakat vagy nők, vagy pénzbőséggel kapcsolt nyereségvágy hajt a titkos helyekre. Rejtekhelyüket rendesen egy lekopasztott áldozat indiszkréciója árulja el.

Meg lehetne emliteni még a kaszinók és egyesületek kártyázását is, de itt vajmi kevésszer lett az esetből kriminális, lévén ezek a testületek némileg függetlenek és játékmodoruk megtürt. Itt játszik a fiatal ügyvéd a többszörös háziurral, a kis ujságiró a nagy bankárral. Nyereségvágyból rendesen a kispénzü játszik, — de veszit az arisztokrata nyugalmának megjátszásával, — mig a nagypénzü rendesen unalomból játszik, vagy demokrata érzelmek dokumentálásáért. Eltekintve néhány szenzációs botránytól, általában itt kötelez az uri tempó, mert aki sokat vesztett és kiabál érte, avagy nem »fair play« egészen a játéka, azt kidobják.

A tisztán nyereségvágyból kártyázó szerencsejátékosokra mindig passzióval vadászott a rendőrség, de csak köteles passzióból, hogy éppen statisztikai adat legyen erről a szektáról is. Nem kell szégyenleni magunkat ezek miatt Budapestért, mert a külföldön több van belőlük.

Napjaink beteg idegzetü társadalma azonban nagyobb mértékben hódol a kártyának, mint valaha és a magánlakások valóságos csataterek lettek, amelyekből egyedül győztes a »házigazda« lehet csak.

Hatóságaink elégtelennek találják az eddigi megtorló eszközöket, lévén a tiltott szerencsejáték csupán kihágás és részint a magasabb minősités, de a büntető szankciók felemelését is beigérték.

Az utolsó napokban megint több bizalmas értesitést kapott a főkapitányság arról, hogy a főváros különböző helyein, magánlakásokban rendszeres, egész éjjeleken át tartó hazárdjáték folyik.

A rendőrség természetesen eljárt a följelentések alapján, melyek több helyen nyomra is vezettek. Igy egy Wesselényi-utcai házban a harmadik emeleten, lépcsőházi bejárattal biró, elegáns lakásban tartottak razziát, ahol háromszázezer koronás bankot sikerült is lefoglalniok. Az eljárás a játékosok és a háztulajdonos ellen megindult.

Egy dohány-utcai lakásban a detektivek százhuszezer koronát foglaltak le, valamennyi játékos és a lakás tulajdonosa ellen itt is eljárást inditottak.

Az eljárás a hazárdjártékosok ellen a törvény értelmében csak kihágás cimén folyik és a kihágást elkövetőket csak pénzbüntetéssel sujthatják. Az utóbbi időben már veszedelmessé fajuló játékszenvedély láttára azonban illetékes helyen felvetették azt a tervet, hogy rendeleti uton meg-

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

szoritják a hazárdjátékosok büntetését. A pénzbüntetés ugyanis — mint a gyakorlatból kitünt — a hazárdjátékosok ellen nem volt kellő orvosszer, mert a gazdag játékosok néhány száz vagy pár ezer korona büntetés lefizetésével kimenekültek az igazságszolgáltatás kezéből. Éppen ezért illetékes helyen most tervezetet dolgoztak ki abban az irányban, hogy ezentul a hazárdjátékosokat ne csak kihágás cimén vonhassák felelősségre és necsak sulyos pénz, hanem szabadságvesztés büntetésével is sujthassák, megfelelő időtartamu fogházbüntetésre itélhessék. Igy elejét vélik venni a hazárdjátszás további elszaporodásának.

Egyben azt is ki fogják mondani, hogy mindazok a lakások, amelyeket kártyajátékok céljaira adtak ki, vagy engedtek át, azonnal elrekvirálhatók. Ez a rendelet valószinüleg meggondolásra készteti majd a lakástulajdonosokat, mielőtt lakásaikat hazárdjáték céljaira kiadnák.

A foglalkozásnélküli tetteseket pedig közveszélyes munkakerülők módjára be kellene csukni, — a nagy veszteseket pedig gondnokság alá helyezni.

A várható eredmény az lesz, hogy a kártyások jobban vigyáznak a rejtekhelyük diszkréciójára.

Uj bérmegegyezés.

A bérmozgalom tanulságai.

A Magyar szállodás és vendéglős munkaadók egyesülete 1922 junius 12-én tartott értekezlete a következő személyzeti fizetéseket állapitotta meg:

Személyzeti fizetések.

I.

	Állandó üzletben I. A	Állandó üzletben II. B C	Saisonüzletben I. A	Saisonüzletben II. B C
	korona			
Éttermi segédek és szobapincérek heti	300	300	400	400
Felszabadult borfiuk	160	160	240	240
Kisegitő éttermi segédek napi kisegitési dija hétköznap	100	100	120	120
Ugyanez szombat, vasárnap és bankett alkalmával	120	120	150	150
Ugyanez nyári üzemben szombat, vasárnap vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva			200	200

Kisegitő éttermi segéd a perifériákon utiköltséget kap, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitődijon felül 50 százalék pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát.

II.

Az értekezlet megállapitotta továbbá a következő minimális fizetéseket: főszakács, gazdaasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket is végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	I.	II.	III.	IV.
I. oszt. szakács (főszakácshelyettes) minimális hetifizetése	1600		2200	
II. oszt. szakács minimális hetifiz.	1200		1600	
III. oszt. szakács (felszabadulás után 1—2 éven belül)	600		800	
I. osztályu konyhamészáros, vagy sütőmester	1200		1600	
II. oszt. konyhamészáros, vagy ahol konyhamészáros csak 1 van	600		800	
Entrée-szakácsnő	800	600	1400	900
Entrée-szakácsnő ahol szakács van	800		1250	
Tésztaszakácsnő	800		1250	
Tésztaleány	450	350	700	500
Chef-kézileány	600	450	900	550
Salátás-leány	600	450	900	550
„ ahol hidegszakács van	350	300	450	400
Futóleány	350	300	400	300
Fekete-edényes	400	350	450	350
Csapos szakképzett	640	500	800	640
„ kezdő	480	360	600	480

Minimális kisegitési dijak.

Szakács önálló, napi	500	400	600	500
Szakács segéd, napi	300	250	400	300
Sütőmester, napi	240		350	
Szakácsnő, napi	250	200	400	250
Kézileány, salátásleány, napi	200	120	300	150
Mosogató- és futóleány, napi	150	80	250	120

A kisegitő személyzet a perifériákon utiköltséget kap.

A kisegitő személyzet, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitődijon felül 50% kisegitési pótdijat és pótvacsorát kap.

A minimális bérek szempontjából az I. csoportba a jelenleg A, a II. csoportba a jelenleg B és C csoportba sorozott üzletek tartoznak.

Hetenként kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap, a saison üzletek kivételével.

A felmondás kölcsönösen 3 nap, amely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezési és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 60 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden egyes tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetőleg ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a két táblázatban megállapitott összegnél máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ezen fizetések junius 17-étől léptek életbe.

Ennek a listának egyszerü áttekintése elegendő annak megállapitására, hogy a béremelés mérve — viszonyitva az egy hó előtti bérekhez — meghaladta a 100%-ot és ezzel az alkalmazottak gazdasági követelésének teljesitése a legvégső lehetőség szerint ki van meritve.

Legnagyobb gyár a szakmában. ~ Kérjen árajánlatot!

Vendéglősök öröme
a kifogástalanul működő bor- és sörkimérőberendezés!
Borpultokat, sörkimérőket, jégszekrényeket, fémcsapokat, vendéglőberendezési és pincészeti cikkeket csak az
Egyesült Gép- és Fémárugyárak R.-T.
cégnél vegyen. ~ Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

Nem hallgattuk el azon meggyőződésünket, hogy a korábbi javadalmazás nem volt már elegendő erejü a szükségletek felfokozott mérvéhez, de ahhoz sem fért kétség, hogy a munkaadók a mai árkorlátozások teljes érvénye mellett átmenet és az áthárításra alkalmas fedezet nélkül nem honorálhatták a támasztott gazdasági követeléseket teljes mértékben. Egyelőre tehát elült volna a bérmozgalom, amelynek eredményeként az üzemi többletköltség már ismeretes, azonban ennek a többletnek még a fedezetéről gondoskodni is kell, ami csak ugy egyszerü áremeléssel bajosan eszközölhető, mert ezzel éppen a középüzemek vannak lényegesen terhelve, ami pedig a forgalom lényeges csökkenését vonná maga után.

A bérlista egyes tételeiből szembeszökő a kisegitők magas napibére az egész vonalon, amiből bármely munkásnak az a természetes kivánsága fakadhat, hogy inkább dolgozik kisegitőképen, lévén ilyen minőségben való munkája és keresete 100 százalékkal is nagyobb, mintha állandó munkában áll.

Kétségtelenül helyes a bérek osztályozása az üzemcsoportok szerint, mert igy lehetővé van téve az, hogy a jobban képzett munkás, aki nagyobb igényeket támasztó üzemekben érvényesitheti jobb szaktudását, ezzel több javadalmazásban is részesülhessen. Ez a megkülönböztetés azonban csak a konyhai személyzetre van kiterjesztve, amit nem találunk egészen helyesnek, mert az éttermi segédek munkatudása, szorgalma és képessége között csak olyan nagy különbségek vannak, mint más iparokban és valószinünek látszik, hogy a gyengébb munkás a borravalóban fogja megsinyleni munkástársa ügyességét.

Az idényüzletek lényegesen magasabb béremeléseinek áthárítása már valóban nagy gondot okoz, mert ezekben általában egész napon fényüzési adó drágitja az árakat és itt valószinüleg az italok árát kell lényegesen emelni. Erre talán a söröknek a vendéglősök részére leendő felemelését célzóan most folyó tárgyalások adnak alapot. A kormány ugyanis észrevette, hogy a sörgyárak a tavalyi olcsóbb árpából 1000 vaggont akartak kivinni idegenbe, egynegyedrészét exportálják is, tehát a gyárak részéről nem lévén eképp indok az áremelésre, a vendéglői étlapárak lényegés felemelésének elkerülése végett az italárak emelésére nyilik lehetőség.

A munkások követelései azonban nem csupán gazdasági természetüek voltak, hanem erősen osztálypolitikai jelleggel átitatottak, amely körülmény folytonos előtérbehelyezése hátráltatta a gazdasági megoldást is.

Azok a követelések, amelyeket a munkások részéről „hatalmi" kérdésnek neveztek, részben feleslegesek a törvények munkásvédelmi intézkedései folytán, másrészt pedig nagyon is emlékeztetnek a szociális termelésből fakadt jólét korszakára.

A százalékos-rendszer Marx-i intézménye nem is került tárgyalás alá és a „my house is my castle" elve alapján ott kerülhet szóba, ahol ezt a munkaadó jónak látja.

A bizalmirendszer, az üzembiztos intézményének ott van csak létalapja, ahol a tulajdon olyan jogi személyé, melyben a munkások egyuttal az üzemnek létrehozásában részes tulajdonosok. A munkaadó részéről érhető sérelmek, szerződésszegések jogorvoslata a békéltető bizottság és a bíróság intézményében mindenki számára hozzáférhető, tehát nincsen arra törvényes vagy szociális ok, hogy a munkaadó a nála megélhetést nyerő, de terheiben és tulajdonában nem részes alkalmazottjában maga fölé birót állitson.

Valóban jogi kiskoruságra vall a kizárólagos szakszervezeti munkaközvetités igazolása is, amely a szabad kiválasztás jogának szembeszökő megsértése. A munkaadó nem köteles az alkalmazott részéről mást, mint a képesitést és a munkakönyv törvényszerüségét vizsgálni és kizárólag az ő személyes joga az, hogy az ipartestületi, az állami vagy az üzletszerző közvetitőből választ alkalmazottat magának és pedig akár szőke, akár magas termetü pincért.

Reális alapjában támadja meg az alkalmazottak követeléseit, azok sulyát és komolyságát az a körülmény, hogy gazdasági bajaik helyett politikai tagozódásukat viszik az első frontra, gyüléseiket ezek a szenvedélyek dominálják és eredménytelenitik, felkeltvén az érdektelen szemlélő előtt azt a gyanut, hogy másodrangu kérdés a gazdasági jólét ott, ahol a pártkérdések mutatják meg az egyesek valódi értékét.

A szakszervezetek már nem közhatóságok és a befelé való nevelési tevékenység inkább lehet feladatuk, mint az alkalmi gyülések feloszlatásra méltó együttesei.

Az erőviszonyok bár kétségtelenül megmutatják a munkaadók fölényét, mégis respektálni kell a másik táborban is a tanusitott engedékenységet, a megélhetés és gondokkal való küzdelmet és megfontolni azt is, hogy minden cél a gazdasági életben csak annyi méltánylásra számithat, amilyen eszközöket állit a megvalósitás a maga szolgálatába.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütőmenyhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

Közgazdasági szemle.

A kormányzó nyitotta meg az Árumintavásárt

A XIII. budapesti árumintavásárt ünnepélyesen megnyitották. Az árumintavásárt Horthy Miklós kormányzó nyitotta meg és megjelentek azon a főváros politikai, társadalmi és közgazdasági érdekképviseleteinek megbizottai ugyszólván teljes számban. A kormányt és a kereskedelmi minisztert Wimmersperg Frigyes báró államtitkár képviselte. Jelen volt Nádossy Imre országos főkapitány, Marinovich Jenő, Budapest rendőrfőkapitánya, Purébl tanácsnok. Az érdeklődők sorában felvonult mintegy negyven taggal a svájci-magyar kereskedelmi kamara küldöttsége, Laskay Dénes zürichi magyar konzul, valamint Kienast budapesti svájci főkonzul vezetésével. Feltünést keltett a konstantinápolyi török-magyar kamara fezes küldöttsége, akiket Dzsemal Eddin budapesti török főkonzul kalauzolt.

Wimmersperg Frigyes báró üdvözölte ezután a kormányzót, vázolta előtte az árumintavásárhoz füzött nagyfontosságu közgazdasági és nemzeti érdekeket és felkérte a kiállitás megnyitására.

A kiállitáson, amely országos jellegü és csak csonkamagyarországi cégek vesznek részt, 850 cég állitott ki. Az Iparcsarnok maga az idén is szüknek bizonyult a kiállitók befogadására és nemcsak a körülötte lévő térségeket foglalták le, hanem az Iparcsarnok mögött 8 millió költséggel egy uj épületet is emeltek.

A kormányzó az üdvözlésre a következőket felelte:

— Örömmel látom, hogy az ipari és kereskedelmi érdekeltségünk törhetetlenül és fáradhatatlanul igyekszik a mai viszonyok okozta nehézségekkel megküzdeni és megvalósitani azokat a feladatokat, amelyek gazdasági talpraállásunk munkájából reá várnak. Meg vagyok győződve, hogy a most rendezett árumintavásár ujabb tanubizonysága lesz a magyar tudásnak és izlésnek és alkalmat fog nyujtani külföldnek annak felismerésére, hogy Európa gazdasági ujjáépitésében a mi képességeinkre és forgalmunkra is szükség van. Amidőn azon óhajomnak adok kifejezést, hogy a vásárhoz füzött reménységeink mindenben megvalósuljanak, az árumintavásárt megnyitom és átadom rendeltetésének.

A kormányzó beszéde után, amelyet nagy taps és éljenzés követett, a kormányzó a kiállitás megtekintésére indult. Ebben a pillanatban az Iparcsarnok széles, nagy terraszán kiállitott harangok megszólaltak és a kormányzó, valamint kisérete harangszó mellett vonult be az árumintavásár megtekintésére. A kormányzó végigjárta az egész kiállitást, alaposan megtekintett mindent, majd minden kiállitónál megállott és érdeklődött a kiállitott cikkek iránt.

Uj rendelet a szeszadóról.

A pénzügyminiszter a kincstári szeszeladási árrészesedés felemeléséről rendeletet adott ki, amelynek értelmében, ha a fogyasztási adó alá eső szesz megadóztatva kerül forgalomba, hektoliterfokonként (liter alkohol) 151 korona 60 fillér az adó és árrészesedés. A külföldről behozott égetett szeszes folyadékok után a vámilletéken és a szeszfogyasztási adón kivül kincstári árrészesedés fejében hektoliterenként 150 korona fizetendő. A termelési adó alá eső szeszfőzdék a szeszadón kivül hektoliterenként 150 koronát kötelesek kincstári árrészesedés fejében fizetni. A szabadforgalomba átment mindennemü égetett szeszfolyadékok után, amelyek 1922 junius 20. napján bárkinél készletben vannak, kincstári pótrészesedés fejében 40 koronát köteles fizetni. A pótrészesedés alól mentes: 1. az a szesz, amely a hatályban lévő törvényes rendelkezések szerint adómentes; 2. az ugyanazon fél birtokában lévő tiz liter alkoholt meg nem haladó égetett szeszes folyadék. A rendelet 1922 junius 20-án lép életbe.

Javulnak a terméskilátások.

A földmivelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint junius hó első felében igen nagy meleg és szárazság uralkodott. Csapadék junius 14-ig igen kevés esett, azóta az idő erősebbre fordult.

A már-már aggasztóvá vált mezőgazdasági helyzet a legutolsó időben jóra fordult. Kedvezőbbre fordultak a kapások, kerti vetemények és mester-

DREHER-COGNAC
Special ** V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

séges takarmányfélék terméskilátásai is. Kétségtelen azonban, hogy a májusban és junius első felében tartott nagy szárazság után az utóbbi időben beállott esőzések csak akkor fogják meghozni a vetések kedvező állását, ha az esőzések tovább tartanak.

A buzavetések a beérkezett becslések szerint a hosszas szárazság következtében visszaesést mutatnak. A buza tulnyomó részben virágzásban van.

A rozsvetések állásában a helyzet nem változott. Gyenge a rozs Esztergom, Moson, Abaujtorna és Ung vármegyékben.

Az árpavetések a szárazságtól szintén szenvedtek. A tavaszi árpa sok helyütt alacsony, ritka és sárgul, mig az őszi elég dus, szalmája és kalásza fejlett. A legutóbbi esőzés a helyzetet lényegesen javitotta.

A zabvetések általában kielégitően fejlődtek, de nagyon sinylik az esőhiányt. Általában véve még most is közepesnek mondhatók.

A tengeri fejlődése a hosszas szárazság miatt szintén stagnál, de nagyjában véve, különösen a korai vetés, elég jól birta a csapadékhiányt. A tengeri vetések állása jelenleg közepesnek mondható.

A burgonya, bár a csapadékhiányt szintén erősen megérezte, kielégitően fejlődik.

A cukorrépa a legtöbb vidéken kielégitő és közepesnél jobb terméskilátást nyujt. A takarmányrépa némi visszaesést mutat, de jelenleg is közepesnél valamivel jobbnak mondható.

Megint megkezdik a gazdasági tárgyalásokat Ausztriával.

Néhány nappal ezelőtt irták, hogy az Ausztriával folytatott és eredményesnek igérkező gazdasági tárgyalások ujból, immár harmadszor megszakadtak. A magyar delegátusok elhagyták Bécset és ismét Budapestre jöttek, hogy a magyar kormánytól ujabb utasitásokat kérjenek. Bud János államtitkár a tárgyalások megszakadására vonatkozólag a következőket mondotta:

— A tárgyalások ujabb megszakadását az okozta, hogy az osztrákok nem voltak megelégedve egyes iparkontingensekkel és ezért ujabb revizió alá kellett venni. A magyar delegáció most a fővárosban van és behatóan referált a kormánynak a tárgyalás eddigi eredményéről, amelyek gazdasági életünkben máris nagy fontossággal birnak. A magyar kormány méltányolta Ausztria kérését és némi engedményeket tett, amelyek azonban gazdasági érdekeinket semmiképen sem sértik. Ujra megkezdik a tárgyalásokat és remélem, hogy ekkor már semmi akadálya nem lesz annak, hogy a szerződéseket rövidesen megkössék.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Tárgyalások a drágaság letöréséről. A közélelmezési miniszter tárgyalásokat kezdett dr. Boleman Ernővel, az Árvizsgáló Bizottság elnökével, mely tárgyalások során az immár türhetetlen drágaság letörésére szükséges intézkedéseket beszélik meg. Értesülésünk szerint a megbeszélésen erélyes eszközök alkalmazásában fognak megállapodni.

A zsemlye maximális ára 3.50—3.80. Az Árvizsgáló Bizottságtól vett értesülés szerint a Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy addig is, amig az Árvizsgáló Bizottság a sütőiparosok által életbeléptetett uj árakat felülbirálja, figyelmezteti a fogyasztókat, viszontelárusitókat és a közélelmezési üzemeket, hogy a zsemlyéért, kifliért, császárzsemlyéért, stb. még az uj árak alapulvétele mellett sem számithatnak többet a jutalék és a forgalmi adó betudásával 3 korona 50 fillérnél, a fényüzési adó fizetésének ideje alatt pedig 3 korona 80 fillérnél.

Az ipari munkásság ellátásáról jelentették, hogy a közélelmezési tanács javaslata szerint ezt az idén kirekesztik az állam feladatai közül. Most ez ügyben a Gyáriparosok Országos Szövetsége Weiss Manfréd elnöklésével ülést tartott, amely részletes elaborátumot fogadott el. Ez pontos adatokkal van fölszerelve arra vonatkozólag, hogy milyen terhet jelentene az ellátás az iparra, a kormányra és az ipari érdekeltség között kompromisszumos tárgyalások folynak, amelyek eredménye az volna, hogy a munkásság ellátása terhének egy bizonyos hányadát az ipar viselje.

Orvos nem lehet árdrágító. A Curia annak idején a jogegység érdekében azt a feltünést keltő határozatot hozta, hogy az orvos, aki tulmagas dijat számit fel és elfogad, árdrágitásért büntethető. Ujabban a Curia elnöke szükségesnek látta, hogy korrigálja ezt a határozatot, miért is szombatra teljes ülést hivott egybe, amelyen beható tanácskozás után a fentebbi curiai döntvényt hatályon kivül helyezték. Ugy látszik, hogy az orvos is termelő lett.

»Az ilyen árdrágitásra egész Európában nincs példa.« (A főváros is tiltakozik a 74 koronás állami cukorilleték ellen.) A kormány legujabb árdrágitása ellen, amellyel a cukor árát egyszerre 35 koronával megdrágitotta, az egész vonalon általános a fölzudulás. A fogyasztóközönség, amely hosszu hónapokon keresztül volt kénytelen türni a cukorhiányt, az árdrágitó manőver jóvoltából rendkivüli elkeseredéssel nézi ezt a legujabb fölülről jövő drágitást, sőt még a főváros is fölszólalt ellene. A főváros közélelmezési ügyosztálya a Közélelmezési Tanácshoz fölterjesztést intézett, amelyben tiltakozik a cukor árának ilyen nagymértékü megdrágitása ellen. A fölterjesztésben rámutatnak arra,

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

hogy az árdrágitás semmivel sem indokolható, annál is inkább, mert a cukor reális termelési költségét és a cukorgyárak nyereségét is már a mult év őszén megállapitották és azóta a gyáraknak semmi ujabb költségük nem merülhetett föl. Kifejtik, hogy az áremelésnek az az indoka, hogy ipari célok miatt szükség van az importcukorra, szintén nem állja meg a helyét, mert a fogyasztóközönség nem fizetheti meg az importcukor áremelését, annál is inkább, mivel a fogyasztóközönség cukorszükségletét teljesen födözi a belföldi cukor, az ipari cukor drágulását pedig a gyárosok amugy is átháritják a fogyasztókra. A fölterjesztés megállapitja azt is, hogy a tavaly megállapitott cukorár szerint kilogrammonként 39 korona volt az állami illeték, ha pedig most ehhez még 35 korona járul, akkor 74 koronát szednek egy kiló cukor után állami részesedés cimén, ami olyan hallatlan drágitás, amilyenre nincs példa egész Európában. Mindezek alapján a főváros kéri a Közélelmezési Tanácsot, hogy legalább az ilyen indokolatlan drágitástól kiméljék meg a fogyasztóközönséget.

Uj adó. A városháza kieszelő bizottsága már a legártatlanabb és a kevésbé tehetős osztályok mulatságát is megirigyelte, és azokat is vigalmi adóval akarja sujtani. A főváros pénzügyi bizottsága ma tárgyalta az uj vigalmi adókra vonatkozó előterjesztéseket. Ezek szerint ha ezentul bárokban, kávéházakban, vagy más szórakozóhelyen vendégek táncolni fognak, ezért személyenként és esténként ötven koronát kell fizetniök. Hivatásos táncművészek előadásainak megtekintéséért a közönség személyenkint 20 koronát fog fizetni. Ének, szavaló, és egyéb előadások meghallgatásáért személyenkint tiz korona lesz az adó. A kávéházi, vagy vendéglői zeneelőadásért személyenként 2 korona vigalmi adót kell fizetni. A városligeti mutatványos bódék, melyeket az adósróf eddig megkimélt, ezentul ötszázalékos vigalmi adót fognak fizetni, aminek természetes következménye az lesz, hogy megdrágul a körhinta, a barlangvasut, utvesztő és egyéb ártatlan szórakozások.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

Junius:

30-án Stettner Dezső vendéglőjében, Felső Margitsziget.

Julius:

14-én Márkus Imre vendéglőjében, Alsó Margitsziget.

28-án Gundel Károly vendéglőjében, VI., Állatkerti-ut 2.

Augusztus:

11-én Gráf János vendéglőjében, II., Hattyu-u. 4.

25-én Keresztes Ede vendéglőjében, VI., Hermina-ut 59.

Szeptember:

7-én Waltz György vendéglőjében, VI., Aréna-ut 106.

A vendéglősök »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor:

Junius:

21-én Frühling Antal IX., Üllői-ut 81.

28-án Schrettner Márton VII., Gyarmat-u. 42.

Julius:

5-én Bischof Pál vendéglőjében, IX., Vágóhid-u. 8.

12-én Gergits József vendéglőjében, IV. Bástya-utca 17.

A kormány nem engedélyezte a vaj és a tehénturó kivitelét. Nem fedi a valóságot az a hir, hogy a kormány a vajkivitelt engedélyezte. A vajkivitel ügyével a közélelmezési tanács még nem is foglalkozott s igy a vaj állitólagos drágulása nem lehetett a fenti körülmények következménye. Ezzel egyidejüleg közli a Távirati Iroda, hogy a fővárosban és környékén a megsavanyodott tejből készitett tehénturó kivitelét egyáltalán nem engedélyezik, egyrészt azért, hogy elősegitsék a savanyutej nagy mennyiségének visszaszoritását, másrészt pedig, hogy a fővárosban a tehénturókinálatban hiány ne álljon be. A jövőben kizárólag csak vidéki vajtermelőüzemek által előállitott sovány tehénturókivitelre vonatkozó kérelmeket fognak tárgyalni, természetesen mindig a hazai fogyasztópiac és a turófeldolgozóipar érdekeire való tekintettel.

Nyugdijegyesületi hirek. A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága f. é. május hó 26-án Bokros Károly elnöklete alatt tartotta rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok elszámolásait. A budapesti választmány f. é. május havi elszámolása szerint a bevétel 14.417 K 31 fill., a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 7670 K 46 fillér, feleslege 6746 K 85 fillér volt. A szombathelyi választmány f. évi május havi elszámolása szerint a bevétel 2891 K 95 fillér, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 284 K 19 fillér, feleslege 2607 K 76 fillér. Mindkét választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára befizettetett. Ezen elszámolások tudomásul vétele után özv. Tomana Györgynének kérelmére az igazgatóság özvegyi nyugdij helyett végkielégitést állapitott meg, végül az e hó folyamán belépett 3 uj tag igazolványának kiállitása után az ülés véget ért.

Felhivjuk a vendéglősök, szállodások figyelmét arra, hogy Székely János és Társa cégnél Vámház-körut 12. alatt konyhafelszerelési cikkek a legnagyobb választékban kaphatók.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Harmincmillió kétszemélyes ebédért. Egyelőre nem a pesti vendéglők ebédköltségeiről szól a krónika, még csak nem is a bécsiekről. A párisi »Excelsior« egyik legutóbbi száma fac-similiben közli a moszkvai Empire nevü café-restaurant egyik étlapját és erről az étlapról az állapitható meg, hogy manapság a szovjetvivőr, ki mondjuk barátnőjével a moszkvai Empireban leül egy előételből, halból, husételből, süteményből és fekete kávéból álló egyszerü kis dinerhez, a főur elvtársnak végül is harmincmillió rubelt kénytelen kifizetni. Bor és borravaló nélkül,... azaz pardon, hiszen a szovjet nem ismer bort, sem borravalót. Az érdemes étlapból a következő néhány adatot közöljük: Előételek: Kaviár: 1,500.000, saláta olajban 1,750.000, sandvich 500.000 rubel. Husételek: Filét sauté 300.000 birkadió rizzsel 1,750.000 rubel. Sör: egy pohár német sör 1.200.000 rubel. Dessertek: Macedoine de Fruits 3,000.000, almafelfujt 2,000.000, tea kávé, csokoládé 3, 5 és 800.000 rubel. A változatos étlap e leközölt és le nem közölt adataiból megállapithatjuk azonban, hogy Szovjet-Oroszország éttermeiben sokkal raffináltabb és luxuriózusabb ételek kaphatók, mint akár nálunk a Ritzben. A magyar közmondás tehát, mely azt mondja, hogy »szegények vagyunk, de jól élünk«, — Szovjet-Oroszországban ugy látszik, igy alkalmazzák: »Jól élünk, de — éhenhalunk.«

Áruüzlet.

Bor forgalma még mindig minimális. Az Ausztriával a létesitendő kereskedelmi egyezmény érdekében folytatott tárgyalásnak a borra vonatkozó részét kedvezően befejezték, de a tárgyalások eredményét még sem a magyar, sem az osztrák kormány nem tette hivatalosan közzé. A létrejött megállapodástól azt várják, hogy megkönnyebbiti a magyar bor kivitelét Ausztriába; bizonyos azonban, hogy ezt a kedvező jelenséget erősen ellensulyozza az osztrák korona rohamos elértéktelenedése. Csehország sem vásárol már csak azért sem, mert ott ebben a szakmában nagyon rossz az üzletmenetel. Svájci számlára az utóbbi időben is történtek vásárlások, de azok nem voltak olyan nagyarányuak, hogy az üzletet megélénkithették volna. Az idei termés kilátásai eddig jók, bár sok helyről, ahol a szőlő már elvirágzott vagy most van virágzásban, azt jelentik, hogy a fürtök nem valami dusak. Az elsőkézben levő készletek erősen összezsugorodtak, a termelők nem nagy kedvet mutatnak az eladásra. Az irányzat ennek következtében szilárd, az árak változatlanok.

A szeszüzletben az Országos szeszértékesitő rt. végrehajtóbizottsága ujabb ármegállapitása folytán a forgalom változatlan tartott volt és főleg csak az előjegyzett tételek kerültek elszállitásra, ujabb üzletek csak kisebb tételekben a detailforgalomban fordultak elő. A junius 13-iki kezdődő érvénnyel a következő alapárak vannak érvényben: finomitott szesz 200 K nagyban, 100 hektoliter vételénél + adó, forgalmi adó és egyéb illetékek. Az ecetgyártáshoz szükséges adómentes szesz alapára 80 K, az exportszesz ára 80 K.

Gyümölcspálinka-üzletben a forgalom tartott volt és csak kisebb tételek kerültek forgalomba azonnali szállitásra. Elkelt törköly 315—325 K, szilvórium Ia valódi áru kisebb tételekben 380 K, seprőpálinka gyér forgalom mellett 310 K, borpárlat ó áru 400 K ab termelő állomás 1000 literfokonként nagyban.

Az adómentesen utalt szesz ellenőrzési illetékét a pénzügyminiszter junius 15-én kelt, junius 20-án hatályba lépő 81.106. számu rendeletével az általános denaturáló szerrel denaturálandó szesz után 2 K-ban, a különös denaturáló szerekkel denaturálandó szesz után 5 K-ban állapitotta meg literszázalékonként.

Füszeráruk iránt változatlanul élénk vételkedv mutatkozik és mert a magyar korona zürichi árfolyama tovább hanyatlott, illetőleg a valuták emelkedtek, a hét második felében minden füszeráru lényegesen drágult. Az áruk emelkedését elősegiti az is, hogy az árutulajdonosok általában tartózkodnak az eladásoktól, mert a mostani, már magasabb árak is jóval az importparitás alatt vannak. Egész fekete borsot több zsák vételénél sem igen lehet 340—350 K-nál olcsóbban kapni, de meglehetősen gyakori már a 360 K és ennél magasabb ár is. Törmelék fahéjért egészen nagy tételekben 340—345 K-t, kisebb mennyiségben 360—380 K-t kérnek, mig egész fahajat 10—20 láda vételénél 420 K-ért, egyes ládákban 450—460 K-ért árusitanak. Szegfübors is lényegesen drágult és már 19 K-n alul nem kapható. Szegfüszeg ára 900 K-n felül mozog. Aránylag kevéssé drágult a vanilia. Fekete Tahiti 4800—5200 K, kristályos 5400—6000 K. Nagy a hiány köményben és ennek következtében elsőrendü hollandi köményért már 240—280 K-t jegyeznek. A soká elhanyagolt gyömbér ára is emelkedett; az utóbbi napokban 300 K körül árusitották.

Rizs élénk kereslet tárgya, meglehetősen gyors tempóban emelkedő árak mellett. Burma II-ért vagontételekben 78—79 K-t, egyes zsákokban 82 K-ig menő árakat kérnek, mig fényes japán Siam Patnáért és Karolin-rizsért 105—115 K-t jegyeznek.

Hüvelyesek még mindig szilárd irányzatot követnek, bár forgalmuk igen csekély. Idei fehér bab ára 27—28 K, de volt eladás 26 K-ért is ab állomás.

Liszt irányzata jó kereslet mellett megszilárdult elsősorban a buza és rozs drágulásának hatása alatt. A budapesti nagymalmok ma ugyan még nullás lisztért 6[illegible] K-t, főzőért 59 K-t, 6-os kenyérlisztért 53 K-t, 7½-esért 49 K-t, 8-as takarmánylisztért 25 K-t, 1-es rozslisztért 52 K-t, egységes rozslisztért 49 K-t jegyeznek, de ezeket az árakat szombaton, legkésőbben a jövő hé elején föl fogják emelni. Másodkézből budapesti dupla fogós nullás liszt 61—61.50 K-ért, főző 57—58 K-ért 6-os kenyérliszt 52 K-ért kelt el, de már 1 K-val ma

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

gasabb árakat is kértek pénteken. Vidéki sima nullás liszt 1—1.50 K-val, más fajták átlagosan 1 K-val olcsóbban voltak kaphatók. Prompt takarmánylisztért 23.50—24 K volt pénz. Egységes rozslisztért 44 K-t fizettek.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss istvánné.

Tekintse meg az Árumintavásáron a 100-as fülkében a

Sächsische Metallwarenfabrik
August Wellner Söhne
Aktiengesellschaft
AUE

alpacca és alpaccaezüst

készitményeinek kiállitását.

Vezérképviselő: ORBÁN JAKAB
Budapest. IV. Szerb utca 9. Telefon Józs. 135-21.

Vendéglői, koronával hitelesitett

üveg- és porcellánedényeket

a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre

Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. • Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Üveg, porcellán

kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók

Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

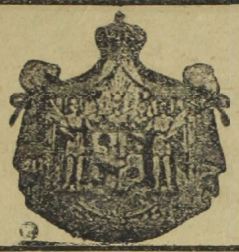

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

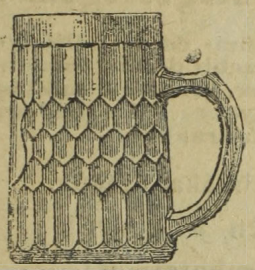

Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a

Holló Ételzsirt,

amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek**
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 183-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

JÉGSZEKRÉNYGYÁR BREITNER BERNÁT
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

Hobé
INŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK

Szent-Margitszigeti ásványviz.
SZÉNSAVVAL TELITETT UDITÓVIZ
MEGRENDELHETŐ
SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
TELEFON: 36—52.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyű-utca 62. szám

Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség,
Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége,
hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb.
pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VII
Népszinház-utca 1
bornagykereskedés Telefon József 30-7
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 8

Minden háztartásban a legolcsóbb

ZSIR

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ke
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-
Ajánlja dusan felszerelt raktár
100 litertől 5000 literig prima ha
tott, valódi szlavoniai tölgyfáb

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 13. szám. 1922 julius 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 300·— K
Fél évre ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A sörgyárak áremelési rekordja.
Ipari ujjáépitési szomorujáték 3 részben.

A sör fényüzési adója.

partestületi tájékoztató.

Balatoni étlap.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A sörgyárak áremelési rekordja.

Ipari ujjáépitési szomorujáték 3 részben.

I.

A sörgyárak és az Árvizsgáló Bizottság, valamint a Közélelmezési minisztérium szerelmi háromszögének csudaszülöttje, a sörök árainak 150 százalékos drágulása egy ujabb közeledés az osztrák és lengyel pénz világa felé, amelyből a fogyasztók tömege megerősitheti azt a meggyőződését, hogy ugy a termelés, mint a nagyipar, azok a tényezők, amelyek a megfelelő törvényes eszközökkel fel nem ruházott hatóságok tehetetlensége mellett a nagy tömegek, tehát az ország pénzügyi romlását tudva és akarva, előre megfontolt szándékkal készitik elő.

Ennek a gazdasági büncselekménynek irásos dokumentálása az alábbi értesités:

KÖRLEVÉL.

Alulirott sörgyárak 1921 április elseje óta a sörárakat nem emelték és pedig azért nem, mert még régi, olcsóbb áron beszerzett nyersanyagkészlettel rendelkeztek. Ezek elfogytak s időközben a nyersanyagok, üzemanyagok és munkabérek több száz százalékkal emelkedtek, ugyszintén valutánk rohamos sülyedése folytán a vámkülföldről behozott anyagok még fokozottabb mértékben drágultak, kénytelenek alulirott sörgyárak a sör árát emelni és ez évi junius huszonhatodikától az alábbi árakat életbeléptetni:

Hordósör:

7 fokos 2400, 10.5 fokos 3000, 13 fokos 3600, 15 fokos 4400 K hektoliterenként.

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

Palacksör:

A 0.55 literes palackba fejtett sör 3 koronával drágább. A forgalmi adó az árakban bennfoglaltatik. Ezen árak helyt, gyár, hordó, illetve láda és palack nélkül, minden rabatt megszüntetésével és bármely levonás nélkül értendők.

Tisztelettel

Dréher Antal serfőzdéi r.-t., Első Magyar Részvénysörfőzde, Haggenmacher Kőbányai és Budafoki Sörgyárak r.-t., Kőbányai Polgári Serfőzde r.-t., Fővárosi Sörfőző r.-t. Kőbánya.

Minthogy a mult tavasz óta tényleg van áremelkedés ugy az anyagszámlákon, mint a munkabéreken, senki nem érvelhetne alaposan a való tények és számok adataira támaszkodó méltányos áremelés ellen, még ha a sörgyárakról volna is szó, de a sörkartell körlevelének bevezetésében felhozott azon indok, hogy az anyagszámlákon és a munkabéreknél 1921. évi április eleje óta »több száz százalékkal« nagyobb ár-, illetve béremelés mutatkozna, — az egyszerüen valótlanság és pedig a legperfidebb minőségü.

Sem a sörgyári tisztviselők, sem a munkások javadalmazása terén nem igaz a több száz százalékos áremelkedés és ezért nem is találunk az ilyen valótlanságok állitására olyan megbélyegző kifejezést, amelyet lapunk hasábjain használni lehetne, de a sörkartell nem tud előállitani olyan hivatalnokot vagy munkást, akit egy év óta ilyen arányu javadalmazási többletben részesitett volna. Az ilyen kis cigányos hazudozás fegyvertárába nyulni egy nagytőkéjü társaságnak, — valóban a sülyedés kétségtelen bizonyitéka.

A nyersanyagszámlán keletkezett ártöbbletek ellensulyozására volt módja a sörkartellnek minden kampany idején. Többször megirtuk való tények gyanánt, de soha meg nem cáfolták azt, hogy a sörgyárak már korábban eladogatták Schwechatba és Csehországba a komlókészleteiket és akkor valutákat kaptak egyrészről, másrészt pedig az ujabb vásárlások magasabb egységáru számlájaival támogatták a hatóságok elé terjesztett áremelési kérelmeiket.

Kérdjük: mi volt ez? Butaság, vagy rosszakarat, vagy valutaspekuláció?

Mintegy 6 héttel ezelőtt a »Futura« részéről támasztott kiviteli kérelmek egyike 1000 wagon maláta kibocsátását célozta, amely mögött a malátaszindikátus állott. Talán nem szükséges bizonyitani, hogy a szindikátus a sörgyárak árpájának csinált üzletet — 250 vagonra adtak is engedélyt, — és nem néger árpa volt az.

Tisztelettel kérdjük: ha a sörgyáraknak annyi nyersanyaguk van, — amelyet még valóban olcsón vettek a termelőktől, — hogy a feleslegből 1000 vagonnal eladhatnak a külföldi piacra, — mivel akarják bizonyitani akkor az anyagszámla áremelkedését? Miért nem főztek több sört és azt exportálták volna?

Tanácstalanul állunk meg ennyi gazdasági bünözés halmazatának szemléletében és azt hisszük, hogy az ilyen kaliberü országrontás ellenében minden támadó és védelmi eszközt megengedhetőnek kell tartani.

Régen lemondtunk arról, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok számadásainak belső tartalmát a közokiratok hitelességével mérjük össze, mert most ott az a divat, hogy a 100 milliós forgalmak és hitelek alig produkálnak 3—4-százezer korona hasznokat; éppen ezért nem ezek könyveiből, hanem bruttobevételeikből, ingatlanvagyonukból, felszereléseikből, árukészleteikből, félkészgyártmányaikból, fióküzemeikből, melléküzleteikből, kivitelezésükből, részvényeik árfolyamértékéből, különböző alapjaikból összevetéssel lehetne csak megállapitani, hogy mennyiben számitanak értékes ipari tényezők gyanánt és mennyiben tartoznak árdrágitás miatt a vádlottak padjára.

Ha a kormányzat urai egyszer mégis megunják a magyar pénz belső értékének magyar vállalatok által való sülyesztését, amely körülmény a zürich

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

jegyzés esésében lényeges szereppel bir, — és szét akarnánk ütni nagyiparék között, akkor, ha a sör rákerül a magyar sörfőzdékre, ne feledjék el megvizsgálni az eladott komló és a kiszállitott maláta ügyét és a 150 százalékos áremeléssel összehasonlitani.

A sör nem lett jobb 150 százalékkal, csak a sörgyárak szállitották le Zürich nélkül a magyar pénz belső vásárló erejét. Ez a kérdés valószinüleg meghaladja a pártérdekek parlamenti tárgyalásainak fontosságát.

II.

A gyárak áremelését nyomon követte a kicsinyben való fogyasztásra nézve a vendéglői árak felemelése is, amelyre nézve Ipartestületünk az alábbi értesitést körözte:

KÖRLEVÉL

Miután a sörgyárak a sörárakat felemelték, szükségessé vált, hogy az árakat a kartársak is emeljék és pedig a következő irányárakat állapitjuk meg:

A- B-üzem: 7 fokos: pohár 12, korsó 20 K. 10.5 fokos: pohár 17, korsó 28 K. 13 fokos: pohár 20, korsó 34 K. 15 fokos: pohár 25, korsó 40 K.

C-üzem: 7 fokos: pohár 12, korsó 20 K. 10.5 fokos: pohár 15, korsó 25 K. 13 fokos: pohár 18, korsó 30 K. 15 fokos: pohár 22, korsó 36 K.

Az árakban 3% forgalmi adó bennfoglaltatik.

Palacksör:

3% forg. adóval: 7 fokos 28, 10.5 fokos 37, 13 fokos 43, 15 fokos 53 K.

10% luxusadóval: 7 fokos 32, 10.5 fokos 41, 13 fokos 48, 15 fokos 60 K.

A körlevél tehát a vendéglősöket irányárakról tájékoztatta, ami azt jelenti, hogy azok legmagasabb fokát csak a magas regie-költségü üzemek tudják igazolni, mig a kisebbeknél méltányos hasznosodás kalkulálása mellett kisebb egységárak felszámitásának lehet csak helye.

Ipartestületünk nem cselekedett helyesen az irányárak saját hatáskörü megállapitásával azért, mert tudhatta jól, hogy az Arvizsgáló bizottság — bár a sörárak felszabadittattak, — bele fog ebbe kapaszkodni, ami már meg is történt. Itt nem jogkérdésről van szó, hanem a sörkartell sulyának majoritásából folyó alárendeltségü helyzetünkről, amely óvatosságot parancsol békóba vert iparunk vezetőségének.

Ha a sörgyárak felemelték az árakat, ugy a körlevéllel »szaladni« kellett volna az Arvizsgáló Bizottsághoz, tájékoztató árakat kérni, azok megállapitását kisürgetni, — de legalább az árak elvi természetü előzetes jóváhagyásáig a gyáraktól egyetlen csepp sört sem lett volna szabad a felemelt árakon átvenni.

Ma az a gyakorlat, hogy ami szabad a sörgyárnak, az tilos a vendéglősnek! Azon sem csodálkoznánk, ha a felemelt sörárak miatt étlapokat szereznének be és ezért a büntetések jégesője hullana reánk.

De egyes kartársak is zugolódnak azért, hogy az irányárakat megállapitó rendkivüli ülés résztvevő kartársai üzemeikben már a körlevél kibocsátása után rögtön olcsóbb árakon mértek ki. Hogy a jövőben ilyen fontos rendelkezések nyomán kellemetlenségek ne támadhassanak, szükséges volna az intézkedéseket el nem hamarkodni, a jogszerü és a hatalmi tényezőket figyelmen kivül nem hagyni, ha pedig valamelyes határozat hozatott, ahhoz legalább az intézkedő résztvevőknek ragaszkodni.

Az Ipartestület részéről már publikált értesitésre utalással figyelmeztetjük kartársainkat — a vidékieket is, — hogy a sörárakat szabják az irányárakon alul és pedig szorosan a regie-kiadások figyelembevételével kialakuló polgári haszon vitele mellett.

Számadási támpontként közöljük, hogy a regie- és haszon cimén az áruszámlához kapcsolható összeg százalékokban:

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

luxusüzletben (25% fényüzési adó)	60%
A oszt. üzletben (szakács és 40 alkalmazott)	50%
B oszt. üzletben (vagy szakács nélkül 40 alkalmazott)	45%
C oszt. üzletben (hol nincs szakács és kevés az alkalmazott)	35%

Valószinü, hogy a sörárakat nemcsak a fővárosban, de a vidéken is maximálni fogják, mely esetben azután a vendéglősök összessége a gyárak ellenében egyöntetü eljárást fog provokálni.

Nem érdektelen megemliteni, hogy a Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata tárgyalta a sörgyárak legutóbbi áremelését. Ez alkalommal megállapitotta, hogy a söráraknak ily nagyfoku emelését megokoltnak nem tartja, miért is felhivja tagjait, hogy üzletükben a sörkimérést lehetőleg korlátozzák vagy szüntessék be, a fogyasztóközönséget pedig arra kéri, hogy addig, amig a sörgyárak a mostani magas sörárakat le nem szállitják, tartózkodjék a sörfogyasztástól. Az ipartestület kijelenti, hogy a sörkimérési áraknak a megállapitásában semmi része nincsen.

Ez utóbbi kitételt elhisszük ugyan, de nem tapasztaltuk, hogy a sört a régi árakon adták volna.

Számolunk egyuttal itt azzal a megjegyzéssel is, hogy mig a sörgyárak fuvarral együtt egy hektóliter 10½%-os sörért 3120 koronát kapnak, addig a vendéglősök ugyanezen hektoliter sörből 330 pohár kimérését 17 koronával számitva 5610 koronát, vagyis 2490 koronával többet vesznek be; tehát mig a gyári árakon számolt egy pohár sör a vendéglősnek 9 kor. 36 fillérjébe kerül, azért 17 koronát, azaz majdnem 100%-os árat kér.

Magyarázatul szolgáljon az, hogy a gyári áremelés 150% körül mozog, valamint az is, hogy a forgalmi adó az árakban benne van; pár nappal előbb alkalmazottaink — nem pedig a sörgyáraké — bérmozgalma 100%, és ezt meghaladó fizetésemelésben részesülnek; a jég métermázsájáért (80 kg. a valóságban) 120 koronát fizetünk — és ezeket az árakat már le is szállitottuk.

Számitunk arra, hogy Ipartestületünk elnöksége nem fejezte be ezen a téren való misszióját a körlevél kibocsátásával és az irányárak visszavonásával, hanem az Árvizsgáló Bizottság irányában tanusitott eddigi kérelmezgetés és passzivitás helyett erőteljes fellépés során a termelési árak emelésének megfelelő elhárítására minden eszközt megragad.

Oly sokszor intéztünk e lap hasábjain kérelmet hatóságaink valamennyiéhez és tesszük azt most is: ne feküdjenek rá egyetlen iparágra, mely egyenes és közvetett adókban milliárdokra menő kincstári érdekeket szolgál, — és ha már védtelenek a termelő tényezők rablóhadjáratai ellenében, vizsgálják meg lelkiismeretükhöz képest azt az arányt, mely a termelő és az iparos kereseti viszonyai közt van.

Nem tudjuk, hogy az Árvizsgáló Bizottságnál mit szólnak a sörgyárak 150 százalékos áremeléséhez? Ez az emelés a sörgyáraknak fél milliárd többletet jelent a bevételi rovatban.

III.

A harmadik felvonás a közönség szereplésével foglalkozik — és itt együtt sirunk a fogyasztókkal. Kétségtelen bizonyság az, hogy a sörfogyasztás egyötöd részére csökkent a drágulás óta, mert néhány nap alatt hallatlan arányokban visszafejlődött az egész országban a sörfogyasztás.

A kisebb vendéglők még a mult héten naponta átlag öt hektoliter sört adtak el, az ünnepnapon azonban a napi sörforgalom ezeknél a kimérőknél egy hektoliterre ment vissza, vagyis ebből megállapitható, hogy a fogyasztás a sörkartell drágitása következtében e g y ö t ö d é r e c s ö k k e n t.

A sörkartell örömét, hogy az árak emelésével a jövedelmezőséget is fokozhassa, a következő napokban kissé lerontja a fuvarosok megmozdulása, akik arra való hivatkozással, hogy a kartell kötelékébe tartozó sörgyárak most igen sokat keresnek, szintén emelést kértek, amit a gyárak megtagadtak, mire ma a fuvarosok bejelentették a sörgyárosoknak, hogy követelésük visszautasitása miatt sztrájkba fognak lépni.

Tudomásunk van arról, hogy az emberek kemény fogadalmakat tesznek a sörivás feladására és aláirási iveken toborzanak hiveket. A vidéken bojkottjellegü mozgalom folyik a sörárak emelése ellen. A debreceni sajtó valóságos sörfogadalomról számol be. A vendéglőkben, kávéházakban egy csapásra megszünt a sörfogyasztás. A debreczeni »Angol Királynő«-ben egyötödére csökkent a sörfogyasztás.

A vasuti vendéglőkben egynegyedét fogyasztották a szokott mennyiségnek. A híres »Biká«-ban ö hordó helyett csak egy fogy el naponta. Mint

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Debreczenből jelentik, a debreczeni vendéglősök maguk akarják rendezni a bojkottot.

Székesfehérvárról ugyanilyen hirek érkeznek és igy van ez az egész országban.

A sörárak emelkedését követni fogja a borárak emelése is, aminek a termelők és kereskedők látják a hasznát leginkább, — mig mi a drágaság ilyetén erőszakos növelése nyomán erősen redukált forgalmunk lebonyolitásában csupa sörbojkottista és Good templar-rendü, főzelék-feltétes vendégeink kiszolgálásában meritjük ki ipari tevékenységünket.

Milyen nagy lehet a szerelem az Árvizsgáló Bizottság kebelében sörkartellék irányában, hogy amig maximált áru ételek és sörök eladásának árhatárolásában gyakorolja magát, — addig másoldalról nem érez életképességet a sörgyári árdrágitás megfékezésére.

A magyar ipar talpraállitására való törekvésnek ez lenne a gyakorlati oldala oly sok fecsegés és programm után?

A sör fényüzési adója.

A fényüzési forgalmi adó módositása és kiegészitése tárgyában a következő rendelet jelent meg:

2. §. 1. fényüzési tárgy a belföldön előállitott sör abban az esetben, ha 15 vagy ennél magasabb cukorfok tartalma van, még pedig a különböző elnevezésre való tekintet nélkül.

2. Az előző bekezdésben emlitett belföldi sör után járó fényüzési forgalmi adót a sörgyár köteles — az erre nézve érvényben levő szabályoknak megfelelően — beszedni és az államkincstárnak beszolgáltatni.

3. §. 1. Azok a keresetüzők, akik sörnek, akár nagyban (engros), akár kicsinyben (detail) való árusitásával, illetve kimérésével foglalkoznak, kötelesek a jelen rendelet 2. §-ában meghatározott minőségü belföldi sörből 1922 junius 30-án az üzlet-zárás időpontjában meglévő készletüket leltározás utján pontosan megállapitani. Ezek a készletben levő belföldi sörök a kereskedelemben szokásos elnevezésük és a jelenlegi nagykereskedelmi egységárak szerint csoportositva részletes jegyzékbe foglalandók. A jegyzék két azonos példányban állitandó ki.

2. Fel kell venni ebbe a jegyzékbe azokat a sörszállitmányokat is, amelyek 1922 julius 1-e után adózatlanul érkeznek meg az üzletbe, miután a szállitó vállalat azokat még 1922 julius 1-e előtt küldötte el és igy nem számitotta fel a sör után járó fényüzési forgalmi adót.

3. A jegyzéknek az üzlet cégszerü megnevezését és helyét (kerület, utca, házszám) és a következő felirásu hasábokat és adatokat kell tartalmaznia:

1. folyószám;

2. a sör megnevezése;

3. a sör mennyisége (hordók, vagy palackok száma és ürtartalma);

4. a sör jelenlegi nagykereskedelmi egységára;

5. az egyes folyószámok alatt bejegyzett söröknek együttes értéke;

6. Megjegyzések.

4. A jegyzéknek az 5. hasábjába bevezetett értékek összegezendők és megállapitandó a végösszeg után 13%-os kulcs szerint kiszámitott fényüzési forgalmi adó összege, amely jegyzéknek a következő sorába ugy számmal, mint szóval beirandó. A jegyzéknek mind a két példányát keltezés után az üzlet tulajdonosa sajátkezüleg köteles aláirni.

5. A jegyzékben feltüntetett fényüzési forgalmi adót 1922 julius 15-ig az illetékes állampénztárnál Budapesten a IX. ker. állampénztárnál a szokásos módon be kell fizetni, még pedig a junius hóra befizetendő fényüzési forgalmi adótól elkülönitve. A jegyzék alapján befizetendő fényüzési forgalmi adóról nem kell adóvallomási ivet beadni, mert azt a jegyzék pótolja.

6. A jegyzéknek mind a két példányát ugyancsak legkésőbb 1922 julius 15-ig be kell adni, vagy esetleg postán ajánlott boritékban be kell küldeni Budapesten a M. Kir. Adóügyi Utmutató és Ellenőrző Hivatalnak, vidéken pedig az illetékes m. kir. állampénztárnak.

7. Az adóügyi utmutató ellenőrző hivatal, illetve az állampénztár ellenőrzi a jegyzékek azonosságát és a jegyzék egyik példányát visszaadja, illetve visszaküldi a félnek, aki ezt a jegyzéket mindaddig köteles megőrizni, amig a jegyzékben összeirt árukészlete tart. Az állampénztár a jegyzékek visszatartott példányait haladéktalanul felterjeszti az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz.

8. A jelen §-ban foglalt rendelkezések nem vonatkoznak:

a) a sörgyárakra,

b) az olyan fényüzési vagy különleges fényüzési vállalatra, melynek ez a jellege és illetve adóbeszedési kötelezettsége egész napra kiterjed, mert az ilyen vállalat amugy is köteles minden kiszolgáltatott étel és ital után a fényüzési forgalmi adót beszedni és leróni.

5. §. 1. Ez a rendelet 1922. évi julius 1-én lép életbe.

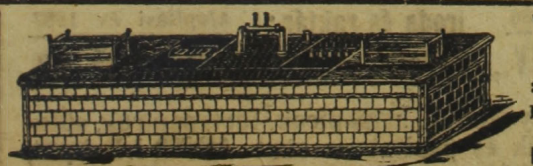
Legnagyobb gyár a szakmában. ~ Kérjen árajánlatot!

Vendéglősök öröme
a kifogástalanul működő bor- és sörkimérőberendezés!
Borpultokat, sörkimérőket, jégszekrényeket, fémcsapokat, vendéglőberendezési és pincészeti cikkeket csak az
Egyesült Gép- és Fémárugyárak R.-T
cégnél vegyen. ~ Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

Ipartestületi tájékoztató.

Egyöntetü eljárás érdekében közöljük ipartestületünk elnökségének alábbi tájékoztatását:

1. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottsággal történt megállapodás szerint minden vendéglős köteles a vendégeknek egyfajta levest adagonkint 6 koronáért és egyfajta főzeléket feltéttel 26 koronáért kiszolgáltatni.

Ha valakinek étlapján két, vagy háromféle leves van, akkor is csak az egyikféle leves 6 korona, a többi árát a beszerzési ár a rezsi, valamint a megengedett haszon kiszámitásával állapitja meg. Ugyanez áll a feltétes főzelékek árának megállapitására is.

Minden más étel árát a vendéglős kalkulálás alapján határozza meg. A rezsire és haszonra együtt a luxusüzemekben 60%; az *A*) osztályu vendéglőkben 50%; a *B*) osztályuban 45% és a *C*) osztályuban 35% számitandó.

2. A zsemle és kenyér ára luxusüzemekben 4 korona, a többi üzemben 3 korona 80 fillér. Ahol fényüzési adó nincsen, ott 3% forgalmi adót köteles az üzlettulajdonos a kenyér után fizetni.

3. Azon üzlettulajdonos, akinek üzemében egész nap van fényüzési adó, az Országos Központi Árvizsgáló Bizottsághoz cimzett 20 K-ás bélyeggel ellátott kérvényben kérheti a leves és feltétes főzelék irányár alóli mentesitését. A kérvényt az ipartestületnél kell beadni.

4. Ipartestületünk előljárósága minden hónap első keddjén délután 4 órakor tartja ülését, melyre az előljáróság tagjai ezután külön meghivót nem kapnak.

Ezuton kérem az előljáróság t. tagjait, hogy az üléseken sziveskedjenek pontosan megjelenni.

5. Minden hónap 5-ikén és 20-ikán délelőtt 10 órakor tart a békéltető bizottság ülést.

Ugyanezeken a napokon délelőtt 11 órakor van a tanoncfelszabaditás is.

Felhivom a tanonctartó főnököket, hogy a felszabaditáshoz szükséges okmányokat (mint szerződés, ujraoltási bizonyitvány, születési anyakönyvi kivonat, szakiskolai bizonyitvány) legkésőbb minden hónap 10-ik, ha tanoncát 20-ikán, illetőleg 26-ik napjáig, ha a következő hónap 5-én kivánja felszabaditani, küldjék be ipartestületünk irodájába, nehogy az okmányok késedelmes beküldése miatt a felszabaditás eszközölhető ne legyen.

6. Mindazok a szálloda- és vendéglőtulajdonosok, akik szállodai vagy vendéglői iparengedéllyel birnak, kötelesek az ipartörvény 124. §-a értelmében az ipartestület tagjává lenni és a tagsági dijat pontosan fizetni.

Felhivom mindazokat, akik eddig még nem tagjai ipartestületünknek, haladéktalanul jelentkezzenek iparengedélyükkel ipartestületünk irodájában bekebelezés végett, nehogy a késedelmezőket a kerületi előljárósághoz legyen kénytelen az ipartestület feljelenteni és ezáltal felesleges költséget okozni az illetőknek.

7. Felkérem az ipartestület azon tagjait, akik tagsági dijaik befizetésével hátralékban vannak, legyenek szivesek azt mielőbb befizetni, mert a be nem fizetett tagdijakat közadók módjára leendő behajtás végett áttesszük az előljárósághoz.

8. Azáltal, hogy iparunk képesitéshez köttetetett, bizonyos ügyek elintézését illetőleg elsőfoku iparhatóság lettünk és ezen ügyeket ipartestületünk végzi. Ilyenek: a tanoncszerződés kötése, a felszabaditás, a főnökök és alkalmazottak nyilvántartása, a békéltetés és a munkakönyv kiállitása. Felhivom a t. Főnök urakat, hogy fenti esetekben mindenkor ipartestületünkhöz forduljanak. Különösen felhivom a t. Főnök urakat, hogy alkalmazottaik munkakönyveit ugy a belépés, valamint a kilépés alkalmával láttamozás végett ipartestületünkbe küldjék be.

9. Figyelmeztetem a tanonctartó főnököket, hogy szerződtetett tanoncot addig, amig szerződése főnökével érvényben van, más főnök nem szerződtethet. Tehát tanoncul csak olyan ifjut szerződtessenek, aki még máshol szerződtetve nincsen vagy akinek szerződése ipartestületünk által szabályszerüen felbontatott.

10. A kartársi együttérzés fejlesztésére, ügyesbajos dolgaink megbeszélésére, jogi tanácsadásra minden hétfőn délután 4—6 órák között ipartestületünk helyiségében tagértekezletet tartunk, melyen ipartestületünk jogtanácsosa is jelen van, hogy tagjainknak a szükséges jogi tanácsokat megadja.

E tagértekezletre felhivom t. tagjaink figyelmét és kérem, hogy azokon minél nagyobb számban jelenjenek meg.

SALZER J. Telefon: J. 101-80. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemenyhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

11. A forgalmi adó szabályszerü levonása még mindig sok kellemetlenséget okoz tagjainknak. Hogy ezen kellemetlenségek elkerülhetők legyenek, értesitem ipartestületünk t. tagjait, hogy üzleti forgalmukról pontos és tételes bejegyzést tartalmazó könyvet kell mindenkinek vezetni.

Ezen könyvbe a vendégeknek kiszolgáltatott étel és ital árait akkor kell bevezetni, amikor azt a konyhából vagy a söntésből a vendéghez kiviszik és oly összegben, amely összeg az egyszerre kivitt ételek és italok együttes árainak megfelel.

Például valamely felszolgáló három adag ételt és két pohár italt visz egyszerre a vendégekhez. Ebben az esetben a három adag étel és a két pohár ital árát nem külön-külön, hanem egyösszegben jegyezzük be a könyvbe.

Üzletzárás után, midőn a bevételekről vezetett könyvet lezárjuk, a végösszeghez még hozzá kell adni a magunk, családtagjaink és alkalmazottaink egésznapi fogyasztásának értékét is, mint bevételt és az igy nyert bevételi összeg után kell a három százalék forgalmi adót lefizetni.

12. Az üzemekben, amelyek fényüzési vállalatoknak minősittettek, erre vonatkozó hirdető táblák ipartestületünkben kaphatók darabonkint 10 K-ért.

13. A borok után fizetendő fényüzési adót, illetőleg változás nincsen. A napilapok hiradásai ne tévesszenek meg senkit.

Kimért boroknál a literenkint 100 koronát meghaladó áron árusitottak; — a palack boroknál 120 koronát meghaladó áron árusitottak után kell fényüzési adót fizetni.

14. Azon kartársak, akik értesitést kaptak a m. kir. pénzügyigazgatóságtól, hogy italmérési engedélyüket árdrágitás vétségéért történt elitélés miatt bevonták, az értesités vétele után haladéktalanul jelentkezzenek a további utbaigazitás végett ipartestületünk főtitkáránál.

Általában saját jól felfogott érdekében cselekszik mindenki, aki a beszerző-csoportban kifüggesztett közleményeinket szives figyelmére méltatja.

15. Alkalmazottaink részére kimaradt a háziszolga, a tányéros, az evőeszköztisztitó uj fizetése. Ezek részére a városi üzemekben heti 400 korona, a nyári (szezón) üzemekben 450 korona állapittatott meg.

16. Ipartestületünk elöljáróságának határozatából intézkedtünk, hogy elhalt kartársaink végső tiszteletadásánál ipartestületünk képviseltessék és gyászzászlónk kivitessék. Igy óhajtjuk kegyeletünket leróni a jobb hazába költözött kartársaink iránt. Felkérem t. tagjainkat, hogy mindazok, akik a gyászszertartáson megjelennek, gyászzászlónk alá sorakozva kisérjék halottunkat örök nyugvóhelyére.

Balatoni étlap.

Tegnap volt, avagy már száz esztendeje, amikor a régi jó békeidőben három krajcárért két zsemlyét kaptunk. Amikor egy ezüst forinton vagy papir forinton nagy mulatságot csaphattunk. Ezek a gondolatok jutnak eszünkbe, amikor itt ülünk a gyönyörü Balaton partján és látjuk, hogy Füredről a hajó éppen olyan könnyedén siklik a siófoki partok felé, mint akár a régi, háboru előtti időkben. Itt ugy látszik, minden a régi, csak az emberek változtak. Az emberek gondolkozását pedig teljesen átalakitotta a mai nehéz gazdasági helyzet. Mindenki gazdag szeretne lenni és e körül forog egész gondolat világa.

Mi, vendéglősök, tudjuk legjobban, milyen nehéz gazdasági viszonyok között élünk. Milyen horribilis áron vásároljuk be cikkeinket és milyen nagy üzemi költséggel dolgozunk. A vendéglős ma is megelégszik a polgári tisztes haszonnal, amiről mindenki, még a laikus is meggyőződést szerezhet, ha kezébe veszi az étlapot és ezzel szemben elolvassa a piaci árakat. Tájékozásul ime leközöljük a siófoki fürdőtelep legelőkelőbb éttermének, a Sebesta és Sommer cégnek egyik mostani étlapját:

Főzelékek: idei zöldbab 20 K, idei vajas burgonya 50 K, idei zöldborsó 45 K, körit. kalarábé 30 K, körit. pár. káp. 28 K, körit. rizs 25 K.

Saláták: vegyes 60 K, ugorka 60 K, fejes saláta tojással 35 K, burgonya saláta 25 K.

Compote: vegyes 100 K, sárga barack 100 K, cseresznye v. meggy 80 K, francia dinnye 100 K.

Tészták: cseresznyés rétes 45 K, crémes szelet 25 K, csokoládé, punch, dió torták á 40 K.

Sajtok: Ementáli 50 K, Pusztadőri 35 K, trapista 35 korona.

Gyümölcs: cseresznye 45 K, ribizke 60 K.

Halak és előételek: Balatoni fogas tartar 275 K, hal saláta 130 K, mayonnaise boeufs saláta 120 K, hideg töltött tojás 80 K, hónapos retek vajjal 35 K,

DREHER-COGNAC
Special ** V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

balatoni süllő roston (?), harcsa rántva 160 K, fogas au Goujons 350 K, bevert tojás Milanaise 80 K, tojás tabl. sülve Forester 80 K.

Kész ételek: Idei liba eleje 280 K, hátulja 320 K, angol bélszin burgonyával 200 K, borjuvesés zöldborsóval 100 K, serpenyős marhaszelet 180 K, gombás marhasült rizszsel 180 K, vajas pástétom á la Reine 120 K, töltött kelkáposzta 100 K, sertéspörkölt 120 K, Madeirás sonka burg. pir. 160 K.

Entrées á la Minute: 1/2 idei rántott csirke 240 K, piritott borjumáj 120 K, angol boeufsteak roston 200 K, Cote de veau Narengo 130 K, Sante de veau Indienne 160 K, Steak de veau á la Bauer 200 K, Chocolad és vaniliacrém 50 K.

Közgazdasági szemle.

A cukor ujabb drágulása, mint már jeleztük, küszöbön van. A legutóbbi áremelésből tudvalevően a kincstár magának 25 koronát biztositott kilónkint és 10 koronát egy közös alap javára akartak forditani, hogy a drágulo répának fedezete legyen. Most azonban, mint értesülünk, ezt a 10 koronát is magának tartja meg a pénzügyminiszter, ugy hogy a kincstári részesedés 35 koronával növekszik. A répaalap nagyságáról is folyt tanácskozás, amely, hir szerint, jóval nagyobb lesz 10 koronánál s körülbelül 20—30 koronára becsülik. Ennyivel tehát ujra drágulni fog a cukor s ez az oka annak, hogy alig lehet kapni cukrot. Kétségtelen, hogy a cukortermelés érdekében el kell követni mindent, a répa árát sem lehet kicsinyre szabni, mert különben vagy nem termelik a cukorrépát, vagy pedig, ha termelik is, a jószággal megetetik. Am a drágitásnak ez a rohamossága mégis veszedelmes, mert ösztönzően hat az egész vonalon és lehet mondani, hogy a korona értékének állami csökkentésével egyértelmü. Az uj cukorárak nagyon meg fogják közeliteni a világparitást, alig 25—30 koronával marad alatta. A magyar koronának csak egy csekélyke javulása mellett el is érjük a cukor világpiaci árát. Ez a felülről megindított tendencia kétségtelenül átcsap más területekre is és az árakat a világparitás felé hajtja.

*

Nem emelik fel a vizdijat. A főváros pénzügyi bizottsága gyülést tartott Folkusházy Lajos alpolgármester elnöklésével. A bizottsági ülés napirendjének legfontosabb pontja a vizdijak emelésének kérdése volt. A tárgyalás során a bizottságban teljesen ellenzéki hangulat alakult ki, az összes felszólalók kategórikusan ellene voltak a vizdij felemelésének, a fővárosi polgárság ez ujabb megterhelésének és végül a vizdij felemelése ellen foglalt állást. A felszólalások után Folkusházy Lajos alpolgármester kénytelen volt a bizottság napirendjéről levenni a vizdij felemelésének kérdését.

A szén megdrágul Budapesten. Budapest lakossága mindig jelentékeny árkedvezményt élvezett a vidéki szénfogyasztókkal szemben, mert itt lényegesen olcsóbbak voltak az árak. Budapesten ugyanis hatósági szén volt forgalomban, melynek ára mintegy 15%-kal volt olcsóbb az országos szénáraknál. Ezt a különbséget a szénkormánybiztosság most meg akarja szüntetni s az árak ujabb szabályozása céljából tárgyalások indultak meg az Árvizsgáló Bizottsággal és a főváros tanácsával. Ugy tudjuk, hogy a döntés rövidesen megtörténik s hir szerint például a salgótarjáni szén árát 180 K-ról 208 K-ra emelik fel. Ennek arányában történnék az egyéb szenek áremelkedése is. Állitólag szó van arról is, hogy az emlitett diszparitás kiküszöbölése után mintegy 100 K-val emelnék fel q-ként a magyar szenek árát.

*

A magyar-osztrák áruszerződés. A Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződés értelmében, amely még a parlament jóváhagyására szorul, tárgyalások indultak meg a magyar kormánnyal egy árucsereegyezmény megkötéséről és hosszu tanácskozások után létrejött a megállapodás, amelyet most irtak alá az osztrák szövetségi külügyminisztériumban. Ez az egyezmény, amely a két kormány részéről történt kölcsönös jóváhagyás után nyolc nappal lép életbe, megállapitja a kivitel és a behozatal kontingensét. Ausztria a megállapodások értelmében Magyarországból havonta háromezer szarvasmarhát, négy vaggon tojást, félévente 1800 hizott sertést és naponta 15.000 liter tejet hozhat be, ami pedig a szarvasmarha átviteli forgalmát illeti, e részben magyar részről könnyitéseket helyeznek kilátásba, amelyeknek keresztülvitele céljából a két állam vasutigazgatóságai között már megindultak a tárgyalások. Magyarország bevihet Ausztriából meghatározott mennyiségben fát, papirost, kaszát, az ausztriai kivitel Magyarországba kiterjed bizonyos mennyiségü textilárura, fanemüekre, vas- és fémárura, gépekre és bizonyos vegyiszerekre. Magyarország viszont exportálhat Ausztriába meghatározott kontingens tésztanemüt, szalámit, konzerveket és egyes iparcikkeket. Az osztrák kormány a magyar borok behozatalára nézve messzemenő engedményeket tett.

*

A gabonaárak további emelkedésének megakadályozása. A kormány minden igyekezetével azon van, hogy a gabona árát stabilizálja a mai árnivón, legfeljebb 4000 koronáig engedje és a további áremelkedést megakadályozza. A gazdák körében ugyanis, ha az uj termésből származó gabona áráról van szó, csak olyan összegeket hallani, melyek messze fölötte vannak a mai piaci áraknak. A kormány — mint halljuk — azon a véleményen van, hogy már a mostani gabonaárak is tulhajtottak, indokolatlan, hogy a mi agrárországunkban ilyen drága a kenyér és hogy a gazdáknak az

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

aranyparitásra való törekvése óriási veszedelem nemcsak a fogyasztókra, de magukra a termelőkre is. Ha tényleg ez a kormány álláspontja, ebben a kérdésben maga mögött láthatja a fogyasztóközönség millióit, akik a kenyér árának leszoritását célzó munkájában lelkesen fogják támogatni. Ezt a célt elsősorban a lisztkiviteli illeték olyan arányu felemelésével kivánja elérni, amely az exportot megnehezíti, hogy a belföldi fogyasztás szükségletét zavartalanul ki lehessen elégiteni. A kormány csak a belső szükséglet teljes fedezése után fog engedélyt adni az uj termésből való liszt kivitelére.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Elkészült az uj lakásrendelet. A legujabb lakásrendelet a megjelenés stádiumába jutott. Ennek a lakásrendeletnek lapunk zártáig csak főbb rendelkezéseit ismerjük s ezek a következők: Az üzletbérekre vonatkozólag az uj rendelet ugy intézkedik, hogy azok az üzletek, amelyek 1920 május 1-én 2000 K-t fizettek, az 1917-iki évi bérnek 15-szörösét fizetik. Azoknak az üzleteknek az évi bére, amelyek 1920 május 1-én 6000 K-t fizettek, az 1917-ikinek 20-szorosára, azoké pedig, amelyek ugyanekkor 12.000 K-ig terjedő bért fizettek, az 1917. évinek 30-szorosára emelhető. Az uj lakásrendelet szerint ezentul minden lakásigazolványért dijat kell fizetni. Még pedig két szoba után 300, három szoba után 400, négy szoba után 1000, öt szoba után 1500, hat szoba után 6000 koronát. A hatszobásnál nagyobb lakásoknál minden szoba után 3000 K dij fizetendő. A rendelet a lakásokat négy kategóriába sorozza. Megkülönböztet: kis, közép, nagy és fényüző lakásokat. Az első csoportba azok tartoznak, amelyek 1920 május 1-én 4000 koronánál nem fizettek nagyobb bért, a másodikba azok, amelyek 6000 koronánál többet nem fizettek, a harmadikba a 6—8000 koronát fizetők, a negyedikbe pedig azok, amelyeknek bére nyolc ezer koronán felül van. Az uj lakásrendelet szerint a kislakások bére 1922 augusztus 1-én az 1917. évi november elseji bérnek négyszerese lehet. A többi három kategóriánál a felek a rendelet szerint szabadon egyezkedhetnek. A lakásrendelet szerint az ujonnan felállitandó lakbérleti bíróság fog intézkedni az olyan esetekben, amikor a háztulajdonos az üzletek bérét az előirásnál nagyobbra emelte. A közép- és magánlakásoknál a rendelet irányárat állapit meg. A bírósághoz nem lehet felebbezni akkor, ha a háztulajdonos a középlakás bérét az 1917. évinek nyolcszorosánál, a nagylakás bérét pedig tizenkétszeresénél nagyobbra nem emelte. A fényüző lakások bérét teljesen szabaddá tették.

Tizenegy előtt nem szabad elzárni a vizcsapokat. Egy régebbi intézkedéssel kötelezték a háztulajdonosokat a házi vizvezetékcsapoknak éjjel tizenegy órakor való elzárására. A cél a vizzel való takarékoskodás volt. Ezt a rendelkezést azonban nem mindenütt tartották be pontosan, s igy a takarékosság elve nem volt keresztülvihető. Több izben adott ki a főváros erre vonatkozó figyelmeztetést, de mindhiába. A főváros jogügyi bizottsága ujból foglalkozott a vizcsapok elzárásának ügyével. Kimondotta, hogy szabályrendeletben fogják felhatalmazni a tanácsot a vizcsapok tizenegy órai elzárásának kötelezővé tételére. Egyszóval a csapokat tizenegykor a jövőben is el kell majd zárni, de kimondják, hogy tizenegy előtt ez meg nem történhetik.

Tilos a Jazz-Band szabadban. A főkapitány rendeletet adott ki, amelyben a »Jazz-Band« zenekarnak a szabadban levő kerti helyiségekben való müködését megtiltja. A főváros területén levő vendéglők vagy más helyiségekben a vegyes zenekarral való zenélés éjjel egy óráig csak ugy van megengedve, hogy a rézfuvóhangszereken és dobokon játszó zenészek száma az összes zenészek számának egyharmadát meg nem haladja, eszerint az sem engedhető meg, hogy a Jazz-Band zenekarok korlátlanul müködve a közcsendet zavarják. Ennek értelmében a Jazz-Band zenekarok a zárt helyiségekben is csak bizonyos keretek között müködhetnek.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Julius 14-én Márkus Imre vendéglőjében, Alsó-Margitszigeten. 28-án Gundel Károly vendéglőjében, VI., Állatkerti-ut 2. Augusztus 11-én Gráf János vendéglőjében, II., Hattyu-u. 14; 25-én Keresztes Ede vendéglőjében, VI., Hermina-ut 59. Szeptember 7-én Waltz György vendéglőjében, VI., Aréna-ut 106.

A vendégős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: julius 5-én Bischof Pál vendéglőjében, IX., Vágóhid-u. 8. sz.; 12-én Gergits József vendéglőjében, IV., Bástya-utca 17.

Száz százalékkal lesz drágább a posta. Kezdődik előlről. Ismét a postán a sor. Augusztus elsejétől száz százalékkal lesz drágább a posta, de egy százalékkal sem jobb. Igy nem lehet a drágaságot letörni.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Uj vendéglők és szállodák. Gottlieb és Weisz szállodások teljesen ujonnan berendezve megnyitották Balatongyöngyén szállodájukat és vendéglőjüket. — Matovicz György vendéglős Pécsett átvette a Kossuth Lajos-u. 22. sz. alatti vendéglőt — Erb József Pécsett átvette a Kossuth Lajos-u. 28. sz. alatti vendéglőt. — Eckhamp Kálmán Zalaszentiványon átvette a vasuti vendéglőt s azt teljesen ujonnan berendezte. — Bálint Pál Szigetváron megnyitotta egészen ujonnan átalakitott vendéglői helyiségeit.

Üzérkedés a Máv. szövetkezet lisztjegyeivel. Az utóbbi időben a főváros környékét valósággal elárasztották lisztjegyekkel. A rendőrség meginditotta a nyomozást és rövidesen megállapitotta, hogy a jegyek a Máv. szövetkezet üzletéből származnak. Itt az egyik tanonc nővére, Szaturán Mária a beszolgáltatásra szánt jegyek egy részét ellopta és Renczes Gizella hivatalnoknővel együtt forgalomba hozta. Ezután egész lánckereskedés keletkezett a lopott lisztjegyekkel, amelyben Német Ede kereskedő, Maurer Antal pékmester, Deutsch Arnold mészáros, Surányi Simon pékmester, Felbert József pékmester vettek részt. A detektivek mindnyájukat előállitották a főkapitányságon, ahol kihallgatásuk után letartóztatták őket.

A Nyugdijegyesület havi ülése. A Szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávéssegédek országos nyugdij egyesületének igazgatósága f. évi junius hó 30-án a gyöngélkedő Bokros Károly elnök helyett Várady Gyula igazgatósági tag elnöklete alatt tartotta rendes havi ülését. Napirend előtt elnök elparentálta a hó folyamán elhalt Szántó Ferenc felügyelőbizottsági elnököt, méltatta az elhaltnak az egyesület felvirágoztatása körül szerzett hervadhatlan érdemeit, oly sok éven át kifejtett önzetlen és buzgó tevékenységét és inditványára az igazgatóság az elhunyt emlékét jegyzőkönyvileg megörökitve, a gyászoló családnak átiratilag legmélyebb részvétét fejezte ki. Ezek után az ülést megnyitva, a mult havi ülés jegyzőkönyve hitelesittetett, majd jogtanácsos bemutatta a budapesti, szombathelyi és kassai választmányok elszámolásait. A budapesti választmány f. évi junius havi elszámolása szerint a bevétel 17.616 K 55 fillér, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 7629 K 04 fillér, feleslege 10.187 K 51 fillér volt. A szombathelyi választmány f. évi junius havi elszámolása szerint a bevétel 2964 K 47 fillér, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 267 K 81 fillér, feleslege 2676 K 66 fillér volt. A kassai választmány most beterjesztett és az 1919., 1920., 1921. és 1922. évekről szóló elszámolásában a dijak a folyó év végéig számoltattak el és eszerint a bevétel 11.001 K 07 fillér, a kiadás 20 K és a felesleg 10.981 K 07 fillér. Mind a három választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára befizettetett. Ezen elszámolások tudomásul vétele után a kassai választmány tagjai közül kilépett Baldus József, Beregi Béni, Berkovits Jenő, Keil Mihály és özv. Rubleczky Ernőné törlése az alapszabályok értelmében elrendeltetett. Az igazgatóság Komor Ferenc ur 800 K-ás és Bleicher Márton ur 300 K-ás adományáért hálás köszönetet szavazott. Özv. Markovics Domonkosnénak özvegyi nyugdijat, özv. Jajczay Mihálynénak pedig alapszabályszerü végkielégitést állapitott meg, továbbá elnök inditványára elhatározta, hogy julius és augusztus hónapokban ülést nem tart. Végül az e hó folyamán belépett 3 uj tag igazolványának kiállitása után az ülés véget ért.

Áruüzlet.

A lisztüzletben aránylag mérsékelten változtak az árak, mert mostanában sem az osztrák, sem pedig a német piac felé való kivitel nem biztat nagyobb üzleti lehetőségekkel. Ilyenformán a másodkézből származó budapesti áruból 0-ás liszt 57—58 K, a 2-es 54 K, a 6-os 52 K, a vidéki áru pedig 56 K, illetve 52.50— és 54 K.

Paprikában az árak átmeneti gyengülés után ismét tartottak. Szegedi édes-nemes extra 400 K, édes-nemes 360 K, félédes 280 K, rózsapaprika 225 K, II. rendü 140 K, harmadrendü 70 K kg-ként.

Füszer- és gyarmatárukban emelkedő árak mellett élénk üzlet fejlődött ki. A kereslet az egész vonalon nagy, mert a fogyasztók további áremelésekre számitva, anyagi erejükhöz mérten igyekeznek szükségletüket hosszabb időre fedezni. Egész feketebors ára 340 K, fahéj törmelék 350 K, egész 420 K, szegfüszeg 950—960 K, a kömény ára pár nap alatt 235 K-ról 300 K-ra szökött fel, gyömbér 320 K kg-ként.

Rizsben élénk kereslet mellett az árak nem mutatnak változást. Burma II. 78—80 K, fényezett olasz rizs mintegy 105 K kg-ként.

Kávéban a kereslet élénk, a készletek csekélyek, miért is az árak emelkedése következett be. Nagybani vételnél Rio kávé 380 K, Santos-fajták 450 K, Guatemala 560 K, Maragogyp 600—650 K kg-ként.

Marhahus kereslete megcsappant. Elsőrendü marha kilója élősulyban 130—140 K, másodrendü 80—90 K-val kelt el. Kimérve, elsőrendü kilónkint 240—260 K, másodrendü 192 K, harmadrendü 120—160 K.

Borju bőrben, fejjel és lábbal kilónkint 168—172 K, kimérve a hus eleje 140, hátulja 190 K.

Sertéshus kimérve 232 K, karaj 260 K, szalonnás félsertés 240 K, olvasztanivaló szalonna 270 K, háj 280 K, zsir 300 K.

Liba és kacsa, idei, kilónkint 270—280 K, csirke 180—300 K.

A közszolgálati alkalmazottak elárusitóhelyén a jóminőségü marhahus kilója 78—158 K, sertéshus 218 K, kocsonyahus 78 K.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Hal csak a Balatonról érkezik. Jegelt ponty kilója 220—240 K, balatoni süllő 240—300 K, fogas 400—450 K, harcsaderék 450 K, kecsege 45—50 K.

Tejtermékekből bőven van áru a piacon. Elsőrendü vaj kilója nagyban 390 K, kicsinyben 420 K, másodrendü 360—380 K, trappista nagyban 240 K, kicsinyben 280 K, óvári 250—280 K, ilmici csemegesajt 250—300 K, dőri pusztai drbja 50—60 K, juhsajt nincs, juhturó nagyban 200 K, kicsinyben 240 K, tehénturó 40—70 K.

Tojás nagyban 11 K, kicsinyben 12 K.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

August Wellner Söhne
Aktiengesellschaft
AUE
alpacca és alpaccaezüst
gyártmányainak magyarországi raktára és vezérképviselete:
Orbán Jakab, Budapest
IV. Szerb-utca 9. Telefon József 135-21

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

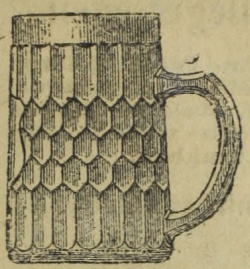

Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek**
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi raktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁRSA.

JBREITNER BERNÁT
JÉGSZEKRÉNYGYÁR
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

Hobé
Likörkülönlegességek

Vendéglői, koronával hitelesitett
üveg- és porcellánedényeket
a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre
Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok... ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyű-utca 62. szám.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség,
Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M.
bornagykereskedés
BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA KÁDÁRMESTER
Budapest, X. ker. Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 14. szám. 1922 julius 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 300·— K
Fél évre... ... ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A sörárak leszállitásának eredménye a kicsinybeni áraknál.

Az egyenesadók rendezése emelés utján.

A lakások és üzletek bérének ujabb megállapitása.

Exporthirek, drágitások.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A sörárak leszállitásának eredménye a kicsinybeni áraknál.

A sörgyárak nagyarányu áremelésének átháritása során a vendéglősiparban teljes zavar keletkezett a kicsinybeni árak megállapitása körül. Abban nem volt kétségünk, hogy az Árvizsgáló Bizottság nem a gyárak, hanem a vendéglősök ellen fog fordulni, mert mi »beleestünk a hatáskörébe«, — de a várakozás során több érdekes intermezzóban volt részünk.

A közvélemény hangulata a sörgyárak ellen fordult és megjelent a napisajtóban egy kis hirecske arról, hogy az O. K. A. B. mellé szervezett ügyészi kirendeltség a sörgyárak hallatlan árdrágitását az uzsorabiróság elé készül vinni és vádiratot fog adni az árdrágitó sörgyárak ellen. Ennek a hirnek valódiságát nem állot módunkban ellenőrizni, és nem is a mi feladatunkat képezi az. De rövidesen értesülhettünk arról, hogy a sörgyárak, amelyeknek semmi közük az O. K. A. B.-hoz — vagy forditva — hirtelen tárgyalni kezdtek a Bizottságnál és ezek a tárgyalások a sörárak leszállitásával jártak. Erre vonatkozólag Elnökségünk a következő levelet kapta:

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
Budapest.

Értesitem t. Cimet, hogy a sör gyári árát f. hó 8-tól kezdődőleg ab gyár forgalmi adó nélkül a következőképen állapitom meg:

		Hl.	Palack
7	cukorméröfoktartalmu söré	2000 K	15 K
10·5	„ „	2700 „	21 „
13	„ „	3400 „	26 „

A sör fogyasztói árát egyelőre nem állapitom meg, hanem a viszontelárusitókra bizom, hogy üzemi kiadásaik szerint az eladási árakat maguk állapitsák meg.

Az árak kialakulását azonban állandóan ellenőrizni fogom és minden olyan viszontelárusitó ellen, aki a sörért oly árat követel, amely méltányos hasznot meghaladó nyereséget foglal magában, árdrágitó

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

visszaélés miatt a büntető eljárást meg fogom indittatni.

Már most közlöm t. Cimmel, hogy f. hó 9-étől kezdődőleg az étkezési üzemekben legfeljebb sz alábbi árak felszámitását tartom a mai beszerzési árak alapján indokoltnak:

		3% forgalmi adóval	10% fényüzési adóval
7 fokos	A és B osztályban pohár	10 K	11 K
	korsó	17 „	19 „
	C „ pohár	10 „	11 „
	korsó	16 „	17 „
	mindhárom „ palack	24 „	26 „
10·5 fokos:	A és B „ pohár	14 „	15 „
	korsó	23 „	25 „
	C „ pohár	13 „	14 „
	korsó	21 „	22 „
	mindhárom „ palack	33 „	36 „
13 fokos:	A és B „ pohár	17 „	19 „
	korsó	28 „	31 „
	C „ pohár	16 „	17 „
	korsó	26 „	28 „
	mindhárom „ palack	40 „	40 „

Budapest, 1922 julius 8-án.

Az elnök helyett:
dr. Boleman Ernő s. k.
alelnök.

Természetesen a sörgyárak sem késtek a szokásos körlevéllel, amely szerint az őket ért »igazságtalan« támadások ellen az O. K. A. B.-nál kértek védelmet, ahol bár — szerintük — nekik adtak igazat, de ők ennek ellenére a fogyasztók iránti különös »méltányosságból« nem éltek jogaikkal, hanem leszállitották az árakat. Reméljük, hogy a fogyasztóknak, mint »közönségnek« képviselői, a közgyülések, városokban és megyékben egyaránt országszerte jegyzőkönyvi kivonatokban fognak köszönetet szavazni a sörgyáraknak. Az egyes fogyasztók részéről ugyan mi gyakran halljuk a sörgyári méltányosság irányában való megnyilatzásokat, de ezek továbbitására nem érezzük magunkat illetékeseknek.

A követelt és az ujabb sörárak közötti különbségeket a hálaérzet megmérhetésére nézve az alábbiakban hasonlitjuk össze:

	Uj ár			Engedmény	Követelt árak
7%	2000 K	3% + 120 =	2180 K	340 K	2520 K
10·5°	2700 „	3% + 120 =	2901 „	219 „	3120 „
13°	3400 „	3% + 120 =	3622 „	98 „	3720 „
15°	4200 „	3% + 120 =	4446 „	74 „	4520 „

Ha pedig ezekután valakinek eszébe jutna számitgatni azt, hogy 330 pohár számitása mellett — bár ennyi soha nem hozható ki egy sörgyári hordó hektoliterjéből, — mennyit keres a vendéglős, — az ne feledje el bekalkulálni a 150 K-ás jeget és a forgalmi adót.

Az áremelés hatásának megitélésében elég arra rámutatnunk, hogy a jelenlegi sörkimérés mennyisége a korábbinak még a felét sem érte el egyetlen üzemben sem a legnagyobb hőség idején; érzik ezt a sörgyárak is, de az ősz beállával ez a mennyiség tovább fog csökkenni.

Az Árvizsgáló Bizottság az ellenünk kihuzott kardot feltette egyelőre a fejünk fölé egy szál cérnára és kilátásba helyezte fokozott felügyeletét, fenyegetéseit.

A fölös óvatosságra tekintettel közöljük elnökségünknek a testületi tagokhoz intézett azon kérelmét, hogy a sör eladási árát mindenki üzeme költségének megfelelően állapitsa meg, miután az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnál sikerült a sör eladási árának szabaddá tételét kieszközölni.

Az olyan üzemekben, amelyekben a sört az O. K. A. B. által kiadott irányárakon felül árusitják, az O. K. A. B. vizsgálatot tart annak megállapitása végett, hogy a tullépés indokolt-e? Amennyiben a vizsgálat eredménye a tullépést indokolttá nem tenné, abban az esetben az O. K. A. B. az illető vendéglőst a bíróságnál feljelenti és ellene az eljárást megindittatja.

Ezuttal is köszönjük az O. K. A. B. szives utmutatását, amelyet azon meggyőződéssel nyugtázunk, hogy kidőlt és tönkremenő Kartársainknak megmarad az a megnyugvásuk, hogy nem a saját hibájukból jutottak a romlásba.

Vendéglős urak!

Megbizható és minden igénynek megfelelő zongoramestereket, bar-zenészeket, szalon-, női-, schrammel-, tambura-, jazz- és mozgószinházi zenekarokat és **zenészeket** az **Országos Magyar Zenész Szövetség** II. szakosztálya (Budapest, VIII., József-körut, Savoy-kávéház) **teljes anyagi és erkölcsi felelősség mellett** helyez el. — Személyes vagy levélbli megkeresések a fenti cimen intéztetnek el. — **Hivatalos órák: délután 2—5 óráig.**

Csakis a Szövetség utján szerződtetett zenészekért vállalunk felelősséget.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat, továbbá mindennemü szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Az egyenesadók rendezése emelés utján.

A »szükséges rosszak« resszortjának minisztere négy adójavaslatot huzott ki táskájából és ezt is felvarrja az engedelmesen választó nemzet nyakára a legnagyobb drágaság idején.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a kormány nehéz szivvel nyult az adópréshez az általa felidézett és fenntartott mesterséges pénzszüke korában, de jobb ezt választani, mint a közvetett adónemek szaporitásával a khaoszt fokozni. Ezek a reformok egy kissé megkésték, amit nem irunk a kormány rovására csak azért, mert az előző nemzetgyülés osztályizü többségénél nem mehetett volna keresztül olyan törvény, mely a termelő urak közterheinek emelését célozta. Ez a többség kiparirozta a teherviselési képessége felé intézett próbavágásokat és megbuktatta azt a minisztert, aki a közteherviselés egyenlőségét merte álmodni a nemzeti szerencsétlenség elháritása érdekében. Szerencsére a többség, mely azt hitte, hogy ujra meghóditotta e hazát és győzelmi mámorának »Rae victis« jeligéjével földre sujtotta a városokban a kereskedelem és ipar kisembereit, — már eltünt. Oly sokszor hallottuk már az »ó hazám, hazám« embereit siránkozni a hazaszeretet kisajátitása mellett, de mikor ez a haza, mint állam jelentkezett a pénzbőség és jó korona mellett néhány adókoronáért, akkor a sóhajtozók elindultak bolsevizmust vadászni és a közterhek helyes megosztása helyébe a fogyasztási és forgalmi adók találmányával, a termelés mentesitésével a városok életét tették elviselhetetlenné.

Hol vannak azok a boldog idők, amikor jó Wekerle vette fel a pénzügyi tárcát és egy év alatt »felesleget« produkált? Akkor a bankárok aggódva lesték minden szavát, amelytől függött a profit minden fillére. Az ujabb idők pénzügyminisztereinek becsületes törekvéseire orvtámadókként leselkedett a termelők és az áruüzletekben kartellekké vadházasitott bankérdekeltségek szabadcsapata.

Ma adótörvényeink összessége hasonlit a tüskebokorhoz, amelyen a közvetett adók számtalan tövisei között nem lehet megfogni az egyenes adók gyökerét. Az átmenetieknek tervezett adók állandósultak és csalásokra tanitották az adóalanyokat, másfelől pedig őrületes tempóban fokozták a drágaságot ugy, hogy a kormány a gazdasági kibontakozás első lépcsőjeként kénytelen tekintent az egyenlő teherviselés elvének megvalósulására szolgáló egyenesadó-rendszer ujjáépitését.

Ismeretes az a kormányelv, hogy az adózást egyszerüsiteni kell, — de nem a régi szellemben, — amely cél a bárhonnét eredő jövedelmek egy cim alá vont megadóztatásában fog kibontakozni. A létminimum, a progresszivitás, adómorál, büntető rendelkezések helyes alkalmazása a további jövő zenéjének akkordjai ugyan, de ez a jövő nem lehet már olyan távol, mert nélküle valóban az összeomlásnak kell bekövetkezni.

Az ujjáépitő javaslatok gyors és alapos munka szüleményei és már ujév napjával életbelépésre várnak; nem tudjuk, hogy a már eddig kirótt adók behajtása miképen sikerül majd ez év hátralévő részében, de az bizonyos, hogy az uj adók tehertöbblete nem tür meg nagyobb hátralékokat.

A valóban demokratikus javaslatokat megkiséreljük az alábbiakban vázlatosan ismertetni és a régi rendszerhez viszonyitani.

1. A földadó, melyet az eltünt politikai uralom mesterségesen nyomoritott törpévé, aránylag a legnagyobb lökést fogja kapni, mert eddig kivonták a a teherviselés alól és még a közvetett adónemektől is megkimélték alanyait. A javaslat ezt az adót az aranyparitás felé hajtja, vagyis megtanitja a árak dirigenseit arra, hogy az aranyparitásu jövedelemre ugyanolyan adózás dukál. Alapul veszi a javaslat a békeidők 20 koronás buzaárát, amikor 5 kg. buzát adtak egy koronáért és ekképen a földadót buzamennyiségben állapitja meg olyképen, hogy a befizetés idején az adó a buzaárnak megfelelő készpénzben rovandó le. A kivetés ugy történik, hogy a földadó minden koronáját 5 kg. buzával veszik egyenértékünek, az árakat havonként állapitják meg, de a fixfizetési időpontot nem határozzák meg, azt az adóalany negyedévenkinti esedékesség mellett maga választhatja ki. Az uj adózásra való tekintettel a haszonbérleti szerződések 1922. október 1.-re felmondhatók és a felek szabadon egyezkedhetnek, amely ha nem sikerül, az adótöbbletet felesben viselik.

Ez az aranyparitásnak nevezett földadó még mindig kisebb, mint a békeévekhez viszonyitott adó, mert a 100 kor. katasztrális tiszta jövedelmü birtok

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

adóterhe 1913-ban összesen 27 korona volt, amely 20 koronás buzaárban 135 kg. buzának felel meg, mig ma az uj javaslat szerint csak 100 kg. buzát fizet a birtokos. A községi és megyei adókat a kataszteri tiszta jövedelem kétszeres összege után fizeti.

Egészen bizonyos, hogy a javaslat tárgyalásánál lesznek Pató Pálok és lakkcipős kisgazda imitátorok, egymilliós felvonulásrendezők és a Házból a választók számára elrendelt alkudozási perorációk, — mert fizetni nem akarnak és elszoktak már tőle, de ezek a parlamenti kellékesek nem fogják zavarni a rendezőt, aki okulhatott elődje sorsából. Nálunk még ismeretlen valami az adómorál és ha a közteherviselés helyes megosztása kérdésében a kormány rendet akar teremteni, akkor a görögtüzeket nem szabad figyelemre méltatnia.

2. A házadó emelése és a fokozatos fényüzési lakásadó a második javaslat tárgya. A házadófizetési kötelezettség a háznak mindenkori tényleges birtokosát terheli és a házat törvényes zálogjoggal terheli, megelőzve — három évig — a telekkönyvi bejegyzés által biztositott magánjogi cimből eredő követeléseket — telekkönyvi bejegyzés nélkül is.

A házadó alapja a bérbeadott épületeknél az épület után az adóévet megelőző utolsó házbérnegyedben járó nyers házbérjövedelemnek egy teljes évre átszámitott — vagyis négy évnegyedre eső — összege. A nyers házbérjövedelembe nem kell beszámitani a bérlőt terhelő kincstári haszonrészesedést, közüzemi pótlékot, házbérfillért és általában minden olyan közszolgáltatást, amelyet a város (község) a bérlőtől a bérbeadó utján szed be.

A házadó alapjául szolgáló nyers bérjövedelem után házadó fejében Budapesten 25%, városokban és engedélyezett gyógyfürdőhelyen 20% és egyéb helyeken 15%-ot kell fizetni. A házadót bevallás utján állapitják meg.

A törvényjavaslat második része a fényüzési lakásadót hozza be. Eszerint a törvényhatóságokat felhatalmazzák arra, hogy saját háztartásuk céljaira — külön megalkotandó szabályrendelet alapján — fényüzési lakásadót szedhessenek. A fényüzési lakásadó alá vonhatók »a termeszetes személyeknek legalább hét lakószobából álló lakásai«. A fényüzési lakásadó fejében a bérösszegnek legfeljebb 20%-a vehető ki, ha a lakás hét szobából áll. Hétnél több szobából álló lakásoknál a lakásadókulcs minden további lakószoba esetén 10%-kal emelkedhet, ugy hogy 15, vagy ennél többszobás lakásoknál fényüzési adó cimén a bérösszegnek 100%-át lehet kivetni.

Ha a lakáshoz a lakó más által rendeltetésszerüen használt irodahelyiség, rendelő-, munka- és müterem, üzlethelyiség, mühely is tartozik, akkor az erre eső bérösszeget nem szabad a fényüzési lakásadó alapjához számitani. Ha ilyen helyiségek bére nincs megállapitva vagy pedig a szerződő felek által kötött bérösszeg aránytalanul magasnak vagy aggályosnak látszik, akkor azok bérletértékét a törvényhatósági közegek hivatalos becsléssel állapitják meg. A fényüzési lakásadó kivetéséről a lakót fizetési meghagyással értesitik.

3. Az általános kereseti adó reformjáról szól a harmadik javaslat, mely felsorolja a jövedelemforrásokat, a következőkben: ipar, kereskedelem, bányászat, szellemi és bármely más foglalkozás, szolgálati vagy munkabérviszony, járadékok, tartásdijak, találmányok, szabadalmak, szerzői jog, visszatérő szolgáltatások, haszonbérek, szolgalmak bevételei, örökbér, zsellérbirtok, járadéktelkek. IAz általános kereseti adó alól biztositott régi kivételek megmaradnak. Az adó alapja az adó-évet megelőző évből származó tiszta jövedelem, amelynek kiszámitásánál le kell vonni az üzemi kiadásokat, üzleti veszteségeket és a tényleg fizetett állami adókat. Itt a vallomásoknak nagy fontosságuk lesz és meg fogják teremteni az általános és rendes könyvvezetést. Megszünik a három évre szóló kivetés, a komák és öcsi-bácsik protektorátusa, a hasból való vallomások érvényesitése, és mindenki rákényszerül arra, hogy tényleges jövedelme után állampolgári tisztességgel viselje a reá eső közterhet.

Ennél az adónál nagy munkára lesz szükség és óriási visszaélésekre fog a kincstár találni, de aki elég becstelen lesz hamis könyvek alapján hamis adatokat vallani, arra a törvény egész erejével kell ráfeküdni és a valóságot a bőréből is, de ki kell huzni. Mindenki tudatában lehet annak, hogy az adócsalás épepn olyan nyereségvágyból előre megfontolt szándékkal elkövetett büncselekmény az állam ellen, mint a lopás a magánosok ellen — és aki ebben bünösnek találtatik, az ne számitson semmiféle elnézésre.

Az általános kereseti adó kivetési kulcsát a község 10%-nál nem magasabban évenkint maga állapitja meg. Amennyiben a községek költségvetéseiket igy sem tudják fedezni, a pénzügyminiszter engedélye mellett 15%-ra emelhetik fel a kulcsot. A szolgálati és munkaviszonyból, járadékból és tartásdijakból eredő jövedelmek után kétféle skála szerint állapitja meg a javaslat a kulcsot. Ha a heti jövedelem összege 1000 koronát meg nem halad, az adó 1 korona, 1500-ig 2 korona, 1800-ig 4 korona, 2100-ig 8 korona, 2400-ig 12 korona és igy tovább, 24.000 koronát meghaladó heti jövedelmen felül pedig a jövedelem 10%-a. A második skála a havi jövedelem szerint állit fel adókulcsot, 4000 korona havi jövedelemig az adó 4 korona, 5000-ig 6 korona, 6000-ig 8 korona, 7000 K-ig 12 korona, 8000-ig 20 korona, 9000-ig 36 korona, 10.000-ig 50 korona, 12.000-ig 100 korona, 14.000-ig 180 korona és igy tovább, 100.000 korona havi jövedelmen felül pedig a jövedelem 10 százaléka. A szolgálati és munkabérviszonyból

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

származó jövedelmek után fizetendő általános kereseti adót a munkaadó vonja le az adóköteles jövedelméből és ő is fizeti be.

Ebbe az adóba belekerül a munkásság is, ami ellen reménhetőleg nem lesz kifogásuk, hiszen az adótétel elég kicsiny. Legfeljebb a munkaadóknak lesz meg a kellemetlenségük a levonásokkal, az adók kezelésével és befizetésével. A munkásság és annak képviseletei részéről nem is lehet gondolni a netáni ellenvetések komolyságára, mert a reájuk eső adók nem érik el a szakszervezeti tagdijaknak összegét sem.

4. Az utolsó javaslat a társulati adóról szól, amelynek alanyai:

1. A Magyarország területén székelő kereskedelmi részvénytársaságok, és pedig: *a*) közkereseti társaságok, *b*) betéti társaságok, *c*) részvénytársaságok, *d*) szövetkezetek, *e*) részvényekre alakult betéti társaságok, *f*) korlátolt felelősségü társaságok.

2. az alkalmi egyesülések,

3. a biztositási vállalatok, a közuti és helyiérdekü vasutak, a takarékpénztárak, illetőleg az alapszabályaik szerint pénzbetétek átvételére jogositott intézetek akkor is, ha az 1. pontban felsorolt társaságok közé nem tartoznak.

4. Az állam, törvényhatóságok és községek (városok) vállalatai. A külföldi társaságok, ha üzletüket a magyar állam területén gyakorolják, itteni üzleteik után kötelesek adót fizetni. A társulati adó kivetésének alapja az adókivetés évét megelőző üzleti (gazdasági) év adóköteles nyeresége. Az adóköteles nyereség megállapitásánál a mérleg egyenlegéből kell kiindulni. A nyereség-veszteség-számla bevételei és kiadásai a törvényjavaslatban részletesen körülirt kivételeken kivül az adóalap kiszámitásánál is irányadók. A társulati adó kulcsa az első szakasz 1. *c*), *d*), *e*), *f*) pontjaiban felsorolt társaságoknál, továbbá az első szakasz 2. és 3. pontjaiban elsorolt vállalatoknál — ha az adóköteles évi nyereség a vállalat saját tőkéjének 5%-át nem haladja meg — 20%.

Az adó kulcsa 22% az adóköteles nyereség ama része után, amely a vállalat saját tőkéjének 5 százalékánál nagyobb, de 10%-át nem haladja meg. 24% az adókulcs, ha a nyereség a tőke 15 százalékát, 26%, ha a nyereség a tőke 20 százalékát, 28%, ha a nyereség a tőke 25 százalékát, 30%, ha a nyereség a tőke 30 százalékát és 32% az adókulcs, ha a nyereség a tőke 35 százalékát nem haladja meg. 34% a társulati adó, ha az adóköteles nyereség a vállalat tőkéjének 35 százalékát meghaladja.

A társulati adókulcs a beszerzési és fogyasztási szövetkezeteknél tizenkét százalék. Az első szakasz *a*) és *b*) pontjaiban emlitett társaságoknál, valamint az első szakasz 4. pontjában felsorolt vállalatoknál az adókulcs a következő: ha az adóköteles nyereség kétszázezer koronát nem halad meg: 6%, négyszázezer koronáig 8%, hatszázezer koronáig 10%, stb. Kétmillió koronán felül pedig 20% az adókulcs. A társulatok igazgatóira, felügyelőbizottsági és választmányi tagjaira javadalmazásuk után különböző magasságu adókulcsot állapit meg a törvényjavaslat. Eszerint, ha a javadalmazás évenkint és egyénenkint tizezer koronát meg nem halad, 16% az adókulcs. Ötvenezer koronáig terjedő évi javadalmazás után 20%, százezer koronáig terjedő jövedelem után 24%, százötvenezer koronáig terjedő évi javadalmazás után pedig 28% az adó. Ha a javadalmazás évi százötvenezer koronán felüli, akkor 32% a különadó kulcsa. A társulati adót a pénzügyigazgatóság, illetve az adófelügyelőség veti ki. A törvény 1923 január 1-én lép életbe.

Ez az adó elég magasnak mondható ugyan, — de meg lehet indokolni. Magánfelek vallomásainál sem található meg az a perfidia, amely a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok nyereségkimutatásai között dühöng. Ezek a kimutatások az adócsalások iskolapéldáit produkálták már. Olyan esetek fordulnak elő ezen adóügyi paraziták közt, hogy 3 éves részvénytársaságok fél milliós alaptőkék mellett több száz milliós forgalmak, ingatlanvagyonok, raktárak mellett alig pár koronányi kereseti nyereség kimutatásánál sok milliós tartalékolásokba rejtik vagyonukat és olyan leirásokat eszközölnek, hogy a vagyonszámlán a reálértékeknek csupán századrészeit mutatják fel. Ezen a téren az intellektuális bünczelekmények egész halmazatai tanyáznak és azt hisszük, hogy a rendszeres és igazságos adózás csak évek mulva fog kifejlődni, de csak akkor, ha a kereskedelmi törvényeket éppen az adózás szempontjából fogják az idevágó rendelkezésekben módositani. Ezek az adóalanyok indokolatlanul dédelgetett gyermekei a helytelen adópolitikának és talán a legszigorubb bánásmódra legjobban megérettek, amely szigor elmaradása elvonná a javaslat szociálpolitikai értékét is.

Ez volna tehát nagy vonásokban a kormány adóügyi politikája, amelyet sürgősen meg akar valósitani.

A részletes tárgyalásokat figyelemmel fogjuk kisérni, mert itt fog eldőlni a nemzetgyülés rátermettségének kérdése is. Nagy a drágaság és éppen ezért nehéz időben jönnek a reformok, de mégis inkább látjuk szivesen az áttekinthető rendet, az egyenlő arányu teherviselés helyes megosztását, mint a folyton növekedő deficitek mellett a kapkodó közvetett adók kreációit, amelyek nagy apparátusokat vesznek igénybe, és végezetül is csak a drágaság növelésével és osztályérdekek favorizálásával a közhangulat elkeseredését és a szükséges bizalom elvesztését eredményezték.

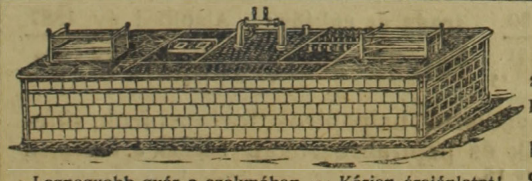

Legnagyobb gyár a szakmában. ~ Kérjen árajánlatot!

Vendéglősök öröme

a kifogástalanul működő bor- és sörkimérőberendezés!

Borpultokat, sörkimérőket, jégszekrényeket, fémcsapokat, vendéglőberendezési és pincészeti cikkeket csak az

Egyesült Gép- és Fémárugyárak R.-T.

cégnél vegyen. ~ Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

A lakások és üzletek bérének ujabb megállapitása.

A f. hó 7-én megjelent lakásügyi pótrendeletet vázlatosan az alábbiakban ismertetjük:

A lakások uj bére. A lakás bérét a tulajdonos akként emelheti, amint a lakás kis-, közép-, nagy- vagy fényüzőlakásnak minősithető. Kislakás az, amelynek az évi bére 1920 május 1-én Budapesten 4000 koronánál nem volt nagyobb, vidéken pedig, amely 4 vagy ennél kevesebb szobából állott. Középlakás, amely Budapesten az emlitett időpontban 4—8000 korona lakbért fizetett, vidéken pedig, amely 4—8 szobából áll. Nagylakás Budapesten, amely 8—12.000 koronát fizetett, vidéken, amely 8—12 szobából áll. Fényüzőlakás, amelynek évi bére a 12.000 koronát meghaladta, vidéken pedig, amely 12 vagy több szobából állott.

A tulajdonos a kislakás bérét az 1917 november 1-sö napján érvényesen kikötve volt tiszta bérnek négyszeres összegére, a középlakás bérét hatszorosra, a fényüzőlakás bérét, ha annak évi tiszta bére 1920 május 1-én a 16.000 koronát nem haladta meg, az 1917. évi november 1-sö napján érvényesen kikötve volt tisztabérnek tizszeres, különben pedig annak huszszoros összegére emelheti.

A kislakás bérének megengedett emelése ellen a bérlő kifogást nem tehet, a közép-, nagy- és fényüzőlakás bérének az emlitett korlátok között történt emelése esetén azonban kivételes méltánylást érdemlő esetekben, különösen a vagyoni és kereseti viszonyokra figyelemmel 8 nap alatt az illetékes bíróságtól a bér méltányos leszállitását lehet kérni.

Az üzletek bére. A nem lakás céljára használt helyiség, iroda, üzlet és raktár bérét a tulajdonos a következőképen emelheti az 1917. évi nov. 1-én kikötve volt tiszta bér alapján:

Ha a helyiség évi bére a 3000 koronát meg nem haladta, az emelés az 1917 november 1-i bér tizszerese, 3—8000 korona között az emlitett bér tizenötszöröse, 8—16.000 korona között a bér huszszorosa lehet az emelés, 16.000 koronán felül pedig az 1917 november 1-i bér huszonötszörösére emelheti a tulajdonos a bért.

E béremelés esetében az üzlettulajdonos 8 nap alatt az illetékes bíróságtól a bér méltányos leszállitását kérheti, ha kimutatja, hogy a felemelt bér fizetése esetében üzletét fentartani nem képes.

Ha a bérlő a lakásnak egy részét használja üzleti célra és ha a mellékhelyiségeket nem számitva, a lakásul és az üzleti célra használt helyiségek száma együttvéve a hármat meg nem haladja, bér szempontjából az egész bérletet lakásnak kell tekinteni.

A lift és a kapupénz. A háztulajdonos nemcsak a lift üzembentartásával, hanem üzembehelyezésével felmerülő kiadásainak megtérítését is követelheti.

A házmesterpénz, valamint a lift, a központi fütőkészülék és a porszivó kezeléséért fizetendő százalékszerüen megállapitott összeg az 1920 november 1. napján érvényesnek kikötve volt tiszta bér után számitandó.

Kapunyitásért tekintet nélkül a be- vagy kibocsátott személyek számára este 10—12 óra között 5 koronát, éjfél után pedig 10 koronát kell fizetni.

Exporthirek, drágitások.

A belföldi árak emelkedésére oly jelentékeny hatást gyakorló exportáló törekvések teljes erővel jelentkeznek már most, amikor még a kivitelre kerülő áruk nagy része lábon áll. Tavaly a kivitel panamákba virágzott ki és az államhatalom csak későn állitotta meg az őrületes tempót; van okunk rá hinni, hogy az idén nem engedik szabadjára a kufárok és kijárók hadát, hanem eleve számolni fognak azzal, hogy az exportőrök hada megkisérel minden módot a könnyü és nagy haszonnal járó üzletekre.

Megkisérelük csokorba kötni az eddigi exportüzleteket olvasóink tájékoztatására és annak bizonyságául, hogy számon tartjuk a kiviteli gazdálkodás ügyét, rendezze bár ezt a tevékenységet akár az állam, akár pedig a magánosok. Eddig az alábbi üzletek indultak meg:

Állatkivitel Ausztriába.

Az Ausztria és Magyarország között megkötött árucsereegyezményt mind a két kormány ratifikálta. Az egyezség nem szól bizonyos időtartamra, nincs határidőhöz kötve, tizennégy napra felmondható. A megállapodás részletei a következők:

Az osztrák kormány biztositékot kapott a magyar kormánytól, hogy abban az esetben, ha egy harmadik államból élő állatokat szállit Magyarország területén át Ausztriába, Magyarország ezért sem szed külön exportilletéket.

Megállapitották, hogy Magyarország gabonából és lisztből milyen kontingenst szállit Ausztriának. Ezenkivül Magyarország havonkint háromezer darab vágómarhát, félévenkint 1800 darab disznót, naponkint 15.000 liter tejet és havonkint 4 vagon tojást szállit Ausztriába. Disznóhust egyetlenegyszer 20 vagonnal szállitunk.

Ezzel szemben Ausztria Magyarországnak fát, talpfát, magnezitet, rotációs papirost és más iparcikket, továbbá paszományárukat, prémeket, faárukat, butorokat, üveg-, vas-, ércárukat, gépeket,

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. **SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.**

elektrotechnikai cikkeket, automobilokat, irógépeket, zongorákat és orvosságot szállit.

Megállapodtak a borvám tekintetében is, ahol a legélesebbek voltak a nézeteltérések, itt nem vettek fel fix kontingenst, hanem megállapitották, hogy a Magyarországból való borbehozatalt esetről-esetre a legnagyobb jóakarattal és a legmesszebbmenő előzékenységgel kezelik az osztrákok.

Kétségtelen, hogy az egyezmény után következő állapot a régi szerződés nélküli való megegyezésekkel szemben haladást jelent, az osztrák közvélemény azonban nincsen megelégedve a szerződéssel, mert még mindig azokra az óriási mennyiségü élelmiszerekre gondol, amelyeket a háboru előtt szállitott Magyarország Ausztriának.

Harc a hagymakivitelért.

Különböző magánérdekeltségek körében máris megindult a viaskodás a hagymakivitel koncessziójáért. Tavaly sulyos botlás történt a hagymakivitel körül, mert a közélelmezési minisztérium helytelen statisztika alapján többet engedett ki az országból, ugy hogy a tavasz folyamán egyiptomi hagymát kellett Budapestre hozni. Az idei termést 800 vagonra becsülik, amit azonban hivatalos helyen tulzottnak tartanak és a becslésből inkább azt látják, hogy a makói érdekeltség ezzel hangulatot akar teremteni az export megindítása mellett. Annyi valószinünek látszik, hogy valamivel jobb termés lesz az idén; sokkal többet ültettek a tavalyinál, ugy hogy márciusban nem is lehetett hagymát kapni. Egyelőre a termelők és a velük összeköttetésben levő exportőrök arra törekszenek, hogy a kormány a kényszerkiszedésü hagymát már most engedje ki a külföldre. Ez a mennyiség 100 vagonra tehető, de alig hisszük, hogy a közélelmezési minisztérium az engedélyt a tavalyi tapasztalatokon okulva, megadná.

Az állitólagos kitünő termés ellenére a termelők 70—80 koronát kérnek egy kiló hagymáért.

Magyar borért ementáli sajtot importálunk.

A Közélelmezési Tanács ujból foglalkozott a sajtbehozatal érdekében folytatott akcióval és az import engedélyezésére olyan alapot talált, amelyhez a pénzügyminisztérium is hozzájárult.

A határozat értelmében az ementáli sajtot kompenzációs alapon szállitják Magyarországba, még pedig ugy, hogy **mi a sajtért bort adunk a svájciaknak.** A tanács állásfoglalása után most megindultak a tárgyalások az illetékes svájci tényezőkkel, hogy az ott elhelyezett magyar bor ellenében milyen arányban hozunk be ementáli sajtot.

A pékek ujra drágitják a kenyeret.

A budapesti pékiparosok ismét tárgyalást folytatnak a kenyérárak emeléséről. Megokolásuk szerint a kenyérdrágitásra az üzemköltségek ujabb emelése szolgáltatott okot. Ugyanis az élesztőgyárosok közölték a pékekkel, hogy az élesztő árát kilónkint 134 koronáról 155 koronára emelték, ugy hogy a drágulás 21 koronát tesz ki. Hasonlóképpen áremelést jelentettek be a fakereskedők is, akik szombaton értesitették a sütőket, hogy a fa árát mázsánkint 300 koronáról 380 koronára emelték fel. Ezenkivül váratlanul béremelési szándékkal állottak elő a sütőmunkások is, akik a munkabérek 35 százalékos megjavitását kérték a munkaadóktól.

Erről a bérmozgalomról most folyik a tanácskozás a pékiparosok és a munkások megbizottai között, de a munkaadók már is hangoztatják, hogy aligha tudnak kitérni a kérelem teljesitése elől. Végül arra is hivatkoznak a pékek, hogy a lisztárak napról-napra emelkednek, bár a budapesti malomkartel még változatlan lisztárakat jegyez, azonban e jegyzéstől függetlenül a kartel tagjai drágább áron adják el a lisztet. Hogy a malomkoncentráció mennyire tulhajtott árkövetelésével lép föl, arra nézve a pékek felhozzák, hogy a grizes lisztért ma 88 koronát kértek és a sima lisztért ugyanekkor 82 koronát, holott más időkben a 0-ás grizes lisztnek és sima lisztnek mindig egy ára volt.

A tejtermelők emelni akarják az árakat.

A takarmánydrágaság miatt a tejtermelők ujabb emelésre készülnek. A termelői ár most körülbelül 16—18 korona, de a termelők azt mondják, hogy ha az árakat nem fogják emelni, ugy akkor a tejtermelés meg fog csappani.

Több oldalról az a panasz hangzott el, hogy a valuta esését és ezzel szemben a gabonaárak emelkedését kihasználva, némely helyeken egyes gazdák és gazdaságok az aratási és cséplési munkabért a folyó évben eltérőleg a multakban követett általános szokástól, állitólag nem gabonában, hanem készpénzben állapitják meg és fizetik.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a panasz tárgyává tett ügyben a legszélesebb körü vizsgálatot elrendelvén, az ország minden részéből beérkezett hivatalos jelentésekből megállapitást nyert, hogy az aratási és cséplési munkaszerződések a folyó évben is általában termésrészért köttetnek, a gazdák és gazdaságok az aratási és cséplési munkabért a munkásoknak gabonában adják ki.

DREHER-COGNAC
Special ⁂ V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Közgazdasági szemle.

A kiviteli ügyek koncentrálása a közélelmezési minisztériumban. A minisztertanács elhatározta, hogy a jövőben a kiviteli engedelmek kiadását kizáróan a közélelmezési minisztérium fogja intézni. A kiviteli engedelmek kiadására a minisztériumban külön ügyosztályt szerveznek, melynek ténykedéseiért és intézkedéseiért kizáróan a közélelmezésügyi miniszter lesz felelős. Ez a reform a legteljesebb mértékben egyezik a már régebb idő óta hangoztatott és főképpen Vadnay Béla által a legkörülményesebben megokolt álláspontjával, mely szerint a kiviteli engedelmek körüli eljárás koncentrálása nemcsak a gazdasági életben annyira nélkülözhetetlen egyöntetüség, hanem az ilyen ügyekben megosztást nem türő miniszteri felelősség szempontjából is elengedhetetlenül szükséges. Meg vagyunk győződve arról, hogy ez a reform minden tekintetben lényegesen hozzá fog járulni kiviteli viszonyaink megjavitásához, hogy könnyebbé és áttekinthetőbbé teszi az egész eljárást, egységesebbé az irányitást, keresztülvihetőbbé az ellenőrzést és hogy e változásnak eredményei külkereskedelmi mérlegünkben is mutatkozni fognak.

A kereskedők zaklatása a forgalmi adók miatt. Utóbbi időben nemcsak a fővárosi, hanem a vidéki kereskedők köréből is egyre sürübb panaszok érkeznek hozzánk a pénzügyi hatóságok zaklató eljárása miatt. Kivétel nélkül a forgalmi adó beszedése és ellenőrzése körül merülnek fel ezek a panaszok. A kereskedők az állam nehéz pénzügyi helyzetét tekintetbe véve készségesen és lelkiismeretesen igyekszenek ezt az adót behajtani, s a kincstárnak beszolgáltatni, bár a fogyasztóközönség részéről nem szünik meg a zugolódás. Ilyen körülmények között legalább annyit elvárnának, hogy a legkülönbözőbb cimeken történő folytonos ellenőrzéstől szabaduljanak, s főleg pedig, hogy pusztán megfelelő segédszemélyzet hiánya miatt előforduló apró hibákért ne büntessék és hurcolják meg őket. Igen sok panasz hangzik el olyan esetekben is, amidőn a forgalmi adót átalányban állapitják meg, amelynél a kereskedők jogos kifakadásait csak ritkán veszik figyelembe. E panaszokat ajánljuk a pénzügyminiszter ur figyelmébe, mert valóban nem ártana, ha az illetékes pénzügyi hatóságokat utasitaná, hogy az eljáró közegek kellő méltányosságot tanusitsanak a kereskedőkkel szemben.

Ismét megdrágul a szesz. Az Országos Szeszértékesitő r.-t. igazgatósági ülést tartott, melyre az igazgatóság tagjain kivül meghivták a szeszfeldolgozó iparok és a fűszerkereskedők képviselőit is. Az ily módon kialakult értekezlet bejelentett célja a szeszpiac helyzetének megbeszélése volt, de a tárgyalások során kitünt, hogy a szeszkartel tulajdonképen a szeszárakat akarja emelni, s erre vonatkozólag kérte a meghivott szakemberek véleményét. Ezek kivétel nélkül hevesen ellenezték a drágitást és arra utaltak, hogy már ma is szinte megfizethetetlen a pálinkafélék ára. A feldolgozó gyárak és a kereskedők érvelésével szemben a kartel vezetősége a korona árfolyamának csökkenésére hivatkozott s kijelentette, hogy igy az árak emelése elkerülhetlen. A meghivottak e kijelentés után élénk meglepetéssel kérdezhették, hogy mi szükség volt akkor az ő véleményük kikérésére.

Az elrejtett cukor. A közélelmezési minisztérium megállapitotta, hogy a cukorgyárak egy hónap alatt 330 vagon cukrot adtak át a forgalomnak és pedig junius hóban 131 korona 60 filléres, julius hóban pedig 162 korona 10 filléres kristálycukor alapárán. Ennek dacára egyrészt nincs cukor a forgalomban, másrészt a mégis forgalomban szereplő cukrot importáron kinálják. Erre való tekintettel a közélelmezésügyi minisztérium elrendelte a cukorkészletek összeirását és az árvizsgálóbizottsággal, valamint a rendőrhatóságokkal egyetemben máris a legszélesebbkörü vizsgálatot inditotta meg annak felderitésére, mi történt a kiutalt cukorral. Mindazok ellen, akiknél megállapitotta, hogy a cukrot jogtalanul tartották vissza a fogyasztástól, az árdrágitó törvény alapján a legszigorubb megtorló lépéseket foganatositja.

Megérkezett az első importcukor: ára 340 K. Értesülésünk szerint megérkezett Csehországból az első kockacukor szállitmány. A nagykereskedő ab raktár kg-onkint 300 K-ért adja a detalilistáknak. Az árhoz még hozzá kell tehát számitani 3% forgalmi adót, valamint a házhoz szállitás költségét, ugy hogy ezzel a nagykereskedői ár 311 K. A kiskereskedő ujra megfizeti az átvételnél a 3% forgalmi adót, s igy a cukor már több mint 320 koronájában van. Mintegy 5% u. n. eladási hasznot számit, amibe azonban bele kell tudni a calot és a zacskót is, ugy hogy a kicsinyben való eladás ára 335—340 K. Ezzel kapcsolatban emlitjük meg, hogy a cukorkiutalás megszüntetéséről irott közlemények könnyen érthetőleg nagy feltünést, sőt kavarodást keltett, mert a kereskedők semmikép sem akarnak belenyugodni abba, hogy a gyáraknál maradt készleteket elvonja a cukorbizottság a legális forgalom elől.

A Köbányai Polgári Serfőző Rt. közli, hogy e hó 15-én tartott közgyülésén részvényenként 70 K osztalék kifizetését, továbbá 12.500 darab 600 K névértékü részvény kibocsátását határozta el, melyek 2:1 arányban bocsáttatnak a régi részvényesek rendelkezésére darabonként 2650 K befizetés ellenében. A közgyülés egyben elhatározta a részvénytársaságnak a Szent István Tápszermüvek Rt.-gal való egyesülését. Az elővételi jog f. hó 18-tól julius 31-ig gyakorolható a társaság pénztáránál, X., Maglódi-ut 17., továbbá a Magyar Alt. Hitelbanknál és a M. Leszámitoló- és Pénzváltóbanknál.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

A Bor-, Sör-, Italmérők Egyesülete Elek Artur elnöklete alatt megtartotta évi rendes közgyülését. Az előterjesztett jelentés kiemelte az italmérői szakma sulyos helyzetét és különösen reátért az italmérési engedélyek felülvizsgálása, valamint az állampolgárság igazolása körül történt sérelmekre. Ezután tisztujitás volt, amikor elnökké ismét Elek Arturt, helyettes elnökké Hecht Dezsőt, főtitkárrá Sebők Dezső dr.-t választották meg.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Borexportunk és Csehország.

A magyar kormány a multban nem tett meg mindent, amit megtehetett volna nemzetközi kereskedelmünk érdekében. Téves azonban, hogy a magyar bort — egyik legfontosabb exportcikkünket — a csehek retorzio gyanánt nem engedik be, azért, mert mi felemeltük volna a cseh porcellán, zománcedény és egyéb iparcikkek vámját.

Ez a vád hónapokkal ezelőtt olyan formában került forgalomba, mintha a csehek a magyar behozatali tilalmak megtorlása gyanánt zárták volna el a határokat a magyar bor előtt. De sem ez, sem a vámemeléssel kapcsolatos verzió nem áll meg. A szóbanlévő iparcikkek vámja a valuta romlása szerint igazodik az aranyparitás emelkedésének megfelelően. A magyar bor bevitele azonban Csehországba, sajnos, már akkor tilos volt, amikor a magyar korona kurzusa miatt a vámok is alacsonyabbak voltak s amikor Magyarország még ugyszólván teljesen szabadon engedte be a cseh iparcikkeket. A beviteli tilalmak rendszerét egyébként legelőször és a legmerevebben Csehország épitette ki és egyebek között arra volt kénytelen Magyarország is válaszolni. Ugyanezeknek az áruknak vámjai is sokkal magasabbak Csehországban, mint nálunk. Szó sem lehet tehát retorzióról.

Általában az összes utódállamok egyelőre igen merev magatartást mutatnak velünk szemben gazdasági tekintetben. Lehet, hogy ennek politikai okai vannak, de akárhogyan áll is a dolog, sajnos, a kedvező reláció helyreállitása rajtunk mulik. A borexport kérdésének kétségen kivül nagy szerepe lesz még összes jövőbeli gazdasági tárgyalásainknál.

Száz éves tokaji borok a borgazdasági kiállitáson. A Magyar Szőlősgazdák Egyesülete a Borkereskedelmi Egyesülettel és a földmivelésügyi minisztérium borosztályával karöltve augusztus 18-án a városligeti iparcsarnokban szőlő- és borgazdasági kiállitást rendez. A kiállitás a borok tekintetében kizárólag magyarországi, mert csak magyar termésü borok kerülnek kiállitásra, a bortermeléshez szükséges eszközök és gépek tekintetében azonban internacionális. A kiállitásra körülbelül ezerfajta bort jelentettek be, közöttük a legnemesebb fajtákból valókat is. A kiállitás utolsó hetében csemegeszőlő kiállitás is lesz. A kiállitás területén borkóstolót is terveznek, poharanként fogják kimérni a legnemesebb borokat, amelyek között például százéves tokaji aszu is szerepel. A kiállitásnak megjelent a plakátja: fekete alapon hatalmas zöld és vörös szőlőgerezdeket ábrázol, piros borral telt kehely mellett.

Kávéházból autógarage. Budapest a kávéházak városa — volt. Valamikor minden utcasarkon fényes, keleti fényben és pompában uszó tükrös, zenés kávéházak hivták, csalogatták szórakozásra a pestieket. Azóta megváltozott a világ. Nem tellik a szórakozásra, hiszen a mindennapi életre is kevés a pénz. A kávéházak legtöbbje nem a szolid reggeliből és uzsonnakávéból élt, hanem a vidám pezsgős vacsorákból. Mert akkoriban sokan mulattak, sok kávéház mehetett jól. Most kevesen mulatnak, kevés kávéházra van szükség. Egymásután eresztik le hol az egyik, hol a másik kávéház redőnyeit és mire ujra felbocsátják, vagy bank, vagy áruház kirakatai tünnek elő. Budapest sok száz kávéháza közül már több mint kétszáz szünt meg az utolsó néhány esztendőben. És most megint gazdát cserélt egy pesti kávéház. A Liberté, amely bar is volt és müvészemberek találkozóhelye. Az uj gazda nem azért vásárolta meg a kávéházat, hogy folytassa az üzletet. Más jövedelmezőbb bolt nyilik meg nemsokára. Autógarage lesz a Libertéből.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Julius 28-án Gundel Károly vendéglőjében, VI., Állatkerti-ut 2. Augusztus 11-én Gráf János vendéglőjében, II., Hattyu-utca 14. 25-én Keresztes Ede vendéglőjében, VI., Hermina-ut 59. September 7-én Waltz György vendéglőjében, VI., Aréna-ut 106.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: Julius 26-án Schmidt János vendéglőjében, IX., Ra-

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

nolder-u. 5. Augusztus 2-án Nagy Albert vendéglőjében, III., Zsigmond-u. 23. sz., Lukács-fürdőnél. 9-én Baumgärtner József vendéglőjében IX., Tompa-u. 23. 16-án Winkler Antal vendéglőjében, X., Delej-u. 27. Villamosról való leszállás az uj Kálváriánál. 23-án Szarka Imre vendéglőjében, VIII., Főherceg Sándor-u. 44. 30-án Leyrer János vendéglőjében, X., Apaffy-u. 86. Polgári sörgyár vill. megállónál. Szeptember 6-án Gráf János vendéglőjében, VI., Andrássy-ut 80.

Felemelik a postai tarifákat. A kereskedelem körében elterjedt hir szerint az állam ujabb áremelésre készül és ezuttal a változatosság kedvéért a postai tarifákat fogja megdrágitani. Az ügy előkészitésben van, de még nem érett meg a nyilvánosságra. Mihelyt a posta tervezete teljesen kialakul, a reformot a sajtó utján közölni fogják a nyilvánossággal. A vállalatok, pénzintézetek és egyéni cégek adminisztrációs költségét már eddig is erősen megdrágitotta a levelek portódija, ugy, hogy a bankok és takarékpénztárak a levelek költségeit külön felszámitják a cimzettnek. Most, hogy ujból meg fognak drágulni a levélpostai tarifák, természetesen ezt a vállalatok is ismét a közönséggel fizettetik meg.

Uj üdülőtelep a Balaton partján. A budapesti Ferenc József keresk. kórház betegsegélyző pénztára Balatonlellén alkalmas területeket szerzett meg épületekkel együtt, melyet átalakitva és kibővitve most adtak át rendeltetésének. Az üdülőtelepen három-három heti turnusban ötven női és harminc férfi pénztári tag nyer teljes ellátással dijmentesen elhelyezést.

Ismét jegyre adják a zsirt. A főváros tanácsa értesiti a közönséget, hogy a községi sertészsir csakis jegy ellenében vásárolható és pedig addig, amig a rendes zsirjegyek kiosztatnak, a juliusi hatósági lisztjegy nagy E betüs szelvényére 40 deka zsir fog kiadatni fejadagonként 80 koronáért.

Az olasz kamara és a játékbarlangok. A háboru nyomán szerzett bünös vagyonok gazdái, hadimilliomosok, politikai kalandorok, lerongyolt országok lelketlen üzérei valóságos rajokban lepték el ujabban Itáliát s ahol az egykor boldog Európa nyaralói kerestek üdülést, most kártyaklubok, rulettbarlangok és burkolt találkahelyei a hazárdőröknek okozzák rengeteg ember romlását. Az olasz néppárt felhivására a játékszenvedély kiirtására Meda volt pénzügyminiszter, a katholikus néppárt vezére javaslatot nyujtott be az olasz kamarában. Inditványát, melyet a közvélemény már régóta sürgetett, a keresztény pártok egyhangu helyesléssel fogadták. Meda képviselő javaslatának megokolásában felhozta, hogy a polgári törvénykönyv nem ismeri el a játékból származó követeléseket. Azt kivánja tehát a büntető törvénykönyvbe fölvétetni, hogy a hazárdjátékból származó nyereségeknél mindig állapittassék meg a ravasz fondorlat s a vesztő félnek jogában legyen a veszteséget visszakövetelni. A javaslat szerint a kereseti jog nemcsak a vesztő felet, hanem a házastársát, gyermekeit, örököseit és a hitelezőit is megilleti. E tétel törvénybeiktatásával Olaszország minden államok közül elsőnek mérne csapást a játékbarlangokra. A néppárt vezérének inditványát a többség részéről általános tetszés, a liberálls és kommunista frakciók részéről óriási zaj követte. Nagy feltünést keltett, hogy Chiesa köztársasági párti képviselő pártolta a javaslatot.

Áruüzlet.

A lisztnemüek üzletmenetére leginkább a cseh korona jegyzése volt hatással, amennyiben a szokot emelkedése folytán Csehország részéről a külföldön ismét élénkebb érdeklődés mutatkozik a liszt iránt, ami azután itt is spekulativ vásárlásokat eredményezett. A másodkézből származó árukból Budapesten a nullás liszt 75, a kettes 71, a hatos 67 K, mig a vidéki áru 71—72, illetve 68 és 65 K körül mozog. A korpának 3100 korona az ára.

Borban a kereslet megélénküléséről számolhatunk be, ami részben a belföldi fogyasztás megnövekedésének, részben pedig Ausztria fokozott keresletének tulajdonitható. Csehszlovákia ezidőszerint alig mutat érdeklődést magyar borok iránt. A szüreti kilátások ugy mennyiség, mint minőség tekintetében igen kedvezők; az árak a korona vásárlóképességének csökkenése folytán emelkedő irányt követnek.

A szeszüzletben a lefolyt héten a forgalom igen élénk volt és számtalan tétel került elszállitásra finomitott szeszben a Szeszértékesitő R. T. legutóbbi megállapitott ára mellett. — Detailban is több kisebb tétel finomitott szesz került forgalomba tartott áron. — A Szeszértékesitő R. T. végrehajtó-bizottsága pénteken délután tart ülést, melyen a szeszárak ujabb megállapitásáról fog határozni.

Gyümölcspálinkafélékben az üzletmenet tartózkodó és főleg seprőpálinkában volt élénkebb kinálat 350—355 K árban. Szilvapálinkában néhány kis tétel valódi áru 450 K-n kelt el, 10.000 literfokonként hordó nélkül.

Bors élénk kereslet tárgya. Ára 380 K, fahéj-törmelék 400 K, ládás áru 500 K, szegfüszeg 1150 K.

Rizsben a forgalom szilárd árak mellett rendkivül élénk. Burma II. ára 102 K, fényezett olasz rizs 140 korona.

Füszer- és gyarmatáru nagykereskedői körökből jelentik: A valuta ingadozása lehetetlenné tesz minden reális kalkulációt. A mai árak a következők: Kávé: Guatemala Maragogype 820 K, Guatemala 730 K, Santos sup 600 K, Rio sup 500 K. Rizs: Burmah 110 K. Tea: Orange Pecco 1350 K, Congo 110 K.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Sajt és vaj kereslete gyenge. Vaj iránt még mutatkozik valamelyes kereslet; ára a tejárak emelkedése folytán drágult. A budapesti nagykereskedelmi forgalomban jó minőségü vajért 400—420 K-t kérnek. Sajtfélékben alig van üzlet. Trappista és ungvári sajt 260—280 K, juhturó 230 K, kevert turó 125—140 K, ementáli, melyből főleg csak silány imitáció kerül forgalomba 750 K, mig valód iementáli sajt 900 K kgként.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

August Wellner Söhne
Aktiengesellschaft
AUE
alpacca és alpaccaezüst
gyártmányainak magyarországi raktára és vezérképviselete:
Orbán Jakab, Budapest
IV. Szerb-utca 9. Telefon József 135-21

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, áther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-áther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

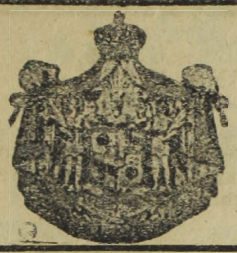

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

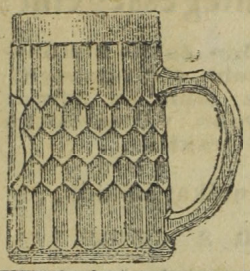

Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek**
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-58
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁRSA.

BREITNER BERNÁT
JÉGSZEKRÉNYGYÁR
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI, KIRÁLY-U. 36. sz

Hobé
Likörkülönlegességek

Vendéglői, koronával hitelesitett
üveg- és porcellánedényeket
a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre
Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyü-utca 62. szám.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Sárospatak
Tokaj
Budafok
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33
TELEFON-SZ. 56-20

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb

Z S I R

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5. Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 15. szám. 1922 augusztus 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 300·— K
Fél évre... ... ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A drágitás őrülete.

Szállodahiány a fővárosban.

Siófoki élet.

Közgazdasági szemle.
Ötven-száz százalékkal drágul a vasut. — Megvizsgálják a burgonyatermést. — A cukorinség enyhitéséről. — Baromfikivitel.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A drágitás őrülete.

Mikor e sorokat irjuk, erőt vesz rajtunk egy 10 milliós nép sorsának minden keserüsége és a földre sujtottak tehetetlen dühével fogadjuk a zürichi sürgöny 17 centimeos ajánlatát a magyar államjegy meggyalázására; vigasztalásul csak azt a meggyőződést állithatjuk pajzsul e világraszóló becstelenség ellenében, hogy a magyar pénz belső értéke magasabb a »győztes« vérszivók kényszerárfolyamánál.

Talán mire e lap olvasóink kezéhez jut, Zürich ismét magasabb koronaárakat jegyez és a belföldi spekulánsok ézrei fognak óriási értékeket veszíteni, akiknek ugyancsak elég bün nyomhatja a lelkét, ha a kormány szükségesnek látta a tőzsdéről kiverni a valutákban turkáló söpredéket.

Elegendő állatállományunk, elég jó termésünk, a bankóprés megállitása, az állami bevételek egészséges fokozása, kiviteli lehetőségeink a korona emelkedését volnának hivatva megokolni, — mégis lefelé rohan a magyar pénz értéke abban a szemérmetlen játékban, amelyet entente részről velünk üznek.

Ha koronánk esésének okát keressük, nem lehet elfelednünk soha azt, hogy nem Svájcz bankárjai vagy jámbor pásztornépe nyomnak bennünket, mert Zürich csak a visszhangja a Párisban és Londonban bőgő Molochnak. A győzők tartoznak Amerikának, amely nem engedi el a tartozásokat, Páris adósa Londonnak és igy tovább — és valamennyien a németből akarnak megélni. A németek eddig fizették az esedékes »jóvátételi« összegeket,

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS** behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszorú-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

kegyetlenül dolgoznak, mert sok dollárt kell vásárolniok, hogy az aranymárkában követelt esedékességet beszolgáltassák. A fizetési határnapok előtt — tapasztalat mutatta — nálunk is erősen keresik a dollárt német részről, sok millió koronát hoznak piacra, aminek a következménye a korona nagy hanyatlása. Mikor már fizettek, — akkor esik a dollár és javul a korona. Ez a játék megismétlődött most is, a német piac ontja a koronát, emeli a dollárt a kinálat, mert a németeknek elő kell a rátát teremteni. A német kötelezettségek szempontjából mi is csak áldozatok vagyunk, mert sorsunk a márkához van kötve és nem számithatunk érzelmi momentumok figyelembe vételére, mégis a lázas kereslet elmulásával a korona rövides javulását várjuk.

A korona alacsony állásának másik oka az, hogy az entente tőlünk nem számithat pénzbeli jóvátételre, mert mi koldusok és kiraboltak lettünk; tehát eddig nyomja le a koronát, hogy a győztes idegen valuta diktált árakon hordja el az agrárország terményeit. Ezen a téren nagyobb javulásra nem számithatunk, mert rá lévén szoruiva a külföld nagy iparának feldolgozó képességére és a mi ipari nyersterményekben való szegénységünkre, bármikor befejezett tények elé állithatnak bennünket. Európában egy nagy gazdasági küzdelem folyik, melynek célja entente részről az, hogy a háborus sebek be ne hegedjenek, a legyőzöttek pedig a politika sarában elfeledik gyógyitani a fekélyeket.

Senki le nem tagadhatja azt, hogy a magyar buza termelői Zürich fölé akartak mászni az idei kámpányban a kereskedőkkel együtt és minden belföldi gabonaáremelkedésre lenyomták Zürichben feleletül a koronát és ennek a játéknak a nyomán sztrájkok keletkeznek, a nyomor növekedik.

Belülről pedig kiviteli ügyleteket gründolnak, a tőzsdén szemétként omlik a pénz, a valuta-üzérkedés, a siberség virágkorát éli. A takarékbetétek kámatlába 2%, ezzel ellentétben minden légvárakra épitett vállalat papirja ezresekkel emekedik. Rejtett raktárakban milliókra menő és csupán bünös spekulációk céljait szolgáló áruk halmaza fekszik »konjunkturára« várakozván. Szivtelen gazemberek tárolnak közszükségleti cikkeket, áruhiány előidézésére és egy nagy tüz esete rámutat arra, hogy hol található meg az a cikk, amelyre a kereskedelem hiénái azt mondják, hogy nem kapható. A legutolsó kávéházi zughely, a legpiszkosabb szatócsüzlet, a pincemühelyek odujai mind-mind Zürichre hivatkoznak embertársaik bőrének lenyuzásakor és a csizma-paritás kérdése naponta lop el egy falat kenyeret gyermekeink szájából.

Teremtő Isten! Hát nem égi csoda, hogy ennyi becstelenség mocsarában nem fulladott el még ez a kis ország?!

A kormány is Zürichre hivatkozik a drágaság ügyében, de pártja rugdalózik a fokozatos és egyenlő teherviselésből reá eső legkisebb fizetés ellen; bizottságok tanácskoznak, képviselők szónokolnak és teregetik egymás szennyeseit, de a drágaság belső okainak elháritására oly kevés — majdnem semmi sem történik.

Meddig emelkedik még a liszt, a zsir, a hus, a fa ára? Miért szabaditották reánk a termelőket, a háziurakat? Miből akarja fizettetni az állam a tervezett felemelt adókat? Miért nem fékezik meg a tőzsdét, a valutásokat, az exportőröket, a malmokat, a pékeket, a nagyvágókat? Miért fontosabb akármelyik ismeretlen parlamenti nagyság előélete a 100 koronás liszt ügyénél? Kit etet a közélelmezési miniszter és kire vigyáz az Árvizsgáló Bizottság? Kik dőzsölnek a fürdőhelyek fellenditése érdekében? és kik nyomorognak ruhátlanul a kültelkek büzös odujaiban? Kik képviselik a koldusok és kik a milliárdos testületek érdekeit? Ki az, aki megállitja ezt a népet a lejtőn és mikor lesz az ő eljövetelének ideje?

A nyomor eddig még nem látott mai méreteiben nem maradtak érintetlenül a mi üzleteink sem. Sorra eladósodunk, forgalmunk csökkent, terheink növekednek. A drágulás áthárítása — leszámitva a luxusüzletek kisebbségét, — ipari többségünknél le-

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü **ó és uj fajborokat**, továbbá mindennemü **szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett** kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

hetetlen, mert a szegényedő ember ott takarékoskodik, ahol senki nem látja: evésben, ivásban.

Mi még ma is adunk 6 koronáért izletes levest, pedig ezen az áron csak egy zsemlét ad a pék és ezenkivül ennyiért csak bélyeget lehet venni. A pék keres a zsemlyén, reánk csak a ráfizetés vigyorog. Most is adunk 26 koronáért egy darabka hust és egy tányér főzeléket. A sörgyár ennyiért ad egy félliter sört és keres rajta, nálunk ennyiért lecsillapitja egy ember az éhségét, otthagyván helyette 26 korona bevételt és 30 korona deficitet. Mi nem hivatkozhatunk Zürichre és nem küszöbölhetjük ki a ráfizetést áremeléssel, mert a vádlottak padjára hurcolnak érte. Az egyéb ételnemüek árát sem emelhetjük fel kártérités cimén, mert középüzemeinkben alig fogy el naponkint 10 adag karaj, vagy csirke, — hanem 200 főzelék.

Sör és bor drága, a jeget ásványvizek hütése emészti fel, stb., stb. Igy folytathatnók tovább, de kinek és miért panaszkodjunk?

Szelid háziuraink 50—100-szoros béremelésekkel állottak elő, noha a rendeletileg lenyuzni engedélyezett bőrmennyiséget sem tudjuk leszállitani adósságcsinálás nélkül. Ugy hirlik, hogy ezen a cimen kegyesen engedélyeznek majd részünkre terhárháritást, mert állitólag az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke elrendelte, hogy Budapest területén lévő minden nyilvános étkezési üzem (vendéglő, korcsma, kifőzés, büffé, sörözö, kávéház, kávémérés, tejcsarnok, stb.) tulajdonosa köteles nyolc napon belül az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnál bejelenteni, hogy üzlethelyiségének bérét a ház tulajdonosa milyen összegre emelte fel. A bejelentésnek, — amelyet a háztulajdonos vagy házgondnok aláirásával kell igazolni, — a következő adatokat kell tartalmaznia: A május elsején érvényben volt bérösszeget a kincstári haszonrészesedés és a közüzemi pótlék feltüntetésével, azt az összeget, amelyre a háztulajdonos a bért most felemelte, a kincstári haszonrészesedés és a közüzemi pótlék feltüntetésével azt, hogy milyen időponttól kezdve érvényes ez a felemelés, és hogy ez a felemelt összeg végleges-e vagy pedig valamelyik fél birói utat vett-e a bér megállapitása végett igénybe? Ha valamely étkezési üzem a tulajdonos saját házában van elhelyezve, az üzem tulajdonosa ezt tartozik bejelenteni.

Alapjában véve nem vagyunk kiváncsiak arra, hogy mi lesz az eredménye ennek a tanulmányutnak, mert rajtunk aligha fog segiteni.

Itt arról van csak és egyedül szó, hogy a megállapodások, ankétek, kiküldetések, szószátyárkodás és egyéb abortált ideák feldolgozása helyett adassék már hatalom valakinek arra, hogy diktátori kézzel ragadja torkon a kis- és nagy árdrágitót, a sibert, az exporthiénát akár batyuban van a vagyona, akár a raktárakban, akár házal, akár autón jár, akár »hallja maga«, akár »vezérigazgató ur« is a cime, — mert ha elég szerencsétlen ez a nemzet, hogy nem akadna méltó fia erre a munkára, akkor megérdemli, hogy eltünjék a számitásba vehető népek sorából.

Vendéglős urak!

Megbizható és minden igénynek megfelelő zongoramestereket, bar-zenészeket, szalon-, női-, schrammel-, tambura-, jazz- és mozgószinházi zenekarokat és **zenészeket** az **Országos Magyar Zenész Szövetség** II. szakosztálya (Budapest, VIII., József-körut, Savoy-kávéház) **teljes anyagi és erkölcsi felelősség mellett** helyez el. — Személyes vagy levélbli megkeresések a fenti cimen intéztetnek el. — **Hivatalos órák: délután 2—5 óráig.**

Csakis a Szövetség utján szerződtetett zenészekért vállalunk felelősséget.

Legnagyobb gyár a szakmában. ~ Kérjen árajánlatot!

Vendéglősök öröme
a kifogástalanul működő bor- és sörkimérőberendezés!
Borpultokat, sörkimérőket, jégszekrényeket, fémcsapokat, vendéglőberendezési és pincészeti cikkeket csak az
Egyesült Gép- és Fémárugyárak R.-T.
cégnél vegyen. ~ Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. **bornagykereskedés** Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

Szállodahiány a fővárosban.

Még rövid ideje mult csak annak, hogy hatósági beavatkozás miatt volt kénytelen néhány szálloda üzemét megszüntetni és ma már rendkivül érezni e téren mutatkozó hiányokat.

Hosszu időbe került az is, mig végre »illetékes körék« belátták azt is, hogy a szállodai árak mesterséges és hatósági leszoritása még a ruhák mosatására sem elegendő, renoválásról, pótlásról szó sem lehet és csak nehezen mentek bele az árak emelésébe, az elszállásolások korlátozásába, de csak akkor, midőn néhány szállodás tönkrement már, vagy üzletét bankoknak adta át.

Igen természetes az, hogy ezen hajdan hires iparunk erőszakos megnyomoritása nem volt alkalmas arra, hogy a tőkét szállodavételre vagy épitésre csábitgassa és igy apadás mellett, fejlődés hiányában szállodahiány állott elő. Természetesen ezen segiteni nem könnyü feladat, mert ma itt óriási összegekről volna szó és akkor lehetne csak a dologról beszélni, ha az állam és a főváros egyformán igyekeznének a vállalkozási szándék jóakaratu, de kézzelfogható támogatásában.

A fővárosszerte nagy lakáshiányhoz szorosan hozzátartozik a szállóhiány is. A fővárosban kevés a szálló. Kilenc megszünt a háboru utáni években és ez lényegesen érezteti hatását. Valamennyi nagyobb szálló panaszkodik amiatt, hogy nem tudja lebonyolitani az idegen forgalmat. Az előkelő szállodák kénytelenek naponta átlag 50—60 vendéget elutasitani azzal, hogy nincs szoba. E vendégek csaknem kivétel nélkül külföldiek, akiknek egy része budapesti tartózkodásakor mindig egy és ugyanazon szállodába száll s igy évek óta törzsvendége egyes budapesti szállóknak s most még törzsvendégek részére sem tudnak szobát biztositani.

Ilyen körülmények között az előkelő idegenek közül számosan másod, sőt harmadrangu szállodákba kényszerülnek, sokan azonban, miután nem kapnak megfelelő szállást, még azzal a kocsival, amivel a pályaudvarról elhajtottak szállót keresni, visszamennek a pályaudvarra és a legközelebbi vonattal tovautaznak. Hogy ez mennyire rovására van idegenforgalmunknak, azt felesleges bővebben magyaráznunk.

A szállodatulajdonosok azzal indokolják a mai helyzetet, hogy a szállodai szobák kétharmadát olyanok lakják, akik kényszerhelyzetben mentek oda, mert nem jutottak lakáshoz.

Ezek a lakók maguk a leggyorsabban szeretnék elhagyni a szállodai lakást, de nincs hova menniök s ezért kénytelenek gyakori esetben éveken át egyik szállóból a másikba hurcolkodni. Ez a helyzet nem szünik meg addig, amig a lakáskérdést gyökeresen meg nem oldják, a házépitkezést meg nem kezdik. Már pedig ez jó időbe beletelik. A szállók többi szobáit pedig az antantmissziók foglalják le, részben hivatali helyiségül, részben lakásul. Igy azután az idegenforgalom számára csak nagyon kevés szoba marad, holott a nagyszállók hivatása elsősorban az, hogy a külföldiek részére adjon szobát.

A főváros átlátva azt a nagy hátrányt, amelyet idegenforgalmunkra nézve a szállóhiány okoz — s ami különösen a néhány héttel ezelőtt megtartott Árumintavásár idején volt észlelhető, amikor is tömegesen keresték fel a külföldiek Budapestet — elhatározta, hogy a szállodatulajdonosokkal együttes értekezlet keretében meagtárgyalja azokat a módozatokat, amelyekkel a mai nagy szállóhiányon segiteni lehetne.

Jó helyről vett információ szerint több budapesti nagyszálloda tulajdonosa hajlandó lenne azonnal hozzáfogni több nagy modern felszerelésü szálló épitkezéséhez, ha megfelelő garanciát kapna a házadó terheinek könnyitésére, valamint megkapná a fővárostól azokat a területeket, amelyeket szállóépitkezés céljára kiszemeltek. Legutóbb a Vérmező

URADALMI FAJBOROKAT

házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit **SCHWARCZ BÉLA** uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

mellett épült egy nagy szálló, több mint ezer szobával. A felépitését követő napon tele volt idegenekkel, főleg franciákkal. Ez is azt mutatja, hogy mennyire szükség van nálunk uj szállókra, elsősorban az idegenforgalom lebonyolitása szempontjából.

Bár ma a tőkét az jellemzi, hogy csak rövid lejáratu kirándulásokban vesz részt és duplán akar visszatérni és főleg árucikkekre veti magát, mégis lehetőnek látjuk azt, hogy nagy koncepcióju szállodás szakértőink maguk vennének részt megfelelő támogatás mellett, épitkezési programmunk megkezdésében.

Siófoki élet.

Siófokon most, a nyaralás idején délelőtt 11 óra körül kezdődik a mozgalmasabb élet, amikor megérkezik Budapestről a reggeli gyorsvonat. A vasuti állomást ekkorra már csupa feketére és pirosra lesült asszony és leány lepi el, akik várják férjeiket, illetve a leányok vőlegényeiket. S amint a vonat megáll, a sok asszonynép integet, hurráz, és férfinevet kiabál. Majd ölelések és hangos csókok bizonyitják, hogy a várva-várt férfi megérkezett. A nagy tömeg pár perc alatt elhagyja az állomást és amint a fürdőtelep felé megyünk, a »Fogas«-szálló kerthelyiségében már huzza a cigány, hogy »szeretnélek ujra rózsák között látni, csendes alkonyatkor édes csókkal várni...« kezdetü nótát. A vonatról jött közönség azután hamar eltünik, kiki a szállására siet.

A strandon pedig most folyik a nyüzsgő élet. A fürdőt az idén pompásan átalakitották. A Move margitszigeti strandfelszerelését ide, a Balaton partjára épitették be. Itt van a szökőkut, a tornaszerek, hinták és nyujtók. A szökőkut mellett ütött sátort a jazz-band. A zenészek trikóban muzsikálnak és többnyire a legujabb amerikai shimmy-nóták járják. A párok pedig a szökőkut medencéjében lejtik a táncot, a hölgyek szines selyemtrikóban, a férfiak szintén uszónadrágban. Délután két óráig tart a tánc, amikor mindenki siet az ebédhez. Öt órakor azután ujból folytatják este hét óráig.

Este zsufolásig megtelik a telep előkelő étterme s nem marad üres hely a szomszédos kávéházban sem. A cigány áláhitattal operaegyveleget játszik, majd shimmy-muzsikára zendit, de semmi különösebb hatás, a tányérokon vad erővel kopognak, csörögnek kések és villák, türelmetlenek, pincérek után kiáltoznak, hangosan szitkozódnak a rossz kiszolgálás miatt, pedig egész ezredre való kiszolgáló személyzet futkos. Ideges türelmetlenség tölti el a levegőt, a cigány legszebb nótáit huzza, semmi se segit, féltiz van és egyik asztal a másik után ürül meg, a vendégek elmennek és a pincérek az órahosszáig tartott vad hajsza után pihenőre térhetnek.

S nem tud hangulat teremtődni a barban sem, pedig itt két, Pesten nagy sikert elért bécsi énekes izzadja véresre magát, hogy kedélyessé tegye az éjszakát. Segitségükre Párisból repülőgépen hozatták el Faraboni urat és Georgette asszonyt, hogy csodás táncaikkal bilincseljék le a vendégeket. Ez se használ, legkésőbb tizenegyre kiürül a bar. S voltak és vannak Siófokon kabarék és tánchelyek. Az egyik meg se nyilt, a másik már a megnyitó-estélyen agóniába esett. Nem kell a nyaralóknak se lány, se ital, ahogy tizre jár az óra, népvándorlás indul a kaszinóba.

Az idén csak a chemin és a bakk arat Siófokon. Az Uri Kaszinó hatalmas termei már kicsinyek, hogy befogadják a játékosokat. Öt nagy asztalnál folyik a chemin de fer és a bakkarat és az öt asztal kezd kevés lenni. Urak és hölgyek szivesen látott vendégei a Batthyány-utcai Uri Kaszinónak. Csak tagok járhatnak el kártyázni, de különösebb nehézségeket nem görditenek a felvétel elé. Aki este nyolckor érkezik Siófokra, tizkor már bankot is adhat a kaszinóban.

Előbb csak ugy szerényen kezdődik a játék. Száz koronát is tehetnek. A hölgyek többnyire kicsinyben játszanak, de ugy éjfél felé, amikor a játékasztal körül elfogynak az ülőhelyek, a játékvezető megszólal:

— Attérhetünk a nagy játékra.

Ötszáz korona a legkisebb tét, csak zsetonnal játszhatnak a játékosok. Két croupier söpri a pénzt, a harmadik körüljárja az asztalt és ha valaki »előpénzt«, papirosbankót helyez az asztalra, zsetonra cseréli ki. Minden cou után levonják a pinkapénzt. Szabadon játszhatnak, zavartalanul, a maximum nincs megállapitva s akárhányszor többmilliós differenciák támadnak. De ezt a kaszinó nem érzi

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütéményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

meg, a játékosok nem fogynak el, csupán a bennszülötteknek tünik fel, hogy egész szezonra kivett lakások idő előtt ürülnek meg. Soha ilyen fluktuáció nyaralókban nem volt, mint az idén. Állandóan vannak üres lakások, csodálatosan sokan már most megunták Siófokot és visszautaznak Pestre, pedig a szezon csak kezdődik. A telepen különben azt is beszélik, hogy valami uj adót fognak szedni, hogy legyen miből elutaztatni azokat, akiknek már a visszautazásra való pénzük is elfogyott a kaszinóban.

A kaszinóban kivilágos virradatig tart a játék. S mikor a játékosok a hajnali órákban hazafelé sietnek, a kasszán kivül csak egyetlen helyen vannak még ébren, a szomszéd »Park« vendéglőben. Ugy látszik, a kaszinói izgalmakat ott piheni ki egy pár ur, akik nyerhettek, mert pezsgőznek és a cigánnyal huzatják és egyikük érzéssel énekli, hogy: »szidnak engem az emberek, mert Te hozzád járok, bánom is én, megvetem én az egész világot... Kökény szemed, piros ajkad az én boldogságom, nincs is nékem rajtad kivül senkim e világon.«

Közgazdasági szemle.

Kellő taglalással folytatjuk ezt a rovatunkat, annak emlékeztetésére, hogy melyek azok a rajtunk kivül álló tényezők, amelyek nyomán a szédületes társadalmi nyomor kifejlődött és összeszedjük azon jelenségeket, melyek beteg közgazdasági életünk lázmérőjének fokaiként tekintendők.

Ötven-száz százalékkal drágul a vasut.

Kelety Dénes Máv. elnökigazgató beható tárgyalásokat folytatott Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszterrel és Bethlen István gróf miniszterelnökkel a Máv. ujabb tarifaemelése ügyében.

A tarifaemelés azért vált szükségessé, mert a munkabérek és a nyersanyagok költsége és az üzemi kiadások emelkedése nem áll arányban a folyó évi március 20-án életbeléptetett legujabb tarifával. A tárgyalások után, ugy a Máv. igazgatósága, mint a kereskedelemügyi minisztérium illetékes osztályai megkezdik a munkálatokat az uj tarifaemeléssel kapcsolatban. E hét elején az előkészitő munkálatok teljesen befejeződtek, ugy hogy a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyása után a napokban minisztertanács elé kerül az ügy és valószinüen már augusztus elején érvénybe is lép az uj dijszabás.

A tarifaemelés ujabb megterhelést ró majd a közönségre, mert a gabonanemüek és egyéb élelmicikkek tarifáit 70—75 százalékkal is fogják emelni, ami a mai magas buzaáraknál Félegyháza—Budapest távolságnál kocsirakományonként ujabb tizezer koronás megterhelést jelent.

Az emelés nem lesz lineális jellegü, hanem minden cikkre más százaléku tarifa lesz érvényben. A boré száz százalékkal lesz magasabb, lesznek viszont olyan cikkek, amelyeknek tarifáját csupán ötven százalékkal fogják emelni. Az ötven százalékkal emelt tarifák csupán iparcikkekre vonatkoznak.

Ezek az emelések természetesen minisztertanácsi határozattól függnek, ugy hogy még különböző változások állhatnak be. Kelety Dénes elnökigazgató Walkó kereskedelmi miniszterrel ujabb tárgyalásokat folytat abban az irányban, hogy a személyforgalom dijait a közeli napokban szintén emeljék.

Ez az emelés az eddigi tervezet szerint 50—75 százalékos lesz és ha a munkálatokat be tudják fejezni, minden valószinüség szerint szintén augusztus első napjaiban, az árutarifaemeléssel egyidejüleg életbe fog lépni.

*

Megvizsgálják a burgonyatermést.

A közélelmezési minisztériumhoz rengeteg kérelmet intéztek a termelők és a kereskedők részéről, hogy a burgonyakivitelt engedélyezze. A burgonyaexport megindításáról dr. Bud János közélelmezési államtitkár a következőket mondotta:

— A közélelmezési minisztériumhoz igen sok kérvény érkezett be a burgonyának külföldre való szállitása érdekében. A minisztériumnak és a közélelmezési tanácsnak egyformán az az álláspontja, hogy uj burgonya kivitelét semmi esetre sem engedélyezi. Összesen 1500 vagon burgonya kivitelét kérelmezte eddig az érdekeltség, az engedelem megadásáról azonban most szó sem lehet. A helyzet végleges tisztázása céljából ugyanazt a rendszert fogjuk követni, mint a makói hagymánál.

— Ebből a célból gróf Hadik Jánossal augusztus első hetében Szabolcsba fogunk utazni, és a helyszinen fogjuk megállapitani a burgonyával bevetett területet és a terméskilátásokat. A jelentések mind ugy szólnak, hogy a burgonya nem áll valami kedvezően, ezenkivül a termelők által elvetett burgonyavetőmag sem volt teljesen kifogástalan, amit a várható eredmény megállapitásánál figyelembe kell venni. Közvetlen tapasztalatok alapján akarjuk áttekinteni az egész termést és ennek alapján kivánjuk intézni a burgonyaelosztást az ország területén belül. Arra törekszünk, hogy a belső ellátást kifogástalanul biztosithassuk.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

A cukorinség enyhitéséről.

A cukorinség és a cukor ára foglalkoztatta a legutóbbi ülésen a Közélelmezési Tanácsot és a tanácskozás során kialakult az a vélemény, hogy radikális intézkedésekkel lehetséges volna egyrészt biztositani azt, hogy kellő mennyiségü cukor álljon a fogyasztás rendelkezésére, másrészt pedig a cukor árának valamelyes módon való mérséklését is elő kell segiteni.

A Közélelmezési Tanács első sorban a külföldi cukor vámmentességének október 15-éig való meghosszabbitását találja célszerünek és el is határozta, hogy ebben az értelemben felterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez.

Október közepe táján már a belföldi cukorgyárak is elegendő készlet felett rendelkeznek, eddig az időig kellett valahogy a külföldi cukor importját megkönnyiteni, az árát mérsékelni, erre legalkalmasabb lenne, ha a pénzügyminiszter a 34 koronás vámfelpénz-mentesitést október 15-ig meghosszabitaná.

Szó volt arról is, hogy mellőzendő volna az importcukornál biztositott 37 koronás állami részesedés. Ez is felette megdrágitja az importcukrot. Különösen most, amikor a cseh valuta szinte hihetetlen arányokban emelkedik és az importcukor hovatovább megfizethetetlen lesz. A Közélelmezési Tanácsnak az a nézete, hogy ha a pénzügyminiszter a vámfelpénz-mentesitést október 15-ig meghosszabbitja, és lemond az importcukornál az állami részesedésről, megkönnyiti a behozatalt és mérsékli a cukorárat.

Különben a cukorügyben már megkezdődtek a tanácskozások a közélelmezési minisztérium, a pénzügyminisztérium és a cukorgyárosok között és valószinü, hogy már a közeli napokban olyan intézkedések kerülnek nyilvánosságra, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy a cukorbeszerzés elviselhetetlen nehézségeit mérsékeljék.

*

Baromfikivitel.

A közélelmezési minisztérium már két hónappal ezelőtt kinevezte a baromfitanács tagjait, a szerv megalakulása azonban csak most történt meg. Az ülésen dr. Vajna tanácsnok elnökölt, akinek rövid megnyitóbeszéde után egymásután szólaltak fel a baromfikereskedelem képviselői és nem csekély meglepetésre egyértelmüen kijelentették, hogy nem látják az időt alkalmasnak a baromfiexport megindítására. A kormány képviselői azt várták, hogy az exportőrök rögtön követelni fogják a kivitel felszabaditását, e helyett azonban az érdekeltség határozottan állást foglalt amellett, hogy a piacra kerülő baromfit egyelőre a belföldi szükséglet kielégitésére és ellátására fordits ák.

A kereskedelem ugyanis abból indul ki, hogy a baromfitenyésztés az idén nem fejlődött a kivánatos méretekben, mert a téli hideg folytán visszamaradt. Ennélfogva legföljebb ősszel lehet tárgyalni a kivitel megindításáról. Különben is a külföldi értékesités perspektivái nem jók; Ausztria mint fogyasztóterület az osztrák korona leromlása miatt nem számit, talán kisebb mennyiségü élő baromfit lehetne Olaszországban elhelyezni, de ez olyan csekély jelentőségü, hogy e miatt nem érdemes a közellátás rendjét megzavarni. A tanács mindezek megállapitása után ugy határozott, hogy egyelőre a baromfikivitelt nem tartja megengedhetőnek.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Nyilvános étkezőhelyiségek zárórája. A belügyminiszter még januárban rendeletileg szabályozta a nyilvános étkezőhelyiségek záróráját és azt az egész ország területére kiterjedő hatállyal éjfélutáni két órában állapitotta meg. A főkapitány most a helyi viszonyok tekintetbevételével a belügyminiszter fölhatalmazása alapján elrendelte, hogy Ujpest rendezett tanácsu város területén a nyilvános étkezőhelyiségek zárórája éjfélutáni egy óra, Rákospalota, Pestujhely, Kispest, Pestszentlőrinc, Erzsébetfalva és Csepel községek területén pedig szeptember 30-áig esti tizenegy óra, október 1-étől március 31-éig pedig esti tiz óra. A rendelkezés megszegése szigoru büntetés alá esik.

A só árát nem emelik. A közönség riadtan kezdett a kereskedésekben sót vásárolni, mert attól tartott, hogy a közeli időben a só árát felemelik. A sóelosztó bizottság igyekezett ugyan megnyugtatni a vásárlókat, hogy áremeléstől nem kell félni, de ezzel nem sikerült a fogyasztók gyanuját eloszlatni, hogy teljesen megnyugtassa a közönséget, a bizottság most elhatározta, hogy a szokottnál nagyobb mennyiségü sót bocsát az árusitók rendelkezésére. Máris értesitette a füszerkereskedőket, hogy ujabb egy hónapra való sómennyiséget utalt ki számukra, amelyet a központi liszthivatal utalványa nélkül vehetnek át. Ez a mennyiség közel kétszáz vagon sónak felel meg, ugy hogy annak átvételével minden kereskedő elegendő készlettel rendelkezik és senki sem hivatkozhatik arra, hogy nem tud a jelentkező vevőknek sót kiszolgálni. Ezuttal is hangsulyozzák, hogy a só árában számbavehető változásról hosszabb ideig nem lehet szó. A kereskedők 11.70 koronáért kötelesek kilónkint a sót a közönségnek eladni, amihez legföljebb 70—80 fillért számithatnak hozzá a papirzacskó fejében.

DREHER-COGNAC
Special *** V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Az átutazók adója. Hódmezővásárhely város adóügyi tanácsnoka a lakosság adóterheinek könnyitése céljából javaslatot terjesztett a városi tanács elé, amely szerint a városban megszálló átutazó idegeneket megadóztatnák. A javaslatot azzal okolja meg, hogy az idegenek busás üzleteket kötnek a városban és igy könnyen megfizethetik nyereségükből a tervezett idegenforgalmi adót. Ezenfelül uj adónemről is gondoskodik a városi adóügyi tanácsnok és eszerint a városi hivatalok által kiállitott magánérdekeket szolgáló bizonyitványra helyi, saját kibocsátásu okmánybélyegek felragasztását javasolja.

Az uj postatarifa. A hivatalos lap közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, amely a posta-, távíró- és távbeszélő-dijszabást 1922 augusztus 1-től kezdve a következőkben állapitja meg: A levelek bérmentesitési dija belföldre a helyi forgalomban 20 grammig 4 K és minden további 20 grammért 1 K, a távolsági forgalomban 20 grammig 5 K és minden további 20 grammért 1 K, Ausztriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, Németországba, Olaszországba és gyarmataiba és Romániába 20 grammig 9 K és minden további 20 grammért 6 K. Egyéb külföldre 20 grammig 12 K és minden további 20 grammért 6 K. A levelezőlap bérmentesitési dija a belföldön ugy a helyi, mint a távolsági forgalomban 2 K, Ausztriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, Olaszországba és Romániába 5 korona, egyéb külföldre 7 korona. Az ajánlási dij minden viszonylatban tizenkét korona. A postautalvány dija a belföldi forgalomban 200 K-ig 2 K, 1000 K-ig 5 K, ezenfelül minden 1000 K vagy töredéke után 5 K. A belföldre egy-egy utalvánnyal küldhető legnagyobb összeg 50.000 K. A külföldi forgalomban 1000 K-ig 10 K, 2000 K-ig 20 K, ezenfelül minden 2000 K vagy ennek töredéke után még 10 K. — Expresszdij ugy a bel- mint a külföldi forgalomban levélpostai küldeményekért, értéklevelekért, értékdobozokért és postautalványokért 24 K, csomagokért belföldre 50 K, a külföldre 150 K. Expressz kézbesitési dij 100 K. Táviródijszabás: A belföldi forgalomban egy szó dija 4 K, a hirlaptáviratok szó-dija — 18 órától 9 óráig — 1 K. Táviratonkint a legkisebb dij ugy az egyszerü, mint a sürgős és hirlaptáviratoknál 40 K. A helyi és szomszédos forgalomban a dij ugyanannyi, mint a távolsági forgalomban. Vasárnap és Szent István király napján a belföldi forgalomban feladott magántáviratok háromszoros dijjal vétetnek fel. A táviratok hirlapjainak ára 1 K. A dijnyugta 5 K. A telefonon feladott vagy leadott táviratok közvetitési dija táviratonkint 5 K. Magyarországból Ausztriába, Csehországba, Jugoszláviába és Romániába szóló táviratok szó-dija 20 K, dijminimum táviratonkint 200 K. Az egyéb külföldre vonatkozó dijak változatlanok maradnak.

A hagyma. A székesfővárosi hatósági zöldségüzem felügyelőbizottsága foglalkozott a hagymaellátás kérdésével is, amely alkalommal dr. Szőke Gyula bizottsági tag felhivta a bizottság figyelmét arra, hogy értesülése szerint a kivitellel foglalkozó érdekeltség termésbecslést terjesztett a miniszter elé, amely szerint az idén várható makói hagymatermés mintegy háromezer vaggonra tehető és ebből 1700—1800 vaggon volna kivihető, a megmaradó 1200—1300 vaggon pedig elegendő volna az ország lakossága hagymaszükségletének ellátására. A hir vétele után dr. Szőke bizottsági tag elment a makói hagymatermő vidékre és ott szakemberek és a saját megállapitása szerint arról győződött meg, hogy csupán mintegy kétezer vaggonra tehető a várható hagymatermés mennyisége és véleménye szerint a kivihető mennyiség is csak 700—800 vaggon lehet. Javasolja, hogy a bizottság tegyen előterjesztést a tanácsnak, a tanács pedig felterjesztésben kérje a minisztert, hogy mielőtt a hagymakivitel kérdésében döntene, hallgassa meg előbb a fővárost és a kivitelben nem érdekelt kereskedőket annak megállapitása céljából, hogy valóban mennyire tehető az ez évi hagymatermés és mennyi az a mennyiség, amely a termésből kivitelre kerülhet. Ugyanezt az intézkedést javasolja a bizottság az idei burgonyatermés és a kivitelre kerülhető burgonyamennyiség megállapitására vonatkozóan is. A bizottság dr. Szőke Gyula inditványát magáévá tette.

Szállónyitás Budán. Az Attila-utca 35. sz. alatt elkészült a Hotel Bellevue, amelynek étterme és barja julius 25-én, este nyiltak meg. A szállót modern berendezése, kertjének nagyszerü kihasználása és az étterem sok pesti embert fog Budára csábitani.

Toivaj a vendéglőben. Balázs Elemér Dalszinház-utcai vendéglős följelentette Kormos Dezső nevü alkalmazottját, aki 80.000 korona értékü cukrot és evőeszközöket ellopott és megszökött. A rendőrség keresi.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Augusztus 11-én Gráf János vendéglőjében, II., Hattyu-utca 14., 25-én Keresztes Ede vendéglőjében, VI., Hermina-ut 59. September 7-én Waltz György vendéglőjében, VI., Aréna-ut 106.

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. — Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII., Király-utca 3.

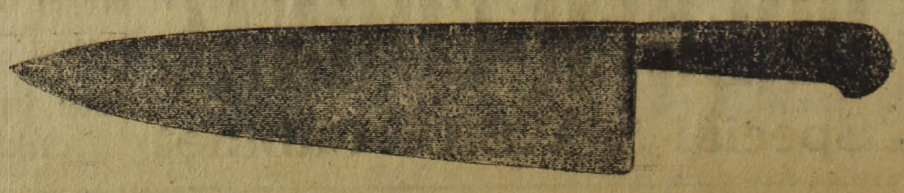

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: Augusztus 9-én Baumgartner József vendéglőjében, IX., Tompa-u. 23., 16-án Winkler Antal vendéglőjében, X., Delej-u. 27. Villamosról való leszállás az uj Kálváriánál. 23-án Szarka Imre vendéglőjében, VIII., Főherceg Sándor-u. 44., 30-án Leyrer János vendéglőjében, X., Apaffy-utca 86. Polgári sörgyár vill. megállónál. Szeptember 6-án Gráf János vendéglőjében, VI., Andrássy-ut 80.

Följelentik a cukorrejtegetőket. A folyamatban lévő cukorrazziák során számos feljelentés érkezik a főkapitányságra és a kerületi kapitányságokhoz rejtett cukorkészletekről. Az árvizsgálóbizottság ezzel kapcsolatban közli, hogy legcélszerűbb az ilyen feljelentéseket irásban vagy élőszóval közvetlenül az árvizsgáló-bizottság Veres Pálné-utcai hivatalához beadni.

Minden kiszállitott marha után ingyen téli ruha egy szegény gyermeknek. A Magyar Iparosok Beszerzési Szövetsége, mint szövetkezet, Korányi Márton inditványára érdekes felterjesztést intézett a kormányhoz. A felterjesztésben azt kéri a szövetkezet, hogy a kormány a marhakivitelt az ő kezébe adja át és ebben az esetben kötelezi magát, hogy minden kiszállitott marha után a rendes 8000 korona kiviteli illetéken felül egy szegény gyermeket teljes téli ruházattal lát el, ami a mai árak szerint a kiviteli illeték összegét jóval meghaladja. Ezzel a szövetkezet azt óhajtja elérni, hogy az iparosság foglalkozáshoz jusson munkanélkülisége idején, másrészt ezzel az intézkedéssel elérhető volna a kiviteli illetékkel való üzérkedés radikális megszüntetése is. Arról nem is szólva, hogy a szegény gyermekekre is alaposan ráférne az a kis kiviteli illetékpótlék a télen.

A sörös kocsis büne. Dreksler Adám ez év tavaszán gazdája, Beck Mór megbizásából egy kocsi sörrakománnyal elindult, hogy a megrendelt söröket a vendéglőkben átadja. Vele volt egy ügynök is, aki a sör átadását és a vételár felvételét intézte. Amig az ügynök ebédelt, Dreksler Adám eladott a kocsiról több hordó sört 2500 korona értékben és aztán otthagyta a kocsit lovastól és söröstől, elszökött. Följelentés folytán letartóztatták és a budapesti büntetőtörvényszéken dr. Feil Ivor elnöklésével a rovottmultu kocsist lopás büntette miatt három évi fegyházra itélték el.

Az árufuvarozási dijak uj megállapitására vonatkozólag közzétett rendelet szerint egész napos fuvar, legalább nyolcórás fuvarozási idő mellett kétlovas kocsival 2800, egylovas kocsival 2100 K; félnapos fuvar ötórai munkaidő mellett kétlovas kocsival 1820, egylovas kocsival 1400 korona. A tüzelőanyag fuvarozásának dija, tekintet nélkül a fuvarozás időtartamára: 1 métermázsa raksuly szén fuvarozásáért egy fél részére való fuvarozásnál 118 K, 1 métermázsa fa fuvarozásáért 98 K, több fél részére való együttes fuvarozás esetén szénért 105 K, fáért 87 K. A rendelet az alapdijak csökkentése mellett tiz métermázsa szén fuvarozásáért 552 K-t, tiz métermázsa fa fuvarozásáért 460 K-t, 20 métermázsa szén fuvarozásáért 868 K-t, husz métermázsa fa fuvarozásáért 772 K-t állapit meg. Egy fél részére való fuvarozásnál 22 métermázsán felül a fuvardij métermázsánként szénnél 42 K, fánál 35 K. A lerakási dij a kocsiról, közvetlenül a pincébe lehányva, szénnél métermázsánként 11 K 50 f, fánál 8 K 50 f, kosarakban vagy zsákokban pincébe lehordva szénnél 14 K, fánál 10 K 50 f.

A kávéház betörői. Az Erzsébet-körúton levő Király-kávéház pénztárfiókját ismeretlen tettes feltörte, s onnan körülbelül 100.000 korona értéket vitt el pénzben és ékszerekben. A megindult nyomozás során kiderült, hogy a tettes Naszpadi Lajos 29 éves müszaki rajzoló, aki éjszaka záróra után bennmaradt a kávéházban, feltörte a pénztárfiókot és Schwartz Sándor, valamint Fuchs Gyula főpincérek rekeszéből 20.000 korona készpénzt és 10.000 korona értékü ékszert, illetve 49.000 korona készpénzt és körülbelül 21.000 korona értékü ékszert magához vett és azután elmenekült. A Keleti-kávéház előtt találkozott egy előtte ismeretlen emberrel, aki azt mondotta, hogy a károsultak egyike és ha nem adja vissza óráját és aranyláncát, fel fogja jelenteni. Naszpadi erre odaadta a kivánt tárgyakat. Ezután az ismeretlen férfi azt ajánlotta, hogy utazzanak el együtt Békéscsabára, onnan majd őt — Naszpadit — átszökteti Romániába. Végül is abban állapodtak meg, hogy délben félegy órakor találkoznak, hogy együtt Békéscsabára utazzanak. Elutazásukban azonban a rendőrség megakadályozta őket. Előbb kézrekerült Naszpadi Lajos, aki beismerő vallomást tett és elmondotta, hogy az ékszerek nagyobb részét már eladta. Az általa adott személyleirás alapján sikerült elfogni azt az ismeretlen férfit is, aki a Keleti-kávéház előtt az órát és a láncot Naszpaditól kicsalta, s aki Schimmel Izsó kereskedővel azonos. A rendőrség mindkettőjüket letartóztatta.

BORPALOTA R. T.

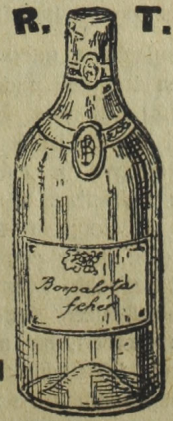

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON

KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Bárminő gyártmányu Szürők javitása

FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.

IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.

GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

A csempészés jövedéki kihágás. A mindjobban szaporodó csempészési kihágások ügyében a közélelmezési minisztériumban Bud dr. államtitkár elnöklete alatt bizalmas értekezlet volt az illetékes minisztériumok és a vámőrség vezetőségének bevonásával. Az értekezleten a csempészés megakadályozására többféle intézkedés szükségessége merült fel. Az értekezlet felszólalói az egyre terjedő csempészés okát kivétel nélkül abban látják, hogy a csempészést a törvény kihágásnak minősiti és a közigazgatási uton kirótt csekély büntetés nem áll arányban a remélt bünös haszonnal. Ezért az értekezlet javasolja a csempészésnek jövedéki kihágássá való átminősitését, mert a jövedéki kihágás büntetése magában is elegendő lesz arra, hogy a belső fogyasztás amugy is nehéz helyzetét sulyosbitó általános csempészést kisebb területre szoritsa. Azonkivül azt a körülményt is számitásba kell venni, hogy a jövedéki kihágásnál a feljelentő egyharmad, a tettenérő pedig öthatod részesedésre tarthat számot és a csempész helyzete már ezért is nehezebb lesz, mint eddig. Az értekezlet ezenkivül több hatásosnak látszó határintézkedés megtételét is javasolja és értesülésünk szerint azoknak végrehajtása a közel jövőben megtörténik.

Áruüzlet.

Cukorból már meglehetősen nagy mennyiségek érkeztek be és még többet várnak augusztus elejére, de a fogyasztás minden mennyiséget fölvesz, ugy hogy csak a momentán szükséglet van fedezve. Egész vagontételekben azonnali szállitásra cseh kockacukrot 300 K-ért, Jávát 275—285 K-ért kinálnak, mig augusztus elején való szállitásra amerikai cukrot 270 K-ért ajánlanak. Kisebb mennyiségekben prompt szállitásra ugyszólván csak Jáva-cukor kapható 290—300 K-ért. Belföldi cukor egyáltalában nincs forgalomban. Ugy hirlik, hogy szeptemberig nem is fognak hazai gyártmányt kiutalni.

A lisztnemüek irányzata a gabonafélék többszöri árváltozásával szemben aránylag nyugodt volt. A malmok közben, mikor a buza ára esett, leszállitották ugyan a lisztárakat, de mivel közben ismét megszilárdult a gabonafélék ára, ennélfogva a másodkézből származó budapesti áruból a nullásliszt ujból 86—88, a kettes 82, a hatos 76—78 K. Hogy a lisztüzlet kissé vontatott, ennek az az oka, hogy egyelőre nem tudnak a fogyasztásnál jelentékenyebb kvantumokat elhelyezni, mert a gyakori árhullámzás óvatosságra inti a fogyasztót. Hiszen az esetben, ha a gabonaárak meginit ugy alakulnának, hogy közeledünk az import lehetőségéhez, ismét változás remélhető az irányzatban. A korpa 3400—3500 K Budapest.

Kávé árai egyelőre állandósultak, csupán nyugatindiai fajták, amelyek iránt a kereslet megélénkült, drágultak erősebben. Rio Ville type 4 és 5 nagy tételekben 540—550 K-ért, egyes zsákokban 560—580 K-ért, Santos 620—650 K-ért, Guatemala 780—800 K-ért, Caracas 790—800 K-ért, Maragogyp 850—880 K-ért kelt el. Pörkölt kávéért nagyban a hét vége felé 680—700 K-t kértek.

Füszeráruk iránt változatlanul igen élénk a kereslet és bár a kinálat is meglehetősen nagy, az árak meglehetősen gyors tempóban emelkedtek továbbra is. A forgalom a legtöbb cikkben szokatlanul nagy arányokat öltött. A pénzhiány dacára mindenki minél nagyobb tételeket igyekszik magának biztositani.

Paprika nyomon követi a többi mezőgazdasági terméyek gyors drágulását. Szegeden ma már édesnemes extráért 700 K-t, édesnemesért 650 K-t kérnek. Budapesten azonban még az utóbbi napokban is lehetett édesnemest 550 K-ért, félédeset 400—450 K-ért kapni. A szegedi drágulást elősegiti az, hogy a jugoszláv vevők a mostani magas árak mellett is szorgalmasan vásárolnak, ugy, hogy a termelők áruikat könnyen értékesithetik.

Rizs kinálata észrevehetően megcsappant, a kereslet sem valami tulságosan nagy. Burma II. vagontételekben a hét utóján 115—120 K-ért, több zsák vételénél 125 K-ért kelt el. Fényezett fajtákért származásra való tekintet nélkül 150 K körül kértek.

Gyümölcsiz fogyasztása az előrehaladott idény dacára, a cukor és a gyümölcs drágasága miatt, nagy, az árak magasak. Elsőrendü minőségü vágható vegyes iz nagybani ára 200—220 K. Finom egyes izekből ugyszólván csak barackiz van a piacon és azt 240—260 K-ért árusitják.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: **Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.**

HIRDETMÉNY

Garta község tulajdonát képező
KORCSMAHELYISÉG
melléképületekkel együtt f. évi augusztus hó 13-án délután 3 órakor 1923. évi január hó 1-től három évre bérbe lesz adva. Az árverési feltételek a községi birónál megtudhatók. Az árverés megkezdése előtt huszezer korona bánatpénz letétbe teendő.

Garta, 1922 julius 26
KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Gessler Altvater Triple sec

Készit és raktáron tart
mindennemü bor-, pálinka- és zsiroshordókat,
valamint mindenféle szesz- és ecetkádakat minden nagyságban
FETS GYULA KÁDÁRMESTER
Budapest, II. kerület Szegényház-utca 33. szám.
Javitások gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos
császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca
sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel
dusan felszerelt raktárát.

Fővárosi Keresztény Casino
keresztény vendéglőst
keres kb 150 személyre szóló berendezéssel.
Ajánlatok Dr. Havlik János budapesti ügyvédhez küldendők.
VI., Podmaniczky-utca 18.

Hirmann Ferencz fémöntöde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és
borászati cikkeket stb.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü uraságí fajborok.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett
edények, teljes konyhafelszerelések a leg-
olcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-híd közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

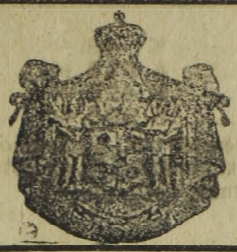

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Üveg-, porcellán-, zománcedényt
legolcsóbban szállit:
Grünfeld Ármin
városi raktára
VIII., Nagytemplom-utca 34
Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen
pótolja. — Gyártja: Holló Ételzsirmüvek
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88
Táv. cím: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi raktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁRSA.

BREITNER BERNÁT
JÉGSZEKRÉNYGYÁR
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 16. sz

Kobé
IKÖRKIVÜLMEGGYÖKÉR

Vendéglői, koronával hitelesitett
üveg- és porcellánedényeket
a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre
Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Törülköző darabonként ... ... K 48.—
Schottisch női szövetek ... ... K 235.—
Férfi szövetek ... ... K 425.—
Covercottok... ... ... K 395.—

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart, grenadinok és batisztok minden szinben és kimintázásban, továbbá zefirek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyű-utca 62. szám.

Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak Tokaj Budafok

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 16. szám. 1922 augusztus 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 300·— K
Fél évre... ... ... 150·— K
Egyes szám ára ... 15·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Kisérletek a drágaság intézményes letörésére.

A fizetésrendezés és a százalékos részesedés ügye.

A magyar bortermelés a nyilvánosság előtt.

Az ujabb sörárak.

Borpiac, szeszüzlet, hordóárak.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarorzság feltámadásában!
Amen.

Kisérletek a drágaság intézményes letörésére.

A drágaság rohamtempóinak trombitásai legutóbb a házbéremelés, az uj adórendszer beharangozása, a vasuti tarifák, a német jóvátétel esedékessége kapcsán előkészitett dollárvásárlások, a korona esésén megrémült termelők, iparosok, kereskedők mértéktelen áremelési dühe és a zürichi spekulációt előkészitő siberhad gazságai.

Ezek a tényezők már-már eszét vették a nyomorgó fogyasztóknak és Bécs sorsának közeledését jelezték; fenyegető hangu sztrájkok morajlottak és a végső kétségbeesés fátyolt vonni készült a törvény tilalomfája elé. A sajtó legfontosabb rovata a drágaság kérdése lett s a számok ijesztően növekedtek; a piac a lakosság csatatere lett és a holnapi eledel kérdése lefokozza a munkaenergiákat.

A 12-ik órában végre a kormány maga sietett a veszedelembe sodródott köznyugalom megmentésére és eddig két radikális eszközhöz nyult: a valutások és a kereskedői tulkapások megfékezésére.

Be kell vallani azt, hogy nagy megnyugvást éreztünk a kormányintézkedések nyomán.

Él itt egy nemzetrontó söpredék, amely a korona mesterséges lerontásával keresi vagyonát és mig ez a társulat milliókat harácsol, gyilkos munkáját mosolyogva nézi a kereskedelem, mert olcsó áron korábban vásárolt portékáit »átrendezi« a kirakatban, emeli az árakat rendületlenül, a közönség pedig nyög és káromkodik. Ez a társaság, mely a zürichi »kávéházi« forgalom üzleteiben rongyokká tépni igyekszik a magyar pénzt, egy ottani bünszövetkezet manipulációjának tettestársául szegődött és árulja hazáját a valutaügynökökkel karöltve; most vizsgálat folyik, amely semmi kézzelfoghatót nem talál majd, hátrahagyván csupán azt a közoktatásértékü nyilatkozatot, hogy pénzünk le-

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS** behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**

IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

rontása és vele a drágaság mesterséges előidézése a hazaárulás legujabb és legundokabb tipusa.

Ha ennél a fotografiánál vizsgáljuk a zürichi lázjelentéseket, undorral kell néznünk a »győztesek« ocsmány hullarablását, amint vájkálnak sebeinkben és zsebeinkben. A megkinzott Németország mostani feje jogosan kiáltotta felelős állásában a nyugati kulturbestiák felé, hogy ez már nem háboru, nem jóvátétel, hanem gyáva rablás. Nagymüveltségü hadvezéreink ügynökök lettek, rokkantjaink az utcasarkokon nyujtogatják felénk kolduló gépkarjaikat és a humanitárius győzők legjelentéktelenebb alantas tisztjei autókon szaladgálnak, mulatókban dőzsölnek a mi pénzünkön. Meddig lehet ezt még elnézni?

A zürichi pórázba itthon kapaszkodnak, a valuták hiénái és a kereskedők berkeiben felcsillant a szem a 17-es kurzus agóniájában. A hazai termelés igába veszi az ellátatlanokat és napról-napra szorit egyet a városok hevederén, de nemesi gőggel pöki ki a hagyományos ellenállás hevében, hogy »nem fizetünk több adót.«

A kormány pedig parancsoló kényszer hatása alatt zablyát vet a pénzhiénák szájába, razziákon vadássza a kereskedők árdrágitó szegénylegényeit, sztrájkok lángjai lobognak, a márka zuhan koronánk felé és munkanélküliség terjed pestis módjára a kisiparban.

A hangos nyilatkozatok hemzsegnek a magánérdekek önteltségétől, de a nagyipar drágit mértföldes csizmákban, az apróbb hiénák pedig 200%-os nyereségeken alul nem dolgoznak, a termelők mentelmi jogot élveznek törvények hiányában és mindennek következtében 7—8 millió ember remeg a holnapi kenyérért.

Jóságos Isten, a magyar ég fölött! Honnan várjuk már a segitséget? Ki hoz nyugalmat a munka után, békét a szivekbe, mérséklést a nyereségvágyra, méltó büntetést a politika és a gazdasági élet gazjainak fejére?

Diktátort kérünk és nem ankéteket! Tartalmas intézkedéseket és nem kótyagos, pártoskodó rendeleteket, amelyek későn, vagy soha nem hajtatnak végre.

Ha a termelés is hibás, rekvirálást, kiviteli tilalmat a nyakába; ha iparról, kereskedelemről szól az ének, börtönt, jogelvonást a fejére és botot az egész társaságra, szakadásig! A törvény teljes szigora sem elég ma már, mert ez a nép egymást eszi, a kannibáloknak pedig keveset használ a parlamentesdi vagy a néhány ezer koronás büntetés.

A harcterek katonai fegyelmében nem vitázhattunk magánjogi alapon és ennyi bün között már nem lehet keresni az egyéni viszonylatok sérelmének elkerülésére meliékvágányokat.

Szodoma és Gomorrhának nem kegyelmezett az Ur néhány igaz miatt! A magyar nép családjában urrá lett a nemzetrontó gazdasági züllés, a bünös nyerészkedés — jöjjön hát felülről bármiféle szigor. Sok hetvenkedőt csititott már le egy egészséges pofon, hát csak gyorsan! Semmi közünk a nyugat kritikájához, mert a müveltek rablóvágyának nagy része van a népünk elzüllesztésében és ha lapjaik leszólnak bennünket, azért teszik, mert fizetve vannak érte és a saját bajaikról nem szabad szólaniok.

Van itt egy nagy embercsomó, amely vallási különbség nélkül örvendezik a korona esésén és rosszul titkolt öröme láttára késünk nyelére szalad a kezünk.

Jöjjön egy sujtó kéz, amely markolja meg a torkát minden rendü árdrágitónknak, panamázó hivatalnokainkat dobja ki és üssön rá a politikai fecsegők szájára, mert tiz millióra apadt népünk, — amellyel mindenki csak akkor törődik, amikor a bőrét huzza— már agonizál és vadak módjára egymást falja.

Erős szivü embernek kell lennie, aki még ma is más uton reméli a segitséget.

Vendéglős urak!

Megbizható és minden igénynek megfelelő zongoramestereket, bar-zenészeket, szalon-, női-, schrammel-, tambura-, jazz- és mozgószinházi zenekarokat és **zenészeket** az **Országos Magyar Zenész Szövetség** II. szakosztálya (Budapest, VIII., József-körut, Savoy-kávéház) **teljes anyagi és erkölcsi felelősség mellett** helyez el. — Személyes vagy levélbli megkeresések a fenti cimen intéztetnek el. — **Hivatalos órák: délután 2—5 óráig.**

Csakis a Szövetség utján szerződtetett zenészekért vállalunk felelősséget.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü **ó és uj fajborokat**, továbbá mindennemü **szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett** kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Fizetésrendezés és a százalékos részesedés ügye.

A fokozódott drágaságra és a megélhetési viszonyok nehézségeire figyelemmel az iparteslület ujabb revizió alá vette a szakipari alkalmazottak fizetésének ügyét és a személyzeti fizetéseket a folyó hó elsejével kezdődő hatályossággal az alanti minimális összegekben állapitotta meg:

	Állandó üzlet	Szezon üzlet
Éttermi segéd és szobapincér heti fizetése	409	500
Felszabadult borfiu heti fizetése	200	300
Kisegitő éttermi segéd napi kisegitési dija a hétköznap	120	140
Kisegitő éttermi segéd napi kisegitési dija szombat, vasárnap és bankett alkalmával	150	180

Kisegitő éttermi segéd nyári üzletben szombat és vasárnap, vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 200 K. A kisegitő éttermi segéd a periferiákon külön utiköltséget kap.

Kisegitő éttermi segéd, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitő dijon felül 50% pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát.

Főszakács, gazdasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki a pincemesteri teendőket is végzi, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	Állandó üzletben I. A csp.	Állandó üzletben II. B, C csp.	Szezónüzletben I. A csp.	Szezónüzletben II. B, C csp.
I. oszt. szakács heti fiz. (főszakács helyettes)	2000		2500	
II. o. szakács minimális heti fizetése	1600		2000	
III. o. szakács min. heti fiz., felszabad. szakács 1—2 éven belül	800		1000	
I. konyhamészáros vagy sütőmester heti fizetése	1600		2000	
II. konyhamészáros vagy sütőmester, ahol csak egy van, heti fizetése	800		1000	
Entrée szakácsnő h. fiz.	1200	800	1700	1200
Entrée szakácsnő, ahol szakács van	1000		1500	

	Állandó üzletben I. A csp.	Állandó üzletben II. B, C csp.	Szezonüzletben I. A csp.	Szezonüzletben II. B, C csp.
Tésztaszakácsnő heti fiz.	1000		1500	
Tésztáslány „ „	650	550	900	700
Chef kézilány „ „	800	600	1100	700
Salátáslány „ „	800	600	1100	700
Salátáslány, ahol hideg szakács van, heti fiz.	500	450	550	450
Futólány „ „	500	400	550	450
Feketeedényes „ „	500	450	550	450
Csapos szakképz. „ „	800	650	1000	850
Csapos kezdő „ „	600	500	750	600
Házi szolga „ „	450	400	500	400
Evőeszköztisztitó „ „	450	400	500	400
Tányéros „ „	450	400	500	400
Minimális kisegitési dijak:				
Szakács önálló napi fiz.	500	400	600	500
Szakács segéd „ „	300	250	400	300
Sütőmester „ „	240		350	
Szakácsnő „ „	250	200	400	250
Kézi és salátáslány „ „	200	120	300	150
Mosogató- és futólány	150	80	250	120

A kisegitő személyzet a perifériákon utiköltséget kap. A kisegitő személyzet, ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 50% pótkisegitési dijat és pótvacsorát kap.

Hetenként kötelező huszonnégy óra (egy nap) szabadnap, a saisonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, amely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn. élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 60 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételben mindenkor irásban kiállitja, illetve ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a két táblázatban megállapitott összegnél máris magasabbak, azok le nem szállithatók. Ezek a fizetések augusztus 1-től kezdődőleg léptek életbe.

Megjegyezzük, hogy ez a lista a legtöbb üzemben már tul is van haladva, különösen a konyhai személyzetet illetőleg.

Ezek a fizetések bizony nem alkalmasak a vagyongyüjtésre, de még a szükséges dolgok fedezetére sem, különösen a családos alkalmazottaknál nem és a borravalókból kell pótolni,

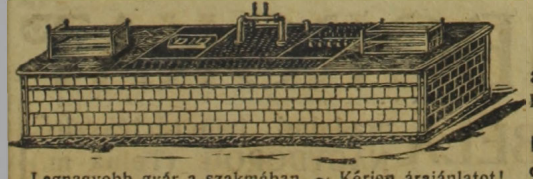
Legnagyobb gyár a szakmában. ~ Kérjen árajánlatot!
Vendéglősök öröme
a kifogástalanul működő bor- és sörkimérőberendezés!
Borpultokat, sörkimérőket, jégszekrényeket, fémcsapokat, vendéglőberendezési és pincészeti cikkeket csak az
Egyesült Gép- és Fémárugyárak R.-T.
cégnél vegyen. ~ Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. **bornagykereskedés** Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

amire a fizetésekből nem telik. A nyáridőben a városi üzletek nagy részeben megcsappant a fogyasztás, a vendégek száma és vele a személyzet keresete is, éppen ezért a forgalom csökkenése is nehezíti a rezsiterhek elviselését. A napi étkezésből álló másik javadalmazás már jelentékeny összegü terhet jelent a munkaadóknak, amelyről az alkalmazottak rendesen megfeledkeznek, ha a bérmozgalmak tárgyalásain az étlapárak emelését veszik a fizetésrendezés összegszerüségének alapjául. A természetbeni ellátás költségei a piaci árakkal ugyanis együtt növekednek, tehát egy fizetésrendezésnél elsősorban veendők figyelembe.

Most ujabb bérmozgalom van küszöbön, melyet részben a drágulás hivott elő, másfelől azonban a több alkalommal felvetett hatalmi kérdés tol előtérbe.

Ma már a sztrájkok mindennapi jelenségként számitanak a legyőzött államokban, hiszen a márka, az osztrák és magyar korona sülyedésének gazdasági betegségeiben, mint tünetek és ismérvek szerepelnek. Mig a bérmozgalom gazdasági jellege megmarad, addig a munkaadóknak számolniok kell azzal, hogy a nyujtott és kereshető jövedelem elegendő-e az alkalmazott és családja szükségleteinek fedezésére; a rendezés alapjául szolgáló kérdés tehát: az étlapárak, a sör és bor ára és az üzemek forgalmi viszonyai. Ezen tényezők összevetése után olyan *eredménynek kell kijönnie,* amely mellett élni lehet és élni kell hagyni, — tekintet nélkül a pénzek állására.

Ha az alkalmazottak részéről az ezen kereteken tulnövő szakszervezeti kötelező közvetités és a %-os részesedés kérdése is felvetődik, — akkor megszünt a sztrájk jellege gazdasági szempontból és tisztán áll a hatalmi tülekedésre való vágy.

A legutóbbi mozgalom, amely ez év Pünkösdjével kezdődött és el is ült, szintén felvetette, de el is ejtette a hatalmi kérdéseket, amelyeket ezuttal is felvetettek és éppen ezért minden tárgyalás megakadt.

A %-os részesedés nálunk meg nem oldható, keresztül nem vihető, morális kényszert nem tartalmazó erőszakoskodás, amely kommunisztikus jellegénél fogva a magántulajdon megbolygatása, a munkaadó jogkörébe való beavatkozás és ellenőrzésére vágyó oktalan hatalmaskodni akarás, amelyre jogállamban szükség nincs.

Az üzlethez, mint vagyontárgyhoz az alkalmazottnak törvényes járandóságán és a munkásvédelmi intézményes jogkörön kivül *semmi köze nincs* és *nem lehet.* Amig ez a tendencia egyáltalán dominálhatja a bérmozgalmat, addig békéről szó nem lehet. A kabátom, a házam, az üzletem — az enyém, abból részesedést senki nem igényelhet.

Tisztes munkabérre joga van minden dolgozónak, de esztelen dolog volna %-ot kérni annak, aki *nem visel kockázatot* és aki ipari vagy kereskedelmi vállalkozásban *egyetlen fillérrel érdekelve* nincsen.

Ha az alkalmazottak részéről ezt a kérdést fenntartják és érette beszüntetik az üzemet — ám tegyék, nyerni nem fognak, csak veszithetnek.

A munkaadók el vannak készülve mindenre és jogtalan követelések csak erősitik állásaikat, mert ha gazdasági szempontok a legmesszebbmenő terhek viselésére szoritják is őket, — hatalmi kérdések, basáskodás, kontroll, a legerősebb ellenállásra találnak, amelynek nyomán a követelődzők és az álmodozók fillér nélkül fognak maradni.

Az üzletek tehát valószinüleg be fognak záródni részben, vagy csak italmérésre szoritkozni; mindkét eset együttvéve sem tartalmaz nagyobb bajt, mert ma az étkezőüzemek nem kesereg-nének a sztrájk miatt, nem mintha tulgazdagok lennének a főnökök, hanem, mert hideg tüzhelynél nincs rezsi.

Sajnálattal látjuk, hogy iparunkban tán a legrosszabb a viszony főnök és alkalmazott között de ha összehasonlitást teszünk a borravalós iparok, pl. pincérek, borbélyok és a többi munkásrétegek bármely kategóriájánál, azzal a letagadhatatlan igazsággal fogunk találkozni hogy a pincér és a borbélysegéd fizetés, ellátás, borravaló cimén többet keres, mint a legmüveltebb vas-, vagy famunkás, magántisztviselő, vagy közalkalmazott. Ha pedig a munkások tanultsági foka szerint, vagy ipari nivójánál skálát állitunk fel, akkor ugyancsak hátul kullogna a pincérek, borbélyok 95%-a minden

URADALMI FAJBOROKAT

házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit **SCHWARCZ BÉLA** uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

tekintetben, a követelésekben, mellverésben, a kifelé való élésben, kártyában, lóversenyben, mulatásban azonban vezet mindkettő. A nehéz fizikai munkás 50 koronás órabére egy héten 2400 korona jövedelmet nyujt legjobb esetben, ebből nehezen bár, de meg kell élnie, csak a 2 hirhedett szakma szája van telve panasszal.

Szociális szempontból ma támogatást, pótlékot a borravalós szakmákban határozottan nyujtani kellene a *családos alkalmazottak* részére, mert ez — és csakis ez lenne az egyetlen helyes megoldás minden szempontból — mert arra ugyan nincsen szükség, hogy a tanulók vagy nőtlen segédek a csepegő orrok korában alkalmat találjanak a pénzfecsérlésre, vagy pláne %-os részesedés cimén ott tartsanak, ahol élemedett, tanult, családi gondokkal is küzdő munkások állanak.

A kommunizmus fogalmában gyökerező %-os hülyeségek forszirozása helyett tolják inkább előtérbe a főnökök és munkások részéről is a *családos ember védelmét* és pénzbeni vagy természetbeni javadalmának felemelését, amely frontváltoztatásnál bizonyosan volna gazdasági eredmény, de nem a tulkövetelők, a hencegők és a kártyamatadorok javára, — hanem az apák, a férjek és szülőtartók csendesen, de szenvedések és gondok közt dolgozó táborának.

Csodálatos dolog, hogy a parlamentig feljutott szocialista vezetőségek nem tudtak eddig különbséget tenni a borravalós iparokban a nőtlen és a családos munkások között. Vagy talán félnek az ennek nyomán járó megoszlástól?

A magyar bortermelés a nyilvánosság előtt.

A városligeti Iparcsarnokban József főherceg megnyitotta a Magyar Szőllősgazdák Országos Egyesületének első országos szőlő- és borgazdasági kiállitását. Voltak eddig is kisebb hasonló kiállitások egyes vidéki városokban, tavaly Kecskeméten is, sőt Balatonfüreden évenkint rendeznek borászati kiállitást a balatonvidéki szőlősgazdák, de az egész magyar bortermelés együttesen most lép először a nyilvánosság elé.

A kiállitás résztvevői között ott találjuk a tokaji, a badacsonyi, a balatonmelléki, az alföldi, a szekszárdvidéki, a sopronruszti, sashegyi, neszményi, somlói, egri, pest-nógrádi, miskolci, abaujtornai, lőrinc-visontai, pécs-villányi borvidék körülbelül hatszáz borgazdáját. A kiállitott borfajták közt ott vannak a legnemesebb aszubortól kezdve a homoki borokig az összes magyar borfajták, az eddigiek szerint ezerféle, jobbnál-jobb, különböző zamatu bor. A kiállitás rendezősége minden borfajtát vegyileg elemeztetett, nem törődve azzal, hogy minden egyes elemzés hatszáz koronába kerül és igy a katalógusban szerepel a magyar borfajták részletes analizise, melyre tiz év óta vár a szakértő világ.

A nagyobb kiállitók fából, rézből, betonból és mindenféle hasonló anyagból pavillonokat rögtönöztek maguknak, melyek ötletes és müvészi formában a termelő és a bor karakterét fejezik ki. A Tokaj-hegyaljai termelők magyaros stilusu, piros-fehér-zöld házikót készitettek, mely a kiállitásnak magában is szép ékessége, nem is beszélve arról, hogy itt a tartalom még izlésesebb, mint a forma. Az egri püspöki bérpincészet kék-sárga, püspöki cimeres kis palotája, az Eszterházy herceg egyszerü, de előkelő pavillonja, azonkivül a gyöngyösvidéki termelők körképes kiállitási helyisége, mely a festőmüvészetet is harcba viszi, hogy a közönség szemét magafelé irányitsa. A szomszédságban a Nemzetközi Borkereskedelmi Részvénytársaság állit ki, vele együtt az ecsedi pince nagy cserepekben élő szőlőtőkéket mutat be. A kiálllitás más részét pincegazdászati cikkek töltik be, pompás változatosságban.

Sok borsajtót, permetezőt, gépeket látunk hazai külföldi gyárak pavillonjaiban.

A kiállitásra az állami borkisérleti állomás nagy tudományos apparátussal vonul fel, készitményeken, grafikonokon és táblákon a szőlészeti és borászati kultura mai állását, a szőlő ellenségeinek minden fajtáját és az ellenük bevált védekezési módokat mutatja be. Ilyen látványosságok mellett érthető, hogy a külföld figyelme is a kiállitásra irányul és majdnem minden országból érkeznek a kiállitásra külföldi termelők, akik tanulni akarnak és vevőközönségre is nagy számban számit a kiállitás agilis rendezőbizottsága.

A magyar borexportnak mindenesetre jelentős ünnepe lesz a kiállitás megnyitása, melyen a közélet előkelőségei is résztvesznek, hogy az egész világ előtt dokumentálják a magyar borgazdaság általános gazdasági jelentőségét és nagy nemzeti céljait.

A szőlőmüveléssel és borászattal foglalkozók: a termelők és a nagy szőlő- és borkulturát szolgáló eszközök és gépek készitői egyaránt megérdemelt sikert arattak ezen a kiállitáson.

*

A Böhm Kálman hordógyár r.-t. (Szabolcs-u. 19.) hatalmas hordója egyik legérdekesebb látványossága a borkiállitásnak.

Ösztreicher Lipót fia, Nándor, bornagykereskedők és egyben a Hungária gőzerőre berendezett rum- és likőrgyár tulajdonosai (Szolnok—Budapest, V., Váci-ut 4.) negyedszázados, kitünőhirü üzletük és

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény-hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

gyáruk termékeivel vonták magukra az érdeklődést a kiállításon.

A Budapesti Mintapinve r.-t. (X., Petróczy-u. 2.) előkelően berendezett fülkéje megfelelő keret volt a cég kitünő boraihoz.

A Havasmegyei Hitelbank r.-t. egri borpincészete nagyszerü borkultura dokumentumait mutatta be. Az 1904-ben alakult bank nagyarányu borpincészetre rendezkedett be, széleskörü összeköttetéseket szerzett a külföldön és legutóbb a svájci piacot is meghóditotta.

A Weiser J. C. nagykanizsai gazdasági gép- és szivattyugyár (Sugár-u. 16.) a bor és gyümölcssajtókban, szőlő- és gyümölcszuzókban évtizedek óta specialista. Minden nagyságban készülő borsajtó közül a kiállításon bemutatott mintadarab ugy szerkezetre, mint anyagra nézve versenyen felül áll.

Első Magyar Mechanikai Hordógyár Hermann János és Fiai Részvénytársaság (Budapest—Kőbánya, X., Liget-u. 8.) A vállalat két darab 60 hektóliteres hordót állitott ki, amelyek faanyaga és kivitele szakértő körökben is feltünést kelt.

Vas Miklós és József káptalani szőlőtelepe és pincészete (Aszaló, Abaujmegye) az ország egyik -oq ǫ|ɐʌɐ ɐɓɐɹɐɔɐɓɐɔ|ɐzoʃoɓɐɹɐɔɐɓɐɟ ɐɟɐɹɐɓɹɐɟ sɐ qqoɟɐɯɓɐuɓɐɟ kivaló borait mutatta be.

A gyöngyösi szőlőkulturát csoportos kiállitásban mutatta be a Westphalen-Auersperg visontai szőlőuradalom Gyöngyös, a Helvetia Szőlőtelepitő és Értékesitő Rt. Gyöngyös—Kecskemét, a Téven Zsigmond és Fia (cégtulajdonos Grüssner Zoltán) Gyöngyös, a Grüssner Salamon Gyöngyös és Székely Mihály Gyöngyös—Budapest.

A Gyöngyösi Forgalmi Bank szőlőtelepei, amelyek érdekeltségébe tartozik a Polgár Sándor-telep fajszőlő uradalom Hevesen, a hevescsányi uradalmi szőlőtelep, az atkári konzorciális szőlőtelep és a boconádi gazdasági szőlőtelepe. 1200 hold szőlőnek 16 borfajtáját mutatták be, amelyek vegyelemzése nem kevesebb mint 12—15.22 Maligant fokot eredményezett.

Rupert Antal egri kádármester nagyszerü látványossággal szolgált. Hires mühelyének három hordóját állitotta ki, amelyek remek faragványában szőlőmotivumok között egy-egy tipikus alak mosolyog felénk. Az egyiken Göre Gábor ezzel a mondással: »Ez a világ mi vóna, ha egy kis bor nem vóna«, a másikon Durbints sógor, a harmadikon Kátsa cigány. Mindhárom érdekes mutató az egri mühely kitünő készitményeiből.

Kraszner József cementárugyár r.-t. (Budapest, X., Kerepesi-ut 67.) 140 hektóliteres, üveggel bélelt vasbeton-hordójával keltett érdeklődést. Szines cserepekkel fedett betonpavillonjában konzervipari célokat szolgáló, keramittal bélelt tartányokat és érdekes modelleket állitott ki.

Czigler János vörösrézárugyáros (Budapest, VII., Dob-u. 101.) a magyar technika nagy haladottságáról tett tanuságot a szesz-, vegy-, sör-, cukor-, marmaládé- és konzervgyárak részére szolgáló pompás fémgyártmányaival. Kávéházi, éttermi, konyha- és cukrászdai edényei is a legkitünőbbek a szakmában.

A Hungária mütrágya, kénsav- és vegyiipar r.-t. kiállitása ugy gazdag anyagával, mint izlésesen összeállitott kollekciójával feltünést keltett.

(Az ismertetést folytatni fogjuk.)

Az ujabb sörárak.

A korona sülyedésének mélypontján sörgyárosék ismét felpattantak hordóikra és „átrendezték" kirakati áraikat, csakugy, mint a „tessék bejönni-bluzok" és a „na, vigye el-szoknyák" pesti kereskedő-bőrfürészelői.

A fővárosi en gross-detail ezen kitünő kapcsolótáblái egy utolsó érvágást hajtottak végre a hüvös szeptemberi szellő érkezése előtt Gambrinus hivein.

Boldog részvényesek, igazgatók és magyar nagyipari Bayard-imitátorok! semmivel sem maradtok el Zürich intésére az árdrágitók soraiban a többi mögött, akik nyugodtan nézhetik autók ablakaiból az Árvizsgáló Bizottság fürge detektivjeit, amint a kis piszkosok üzleteiben összehasontitják a kirakatok sokszor átragasztott céduláinak szörnyárait az előkotorászott régi áruszámlák szerény áracskáival. Az árpalé gyönyörében uszó nagy frontáttörők nem félnek a detektivektől, ők nem szállitják le áraikat, náluk nem vizitel az O. K. A. B. őrsége, hát miért „árengedjenek"?

Már nem kritizálunk, csak tudomásul veszünk és nézzük azt a forgalomcsökkenést, amely minden áremelés nyomában jár. Nem érdemes kalkulálni, veszekedni, kérvényezni, ülésezni, kár az időért.

A korcsmárosok alaposan nekilátnak a sörfogyasztás korlátozásának, különösen, akik nem adósai a gyáraknak, mert az adós részéről nincs alapja a kimérés megtagadásának; a könnyebb borok olcsóbbodást mutatnak az üzletekben és egy fröccs olcsóbb egy korsó sörnél, még a javából is, tehát sörösék nem kalkuláltak jól, ami nekünk nem is fáj egy cseppet sem.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Az uj termelési árak nyomán a kicsinybeni árusitás az alábbi árakhoz igazodik:

		3% forg. adó	10% fényüz. adó
8 fokos: A és B o.	pohár	16.—	17.—
	korsó	26.—	28.—
C oszt.	pohár	15.—	16.—
	korsó	24.—	26.—
mindhárom o. 4·4 dl.	palack	36.—	39.—
„ „ 5·5 „	„	42.—	45.—
11 fokos: A és B o.	pohár	19.—	20.—
	korsó	31.—	33.—
C oszt.	pohár	18.—	19.—
	korsó	29.—	31.—
mindhárom o. 4·5 dl.	palack	45.—	48.—
„ „ 5·5 „	„	51.—	55.—
14 fokos: A és B o.	pohár	22.—	24.—
	korsó	36.—	39.—
C oszt.	pohár	20.—	22.—
	korsó	33.—	35.—
mindhárom o. 4·5 dl.	palack	54.—	58.—
„ „ 5·5 „	„	60.—	65.—

Hungária nagyszálloda Gyöngyös

Ujonnan épült 62 szoba, minden kényelemmel, központi fütés, étterem, kávéház.

Megnyilik augusztus hó végén!

BORPALOTA R. T.

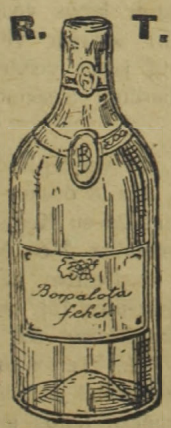

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON

KENYÉRMEZŐ-UTCA 6

Borpiac, szeszüzlet, hordóárak.

Magyarországon a bor forgalma mindinkább stagnálni kezd s alig történik üzlet. Az eladók tartózkodó állást foglalnak el, amit annál inkább megtehetnek, mert vevők egyáltalában nem jelentkeznek. Hogy pedig a magyar bort nem veszik, annak oka jórészben az osztrákok eljárásában rejlik, akik egy liter után 7600 osztrák korona vámot szednek, ami a kivitelt lehetetlenné teszi. Velük egyidejüleg a csehek sem engedik be könnyü szerrel a mi borunkat s ilyenformán két nagyobb kiviteli piacunk szünt meg ideiglenesen. Ám ha a magyar bor ez idő szerint nem cserél is gazdát és ha bőséges termés igérkezik is, azért a termelők napról-napra magasabb árakat kérnek, ha azokat nem is kapják meg. A jobb borok hektója négyezer korona körül jár, a jobbakért pedig ezer koronával szabnak magasabb árat

*

A pálinkaüzletben a helyzet az, hogy gyümölcspálinka ma már csak a likörgyárosok kezében van, aminek következtében a pálinkaárak magasra emelkedtek. Árak: törköly 520, szilvórium 560, borpárlat 580, boróka 520, seprő 500 korona abszolut literenként.

*

Az uj hordó ára a kereskedelemben 35—40 korona között ingadozik literenként. A jó karban levő használt hordóért 18—25 koronát fizetnek. Nagy a kereslet a 100—200 literes hordók iránt, amelyeket különösen a konzervgyárak használnak fel. Románia részéről a 25—50 literes pálinkahordókat keresik, mert ezek a speciális kishordók nálunk ötven százalékkal olcsóbbak, mint máshol. A gyáraknak boroshordókészletük alig van és igy félő, hogy a szőlősgazdák hordószükségletét ki tudnák elégiteni.

*

A szőlők általában elég szépen fejlődnek, helyenkint azonban a szeles és száraz időjárás miatt sokat szenvednek, kiadós eső igen kivánatos volna. Peronoszpora a tarcali, csongrádi, miskolci, soproni szőlészeti és borászati kerületekben, liszharmat pedig Szekszárd és Pécs vidékén szórványosan fellépett. Általában közepes termés várható.

*

A friss szőlő engedély nélkül vihető ki a vámkülföldre a földmivelési miniszter rendelete értelmében.

*

Száz éves a Jálics-pince. Tulajdonosa, Kertay György bornagykereskedő, e hónap 15-én ünnepelte cégének százéves fennállását.

DREHER-COGNAC

Special * V.S.O. Cabinet**

Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Közgazdasági szemle.

Az uj vasuti tarifa premierje 19-én volt. A pályaudvarok külső képén nem sok változás mutatkozott, legalább is egyelőre. Délelőtt, amikor sok gyorsvonat indul, a helyzetkép nagyjából olyannak látszott, mint máskor, mert hiszen a gyorsvonatok módos közönségét nem igen befolyásolhatja a lényegesen megdrágult díjszabás sem. Már a személyvonatok utasainak a száma annál jobban megcsappant, ez erősen szembetünt minden pályaudvaron.Következtetéseket azonban még ebből sem lehet levonni. Akadtak egyesek, érthetően szép számban, akik negyedik osztályon akartak utazni, hanem hát ez a beigért ujitás, amelyet szépségflastromnak néztek erre a sulyos érvágásra, egyelőre várat magára. A tarifa fölemelése sokkal sürgősebb volt.

A vámfelpénzt Ausztriában ötezerszeresére fölemelték. Ausztriában az aranykorona értéke szerint számitott vámtételek és a tényleges vámfelpénz közötti különbség ma már olyan nagy, hogy a vámoknak aranyértékben való kiszámitása lényegesen eltolódott. Ezért a pénzügyminisztérium augusztus 20-tól kezdve a vámfelpénzt ötezerszeresére emelte fel, hogy legalább féligmeddig megközelitse az aranyparitást.

Ezer vagon hagyma kivitelét engedik meg. A Közélelmezési Tanács foglalkozott a hagymakivitel kérdésével. A tanács a makói hagymatermelők és kereskedői érdekeltségek meghallgatása után ugy határozott, hogy ezer vagon hagyma kivitelét hozza javaslatba a kormánynak. A Közélelmezési Tanács a kiviteli illetéket természetben akarta kiróni és pedig a kiszállitandó mennyiség 35 százalékában, amit azonban a makói érdekeltség tulmagasnak tartott. A tanács végül elhatározta, hogy az illeték ügyében a döntést a Közélelmezési Tanács export-import bizottságára bizza.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Halálozás. Biró Dénes kartársunkat keserü csapás érte. Neje, szül. Bálint Irén, élte virágában, házassága 13-ik évében 30 éves korában elhunyt, árván hagyva egyetlen leánykáját. Lesujtott kartársunk mély fájdalmában osztozván, ez uton tolmácsoljuk őszinte részvétünket.

A borok fényüzési adójáról. A »Budapesti Közlöny« augusztus 10-én megjelent 182. száma közli a magyar királyi pénzügyminiszter 128553. VII. 1922. számu rendeletét, mely rendelet a következőleg hangzik:

Az 1922. évi 1900. sz. rendelet 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

Fényüzési tárgyak:

1. A külföldről behozott szeszes italok.

2. A belföldön előállitott, illetve termelt szeszes italok közül:

1. Az aszubor.

2. Más belföldi bor — a gyümölcsbort is ideértve — abban az esetben, ha a kiskereskedelmi ára meghaladja az alábbi értékhatárt:

a) kimért bor literenként 100 koronát,

b) palackbor — a palack árát is beleértve — 1 literes üveg a 120 koronát. Ez az értékhatár más ürtartalmu üvegre nézve aránylagosan átszámitandó.

Ez a rendelet 1922 augusztus hó 15. napján lépett hatályba.

A sör vasuti fuvardijának mérséklése. A sör a Máv. és a kezelésében levő vasutak összes vonalain aug. 15-től visszavonásig, de legkésőbb ez év végéig a II. osztály dijtételei helyett az A) osztály dijtételeit fizeti, ami körülbelül 50%-os dijmérséklésnek felel meg.

Az étlap eredete. Ma már minden helyen, akár egyszerü étteremben, akár diszlakoman, étlapot találunk. Az étlapnak ma már sajátos müvészete van, gyüjtik és nem egy ritka étlapért nagy árat fizetnek. Ennélfogva a magyar étlapgyüjtőket érdekelni fogja, hol és mikor született meg az első étlap. Az 1541-ben Regensburgban tartott országgyülésen a német főurak nemcsak politizáltak, hanem a gyülés tartama alatt országra szóló mulatozásokat is rendeztek. Egy ilyen lakoma alkalmával Hugó montforti grófnak föltünt, hogy szomszédja, Henrik braunschweigi herceg evés közben gyakran egy papirlapot szemlél, amire a gróf kérésére a herceg a papirlapot megmutatja. E papirlapon pedig a szakács a herceg részére az összes ételeket összeirta, abban a sorrendben, amelyben azok tálalásra kerültek, a herceg pedig az étkezését aszerint rendezte be, hogy étvágya az utolsó tál ételhez is megmaradjon. Az első étlap az egész társaságnak nagyon tetszett és rövidesen mindenki sietett ez uj és okos szokást saját otthonában bevezetni.

A Jóbarátok uzsonnái. A vendéglős Jóbarátok uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: Augusztus 23-án Szarka Imre vendéglőjében (VIII., Főherceg Sándor-utca 44). Augusztus 30-án Leyrer János vendéglőjében (X. ker., Apaffy-u. 86. Polgári sörgyár villamos megállónál). Szeptember 6-án Gráf János vendéglőjében (VI., Andrássy-ut 80). A Jóbarátok uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Augusztus 25-én Keresztes Ede urnál (VI., Hermina-ut 59), szeptember 7-én Waltz György urnál (VI., Aréna-ut 106), szeptember 22-én Malosik Ferenc urnál (VIII., Népszinház-utca 15), október 6-án Wágner Jenő urnál (VIII., József-körut 56), október 20-án Lőrinczy János urnál (VI., Teréz-körut 43), november 3-án Rettinger Márton urnál (I., Horthy Miklós-ut 14), november 17-én Verbőczy Lajos urnál (IV., Városház-utca 3).

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Amikor az alkoholellenőr berug. Hogy az amerikai alkoholtilalom milyen kilengéseket eredményez, azt szomoruan illusztrálja a következő newyorki távirat. Egy előkelő étterembe teljesen részegen tért be egy férfi és vacsorát rendelt. A pincérek nem akarták kiszolgálni a részeg embert, aki erre revolvert rántott elő és kétszer rálőtt a pincérre, anélkül azonban, hogy találta volna. Ezután kirohant az utcára, ahol dülöngélve haladt a gyalogjárón. Egy ur megsajnálta és felajánlotta neki, hogy hazakiséri a lakására, amire a részeg ember azzal válaszolt, hogy ismét előrántotta a revolverét és agyonlőtte a jószivü embert. Erre egy rendőr szaladt feléje, akire szintén ráltőt és a karján megsebesitette. Most már a rendőr is elővette revolverét és valóságos revolverpárbaj keletkezett köztük, amelynek az lett a vége, hogy a részeg ember halálosan találva összerogyott. A legnagyobb meglepetést azonban ebben a véres esetben az keltette, hogy a vérengző ember, amint kiderült, nem volt más, mint a haditengerészetnél müködő alkoholcsempészetet ellenőrző osztag Ovens nevü főhivatalnoka, aki az általa elkobzott viskitől rugott be ilyen végzetesen.

A felvidéki fürdők szezonja. Magyarországnak jóegynéhány szép és divatos fürdője került a csehek kezére, akik nem-kis reménykedések között vették át a telepeket, abban a hitben, hogy az ő uralmuk idején ujabb és teljesebb lendületnek indulnak. Különösen biztak abban, hogy a tátrai fürdőknek lesz nagy közönségük és hogy az oda sereglő magyarok Csehszlovákia gazdasági életének bőségesen adóznak legyöngült koronáikkal. Dehát, amint most értesülünk, ez a reménykedés egyáltalában nem vált be, mert a még néhány évvel ezelőtt is látogatott felsőmagyarországi fürdőhelyeknek alig akadt vendégük. Tátrafüreden, Tátralomniczon, Matlárházán, Tátraszéplakon, Barlangligeten, valamint Csorbán, Trencsénteplicen, Szliácson, Pöstyénben, Bártfán stb. föltünően kevés turista és vendég fordult meg, aminek következtében a hotelek szobái majdnem az egész szezon alatt üresek voltak. De nem jelentkeztek ezekben a fürdőkben a cseh- és a morva-, sőt a németországi vendégek sem, akik különben sohasem játszottak ott nagyobb szerepet. Minket, magyarokat, nemcsak a multra való tekintetből érint sulyosan szép fürdőinknek ilyetén pangása, de azért is, mert ezeknek a telepeknek nagyobb része magyar kézben van s ha a tulajdonosok vagy a bérlők nem képesek boldogulni, az anyagi veszteség minket ér. A Tátra felől érkező gyorsvonatok, amelyek mindenkor az onnan visszatérő magyarokat szállitották, Miskolczra majdnem üresen érkeznek s a Budapestről induló vonatok is alig viszneknek Miskolczon tul utasokat. Hogy mindez igy történik, annak jórészben a cseh korona magas árfolyama az oka, de közrejátszik a cseh kormánynak a mult év nyarán történt eljárása is, amellyel tavaly nyáron a szezon közepén egyre-másra utasitották ki az utlevelekkel és tartózkodási engedélyekkel rendelkező magyarokat. És ezen most nem segit a csehek ama ujabb rendelkezése sem, amely kimondja, hogy a cseh fürdőket használó magyaroknak a vizumdijat csakis felében kell leróni.

A bécsi vendéglők. Es gibt nur a' Kaiserstadt! — énekelte a kedélyes bécsi a régi jó időkben és igaza volt, mert a bécsi belvárosi vendéglőknek és a schwechati korcsmáknak és a döblingi borméréseknek kedélyesség dolgában párja széles Európában nem akadt. Nem is szólva Nussdorfról, ahol a »heuriger« sült gesztenyével nektár és ambrózia volt és Klosterneuburgról, melynek hires kolostori pincéjében a »Fassenrutsch« különb élvezet volt a jó bécsiek számára, mint akár a st-moritzi ródlipálya. A klosterneuburgi hordóról lecsuszkálni — amióta annyira lecsusztak — régen elment a kedve a bécsieknek. Nussdorfba drága a fiakker, utolsó élvezetként már csak az maradt nekik, hogy egy-egy wiedeni, vagy landstrassei korcsmában elköltsék szerény ötezer koronás pörköltjüket és megigyanak rá egy liter hitvány, tizezer koronás vinkót. Am a sors, Vindobona balsorsa ezt az »élvezetet« is irigyelni látszik tőlük. Az őrületes árakkal még a bécsi kedély sem birja a versenyt, annál kevésbbé a vendéglősök. Igy azután a bécsi vendéglők és kis korcsmák — annyi kedélyes este szinhelyei — egymásután csuknak be. Ma itt, holnap ott talál zárt ajtóra a törzsvendég és megfordulva, busan megy haza a családi körbe. És Bécs egyre szomorubb, egyre kietlenebb, a zene és a dal mindennap ritkább, csak a fényes restaurációkban van még élet, ahol a pénz nem számit és ahol néha százezreket elvacsorázik egy-egy valutaspekuláns a barátnőivel.

Százezer koronás. Az osztrákok — szegények — uj ajándékot kapnak boldogtalan államuktól, legközelebb kibocsátják ama papirdarabot, mely százezer osztrák korona értéket jelképez, egy darabban. Pénzügyi bizottságok, minisztertanácsok ültek össze, melyek az ország gazdasági talpraállitásáról tanácskoztak. Vajudtak a hegyek és végül megszületett a nevetséges egér — ridiculus mus — a nevetséges szomoru papirdarab, mely egész békebeli vagyont foglal magá-

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. — Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII., Király-utca 3.

ban. Hajdan a bankók királya az 1000 koronás volt. Ahitattal vettük kezünkbe ezt a komoly, zizegő váltót, mely már hideg-kék betüivel, magyar és német szövegével is tiszteletet parancsolt. Azóta azonban megtépázódott a becsülete. Amint lerongyolódott az állam, növekedett a drágaság, ő is vesztett tekintélyéből s elfoglalta helyét a 10.000 koronás. Ma már az osztrákok apró papiron nyomatják az 1000 koronást, takarékosságból, kis betükkel, mint egy jelentéktelen napihirt, mert különben mindenkinek, ki villamosra akar szállni, degeszre lenne tömve a zsebe papirbankókkal és a tőzséreknek nem is kézibőröndökben kellene cipelniök a pénzt, mint ahogy most teszik, hanem gyermekkocsikban kellene maguk után tolatni. A 100.000 koronás is kényelmi szempontot szolgál. Könnyed mozdulattal oda lehet ejteni az asztalra, a Sacher-szálló fizetőpincérének egy jobb pezsgős vacsora után az elszámolás nem okoz különösebb gondot. Egyelőre ez is elég. Minthogy azonban az osztrák lapok ujabb drágulást jeleznek és az árak tél előtt megint hanyatt-homlok emelkednek, nem lehetetlen, hogy ezen a télen megszületik az osztrák 1,000.000 koronás, melyet majd a milliárdos bankó követ. Hiszen ott ugyis mindenki milliomos, aki ebédel és vacsorál. Keserü együttérzéssel jegyezzük le ezeket a tényeket. Sok okunk nincs a fölényre. Nekünk mindenesetre meg van az a büszkeségünk, hogy csak 10.000 koronásaink vannak. Azaz, hogy nincsenek.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

Áruüzlet.

Lisztfélék piacán is aránylag jelentéktelen árváltozás mutatkozik a hét közepén érvényben volt árakkal szemben, amennyiben a másodkézből származó helybeli áruból a nullásliszt nek 102—104, a kettesnek 98—100, a hatosnak pedig 94—96 K volt az ára.

Füszer- és gyarmatáruknak az Árvizsgáló-bizottság által megjelölt nagybani irányárai a következők: Kávé: Guatemala Maragogyp 1050 K, Guatemala 950 K, Santos superior 700 K, Rió superior 600 K, rizs Burma 135 K. Tea: Orange pecco 1500 K, Congo 1350 K. Füszerek: babérlevél 130 K, fahéj 1/1 560 K, bors fekete 500 K, gyömbér hámozott 500 K, köménymag hollandi 650 K, szegfüszeg 1/1 1500 K, szegfübors 350 K, szerecsendió 1200 K.

Hüvelyesek piacán csendes az üzletmenet. A lucerna és lóhere jegyzése most is csak névleges, mert e két cikkből szeptemberre remélnek inkább élénkebb kínálatot. A többi cikk közül a lencse 110—120 K, a Viktóriaborsó 100—120, az ősziborsó 100—120, expresszborsó 100—110, a mák 380, szöszös bükköny 150, tavaszi bükköny 100—120 K állomásokról.

Paprika árai e hét második felében csekélységgel hanyatlottak. Szegeden ma a következő nagybani árakat jegyzik: édesnemes extra 800 K, édesnemes 750 K, félédes 560 K, elsőrendü rózsa 450 K, másodrendü 300 K, harmadrendü 120 K.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
Felelős kiadó: Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.

Gyönk község előljárósága.

2464/1922.

Árverési hirdetmény.

Gyönk község előljárósága a képviselőtestület 69/1922 számu határozata folytán közhirré teszi, hogy a

községi nagyvendéglőt

folyó évi szeptember hó 9-én délután 2 órakor Gyönk községháza tanácstermében 5 egymásután következő évre, vagyis 1923. évi január 1-től 1927. évi december hó 31-ig terjedő időre

bérbeadja.

Árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Gyönk, 1922 augusztus hó 9-én.

Várkonyi Imre főjegyző. **Rack János** biró.

Készit és raktáron tart
mindennemü bor-, pálinka- és zsiroshordókat,
valamint mindenféle szesz- és ecetkádakat minden nagyságban
FETS GYULA KÁDÁRMESTER
Budapest, II. kerület Szegényház-utca 33. szám.
Javitások gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Gessler Altvater Triple sec

Ugorkát,

zöldparadicsomot kilóját 40.— koronáért, télen tölteni való paprikát, zölden megmaradót, darabját 2 koronáért, ugyanezt paradicsomlével kilóját 100 koronáért garantáltan eltéve, saját nagy kertészetünkben frissen szedve

szállitunk.

Hordókat kérünk, pénzelőleg literenként 20 korona beküldendő.

Fűzfői külterjes kertgazdaság u. p, vasntállomás: Balatonalmádifürdő.

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138 03., 138-04.

Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készülléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorottya-utca 8. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

Üveg, porcellán

kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók

Horvát József

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.

(a Ferenc József-hid közelében)

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona. A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, uj és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest

gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.

Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.

Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

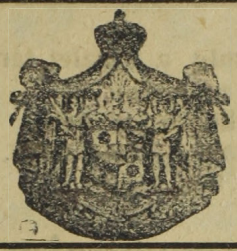

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének

központi irodája:

Budapest, V., Nádor-u. 16.

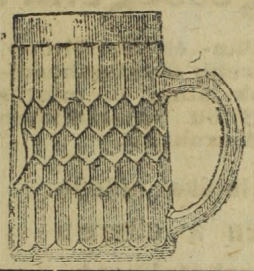

Üveg-, porcellán-, zománcedényt

legolcsóbban szállit:

Grünfeld Ármin

városi raktára

VIII., Nagytemplom-utca 34

Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a

Holló Ételzsirt,

amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirmüvek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest

Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88

Táv. cím: FAHOLZ

Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.

A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.

Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.

Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

JÉGSZEKRÉNYGYÁR BREITNER BERNÁT

TELEFON: 122—01.

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

Kobé

LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

Vendéglői, koronával hitelesitett

üveg- és porcellánedényeket

a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre

Hungária üveggyári raktár

IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart:
grenadinok és batisztok
minden szinben és kimintázásban,
továbbá zefirek vásznak, kanavásznak,
kartonok stb.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Különleges Épitési és Faipari R. T.

Budapest. VI., Röppentyű-utca 62. szám.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgönycim: Külépit

Berendez és átalakit: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállit: elsőrendü kivitelü **butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat-portálokat,** Stiller-rendszerü jégszekrényeket, szétszedhető amerikai hushütőket és hütőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Sárospatak
Tokaj
Budafok
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!
GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.
TELEFON: JÓZSEF 8—86.

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 17. szám. 1922 szeptember 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 600·— K
Fél évre ... ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tűzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A pincérsztrájk és annak tanulságai.

Szövetségi közgyülésünk.

A személyzeti fizetések ujabb rendezése.

A vendéglői kiszolgálás ujabb szabályozása.
Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság 5730/1922. sz. rendelete.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A pincérsztrájk és annak tanulságai.

A pincérek bérmozgalma egészen ugy ért véget, amint azt mult számunkban megjósoltuk: kudarccal, ennek oka pedig az volt, hogy már a cél magában hordotta a sikertelenséget.

Ha volt is a bérmozgalomnak gazdasági alapja, lehetetlen küzdeni azon megállapitás ellen, hogy itt a százalékos rendszer pórázán nem a munkásöntudatot rángatták elő hanem a hatalmi kérdést, amelynek árnyékában bolsevista — vagy ha ugy tetszik — marxista gazdasági célok huzódtak meg. De nem szükséges itt elveket boncolni, elég, ha egy példával rámutatunk a %-os részesedés világára 2%-ot kivántak, ami havi 60000 koronának felel meg; a fizetés pld. 12000 korona, amihez, ha az ellátást napi 300 koronával számitjuk — mert a szakács szabadon választ — havi jövedelemként 81000 korona jelentkezik. Hogy az ilyen óhajtásnak milyen nevet adjunk, — arról most nem gondolkodunk, csak az mondjuk, hogy bármely főnök átadná az üzletét ilyen nyereség ellenében bármely órában.

Az ilyen kaliberü vendéglő italbevétele is 40000 korona körül mozog, amelyet a 100000 koronás konyhabevételhez adván, — 140000 koronát tesz ki azon összeg, amely a %-os részesedés alapját képezné 10%-os kulcs mellett. Tehát a szakács 2000 koronás %-a mellett, további 14000 koronát kellene elosztani 40—50 alkalmazott között, akiknek ezenkivül járna

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDÉGLŐS**
behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-: **boraim kiváló minőségéről és árairól**
IVANOVSZKY A., bornagykereskedő, **Budapest, Baross-u. 98.** Bejárat a Koszoru-u. oldalon. **Telefon: J. 8-53**

magasabb fizetés és ellátás. Aki jól tudja, — akárcsak a pincérek, — hogy 14000 korona napibevételt milyen kiadások terhelnek, annak részéről a tárgyalt bérmozgalom célját csak a tudatlanság, vagy a rosszakarat tüzhette ki.

Sokat hangoztatják a borravaló elfogadásában a munkásönérzet mély megsértését.

Kérdjük azokat, akik a beugratott munkásság felpiszkálását a hátterek biztos pozíciójából intézték: miért van a borbélyiparban borravaló? Ott a %-os részesedést a borravalóról való lemondással csikarták ki és mégis elfogadják, elvárják pirulás nélkül.

Hol van itt a munkások tulfütött önérzete? Miért nincs itt mélyen megsértve a felcifrázott szakszervezeti becsület és öndicséret?

Mélyen sajnáljuk alkalmazottaink ezreit és családtagjaikat a bölcs vezérlet okozta káraikért és kérdjük, mit szólnának hozzá, ha a beugratók volnának kötelesek a kártérítésre?

Dehát kik is azok a beugratók? Ha egy sztrájkoló pincért kérdeztek azt feleli, hogy a többiek feje után megy, fél dolgozni, nem tőle függ, mert ő károsodik stb. szóval egy hólapdaszerü láncot látunk, amelyet olyanok fognak a kezükben, akiknek célja van a munkássággal.

Gyáva dolog oktalan irányitással a háttérből rángatni szegény embereket felelősség nélkül az áldozatok kárára. Aki vezér akar lenni, az okos ember legyen és álljon ki a gátra és ne toljon előtérbe néhány fixfizetéses kerepelőt, akiknek az erőviszonyok ismeretéről fogalmuk sincsen.

A sztrájk első két napján még szigoruan ragaszkodtak a pincérek a tizenöt és tiz százalékos brutto-részesedéshez, a sztrájk harmadik napján azonban, a régi képviselőházban tartott gyülés képe azt mutatta, hogy a hangulat nem éppen bizakodó és lelkes. Az Árvizsgáló Bizottság álláspontja valóban nagy hatással volt a harcra, amikor hivatalos kijelentések formájában is nyilvánvalóvá lett, hogy a bizottság a közönség érdekében nem engedheti meg, hogy az árakba kalkulálják a pincérek járulékát, mert nem engedheti meg a megszabott árak ily önkényes emelését. Schöpf Ernő elnök bejelentette, hogy Andrejka Károly főkapitányhelyettes tárgyalásokat kezdett a munkaadók és alkalmazottak között. A gyülés tulnyomó többsége e bejelentésre percekig éljenezte a főkapitányhelyettest. Majd megválasztották azt a bizottságot, amely a munkaadókkal tárgyalni fog. A gyülés lefolyása már azt mutatta, hogy a pincérsztrájk rövidesen véget ér.

Meg is jelent az alkalmazottak vezetősége Andrejka főkapitányhelyettesnél, kijelentvén, hogy a munkásság hajlandó a tárgyalásokra. Előzően a kávések, a vendéglősök küldöttségileg keresték fel a főkapitányhelyettest, felkérvén őt a tárgyalások megindítására, de hangsulyozták, hogy a százalékos rendszerre semmiképpen sem hajlandók áttérni. A munkaadók hangoztatták, hogy a méltányos béremelés és a fizetések rendezése elől nem akarnak kitérni s rendezni fogják ezt a kérdést, de százalékos rendszerről szó sem lehet. Ezen az alapon fogadta a főkapitányhelyettes az alkalmazottak küldöttségét.

Nem érdektelen a pincérek gyülésének lefolyása annak tudatában, hogy a többség bár hamarosan átlátta a %-os rendszer kivihetetlenségét és szivesen állott volna munkába — a gyülésen jelentkeztek olyan közbeszólók is, akik az „inkább éhezünk" elvet vallották, — de aligha éheztek.

A gyülésen Takács Bertalan elnökölt. Pajor Rudolf ismertette a helyzetet, elmondotta a munkaadókkal való tárgyalások eredményét. Kijelentette, hogy a munkaadók a százalékrendszert egyáltalán nem hajlandók elfogadni és arra is csak nehezen lehetett garanciát szerezni, hogy a sztrájkból kifolyólag senkit se bocsássanak el. Ennek dacára, a fennálló hely-

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.) Pincéjéből a legjobb minőségü **ó és uj fajborokat**, továbbá mindennemü **szeszesitalt a legelőnyösebb feltételek mellett** kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

zet mellett lelkiismerete szerint csak azt javasolhatja, hogy a pincérek vegyék fel a munkát. Pajor beszéde közben viharos ellentmondások voltak.

— Nem vesszük fel a munkát, tovább sztrájkolunk! — hangzottak a felkiáltások.

Pajor után Tienschmidt Gyula, a keresztényszociálista pincérek nevében javasolta ugyancsak a munkának haladéktalanul leendő felvételét. Az ő beszédét is ellenzéssel fogadták a gyülés résztvevői.

Csepkányi Árpád erősen izgató beszédet mondott a javaslat ellen. Somogyi Miklós, a pincérek volt titkára, ugyancsak a munka felvételét javasolja. Beszédét a gyülés hallgatósága viharos ellenzéssel kisérte: „Nem vesszük fel a munkát, inkább éhezünk" kiáltások hangzottak; az izgalom nem akart elülni, az elnök, miután hosszas csengetése és figyelmeztetése eredménytelen maradt, az ülést felfüggesztette.

Rövid fontolgatás után kiemelvén a fizetésjavitásra irányuló kivánságot, a pincérek a munkát ujból felvették.

A közönség nagyon közömbösen, majdnem tréfásan vette a sztrájkot, mert tudták, hogy %-os részesedésről nem lehet szó. A borravalót, mint egyénenként kis összeget, szivesen adják, — ők tudják, hogy miért, — mig a %-os rendszerben ez megterheléssel, köteles beszámitással járna és elveszitené önkéntes jellegét.

A borravalórendszerről nálunk aligha lehet a közeljövőben letérni; ez a Nyugattal szemben éppen nem volt eddig sem hátrányos, mert elite-pincéreink egyáltalán nincsenek hátrányban a külföldiekkel szemben, — élhetetlen és tudatlan pedig ott is van éppen elegendő.

Hanem van itt egy kérdés, amelyet a munkásoknak önmaguknak kell elintézni legelőször. Ez *a családos pincér helyzete.*

Mig a nőtlenek munkahelyükön egyedül étkeznek fizetésképpen, addig a családos munkást otthon feleség és gyermekek várják, akik nem étkezhetnek a családfenntartóval, hanem lesik annak napi keresetét.

Tessék különbséget tenni a *munkaévek, képesség* és *családi állapot* szerint, mert ez az egyetlen alap, amelyen a munkás és a köz érdekei találkoznak. Itt kell baj- és elvtársnak, demokratának lenni, mert mig az egyedülélő ember számára sem irta elő Lassalle a lóversenyt és kártyaszobát, addig a feleségeknek és gyermekeknek Marx sem tudna papirból kenyeret sütni.

Mi elvesztettük a háborut és ezt sztrájkokkal helyre nem hozzuk.

Ha egy fiatalember ma borravaló és fizetés cimén keres napi 400—600 koronát, étkezést kap, — pedig keres ennyit, — akkor ne legyen a szája telve panasszal; az idősebb és családos munkás ebből csak tengődik és mig az utóbbi minden támogatásra érdemes, — az előbbinek még szólni sem lehet oka.

A sztrájk tehát a nőtlenek részéről még gazdasági alappal sem bir és más eredményeket hozna, ha a szolgálati idő és a családi állás valóban szociális alapjain indult volna meg.

Sztrájkokkal Bécs sorsa felé jutunk és a kudarcok kijózanitják már a heccelőket is.

A szakszervezeti választmány felvetette ezt a kérdést és a munkásoknak a hivatalos szerve foglalkozik azzal a gondolattal, hogy valamiképpen elintézze a munkások és a munkaadók között felmerült differenciákat, mert elsőrendü fontosságunak tartják, hogy a gazdasági életben és az ipari üzemekben fennakadás ne legyen.

Ezt jó is volna a sztrájkok „megszavaztatása" előtt fontolóra venni, legalább elkerülnék a munkások megkárositását.

Minden megoldást helyeselünk, amely a tényleges nyomor igazságos megszüntetését alkalmas eszközökkel célozza és az ezért folyó küzdelem érdemes a támogatásra, de azok, akik

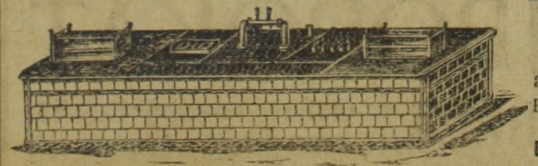
Legnagyobb gyár a szakmában. ~ Kérjen árajánlatot!
Vendéglősök öröme
a kifogástalanul működő bor- és sörkimérőberendezés!
Borpultokat, sörkimérőket, jégszekrényeket, fémcsapokat, vendéglőberendezési és pincészeti cikkeket csak az
Egyesült Gép- és Fémárugyárak R.-T.
cégnél vegyen. ~ Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. **bornagykereskedés** Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

kívánságokat tárnak elő: küszöböljék ki a hatalmaskodást, válasszák ki jól a praktikumot és az érveket, öltöztessék tisztességes formákba, — akkor nem fognak az ellentétek indokolatlan sztrájkokká fajulni.

Ismerünk nőtlen pincéreket, akik pénzt takaritottak meg ugyanolyan munkahelyen, ahol egyik-másik társuk hétről-hétre veszi a harisnyáit.

A Szakszervezeti Tanács pedig vizsgálja meg a nősek és nőtlenek kereseti és gazdasági viszonyait és nézessen ki a lóversenyekre, kártyaszobákba és fegyelemtartó képességével lökje le a szószékről a szátyárokat és védje meg a védelemre jogosult csendes munkások ezreinek békés kereseti lehetőségét.

Szövetségi közgyülésünk.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége szeptember hó 7. napjára hivta össze tagjait XXII. évi rendes közgyülésére.

Volt ezekben a közgyülésekben valami kedves tradició, ahol inkább az összetartozandóság érzete jutott kifejezésre ünneplő köntösben kongresszus jellegével, amit ma már hiába keresünk.

Két évtizeden át ezek a találkozók inkább pihenőt és ismerkedést jelentettek, mig ma inkább panaszkodásra alkalmasak.

Befejezett tények elé állitott mindnyájunkat az elvesztett háboru és nem tehetünk róla, hogy ipari viszonyaink dezoláltak és sebektől vannak boritva, az alkotás és épités pedig ezernyi akadályba ütközik.

Ipari életünk elég mozgalmas, ha a képesités, engedélyreviziók, adóügyek, munkáskérdés, maximálások, uzsorabiráskodás, bérleti ügyek, kartellkérdések sorozatán végig nézünk és bizony nem lelkesitő az a holtpont, amelyen ezek a kérdések stagnálnak.

Bizonyos dermedés tapasztalható, amelyben nem is találunk törekvést a kivezető utak felkutatására, sőt csökönyös közömbösség, meghasonlás gyengitették ipari összességünk erejét.

Különösen a vidéki ipari érdekképviseletek látszanak visszavonulni, aminek okát abban keressük, hogy a bennünket érdeklő iparjogi reformok, elintézetlen engedély- és reviziós ügyek kinos bizonytalansága sokaknak kedvét szegte.

Szivesen láttuk volna a tárgysorozaton a reviziók gyors elintézésének sürgetését, az árak hatósági megállapitása következtében keletkezett büntető eljárások szakértői beavatkozás utján való ujabb szabályozására való törekvést, az iparunkat érdeklő néhány termelési ág önálló, szövetkezeti üzemgazdasági terveit, a munkáskérdésnek szolgálati év és családi állapot szerint való megrendezési tervezetét. Nem hisszük, hogy ezek a kérdések másodrendü fontossággal birnak és nem ártott volna hivatalos helyről már egy hónappal ezelőtt kiteriteni tárgyalási előkészitésre legégetőbb bajainkat, mert egy országos jellegü ipari kongresszus anyagának értékesebb része magasabb helyeken több tanulmányozásban részesülne, mint a külsőségek.

Szeretettel üdvözöljük a fővárosban vidéki Kartársainkat és kérjük, nézzenek szét alaposan ipari bajaink között, ápolják az összetartozás érzetét, amelyre ma — ezt elmondhatjuk 38 éves lapunk hasábjain lefolytatott ipari reformtörekvéseink után — nagyobb szükség van, mint valaha!

A Szövetség elnöksége a közgyülésre az alábbi meghivót bocsátotta ki:

Meghivó.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége 1922 szeptember hó 7-én, délelőtt tartja Budapesten, a Royal-szálloda (VII., Erzsébet-körut 43. sz.) fehér termében

XXII. évi rendes közgyülését,

melyre tisztelettel meghivja az országos szövetség tagjait

Budapest, 1922. évi augusztus hó

Walter Károly s. k. főtitkár. *Keszey Vince* s. k elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az évi jelentés előterjesztése.
3. A pénztáros jelentése.
4. A felügyelőbizottság jelentése.

URADALMI FAJBOROKAT

házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit **SCHWARCZ BÉLA** uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

Püspöki urgadalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

5. Az évi költségvetés bemutatása.
6. Az évi tagsági dij felemelése.
7. Az elnökség kiegészitése.
8. Az uj ipartörvény ismertetése.
9. Inditványok.

Közgyülés után déli 1 órakor à la carte ebéd a Royal-szálloda étterme különtermében.

Délután 4 órakor a szőllészeti és borászati kiállitás megtekintése. Este 8 órakor vacsora a Kutassy Lajos Állatkerti belső vendéglőjében.

Felkérjük a vidéki kartársainkat, sziveskedjenek résztvételüket és azt, hogy hányan érkeznek és mikor, legkésőbb 1922 augusztus 31-éig elnökségünknél (IV., Kalvin-tér 2. sz. annál is inkább bejelenteni, mert a későbben jelentkezők elszállásolásáról nem gondoskodhatunk.

Inditványok augusztus hó 31-éig bejelentendők az elnökségnél.

1922. évi szeptember hó 6-án este 8 órakor ismerkedési estély a Metropole szálló (VII., Rákóczi-ut 58.) külön termében.

A személyzeti fizetések ujabb rendezése.

A lefolyt bérmozgalom utolsó aktusaként a személyzeti fizetések üzemcsoportok szerint az alábbi módon rendeztettek:

	A. B.	C.
Éttermi segéd és szobapincér heti fizetése	600.—	600.—
Felszabadult borfiu heti fizetése	300.—	300.—
Kisegitők hétköznap	160.—	160.—
Kisegitők vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	200.—	200.—

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap, vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 250 korona. A kisegitő éttermi segéd ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30% pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a periferiákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	A. B.	C.
I. oszt szakács heti fizetése	2700.—	
II. „ „ „ „	2200.—	
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	1000.—	
Sütőmester	2000.—	
I. mészáros	1800.—	
II. „ ahol csak egy van	1300.—	
Entrée szakácsnő önálló heti fizet.	1600.—	1200.—
„ „ ahol szakács van	1400.—	
Tésztaszakácsnő heti fizetése	1400.—	1100.—
Tésztáslány „ „	800.—	680.—
Chefkézilány „ „	1000.—	800.—
Salátáslány „ „	1000.—	800.—
„ ahol hideg szakács van	750.—	
Futólány heti fizetése	660.—	500.—
Mosogató fekete	650.—	550.—
„ fehér	600.—	500.—
Csapos szakképzett heti fizetése	1000.—	800.—
„ kezdő „ „	700.—	550.—
Házi szolga „ „	550.—	450.—
Ezüstös „ „	550.—	450.—
Tányéros „ „	550.—	450.—

A kisegitő személyzet a kisegitési dijon felül a heti fizetés $^1/_6$ részét + 20%-át kapja.

Hetenként kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap szezonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 60 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Hungária nagyszálloda Gyöngyös

Ujonnan épült 62 szoba, minden kényelemmel, központi fütés, étterem, kávéház.

Megnyilt augusztus hó végén!

SALZER J. Telefon: J. 101-80. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

A vendéglői kiszolgálás ujabb szabályozása.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság 5730/1922 számu rendelete a vendéglőkben, kávéházakban és egyéb nyilvános jellegü étkezési üzemekben az ételek és italok kiszolgáltatásának szabályozása tárgyában.

A vendéglőkben, kávéházakban és egyéb nyilvános jellegü étkezési üzemekben az ételek és italok kiszolgáltatásának szabályozása tárgyában Budapest székesfőváros területére és azon községek, illetőleg r. t. városok területére, amelyekre a Budapesti Környék Közellátási Bizottságának müködési köre kiterjed, a 4.401. 1921. M. E. számu rendeletben nyert felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem:

1. §. Ennek a rendeletnek a rendelkezései — amennyiben az illető §-ból más nem következik — kiterjednek a vendéglőkre, kávéházakra, valamint mindazokra az egyéb nyilvános jellegü étkezési üzemekre (korcsmák, buffetek, bodegák, kifőzések, sörházak stb.), amelyeknek tulajdonosa vagy bérlője a vendéglői ipar üzésére is jogosult.

2. §. A vendéglők, valamint mindazok az egyéb nyilvános jellegü étkezési üzemek, amelyeknek tulajdonosa vagy bérlője a vendéglői ipar üzésére jogosult (1. §.), az alábbiak szerint A), B), vagy C) csoportba soroztatnak be. Az osztályba sorozás alapjául általában az alkalmazottak száma szolgál. Az alkalmazottak közé nem számithatók a tulajdonos vagy bérlő hozzátartozója (egyenes ágbeli rokonok vagy testvérek) és a csak alkalomszerüen foglalkoztatott kisegitő személyzet.

I. A vendéglők és ezekhez hasonló nyilvános étkezési üzemek az egyes csoportok között a következőképen oszlanak meg:

Az A) csoportba tartoznak azok, amelyek legalább 35 alkalmazottat (irodai, éttermi képzett alkalmazottat, konyha- és segédszemélyzetet együttvéve) foglalkoztatnak.

A B) csoportba tartoznak azok, amelyek sem A), sem pedig a C) csoportba nem sorozhatók.

A C) csoportba tartoznak azok, amelyek csak 3 vagy ennél kevesebb szakképzett alkalmazottat (ide nem értve a segédszemélyzetet), illetőleg csak segédszemélyzetet (szakképzettség nélküli alkalmazottat) foglalkoztatnak, vagy amelyek üzemét a tulajdonos vagy bérlő és hozzátartozói maguk, alkalmazottak nélkül, tartják fenn.

II. Azok a buffetek, bodegák, korcsmák, sörházak, kifőzők stb., amelyeknek tulajdonosa vagy bérlője a vendéglői ipar üzésére is jogosult, alkalmazottaik számára való tekintet nélkül, a C) csoportba tartoznak.

III. A kávéházak — még pedig azok, amelyek tulajdonosa vagy bérlője a vendéglői ipar üzésére is jogosult, összes vonatkozásaikban — a jelen rendelet szempontjából a B) és C) csoportok között oszlanak meg, az alábbi felosztás szerint:

A B) csoportba tartoznak azok a kávéházak, amelyek a segédszemélyzeten kivül 10-nél több alkalmazottat foglalkoztatnak.

A C) csoportba azok a kávéházak tartoznak, amelyek — ide nem értve a segédszemélyzetet — 10 vagy ennél kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak.

IV. A nyilvános jellegü étkezési üzemeknek azok a helyiségei, amelyek a főhelyiségtől elválasztva, más étlapi árakkal, más teritéssel és elnevezéssel (polgári étterem, pince stb.) külön üzlet jellegét viselik — kivéve azokat a helyiségeket, amelyeknek mulatóhely jellegük van — abba a csoportba tartoznak, amely az illető üzem főhelyiségére nézve irányadó csoport után következik. A nyilvános jellegü étkezési üzemek söntései azonban minden esetben a C) csoportba tartoznak.

3. §. Kivételesen indokolt esetben az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökétől kérhető a 2. §-ban körülirt csoportok valamelyikébe tartozó étkezési üzemnek másik csoportba való áthelyezése vagy valamely étkezési üzem részére különös méltánylást érdemlő esetben az A) csoport számára megállapitott valamely árnál magasabb árak megállapitása.

A más csoportba való áthelyezés, illetőleg magasabb ár megállapitása iránti irásbeli kérelmet kellően indokolva az illetékes ipartestületnél (ipartársulatnál) kell benyujtani. Ez a testület (társulat) a kérelmet megfelelő javaslattal az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság elnökéhez felterjeszti.

4. §. Minden nyilvános jellegü étkezési üzem tulajdonosa, illetőleg bérlője köteles naponkint az étkezéshez étlapot kiállitani, amelyen fel kell tüntetni annak a csoportnak a megjelölését (2. §.), amelybe az étkezési üzem tartozik, a tulajdonos, illetőleg bérlő nevét, esetleg az étkezési üzem elnevezését, a kiszolgálás napját, valamint a kiszolgáltatásra kerülő összes ételek és italok árát. A kiszolgáltatásra kerülő borokat és azok árát az étlapon csak akkor kell feltüntetni, ha az étkezési üzem külön italárjegyzéket nem tart, a sört azonban az egyes minőségek szerinti árával együtt az étlapon minden esetben fel kell tüntetni.

Minden nyilvános jellegü étkezési üzemben (l. az 1. §-ban foglalt felsorolást), az étlapot (árlapot) feltünő helyen ki kell függeszteni, ugy hogy az már a helyiségbe való belépés előtt is könnyen olvasható legyen.

5. §. Az étlapon kitüntetett árakhoz pótdijat semmiféle cimen (zene, tálalás, teritès, kiszolgálás stb.) sem szabad hozzászámitani. Nem számitható fel külön dij azért sem, ha a vendég szeszes italt nem fogyasztott. Ez a rendelkezés azonban nem vonatkozik arra az esetre, ha a vendég a magával hozott szeszes italt fogyasztotta; ebben az esetben az üzem tulajdonosa elmaradt hasznának megtéritéséül méltányos összeget (u. n. dugópénzt) felszámithat.

Azoknak az ételeknek a rendelésénél, amelyeknek ára adagonkint az étlapon ki nem tüntethető, (pl. hal vagy gyümölcs nagyság szerint, stb.) a fogyasztót azok áráról előzetesen kell tájékoztatni, vagy azok árát a tálra (tálcára) helyezett cédulán könnyen olvashatóan jelezni kell.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

HAZAI LIKŐR-. RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R.-T. BUDAPEST, VI., FORGÁCH-U. 9/b
Gőzüzemű likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON: 15-30

6. §. Abban az esetben, ha valamely nyilvános jellegü étkezési üzem teritéket (menut) szolgáltat ki, a teritéket az egyes fogások megnevezésével az étlapon fel kell tüntetni.

7. §. Minden nyilvános jellegü étkezési üzemben a fogyasztott cikkek áráról a fogyasztónak jegyzéket (számlálólapot) kell kiállitani és átadni, amelyen a fogyasztó kivánságára a tételenként felszámitott összegek mellé a fogyasztott cikkeknek az étlapon szereplő nevét is fel kell jegyezni.

Az ételadagok sulyának ellenőrizhetése céljából minden étkezőhelyiségben a vendégek kivánságára alkalmas hitelesitett mérleget kell rendelkezésre bocsátani.

8. §. A nyilvános jellegü étkezési üzemek kötelesek mindazokhoz a kész és rendelésre készülő husételekhez, amelyekhez köritès hozzáadása az 1914. év előtt is szokásos volt, külön ár felszámitása nélkül legalább 15 dg, illetőleg $1^1/_2$ dl mennyiségben köritést hozzáadni. A köritést lehetőleg többféle minőségben »szabadon választható köritések« elnevezése alatt az étlapon fel kell tüntetni és azok közül a fogyasztó szabadon választhat.

9. §. A nyilvános jellegü étkezési üzemek mind a déli, mind az esti étkezési időben, illetőleg mindazon alkalommal, midőn az illető üzemek étlap szerint meleg ételeket szolgáltatnak ki, kötelesek üres főzeléket, valamint főzeléket feltéttel is kiszolgáltatni és az étlapon ezeknek árát feltüntetni.

A nyilvános jellegü étkezési üzem mindaddig köteles üres főzeléket és főzeléket feltéttel kiszolgáltatni, amig — szárnyas és hal kivételével — bárminemü husételt kiszolgáltat. Attól az időponttól tehát, amikor az üres vagy feltétes főzelék kifogyott, bárminemü husételt — szárnyas és hal kivételével — kiszolgáltatni tilos. A feltétes főzelék kiszolgáltatásának kötelezettsége alól indokolt esetben az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökétől felmentés kérhető. A felmentés iránti irásbeli kérelmet a 3. §. második bekezdése szerint kell benyujtani.

Ennek a §-nak a rendelkezései nem terjednek ki azokra a kávéházakra, amelyeknek tulajdonosa (bérlője) a vendéglői ipar üzésére nem jogosult.

10. §. Az üres főzeléket legalább 3 dl, illetőleg 30 dg, a köritést $1^1/_2$ dl., illetőleg 15 dg mennyiségben, feltétként pedig elkészitett (sült vagy főtt) állapotban legalább 5 dg sulyu csontnélküli hust vagy 10 dg sulyu kolbászárut kell kiszolgáltatni. Kolbászárut azonban csak abban az esetben szabad feltétként kiszolgáltatni, ha az étlapon ugyanakkor választékul még egy husfeltét is meg van jelölve, mely kétféle feltét közül a fogyasztó szabadon választhat.

Üres főzelékként ugyanaz a főzelékféle hetenként legfeljebb kétszer szolgáltatható ki.

11. §. A nyilvános jellegü étkezési üzemekben a levest legalább $2^1/_2$ dl. mennyiségben kell kiszolgáltatni.

Oly leves, melynek tájékoztató árát a hatóság nem állapitotta meg, csak akkor szolgáltatható fel, ha a fogyasztó ugyanakkor az étlapon feltüntetett más oly levest is választhat, melynek tájékoztató ára meg van állapitva.

Üres leves csak a fogyasztó kifejezett kivánságára szolgáltatható fel.

12. §. Aki ennek a rendeletnek valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az a 4.401/1921. M. E. számu rendelet 15. §-ának büntető rendelkezései alá esik, ehhez képest, amennyiben cselekménye sulyosabb büntető rendelkezésbe nem ütközik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető birőságnak, a m. kir. államrendőrség müködése területén a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

13. §. Ez a rendelet 1922. évi augusztus hó 21-én lépett életbe.

BORPALOTA R. T.

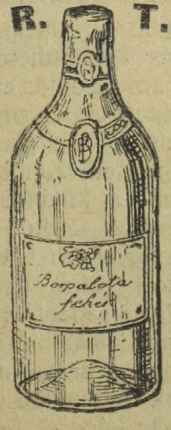

Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-
TELEFON UTCA 6

DREHER-COGNAC
Special *** V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Közgazdasági szemle.

Közel egymillió mázsa lisztet exportáltunk egy félév alatt.

A statisztikai hivatal legutóbbi füzete az 1922. év első felében lebonyolított külkereskedelmi forgalmunk adatait közli, de ezekből sajnos, ismét nem nyerhetünk tiszta képet külkereskedelmi mérlegünkről, mert az adatok nem az egyes tételek ára, hanem súlya szerint vannak csak feltüntetve. Ebben a félévben behozatalunk 32.2 százaléka Csehországra, 27.3 százaléka Oláhországra, 16.5 százaléka Németországra, 8.6 százaléka Ausztriára és 3.5 százaléka Szerbiára esett. Fából 6.3 millió, szén 3.7 millió mázsa volt a behozatal. A faimportból 3.6 millió mázsát Oláhországból kaptunk, míg Csehországból nem egészen 2 millió mázsát. Ásványbehozatalunk mintegy 1.4 millió mázsa volt. Vasból 345 ezer, lengyel ásványolajból 150 ezer, szövetből 70 ezer mázsát hoztunk be, amiből 50 mázsa volt pamutszövet.

Kivitelünknek 42.9 százaléka Ausztriába, 28.9 százaléka Szerbiába, 14.4 százaléka Csehországba, 5.1 százaléka Németországba, 3.5 százaléka pedig Oláhországba ment. A legfontosabb kiviteli cikkünk a liszt volt, amiből 966 ezer mázsa került ki az országból és pedig 639 ezer mázsa Ausztriába, 318 mázsa pedig Csehországba. Borból 68 ezer mázsát, szarvasmarhából 71 ezer darabot, téglából több mint félmillió mázsát, vasból pedig 200 ezer mázsát exportáltunk.

Mennyi szesz termelhető 1923 augusztus 31-ig?

A pénzügyminiszter az 1922/1923-i termelési időszak szesztermelési keretét, vagyis azt az alkoholmennyiséget, mely az 1922 szeptember 1-től 1923 augusztus 31-ig terjedő idő alatt a fogyasztási adó alá eső szeszfőzdékben termelhető, 240.000 hektoliterben állapította meg.

A paradicsomháboru.

Az az összekülönbözés, amely a budapesti Árvizsgáló Bizottság és a paradicsomtermelők között történt és amely a paradicsomos emberek sztrájkjára vezetett, háborut idézett elő és ennek következtében a fővárosba számottevő áru nem érkezik. A befőzni szándékozó gazdaasszonyok nap mint nap hiába zarándokolnak a különféle piacokra, mert paradicsom csak elvétve fordul elő s abból két-három kilónál nem igen lehet többhöz jutni. De akadnak egyes piacok, ahol egyetlen egy darab sem vásárolható, bizonyságául a termelők makacs sztrájkjának, amelynek alapján inkább elrothadni engedik az árut, semhogy három-négy koronával olcsóbban adják. Azok a budapesti asszonyok, akik szükségleteiket itt nem képesek beszerezni, ha némi összeköttetéssel rendelkeznek a vidéken, máshonnan igyekeznek paradicsomot rendelni, de ilyetén szándékuk sem mindig sikerül, mert a vidéki árvizsgáló bizottságok is a budapesti álláspontjára helyezkedtek s az árakat maximálták. Ennek azután a vidéki városok egy részében is az a következménye, hogy a befőznivalóknak hire-hamva sincs, mert a termelők, akik az utóbbi esztendőkben jól megszedték magukat, szintén a sztrájk hímes mezejére léptek, ugy vélekedve, hogy hadd pukkadjanak a városi nagyságák.

Olcsóbb a dinnye.

A budapesti piacokon eladásra kerülő különféle dinnyék ára, ha nem is rohamosan, egyre csökken. A görögdinnyét ma már az egykori 20—22 koronás ár helyett a legtöbb helyen 12—13 koronáért adják kilónként. A sárga ára is hanyatlásnak indult, mert ezekből a különböző fajták már 22—26 koronáért megkaphatók. Persze nem a csemegekereskedésekben.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Meghivó

A Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesülete alantirott elnöke tisztelettel meghivja az egyesület tiszteletbeli, alapitó, rendes és pártolótag urait az 1922. évi szeptember hó 7-én reggel 9 órakor Budapesten, a Royal-szálloda (VII., Erzsébet-körut 43. sz.) fehér termében tartandó

XXV. évi rendes közgyülésére.

Budapest, 1922 augusztus havában.

Dr. Nagy Sándor s. k.
jogtanácsos

Bokros Károly s. k.
elnök.

Tárgysorozat:

1. Közgyülés megnyitása.
2. Bokros Károly 25 éves elnökségének ünneplése.
3. Évi jelentés előterjesztése.
4. Felügyelőbizottság jelentése.
5. Költségvetés és zárszámadások tárgyában határozathozatal.
6. Alapszabálymódositás.
7. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása.
8. Jövő évi közgyülés helyének megválasztása.
9. Inditványok.
10. Közgyülés berekesztése.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

A kormány tagjai a borászati kiállításon. Bethlen István gróf miniszterelnök és Valkó Lajos kereskedelmi miniszter, valamint Wimmersperg Frigyes báró államtitkár meglátogatták az Országos Szőlő- és Borgazdasági kiállítást és ismételten elismerésüknek adtak kifejezést a kiállítás sikere fölött.

Albomba a kávéházban. A Ferenc-körut 1. számu házban levő Elevátor-kávéházban riadalom támadt. A takaritónő, amikor a kávéház belső részén tisztogatott, furcsa csomagot pillantott meg egy ajtónyilás előtt. Az ajtó a kerületi Nemzeti Demokrata Kör különhelyiségébe nyilik s a sarkában volt elhelyezve a doboz, melynek nyilásain zsinór fityegett. A takaritónő fellármázta a vendégeket, ijedten menekültek sokan, amikor valaki azt kiáltozta, hogy bombát helyeztek el az ajtóküszöbön. A kávés azonban közelebb merészkedett, megszemlélte a gyanus csomagot, majd rendőr is érkezett s a spárgákkal lazán körülkötött dobozt kivitték a Boráros-térre. Vizzel öntözték s eközben levált a papirdoboz egyik oldala. Két fekete fadarab volt benne, semmi egyéb. A rendőr a körülkötözött két fadarabot a főkapitányságra vitte, amely megindította a nyomozást. Kétségtelen, hogy valaki rossz tréfát követett el, hogy riadalmat okozzon.

Mégis az alkoholisták győztek! Persze Svédországban, ahol az elmult vasárnapon szavazott az ország népe ama nagyhorderejü kérdés fölött, vajjon ihatnak-e ezentul a svédek? A döntő vokshoz felvonult Svédország minden huszonhárom éven felüli ifja-véne, embere és asszonya. A végleges eredmény ez: az alkoholtilalom mellett 897.584-en, ellene 942.119-en, tehát 44.535 szótöbbséggel győztek az alkohol barátai. Stockholmban egyébként mindössze 14.372 asszony ellenezte az ivást, 71.214 asszony ellenben amellett szavazott, hogy csak hadd igyanak a férfiak, ha van miből! Ez utóbbi hölgyek tulnyomórésze alighanem vénkisasszony lehetett, akik ezzel az egyöntetü állásfoglalással akartak borsot törni a feleségek orra alá.

Borkóstoló és borvásár Balatonfüreden. A Balatoni Szövetség szeptember 9—17. napjain rendezi Balatonfüreden a hatodik balatoni borkóstolót és borvásárt. A kiállításnak öt csoportja lesz és pedig a borvásáron kivül gyümölcs- és virágkiállitás, zöldség, főzelék, termény és konzervkiállitás, mező-, kert-, szőlő- és borgazdasági gépek és eszközök bemutatása, végül ipari és háziipari kiállitás. A borkiállitáson csak termelők állithatják ki saját termésü boraikat, a többi csoportban nem termelők is résztvehetnek.

Bécsben megint drágul a kenyér. Az utóbbi hetek rendszerének megfelelően Bécsben hétfőtől kezdve ujra megdrágult a kenyér. Az áremelkedés ez alkalommal tulságosan nagy. A kenyér ára a már eddig is tulmagas 4190 koronáról 5670 koronára emelkedett, ami annak a következménye, hogy az egykori haditermény által beszerzett és a kormány által az akkori beszerzési áron rendelkezésre bocsátott liszt már elfogyott.

Korcsmárosok és Vendéglősök Szikvizgyár R.-T. cim alatt számos budapesti vendéglős uj szikvizgyár létesitésére keres részvényeseket, a céljuk az, hogy a korcsmárosok és vendéglősök saját tőkéjükből egy saját szikvizgyárat létesitsenek, amely azután kartellen kivül jutányosabban ellátja a kartársakat a megfelelő mennyiségü szikvizzel. Az alapitási tervezetet lapunk más helyén közöljük.

Szélhámosok, mint vizvezetékvizsgálók. A vizmüvek igazgatóságának tudomására jutott, hogy az utóbbi időben a székesfővárosi vizmüvek igazgatósága nevével visszaélve, idegenek házvizsgálatokat tartanak s ez alkalommal terrorisztikus fellépésükkel a lakókat megzsarolják olyképen, hogy a hibás vizvezetéki berendezések javitásáért magas összegeket követelnek. Kajlinger Mihály vezérigazgató felhivja a közönség figyelmét arra, hogy az alkalmazottak arcképes igazolvánnyal vannak ellátva, melyet felszólitás esetén kötelesek felmutatni. Aki ilyen, az igazgatóság által kiállitott arcképes igazolványt felmutatni nem tudja, csaló. A legközelebbi rendőrnek kell átadni.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Szeptember 7-én Waltz György urnál (VI., Aréna-ut 106), szeptember 22-én Malosik Ferenc urnál (VIII., Népszinhz-utca 15), október 6-án Wágner Jenő urnál (VIII., József-körut 56), október 20-án Lőrinczy János urnál (VI., Teréz-körut 43), november 3-án Rettinger Márton urnál (I., Horthy Miklós-ut 14), november 17-én Verbőczy Lajos urnál (IV., Városház-u. 3. szám).

A Villányi tranzakciója. Ismeretes, hogy a Villányi Borpince és Pezsgőgyár Rt. legutóbbi tőkeemelése alkalmával érdekközösségbe került a Baróti Szeszfinomitó Rt.-gal. Pécs felszabadulása következtében pedig a Villányi hozzájutott nagyértékü bor- és pezsgőkészletéhez. A készlet nagyrészét most — amint velünk közlik — igen magas áron eladta egy külföldi cégnek.

Áruüzlet.

A Lisztnemüek irányzata tartott, helyenként szilárdabb is volt. A másodkézből származó helybeli áruból a 0-ás liszt 105—107, 2-es 100—102, a 6-os 96—97 K. A korpa 4400—4500 K helyben.

Cukor behozatalára a Devizaközpont egyáltalában nem ad valutát. A helyzet tehát ma az, hogy a pénzügyminiszter, illetőleg a kormány megengedte a cukornak kedvezményes vámtétel mellett való behozatalát, de importálni nem lehet, sőt az idén már megérkezett tételeket sem lehet átvenni, mert erre a célra nem lehet valutát szerezni.

Méz majdnem abszolute üzlettelen. Ezidőszerint elsőrendü pergetett mézért nagyban vidéki állomáson 260—270 K-t fizetnek.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Tojás alig van a budapesti piacon. Az itteni nagybani ár 16 K, kicsinyben 16—16.50 K-ért árusitják, vidéken azonban 18—19, sőt 20 K-t is kérnek érte, aminek az a következménye, hogy ahelyett, hogy a vidékről, a termelőhelyekről hoznának a fővárosba tojást ,akadnak olyanok, akik innen akarják vidékre vinni.

Szesz majdnem teljesen üzlettelen. Az Országos szeszértékesitő rt.-nak augusztus 28-ra összehivott végrehajtó bizottsági ülése nem volt határozatképes és igy miután sem az árakra, sem a szeptemberben kiszolgáltatható mennyiséget nem állapitották meg, a kartel egyelőre beszüntette előadásait. Az ujabb összehivott végrehajtó bizottsági ülés szeptember 6-án lesz és 7-én előreláthatólag ismét rendes mederbe terelődik az üzlet. E héten csupán csekély detailforgalom volt a hivatalosan megállapitott árak keretében.

Gyümölcspálinka forgalma minimális, mert a kinálat gyér, de a vételkedv is, tekintve a pénzszükét, csak kisebb tételekre szoritkozott, amelyek drágább árban keltek el. Uj szilvórium iránt élénk az érdeklődés, azonban fix ajánlatok csak elvétve kerültek a piacra és 700—720 K árat kérnek a termelők Ia áruért. Törkölyben valamivel élénkebb a kinálat és 10—20 K-val drágább árat fizetnek tavalyi Ia áruért.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

**Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.**

675/1922. sz.

Boreladási hirdetmény.

A magyar vall. alp. tulajdonát képező urad. pincékben elhelyezett saját termésü mintegy 160 hektoliter 1921 évi termésü somlói fehér bor eladására f. évi szeptember hó 11-ik napján déli 12 órakor a vall. és közokt. magyar kir. Ministerium XI. B. ügyosztályában (V. ker., Szalai-utca 12. sz. II. emelet) zárt ajánlatu verseny fog tartatni.

A részletes feltételek a vall. és közokt. m. kir. Miniszterium B. ügyosztályában, a segédhivatali főigazgatónál és a somlóvásárhelyi kir. közalap. erdőgondnokságnál betekinthetők.

Somlóvásárhely, 1922. aug. hó 25.

M. kir. közalp. Somlóvásárhelyi erdő gondnokság.

Alapitási tervezet.

Alulirottak Korcsmárosok és Vendéglősök Szikvizgyár r.-t. cég alatt a korcsmákban és vendéglőkben szokásos hüsitő italok (szikviz stb.) gyártása céljából részvénytársaságot alapitanak 10,000.000 kor. alaptőkével, mely 20.000 drb, egyenként 500 korona értékben névre szóló részvényből áll. A részvénytársaság határozatlan időre alakul és a részvények aláirásának záros határideje 1922 szeptember hó 15-ére állapittatott meg.

Az alapitók fentartják maguknak a jogot, hogy a részvénytőke esetleges tuljegyzése esetén egyes részvényjegyzéseket visszautasitsanak. Az alapitók kikötik, hogy az első igazgatóságot kinevezhessék.

A részvényjegyzés a VIII., Gyulai Pál-utca 9. szám alatti ipartársulati irodában, továbbá a Pesti Hazai Első takarékpénztár Egyesület anyaintézeténél (IV., Egyetem-utca 2. sz.), valamint alólirott alapitóknál történhetik, ahol a részvényjegyzéssel egyidejüleg a részvénytőke 10%-a és részvényenként 50 korona készpénzben lefizetendő. A jegyzett részvénytőke további 40%-át, a részvényjegyzés zárhatárideje után egy hónapon belül tartandó alakuló közgyülés előtt a Korcsmárosok és Vendéglősök Szikvizgyár r.-t. folyószámlájára a részvényesek befizetni kötelesek.

Budapest, 1922. augusztus hó 25.

Peterdy Elek, korcsmáros,
X., Óhegy-ut 7885. hlyrsz.

Steiner Manó, korcsmáros,
VIII., Baross-u. 131.

Novák József, vendéglős,
VII., Szövetség-u. 1.

Molnár János, korcsmáros,
VI., Lehel-u 31.

Kéföl Károly, vendéglős,
V., Sólyom-u. 19

Keincz Sámuel, korcsmáros,
VII., Szövetség-u. 43.

Baranyai József korcsmáros
VII., Dob-u 38.

Horváth Béla, korcsmáros,
VIII., Békés-u. 3.

Blockner I., vendéglős,
VI., Szent László-u. 95.

Petrits Béla, korcsmáros,
VI., Váci-ut 53.

Posch Gyula, lapszerkesztő,
VIII., Gyulai Pál-u. 9.

Reichert Sándor korcsmáros
VII., Zugló-u. 1.

Pályázati hirdetmény.

A diósgyőri magy. kir. Vas- és acélgyár Pereczes bányatelepén lévő vendéglőnk részére 1922. november 1-től keresünk egy ügyes, megbizható és szakavatott szerződéses

vendéglő kezelőt.

Okmányokkal felszerelt irásbeli ajánlatokat csakis f. évi szeptember hó 15-ig fogad el alólirott fogyasztási szövetkezet igazgatósága, később beérkezett ajánlatokat figyelembe nem vehetünk.

Személyes bemutatkozás megkivántatik.

Diósgyőr-Vasgyár, 1922. aug. 18.

A diósgyőri magy. kir. vas- és acélgyár és kőszénbánya alkalmazottai fogyasztási szövetkezete.

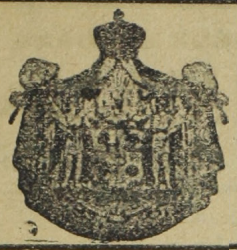

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, koronával hitelesitett
üveg- és porcellánedényeket
a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre
Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Kolleda Ernő kádármester X., Kőbánya, Kápolna-u. 3.
Uj és használt hordók
: állandóan raktáron. :

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirművek** Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Gessler Altvater Triple sec

Elfka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Hobé
LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-híd közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart:
grenadinok és batisztok
minden szinben és kimintázásban,
továbbá zefirek vásznak, kanavásznak,
kartonok stb.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

Készit és raktáron tart
mindennemü bor-, pálinka- és zsiroshordókat,
valamint mindenféle szesz- és ecetkádakat minden nagyságban

FETS GYULA KÁDÁRMESTER

Budapest, II. kerület Szegényház-utca 33. szám.
Javitások gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138 03., 138-04.

Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest

gőzüzemü illóolaj, áther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-áther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

PALUGYAY ·PEZSGŐ·

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István

központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83

Friss zöldség,
Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS

borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság

Központi Iroda: BUDAPEST
IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33
TELEFON-SZ. 56-20

Sárospatak
Tokaj
Budafok

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest

Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cim: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS“ szabadalmazott ágyak, „XYLOS“ szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁRSA.

JÉGSZEKRÉNYGYÁR BREITNER BERNÁT

TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. bornagykereskedés

BUDAPEST, VIII.
Népszinház-utca 19
Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb

ZSIR

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr. — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA KÁDÁRMESTER

Budapest, X. ker.
Kelemen-u. 27-29

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 18. szám. 1922 szeptember 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 600·— K
Fél évre ... ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Az uzsorabirósáq átszervezése.

Az országos szövetségi közgyülés.

A must- és bortermés bejelentése.

Nyugdijintézeti közgyülés.
— Bokros Károly elnők ünneplése. —

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

Az uzsorabiróság átszervezése.

Napok óta hirlik, hogy az O. K. A. B. mellett müködő uzsorabiróság, melynek tanácsai elnökből, és két szavazóbiróból állanak, átszervezés előtt áll.

Az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek legutóbbi heves támadásai nyomán is hihető volt, hogy a szakértő elemek bevonására is sor kerül a sokat emlegetett »átszervezés« utján.

Az átszervező munkálatok eddigi előkészitéseiből azonban megállapitható, hogy az óhajtott reformokról egyelőre szó sincsen, csupán belszervezeti ügyek kerülnek változás alá. Az előkészületekről Biegner dr. tanácselnök oda nyilatkozott, hogy: »Az átszervezés csakugyan meg fog történni. Az eddigi módszer teljességgel nem vezet célra. A razziák eredménye mutatja, hogy a budapesti piacokon az uzsora burjánzik. Ennek a letörése csak ugy lehetséges, ha a megtorlás nyomban azonnal megtörténik. A hármas tanács erre nem bizonyult célravezetőnek. Az itéletek kilencven százaléke ellen perorvoslatot jelentenek be. A Curia annyira tul van terhelve munkával, hogy ezeknek a perorvoslatoknak elintézése sok időt igényel. Igy az elitélt időt nyer, ez pedig nem igazi megtorlás. Ennélfogva szükségessé válik a repülő uzsorabiróság kibővitése ötös tanáccsá, ami azt is jelenti, hogy ez esetben a tanács itélete jogerős, perorvoslat ki van zárva. Azonban valamennyi itélet hivatalból a főügyészség, valamint az igazságügyminisztérium elé kerül. Ugyanez fog történni az uzsorabiróság jogerős itéleteivel is, ha ötös tanács hozza meg az itéletet. Ez az egyedüli módja a céltudatos eljárásnak, gyors és azonnal lesujtó megtorlás. Csakis igy lehet radikálisan véget vetni a grasszáló uzsorának és az árdrágitásnak.«

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

Tehát a leghivatottabb helyről, az uzsorabirósági ügyek sokat idézett elnökétől tudjuk meg, hogy az átszervezési munkálatok csak a jogorvoslati eljárás korlátozását, a Curia tehermentesitését célozzák; a hármas tanácsból ötös tanács lesz, csak azért, hogy külsőleg dokumentáltassék a felebbezhetlen itéletek statáriális jellege.

Szakértők tevékenységének bevonásáról szó sincsen eddig.

Ha »res judicata«-ról volt szó, avagy az árdrágitás büntetőjogi következményeiről, senkinek az érdekében nem birálgattuk a birói itéleteket, mert egyes esetekből nem kivántunk általánositani, azonban erre az »átszervezésre«, amely még a jogorvoslatot is kiveri a vádlott kezéből, azt kell mondanunk, hogy magán hordja az ipar és kereskedelem szisztematikus megtámadásának jellegét.

A rablógyilkos — nyereségvágyból bünöző — vádlott kifogásokat adhat a vádirat ellen, vizsgálat kiegészitését kérheti, felebbezhet, felülvizsgálatot kérhet, szóval kimeritheti a jogorvoslati tárházat olyan mértékben, hogy rendesen hónapok mulnak el az első hatósági funkciótól az itélet jogerőre emelkedéséig, csupán az uzsorabiróság vádlottjai, — ahol pedig rendesen vétségi büncselekményről van szó — lettek kurtább pórázra fogva.

Elhisszük, hogy a Curia tul van terhelve, hiszen a békeidőkben is hónapokig, sőt évekig hevertek ott az utolsó fórum döntésére váró ügyek, nem is hittünk az ottani eljárás gyorsulásának lehetőségében, de ez csak üres kifogás a statáriumjelleg mentesitésére. Ha az O. K. Á. B. mellé tudtak szervezni ügyészséget, bíróságot, akkor a Curia megkerülésével lehetne oda 4—5 tanács fölé két tanácsból álló egyfoku felfolyamodási bíróságot szervezni, már csak azért is, mert az anyagi jog szempontjából nem az itéletek gyorstalpalásos termelése a fontosabb, hanem az igazság győzelme, az ártatlanok felmentése, a bünösök büntetése.

Az ügyészség és igazságügyminisztérium felülvizsgálatának beigérése csak szines lámpaernyő, amelynek már csak azért sem hihetünk, mert ezek nem független bíróságok, hanem utasitható hivatalok és csak a jogban teljesen járatlan embernek lehet az ilyen felülvizsgálatról beszélni, aki nem tudja, hogy a birói itéletet csak bíróság változtathatja meg, amire az utasitható hatóságnak — az ügyésznek vagy miniszternek — soha nincs joga.

Mi nem sirunk az árdrágitók sorsán és e lap hasábjain egy sort sem áldozunk fel semmiféle vádlott vagy elitélt érdekében, de az árdrágitási büncselekmény anyagi jogi tartalmának és perrendszerü lefolyásának birói ellátása reformjánál hevesen követeljük a szakértő elemek bevonását és világosan látjuk, hogy a jogászi tendencia tulteng és győzedelmeskedik hatalmi okokból oly ügyekben, ahol szakértő nélkül lehetetlen igazságos itéletek hozása.

Az a mutatványjellegü röpülőbizottságosdi komolyabb jellegü volna a szakértő igénybevételével és nem fordulna elő annak a megszokásnak megizmosodása, hogy akit ma a jogászok letartóztatnak, két napra rá kénytelenek elereszteni. Ez a büntetőjogi »hü bele Balázs«-kodás aláássa az eljárásjogi ténykedés hatóságainak tekintélyét, a büntetést megfosztja a megbélyegző jellegétől és a meghurcolt ember szivét keserüséggel tölti el. Kergessék, üldözzék, vizsgálják, büntessék az árdrágitást gőzerővel, de az eljáró szervek teljes apparátussal dolgozzanak.

Tudjuk jól, hogy a birák nem lehetnek szakértők a számtalan ipari, kereskedelmi és termelési relációkban; adjanak már a legelső tevékenység, a rajtaütésszerü »repülés«, a nyomozat, vizsgálat mellé szakértőket, aztán jöhet az itélet, de legalább egy fórumu felülvizsgálati lehetőséggel.

A jogállam és a jogrend fogalmához szorosan hozzátartozik az, hogy még a gyorsitott eljárásban is elsőrendü fontossággal birjon a tényállás megállapitása, ennek pedig elengedhetlen feltétele az, hogy szakismeretet igénylő bünperben a szakértői vélemény legyen előtérben.

Szakértő van elég! Ha tudtak esküdtbirákat sorsolni, találjanak szakértőt is, akinek tegyék kötelezővé sulyos felelősség terhével fontos hivatása betöltését. Kötelezzék müködésre, dijjazzák ha kell, a nagy birságokból, de teremtsék elő és rendszeresitsék a szakértők intézményét a legszélesebb körben is, mert a magyar bíróság tekintélyét és az igazságszolgáltatás intézményeit meg kell kiméln attól a vádtól, hogy kereskedelmi és ipari ügyekben laikus alapon hozna indokolatlan szigorral statáriális itéleteket.

Korona vendéglő és bolt
berendezéssel együtt
szabadkézből eladó.
Balázs József, Gyulaj, Tolna-megye

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló boralt a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Az országos szövetségi közgyülés.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége valóban nagy érdeklődés és impozáns keretek közt tartotta meg folyó hó 7-én XXII. évi rendes közgyülését, a Royal szálloda nagytermében.

A közgyülést Keszey Vince elnök nyitotta meg, üdvözölvén a kereskedelmi miniszter, az iparkamara, a hatóságok, ipari és kereskedelmi érdekképviseletek kiküldötteit, a megjelenteket és a sajtót; a jegyzőkönyvet Walter főtitkár vezeti, Dökker és Gellér urak hitelesitik.

Walter főtitkár olvassa fel az évi jelentést, ahol kiemeli a szövetségi kapocs megerősödésének jelentőségét. Sok gáncsban részesült a Szövetség müködése, amelyet a gáncsoskodók anyagi érdeke mozgatott, akik a szervező dr. Kritsfalussy müködését rosszindulatulag kezelik. A Szövetség támogatása megnyilvánult az Árvizsgáló Bizottság előtt folyó ipari kérdésekben, az italmérési engedélyek revíziójánál, a sörgyári tulkapások ellenében, a lefolyt bérmozgalom elintézésében. Bár egyes vidéki alakulatok téves alapokon intéztek is támadást, a tagok, mint munkaadók érdeke a Szövetség támogatása, mert az egyesek ereje itt jelentkezik a tömegben.

Ezután a pénztári jelentés felolvasására került sor, amely bizony szegényes adatokat emlit meg.

A felügyelőbizottság jelentése és az évi költségvetés bemutatása után bejelenti a főtitkár a tagdijak felemelésének szükségét is, amely az általános drágaságban leli alapját.

Dávid Sándor (Szeged) kifogásolja, hogy mig a fővárosi tagok 100 koronát fizetnek, addig a vidékiekre 300 koronát vetnek ki; javasolja, hogy a tagdij egyformán 200—200 korona legyen.

Keszey elnök és Walter főtitkár felvilágositásul közlik, hogy a különbözet a lapköltségekben van megmagyarázva, mert erre a vidéki tagoknak is kell gondolni. A lapot a fővárosiak egyszer már megfizették és a vidék csak most fogja viselni, tehát méltánytalanság nem esik.

Nóvé Sándor kéri az elnökséget a szövetségi tisztviselők dijainak felemelésére, elfogadja a tagdij megállapitását.

Keszey elnök az eddigi előterjesztések elfogadásának megállapitása mellett bejelenti, hogy az uj ipartörvény ismertetését a közgyülés mellőzi, mert a vonatkozó végrehajtási utasitás még nem jelent meg és igy nem lehet elébe vágni a még ismeretlen hatósági rendelkezéseknek.

Az elnökség kiegészitésére a következő választás ejtetett meg:

Tiszteletbeli elnök: Glück Frigyes. Tiszteletbeli alelnök Maloschik Antal. Tiszteletbeli tagok: Bokros Károly, Juránovics Ferenc és Palkovics Ede. Elnök: Keszey Vince. Alelnökök: Holub Rezső, Herceg Ferenc. Pénztáros: Potzmann Mátyás. Igazgatótanács tagjai Budapestről: Bagyik Vince, Bandl Ferenc, Biró Dénes, Csengey Sándor, Dökker Ferenc, Drosgyák Gusztáv, Farkas Pál, ifj. Feszl József, Frenreisz István, Glück E. János, Gundel Károly, Márkus Imre, Horváth István, Illits Gyula, Kedvessy Nándor, Kiszel József, Kittner Mihály, Korcsák Alajos, Hoffmann János, Kövöri Jenő, Kuncze Ödön, Maloschik Ferenc, Subik János, Szabó Imre, Szabó Jenő, Tőkés Géza, Várady Gyula, Wagner Béla és Bandl József.

Igazgatótanács tagjai vidékről: Budafok: Greszl Ferenc. Békéscsaba: Madarász György, Schwezner Károly. Debrecen: Németh Aladár, Németh András. Eger: Molnár Sándor. Esztergom: Máizler János. Székesfehérvár: Hillinger Miksa. Győr: László József, Mátrai István. Kaposvár: Böhle Ferenc. Magyaróvár: Hercog Mór. Keszthely: Leitner Mihály. Miskolc: Böczögő József, Mayer József, Herz Simon. Moson: Riisner Károly. Nagykanizsa: Antal Jenő, Deáky Sándor. Baja: Preimayer Pál, Loncsek József. Hódmezővásárhely: Nove Sándor, Olasz Ernő. Mezőkövesd: Bánya János. Cegléd: Schneider Vince. Nagykőrös: Sánta Lajos, Weisz Jenő. Pécs: Radocsai Imre, Prantner Jenő. Pápa: Eötvös Sándor. Sopron: Bartos Gyula, Wehoffer János. Szeged: Szarka István, Osznovits István, Juránovits Gyula, Gottwald Rezső. Szolnok: Waszther Antal, Pozderka Sándor, Kass Béla, Kviesz Károly. Szombathely: Kohler József, Gabriel Ferenc. Körmend: Ebenspanger Rezső. Celldömölk: Sümeghy Károly. Ujpest: ifj. Horváth József. Vác: Nemes József, Böhm Lajos. Félegyháza: Dosay Jenő. Kecskemét: Jeney Vilmos, Braun Pál. Kispest: Kovalszky Károly. Zalaegerszeg: Beck Mihály, Sebestyén Lajos. Kőszeg: Mayer János. Nyiregyháza: Papp Lajos. Makó: Lugosi Ferenc, Targulicza Péter.

Gundel Károly, mint a munkaadók egyesületé-

„Pasteurit“ Mindenfajta kénlemezek Asbest kénlemezek
Pincegazdasági cikkek. Holly Ede és Tsa, Budapest,
VI., Felsőerdősor-u. 48. Telefon: József 166—24.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló boralt

nek elnöke, a legutóbb lefolyt bérmozgalmat ismerteti a közgyüléssel. Előadja, hogy a kommün után jó ideig tartott nyugalmat felszitott elégedetlenség törte meg. Már tavaszkor megkezdődött a követelés, melynek előterében a kollektiv szerződés, a bizalmirendszer, a paritásos munkaközvetités, a százalékos részesedés állottak, amelyről a munkaadók tárgyalni sem voltak hajlandók, mint nem gazdasági, de csupán hatalmi kérdésről.

A lefolyt erőlködések azt a tanulságot adták, hogy a vezetést meg kell tartanunk; a bérkérdésben a folytonos drágulás alapján lehet és kell tárgyalni, de terrorisztikus alapon erre még lehetőséget sem szabad nyujtani.

A munkások érdekképviseletei erre más eszközökhöz nyultak: nagy béreket követeltek és ujból a bizalmi- és százalékos rendszert akarták kiszoritani egyes munkahelyeken, de a munkaadók összetartásán megbukott.

Az idei nyáron aztán összemérték erejüket. A szakszervezetek vezetősége meglepetésszerüen megrendezte a sztrájkot és a parancsszóra a munkások elhagyták üzleteinket. De nem ijedtünk meg, mert családtagjaink, barátaink és alkalmi munkaerők segitségével elkerültük a nagyobb károsodást; a közönség türelmes és megértő volt, két napi részleges sztrájk után Andrejka főkapitányhelyettes ur által közvetitett tárgyalások során az alkalmazottak és azok felbujtói láthatták a sikertelenséget s miután meggyőződtek a saját kárukon arról, hogy bérkérdésben lehet szó megállapodásról, de terroralapon nem beszélgetünk, felvették a munkát, aminek nyomán aztán kielégitettük a béremelési kérelmeket erőnkön tul is.

Ez a béremelés számunkra át nem hárithatő teher, de belementünk azért is, hogy ezzel is gyengitsük a szakszervezeti bolsevizmus talaját. Ezzel a sztrájk a százalékos rendszerrel és kapcsolt követeléseivel együtt csufosan megbukott.

A szónok ezután részletesen ismerteti a munkások követeléseit, amelyek alól könnyü az alapot kirántani. A szakszervezeti közvetitésért való erőlködés is alaptalan, mert az állami közvetitő is épp ugy ad munkát; ha ez nem adhat, csak azért van, mert a munkások bojkottálják és inkább az általuk is folyton szidott ügynökhöz fordulnak. Üzletünkben azt alkalmazzuk, akit akarunk és a szakszervezet kényszerközvetitéséről nem is beszélünk.

A bizalmiférfi rendszer ismeretes a kommün idejéből; ő volt az akceptáló, elbocsátó, az ur, a főnök, a minden, tőle függött az intézkedés joga — az ilyen időkön tul vagyunk már.

A borravaló ügye a főnök terhére való átruházást jelent, áthárítási lehetőség nélkül. Ebben az ügyben nálunk már vannak tapasztalatok. A borravalós iparok közül a fodrász és bérkocsis iparban hivatalosan nincsen borravaló, mert a hivatalos munkásönérzet tiltakozott ellene és keresztülvitte azt ugy, hogy munkaadóik görnyednek bele, de a munkások azért reflektálnak rá, el is fogadják, sőt megkövetelik. Próbáljon valaki nem adni borravalót és ismét ott borotválkozni, vagy kocsizni! A sokszor hivatkozott német rendszerben van 10%-os részesedés, de virul a borravaló teljes egészében és igy lenne ez nálunk is. A munkás érdeke csak a jobb és többetköltő vendég felé fordulna, a szegényebb fogyasztó kiszolgálásának rovására, ami anomáliákra vezetne. Elég teher ma a fogyasztónak a magas ár, a luxus- és forgalmi adók, amely terheket indokolatlanul növelni nem szabad.

Szónok kéri a vidéki kartársakat, ne üljenek fel semmiféle értesitésnek és ijesztgetésnek, hanem vegyenek példát a fővárosi vendéglősök és kávésok összetartásából. A munkásokat a szakszervezetek fixfizetéses agitátorai heccelték fel, akik erre a célra vannak kreálva. Legyenek a munkaadók gavallérok bár, de hatalmi kérdésben ne engedjenek.

Usetty Ferenc képviselő, mint iparunk régi ismerője és barátja, utal a munkaadók összetartására és példaként állitja a vidék elé a sztrájkok világában a bérmozgalom megfékezését. Rámutat a fővárosi kartársak összetartásának nagy előnyére, amely a gyengeséget kizárta, megakadályozta azt, hogy a szakadás példáját mások is kövessék. A bérmozgalom hatalmi céljai kommunista tendenciájuak, amely rendszerrel nem lehet dolgozni.

Az inditványok során Wagner Béla kéri kereskedelmi miniszter ur megkeresését azon célból, hogy a repülő bizottságok laikus elemeinek működése szakértőkkel pótoltassék.

Gundel Károly ismerteti, hogy az Árvizsgáló Bizottság sokáig foglalkozott majdnem kizárólag csak a vendéglős iparral és csak az utóbbi időkben rándult ki más ipari és kereskedelmi területekre is. Megállapitható azonban, hogy az O. I. Á. B. nem tehet eleget tulajdonképeni feladatának, mert nem csupán a belföldi viszonylatokkal

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna m.)

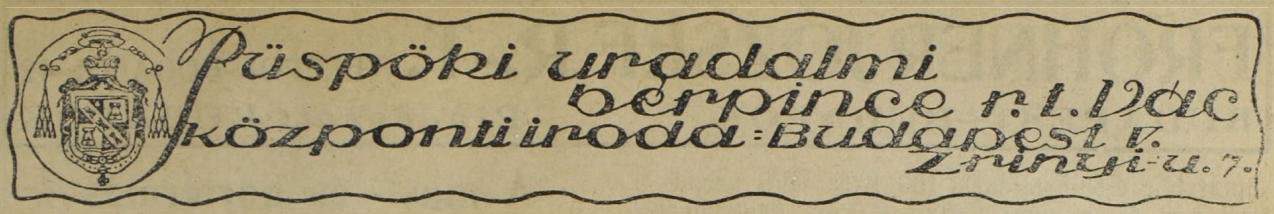

de Zürich-hel áll szemben és itt teljesen tehetetlen. Az üldöztetés évek óta tart, de ma már mindenki jajgat, repülnek a büntetések, amelyek megdöbbentően sulyosak. Legtöbbet szenvedett a vendéglősipar, amely a legtehetetlenebb bár a piacokkal és a termeléssel szemben, mégis a mi kartársainkat érik a meggyalázó itéletek sorozatai. Szónok maga is eljutott az elkeseredés végső határáig, amikor több évi harctéri szolgálat, századosi rendfokozat után hazatérve, átvergődött a kommün áldásain és a megnyugvás, gazdasági megujhodás helyett széleskörü elfoglaltság, becsületes kalkuláció mellett az O. K. Á. B. jóvoltából a vádlottak padjára került. Ma már az O. K. Á. B. előtt, miután tett egy kis gyakorlatra és tapasztalatra is szert, bizonyos megértéssel találkozunk. Mégis viselnünk kell a leves és feltétes főzelék kényszerült, veszteség mellett való eladásában a sulyos adózást, amelyet hivatalos helyről ugy engedtek rekompenzálni, hogy felszabaditják az étlap egyéb árait. De ez csak igéret maradt, mert a felszabaditott árak mellett tömegesen csukják be kartársainkat. Inditványozza, hogy a közgyülés keresse meg a rokontestületeket, iparkamarát, a Baross-szövetséget, Iparegyesületet egy küldöttség demonstráló elinditására, amely feltárja a bajokat a kereskedelmi miniszter ur előtt. Üzemköltségeink és kiadásaink nagy része ma a szokol állásától függ; az anyagok silányak, de drágák, a károk nagyok.

Régebben egy pörkölt árán egy valódi angol tányért kaptunk, ma 12 pörkölt árán kell megvenni és igy van ez a leltár kiegészitésénél, pótlásánál az evőeszközöknél, teritőknél stb. Az O. K. Á. B. minderre kevéssé van tekintettel, csak minket sanyargat meddőségében. Iparunk ma nem rentábilis és tevékenységünk az adófizetésben és a közvetett adók behajtásában áll. Mivel árainkat a hatóság és biróság köti, fejlődni nem tudunk.

Németh Aladár (Debreczen) szól ezután Gundel inditványához csatlakozásképen és egy háborus képen vezet bennünket mai sanyargatásunk szemléletéhez. Emlékeztet a katonai repülő bizottságokra, amelyek az irodákból és a lábadozókból rángatták ki az embereket a frontok pótlására, rajtaütésszerü megjelenésükkel. Ma a repülő bizottságok az ipar és kereskedelem ellen tartanak razziákat. Voltak azután a háboruban géprepülések, amelyeknek célja az ellenség meglepése, rajtaütéses megzavarása, kémlelése volt. Ma is vannak a mi számunkra motornélküli repülések egész bizottságokban, de ezek nem az ellenséget támadják, hanem a mi sorainkban pusztitanak, a saját erőt gyengitik. Müködésüket a társadalom és a szegényebb középosztály védelmével indokolják, de elfelejtik, hogy mi a kényszeráru kiszolgálásban sokat adunk a középosztálynak ráfizetéssel és segitség helyett minket is a nyomor felé taszitanak. Hivatalosan azt állitják, hogy menjünk az irányárak felé, de elhallgatják, hogy ma csak egy irányár lehetséges: a buza irányára, amely ma már 500-szoros! Az állam a maga gazdálkodásában pld. a pincemesteri tanfolyam néhai 1 koronás borárait 500—600-szorossá változtatta.

Az adójavaslatok nagyarányu jövedelmek szerzésére irányulnak és üldözik a lappangó tartalékokat, ami nem egyezik az uzsorabiráskodás tendenciájával.

Csináltak egy rossz uzsoratörvényt, amely nem világos és nem képes elhatárolni a méltányos haszon megállapitását. Ennek oka pedig az, hogy a pénz, mint értékmérő, ma nem jó. Vagy uj törvényre van szükség, vagy pedig az 1884. évi régi pénzuzsoratörvény alkalmazására, amely ráhuzható az áruuzsorára is, amikor a sok anomália elkerülhető volna.

A feljelentések egész özöne hull reánk, amelyek jó része inkább a megzsarolásunkra irányul, amely ellen kell valami védelemről gondoskodni. A kormány figyelmen kivül hagyja a legszemérmetlenebb uzsorát, a pénz árusitását, amellyel pedig a jegybank valutaüzletein keresztül maga az állam is foglalkozik. A bankok vonakodnak a hiteligények kielégitésétől, — pedig maguk is a jegybanktól hiteleznek — és ha adnak pénzt, annak 25% kamat az ára. A bankuzsorát csak ugy lehet megszüntetni, ha a jegybank közvetlenül hitelez az iparosnak, kereskedőnek.

Szomoru látvány ma a vendéglősipar helyzete, amelyben az általános nehézségeket igazságtalanul sulyos, drákói börtönbüntetések fokozzák, amelyek annyira napirenden vannak, hogy szónok sajnálja, miért nem kérhette meg Bokros Károly nyugdijintézeti elnököt, változtatná át a nyugdijintézet cimét rabsegélyző egyesületté.

Sári Sándor szerint a minisztériumokat kell megfelelő törvények előkészitésére felkérni.

László József (Győr) a fényüzési adóval

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütőmányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

sujtott bor értékhatárának 150 K-ra való felemelését kéri és a győri kartársak azon inditványát tolmácsolja, kérné az Országos Szövetség a fényüzési adóköteles bornak a kis- és középüzemekben való eladásánál a forgalmi adó átalányozását és általában a tételes bevezetés mellőzését, a korcsmai ipar képesitését, a korcsmai hitelről szóló törvény megváltoztatását.

Gross Ödön és Nóvé Sándor hozzászólása után dr. Kritsfalussy ipariskolai szaktanár ismerteti a szövetségi élet egyes mozgalmait, beszámol a szervezeti müködés eredményéről és a szórványos gáncsoskodásról, előadását a közgyülés jegyzőkönyvileg köszöni meg.

Sántha Lajos (Nagykőrös) inditványozza, hogy az italmérési jognak megvonása érdekében küldöttségileg kérelmezzen a Szövetség.

Asztalos Lajos (Budafok) a butéliások korlátozásának szükségét ismerteti.

Az inditványok kiadatnak az elnökségnek és Keszey Vince elnök köszönetet mond az előadóknak, a hatóság képviselőinek, sajtónak és kéri az ipar jóindulatu támogatását. Megigéri az elnökség fokozott munkálkodását és az egységes tömörülésben rejlő erő szükségességét hangoztatván, a közgyülést bezárja.

*

A jövő évi közgyülés idejének és helyének megmegtartásáról az elnökség később fog határozni.

Pasteurit Társaság (Budapest, Felső erdősor 48. Telefon 166—24.) pincegazdasági cikkei lehetővé teszik, hogy a magyar bort ne feldolgozatlanul vigyék külföldre, hanem mint kész terméket. Borkezelő és deritő anyagok, szürők, Lupa-védjegyü tömlők, kézi és erőhajtásu szivattyuk, palackmosó-, dugaszoló-, szeszégető- és finomitógépek, kupak és bádogáruk, kádárszerszámok, valamint a cég „Pasteurit" borasbest, hazai gyártmányai állandóan raktáron. A hazai ipart szolgálja a cég azáltal, hogy ellátja a Holly Ede és Társa vegyi és kénlemezgyár győri vezérképviseletét, melynek gyártmányai a kénpor, rézkénpor, mindenfajta kénlemez s a gazdaközönség által ismeretes asbest kénlemez, mely gyártmányok szavatolt tiszta arzénmentes sziciliai kénből készülnek és amelyek a közönség megtévesztését célzó és forgalomban lévő sulypattal és cementtel sulyosbitott kénlapgyártmányokat messze felülmulják minőség tekintetében.

A must- és bortermés bejelentése.

A bortermési adóról szóló 1918. évi I. t.-c. rendelései értelmében a bormust és a bor bortermelői adó alá esik.

Aki Budapesten bormustot vagy bort termel, köteles:

az I. kerületben termelt bormustot az I. ker. elüljáróságnál,

a II kerületben termelt bormustot a II. ker. előljáróságnál,

a III. kerületben termelt bormustot a III. ker. előljáróságnál,

a IV. és V. kerületben termelt bormustot az V. ker. előljáróságnál,

a VI. és VII. kerületben termelt bormustot a VI. ker. előljáróságnál,

a VIII. és IX. kerületben termelt bormustot a IX. ker. előljáróságnál,

a X. kerületben termelt bormustot a X. ker. előljáróságnál a fogyasztási adóellenőrnél a hivatalos órák alatt bejelenteni:

1. a szüretelés ideje alatt minden héten termelt és beraktározott mustot és bort az illető hét vasárnapjáig, az elszállitott vagy másnak átadott mustot és bort — ideértve a szüretelés helyéről valamely szomszédos községbe azonnal tengelyen elszállitani kivánt bormustot is — legalább 24 órával az elszállitás előtt;

2. a szüret után beraktározott, valamint elszállitott vagy másnak átadott mustot és bort legkésőbb 24 órával a beraktározás, elszállitás vagy átadás után;

3. azokat a későbbi birtok- és tulajdonváltozásokat (eladást, átengedést, feldolgozást, fogyasztási vagy egyéb fölhasználást), melyek az adó megállapitására vagy kivetésére befolyással vannak, a változás bekövetkezte után ugyancsak 24 óra alatt.

Aki az adóköteles bormustot vagy bort az adófizetés kötelezettsége alól akár bejelentésének elmulasztása, akár a szemle megtartása előtt való elszállitás, másnak átadás, a készlet eltitkolása stb. vagy bármely más módon szándékosan elvonja, kihágást követ el és a megröviditett vagy a megrövidités veszélyének kitett adó négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig, esetleg 1000 K-tól 10.000 K-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, amely behajthatatlanság esetén megfelelő szabadságvesztés büntetésre változtatható át.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
Gróf Somsich Tihamér Borgazdasági R.-T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. sz. / Telefon: 142-85

HAZAI LIKŐR-. RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R.-T. BUDAPEST, VI., FORGÁCH-U. 9/b
Gőzüzemű likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON: 15-30

Nyugdijintézeti közgyülés.

— Bokros Károly elnök ünneplése. —

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesülete f. hó 7-én tartotta XXV. évi rendes közgyülését jubileumi külsővel és ünneplő melegséggel.

Ma széles e hazában fanyar mosolyra huzódnak az ajkak a »nyugdij« szóra, mert a kereseten kivüli állapot inkább hasonlit az élve eltemettetéshez, mint a hosszu munka után megérdemelt nyugalomhoz.

Az államok, törvényhatóságok és hatalmas pénzintézeteinek nyugbérei legalább némi jelentőségü összeget nyujtanak a kiérdemülteknek a mögöttük álló hatalmas pénzkészletek fedezékéből, mig a jubiláló egyesület 25 évi munka, szorgalom és áldozatkészség nagy igyekezete mellett is szerény támogatás nyujthatásáig tudott eljutni.

Mindaz, amit az egyesület produkál, alapitása, létrejötte, fentartása Bokros Károly nevéhez füződik.

Aki tudja, hogy mi a gyümölcse az altruista munkának, az értékelni is képes 25 év fáradozását.

Hazánkban az adakozás nem valami erősen kulturált sport. Sok huzódozás, halasztgatás, passzivitás, kunyorálás, zaklatás, patópáloskodás kell egy jóléti intézmény fentartásában és sok szeretetet, időtöltést, türelmet, akaraterőt kiván a vezető állás betöltése attól, aki 25 évig ezt meg nem unta.

Nem kivánunk foglalkozni a közgyülés tárgysorozatszerü külsőségeivel, csak azt állapitjuk meg belőle, hogy az Egyesület fennáll, müködik, akcióképes és megalkotója 25 évi munka után is sok emberszeretettel, önzetlenül, fiatalos erővel áll ma is az élén.

Bokros Károly érdemei oly nagyok, hogy azok méltatására, meghálálására nem elegendő egy közgyülés, vagy ünnepi lakoma keretei.

Egész szivek teljes hálája zárja magába azt az embert, aki mások számára gyüjtögetett munkás életében és folytatja azt a derült lélek tiszta melegével, őszbeborult korában!

Legyen ez a munka örömmel telt boldogság Bokros Károly számára még további jubileumokig, mert megadatott számára a mai önzés korában is Istentől annak a szivbéli örömnek érzete, amely csak a derült lélek, becsületes világnézlet önzetlen munkája nyomán fakadhat.

Immár 4 évtizedes lapunk 25 éves példányaiban oly sokszor olvassuk Bokros Károly nevét, amikor az Egyesület létrehozásában osztozva fáradozott az előkészitésen nagynevü alapitónkkal, boldogult Ihász Györggyel együttesen.

A jubiláns élő tanuja annak a hatalmas akarásnak és munkának, amely az egyesületet létrehozta, mert az ő kitartásukon és munkájukon tört meg először a nemtörődömség.

Szerényen állottunk meg most a jubileum ünnepi aktusánál, hallgatván az élők örömkiáltásait és a magunk csendes jókivánataihoz — az utód jogán, a néhai munkatárs, Ihász György emlékének adózván, az ő elhunyt szellemét véljük látni körünkben s jubileumi üdvözletét tolmácsoljuk munkatársának.

A »Vendéglősök Lapja« épugy nem vágyik ünneplésre, mint maga a jubiláns, de ezuttal is csendesen odaáll az ünneplők sorába és Bokros Károlynak évtizedekre menő zajtalan munkájának folytathatására tartós örömet, testi és leiki épséget kiván!

Közgazdasági szemle.

Százezer mázsa hagymát visznek ki az országból. A földmivelésügyi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértően az Országos Közélelmezési Tanács véleményének előzetes meghallgatásával és javaslata alapján mintegy 100.000 métermázsa vereshagyma, továbbá fokhagyma kivitelét határozta el. A földmivelésügyi miniszter ezenkivül a mák kivitelét, amely eddig szabad volt, további intézkedésig külön engedélyhez köti. Ez a rendelkezés nem érinti a vámkülföldre leendő szállitás céljából már felvett mákküldeményeket.

A gáz és villany drágitása a világitási bizottság előtt. A főváros világitási bizottsága foglalkozott a gáz és villany egységárának ujabb megállapitásával s minden vita nélkül hozzájárult a tervezett áremelésekhez. Mindössze két felszólalás történt, azonban ezek is az emelés mellett foglaltak állást és védelmükbe vették a főváros árdrágitó üzemi politikáját. A köztisztviselői kedvezményeket enyhitette az elfogadott előadói javaslat, amennyiben eddig az 1500 köbméter, illetve hektowattóránál nagyobb fogyasztás esetén a köztisztviselők teljes árat tartoztak fizetni, mig most 1500-tól 2000 köbméterig 5 korona a gáz ára s csak 2000

DREHER-COGNAC Special ⁂ V.S.O. Cabinet
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

köbméteren felül fizetik a teljes árat. A villanykedvezmény 1500 hektowattóráig változatlan, azontul 3000-ig 60 fillér s csak 3000 köbméteren felül fizetik a köztisztviselők a teljes árat.

Az ipartestületek kongresszusa. Az Ipartestületek Országos Szövetsége Budapesten Pálffy Dániel elnöklésével kongresszust tartott, amely hellyel-közzel igen viharos lefolyású volt, különösen egy uj szövetség megalakulására vonatkozó javaslat beterjesztésekor, amely inditványt azonban elvetették. Vasárnap egyébként Valkó Lajos kereskedelmi miniszter üdvözölte a kisiparosságot és határozott igéretet tett, hogy az ipartörvényt revideálni fogja. Az iparosságnak a forgalmi és fényüzési adóval szemben emelt kifogásait és sérelmeit tárgyalták. Füredi Lajos határozati javaslatot terjesztett a kongresszus elé, hogy az egyes szakmákra vonatkozólag a tételes vezetés eltörlését kivánják, a végrehajtási utasitásnak egységes magyarázatát, a felderitési dijak eltörlését és az adóellenőrök máskép való dijazását kérik. A határozati javaslatot a kongresszus egyhanguan elfogadta. Bittner János, a kereskedelmi és iparkamara alelnöke, határozati javaslatot terjesztett be az Országos Központi Arvizsgáló Bizottságról és az áruuzsoráról. A határozati javaslat szerint ma könnyen sütik rá az árdrágitói cimet minden iparosra és kereskedőre és épen ezért kivánja a kongresszus, hogy mindig konkrét alapokon vizsgálják meg, hogy egyes iparosok követtek-e el tényleg árdrágitást. A határozati javaslathoz többen szólaltak fel, végül elfogadták. A tanoncoktatás idejének az iparosság érdekeivel való összhangbahozását Czérnay Imre ismertette, majd Kovács Lajos az iparosság és a munkásság közellátásáról beszélt. Határozati javaslatot fogadott el a kongresszus, amelyben kéri a kisipari üzemekben és a segéd nélkül dolgozó kisiparosoknak, dolgozó munkásoknak a közellátásban való részesitését. Az ülés utolsó pontja a munkaközvetités államositása volt.

Olcsó baromfiárak hire. A baromfiexport megindításáról már a mult héten megkezdődtek a tárgyalások. Az exportőrök a külföldre szállitott baromfimennyiség ötven százalékát hajlandók a főváros rendelkezésére bocsátani, még pedig ugy, hogy a város a sovány libáért, kacsáért és pulykáért nyolcvan koronát, a kövér libáért 135 koronát és a csirkéért 100 koronát fizet kilónkint a kereskedőknek. Ezt a feltételt azonban a kereskedők és az élelmisezrvállalatok egy része sokalta, mert arra hivatkozik, hogy ilyen terhek mellett lehetetlen Olaszországba élő baromfit szállitani s csak később, amikor a vágott baromfi ideje elérkezik, lehetne szó jövedelmező exportról. A tanácskozáson a főváros képviselői kérdést intéztek az élelmiszervállalatok és a kereskedők megjelent képviselőihez, mennyi olcsó baromfira számithat Budapest közönsége? Az a feleletet kapták, hogy minden a kiviteli feltételektől függ: az exportőrök előreláthatólag körülbelül kétmillió kiló baromfit tudnak kiszállitani, ugy hogy a főváros olcsó akciójára egymillió kiló baromfi állana rendelkezésre. A fővárost azért érdekli előre ez a szám, mert az olcsóbb baromfit jegyek ellenében szándékozik forgalomba hozni, tekintettel a multban történt sok visszaélésre. Bud János közélelmezési államtitkár bejelentette az ülésen, hogy az előterjesztett számitásokat és a leadás föltételeit tárgyalási alapul elfogadja, azonban az exportőrök ajánlatát még mindig kevésnek tartja. Az érdekeltség nem volt hajlandó számitásain változtatni, a megegyezés tehát nem sikerült. Végül ugy határoztak, hogy a baromfiexport feltételeiről a kormány fog véglegesen dönteni.

Gombaszüret. Az a régi ismert igazság, amely azt foglalja magában, hogy eső után nagymértékben nő a gomba, a mostani csapadékos idő alkalmával is beigazolást nyert, amiről a budapesti piacok tesznek bizonyságot. Két nap óta a kofák feltünő mennyiségben árulják a különféle gombákat, amelyeknek ára ily körülmények között leszállt.

Előfizetőinket

tisztelettel értesitjük, hogy a papir és a nyomdaárak horribilis emelkedésének kényszeritő hatása folytán lapunk előfizetési árát évi 600 koronára emeltük. Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy hátralékaikat a mellékelt csekklapon postafordultával beküldeni sziveskedjenek, nehogy lapunk szállitásában fennakadás álljon be.

A „Vendéglősök Lapja" kiadóhivatala
Budapest, IX., Tűzoltó-utca 15.

BORPALOTA R. T.

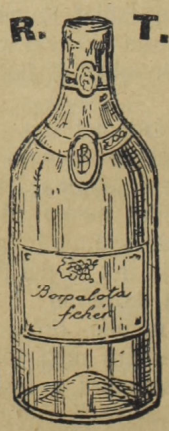

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON

KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

A fűszerkereskedők országos egyesületének elnöksége megállapitotta, hogy a szakma sérelmei orvosolatlanul fokozódnak tovább, a jogbizonytalanság nagyobb, mint valaha, miért is az elnökség sürgős beadványt intézett az árvizsgáló bizottság hétfői üléséhez, amelyben a mai tarthatatlan állapotok haladéktalán orvoslását kérte, mert különben elkerülhetetlen lesz az üzletek bezárása.

Árkalkuláció az utánpótlás alapján. Az árvizsgáló bizottság most nap-nap után a kereskedői érdekeltségekkel tárgyal csoportok szerint az egyes szakmák cikkeinek irányármegállapitása ügyében. Hir szerint az OKAB most már nem zárkózik el ridegen a kereskedők ama kivánságának teljesitése elől, hogy azok az árkalkulációnál az utánpótlási ár alapjára helyezkedjenek. Az OKAB elnöki tanácsa elnöki tanácsülést tart, amelyen kizárólag ezzel a kérdéssel foglalkozik és igyekszik a kereskedői és fogyasztói érdekeltségek kivánságait összeegyeztetni.

Leszállitották a tejeskávé árát. Az Árvizsgáló Bizottság ujabban az ásványolaj-termékeknek, benzinnek, cipőkrémnek, vendéglői ételeknek, kávéházi cikkeknek irányárait közli a hivatalos lap. Most a füszernagykereskedőkkel és a konzervgyárosokkal tanácskoznak ujabb irányárak meghatározásáról. A budapesti kávésok ipartestületének közgyülésén heves felszólalásokban tárgyalta az uzsorabirróság által hozott itéleteket. Reiner Mór, a kávésok elnöke, állandóan figyelmeztette a jelenlevőket, hogy ne ragadtassák el magukat. Végre is azt javasolta, hogy a kávé árát szállitsák le a megállapitott 28 koronára, mert ezt a kérdést néhány nap alatt tisztázni fogják. Az elnök javaslatát elfogadták. Az utóbbi időben a tojás ára hallatlan módon felszökött, alig két-három nappal ezelőtt csak 15 korona volt, mig most 24 korona darabonkint. A szakértők a nagy tojásexportot okolják a drágulásért. A közélelmezési minisztérium legközelebb már felemeli a tojásexport által leadandó tojásmennyiséget és az igy nyert többlettel akarja enyhiteni a teljesen megokolatlan tojásdrágaságot. Az uzsorabirróság dr. Both Péter elnöklésével a minap Billitz Pált, a Népszinház-buffet tulajdonosát, különböző élelmicikkek árdrágitásáért öt hónapi fogházra, 30.000 korona pénzbüntetésre, politikai jogainak két évre való felfüggesztésére itélte. Azonkivül iparengedélyét megvonta és Budapesten való tartózkodási engedélyét öt évre szintén megvonta.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Szeptember 22-én Pósch Mihály vendéglőjében, VII., Dohány-utca 20. Október 6-án Wágner Jenő vendéglőjében, VIII., József-körut 56., 20-án Lőrinczy János vendéglőjében, VI., Teréz-körut 43. November 3-án Rettinger Márton vendéglőjében, I., Horthy Miklós-ut 14, 17-én Verbőczy Lajos vendéglőjében, IV., Városház-utca 3.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: Szeptember 20-án Bischoff Ignác vendéglőjében, IX., Remete-utca 22; 27-én Biró Dénes vendéglőjében, IV., Vámház-körut 16. Október 4-én Rettinger Márton vendéglőjében, I., Fehérvári-ut 36., 11-én Nagy János vendéglőjében, VII., Dembinszky-utca 16, 18-án Fazekas Feren vendéglőjében, IX., Mester-utca 54, 25-én Tompa Lukácsné vendéglőjében, IX., Márton-utca 18. November 8-án Gregorics Simon vendéglőjében, VIII., Népszinház-u. 23.

Áruüzlet.

A lisztnemüek ára szintén az egész vonalon emelkedett, mert kiviteli célokra élénkebb a kereslet. Tőzsdei hirek szerint különösen osztrák részről keresik örleményeinket, de Csehország részéről is mutatkozik érdeklődés. A másodkézből származó helybeli áru jegyzései a következők: 0-ás 125—128, 2-es 121—123, 6-os 117—119 K. Korpa 4850 K állomásról.

Rizs készletei majdnem kifogytak a budapesti piacon. A legális kereskedelemben csak elvétve akadnak számottevő tételek, ellenben a zugkereskedelemben, a láncolás egész erővel rávetette magát erre a cikkre. A nagykereskedelmi forgalomban Burma II. ára 200 K, fényezett Burmáé 250 K körül van.

Baromfit nem mernek vásárolni a kereskedők, mert olyan árakon kell megfizetniök, amilyent a fogyasztók nem adnak meg. Addig, mig a vidéki eladónál az árat nem szabályozzák, a budapesti kereskedők nem adhatják olcsóbban az árut, inkább beszüntetik üzleteiket. Liba kilója 500—550 K, kacsa 450—500 K, pulyka 360 K, csirke 450 K, rántan ivaló csirke darabja 200—250 K.

Hal alig látható. Élő ponty kilója 450 K, 1 kg-on felül 550 K, balatoni süllő 420—500 K, harcsa 600 K, rák darabja 6—25 K.

Szeszben az eddigi árak változatlanul fennállanak, mert az uj árakat csak a jövő héten fogják megállapitani. A kereslet rendkivül élénk, azonban a szükségletnek csak kis részét szabaditották fel.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Hungária nagyszálloda Gyöngyös

Ujonnan épült 62 szoba, minden kényelemmel, központi fütés, étterem, kávéház.

Megnyilt augusztus hó végén!

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49-04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150-65.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

CSÁKY-FÉLE URADALMI
MUST—MOST
már kapható a Központi vásárcsarnok pincéjében

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

6293/1922. sz.

Hirdetmény.

Mezőberény község tulajdonát képező

Magyar Király szálloda, vendéglő és kávéház,

valamint a vasuti vendéglő

folyó évi szeptember hó 18. napján délelőtt 10 órakor a községháza tanácstermében irásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás és ezt követőleg tartandó nyilvános szóbeli árverés utján 1922 nov. 1-től 1927 dec. 31-ig terjedő időre

haszonbérbe fog adatni.

A részletes árverési feltételek a községi számügyi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mezőberény, 1922 augusztus 31.

Előljáróság.

Hirdetmény!

A magyaróvári Főhercegi Uradalomhoz tartozó alábbi korcsmahelyiségek 1923. január 1-től 1925. december 31-ig terjedő három évi időtartamra bérbe adatnak. Bérbe venni szándékozók ajánlataikat zárt boritékban 1922. szeptember 30-ig a Főhercegi Jószágigazgatóságnál Magyaróvárott beadhatják, ahol a bérleti feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatban feltüntetendő, hogy ezen feltételeknek az ajánlattevő magát aláveti s azokat elfogadja,

Bérbeadásra kerülnek:

Magyaróvár városban:

1. A Fő-utcában levő ugynevezett „Fekete Sas“ vendéglő és szálloda, kert nélkül.
2. Az „Utolsó Garashoz“ cimzett vendéglő.
3. A Fő-utcában levő 31. házszámu korcsmahelyiségek.
4. A Lajta melletti „Sörcsarnok“.

Moson községben:

1. A Királydombon levő „Sörcsarnok“ helyiségei, 260. és 261. sz.

Rajka községben:

1. A „Gross-Rappach-féle Kuria“ korcsma helyiségei egy kerttel. (Eddig Náder által bérelt.)
2. Ugyancsak a „Rappach-féle Kuria“ másik korcsma helyiségei egy kis kerttel. (Eddigi bérlő Seiler).

Magyaróvár, 1922. évi szeptember hó 1-én.

Főhercegi Jószágigazgató.

Pályázati hirdetmény.

A diósgyőri magy. kir. Vas- és acélgyár Pereczes bányatelepén lévő vendéglőnk részére 1922. november 1-től keresünk egy ügyes, megbizható és szakavatott szerződéses

vendéglő kezelőt.

Okmányokkal felszerelt irásbeli ajánlatokat csakis f. évi szeptember hó 15-ig fogad el alólirott fogyasztási szövetkezet igazgatósága, később beérkezett ajánlatokat figyelembe nem vehetünk.

Személyes bemutatkozás megkivántatik.

Diósgyőr-Vasgyár, 1922. aug. 18.

A diósgyőri magy. kir. vas- és acélgyár és kőszénbánya alkalmazottai fogyasztási szövetkezete.

Gessler Altvater Triple sec

Eifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest V. kerület Vilmos császár-út 48. sz (Bajnai-utca sarok.) Telefon száma 28—92

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Üveg, porcellán

kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók

Horvát József

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.

(a Ferenc József-híd közelében)

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON: J. 128—27.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.

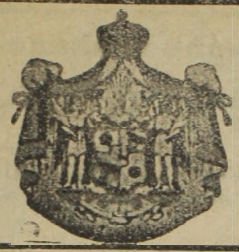

Schaumburg Lippe herceg

villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének

központi irodája:

Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, koronával hitelesitett

üveg- és porcellánedényeket

a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre

Hungária üveggyári raktár

IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Kolleda Ernő kádármester X., Kőbánya, Kápolna-u. 3.

Uj és használt hordók

: állandóan raktáron. :

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a

Holló Ételzsirt,

amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételzsirművek** Budapest, IX., Soroksári-út 130.

Kobé

IKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

Magyar Bortermelők

kiviteli pincészete r.-t.

V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.

Központi pince:

Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82

PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.

Csak elsőrendü urasági fajborok.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona. A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart:
grenadinok és batisztok
minden szinben és kimintázásban,
továbbá zefirek vásznak, kanavásznak,
kartonok stb.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

Készit és raktáron tart
mindennemü bor-, pálinka- és zsiroshordókat,
valamint mindenféle szesz- és ecetkádakat minden nagyságban
FETS GYULA KÁDÁRMESTER
Budapest, II. kerület Szegényház-utca 33. szám.
Javitások gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Hirmann Ferencz fémöntöde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138 03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők
Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST
IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33
TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cim: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor legegészségesebb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

JÉGSZEKRÉNYGYÁR BREITNER BERNÁT
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

XXXVIII. évfolyam. 19. szám. 1922 október 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 600·— K
Fél évre ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A sörárak felszabadulása.
— Ujabb áremelés. —

A hordójelzési dijszabás és a jég tájékoztató ára.

Az állam harca a drágaság ellen.

Az általános kereseti adó és a vendéglősipar.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarorzság feltámadásában!
Amen.

A sörárak felszabadulása.

— Ujabb áremelés. —

Őszi, hüvös reggel, október 1-én hozta a hivatalos lap az O. K. Á. B. elnökének 7.070/1922. számu rendeletét az alábbi szöveggel:

A sörnek a 6.140/1922. O. K. Á. B. számu rendelet (lásd a Budapesti Közlöny 1922. évi szeptember hó 3-án megjelent 202. számában) III. fejezetében a nyilvános étkezési üzemekre (vendéglő, kávéház, buffet stb.) megállapitott tájékoztató árát hatályon kivül helyezem és a sör árát szabaddá teszem.

A nyilvános étkezési üzemekben követelt sörárakat azonban ellenőriztetni fogom arra nézve, hogy azok az 1920:XV. törvénycikk 1. §-ának 2. pontjába nem ütköznek-e.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1922. szeptember hó 29. napján.

Dr. Biber Gyula s. k.
az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke.

A gyanutlan olvasó azt hinné, hogy a hivatalos engedékenység nyomán a sörárak, különösen a nyáridény elmultával, nem fognak majd versenyt futni a termelés egyéb magasugrás-mutatványaival; de ha látni fogja a 40—50%-os áremeléseket étlepjainkon, először nevetni fog, azután pedig káromkodik.

Nevetni fog azon, hogy már a nyáridőben is megbosszulta magát és feleannyi sört fogyasztott a »nagy« áremelés óta, hát még most! Ki fog adni egy korsó sörért 40—50 koronát hideg időben?

Káromkodni fog pedig azért, hogy a »gaz vendéglősök«, mihelyt a sörárakat feloldották, rögtön emelik az árakat és hangosan fog kiabálni az »Árvizsgáló« után és az áremelés egész ódiumát csak és egyedül a vendéglősökre háritja.

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

Ezt az áremelést pedig nem a vendéglősipar, hanem a sörkartell rendezte meg, talán nem is egész alaptalanul.

Senkisem foghatja ránk, hogy valaha is simogattuk volna a sörgyárak áremelési müveleteit és a kartellbasák egész veséjét lefényképeztük a nyilvánosság számára, ahányszor csak a laikus közvélemény részéről ellenünk elhangzott vádak tisztázásában arra kényszeritve voltunk. Számszerüen boncoltuk fel az aránytalan nagy haszon kalkulációját és eredménytelenül harcoltunk a kartell hatalma ellen, amely el tudta érni azt, hogy a saját számára felszabadittatta a sörárakat az en grossban és a mai napig gyeplőn tartotta a detail árakat a vendéglőkben.

Mi vagyunk azok a bizonyos »megfejelt pincérekből« lett vendéglősök, akik pirulva bár, de türni kényszerültünk ilyen igát is, mert a bankuralom sörgyárcsápjai sokkal erősebbeknek, sokkal hatalmasabbaknak bizonyultak a tőke erős lövészárkaiban, mint a mi egyenetlenkedő, Pató Pál táborunk, az ipari szabadság részvétlen nemtörődőmségében.

Nem szivesen tesszük ugyan, de a parancsoló igazság engedelmes kiszolgálása érdekében el kell ismernünk, hogy a sörgyárak jelenlegi áremelése már több indokban talál támaszt, mint a korábbi viszonylatok között.

A rendelet szabaddá tette tehát a sörárakat a nyilvános étkezőhelyiségekben is, nemcsak a sörgyárakban, mert ezek számára már régebben kiadta az ajándékot.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy ez a magas kegy hozzánk volt adresszálva, mert mi csak mostohagyermekek vagyunk már régóta. — Ugyanis a tájékoztató árak további fenntartása esetén a gyárak sem emelhették volna az árakat tovább és ha a gyárak nem emelhetnek, akkor nem vásárolhatnak sem szenet sem árpát, tehát a termelők sem emelhetik az árakat!

Derék fogyasztóm, ne szidjad a vendéglőst és vendéglősök, ne hálálkodjatok az O. K. A. B. ajándékáért!

Az ajándék apraja a mienk, nagyobbja a sörgyáraké és a java a magyar Shylock-részvénytársaságé, a nagybankoké, a gabonaüzéreké és a termelők kiváltságos fajtájáé leszen.

A sorrendi magyarázat pedig a következő: mivel drága a sör, azért drágul az árpa és mivel az árpa drágitotta a sört, ismét drágább lesz az árpa. Csak két dolog lesz olcsó, a pénz, meg a becsület.

Nem kell azonban azt hinnünk, hogy a sörgyárak fogcsikorgatva nézik az emelést, mert rá nem fizetnek, csupán azt érik el, hogy a megcsappant fogyasztás mellett is inkasszálni fogják a gazdasági évre, illetve kampányra korábban előirányzott pénzmennyiséget.

Maradék-Magyarország egész évi sörszükségletét egyetlen nagyobb gyár is elő tudná állitani, azért a profiton — a vidéki gyárak figyelmen kivül hagyása mellett is — öten osztoznak. A felesleges üzemterületeket tehát más ágazatok bevezetésével kellett pótolni és a verseny ugy elfajult a gyárak között, hogy a barátságot csak a kartellszerződés sulyos bánatpénz-kapcsai tartják fenn. Fuziók, kölcsönök, uj alapitások elég terhet varrtak a hazai söripar nyakába és nekik is van elég bajuk.

Ha pedig ezek tetejébe vesszük az állandósitott bérmozgalmat és a termelők folytonos áremeléseit, akkor ma, a 10.000 koronát már rég elhagyó buzaárak idején az emelést a sörgyárak számláján is természetesnek találjuk.

A pénz körül nagy a harc napjainkban; sok van belőle és még sincs hitel, mig a másik oldalon, a termelők kasztján állandósult a hausse.

Valamelyik lelketlen szamár megnyugodott hideg ostobasággal azon a megállapitáson, hogy a belföldi árak is a világparitás felé mozognak, ami azt jelenti, hogy egészen természetes dolog, ha mindenki folytonosan árdrágit.

A felemelt árakhoz több pénzre is van szükség és a pénz felhigitása elkerülhetetlen lesz. A másik oldalról pedig az hallik, hogy meg kell szoritani a hitelt és megdrágitani a pénzt, akkor olcsóbbodás fog elkövetkezni.

Az emberek nagy része pedig olvassa ezeket a hireket, de kapcsolni nem tudja és a teljes kaoszban kifejlődik a mindenki harca mindenki ellen.

Tán az lenne a legjobb megoldás, ha elégetnék a világ bankjegyeinek kilenctizedrészét!

A sörárak emelése —amely cirka 40%-nak felel meg — ujabb forgalomcsökkenést jelent számunkra; a felemelt árak haszonbeli pénzértéke értéktelenebb minőségben kerül majd hozzánk, de még aránylagosan kisebb mennyiségben is, mert a tél nem idénye a sörnek, hát még a drágább sörnek!

A haszonból nekünk jutó morzsák ellenében a miénk a drágitás vádja, az adótöbblet és a nyomán járó általános regieemelkedés.

A hivatalos rendelettel egyidőben jutott el hoz-

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

zánk a sörgyárak körlevele — ők mindig jól értesültek — amely számunkra a sör árát a következőkép szabja meg :

Budapest, 1922 szeptember 30.

T. Cim!

Az összes üzemanyagoknak, valamint a munkabéreknek ujabb nagymérvü emelkedése arra kényszeriti alulirt sörgyárakat, hogy f. évi október 2-tól kezdve a következő árakat léptessék életbe:

I. Hordósör:	Fuvar
8 fokos sör ára hl. ... ... K 4200	K 500
11 „ „ „ „ ... ... „ 5000	„ 524
14 „ „ „ „ ... ... „ 5800	„ 548

15 fokos és azon felüli sör ára aránylagosan alakul.

II. Palacksör:	
8 fokos sör ára 0·45 L. palackokban	K 32
11 „ „ „ „ „ „	„ 38
14 „ „ „ „ „ „	„ 44

A 0.33 l-es palackokba fejtett sör 5 koronával drágább.

Ezen árak helyt gyár, hordók, illetve láda és palack nélkül, mindennemü rabatt megszüntetésével és bármely cimü levonás nélkül értendők.

A fenti árakhoz a Budapesten való házhoz szállításnál, a vidékre vasuton feladásra kerülő darabáru, valamint hajószállitmányoknál hl-ként, illetve 100 palackonként 360 kor. szállitási dij járul.

A forgalmi adó (fényüzési adó) fenti árakban nem foglaltatik benn és a vevőt terheli.

Teljes tisztelettel

aláirva az 5 kőbányai sörfőzde.

Nagyon le lennénk kötelezve az O. K. A. B. elnökének, ha a rendelet második bekezdésében foglalt fenyegetés mellé kinyomatta volna ezt a körlevelet is és megigérné a sörgyáraknak, hogy ellenőrizteti az ő áraikat is.

Természetesenez az áremelés végigvonul a detailban is, a sör árát mi is fel fogjuk emelni.

A vendéglők árainak emelésénél nem állithatunk fel skálát minden üzemre nézve, azért azt tanácsoljuk, hogy legyenek kartársaink óvatosak. Az áremelés átháritásának mérve ugyanis csak A., B., C. csoportszerü osztályoztatásunk alapján eszközölhető; mindenki ismeri a saját üzemterheit és legyen arra elkészülve, hogy a teher nagyságát még álmából felkeltve is el tudja mondani.

Véleményünk szerint ugyanis, ha a gyárak emelése nem haladja tul a negyven százalékot, akkor még egy A. csoportbeli luxusüzlet sem emelhet ennél nagyobb kulcs szerint, hozzáadván a gyárnál és üzletében lerovandó kétszeri forgalmi-, illetőleg fényüzési adót. Valószinütlen ugyanis az, hogy a C. csoportu kis vendéglős azonos sörfajnál olyan egységárat kivánjon, mint a nagyüzem és tartunk attól, hogy ebből sok baj lesz az uzsorabiróság előtt.

Az az eset is előállhat, hogy a kisüzem, a korcsma vagy a büffé azonos sörfajta avagy kisebb sörfok mellett nagyobb forgalmat bonyolit le majd kisebb haszonnal, mint a nagyobb üzletek, de ebből csak a gyárnak lesz haszna.

A gyárak 40%-os emelésének átháritása nehézségekbe ütközik az A. csoport üzemeinél, amelyek az általános haszonszámitásnál 50%, illetve fényüzéssel 60% erejéig haladhatják meg a nyers beszerzési árat, mert tartani kell attól, hogy az »illetékes körök« (lásd árvizsgálók, uzsorabiró) előállhatnak azzal a váddal, hogy mig a termelő gyár 40%-ot emel, addig a detail 50% hasznot kalkulál és jön a becsukás — ahogy már az mi nálunk divatozik.

Kalkuláljon mindenki józan önmérséklettel, — ami nem is lesz nehéz, ha figyelembe vesszük, hogy kevesen fognak eladni télen 3 hl. sörnél többet — mutassuk meg, hogy nem vagyunk érdemetlenek arra, hogy az árak megszabásának szabadságában a sörgyárak nivójára »emelt« bennünket egy rendelet!

Felhivás.

Ezuton is értesitjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy az egyre növekvő drágaság kényszeritő hatása alatt 600 koronára emeltük lapunk előfizetési árát. Ez összegből is csak a legnagyobb áldozatok árán tudjuk előállitani a lapot. Midőn mélyen tisztelt előfizetőinket a megbizottunk által kiküldött pótnyugták kiegyenlitésére kérjük, reméljük, hogy a Vendéglősök Lapja olvasó tábora nem hagyja cserben független és szabad, mindenkor a kartársak érdekeiért harcoló lapját.

A VENDÉGLŐSÖK LAPJA kiadóhivatala.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós boraink is ajánljuk
Gróf Somsich Tihamér Borgazdasági R. T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktűzhelyek minden kiviteiben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kiviteiben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

A hordójelzési dijszabás és a jég tájékoztató ára.

A vonatkozó két rendeletet teljes szöveggel adjuk az alantiakban:

I.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 89.606/XIV. 1922. számu rendelete a hordójelzési dijszabás ujabb megállapitása tárgyában.

1. §. A mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről szóló 1907. évi V. t.-c. 42. szakasza és a törvény 24-ik és 25-ik szakaszában nyert külön felhatalmazásom alapján hivatali elődömnek 1920. évi október hó 18-án 41.886/XX. szám alatt a hordójelzési dijszabás tárgyában kiadott rendeletét 1922. évi október hó 8-ától kezdődő hatállyal az alábbiakban módositom, illetve egészitem ki:

2. §. Jelen rendelet életbeléptetésével hatályát veszti az 1920. évi október hó 18-án 41.886/XX. K. M. rendelet a nevezett rendelet második §-ának kivételével.

3. §. a) Minden a hordójelző hivatalokban jelzés céljából bemutatott és jelzési eljárás alá vett akár közönséges, akár söröshordókért a hordó ürtartalmának megfelelően literenként 30 fillér hordójelzési dijat kell fizetni.

b) A 100 liternél kisebb hordók jelzési dija 30 korona.

c) Az 1 liternél kisebb maradék e dijszabás szempontjából egész liternek tekintendő.

4. §. 1. A székhelyen, azonban a hordójelző hivatalon kivül teljesitett jelzések alkalmából, amennyiben a jelzés a hordójelző hivataltól két kilométert meghaladó távolságban történt, a szabályszerü jelzési dijon felül felszámitható:

A) napidij cimén félnapra 50 korona, egész napra 100 korona, Budapest székesfőváros területén félnapra 100 K, egész napra 200 K;

B) a netán szükséges fuvar- vagy viteldij;

C) amennyiben a fél segédmunkásról nem gondoskodik, e cimen félnapra 75 K, egész napra 150 K.

2. A székhelyen kivül teljesitett hordójelzés esetében a szabályszerü jelzési dijakon felül felszámitható:

A) Napidij cimén félnapra 160 K, egész napra 320 K.

B) A hordójelzőnek fuvardij és vasuton vagy hajón felmerülő szállitási készkiadásai.

C) Amennyiben a fél segédmunkásról nem gondoskodik, a segédmunkás részére félnapra 75 K, egész napra 150 K és ezen kivül a segédmunkás vasuton vagy hajón felmerülő szállitási költségei.

3. Ugy az első, mint a második alatti esetben köteles a fél a hordójelzéshez szükséges eszközöknek a hivatalos helyiségből, illetve a hozzá legközelebb eső vasuti vagy hajóállomásról a helyszinére való szállitásáról természetben adott fuvar utján gondoskodni. A székhelyen kivül teljesitett helyszini jelzéseknél a fél köteles ezenkivül a jelzőeszközöknek a hordójelző hivatalból a vasuti vagy hajóállomásra való és a vasuton vagy hajón történt szállitás költségeit is megtéríteni.

A hordójelző, illetve a segédmunkás az 1. és 2. pontokban B) és C) alatt emlitett fuvar-, illetve viteldijakat csak abban az esetben számithatja fel, ha az eszközök szállitására a fél által természetben adott fuvart saját személyére nézve igénybe nem veheti.

4. Ha a hivatali helyiségen kivül több fél részére ugyanazon alkalommal történik a helyszini hordójelzés, ily esetben a fenti 1. és 2. pontokban A—C) alatt emlitett költségek az illető felekre az általuk fizetendő jelzési dijak arányában rovandók ki.

5. A hordójelzést igénybevevő napok a kiszállás alkalmával az elutazás időpontjától kezdődőleg 24 órával számitandók. Az igy megállapitott egész napokon tul fennmaradó és 12 órát meg nem haladó idő félnapnak számitandó. Ha a munka és utazás 12 órán belül elvégeztetik, a hordójelzőnek félnapi dij jár.

5. §. a) A 3. §-ban meghatározott hordójelződijtételektől eltérő dijtételeket az alább meghatározott kivételes eseteken kivül egyetlen hordójelzőhivatal vagy kirendeltség sem szedhet.

b) A hordójelzési dijak akkor is beszedendők, ha a hordókat a hordójelző közeg mint a közforgalom számára nem jelezhetőket visszautasitja. Ha a vizsgálat alkalmával a hordó előbb utasittatott volna vissza, mielőtt annak ürtartalma meghatároztatott, ugy ez esetben a jelzési dij a hordó hozzávetőleges ürtartalma alapján lesz kivetendő.

c) A hordóknak a feleknél a helyszinén végzett jelzése alkalmával a 3. §-ban felsorolt jelzési dijakból az illető fél részére 25% engedmény adandó.

d) Az állandó kirendeltségek a 3. §-ban felsorolt jelzési dijaknak csupán 50%-át szedhetik.

e) A hordójelző hivatal helyiségéből a jelzés befejezte után 24 óra alatt el nem szállitott hordókért raktárdij szedetik. A raktárdij mérvét azzal a korlátozással, hogy az egy napra nem lehet több, mint a jelzési dij, a helyi viszonyoknak megfelelően a hordójelző hivatalt fentartó hatóság állapitja meg. A raktárdijak jegyzéke minden hordójelző hivatalban kifüggesztendő.

6. §. Budapest székesfőváros területén a hivatalos helyiségen kivüli, tehát a helyszinén eszközölt hordójel-

URADALMI FAJBOROKAT
házhoz szállit a legolcsóbb napi áron, valamint közvetit SCHWARCZ BÉLA uradalmi fajborértékesitő, NAGYDOROG (Tolna-m.)

Püspöki urgadalmi
pincészet r.t. Vác
központi iroda: Budapest V.
Zrínyi-u. 7.

zés egy munkanapra meghatározott legkisebb összege 3000 korona.

Amennyiben a helyszini jelzést kérő fél a kiszálló hordójelző rendelkezésére nem bocsátana annyi összürtartalmu hordót (tehát legalább 1000 liter), amennyi a 3. §-ban meghatározott dijszabás szerint 3000 korona jelzési dijnak megfelelne, ebben az esetben a 3. §. szerint közölt dijösszeg 3000 koronára egészitendő ki. Az igy kivetett dijösszeg a jelzési dijakon fennálló rendelkezések szerint, de külön kimutatásban számolandó el.

Amennyiben az egyfolytában végzett kiszállások alkalmával történt hordójelzési eljárásnál a bemutatott hordók egy napra számitott átlaga egy és ugyanazon félnél a 10.000 litert, illetve a 3000 korona jelzési dijat eléri, a fenti jelzési dijtöbblet fizetésére vonatkozó rendelkezés nem alkalmazandó.

Nem alkalmazandó ez a rendelkezés akkor sem, ha az egyfolytában végzendő helyszini jelzésnél a kiszállás utolsó napján a fent megállapitott 10.000 liter összürtartalomnál kevesebb összürtartalmu hordó kerül bemutatásra.

Nem alkalmazandó ez a rendelkezés végül abban az esetben sem, ha a helyszini hordójelzés iránt ugyanazon községben lakó több fél a hordójelző hivatalhoz együttesen folyamodik s az általuk bemutatott hordók összürtartalma a 10.000 litert eléri.

7. §. A hordójelző hivataloknál bejelentett, valamint a hordójelző hivatalokhoz már bemutatott oly hordókra, amelyek megvizsgálása, illetve jelzése a jelen rendelet életbeléptéig nem nyert befejezést, az ezen rendeletben megállapitott dijtételek alkalmazandók. Ezeknek a hordóknak a jelzéseért a már eszközölt befizetések a jelen rendelet alapján történő dijkivetéseknél a fél javára beszámitandók.

Utánfizetés nem teljesitendő oly hordókra nézve, amelyek jelzése a jelen rendelet életbelépése előtt már megtörtént ugyan, de azok valamely adminisztrativ okból a feleknek még nem adattak ki.

Budapest, 1922. évi szeptember hó 29-én.

A miniszter helyett:
Wimmersperg s. k. államtitkár.

II.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökének 7.060/1922. O. K. Á. B. számu rendelete a jég tájékoztató árának ujból való megállapitása tárgyában.

A jég tájékoztató árának ujból való megállapitása tárgyában a 4.401/1921. M. E. számu rendelet 2. §-ának 1., 2. és 10. pontja alapján Budapest székesfőváros területére a következőket rendelem:

1. §. A jég tájékoztató ára a következő:

a) legalább egy métermázsa eladása esetében a termelő helyen való átvétel mellett q-ként 138 korona. Házhoz szállitva lerakással együtt q-ként 218 korona.

Egy métermázsánál kisebb mennyiség eladása esetében — házhoz szállitva, lerakással együtt, illetőleg a kocsiról eladva — 25 kg-os nagy tábla 56 K, $12^1/_2$ kg-os kis tábla 28 K, $6^1/_2$ kg-os kis féltábla 14 K.

Az a) és b) alatti árakba az általános forgalmi adó be van számitva.

2. §. A jégelárusitóhelyeken — ideértve a jeget eladás céljára szállitó kocsikat is — a jégnek az 1. §-ban megállapitott tájékoztató árát szembetünően elhelyezett táblán könnyen olvashatóan fel kell tüntetni.

Egy métermázsát kitevő vagy ennél nagyobb mennyiségü jég eladása esetében a mérlegelés kötelező.

3. §. A jéggyár vagy jégelárusitóhely (üzlet, kocsi stb.) személyzetének az a tagja, aki a jég tájékoztató árát feltüntető tábla megfelelő módon való alkalmazását vagy a jég mérlegelését a 2. §. ellenére elmulasztja vagy e kötelességeit bármi módon megsérti vagy kijátssza, az a 4.401/1921. M. E. számu rendelet 15. §-ában foglalt büntető rendelkezések alá esik, ehhez képest, amennyiben cselekménye sulyosabb büntető rendelkezésbe nem ütközik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágási eljárás a m. kir. államrendőrség hatáskörébe tartozik.

4. §. A tájékoztató áraknak az árdrágitó visszaélésekről szóló 1920. évi XV. törvénycikk 2. §-a szerint az a hatálya, hogy áruuzsora vétsége vagy büntette miatt (1920. évi XV.-ik törvénycikk 1. §. 2. pont) nem büntethető az, aki oly árt vagy egyéb ellenszolgáltatást követel, köt ki vagy fogad el, amely a tájékoztató árt nem haladja meg.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Ezzel a nappal ez a rendelet lép a Budapesti Közlöny 1922. évi julius hó 28-án megjelent 171. számában kihirdetett 4.930/1922. O. K. Á. B. számu rendelet még érvényben levő 2. és 3. §-a, valamint a Budapesti Közlöny 1922. évi szeptember hó 3. napján megjelent 6.140/1922. O. K. A. B. számu rendeletnek a jég tájékoztató áráról szóló VI. fejezete helyett érvénybe.

Budapest, 1922 szeptember hó 30-án.

Dr. Biber Gyula s. k.,
Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Az állam harca a drágaság ellen.

Tulságosan messze kellene menni az okok fejtegetésében, ha részletesen fel akarná valaki tárni az ipari, a gazdasági és társadalmi élet sebeit, amelyeket a »drágaság«, mint már megszemélyesitett csapás ütött.

Valamennyien szánunk napi életünkből a drágaság számára néhány órát, részint panasz, szidalom, fájdalom, tervek avagy vágyak alakjában, de nemcsak az egyes emberek, hanem az összlakosság sujtott része ugy felsir a nagy moloch gyomrának feneketlen mélységében, hogy már a törvényhozás is kénytelen elsősorban megoldandó feladatnak tekinteni a rém megfékezését.

Fájdalom, a mi országunk már nem a tettek, hanem a szóáradat hazája; jelentéktelen és sulytalan egyéniségek pártpolitikai, személyi és hatalmi kérdései kavarognak a politika felszinén és Dr: Senkhy, mint közéleti nagyság meg van arról győződve, hogy amikor ő lefoglalja a parlament két óráját a maga számára, akkor az egész világ az ő szavát hallgatja és aznap Lloyd George, mint lepipált favorit, szégyenletében nem mer kijönni a szobájából. Persze az ilyen könyörtelen naplopáshoz nem hallik fel a szegénység jajkiáltása.

Fenyegető hangok hallatszanak alulról; bérmozgalmak, csalások, csődök napi jelenség lettek és mindenki más táborban keresi az okokat.

A kereskedő szidja a bankot, az iparos a munkást, a középosztály az előbbieket és valamennyien az államot.

Zürich, termelés, deviza, sztrájk, uzsorabiróság, kivitel, panamák, becsületvásárlás — megannyi jelei egy modern Sodoma végső napjainak.

Nézzük őket sorjában!

A bankok 6%-os pénzt kapnak az államtól és 25%-ra hitelezik a kereskedőnek és iparosnak.

A kereskedőknél divat az áruhalmozás, elrejtés, adócsalás, 1000%-os kalkuláció.

Az iparos 2000 koronás bőrből 10,000 koronás cipőt csinál és devizaüzletről álmodik.

A munkás szemében a »ficcs és a lepedő« csak rongy, a tényleges nyomor bünözésre visz.

A hivatalnok éhezik, vagy vesztegetve van.

A siber börtönben vagy autóban ül.

A nők szilszkinben járnak, vagy sort állanak. A férfiak részegek, vagy káromkodnak.

És igy megy ez tovább . . .

Mindenki a drágaságot és ezért azt a bizonyos »másikat« okolja.

Index-számok, felsőbb matematika kell a piac árainak jellemzésére. A nyomor szótárai az utcára kerültek: zsidó, paraszt, niemand, siber . . .

A 12-ik óra lázában a kormány összetrombitálja a szakértőket és kezdetét veszi a konzilium.

Vajjon hol is kell megkezdeni az operációt?

Egyik felfogás azt vallja, hogy gazdasági politikánkat gyökerében kell megváltoztatnunk, meg kell szünnie annak az állapotnak, hogy a gazdasági élet minden szálát kezükben tartó bankok hatalmasabbak lehessenek az államnál, el kell már következnie a tizenkettedik órában annak, hogy a gazdasági élet egész irányitását az államhatalom vegye a kezébe, ugy, mint a háboru idején, amikor a pénzügyi egyensuly fenntartható volt minden nehézség ellenére, amikor a termelést és árucserét az állam szabályozta, amikor az árak szabályozását, a drágaság elleni küzdelmet a közigazgatás egész apparátusa tartotta a kezében.

A másik kivánalom hivei azt hangoztatják, hogy a kivitel nem az állam érdekét szolgálja, hogy a kivitelnek valutajavitó eszközként való felállitása hamis jelszó, hogy a kivitel kérdésében is következzék be olyan szabályozás, amely lehetetlenné teszi azt a félszeg helyzetet, hogy az árak állandóan emelkedjenek a kivitel következtében akkor, amikor ez állitólag — de a valóságban nem — valutát javit.

A kormány beavatkozása abban fog állitólag megnyilatkozni, hogy a közélelmezési miniszter tervezetet dolgozott ki a drágaság folyamatának megállitására, amelyben nagy szerepet játszik az állami beavatkozás kérdése és amely kapcsolatban áll a kivitel szabályozásával is.

A másik örvendetes jelenség, hogy a Jegyintézet ugy látszik, mégis csak megelégelte a »kommerciális«, lényegükben azonban bankérdekeket szolgáló hitelek folyósitását és ujabban a legnagyobb pénzintézetek váltóit is sorra visszautasitja, mindinkább arra törekedvén, hogy restringálja a hitelt és megszoritsa a váltók leszámitolását.

Ezzel kapcsolatban kell feljegyeznünk Teleszky Jánosnak, a Jegyintézet elnökének nyilatkozatát, amely arról szól, hogy a drága pénz és kevés pénz az egyetlen alkalmas eszköze a drágaság letörésének.

Remélhetőleg meg fog szünni végre a Jegyintézet bőkezü hitelezése a bankok számára, remélhetőleg meg fog szünni, hogy a bankdiktatura kacagva tömje tele a zsebeit az állam pénzével, amelyért valóban kacagtatóan csekély hatszázalékos kamatot fizet s valóban megdöbbentően ma-

»PASTEURIT« HOLLY EDE ÉS TSA
Pincegazdasági cikkek Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

gas uzsorakamatot szed azoktól, akik hozzája fordulni kénytelenek — kereskedelmi és termelési okokból.

Reméljük, a Jegyintézet uj pénzügyi politikának inaugurálása azzal a következménnyel fog járni, hogy a bankok, ha pénzre van szükségük, piacra lesznek kénytelenek dobni rejtett árukészleteiket és nem spekulálhatnak tovább a drágaság emelkedésére. Ezt azonban — és ezt ujra hangsulyozzuk — nem lehet másképpen elérni, csak azzal, ha a bankoktól sürgősen visszakövetelik azt a huszonötmilliárdot, melyet az eddigi pénzügyi politika — elég könnyelmüen — hitelezett nekik.

A korona stabilizálása most a legfőbb gondja a pénzügyi kormánynak és mi is valljuk azt az elvet, hogy jobb a 20 centimeos állandó korona, mint a 17—60 közt való ugrálás.

Az »indexbér« fogalma az a háboru utáni szörnyszülött, amely teljesen válságba és romlásba viszi az ipart és eredete a termelés és kivitel árdrágitásában keresendő.

Recseg, inog a magyar ipar és kereskedelem, alán nincs is segitség a pénzügyi müveletek terén, anem egy külpolitikai változástól kell várni a illanatot, amely az utódállamok, Trianon és Zürich az ölelését lefejti rólunk és utána a magyar pénz alódi értéke fog mutatkozni ugy kifelé, mint a elföldön.

Az általános kereseti adó és a vendéglősipar.

A már törvénnyé vált adóreform megszüntette z osztályozott kereseti adókat és az I., II., III., V. osztályu adóköteles jövedelmeket az 1922. évi XIII. t. c. alakjában az általános kereseti adót 923. évi január hó 1-ével hatályba is léptette.

Nagyobb vonatkozásban az adóreform lényege többjövedelem elérése és vele az adózás techikájának egyszerüsitése. A kereseti adó ezután a özséget illeti, mig az állam a jövedelemadó fenartása és kiépitése mellett szintén meg fogja taálni a maga adójövedelmét.

Az adóalany többet fog fizetni, mert az adólap is megnövekedik, de az adótétel nagysága kként fog kialakulni, hogy a kivetési eljárás ennyi adóalapot tud felkutatni.

Magyar betegség az adótól való irtózás, alaptitkolás, hamis vallomás beadása, éppen ezért agasak a birságok és büntetések és ezért olyan észletezett a vállomás mikénti benyujtásának megatározása.

Nem lehet már pld. a »foglalkozás« rovatba eleirni, hogy »magánzó«, és az évi jövedelem evallását ugy meghatározni, hogy »változó«. em segit a protekció és a barátság a bizottágoknál, a rosszul felöltözés és a zálogcédulák elmutatása.

A törvény részletes, számszerü, bizonyitott adatokat követel, ellenesetben olyan magas adóalapot állapit meg a kivetés becslés alapján, hogy a fél ezzel szemben kénytelen lesz a számszerü bizonyitással védekezni.

A törvényt nagy vonásokban, ahol az iparunkkal érintkezik, a következőkben ismertetjük:

Ált. kereseti adó alá tartozik:

1. Mindaz a jövedelem, ami az ipari, kereskedelmi üzletből, a szellemi és bármi más haszonhajtó foglalkozásból származik, feltéve, hogy ezt csak egyes egyén, vagy egyéni cég folytatja. (Társascég a magasabb társulati adót lesz köteles fizetni.)

2. A szolgálati és munkabérviszonyból származó jövedelem. A heti 1500 K-t meg nem haladó és a közönséges napszámos-kereset adómentes. (A tantiémek társulati adó alá nem esnek.)

3. A járadékok, továbbá az iparüzletek, gyógyszertárak, bányák és egyéb jogok használatáért járó bérek. (A házbér és földhaszonbér nem, mert ezek a ház-, illetve földadó alá esnek.)

4. Az egyes egyén által folytatott bányászatból eredő jövedelem.

Ha tüzvész, árviz, vagy más elemi csapás következtében a foglalkozás 30 napnál tovább szünetel, az adó törlésének van helye. (Ez eddig csak a földadónál volt meg.) Az erre irányuló kérvényt 30 nap alatt kell beadni a községi előljárósághoz, (a városi adóhivatalhoz a kerületi adószámviteli hivatalhoz).

Az adó alapja.

Az általános kereseti adó alapja az előző évben elért tiszta jövedelem; vagyis a nyers bevételnek az annak megszerzésére forditott költségek és kiadások levonása után mutatkozó maradványa.

Ha az adózó szabályszerü könyveket vezet és hitelesitett nyereség- és veszteségszámlát mutat be, az adót ennek alapján kell megállapitani.

Az adóköteles tiszta jövedelem kiszámitásánál a nyers bevételből a következő tételek vonandók le: az üzemkiadások, leltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt évi tartalékolások, a közvetlenül megelőző évben szenvedett veszteségek és behajthatatlan követelések, a tényleg fizetett kamarai illetékek és kárbiztositási dijak, közvetett és forgalmi adók, adósságok kamatai, az első adóévben az alapitási költségek (kivéve a felszerelését).

A szolgálati és munkabérviszony esetében az adó alapja minden állandó illetmény, amelyet az adózó a munkaadójától követelhet, amelynek kiszolgáltatása tehát nem függ a munkaadó bőkezüségétől. De nem jár adó azok után a járandóságok után, amelyek meghatározott szolgálati kiadással vannak egybekötve. Igy például a kereskedelmi utazó utazási illetménye után.

A megadóztatás helye.

Helyhez nem kötött foglalkozásnál a fél a lakóhelyén adózik. Helyhez kötött foglalkozásnál az üzlet helyén. Ha valaki egy községben több üzletet vagy foglalkozást

HAZAI LIKŐR-. RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R.-T. BUDAPEST, VI., FORGÁCH-U. 9/b
Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON: 15-30

folytat, mindegyik után külön kell kivetni az adóját. A fő- és a fiókvállalatok külön-külön adóznak abban a községben, amelyben egyik-másik van.

Épitési jövedelmek összes jövedelmük után a vállalat székhelyén adóznak.

A vásárokra járó iparosok és kereskedők, a vándoriparosok, a mutatványosok adóját az állandó lakóhelyükön kell kivetni.

Az adó mértéke.

Az önálló keresetből élők adójának kulcsa 5—10% aszerint, hogy az illető községnek mennyire van szüksége a község terheinek fedezésére. Az általános kereseti adót ugyanis az állam teljes összegében átengedte a községnek. Ennek ellenében e kereseti adó után semmiféle állami, községi vagy vármegyei pótadót se szabad kivetni, kivéve utadót.

A szolgálati és bérjárandóságok, továbbá a járadékok után $^1/_3$%-tól progressive $7^1/_2$%-ig emelkedő a kereseti adó kulcsa. Tehát egy átlagos gyári munkás a mai 100 K-ás órabérrel hetenként megkeresett 4800 K után hetenkint 80 K adót fog fizetni. 6000—7000 K heti kereset után 125 K, 9000—10.000 K heti kereset után 275 K adó fizetendő hetenkint. Minthogy a munkások ezt az adót a gyárosra, ezek pedig az iparcikkre fogják átháritani, s minthogy ez a processus a kereskedelmi alkalmazottaknál megismétlődik: ezen a réven körülbelül 5%-os ujabb drágulás fogja a fogyasztót sujtani.

Az állandó üzlethely nélkül müködő házalók 2—3000 K évi átalányt fizetnek, ezenfelül minden segéd vagy ló után 500—500 K-át.

Külföldiek, ha mint utazók folytatnak üzletet, 5000 K évi kereseti adót kell fizetniök.

Az adó kivetése.

Minden adózó köteles minden év február havában a községi elöljáróságnál (a városi adóhivatalnál, kerületi adószámviteli hivatalnál) vallomást benyujtani a megelőző évi jövedelméről. Kivéve a szolgálati alkalmazottak, mert ezek adóját a munkaadó már évközben hetenkint (havonkint, negyedévenkint) köteles levonni és beszolgáltatni. Akik szabályszerü üzleti könyveket vezetnek, a veszteség- és nyereségszámlát is — esetleg zárt boritékban — bemutathatják; de ekkor még nem kötelesek.

A bevallásban fel kell sorolni nem csupán a tiszta nyereséget, hanem a nyers jövedelmet és a kiadásokat is, továbbá az üzleti álló és forgó tőkéket, az alkalmazottak számát és járandóságait, a lakás- és üzlethelyiség bérét, mészárosoknál a levágott állatok számát, bérkocsisoknál a lovak számát.

Aki a bevallást februárban önként nem adja be, az adónak 25%-át, ha pedig hozzá intézett felhivásnak sem felel meg, 50%-át fizeti birság fejében.

Az adóalap megállapitása.

Az adóalapot (vagyis a tiszta jövedelem mennyiségét) vidéken a pénzügyigazgatóság, Budapesten az adófelügyelő állapitja meg. E határozat ellen az adózó ekkor még nem felebbezhet, hanem csak a község. Az adózó csak később, midőn a község magát az adó összegét kivetette és erről fizetési meghagyást kézbesitett, felebbezhet 30 nap alatt a felszólamlási bizottsághoz.

A pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) az adózót beidézheti, kihallgathatja, tanukat, szakértőket vehet igénybe, hiteles nyereség- és veszteségszámlát kivánhat be, könyvvizsgálatot rendelhet el, különösen megokolt esetben az üzleti könyveket a könyvvizsgálatig lefoglalhatja.

Az adó befizetése.

Önálló keresetüzők ugy fizetik, mint általában a többi közadókat, vagyis évnegyedenkint előre az évnegyed második hónapjának 15-ikéig.

A szolgálati és munkabérviszonyból származó jövedelem után az adót a hatóság nem veti ki, hanem a munkaadó köteles az illetmény kifizetésekor levonni és a következő hónap 15-ikéig beszolgáltatni a munkaadó üzletének helye szerint illetékes községi, vagy városi pénztárba. (A törvényjavaslat az egyes munkások különböző lakóhelyeire való beszolgáltatását kivánta, de a nemzetgyülés ettől a terhes ide-oda küldözgetéstől felmentette a munkaadókat.)

A munkaadó köteles a levont adóról két példányban illetményjegyzéket készitenì, ennek egyik példányát az adó befizetésekor beszolgáltatni, a másodikat két évig megőrizni és az ellenőröknek felmutatni. Késedelmes befizetés esetében minden megkezdett hónap után 5% birságot fizet a munkaadó.

A levont és beszállitott adó helyessége és jogossága ellen ugy a munkaadó, mint az alkalmazott a következő hónap 15-ike után 30 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz felebbezhetnek.

Kisebb iparosok, kereskedők, mezőgazdák alkalmazottainak kereseti adóját átalányösszegben fogják megállapitani.

A pénzügyminiszter elrendelheti az adónak bélyegben való lerovását.

Tehát adózunk mi is, meg az alkalmazottaink is.

A törvény teljes világosan és félre nem magyarázhatóan meghatározza, hogy mi az adóköteles jövedelem, mi a nyers bevétel, melyek a levonásba hozható tételek és mi az adókulcs.

Ezt nem elég csak ugy elolvasni, hanem meg kell t a n u l n i !

Alkalmazottaink egy része is adózni fog, az adót a munkaadó tartozik levonni és beszolgáltatni.

A vallomásnak számszerünek és könyvelésszerüen vezetett adatokon alapulónak, bizonyithatónak kell lennie, ha hitelre akar találni.

Mivel a törvény már január 1-én életbe is fog lépni, felhivjuk Kartársaink figyelmét arra, hogy

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

ne csak a »Losung«-gal törődjenek, hanem vezessenek könyveket; a kiadásokat számláztassák, vezessenek pénztárnaplót, a számlákat, nyugtákat őrizzék meg és tartsanak a feljegyzéseik közt teljes és szigoru irodai rendet, mert a halasztgatás és lustaság keserüen meg fogja magát bosszulni, de a hiba nem is lesz reparálható.

Ha valakinek eddig még nem volnának rendben a számadásai, a mulasztásokat pótolja késedelem nélkül, mert különben nem fog tudni olyan vallomást benyujtani, amelynek elfogadására számithatna.

Ha bekérik a sörkönyvét, a bornyilvántartását, ismerik a szeszfogyasztását, üzletbérét, személyzete létszámát, akkor olyan becslést olvasnak a fejére, hogy belesántul és mivel a bevételét a kivetés állapitja meg, számlák nélkül a kiadását nem tudja bizonyitani, aminek a vége az lesz, hogy rajta fog maradni az előadó által becsült adóalap!

Tartsa minden magyar ember becsületbeli kötelességének az őt megillető közterhek viselését, mert ez is szilárditja az állam gazdasági alapját. Egy intelligens iparos müveltségét nem haladja tul az a törvényes kivánalom, hogy üzlete bevételeiről, kiadásairól könyvet vezessen, számláit megőrizze és az adatok összeállitásával elfogadható vallomást adjon, mert a törvény rövid, világos és könnyen megérthető.

Ha pedig valamelyik Kartársunknak eddig nem volna rendben a könyvvezetése, feljegyzéseinek lerakása, nyilvántartása, forduljon hozzánk; szerkesztőségünk szivesen nyujt alapos és szakszerü utmutatást, felvilágositást és kivánatra hozzáértő szakmunkaerőt.

A saját érdekek megóvása ennyi fáradtságot megérdemel!

BORPALOTA R. T.

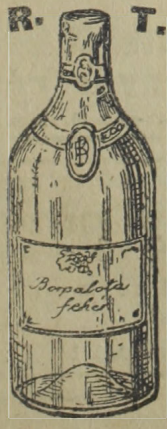

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII KENYÉRMEZŐ-UTCA 6
TELEFON

Közgazdasági szemle.

A kormány huszas árfolyamon stabilizálni akarja a koronát. Az utóbbi napokban a drágaság kérdése az illetékes köröket ismételten arra késztette, hogy fokozott mértékben keressék a drágaság növekvésének megállitó eszközeit. Ebbe a koncepcióba kapcsolódik bele a pénzügyminisztérium munkaterve is, melynek első állomása, az adójavaslatok törvénybe iktatása csak később érezteti hatását. Szükségesnek tartotta tehát a pénzügyminiszter, hogy a maga hatáskörében más oldalról is hozzányuljon ehhez a kérdéshez s az erre irányuló törekvés leginkább a korona árfolyamának stabilizációjában nyilvánul meg. A pénzügyminiszter a korona stabilizációját a bankjegyek itthoni elkészitésével s később a jegybank felállitásával is szolgálni akarja. Ezzel és az ezekkel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott a parlamentnek a jegykibocsátást ellenőrző bizottsága, melyen Kállay Tibor pénzügyminiszter és Popovics Sándor, a jegyintézet elnöke ismertették a bankjegykibocsátásnak jelenlegi helyzetét. Részletesen feltárták azokat az okokat, amelyek a kormányt arra késztetik, hogy a bankjegyek zürichi előállitását fokozatosan megszüntesse. A pénzügyminiszter rámutatott arra az európai jelenségü valutabetegségre, amely a korona árfolyamára sokszor teljesen indokolatlanul gyakorolt értékcsökkentő hatást. Kijelentette a pénzügyminiszter, hogy a mai viszonyok között hosszabb ideig nem remélhető, hogy a korona tartósan magasabb kurzust érjen el, de egyben megállapitotta azt is, hogy lejebb sem igen fog szállani. Ezen a ponton tehát, amelyen a korona jelenleg ingadozik, stabilizálni lehet és kell a koronát. A pénzügyminiszter a korona körülbelül 20-as árfolyamon való stabilizálásától azt reméli, hogy a drágaság folyamatára mérséklő hatást fog gyakorolni.

A Pannonia Sörfőző R.-T. Pécsett közli, hogy alaptőkéjét 26 millió koronára emeli fel. Minden régi részvény után egy uj részvény vehető át 1000 koronáért a Hazai Bank r.-t.-nál október 4-től 11-ig. A jelenleg magánforgalom tárgyát képező részvények legközelebb a tőzsdén hivatalosan is jegyeztetni fognak.

A Gschwindt-féle r.-t. közli, hogy felemeli alaptőkéjét 6,000.000 koronával. A kibocsátásra kerülő összes uj részvények a részvényeseknek ajánltatnak fel 2:1 arányban, részvényenkint 4300 korona áron. Az elővételi jog a társaság központi irodájában (IX., Ipar-u. 15) október 14-ig bezárólag gyakorolható.

A Concordia gőzmalom r.-t. közli, hogy rendkivüli közgyülésén alaptőkéjének felemelését határozta el és felhivja részvényeseit, hogy 60.000 darab uj kibocsátásu részvényre elővételi jogukat, mely darabonkint egy uj részvény átvételére jogosit, 1100 korona lefizetése ellenében f. év október 5-től 17-ig a Hazai bank r.-t.-nál Budapest, V., Harmincad-utca 6, vagy Deutsch Ig. és fia cégnél V., Nádor-utca 3, gyakorolják.

Cassandra likőr Cocktail Bowle
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. szám.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Halálozások. Michalicsek Frigyes vendéglőskartársunk szeptember hó 3-án, délután 3 órakor váratlanul elhalálozott. Temetése az elhunytnak szeptember hó 5-én volt a kerepesi-uti temető halottas házából a róm. kath. egyház szertartása szerint a legnagyobb részvét mellett. — Weisz József vendéglős, ipartestületi tag, szeptember 6-án, délután 3 órakor csendesen elhunyt. Temetése az elhunytnak szeptember 8-án, délután 3 órakor volt a farkasréti temető halottas házából kartársainak és jó ismerőseinek legnagyobb részvéte mellett. — Borzay Miklós vendéglős, ipartestületi tag elhalálozott.

Bokros-alapitvány. A nyugdijegyesület és annak érdemes elnöke, Bokros Károlynak 25 éves jubiláris ünnepén, emléket óhajtván állitani az érdemekben gazdag Bokros Károly elnöknek, »Bokros-alap«-ot létesitettek. Nagyobb adománnyal járultak az alapitványhoz a Magyar Serfőzők Egyesülete 50.000 K, Neiger Jakab 20.000, Glück Frigyes 10.000, Sabathieel Tivadar 10.000 koronával.

Iskolai értesités. A továbbképző tanfolyam előadásai megkezdődnek. Felhivjuk a beiratkozott hallgatókat, hogy 1922 október hó 2-án, délután négy órakor az Ipartestület helyiségében (IV., Kálvin-tér 2) megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Október 6-án Wágner Jenő vendéglőjében, VIII., József-körut 56, 20-án Lőrinczy János vendéglőjében, VI., Teréz-körut 43. November 3-án Rettinger Márton vendéglőjében, I., Horthy Miklós-ut 14, 17-én Verbőczy Lajos vendéglőjében, IV., Városház-utca 3.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: Október 11-én Nagy János vendéglőjében, VII., Dembinszky-utca 16, 18-án Fazekas Ferenc vendéglőjében, IX., Mester-utca 54, 25-én Tompa Lukácsné vendéglőjében, IX., Márton-u. 18. November 8-án Gregorics Simon vendéglőjében, VIII., Népszinház-u. 23.

Cukorjegy lesz. A főváros és a pénzügyminisztérium közös tanácskozáson megállapodtak abban, hogy októbertől kezdve cukorjegyeket adnak ki. Ezzel elejét akarják venni azoknak a visszaéléseknek, amelyeket tavaly a cukor szabaddátétele idején követtek el. Az uj cukor árát még nem sikerült megállapitani. A cukorrépatermelők 1200—1300 koronát kérnek a cukorrépa métermázsájáért.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország mennyország.

Áruüzlet.

A lisztnemüek piacán természetesen kellő mértékben kifejezésre jutott a buzaüzlet intenziv szilárdsága. A másodkézből származó helybeli áruból 0-ás lisztet ugyanis 145—148, a 2-est 138—139, a 6-ost pedig 131—133 K-án kötötték. A korpának 5150 K volt az ára. A lisztkereskedelmet élénkebben foglalkoztatta az a hir, hogy állitólag a 0-ás liszt kiviteli ilteékének felemelését tervezik. Érdeklődéssel is várják, hogy az a rendelkezés milyen hatással lesz az exportüzletre. Az érdeklődés annál is inkább megokolt, mert tőzsdei hirek szerint azokból a lisztkészletekből, amelyekkel a malmok rendelkeznek, a legtöbb olyan készlet, amelyet már a közelmultban értékesitettek.

Marhahus kilója 440—500 K, másodrendü 180—300 K.

Borju bőrben, fejjel és lábbal 400 K, kimérve a hus 350—400 K, a comb 500 K.

Sertéshus 360—400 K, szalonnás félsertés kilója 580 K, olvasztani való szalonna 800 K, háj 820—840 K, zsir 860 K. Malachus 280 K.

Baromfi. Hizott liba kilója 550—600 K, kacsa 500—550 K, pulyka 450 K, csirke darabja nagyság szerint 250—400 K.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Budapesti és környéki vendéglősök figyelmébe

Kirakat- és üvegcégtábláit

ne biztositsa

máskép, csak garantált természetbeni pótlással. Evközben nem kell a biztositott összegeket emelni a biztositottnak a kár megtérítéséhez nem kell hozzájárulni. Egyéb, u. m. tüzkár-, betörés-, baleset és életbiztositásokat a legelőnyösebben köt a MAGYAR ORSZ. BIZTOSITÓ INTÉZET RT Budapest, VI., Révay-u. 10. Saját ház. Telefon 118-44, 3 -55, 137-90

Boroshordók
Böhm Kálmán
hordógyár részv.-t.
Budapest, VI., Szabolcs-utca 19. szám. ~ Telefon: 148—12.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

DREHER-COGNAC
Special * V.S.O. Cabinet**
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

CSÁKY-FÉLE URADALMI
MUST—MOST
már kapható a Központi vásárcsarnok pincéjében

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Gessler Altvater Triple sec

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-út 48. sz (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, koronával hitelesitett
üveg- és porcellánedényeket
a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre
Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Kolleda Ernő kádármester X., Kőbánya, Kápolna-u. 3.
Uj és használt hordók
: állandóan raktáron. :

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételzsirt,
amely gazdaságos, olcsó és a disznózsirt teljesen pótolja. — Gyártja: Holló Ételzsirmüvek
Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hobé
Likörkülönlegességek

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4 Telefon: József 125—31.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart:
grenadinok és batisztok
minden szinben és kimintázásban,
továbbá zefirek vásznak, kanavásznak,
kartonok stb.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

Készit és raktáron tart
mindennemü bor-, pálinka- és zsiroshordókat,
valamint mindenféle szesz- és ecetkádakat minden nagyságban
FETS GYULA KÁDÁRMESTER
Budapest, II. kerület Szegényház-utca 33. szám.
Javitások gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlészeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likörgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88. Táv. cim: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

JÉGSZEKRÉNYGYÁR BREITNER BERNÁT
TELEFON: 122—01.
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 20. szám. 1922 október 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 600·— K
Fél évre ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapította IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A magyar bortermelés pénzügyi válsága.

Az alkalmazottak fizetésének ujabb emelése.

A kivitel és a drágaság.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

A magyar bortermelés pénzügyi válsága.

A vesztett háboru nyomán beállott szigoru entente-határzár közvetlenül a kommün bukása után nagyobb mértékben csupán a magyar bor exportja számára nyilt meg, amely kiviteli lehetőség folytán a borkereskedelem egyszerre brilliáns üzletágnak bizonyult.

Az árak hirtelen emelkedtek, sok bor került tárolásra a főváros régi és ujdonsült pincéiben; szövetkezetek, borpincék, pincemühelyekből előlépett borkereskedések, »saját termésü« borhandlék kulárkodtak, a bankok, tehetősebb magánosok rávetették magukat a borüzletre és a pénztelen gazdák, a kirabolt állampénztár, mohón nyultak a hatalmas cseh, osztrák, német, holland, svájci exportüzletek hasznai után.

Ezekre az időkre valóban ráillett az az állitás, hogy a konjunktura hasznát nem a termelő, hanem csak és kizárólag az exportőrök élvezték.

Az 1920—21. évek kitünő minőségü és elég jó termései tényleg hóditottak teret a külföldi borpiacokon és az olasz, spanyol, francia boroknak nagy és kellemetlen konkurrenseivé váltak. A minőségileg kitünő 1921. évi termés árubabocsátásánál a termelők már okultak az előző évi kapkodás okozta károkon és vagy nem, vagy csak drágán adták el boraikat; hordókat vettek, kezelték a borokat, tartogatták a még nagyobb haszon reményében.

Azonban a külföld és főleg az utódállamok megirigyelték a magyar termelők és kereskedők nyereségeit és abból vám cimén részesedni akartak. A hollandok csak erős borokat vettek és általában a gyengébb borokat nem vette senki, hanem a magas foktartalmu italból viz hozzáadásával töb-

A világhirü „KRISTÁLY-VIZ“ ismét mindenütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kutvállalatánál. Telefon: 43-90.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

bet gyártott, takarékoskodott a vámon, borunknak rossz hirét költötte.

A folyó év elején boraink főleg az olasz és spanyol borokban találtak erős versenytársakra és az export hirtelen megállott. Erre sok egyéb ok is volt, nevezetesen: a magas napi árak, drága vasuti fuvar, magas illeték, hatalmas kiviteli vám, a külföldi óriási vámok, amelyek a magyar bort a külföld számára olyan drágává tették, hogy az egyéb idegen borok vásárlása előnyösebb üzletté vált.

A csehek voltak a legelsők, akik a magyar bor literjére már egy évvel ezelőtt 4 cseh korona beviteli illetéket róttak és ugyan kik követték a példát? — a jó osztrák sógorok, akik a mi kenyerünk nélkül éhen halnának. A külföldi államok jól tudják, hogy borból van feleslegünk, amelynek idegen valutabeli ellenértéke valóban jótékony hatást gyakorolna a magyar korona felépülésében, de hatalmas vámtételekkel magas falat emeltek borkivitelünk elé és most termelőink, kereskedőink tanácstalanul szaladgálnak az idegen kelepcében.

Egyes satjótermékek még a bortermelés mai pénzügyi válságába is politikát, faji és felekezeti okokat visznek be, amely körülmény csak az amugy is tuléles ellentétek elmélyitésére vezet, másfelől pedig zavarja a tisztánlátást is.

A dolog ugy áll, hogy a kereskedőknél csupán a fővárosban mintegy 1 millió hektóliter 1—2 éves bor van tárolva és erre a készletre hatalmas adósságok fekszenek. A borpiac egész éven át gyenge volt, exportunk jelentéktelenné zsugorodott az 1920. évi kiviteli méretekhez képest, a pénzszüke miatt, de meg a magas árak következtében is a belföldi fogyasztás alászállott. Ehhez járul aztán, hogy az idei termés minőségét a tavalyival össze sem lehet hasonlitani, a vételárak sem alakultak még ki, kevés a pénz és igy a kereslet tartózkodó.

Hires bortermelő gazdáink bizony szomoruan járkálnak a hegyekben, a szüret esős, a szőlők sok helyen rothadásnak indultak, a borok éretlenek, savanykásak, vizenyősek, gyenge fokuak. Az eddig ismeretes mustárak mellett aligha van a termelésnek a borán haszna, mert a permetezés, a megmunkálás, a napszám csak ugy megeszi a pénzt a rossz terméstől függetlenül, mintha 13 fokos holdankénti 30 hektóliteres termés ütött volna be.

Ami vétel létrejött, ott alacsony árakkal találkozunk, amire van a kereskedelemnek pénze, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az állam a termelés fokozására 25 milliárd 6%-os kamatu pénzt bocsátott rendelkezésre.

Egyes aggressziv hangok elkeseredetten látják a 30—35 koronás mustüzleteket, sőt hirt adnak 16—20 koronás kereskedői ajánlatokról is és attól tartanak, hogy a nagypénzü érdekközösségek az olcsón összevásárolt árut később, a világparitásra való hivatkozással, a mai borkereskedelmi árakon messze tul lökik piacra. A hordó drágaságát is a kereskedelemre tolják, elfeledvén azt, hogy a dongaáru ma rettenetes drága és a kádársegéd heti keresete 10—12 ezer koronára rug. Elszomoritó dolog az, hogy a hordók ára ma a 40 koronát is meghaladja literenként.

A magunk részéről nem hisszük el egészen, hogy a bankok és bornagykereskedők nagyon szaladgálnak az idei borok után, mert azok gyenge minőségüek, de meg készletekkel régebbről is el vannak látva, arra elég költség és adósság kiegyenlitése vár, — amire pedig az exportlehetőség megnyilásáig remény nincsen. Az ujdonsült borkereskedők nagy része már kifulladt a nyáron és sietve tért át enyhébb klimáju ügyletekre s az idei bortermésnek a helyi, kimerült piacokra való felvezetésére legnagyobb részük nem is vállalkozik.

Amennyire a szüret eredményére nézve ma nyilatkozni lehet, bizony csak panaszra van okunk, mert a szüret a napmeleg hiánya és a sok eső miatt korai kényszerszüret volt az idén.

Dr. Drucker gazdasági főtanácsos, a Szőlőtermelők Egyesületének elnöke szerint még azok a termelők is, akik minőségre szoktak dolgozni, a folytonos esőzés és az ennek következtében beállott szőlőrothadás folytán kénytelenek voltak a szüréthez hozzálátni. Mennyiség tekintetében a gazdák várakozása nem marad alul a reményeknek, mert az idén is két és fél—hárommillió hektóliter borra lehet számitani. A minőség tekintetében azonban már alul maradtak a tavalyi eredményeknek, mert egész szeptemberben a szőlő kevés napot kapott. A hegyvidékeken azonban a rothadás nagyobb mértéket nem öltött és igy a későn érő fajták a hónap vége előtt nem kerülnek leszedésre.

A magyar borok kiviteli kilátásai az idén nem a legkedvezőbbek. Ausztria még mindig ragaszkodik az aranyvámhoz, amely lehetetlenné teszi, hogy egy liter bort is kivigyenek oda. A Csehszlovákiába való kivitel elsősorban attól függ, hogy a megszállott Felvidéken lévő bortermő vidékeken

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
Gróf Somsich Tihamér Borgazdasági R. T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

(Bereg-, Ung-, Pozsony- és Nyitramegye egy része) a szüret miképp sikerül. Egyelőre a Felvidékről nem érkeznek kedvező hirek az ottani szüreti kilátásokról. Ez idő szerint a kivitel Cseh-Szlovákia és Németország felé ugyszólván teljesen szünetel. Egyetlen felvevő piacunk jelenleg Svájc, ahová még mindig nagyobb tételek mennek ki a mult évi jóminőségü kommerszborokból. Svájcban 12—13 fokon aluli borokat nem lehet elhelyezni, ennél magasabb foku borok azonban korlátlanul elhelyezhetők, miután a magyar korona alacsony árfolyama következtében erősen versenyképesek vagyunk az olasz és spanyol borokkal szemben.

Ami az idei borárakat illeti, azok nagyon is alacsonyak és valószinüleg ilyenek is maradnak.

Sok helyen hordóhiány mutatkozik. A kereskedelem igen kis mértékben vásárolja a mustot, mert egyrészt kevés a pénz, másrészt nincs eladási kilátás. Ezért került a must meglehetős olcsó áron forgalomba. A mustárak általában 30—35 koronásak. Jobb ár később se várható, ennek oka éppen az, hogy hiányzik a kiviteli lehetőség.

A márka árzuhanásának nem sok hatása van a borkereskedelemre és a kivitelre, mert Németországban a borimport ugyis kontingentálva volt és az összes mennyiség, amit egy év alatt valamennyi bortermelő országból beengednek, oly kicsiny, hogy Magyarországra vajmi kevés esik belőle. Az idén, hacsak a márka nem stabilizálódik, valószinüleg elmarad az a kevés németországi export is, amely a legutóbbi években a kontingentálás ellenére meg volt.

A termelőket is a pénzszüke sanyargatja és nagyrészt ez az oka, hogy a gyenge kezek a mai drágaságban szinte hihetetlen áron adják el szüretjüket és ezek az árak — emlegetnek 16—18 koronás tételeket — idegesitik a hangulatot.

Jobb viszonyok között lévő termelők persze nem adják el az ujbort, hanem bepincézik, ha maradt a 2 évi bő termés idejéből hordókészletük, mert ilyen árakon eladni, egyenlő a ráfizetéssel.

Hazánk külkereskedelmi forgalmának jelentékeny aktiváját képezi a borexport, amelynek megindítása most elsőrangu szükségletet képez. A nyomoruságban is lelketlen és hencegő osztrákokat az élelmiszerkivitel teljes leállításával, a lisztünkre éhes cseheket pedig a borvám feloldása vagy mérséklése nélkül, a lisztexport megszoritásával kellene rákényszeriteni borkivitelünk akadályainak elháritására. Sajnálatos, hogy nem akad egy kereskedelmi Kemal Mustafa basa, aki az orrára ütne a velünk »barátságos« viszonyban élő zsebrák népségnek.

Állitólag szó van arról a pénzügyminisztériumban, hogy mérsékelni fogják a magas kiviteli illetéket, amivel az államkassza érdekében vigyázva kell bánni, mert a borkivitelen végre az államnak is kell valamit keresnie. Akadnak olyanok is, akik a borexportból befolyó valuták beszolgáltatási kötelezettségének telmentésétől várják a kivitel megélénkülését. Ez a két utóbbi felfogás csak a kereskedelmi saját zsebek érdekeinek visszhangja azok köréből, akik valuta nélkül még a lélegzési nehézségeket is az állam terhére irják. Magyar koronáért olcsón venni a belföldön és eladni valutáért a külföldre, valutamonopólium mellett a befolyó idegen pénzt zsebrevágni — jó kivánság!

A magyar bor értékesitése és az export megindulása elsősorban a magyar állam érdeke, — a többi csak ez után sorolható. Minden esetre szerencsétlen jelenség az, hogy stabil korona mellett, mikor minden drágul, éppen a bor, vagyis oly termelvény veszti értéke nagy részét, amelyből a koldus államkasszának jelentékeny hasznosodást kellene felmutatni.

Aki birja, az tartja még a borát és vár arra az energikus lépésre, amelyet ellenséges szomszédaink vámpolitikai frontjának áttörésére a kereskedelmi kormányzattól joggal, teljes joggal elvárhat.

Az alkalmazottak fizetésének ujabb emelése.

A növekedő drágaság áthárításának arányában szükségképpen nem lehet elzárkózni a szolgálati illetmények fokozatos felemelése elől, amihez képest ipartestületünk elöljárósága a f. hó 7-én kezdődő hatállyal az alkalmazottak fizetésének javitását az alábbiakban állapitotta meg:

	A. B.	C.
Éttermi segéd és szobapincér heti fizetése	700.—	700.—
Felszabadult borfiu heti fizetése	350.—	350.—
Kisegitők hétköznap	160.—	160.—
Kisegitők vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	200.—	200.—

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap, vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 250 korona. A kisegitő éttermi segéd ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30% pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a periferiákon külön utiköltséget kap.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8–10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-út 54 Telefon: 22-78

Főpincér, főszakács, gazdasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	A. B.	C.
I. oszt szakács heti fizetése	3100·—	
II. „ „ „ „	2250·—	
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	1150·—	
Sütőmester	2300·—	
I. mészáros	2100·—	
II. „ ahol csak egy van	1500·—	
Entrée szakácsnő önálló heti fizet.	1850·—	1400·—
„ „ ahol szakács van	1600·—	
Tésztaszakácsnő heti fizetése	1600·—	1250·—
Tésztáslány „ „	950·—	800·—
Chefkézilány „ „	1150·—	900·—
Salátáslány „ „	1150·—	900·—
„ ahol hideg szakács van	850·—	
Futólány heti fizetése	660·—	500.—
Mosogató fekete	750·—	700·—
„ fehér	700·—	650·—
Csapos szakképzett heti fizetése	1150·—	900·—
„ kezdő „ „	800·—	650·—
Házi szolga „ „	700·—	600·—
Ezüstös „ „	700·—	600·—
Tányéros „ „	700·—	600·—

A kisegitő személyzet a kisegitési dijon felül a heti fizetés $^1/_6$ részét + 20%-át kapja.

Hetenként kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap szezonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 60 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ezen bértáblázat 1922 október 7-én lépett életbe.

Látogassuk a „Jóbarátok" uzsonnáit!

Az ipartestület elnöksége értesiti a tagokat, hogy a hétfő délutáni tagértekezleteket megszüntetí a látogatottság hiányában. Ezek helyett tehát minden hét szerda délutánján a „Jóbarátok" asztaltársasága uzsonnáján az elnökség képviseletében az ipartestület egy-egy tisztviselője fog résztvenni, aki a heti ipari eseményekről ismertetéssel fog szolgálni, miért is kérjük a Kartársakat, hogy az uzsonnákon minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

A kivitel és a drágaság.

Keserüen emlékszünk vissza azokra a boldog időkre, amikor egy dollárért 5 koronát, az angol fontért 24 koronát, a rubelért csak 2.60 koronát fizettünk, ugyanakkor a frankok, dinárok, leiek, lirák nem értek annyit, mint a magyar korona, csupán a márka volt 8—12 fillérrel drágább. Most az idegen pénzek mellett eltörpül a magyar államjegy és megértük, hogy a márka is olcsóbb a ni pénzünknél.

A győztes államok és a hozzájuk csatlakozott hullarabók arcátlan játékává sülyedt a márka és a korona is, amely pénzek valóságos belső értéke pedig messze meghaladja azt a szégyenbecset, a melyre a külföld leszoritotta őket.

A pénz ilyetén állása mellett a legkisebb szatócs is az idegen valuták felé gravitál és az ezen irányzat alapján álló külkereskedelem a magyar föld termékeinek kivitelezésében elégiti ki nyereségvágyát, amely körülmény maga után vonta a belföldi árak ugrásos emelkedését is.

Bányáink elrablása és nagyipari viszonyaink fejletlen volta mellett külkereskedelmi mérlegünk óriási behozatalt mutat, mig a kivitelezés a buzára, borra, hagymára, általában az elsőrendü élelmiszerek külföldre való eladására szoritkozott, tehát a drágitás ezen a téren öltötte fel a legnagyobb arányokat.

Igaz ugyan, hogy a győztes államokban sem lett olcsóbb az élet és ezt a pultok tudományos nyelvén ugy fejezik ki, hogy az »árak a világparitás felé« mozognak, vagyis a külföldön is drága, sőt állandóan drágul az élet; a legyőzött államokban azonban a mindenféle politika és belső bajok, valamint a pénzünkkel való szemérmetlen játék már katasztrofális drágaságot produkáltak.

Szerencsétlen országunkban teljes a tájékozatlanság, sok a terv és beszéd, hiányzik a tett, de nő a drágaság. Ipar, kereskedelem, termelés egymást okolják a szédületes árak miatt, — védelem nincsen.

A merkantilista izü pénzügyi politika a szabad forgalom elve mellett a bankjegyek szaporitásának hive, ami az ő részükről érthető is, mert biztositja az áruk forgalmát, de nem törődik az állam adósságainak növekedésével.

A mai hivatalos pénzügyi politika a mesterséges pénzszüke alapján áll, nem akar bankjegyet szaporitani ugyan, — de nemcsak ő maga drágit a vasut, a posta, az egyenes és közvetett adók, illetékek terén, hanem eltüri a törvényhatóságok és a nagyipari, nagykereskedelmi cikkek, szolgái-

Salgó Testvérek Részvénytársaság :: bornagykereskedők - szeszárugyár Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék: X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

Püspöki uradalmi bérpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

tatások árdrágitásait (lásd: tarifák, szeszadók, villamos és villanyárak, szeszáruk, malmok, bankok stb.). Ennek a nyomán a regieterhek fennmaradása mellett pénzhiány, forgalomcsökkenés, kisipari válság, bérmozgalmak támadnak.

Ez a kép hü mása a magyar ipari és kereskedelmi, pénzügyi viszonyoknak.

Belső bajaink egyik legnagyobbja az, hogy még az ipar- és kereskedelemben is van osztálypolitika; ilyet üz a bérmozgalomban a munkás és az árdrágitásban a termelő.

Természetesen ezeknek a bajoknak már meg is van a hatásuk, amelynek nyomán ma teljesen pang már az ipar meg a kereskedelem is. Az árak ma már megfizethetlenek, a fogyasztók vásárlóképessége teljesen ki van merítve és mivel az elsőrendü élelmicikkek beszerzése elengedhetlen kényszer a fogyasztóra, előállott az a helyzet, hogy másra, mint ennivalóra ma már nem telik, vagyis ipar, kereskedelem nyög az árdrágitás visszafelé elsült csapásai alatt, — de jó üzletként mégis megmaradt a termeléssel való foglalkozás.

Ipari termelésünk olyan szegényes keretek közé van szoritva, hogy ezen a téren csak jelentéktelen exportálásról lehet beszélni, mig a behozatal minden iparcikkben óriási méreteket öltött.

Ha exportról van szó, akkor csak a mezőgazdasági, illetve az őstermelés kivitelét kell értenünk, amelynek ügyletei a termelő és az exportőr számára mindenféle valutahulámtól mentes jó üzleteket jelentenek.

A drágaság okainak kiteregetésében a legtöbb vádat a termelők fejéhez vágják, akik viszont a nagykereskedelemre háritják az ódiumot. Az áruk tárolása, beraktározása, elrejtése már évek óta Kolumbus-tojásai a meggazdagodás titkának, mert elegendő tevékenység volt az árukat megvenni, elrakni és hónapokig — néha csak hetekig — várni, hogy busás nyereség jelentkezzék »polgári« haszon gyanánt.

Egyik elmélet szerint az export szükséges volt az idegen valuta beözönlésére, hogy a korona megjavuljon; téves, sőt vétkes felfogásnak bizonyult, mert a vásárló külföld először koronaköveteléseket vett idegenben és ezzel fizetett a mi belföldünkön. A másik felfogás az export teljes beszüntetését sürgette a belföldi áresés reményében, ez sem vált be mindig, mert a belföldön alig estek az árak, az igénylő külföld pedig retorzióval élt, nem engedte be a már megvett importárut, másfelől magas vámokat vetett a mi exportunk elébe.

Hiába boncolgatjuk a különböző közgazdasági elmeszüleményeket, — az a tragikus valóság áll előttünk, hogy az egy hónap óta »stabil« korona mellett felszökött belföldi árak szerint 50 korona a tej literje, 500 korona a marhahus, 120 korona a kenyér, 36 korona a tojás stb. stb.

A korona »stabilizálása« sem mutatkozik elég erősnek az árak megfékezésére és alig hisszük, hogy a termelés áremelő hangulatát a pénzügyi politika egy-egy ködfátyolképe mérsékelni képes volna.

Mikor e sorokat irjuk, a német márka mélyen a korona alá zuhant ugyan, de az elsőrendü élelmicikkek árai még sincsenek ott arányban a magyar piac drágaságával, az ipari termékek pedig sokkal olcsóbbak.

Ha a bécsi viszonyokat nézzük, meg kell állapitanunk, hogy a bolseviki pénzügytanban helyet foglalt osztrák korona mennyiségnél az emberek könnyen és jobban élnek, mint mi. Az osztrák pénz egyötvened értéke a miénknek a valóságban, — mégis a forgalomban egyharmincad arányban számitják, ami azt jelenti, hogy az osztrák munkás az ő havi 1 milliós keresetével nálunk jobban tud élni, mint hazájában.

A csehek eszik a lisztünket, az osztrákok a magyar élő és vágott állatot, a kerti veteményeket és gyümölcsöt és fizetnek érte magyar koronákban. Ezek a tények azt bizonyitják, hogy a magyar kivitel nem jó irányban mozog.

Kivitel alatt értjük egyelőre a legitim exportot, amely jó kereset a termelőnek és a bankok s ezek exponensei lebonyolitásában lévő kiviteli ügyleteknek. Nálunk és tőlünk kivisznek azt, amit akarnak; volt már a kivitelnek korlátja, teljes tilalma és mivel az export mindig surolja a politikát, biztosat alig lehet mondani a kiviteli állapotok belső természetéről. Nem érdekel bennünket a napi politika és nem vehetünk részt abban a piszkolódásban, amely a termelők és kereskedelem közt mindennapos, csak azt állapithatjuk meg, hogy a kiviteli ügyleteken nagyon sokan és nagyon sokat keresnek és ezekkel szemben a hivatalos kereskedelmi politika nem bizonyult a kormányhatalom letéteményesének.

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütőmányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Idegen kufárok árasztják el országunkat és dőzsölnek a valutáris differenciák jóvoltából, kiviszik tőlünk legitim utakon minden ehető dolgot, prémeket és szeretőket viselnek, itthagyják rongyos gunyáikat és hajcsárbotjaikat, lábuk nyomán pedig a teljes kopárság és éhség marad vissza.

Nálunk dédelgetnek minden fajankót, aki az »idegen állampolgár« védjegyével tulfizeti a belföldi árakat és nem tartják szem előtt, hogy az árusiberek egész repülő-rajokban rajtaütésszerüen viszik el a kenyeret, a hust, a vajat, a zsirt, a lovakat, a gyümölcsöt potom árakért, de ugyanekkor 1000 koronát fizetünk egy nyomorult cseh tányérért — és igy tovább... Németország idegenforgalmi adót vet a városaiban lebzselő idegenre, üzleteiben csak teleines felárak mellett engedi vásárolni, éttermeiben drágábban dőzsölhet a jó valutás, — mig nálunk az áruk és a pénz nemzetközi szélhámosai világkonferenciát tarthatnak üzleti tereken. Nálunk »idegen« név alatt általában azt a néhány galiciai zsidót értik, akiket egész apparátussal szórnak ki hatóságaink, de az ujdonsült cseh-szlovákok, jugo-szlávok, a taliánok és nagyrománok és egyéb geschäft-paraziták, a bécsi returjegyesek jóhiszemü ügyfelek módjára kötik üzleteiket.

A hivatalos kereskedelmi politika határtalan türelme egyáltalán nem helyénvaló és nincs semmi okunk arra, hogy a külföld az ő felesleges luxustermelvényeit az élelmiszerek könnyen odavetett exportengedmények ellenében bocsássa be hozzánk.

A mai élelmiszerárak már megfizethetetlenek és a tömegek éhezését a bérmozgalmak eredményei csak ideig-óráig csillapitják, — ugyanekkor pedig a kivitel a legerősebb tempóban folyik, a zenét hozzá az állam drágitása szolgáltatja. A kivitel csak olyan mértékben engedhető meg erkölcsileg, amely mértéket az igazolt termelési fölösleg értékesitése szükségesnek itél, — ami ezen tulmegy, az erkölcstelen akkor is, ha az engedélyeket bár a legmagasabb kezek ellenjegyzik.

Feljebb »legitim« kivitelről szóltunk szándékos értelemben, mert van, köztudomás szerint is létezik egy másikféle kivitel, amelyet magyarul csempészésnek neveznek. A nagyarányu csempészéseket az az alkalom szüli, hogy határzár van. Az utódállamok részint gyávaságból vontak körénk szoros és szigoru gyürüt, másrészt pedig egy csomó herét és parazitát voltak kénytelenek hivatalokba helyezni és ezek a nagyobbrészt kuszáltmultu emberek hivatali állásukat a csempészésre használják fel.

A demarkációs vonalakon ilyen uton kötött üzletek milliárdokra rugnak és réseiken át férnek a gyürük is, meg az állatok, sőt szekérrakományok is. A határközségek lakóinak ezrei hagytak föl becsületes foglalkozásukkal és zugkereskedelemből, csempészésből hatalmas vagyonokra tettek szert és minthogy le kell szerelniök az ellenőrző közegek éberségét és nyereségvágyát — elmondhatjuk általános rágalmazás nélkül, csupán a vonatkozó fegyelmi ügyek és birói itéletek statisztikájából — gyakran részesülnek, főképp az alantas hatósági közegek részéről bünpártolásban. A közlekedési eszközök, vonatok, hajók, hálókocsik közegei, a vámhatóságok, a mozgó határjárőrök közül is sokan megszédültek már a pénz ördögétől és ezen a téren a legtulzottabb ellenőrzés, a legszigorubb birói itélet is helyénvaló lenne.

Szerény véleményünk szerint helytálló lenne a diktátori kéz kemény markolása, nemcsak az ipar és kereskedelem, de a termelés és a termelt javak szétosztása, értékesitése terén is, mert mégis lehetetlen és tekintélytrontó állapot az, hogy a háboru után 4 évvel egy őstermelő országban rongyos asszonyok dideregve álljanak sort 1 tojásért vagy 40 dgr. zsirért — és ugyanekkor a hulladékvalutáju bécsiek vehessék meg hizlalt marháinkat, a csehek pedig kiparancsolják lisztjeinket.

Ne engedjenek kivinni ismét semmit, ne hozzanak ide be semmit, amig egyetlen ember is rászorul a közellátásra, mert ez a nép megmarad békében francia parfőm, olasz automobil, angol szövet, cseh porcellán, holland likőr, német cipő nélkül, — de éhenhal magyar liszt, zsir és hus nélkül.

Tanitsanak meg becsületre minden magyar árdrágitót, legyen az paraszt, földbirtokos, zsidó kereskedő vagy sváb milimári, iparos vagy munkás, ügynök vagy bankár, kofa vagy értelmiség, mert itt már olyan nagy és züllött a nyerészkedési vágy, hogy a magánjog közérdekből való sulyos megsértése esetén sincs joga senkinek Werbőczy »hármas könyve« után kiabálni.

Nem félünk ettől a szigortól, jöjjön el minél előbb az erős kezek szoritása!

Cassandra likőr Cocktail Bowle
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. szám.

»PASTEURIT«
Pincegazdasági cikkek
HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

HAZAI LIKŐR-. RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R.-T. BUDAPEST, VI., FORGÁCH-U. 9/b
Gőzüzemű likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON: 15-30

Közgazdasági szemle.

A csehek és a magyar liszt. A magyar malomvállalatok között nagy izgalmat keltett a kormánynak legujabb keletü állitólagos rendelkezése, amely a malomipar szerint tegnap óta megszüntette a lisztkivitelt.

A devizaforgalomról szóló rendelet megengedi, hogy minden külföldre exportált cikket magyar koronáért is el lehet adni, csak azt kell bebizonyitani, hogy az illető külföldi vevő magyar koronaköveteléséből vásárolja meg a lisztet. Tegnap azonban a Devizaközpontban arról értesültek a malomvállalatok, hogy ezentul nullásliszt csakis cseh koronáért szabad eladniok és a kapott szokolokat a Devizaközpont rendelkezésére kell bocsátaniok. Erre a cseh vevők, akikhez az exportáló vállalatok és malmok rögtön távirattal fordultak, kijelentették, hogy szokolokért nem hajlandók a magyar lisztet megvásárolni, hanem ragaszkodnak ahhoz, hogy a magyar lisztért magyar koronával fizethessenek.

A Devizaközpont már a tegnapi napon is az emlitett klauzulával volt hajlandó a lisztkiviteli ügyeket elintézni, az érdeklődő malmokkal pedig közölték, hogy a pénzügyminisztérium már el is készitette a rendeletet, amely a közeli napokban kötelezővé fogja tenni az érdekeltségeknek, hogy lisztet kizárólag szokol ellenében exportálhatnak. Az uj rend életbeléptetésétől a malmok az amugy is lassu tempóju magyar lisztexport teljes megszüntetését várják. Hivatkoznak arra, hogy ilyen kikötést nem lehet elérni, mert eddig is alig birták a versenyt az amerikai lisztet őrlő német és belga malmokkal.

Helytelennek és célnélkülinek mondják a szóbanforgó kormányrendeletet azért is, mert a csehek a magyar koroonát rendszerint ugy szerzik meg, hogy a budapesti bankoknál szokol ellenében vásárolnak magyar koronaköveteléseket. Ez a módszer növeli a magyar valuta utáni keresletet és emeli annak értékét.

Merjük állitani, hogy a csehek felé irányitott lisztexport alkalmas üzlet arra, hogy ne csak a fizetési eszközök mikénti meghatározása függjön az engedélyt megadó magyar kormánytól, hanem a magyar bor kivitele elé felfalazott cseh akadályok is ledönthetők legyenek.

Nem halnak bele a termelők, sem a malmok, sem a bankok, ha a cseh szomszédok később kapják meg a gombócukhoz való magyar lisztet, a kormány ragadja meg az alkalmat és most kényszeritse az éheseket vámkoncessziókra, mert ha megint jóllakatjuk őket, — emésztési zavarukban ismét a nagyhatalomimitátor börtönőr fog belőlük beszélni.

A szalámigyárosok 60.000 sertés feldolgozására kértek engedélyt. A hazai szalámigyárak megkezdték akciójukat a szalámigyártás megindítása érdekében. A tavalyi készletek teljesen elfogytak, ugy hogy ma Budapesten alig lehet szalámihoz jutni, ami annak tulajdonitható, hogy az Árvizsgáló Bizottság annakidején 900 koronában állapitotta meg a szalámi árát kilónként, mig a gyárak Ausztriában és Csehországban lényegesen magasabb árakat tudtak elérni, a magyar szálámit tehát inkább oda vitték ki. A mult esztendőben a kormány összesen 50.000 sertés feldolgozását engedte meg a szalámigyáraknak.

Az idén a gyárak mindenekelőtt azt szeretnék, hogy ha a hatóságok nem kontingentálnák a feldolgozható mennyiséget, hanem minden gyár tetszés szerinti számu sertésből készithetne szalámit. Ha a kormány ebbe nem hajlandó beleegyezni, akkor is minimálisan 60.000 sertés feldolgozásának engedélyezését kérik. A szalámigyártás elkezdése rendszerint a sertésárak megdrágulásával szokott járni, most azonbana a gyárak azzal igyekeznek a hatóságokat megnyerni, hogy ezuttal a a szalámigyártás nem fog ujabb drágulással kezdődni, mert ugyis huskinálat van s a sertések feldolgozásával nagymennyiségü zsirt fognak piacra vetni. Ezzel mérsékelni fogják a zsirárak emelkedését, amire annál is inkább szükség van, mert már a csarnokokban 900 koronát kérnek egy kiló szabadforgalmi zsirért kicsinyben.

A végleges döntés később történik meg, amikor a Közélelmezési Tanács egybehivott ülése foglalkozik a szalámigyárak beadványával. Az uj szalámi igen drága lesz; a gyárosok kiszámitották, hogy ha a sertésárakat és munkabéreket veszik alapul, a gyárnak 1200 koronájába kerül egy kiló szalámi előállitása. Rendkivül megdrágitja a szalámit a bél, ugy hogy ma a gyárak többet fizetnek a bélért, mint amennyiért tavaly a szalámihoz szükséges hust vásárolták. Ennek az a magyarázata, hogy a bél tulnyomólag Franciaországból és Hollandiából kerül hozzánk s igy a korona gyöngülése miatt nagyon megdrágult.

Az Árvizsgáló Bizottság egy idő óta nagyon forgalmas. Majd minden délelőtt megjelenik egy másik szakmának a küldöttsége, hogy az Árvizsgáló Bizottságtól az árak fölemelését kérje. A Bor-, Sör- és Italmérők Egyesülete részéről Hecht Dezső elnök és dr. Sebeők Dezső főtitkár vezetésével küldöttség jelent meg, hogy az italmérésekben és söntésekben is emeljék fel az árakat. Dr. Sebeők Dezső kifejtette Bolemann Ernő alelnök előtt az egyesület kérését és hivatkozott a megdrágult rezsiköltségekre. Az alelnök átvette a kalkulációt és megigérte, hogy a rendelet hiányát pótolja és a kimérésekben is meg fogja állapitani a megengedhető áremelkedést és ez a kiegészitő rendelet már a napokban meg is jelenik.

Bárminő gyártmányu Szürők javitása
FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

A Krausz—Moskovits Egyesült Ipartelepek r.-t. közli, hogy a napokban megtartott 1920—21. évre szóló rendes közgyülésén részvényenként 40 korona osztalék kifizetését, továbbá alaptőkéjének 7,000.000-ról 14,000.000 koronára való felemelését határozta el.

A tej szabadforgalmát kérik a gazdák. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejgazdasági bizottsága Bábolnán tejgazdasági vándorgyülést tartott, amelyen Konkoly-Thege Sándor ismertette a városok tejellátása terén elért eredményeket. Elek István dr. azt kivánta, hogy a tej ára a korona árához igazodjék. Határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a vándorgyülés felkéri ugy a földmivelésügyi, mint a közélelmezési minisztereket, hogy a tej minden korlátozástól mentes szabadforgalmát és szabad árfejlődését sürgősen biztositsák, mert különben eleve elhárit a gazdáról minden felelősséget, ha a városok tejellátása csődbe kerül.

A dió és a szalonna pályafutása. Az ennivaló szalonna ára lassu, de folytonos emelkedése mindinkább nagyobb arányokat ölt, ugy hogy ez a hajdan lenézett élelmiszer ma már féligmeddig a luxuscikkek sorába lépett. A füstölt és a paprikás szalonnát kilónkint általában 780 koronáért adják, de a drágább üzletek 800—900 koronát is elkérnek érte. Egyes csemegeüzletekben ötthat nappal ezelőtt az ugynevezett valódi debreceni paprikázottat már 1000 koronáért szolgálták ki, de a minap már nem egy bolt akadt, amely az árat 1100 koronában szabta meg. Ami a szalonnával történt, az esett meg az ujdióval, amely azonban jóval rövidebb idő lefolyása alatt jutott a helyzet magaslatára. Ezt az ujtermésü diót szeptember vége felé kilónkint 120—130 koronáért mérték a Dunaparton, de ez idő szerint már 190 koronát kérnek érte. Az üzletekben árusitott nagyobb fajta diónak egy héttel ezelőtt még 200 korona volt az ára, amely azonban ennek a hétnek a közepén már 288 koronára emelkedett fel.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Üzletek forgalma!

A napilapok hatalmas hirdetési költségei gyakran szolgálnak akadályul egy-egy jobb vételnek vagy eladásnak, azért igyekszünk e tekintetben is olvasóinknak előnyöket biztositani.

Immár 4 évtizedes, országosan elterjedt lapunk nagy nyilvánossága elég biztositéka hirdetéseink sikerének és csak a lap tradicióját véljük szolgálni, ha kartársainknak vételi és eladási ügyekben könnyitést, megtakaritást nyujthatunk.

Ezért a szállodák, vendéglők, kávéházak vételére vagy eladására 10 milliméteres soros szöveg egyszeri közzététele mellett

300 koronás

kedvezményes hirdetési előfizetést nyitunk és a beérkező ajánlatokat „szerkesztői üzenetek" alakjában, vagy postán, vagy a hivatali órák alatt kiadóhivatalunkban tudomásul adjuk, vagy rendelkezésre bocsájtjuk.

Aki a hirdetési dijakon, vagy a közvetitők jutalékán takarékoskodni akar, nem mulasztja el kedvezményünket igénybe venni. A hirdetendő szöveg, jelige és a dij előzetes beküldését kérjük.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA
kiadóhivatala.

Az uj irányárak. Az O. K. A. B.-gal történt megállapodás szerint minden vendéglős köteles a vendégeknek egyfajta levest adagonként a 3%-os forgalmi adóval 10 koronáért, 10% fényüzési adóval 11 koronáért, és egyfajta főzeléket feltéttel a 3%-os forgalmi adóval 40 koronáért, a 10%-os fényüzési adóval 45 koronáért kiszolgálni.

Ha az étlapon többféle leves van feltüntetve, azoknak csak egyikére kötelező a fenti ár, a többi árakra az önköltségi ár és az erre eső megengedett haszon mérve az irányadó; ugyanez áll a többi főzelékre nézve is.

Ez a megállapodás október 5. napjától kezdve már életben van, — azonban most hirlik, hogy az árak minden vonalon fel fognak szabadulni. A drágaság ugyanis olyan mérföldes csizmában jár, hogy azokat a folytonos hatósági megállapitások nem birják követni. Az árak szabaddátétele fokozni fogja az eladók felelősségét is, azért már most figyelmeztetjük Kartár-

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

sainkat, hogy a beszerzési árak minden egyes fázisában legyenek elkészülve egy alapos kalkulációs számitással, mert egy iparostól annyi intelligenciát joggal követelhet a törvény és az üzleti becsület, hogy bármely árucikkének beszerzési, előállitási és üzemi költségeit bizonyitani tudja.

Hogy szüreteljünk? A külföldi lapok most, szüret idején, hires borászok véleményét közlik és ismét fölvetik azt a nem egészen uj kérdést, hogyan kell szüretelni. Vajjon a szőlő magját ki kell-e venni, mielőtt a bornyomó kádba dobják, vagy pedig benne kell hagyni, ugy, amint apáink és nagyapáink tették? A régiek azon a nézeten voltak, hogy a szőlőfürtökből mindent ki kell sajtolni. Ma azonban az ujabb borászok azt vallják, hogy a bor sokkal izletesebb és erősebb, hogy ha a magot előzően kiveszik. A szőlőmagokban tudniillik ásványi sók vannak, érdes és karcoló izüek, melyek nem javitják a bort, hanem elrontják. Azt a hiedelmet is megcáfolják, mintha ezek a magok konzerválnák a bort. Ezt kisérlettel igazolják. Ugyanabból a szőlőfajtából kétféle bort készitettek, a magos és magtalan szőlőből és kiderült, hogy a kimagozott szőlőből készült bor az első években sokkal erősebb és izesebb. A mai borfogyasztók még nem döntöttek: egyelőre csak azt kivánják, hogy a bor olcsóbb legyen és — legalább szőlőből csinálják.

Megreformálták az uzsorabiróság detektivcsoportját. Az uzsorabirósághoz beosztott detektivcsoportok működése ellen eddig sok panaszuk volt a kereskedőknek. Hangoztatták, hogy a detektivek tulgyors munkája a tisztességes kereskedelemnek is ártott. Az uzsorabiróság mellett két detektivcsoport működött eddig. Henckel rendőrtanácsos razziázó detektivcsoportja és Thuránszky detektivfőfelügyelő csoportja, amelyik feljelentések és utasitások alapján járt el. A Henckel-csoportot most feloszlatták és az uzsoraügyek nyomozását egységesen Thuránszky detektivfőfelügyelőre bizták. Az uj rend orvosolni kivánja a kereskedővilág jogos panaszait és több ujitást hozott be. Igy elsősorban azt, hogy már a nyomozás stádiumában meghallgatják az Arvizsgáló Bizottság szakértőit, csak az ő szakvéleményük alapján állitják a gyanusitottat a biróság elé. A csoport most 35 emberből áll, öt alosztályra oszlik, melyek mind egységes szempont szerint járnak el. A legfőbb ujitás az, hogy ezentul még a nyomozás alatt hallgatják meg az Arvizsgáló Bizottság illetékes szakértőjét, nehogy felesleges zaklatásoknak legyenek a kereskedők kitéve. Tévedés az az elterjedt hir, hogy a repülő csoport, mely naponként a razziákat végezte, megszünt volna, ez továbbra is működik, sőt ezentul az egész napon keresztül meg fogják figyelni a vásártereket.

Meglepetés a kabarék tulajdonosainak. Már azt hitték, hogy Budapesten a rendőrségi dijak felemeléséről elfeledkeznek, de megjelent a 159.782—1922. VIa. számu belügyminisztériumi rendelet, amely a rendőrség felügyeletét és ellenőrzési dijait az eddigi dijaknak sokszorosára emeli fel. Eddig az orfeumok, szinkörök, cirkuszok, dalcsarnokok és kabarék középarányosként minden rendőri ellenőrzés dija fejében havonta körülbelül kilencezer koronát fizettek és ebben az összegben benne volt egy rendőrtisztviselő, egy detektiv, vagy polgári rendőr, egy rendőraltiszt és egy-két egyenruhás rendőr felügyeleti dija, ezenkivül az az összeg is, amelyet bélyegilletékek cimén kellett a kincstár részére lefizetni. Átlagosan 300 korona esett egy napra rendőrfelügyeleti dijként egy-egy középbefogadóképességü szórakozóhelyre. A 159.782. számu miniszteri rendelet azonban havi kilencezer koronáról átlagosan egyszerre 120—180—200.000 koronára emeli fel egy-egy kabaré, orfeum, vagy cirkusz havi rendőrfelügyeleti dijat. Hozzávetőleges számitások nem mutatják meg a dijemelés mértékét, a pontos számadatok a rendelet szerint a következők: Orfeumokban, müszinkörökben, cirkuszokban, dalcsarnokokban és kabarékban a rendőrség felügyeleti és ellenőrzési dijai, ha éjféli tizenkét órát a müsor nem lépi tul, a következők: tisztviselők felügyeleti dija, amennyiben az engedély négy órai, vagy ennél kevesebb időre szól, 400 korona, minden további megkezdett négy órai időre ujabb 400 korona, detektivek 300, polgári rendőrök 200, rendőraltisztek 300, egyenruhás rendőrök 200 koronát kapnak engedélyenként. Éjféli tizenkét óra után minden megkezdett négy óráért ezek a dijak ismét egész összegükben felszámittatnak. Éjjeli mulatóhelyeken és bárokban a tisztviselők 600 korona felügyeleti dijat, az ellenőrző főtisztviselő 400 koronát, detektivek 400 koronát, polgári rendőrök, rendőraltisztek és egyenruhás rendőrök minden megkezdett négy órai szolgálat után 300 korona ügyeleti dijat kapnak naponta. Ezeket a dijakat egy hónapra előre kell befizetni, a bélyegilletékként külön fizetendő havi 20.000 korona dijjal együtt, ugy hogy egy közepes befogadóképességü kabaré, vagy orfeum igazgatójának minden hónap elsején 120—200.000 koronáig kell csak rendőrellenőrzési dijat lefizetni.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: Október 20-án Lőrinczy János urnál (VI., Teréz-körut 43), november 3-án Rettinger Márton urnál (I., Horthy Miklós-ut 14), november 17-én Verbőczy Lajos urnál (IV., Városház-utca 3).

A Jóbarátok uzsonnái. A vendéglős Jóbarátok uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor: Október 25-én Tompa Lukácsné vendéglőjében, IX., Márton-utca 18; november 8-án Gregorics Simon vendéglőjében, VIII., Népszinház-utca 23. A jóbarátok uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

KESZTLI KARÁTSONYI ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Áruüzlet.

A lisztnemüek iránt egyik-másik napon élénkebb volt az érdeklődés. A másodkézből származó helybeli jegyzések a következők: 0-ás liszt 155—156 K, 2-es 150—151 K, 6-os 145 K. A korpa 5000—5150 K Budapesten.

Sertéshus kilója 480—560 K. Szalonnás félsertés kilónkint 560—640 K. Háj 880—920 K, olvasztanivaló szalonna 880 K, zsir 920 K. Malachus kilója 320 K.

Baromfi drágult. A forgalom lanyha. Áru kevés van a piacon. Hizott liba és kacsa kilója 600—620 K, pulyka 500 K, csirke darabja 300—400 K.

Marhahus kimérve kilónkint 520—600 K, másodrendü 360—480 K.

Borju bőrben, fejjel és lábbal kilónkint 480 K, kimérve a hus 420—560 K.

Cukor itt levő készletei körülbelül fedezik a szükségletet annyival is inkább, mert a detailkereskedelem kezében meglehetősen nagymennyiségek vannak. A kereslet ennek dacára jó, ugy hogy az itt levő készletek elég könnyen és gyorsan helyeződnek el. A héten ajánlottak kristálycukrot egész vagontételekben 390—400 koronáért, kockát 480 K-ért. Volt néhány olasz ajánlat is 230 lirával ab Triest. Egyes métermázsás vételeknél természetesen megfelelő magasabb árakat igényelnek.

Rizzsel a budapesti piac nincs kellőképen ellátva, állitólag magasabb tételek vannak ugyan uton, de azokat az importőrök nem igen merik eladni, amig a vételárra szükséges valutát a Devizaközpont ki nem utalja. Burma 2-ért az importőrök 205—220 K, fényezett Burmáért 260—270 K, fényezett japán rizsért 270—290 K, fényezett olasz Karolina-rizsért 280—300 K közöttmozgó árakat kérnek.

Füszeráruk forgalma észrevehetőleg megcsappant. Egész fekete bors ára az importőröknél nagy tételekben 640—670 K, fahéj 750—780 K, Tahiti fekete vaniliáé 12—13.000 K, szegfüborsé 470—480 K, szegfüszegé 2000—2100 K, szerecsendióvirágé 2200—2300 K.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Magyar Acélárugyár Rt. Budapest, Váczi-ut 95
keres konyhája részére nagyobb üzemben már alkalmazott megbizható magányos **szakácsot vagy szakácsnőt.**

Boroshordók
Böhm Kálmán
hordógyár részv.-t.
Budapest, VI., Szabolcs-utca 19. szám. ~ Telefon: 148—12.

Liszt és hüvelyes vetemények legolcsóbb napi árban házhoz szállitva
Schönfeld Károly
Budapest, IX., Pipa-utca 4.
(Központi vásárcsarnok mellett).
Alapitva 1875. Telefon: József 34—80.

Budapesti és környéki vendéglősök figyelmébe
Kirakat- és üvegcégtáblát
ne biztositsa
máskép, csak garantált természetbeni pótlással. Evközben nem kell a biztositott összegeket emelni a biztositottnak a kár megtérítéséhez nem kell hozzájárulni. Egyéb, u. m. tüzkár-, betörés-, baleset és életbiztositásokat a legelőnyösebben köt a MAGYAR ORSZ. BIZTOSITÓ INTÉZET RT Budapest, VI., Révay-u. 10. Saját ház. Telefon 118-44, 3-55, 137-90

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 18. :-: Telefon: 158—10.

Prima
makói hagyma
fokhagyma,
sárgarépa és
petrezselyem
legelőnyösebben beszerezhető
Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Makó.
Sürgönycim: MERCUR

DREHER-COGNAC
Special * V.S.O. Cabinet**
Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hívja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Mindenféle evőeszközök.
Kávéház és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T.
Budapest, VIII., Kőris-utca 18—20.
„EGMA"
likőrkülönlegességek gyára.
Vermuth, Whisky, Gin.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
BRAUN GYULA Budapest, VII., Síp-u. 14. Telefon: József 122—97.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon; József 49-04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

CSÁKY-FÉLE URADALMI
MUST—MOST
már kapható a Központi vásárcsarnok pincéjében

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-híd közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

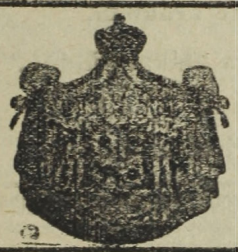
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, koronával hitelesitett
üveg- és porcellánedényeket
a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre
Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Kolleda Ernő kádármester
X., Kőbánya, Kápolna-u. 3.
Uj és használt hordók
: állandóan raktáron. :

Hobé
likőrkülönlegességek

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4 Telefon: József 125—31.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart:
grenadinok és batisztok
minden szinben és kimintázásban,
továbbá zefirek vásznak, kanavásznak,
kartonok stb.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

Készit és raktáron tart
mindennemü bor-, pálinka- és zsiroshordókat,
valamint mindenféle szesz- és ecetkádakat minden nagyságban
FETS GYULA KÁDÁRMESTER
Budapest, II. kerület Szegényház-utca 33. szám.
Javitások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Hirmann Ferencz fémöntöde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlészeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN·CASINO·RÉSERVE

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak Tokaj Budafok

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88. Táv. cim: FAHOLZ
Gyár: VII., Erzsessy-ut 28-30. Telefon: József 92-18, 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor legh gienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi raktár: Anker-köz 1. Tel.: 15.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁRSA.

Gessler Altpater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából.

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 21. szám. 1922 november 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 600·— K
Fél évre ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A tudatos együttmüködés hiánya iparunkban.

Adóügyi tanácsok az általános kereseti adó bevallására.

Borkiviteli szindikátust! Nyilt levél a földmivelésügyi miniszterhez.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

A tudatos együttmüködés hiánya iparunkban!

Egyszerre két szaklaptársunk hasábjain találunk felhivást ugyanazon tollból, a széthuzás megszüntetése és az összetartás fokozása érdekében, ami ugy önmagában elég dicséretes jelenség; az iparunkon kivül álló, érdeklődő olvasó azonban azt hihetné ezen felhivások és buzditások láttára, hogy a vendéglősök eddig konyhakésekkel rontottak egymásnak és ez a széthuzás sokat ártott volna az összesség érdekeinek, most pedig a külön-külön érdekképviseleti szervek egyesitésével járó nagy összeborulás már uj eredményeket produkál.

Az ipartestületté való átalakulás és ezt megelőzően a kommün után történt regenerálódás tényleg termett személyi és tárgyi ellentéteket, amelyek azonban nem voltak érdemesek az ipari krónikás tollára és nem is volt szó róluk nyomtatásban. Most sem lesz . . .

Egy olyan országban, ahol annyi vendéglő, korcsma és kávéház volt, mint nálunk, a társulati élet többféle egyesületet, lapokat keltett életre. Elvégre is, ez éppen nem nevezhető bajnak, mert csak az ipar fejlettségét bizonyitja az, ha egy szakma elbir több egyesületet, több lapot, az ipari érdek sérelme nélkül. Belekényszeriteni valakit bármely egyesületbe — már értéktelen közületet jelent és ennek propagandája csak személyi érdekeket szolgál, amely célok és eszközei nem érdemlik meg a nyomdafestéket. Lehetek egészen jó polgár, ha egyszerre 6 lapot olvasok is; de arra nem kényszerithet senki, hogy melyiket pártoljam, melyik kaszinóba járjak, mert ez kizárólag a magam izlésének az ügye. Ha a magyar iparos zsebe kibirja a tagsági és előfizetési dijakat, ideje van a társulati életben való szereplésre és fejlett izlése 5—6 sajtótermék különböző megvilágitásában keresi a tudást és ismereteket, ez valóban boldog jelenség, mindenesetre megbecsülni való kulturfokot mutat.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló boralt

Bár a széthuzás megszüntetésére és az összetartozandóság érzetének fokozására való felhivás — mint szónoklat vagy cikk — egészen közhelyek, mint egy »mea culpa« pedig visszafelé irányitható lelkiismeretbeli zárszámadás, mégis egészen helyén való a közérdekek irányában ma tapasztalható óriási részvétlenség korában.

Hát van még ma »széthuzás« is a mi iparunkban? Szinte nem is mer az ember ilyesmit elképzelni, ha arra a lehetetlen helyzetre gondol, amelyben iparunk ma a közönség és az állami, gazdasági szervek közt vegetál!

A regie- és közterhek, bérek, adók, termelési kizsákmányolás, maximálás, irányárak, árvizsgáló, uzsorabiróság, pénzszüke, szrájkok és a többi állandó járványok idején ki az az esztelen vakmerő, aki »széthuzásdit« akar játszani? Ki meri bontogatni egyéni akciókkal a nehezen kivivott egységes ipari érdekképviselet frissen huzott, de elég szilárd falait?

Az egyéni érdekek és személyi kérdésekre nem pazarlunk szót, ezeken kivül minő »közös célok« nevében lehet széthuzni?

Minthogy a személyi érdekek körein belül eső ügyekkel nem törődtünk soha, megvalljuk, hogy jelentős kaliberü széthuzók létezéséről sem tudtunk.

Hanem igenis tudunk arról, hogy a mi iparunkban virágzik a nemtörődömség és hogy az ipari társulati élet nivója teljesen hanyatlóban van.

Leszámitva azt a néhány — szinte érthetetlenül erősen akarni tudó, nem csüggedő, fáradhatatlan embert — ipari ügyeink iránt kartársaink 90%-a nem tanusit érdeklődést!

Emlékszünk arra, hogy ipartestületünk elnöke valamelyik közös érdekü ügyünkben egyik miniszterhez küldöttséggel akart menni, de nem tudott annyi szakembert összeszedni, hogy a »küldöttség« fogalmának legalább a külszinét megadhatta volna.

Tudjuk azt, hogy a kerületi választmányok üléseire 3—4 vendéglős megy csak el és a hétfői tagértekezleteket, amelyek valóságos tanácsadó iroda jellegüeknek voltak szánva, az érdeklődés teljes hiánya miatt meg kellett szüntetni.

Példákat hozhatunk fel arra, hogy árdrágitási, uzsorabirósági, adóügyi, rendőri és tanonciskolai ügyekben vendéglősök ugy védekeztek, hogy »nem volt róla tudomásom«, olyan ügyekben, amelyekre a szaklapok folyton visszatérően és unalomig adtak figyelmeztetéseket, ismertetést, oktatásokat.

Hogy a saját érdekek ennyire példátlanul el vannak hanyagolva, ez már szégyenletes dolog. Pedig egy iparos utjában sincs annyi csapda, mint a vendéglős iparban és a hanyagság, a nemtörődömség éppen itt fizetteti meg magát a legérzékenyebben. Más kárán tanul az okos, a maga kárán tanul a szórakozott, de a saját kárán se tanul a hanyag ember.

Pénzügyi-, rendőri-, birói ügyekben annyi kapocs füz bennünket a hatóságokhoz, hogy az ezekben való egyöntetü eljárás lehetősége a legbehatóbb társulati élet folytatását kivánná mog, de a munkaadók ilyetén szervezettsége messze elmarad az alkalmazottak szervezkedési fokától.

Tanoncaink házi nevelése sok kritikát érdemel, az ipari továbbképzés ügye egyenlő a semmivel.

Mig a mezőgazdasági és nagyipari termelésnek teljesen ki vagyunk szolgáltatva (lásd sörgyárak, jegesek stb.), tőkeerős iparunk még virágzó idejében sem tudott egy sörgyárat, borpincét, jéggyárat, szikvizgyárat alapitani és beszerzési csoportunk is pár előrelátó és áldozatkész férfiunak a müve.

Ide kell az »összefogás« és a támogatás!

Szomoruan forgatjuk szaklapjaink 30 éves példányait, amelyekben a közérdekü cikkeket, tanulmányokat vetélkedve irták nagyrészben vendéglősök; de azok irói részint elhaltak, részint elaggottak.

Akkor a szaklapok hasábjain elevenen élt a társulati élet; értékes eszmecserék termeltek jó ideákat és a szakirodalom hivta életre e lap hasábjain a nyugdijegyesületet és kisérte serdülésében.

Ma is élnek a szaklapok és bár a munkaadók járatják azokat, de a munkásaik olvassák. Közismert dolog, hogy az angol és német ipar a szakirodalom pillérein nőtt nagyra és ma is annak nivója adja meg az ipar értékfokát. Miért van hát nálunk ezen a téren is csak tespedés?

Nem tömjénezünk senkinek, de személyében sem támadunk meg senkit, laptársainkkal egyetemben ipari szaksajtónk egész kis katedra lett, mégis sivár érdeklődéshiány van az egész vonalon.

Mindennek pedig nem az erők szétforgácsolódása az oka, hanem az erők hiánya, vagy teljes legyengülése.

A munkásság zsebében megtaláljuk a szaklapot, a szakegylet széles sugaru körben erős testületi szellemet táplál, mig nálunk tagértekezleteket kell beszüntetni az érdeklődés hiánya miatt.

Kávéházi és vendéglői berendezések. Orbán Jakab Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
Gróf Somsich Tihamér Borgazdasági R. T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

Nem merünk arra gondolni, hogy ez a tespedés állandósulni is fog, hanem azt véljük, hogy csupán az idegek járványos, időszerü kóros bénulásának muló következménye.

A magyar közélet történelmében ismeretes volt nagy országcsapások után a lethargia, ez a baj talán napjainkban is, higyjük hát, hogy el fog mulni hamarosan.

Iparunkban nem lehet azt mondani, hogy nincs idő, vagy anyagi lehetőség a célok eszközeinek szerzésére, mert ha 10% közügyben fáradozó társunknak van ideje és áldozatkészsége, akkor a többi 90% még inkább megteheti azt, hogy olvassa el az utmutató táblákat, tanulja meg a tanácsokat és éljen is velük.

A társulati élet fellendülését azonban meg kell előznie az önnevelésnek és az igy felhalmozott ipari kulturtőke egyesülése a testületi fellépésnek olyan sulyt és tekintélyt fog biztositani, hogy annak latbavetése legalább annyi eredményt fog produkálni, amennyi bármely más, önerejéből nagyra nevelkedett, müvelt iparág egyedeinek és összességének külön-külön is, de együttesen fokozott mértékben napjainkban is kijár. Akkor pedig nem fog bennünket a nagytőke »megfejelt pincérek«-nek nevezni, a rosszhumoru köztudat pedig nagy pocakkal, vastag aranyláncokkal, rezes orral, pénzre éhesen ábrázolni.

Akkor nem lesz széthuzás és nem kell az összetartást reklamálni, mint ahogy erre régen sem volt szükség.

Adóügyi tanácsok

az általános kereseti adó bevallására.

A pénzügyi kormányzat adóügyi reformjai immár életbelépett törvényekké váltak, amelyek közül az iparunkat közvetlenül érintő általános kereseti adótörvényt (1922:XXIII. t.-c.) nagy vonásokban már ismertettük.

A reform gyökere az, hogy az általános kereseti adóból származó jövedelmeket az állam átadta a városoknak, a maga számára fenntartotta a német Helfferich-féle adótörvény mintájára felépitett és Wekerle által összeállitott jövedelemadó-törvény nyomán eredő közadókat, amely adót a pénzügyi politika még ki is akarja szélesiteni. Tehát az általános kereseti adót a város veti ki és szedi be, mig a jövedelemadót az állam veti ki és vételezi be.

Az általános kereseti adóra nézve benyujtandó vallomások a jövedelemadó kötelezettség tekintetében is vizsgáltatnak.

Az áttekintés és megértés könnyitése céljából nem térünk ki a részletekre, hanem abból indulunk el, hogy minden iparosnak kell vallomást adnia, ennek lehetőleg számszerünek kell lennie és csupán a vendéglősipar — ott is a könyvelőt nem tartó közép- és kisüzemek számára kivánunk gyakorlati értékü tanácsokat nyujtani arra nézve, hogy miként állitsák össze majdan számszerüleg vallomásaikat és a számszerüség érdekében a bevételeiket terhelő kiadásokra vonatkozó feljegyzéseket, nyugtákat, számlákat miként csoportositsanak — vagyis a forgalmi adó utján könnyen ismeretessé vált brutobevételeikkel szemben miképpen igazolják a tényleges kiadásokat, illetve az adóköteles tiszta kereseti nyereséget.

Ettől a szakszerü és elfogadhatóvá tehető vallomástól függ ugyanis egyedül az, hogy ne fizessünk több adót, mint amennyi a tényleges kereseti nyereség után a községet megilleti és akár hanyagságból, vagy tudatlanságból — ami nem mentség soha — ne kerüljön senki adócsalás vagy ennek kisérlete miatt a vádlottak padjára.

Megszünt már a régi összeiró- és kivetőbizottsági komázás lehetősége és nem lehet a jövedelmet »házszámmal« bemondani, vagy »változó«-nak beirni.

Számokat, hitelt érdemlő bizonylatokkal támogatott számokat kell a vallomásba beirni, ha valaki el akarja kerülni az adót igénylő község hivatali becslését.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktűzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8—10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

Eleinte bizony nehézkesen fog menni a rendes számadások következetes vezetése, de ezen nem lehet változtatni már. Befejezett tények elé állított bennünket az uj törvény, nézzünk tehát utána, hogy a bot könnyebb végét kaphassuk.

I.

Vezessünk könyveket! Ne feledjük el, hogy a forgalmi adókönyv adatai feltárják a kivető hatóságok előtt tényleges bevételeinket, ebből letagadni tehát nem lehet; nem marad hátra más egyéb, mint az eképpen ismeretes bruttóbevételeinkkel szemben ki tudjunk mutatni és igazolni minden kiadást, amely ipari foglalkozásunkkal velejár. Bruttóbevételünk ismert összege tehát átpártol a kivetőbizottság oldalára és ekként olyan ellenséggé válik, amelyet meg kell támadnunk a felmerült kiadásokat igazoló nyugták fegyverével.

II.

Vezessünk könyvet! Ne csak a napi »Losung«-ot irjuk fel, hanem a kiadásokat is. Bármily nehezünkre esik, szokjunk rá a számlakérésre, a számlák rendezésére és megőrzésére. A magyar ipar fejlett viszonyai joggal elvárhatják minden iparostól azt, hogy ne csak a bevételeit hallgassa el, vagy kiadásait nagyitsa, de bármely órában, még álmából felkeltve is igazolni tudja, hogy mekkora üzemteher nehezedik egy-egy napi forgalmának nemcsak összegezett, de részletes bevételeire is. Ehhez nem kell fölös intelligencia, sem kereskedelmi iskola, csak rendszeretet.

Leszámitva azt a néhány nagyüzemet, amely szakértő könyvelő utján vezeti feljegyzéseit, általában a vendéglőkben nincs megfelelő olyan könyvvezetés, amelynek adatai csoportositva volnának és mivel a kiadások nincsenek szétszedve számlacsoportokra, egyszerüen ugy »könyvelnek«, hogy a könyv egyik oldalára irják a bevételt, a másikra pedig a kiadásokat sorrendben, a vonatkozó számlák pedig részben hiányzanak, a meglevők pedig naponként egy boritékba kerülnek és lerakatnak. Ennek a könyvvezetésnek aztán az a következménye, hogy például a »tüzelő kiadások« számlái nincsenek együtt, hanem boritékokban szétszórva és ezen kiadási tétel igazolása esetén órákig kellene keresgélni a számlák után a boritékok között.

Ennek a rendszertelen és fölösleges munkának kiküszöbölésére ajánlunk ezennel kartársainknak egy olyan módszert, ami több munkával jár ugyan, de pontos, megbizható módszer, amelynél bármely kiadási csoport adatai egy számlalapon vannak, számlái pedig csoportonként külön vannak lerakva.

Vegyünk egy rendes, számozott, bekötött könyvet, amelyben a napi bevételek egymásután vannak bejegyezve, ez a bevételi napló.

Egy másik hasonló könyvbe irjuk be kiadásainkat, de nem folytatolagos feljegyzésben, hanem számlacsoportok szerint külön jegyezve, vagyis nyissunk elkülönitett kiadási számlákat. Ezen könyv bejegyzései a számlák és nyugták alapján, azok kelte napjával külön számlalapokon eszközöltetnek, a számlákat pedig a számlalapok csoportjai szerint elkülönitve boritékokban (dosier-ben) rakjuk le.

Megkiséreljük egy vendéglő kiadásait számlalapokra szétszedni, vagyis a kiadási csoportoknak külön-külön számlalapot nyitni az alábbiakban.

1-ső számlalap: husnemüek, zsir számlája. Erre a lapra kerül a mészáros, hentes részére fizetett kiadás, a számla (jegyzék) pedig egész éven át egy külön dossierba, boritékba vagy skatulyába. Ha akarom tudni, vagy bizonyitanom kell, hogy pld. augusztusban mit fizettem ki husért, zsirért, felütöm a husáruk számlalapját, előveszem a dossierből a jegyzékeket és fél perc alatt bizonyitottam.

2-ik számlalap: bor, sör, pálinka, ásványvizek, málna.

3-ik számlalap: főzelékek, füszer, vásárcsarnok, piaci vásárlások számlája.

4. tüzelőanyagok,
5. világitás,
6. jégszámla,
7. mosás,
8. pótlások,
9. javitás, karbantartás,
10. házbérszámla,
11. adók, járulékok,
12. munkásbiztositás, biztositás,
13. személyzeti fizetés és természetbeni ellátás,
14. tagsági dijak, lapok, adományok,
15. vegyes kiadások számlája és igy tovább.

Külön számla nyitható a saját háztartás és családtagok, házi cselédség kiadásainak fedezésére az ipari hozadékból igénybevett pénz vagy cikkek értékének vezetésére, de ezek a kiadások az adóköteles jövedelemből nem hozhatók levonásba.

Ez a kis felállitás világos és érthető, kezelése, könyvelése, lerakása nem nagy munka, mert ha pld. ma fizettem munkásbiztositási dijat, akkor a 12-ik kiadási számlalapra annak összegét, napját

Salgó Testvérek Részvénytársaság :: bornagykereskedők - szeszárugyár Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék: X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

Püspöki uradalmi berpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

egyszerüen beirom, a csekklapot pedig a 12-ik dossierba behelyezem. Egyszerü összeadás után bármely hónapban vagy évben előttem áll a tényleges bevételem és kiadásaim eredménye, amelyek alapján keresetemet kiszámithatom, aztán jöhet az adókivetés, mert igy biztositva vagyok, hogy nem sózhatnak rám több adót, mint amennyi engem megillet, elrendelhetik nálam a házkutatást, vizsgálatot, számláim rendben vannak!

A nyugati külföldek fejlett iparainak háztartásában ez a módszer évtizedes multra tekinthet vissza és ott ez a fejlődés a szigoru adótörvények és az adómorál szüleménye.

Nálunk a legutóbbi évek adóügyi politikája szintén oda irányult, hogy az adóalanynak csupán a bruttó-bevételei után érdeklődik (forgalmi adókönyv) az állam és a félre háritja át kiadásainak igazolását, amely ha nem sikerül, akkor a bevételnek kiadásokkal igazolhatóan meg nem terhelt része lesz az adóalap, ami persze fájdalmas adótételek kiróvásában nyilvánul meg.

A fentiekben vázolt könyvelési módszer azonban teljesen elegendő arra, hogy netaláni erőszakolt és igazságtalan adókövetelési törekvés ellen sikeres védelmet nyujtson.

Munkásaink is fognak adózni ugy a természetbeni ellátás, mint a fixfizetés és borravaló-jövedelmeik után a törvényben felállitott skála szerint, amely adókat a munkaadóknak kell kiszámitani, levonásba helyezni és leróni, mert felelősek érte.

Ajánlatosnak tartjuk a bornyilvántartási könyvek pontos vezetését!

Számoljon a fentiekkel minden egyes kartársunk, aki nem akarja magát adótöbbletek fizetésének, zaklatásnak, büntetéseknek kitenni, mert a beálló kellemetlenségeket vagy nem, vagy csak nehezen lehet átháritani.

Ez a könyvelés nem nagy munka, csupán az e körül elkövetett hanyagság következményeinek elháritása, vagy enyhtése lesz nagy munka és költséges.

Lapunk régi tradicióihoz hiven szivesen szolgálunk ezen cikk keretein tulmenő felvilágositással is a hozzánk forduló kartársaknak és módunkban áll kipróbált szakember dijtalan utbaigazitásával szolgálni.

Ha pedig akár a könyvek felfektetésénél, a számlák elkülönitésénél valakinek járatos erőre van szüksége, megkeresésre ilyet is küldhetünk.

Az adózás ügyének rendbentartása ma az adók nagy összege miatt is, elsőrangu üzleti érdek, amely megérdemel egyelőre annyi fáradságot, hogy ezzel később nagyobb bajoknak és sulyos kiadásoknak elejét vehessük.

Borkiviteli szindikátust!

Nyilt levél a földmivelésügyi miniszterhez.

Vettük és közreadjuk az alábbi levelet:

Nagyméltóságu Földmüvelésügyi Miniszter Ur!

A kormánykerék egyik küllőjének kétségtelenül szakértő forgatójához intézem hazánk egyik legjobb borvidékéről ezt a néhány sort, amikor válságba jutott termelőink mostani helyzetén tünődik minden magyar ember.

Vidéki bortermelő vagyok, régi jó borvendéglőm van, elég sok pénz fordul meg a kezemen és kétségbeesve látom — többedmagammal együtt — eladósodásomat.

Vannak még jó óboraim, az uj termésem is számottevő, de a munkáltatás, a hordók, a pincézés, az adó, a vagyonváltság elvitték a pénzemet és adósságot is okoztak, szüret után pedig a már kialakult kinálat 40 koronát ajánlott az uj boromért, annyit, amennyibe ma egy tojás kerül!

Kegyelmes Uram! Mikor a békében szüreteltem, a mustomat 20 krajcárért vitték el, silány esztendőben, akkor ezért adtak egy kiló nullás lisztet, vagy tiz tojást, vagy ½ kg. cukrot, ma ennyi tojás 400 korona, ennyi liszt 180 korona, ennyi cukor 280 koronába kerül!

A napokban Pesten jártam és fizettem a korcsmában uj »karcosért« 100 koronát, jobb ujborért 150 koronát, óborért 180 koronát — tisztelettel kérdem, hol itt az arány?

Hiába irják azt, hogy az idei termés »közepes«, mert az idei szüret a valóságban katasztrófálisnak mondható, különösen a nemesebb borvidékekeken, mert a beszüretelt borok minősége és menynyisége is minden várakozáson alul maradt. Rettentő terheket rótt reánk az idén a munkabér, a kezelési anyagok drágasága, a hordók ára, a fuvarok költségei, a felujitások és a minden más birtokosénál magasabb adóterhek. Az amerikai oltványszőlők egy tizedrésze évenként felujitásra szo-

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

rul és az oltványbeszerzés nagyon nehéz, a szükséglet az oltványtelepek kevés száma miatt ki nem elégíthető; az állami szőlészeti iskolák keveset szállítanak, az állam pedig a termelőnek mérsékelt haszonra nem adott vesszőket, azért a más talajviszonyokból importált, költségesebb és nehezen beszerezhető külföldi oltványokat kellett behozni.

A mi vidékünk termelési költségei — a legolcsóbb napszámbérek mellett a folyó évben — az utóbbiak voltak:

1921. őszétől számítva a dolgot, kezdődik a munka fedéssel, amely holdanként mintegy tiz napszámot igényel (akkori számitással á 60 korona)	600
Következik a trágyázás (évente minden hold szőlő negyedrészén, amire szükséges 20 szekérnyi) a trágya ára szekerenként 200—300 korona	5000
Munkabér a trágyázásnál	1000
Tavasszal az első teendő a nyitás, amely ugyan annyiba kerül, mint a fedés, tehát (magasabb munkabért számitva)	800
A metszés 20 napszámot igényel á 80 K	1600
Háromszori kapálás holdanként összesen 60 napszámot kiván meg á 100 korona	6000
Karózás és egyéb munkálatok	1000
Permetezés háromszor; 20 napszám á 100 korona = 2000 korona, rézgálic 20 kg. á 250 korona = 5000 korona, összesen	7000
Kötözés az egész év alatt 20 napszám á 50 = 1200 korona, raffia 10 kg. á 100 = 1000 korona, összesen	2200
Szüretelés (puttonyosokkal, szedőkkel)	15000
Összesen: K	40200

Ha mindehhez hozzávesszük, hogy ma a hordónak milyen horribilis ára van, akkor bizvást mondhatjuk, hogy egy hold szőlő megmunkáltatása, leszüreteltetése és hordóban való eladása megüti a százezer koronát.

Minthogy ezek az adatok csupán a nagybirtokosok viszonylataiban állottak fenn, mi kisemberek csak a napszámbéreknél duplájával fizettünk.

A nyári szárazság és az őszi többhetes esőzés lerontotta a jó szüret reménységét, de a legsötétebb gondolat sem számithatott arra, hogy az idei szüret ára literenként az egy tojás árában kináltassék! Nincs az iparnak vagy a kereskedelemnek aránylagos önköltséggel produkált egyetlen olyan termelvénye, amely olyan szégyenletes sülyedést ért volna meg, mint a bor.

Milyen rejtélyes és költséges utakon jár a mi 40 koronás ujborunk, hogy a végén 100 koronát kérnek érte?

Okozzák a hordót, a kereskedőt, az adókat, a vasuti fuvart, amely drágitó tényezők, végeredményben a termelési árak 150—300%-ánál magasabb eladási árakat produkálnak.

Az export elmaradása teljesen lenyomta a termelés árait, de nem érinti egyáltalán a kereskedelmi és a kicsinyben árakat, amelyek láttára a termelő kénytelen a városok részéről ellene irányitott gazdasági politikát látni.

Magamnak eszem ágába sem jutott az, hogy gazdasági bajaimat a politikával orvosoljam és az a bizonyos ék, amelyet a falu és a város közé vertek egyes rémlátók, csupán csak a gazdagodás vágyának netovábbja: a sok pénz. Sokat akar keresni a termelő, a gyáros, a kereskedő, az iparos és a kisparaszt éppen olyan mohón nyul az ezresek után, mint a bankár a tizezresek kötegei után. Mégis furcsa látvány azonban a bortermelő számára, ha a 40 koronáért eladott ujborát a vendéglőkben 100—150 koronáért látja viszont, mert ő dolgozott vele és mégis azok keresnek rajta, kik csak átszálló jeggyel »kezelik« a termését.

A kivitel teljes hanyatlása azonban a legfőbb oka a borpiac mai szégyenletes pangásának, amiért még világhires boraink termelői is válságba jutottak. A magyar bortermelők büszkesége, Tokaj felől is panaszok hallatszanak, amelyekből itt adunk egy szemelvényt:

»A kiviteli akadályok akkora nehézségekkel sujtják a szőlészetet, hogy a kormány hathatós támogatása nélkül ezekkel a hazai borászat nem képes megbirkózni. A Hegyalja még e tekintetben is fokozott bajokkal van megrakva. Az osztrák és cseh vámtételek olyan magasak, aminőket a magyar bor nem bir ki. Amig az Ausztria felé irányitott magyar bor minden hektoliterje után hatvan arany korona, a Felvidékre nézve pedig ötszázötven cseh korona vámot kell fizetni, addig exportról csupán álmodozni lehet. Miután pedig főképpen Ausztria volt eleddig vevője az átlagos minőségü magyar boroknak, könnyen megérthető tehát, milyen kétségbeejtő a forgalomnak mostani stagnálása. Tokaj-Hegyalja régi piacai ezenfelül Oroszország, Lengyelország és a régi Porosz-Szilézia. Ez a három állam a tokaji borok legnagyobb részét esztendőről-esztendőre felvette és a magyar mezőgazdaságnak ezzel jelentős segitségére volt. Ma, mint ismeretes, Oroszország egyáltalán nem létezik

»PASTEURIT« HOLLY EDE ÉS TSA
Pincegazdasági cikkek *Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.*
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

HAZAI LIKŐR-. RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR R.-T. BUDAPEST, VI., FORGÁCH-U. 9/b
Gőzüzemü likőrgyár, pálinkafőzdék, szesz-szabadraktár, szeszdenaturáló-telep TELEFON: 15-30

számunkra. Lengyelország pedig 1230 lengyel márka ámot vet ki a tokaji bor minden literjére, nem is zólva arról, hogy a beviteli vámok és adók ennek z összegnek ismét ujabb 50—60 százalékát teszik i. Végül Porosz-Sziléziának Németország birtoában maradt területére nézve a győző államok gyre-másra kötnek ki maguknak 50—60 százaékos refakciákat, amellyel a tulajdon termésük ersenyképességét akarják megvédelmezni. Németrszágra nézve a Deutsche Weinhandels-Gesellchaft adja a beviteli engedélyeket és miután ezek tokaji bort luxuscikknek minősitik, a hegyaljai ermelők valóban csak kivételképpen juthatnak egygy vagon exportálásához.

Ezek szerint a mai borpiac csupán rögtönzött, isebb üzleteket köt s leginkább azok vesznek ölünk, akik romlandó pénzüket a kevésbé romndó áruba akarják fektetni. Talán nem kell kün hangsulyozni, milyen nyomasztólag hat ez a örülmény, mikor a bortermelő érdeke egyenesen volna, hogy mentől állandóbbá tudja tenni piat, amelynek életveszedelme a valutáris ingadozás.«

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

Tisztelettel kérdem: nem áll módjában külügyi rmányzatunknak a külföldi vámtételek leszorisa? Hiszen a magyar buzáért és lisztért főleg csehek és osztrákok ágaskodnak leginkább; nem etne a kenyérinségüket a borexport érdekén kissé megnyujtani? Talán kopogó szemekkel ásképpen játszanának gazdasági tárgyalásosdit!

Másfelől a borkereskedők megmaradt készletek, adósságokról, pénzszükéről panaszkodnak és k potom áron vásárolnak; nem lehetne segiteni só jegybankhitellel?.

És ha már mindenhol baj van — eszünkbe jut haditermény és a többi gyüjtőszerv — nem leme állami kezdeményezéssel borszindikátust léiteni?

Hiszen a bor is aranyvaluta és ha van lóndikátus, miért ne legyen borszindikátus is? yanis a mi hazánk a gyülések, ankétok országa legalább a borexport is kerüljön szőnyegre. st szedik a vagyonváltságot, pénzünk nincsen, ől fogunk fizetni, ha lagymatag külkereskedelmi itikánk a nyakunkon hagyja borainkat?

Az a borszindikátus pedig nem nehéz üzlet. lékszem arra az időre, — nem is olyan régen — or a valutaőrület tetőpontján a sibervezérkar n sirdogált, hogy az állam rontja az üzleteiket, t a jegybank felhozat a pincékből 100—200 ió magyar koronát, vásárol valutát, azokat a sseban eladta és a pincébe visszasétálnak a milliók szaporodottan, mert siberék ilyen könnyen és gyorsan nem kalapálhatták össze annyi milliót valutavásárlásra.

Az állam kezében levő borszindikátus vásárlóképes volna és a lisztkivitel megszoritásával egyszerre fellökhetné az utódállamok védvámait a magyar borexport előtt. Ha pedig ez nem igy lesz, vagy sokára lesz, dobra kerülünk és megyünk a márka után.

Ha itt lószindikátusok virágzanak, akkor hamar a nyakunkon lesz az entente »állatjóvátétel« számlája, a hires borvaluta pedig literenként a tojás napi árán fog megmaradni.

Bár a szabadság szeretete be van oltva a magyar faj lelkébe és azt még a forgalom, a kereskedelem terén is szeretnők látni, mégis kénytelenek vagyunk kérni a hordókereskedők megzabolázását, vagy a készletek hatósági igénybevételét, mert az e téren tapasztalható spekulációs áremelés párját ritkitja. Bár az állami és törvényhatósági árdrágitás nem marad el a tojás, a buza, a fa drágulása mögött, mégis hiába keressük a hordóuzsorások megbüntetésének hireit.

Miniszter Ur! Mi fizetni fogunk, amig csak tudunk, de ha sem a földmüvelésügyi, sem a kereskedelmi, sem a külügyi tárcától nem várhatunk a borexport részére energikus lépéseket, akkor a pénzügyi tárcába borban öntjük be az adókat és keresni fogjuk azt a bolondot, aki ezután a szőlőtermeléssel foglalkozik, mert a mai ujborárak mellett nem lesz érdemes szőlőtermelési közalkalmazottnak lenni.

Alázatos tisztelettel
Dobróczky Gábor
bortermelő, vendéglős.

Az Ipartestületünk elüljárósága november 7-én, délután 4 órakor tartja rendes havi ülését.

Külön meghivókat nem küldünk, ezuton kérem a t. elüljárósági tag urak szives megjelenését.

Keszey Vince, ipartestületi elnök.

KESZTLI KARÁTSONYI ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

ármino gyártmányu
szürők javitása
FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Közgazdasági szemle.

A lengyelek a magyar borkivitelért. Thuránszky László, Zemplénmegye főispánja előtt Sátoraljaujhelyen egy lengyel küldöttség jelent meg és azt kérte, hogy a főispán járjon közbe a kormánynál, hogy a magyar borok beviteli vámját a literenkénti 1200 lengyel márkáról 600 márkára csökkentse. Franciaország ezt már a francia boroknál megengedte, hoztak is be Lengyelországba francia bort, de az a lengyeleknek nem izlik, mert évszázadok óta a magyar borokhoz szoktak hozzá.

A sör után 12 korona az állami részesedés. A pénzügyminiszter a belföldön termelt vagy a vámkülföldről behozott sör után fizetendő kincstári részesedést a további intézkedésig hektoliterenként 12 koronában állapitja meg. A kincstári részesedés tehát ez idő szerint a söradó kétszeres összege.

Kereskedelmi és ipari képviseletek a közüzemi pótlék felemelése ellen. A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek állandó közös bizottsága ülést tartott, amelyen tárgyalás alá került a közüzemi pótlék felemelése tárgyában készülő fővárosi szabályrendelet ügye. Az értekezlet megállapitotta, hogy a közüzemi pótlék háromszázszázalékos felemelése nem más, mint közvetett házbéremelés, mely ujabb igazságtalan terhekkel sujtja a kereskedőket és iparosokat, kik igénybe nem vett szolgáltatások cimén lennének kénytelenek házbérük háromszorosát megfizetni. A bizottság elhatározta, hogy a közüzemi pótlék felemelése ellen a legerélyesebb akciót inditja és ez ügyben a kebelébe tartozó összes kereskedelmi és ipari érdekképviseleteket néhány napon belül ankétra hivja össze.

Budafokon és vidékén müködő fogadósok, vendéglősök és kávések ipartársulata október hó 4-én, Budafokon tartott rendkivüli közgyülésén alapszabálymódositás kapcsán kibővitette tisztikarát és megnagyobbitotta választmányát, hogy az ipartársulat érdekeit minél hathatósabban vihesse előre. Egyhangulag megválasztattak: Elnökké: Asztalos Lajos, ügyvezetőelnökké: Hofmeister Kálmán, alelnökökké: Herwerth Orbán és Ring Ferenc, pénztárossá: Werhanovits István, ügyésszé: dr. Donszky Árpád, titkárrá: Tóth Lajos, számvizsgálókul: Grészl Ferenc, Werl Ferenc, Csukovits István és Ottenwald József, választmányi rendes tagokul: Czeisz Mátyás, Fujsz Sándor, Nun József, Waigand Gyula, Herzog Antal, Németh István, Köffer Ferenc, Karlbauer Sebő, Molnár János, id. Martin Lőrinc, Simon József, Petneházy György, Spiller János, Baán István, Hantzmann Pál, Hantzmann József, Werl Jakab, Hauser András, Szelmann Ignác, Oberding József, választmányi póttagokul: Payer János, Szeitz Ferenc, Schmidt Gyula, Schwanauer Antal, Eszterle József és Paxián József. — Az ipartársulat lelépő elnökét, Grészl Ferencet a közgyülés érdemeinek jegyzőkönyvi megörökitése mellett tiszteletbeli elnökké választotta meg.

A posta, táviró és távbeszélő dijak felemelése. A hivatalos lap közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét a posta-, táviró- és távbeszélő-dijszabás módositásáról. A rendelet, mely november 1-én lépett életbe, a levelek bérmentesitési diját belföldre, helyi forgalomban, 20 gr-ig 15 koronában, minden további husz grammért 10—10 koronában, a távolsági forgalomban husz grammig 25 koronában, minden további husz grammért további 20—20 koronában állapitja meg. A zárt levelezőlap a levéllel egyenlő dijszabás alá esik. A levelezőlap bérmentesitési dija belföldön és a helyi forgalomban hat korona, a távolsági forgalomban 10 korona. A nyomtatványok, áruminták, üzleti papirküldemények bérmentesitési dija a belföldön általában 50 grammonkint 2 korona, a tiz grammnál nem sulyosabb küldeményeknél 1 korona. Az elégtelenül bérmentesitett levélpostai küldemények után a cimzettnek a hiányzó dij kétszeresét kell fizetnie, de a fizetendő összeg 15 koronánál nem lehet kevesebb. — Ujonnan berendezendő távbeszélő központos nyilvános állomás után évi 120.000 korona távirda és távbeszélő bevétel biztositandó öt éven át. Rendes előfizetői állomás után az előfizetői dij Budapesten és Ujpesten 24.000 korona, vidéken 12.000 korona. Mellékállomásokért ezen összegek felét kell fizetni. Az ugynevezett főállomások (nyilvános helyiségben) előfizetési dija mellékállomás nélkül évi 60.000 korona, egy mellékállomás esetén a főállomásért évi 85.000 korona, a mellékállomásért külön évi 10.000 korona. A beszélgetési dijak a külföldi forgalomban a következők: Egyszerü beszélgetés dija Budapest és Bécs között három percenkint 875 korona sürgős beszélgetésért 2625 korona; Budapest—Berlin között 750 és 2250 korona; Budapest—Pozsony között 375 és 1125 korona; Budapest—Prága között 750 és 2250 korona, a belföldi forgalomban Budapest—Ujpest között 10 korona. Az első dijövben távolsági beszélgetésért 100 korona, a második dijövben 200 korona, a harmadikban 300, a negyedik dijövben 400 korona. Aki a tarifaemelés alkalmából állomását fel akarja mondani ezt november 15-éig jelentse be. Ezenkivül a budapesti hálózatban a mellékállomásnélküli főállomások előfizetőinek jogukban áll, hogy a beszélgetésenkinti dijazás életbeléptetéséig állomásukat kikapcsoltathassák a forgalomból.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince:
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete
Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)
Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Kristály ásványvíz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25–27. :—: Telefonszám: 43—90

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Üzletek forgalma!

A napilapok hatalmas hirdetési költségei gyakran szolgálnak akadályul egy-egy jobb vételnek vagy eladásnak, azért igyekszünk e tekintetben is olvasóinknak előnyöket biztositani.

Immár 4 évtizedes, országosan elterjedt lapunk nagy nyilvánossága elég biztositéka hirdetéseink sikerének és csak a lap tradicióját véljük szolgálni, ha kartársainknak vételi és eladási ügyekben könnyitést, megtakaritást nyujthatunk.

Ezért a szállodák, vendéglők, kávéházak vételére vagy eladására 10 millimétersoros szöveg egyszeri közzététele mellett

300 koronás

kedvezményes hirdetési előfizetést nyitunk és a beérkező ajánlatokat „szerkesztői üzenetek" alakjában, vagy postán, vagy a hivatali órák alatt kiadóhivatalunkban tudomásul adjuk, vagy rendelkezésre bocsájtjuk.

Aki a hirdetési dijakon, vagy a közvetitők jutalékán takarékoskodni akar, nem mulasztja el kedvezményünket igénybe venni. A hirdetendő szöveg, jelige és a dij előzetes beküldését kérjük.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA
kiadóhivatala.

Goreczky Zsigmond IV. kerületi elüljárót, a magyar bar melegszivü barátját október hó 22-én ünnepelték fővárosi ipartestületek. Az ünneplés a közgyülési tem zsufolt közönsége részvételével folyt le, amelynek brán Alpár Ignác, valamint a kereskedelmi miniszter a főváros képviselői méltatták Goreczky érdemeit. ari viszonylatainkvalóban értékes erők munkájára nnak szorulva, ha a regenerációtól sikereket várunk az ünnepelt felhasznált minden alkalmat hathatós zremüködésének érvényesitésére. Tartsa meg őt az ten sokáig a köz számára!

Stinnes Hugó szállodát vásárolt. Münchenből jelentik: előkelő Continental vendégfogadót megvásárolta innes Hugó. Ez a szálloda a bajor főváros legnaobb üzeme s most, hogy a vállalat nagy tőke fölött ndelkezik, bizonyára nagy fellendülésnek néz elébe.

Szakiskolai értesités. A kir. tanfelügyelő ur szigoru kötelességünkké tette a tanoncoknak pontos iskolalátogatásának ellenőrzését, a hanyag iskolalátogatók intését és a tanonctartó főnökök feljelentését. Midőn erről t. Kartársaimat értesiteni szerencsém van, felkérem a tanonctartó főnök urakat, hogy minden kellemetlenség elkerülhető legyen, legyenek szivesek tanoncaikat szakiskolánk pontos látogatására szoritani és lehetővé tenni, hogy a tanoncok a tanitásra kitüzött időre, délután fél 4 órára, a szakiskolában, VII., Nyár-utca 9. szám megjelenjenek. Tisztelettel Palkovits Ede, felügy. biz. elnök.

Uj vendéglői irányárak. Az O. K. A. B. elnökének 7650/1922. sz. rendelete szerint minden vendéglős köteles a vendégeknek egyfajta levest adagonkint a 3%-os forgalmi adóval 12 koronáért, a 10%-os fényüzési adóval 14 koronáért és egyfajta főzeléket feltéttel a 3%-os forgalmi adóval 55 koronáért, a 10%-os fényüzési adóval 60 koronáért kiszolgálni. Ha valakinek étlapján két- vagy háromféle leves van, akkor is csak az egyik féle leves 12 korona, illetve 10%-os fényüzési adóval 14 korona, a többi árát a beszerzési ár és a regie, valamint a megengedett haszon kiszámitásával állapitja meg. Ugyanez áll a feltétes főzelék megállapitására is. Ez a rendelet október 18-án lépett életbe. — a) Tejeskávé (2 dl, 2 drb kockacukorral) a 3% általános forgalmi adóval terhelt napszakra 34 K; a 10%-os fényüzési adóval terhelt napszakra 40 K. b) Tea kannában, rummal vagy citrommal (2½ dl, hozzá 1½ cl rum vagy ¼ citrom és 3 darab kockacukor) a 3% általános forgalmi adóval terhelt napszakra 32 K; a 10% fényüzési adóval terhelt napszakra 38 K. c) Tea kannában, rum vagy citrom nélkül (egyebekben a b) alattiak szerint) 3% általános forgalmi adóval terhelt napszakra 24 K; a 10% fényüzési adóval terhelt napszakra 30 K.

Vendéglősvacsorák. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: November 17-én Verbőczi Lajos urnál (IV., Városház-utca 3), december 1-én Bagyik Vince urnál (II., Iskola-utca 44), december 15-én Putnoki István urnál (VIII., József-utca 26), 1923 január 5-én Bandl Ferenc urnál (VIII., József-körut 46).

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: November 8-án Gregorics Simon vendéglőjében (VIII., Népszinház-utca 23), november 16-án Schmauder József vendéglőjében (IX., Bokréta-utca 12), november 22-én Horváth István vendéglőjében (IX., Fővám-tér 10), november 29-én Fehér Ferenc vendéglőjében (II., Fő-utca 75), december 6-án Grams Ferenc vendéglőjében (IX., Üllői-ut 23), december 13-án Zsin Péter vendéglőjében (IX., Ráday-utca 56). A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Cassandra likőr Cocktail Bowle
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. szám.

Áruüzlet.

A lisztnemüek piacán lényegtelenül változtak az árak. A második kézből származó helybeli áruból 0-ás 150 K, 2-es 145 K, 6-os 140 K, korpa 4850 K paritásra.

Marhahus kimérve kilónkint 480—630 K, másodrendü 230—370 K.

Borju tiz koronával olcsóbbodott, amennyiben bőrben, fejjel és lábbal kilónkint 550 K. Kimérve a hus 470—710 K.

Birkahus eleje 320 K, vesés 560 K, comb 380 K.

Sertéshus kilója 520—680 K, szalonnás félsertés 630 K, háj 800 K, szalonna 740 K, zsir 820 K. Malachus 420—440 K.

Az olcsóbb elárusitó helyeken, mint pl. a Hunnia kereskedelmi r.-t. elárusitó helyén az árak mérsékeltebbek. A borjuhus 360—640 K, borjumáj 560 K, tüdő 280 K. A marhahus-árak szintén 20—40 K-val olcsóbbak.

Zöldség: Sárgarépa- és petrezselyemgyökér 24—34 K, káposzta 28 K, kel 35—40 K, vöröskáposzta 45—50 K, zeller 30 K, kalarábé 20—30 K, cékla 20—28 K, torma 100—160 K, hagyma 75—84 K; fokhagyma 85 K, karfiol 140 K, retek 30 K, burgonya 32—34 K, saláta dbja 4—6 K, gomba 350—420 K.

Rizs irányzata továbbra is szilárd. A kereslet nagyon élénk. Az itt levő készletek elenyészően csekélyek. Uton meglehetősen nagy mennyiségek vannak ugyan, de ezek legnagyobbrészt még beérkezés előtt elhelyeződnek, ugy hogy a kereslet kielégitése meglehetősen nagy akadályokba ütközik. Az utóbbi napokban Burma II-ért egész vagontételekben az importőrök 212—215 K-t, fényes Burmáért 250—255 K-t, fényezett japán rizsért 280—300 K-t kértek.

Dió kivitelét a kormány megengedte. Egyelőre nagyobb mennyiségek nem mentek ki, az árak mégis emelkedő irányzatot követnek, mert a termelők a jó termés dacára árujukat visszatartják. Egészséges dióért vagontételekben az utóbbi napokban 190 K-ig menő árakat fizettek ab vidéki állomás.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba.
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

Egy hentes stráfkocsi
olajtengelyekkel
olcsón eladó.
V., Vág-utca 5.

Bádogos-munkákat,
vizvezeték és gázszerelést
jutányosan vállal **Klein** Budapest, VIII. Madách-utca 22'

Fleischacker József fiai
Részvénytársaság
Rum-, cognac- és likőrkülönlegességek gyára
Budapest, V., Váczi-ut 144 :-: Telefon: 24—89

Magyar Acélárugyár Rt. Budapest, Váczi-ut 95
keres konyhája részére nagyobb üzemben már alkalmazott megbizható magányos **szakácsot vagy szakácsnőt.**

Budapesti és környéki vendéglősök figyelmébe
Kirakat- és üvegcégtábláit
ne biztositsa
máskép, csak garantált természetbeni pótlással. Evközben nem kell a biztositott összegeket emelni. a biztositottnak a kár megtérítéséhez nem kell hozzájárulni. Egyéb, u. m. tüzkár-, betörés-, baleset és élethiztositásokat a legelőnyösebben köt a MAGYAR ORSZ. BIZTOSITÓ INTÉZET RT Budapest, VI.. Révay-u. 10. Saját ház. Telefon 118-44, 3 -55, 137-90

Prima
makói hagyma
fokhagyma,
sárgarépa és
petrezselyem
legelőnyösebben beszerezhető
Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Makó.
Sürgönycim: MERCUR

Székely Mihály Részvénytársaság
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Mindenféle evőeszközök.
Kávéház és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T.
Budapest, VIII., Kőris-utca 18—20.
„EGMA"
likőrkülönlegességek gyára.
Vermuth, Whisky, Gin.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128—27.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

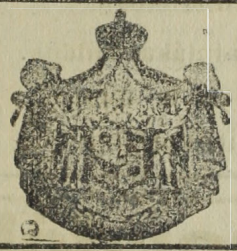
Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Vendéglői, koronával hitelesitett
üveg- és porcellánedényeket
a legolcsóbban szállit ugy helyben, mint vidékre
Hungária üveggyári raktár
IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Kolleda Ernő kádármester
X., Kőbánya, Kápolna-u. 3.
Uj és használt hordók
: állandóan raktáron. :

Hobé
LIKÖRKÜLÖNLEGESSÉGEK

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Rendkivül olcsó áron, mig a készlet tart:
grenadinok és batisztok
minden szinben és kimintázásban,
továbbá zefirek vásznak, kanavásznak,
kartonok stb.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.
Feltétlen ügyeljen a cimre!
Tekintse meg kirakataimat!

Boroshordók

Böhm Kálmán
hordógyár részv.-t.

Budapest, VI., Szabolcs-utca 19. szám. ~ Telefon: 148—12.

Hirmann Ferencz fémöntöde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlészeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likörgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

PALUGYAY
·PEZSGÖ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS
borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság
Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20
Sárospatak
Tokaj
Budafok

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88. Táv. cim: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁRSA.

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19
bornagykereskedés Telefon József 30-72
Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR
az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
KÁDÁRMESTER Kelemen-u. 27-29
Ajánlja dusan felszerelt raktárát 100 litertől 5000 literig prima hasitott, valódi szlavoniai tölgyfából

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 22. szám. 1922 november 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... ... 600·— K
Fél évre ... ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

Az ipari továbbképzés ügye.

A Magyar Kávések Országos Szövetsége nagygyülése.

A vendégek viselkedésének hatása az üzletekre.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Az ipari továbbképzés ügye.

Évtizedek óta — Istennek hála — olyan férfiak állottak a fővárosi vendéglősök élén, akikben az akaraton kivül nagy emberszeretet, főkép pedig tehetség volt arra, hogy a vezető állások diszén tul, kötelességeket is vettek magukra, kitüzött céljaikat meg is valósithatták.

Vissza kell mennünk 20—30 évre, olyan időkbe, amikor az első közösségek alakultak iparunkban és megindult a szaksajtó is. Ekkor alakultak sok halasztgatás, vonakodás közt jóléti intézményeink és sok sikertelen kisérlet után lábrakapott a tanoncnevelés is.

Meg kell állapitani, hogy bár hosszu, de egészséges és természetes fejlődés eredménye a nyugdijintézmény és a tanonciskola is.

Békebeli tanoncnevelésünk ismertetésénél országos hirü neveket sorolhatnánk fel, de nem a személyi kérdésekkel kivánunk foglalkozni, csak arra a kijelentésre hivatkozunk, hogy a magyar pincér külföldön is dicsérettel állotta meg a helyét, ami a tanoncnevelés egyetlen, de teljesen kimeritő bizonyitéka.

Tagadhatatlan az, hogy a háboru és forradalmak felboritották teljesen a nevelés kérdését és hosszu évek munkája fog csak majd javulást hozni, amelynek bekövetkezésére még csak jóslásokba sem lehet bocsátkozni.

A politikai és gazdasági sztrájkok is károsan befolyásolták a nevelés alapelemét képező fegyelmi függelem szerepét és az a szellem, amely alkalmazott és munkaadó közé ékeket vert, károsan érintette az ipari és egyéni nevelés eredményeit is.

Glancz Sámuel Budapest, V., Rudolf-rakpart 1. (Tudományos Akadémia épületében)

Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok, — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban—kicsinyben.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló boralt a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

Ha pedig az őszinteségben következetesek akarunk maradni, be kell vallanunk azt is, hogy néhány valóban dicséretes kivételen tul a munkaadók és főpincérek nagy része a házi nevelést teljesen elhanyagolja és a károkozás, vagy kisebb lopások testi fenyitésén tul nem törődik a tanonc ipari és egyéni nevelésével semmit és ezt a nevelést vagy az éttermi segédekre vagy a tanuló autodidaktikai képességére bizza.

A tanonciskola, csak ugy, mint más iskola is, a magyarázaton és gyakorlati szemléltetésen tul feladatokat ró a tanulóra, akinek ezeket a leckéket otthon, elméletben ugy, mint gyakorlatban, meg kell tanulnia; ebben a munkájában azonban a tanulónak elengedhetetlen szüksége van a gazdája és a már tanult munkások felügyeletére, tapasztalataira, segitségére.

Ahol pedig a tanulónak ezek az utak nem állanak rendelkezésére, azt ugyan hiába szabaditják fel a tanoncévek »szamárlétrájának« legfelső fokán, mert csak félig kész segéd lesz belőle, akinek ipari értéke mellett elkorcsult az egyéni értéke is.

Minden kertelés mellőzésével be kell azt látni, hogy az ipariskolai oktatás a legnagyobb erőfeszités mellett sem tudja pótolni a házi nevelés hiányait és ebből le kell vonni azt az eredményt, hogy nemcsak ennek a pár évnek a tanulói, de a 6—8 év óta felserdült segédmunkások is el vannak maradva a békebeli évek szinvonalától.

A nyugati államokban, ahol nagyra fejlődött az államilag és társadalmi uton is támogatott szabadoktatás, az ipari továbbképzés ügye sem állott meg a polémiáknál és a sajtónál, hanem régen testet öltött, felmutatván eredményként olyan átlagos népmüveltségi fokot, amely messze tulhaladja a mi hasonló értékjelzőnket. A hatalmas gyáripar maga áldozott legtöbbet azért, hogy munkásai szakoktatásban fejlődjenek és sok szunnyadó tehetséget hivott ezzel elő.

A magyar faj alkalmas mindazon ismeretek felvételére, amelyet más nép megbir és a kivándoroltak különösen megmutatták azt, hogy a dologban feloldódott magyar lélek képességei nem maradtak egyetlen más nemzet fiaién alul. Ezt az értéket pedig fel kell kutatni itthon is, müvelni, teret kell neki adni és a szó nemes értelmében ki kell használni megfelelő, további kulturára is alkalmas anyagi térités mellett

A francia konyha müvészei csak néhány nappal ezelőtt gratuláltak a magyar szakácsoknak küldöttségileg, elismervén, hogy Páris konyhatudománya mögött nem maradt el semmivel a Balkánba süllyesztett magyarság szakácsmüvészete, sőt azzal teljesen egyenlő nivóju.

Amilyen büszkén olvastuk ezt a hirt, épp oly fájdalommal sóvárgunk az után, hogy miért nem jut ki ez a dicsőség az éttermi munkásságnak is.

Pedig a magyar pincér ugyancsak rendelkezik ismeretfelvevő képességgel, de ehhez eszközöket kell neki nyujtani ipari továbbképző tanfolyamok alakjában.

El tudjuk képzelni azt, hogy ipartestületünk vezetősége megtesz minden lehetőt a szakipari továbbképzés érdekében. Egy ilyen tanfolyam megrendezése pedig nem ütközik nehézségekbe, csak sok munkát kiván.

A magyar nyelv tudásán tul idegen nyelvek ismeretére van szükség, legalább is az idegen emberhez való olyan alkalmazkodás méreteiben, amennyit egy vendég kiszolgálása és a vele kapcsolatos eszmekör megkiván. A német és francia, angol, balkáni nyelvek vonatkozó része néhány hónapi szorgalommal megszerezhető.

A pincérnek konyhai és anyagismeretre és az ezekkel összefüggő áruismére is szüksége van, amelyre bizony néhány szakácskitünőségünk elsőrendü oktató lehetne.

A borászat és pincézés elméleti részét jobb és világlátott vendéglőseink, főpincéreink ismertethetik, a gyakorlati részben pedig a budafoki nagy pincék, a sörgyárak, likörgyárak elegendő anyagot nyujthatnak.

A szakmával kapcsolatos rendőri, pénzügyöri, adóügyi, könyvelési, levelezési, iparjogi és általános ismeretek oktatása ugyancsak nem ütközik nehézségekbe.

A tanfolyamok helye, ideje, költségei — jelentéktelen gondosságot igényelnek és csupán akaratra, szorgalomra, jóakaratu támogatásra — egyszóval munkára van szükség.

A felszitott gyülölködés már sok jó tervnek vágta el az utját és ennek a gyülöletnek fenntartása a munkásság hátrányára vezet.

Nemcsak a munkaadók kötelessége az érintkezés felvételére való törekvés és a munkásjólét fejlesztésének egyedüli kezdeményezése.

Munkásainknak van kétféle szakszervezete is; véleményünk szerint az ipari továbbképzés ügye beleillik mindkettőnek programmjába és ha a folytonos politikai hovatartozás vitáját félretéve, tisztán önző érdekből akár, de a munkásság szaknevelése ügyét szolgálni kivánják, szüneteltessék legalább ezen a téren a pártharcokat és egymás táborainak

Kávéházi és vendéglői berendezések. Orbán Jakab Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
Gróf Somsich Tihamér Borgazdasági R. T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

piszkolását, ehelyett pedig maguk is csináljanak erre a célra kezdeményező propagandát.

Ipari érdekképviseletünk vezetőiben kétségtelenül meg van ugy a szándék, mint a képesség az ipari továbbképzés eszközeinek nyujtására, amivel a lehetőség három negyed része már meg is van oldva; akik pedig tanulni akarnak, mert ennek szükségét érezik, szálljanak le az uborkafáról és oktalan hetvenkedés helyett hajtsák le a fejüket és kérjék a tantolyam megrendezését.

Azt mondja egy közmondás, hogy jó pap holtig tanul, jó tanitó pedig halála után még két évig. Munkasaink nagy átlagának szakipari és általános müveltsége pedig nem repedezik meg az ismeretek tultömöttségétől.

Az iskolák nem hivnak be senkit falaik közé, de ajtójuk nyitva van, csak el kell határozni magunkat a komoly tanulásra és be kell menni a felvételt kérni.

A bölcsek megértik ezt, a bolondok sohasem!

A Magyar Kávések Országos Szövetsége nagygyülése.

A kávésipari rokonszakma folyó hó 15-én tartotta meg Debrecenben ez évi országos kongresszusát a Bika-szálló nagytermében. A kiküldöttek az ország minden részéből nagy számban jelentek meg a nagygyülésen, amelyen Debrecen városát Csonka Sámuel h. polgármester képviselte.

A nagygyülést Gárdonyi József szövetségi elnök nyitotta meg.

A kávésipar mai helyzetét Mészáros Győző előadó ismertette nagy szaktudással. Különösen rámutatott arra a telfogásra, amely ujabb társadalmi jelenség a kávéházakkal szemben, amikor azokat általánosan luxushelyeknek tekintik, noha egy világvárosban a kávéház valóban a társadalmi együttélés jelentékeny tényezője. Sok müvész, iró, kultur- és üzletember alkalmas otthon hiányában a kávéházban tud csak érintkezni azokkal, akikkel foglalkozásához képest szükségképpen érintkeznie kell és ez a körülmény egymagában elegendő ok arra, hogy a kávéházakkal szemben egyesek részéről megnyilvánuló animozitás alaptalannak bizonyuljon.

A kávésipart ezenfelül nyomja a gazdasági válság is, amelynek enyhitésére hiába várunk és magunk sem tudunk rajta segiteni, mert annak okai rajtunk kivül állanak, eszközeivel pedig nem rendelkezünk.

Sajnálatos az, hogy a kávésipar nem találkozik a hatóságok megértésével, hanem egyenesen ellenszenvvel. Ha a különböző adóterhek viselésére nézünk, azt látjuk, hogy a hatósági beállitás szerint a kávéház luxushely; ha azonban a kávésipari árucikkek árainak hatósági megállapitásáról van szó, akkor a kávéház közszükséglet. Bizony kellemetlen az, hogy a különböző hatósági hatáskörök összeütközésében csak a kávések érdekei szenvednek, ami ellen ma még azon okból sem tudunk védekezni, mert az ujabb iparjogi reformok nyomán nem fejlődött ki még az egységes joggyakorlat.

A házbérek óriási mérvü emelkedésének áthárítása csaknem lehetetlen és a hatósági áremelések folytonos válság helyzetet okoznak, amelyben hetenként merül el egy-egy kávéház.

Érthetetlen az, hogy négyhónapi előleget kell adni a betegsegélyző pénztárnak, amelyet csak április hónapban fognak részletekben folytatólag betudni. Ez erőszak jellegével bir, amely az ottani vezetés gyengeségéből fakad, de irányunkban oktroj természetü.

Előadó ismerteti a lefolyt pincérsztrájk eseményeit, amelynek egyes fázisai a kommün világára emlékeztetnek. A százalékos rendszer, a bizalmiférfiak és termelési biztosok vészes figurái azonban hamar eltüntek a kávések és főpincérek együttmüködése nyomán, a sztrájkot letörtük és a rokonszakmák is sikerrel utasitották vissza az alkalmazottak erőszakos fellépését.

Előadó ismertette a kávésipar és Árvizsgáló Bizottság ipari összefüggését, amelyben ugyancsak hiányzik az a megértés, amely a laikus fellépésben ma keserü nyomokat hagy hátra az ipari életben.

Hajdu Vilmos a Főpincérek Egyesületének elnöke a főpincérek kivánságait terjesztette elő, megvilágitván azokat anyagi és erkölcsi szempontból. Az előterjesztést a szövetségi nagygyülés jóakaratu támogatással az ipartestületek elé utalja, mert ezuttal és egyedül a kérdésben nem dönthet. A megokolást részletesen és jogi szempontból is feltárta dr. Kohlmann egyesületi ügyész.

Németh Aladár, a debreceni ipartestületi elnök beszéde után Losonczy Gusztáv, a fővárosi ipartestület alelnöke a kávéházi árak eltolódásának összehasonlitásáról szólt és kimutatta, hogy mig a kávéház kiadásai a békebeli összeg 762-szeresére emelkedtek, addig a bevételek csak mindössze a békeösszeg 80-szorosát tudták elérni. Minden szónál hatásosabb az a jelenség, hogy még 1914-ben 385 kávéház volt a fővárosban, ma csak 208

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktűzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8–10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-út 54 Telefon: 22-78

maradt meg, annyi, mint 33 évvel ezelőtt volt. Tehát 177 üzlet volt kénytelen a gazdasági válság miatt megszünni. Miután ez a tragikus szám a nyomasztó viszonyok hatása alatt csak növekedni fog, a további pusztulás meggátlására feltétlenül fel kell függeszteni a kávésipart korlátozó intézkedéseket.

Kovács József az iparfejlesztés és a tanoncnevelés feltételeiről szól;

Lachs Ödön a kávéházi zene szolgáltatásának nehézségeit ismertette, majd

Havas Nándor szövetségi titkár az adók és engedélyek ügyével foglalkozott.

Elnök végül az előterjesztésekben nagysikerü és iparjogi kérdésekben alapos munkát végzett eredményes nagygyülést az üdvözlő táviratok felolvasása után bezárta.

KESZTLI KARÁTSONYI ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

BORPALOTA R. T.

Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII. KENYÉRMEZŐ-UTCA 6
TELEFON

A vendégek viselkedésének hatása az üzletekre.

Tagadhatatlan tény az, hogy a vendéglőket látogató közönség müveltségi szinvonala a vendéglő értékének egyik jelentős fokmérője.

Egy »közepes« forgalmu üzletben naponként megfordul átlag 1000 vendég és az ilyen üzlet szinvonalát ebből a tekintélyes számból 600—700 látogató társadalmi hovatartozandósága és müveltségi foka adja meg.

Eltekintve a nagy és közönségében előkelő látogatottságu üzletektől, amelyekben a békeidőkben is kifogástalan publikum fordult meg, ma még nem állott teljesen helyre az a régi vendég-szellem, amely asztaltársaságokat kreált és a tiszta, barátságos üzleteket, mint nagy társas ebédlőket kereste fel és családokat, napi munka után 1—2 órai eszmecserére derüs embereket hozott össze.

Hol vannak a régi idők vendéglői sarok-partijai, pipaálványai, »stamm-poharai«, »6 krajcáros« és egyéb, jótékonyság terén sem utolsó, árvákat karácsonykor felruházó, bohém — de nem lump — asztaltársaságai?

Hol a régi szellem, amely vendéglőst és vendégeket a legjobb ismeretségben tartotta? Mikor volt a »főur« elmaradhatatlan napi interwiew, a »tanár ur« hova lett? Hova lettek a derék Zsigák, Janik és többi érdemes munkatársaink?

Valamikor az irók elitje, a politikusok, nagyhirü államférfiak, a lateinerek, az ipari és kereskedelmi világ szine-java ugyancsak eljárt a kisebb, de tiszta és jónevü vendéglőkbe és ha nekik is kijárt a »polgári kimenő« napja, csak ugy elhuzatták a kedvenc nótáikat, mint más szegény ember fia.

Néhai boldogult gróf Tisza István, aki maga is jól értett a zenéhez, ugyancsak szerette a cigányzenét és vele együtt több nagynevü közéleti kitünőség töltött el polgári éttermekben több derüs órát.

Aztán jött a háboru! A főváros és a vidéki városok átvonuló idegen tömegei egy csapásra kicserélték a vendéglők publikumát. Sokan bevonultak, helyükre 4—5 idegen is jutott. A csendet és meghitt környezetet szerető itthonmaradottak

Asztalkések javitása,
beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. – Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron
Schulek Sándor mükéses
Budapest, VII., Király-utca 3.
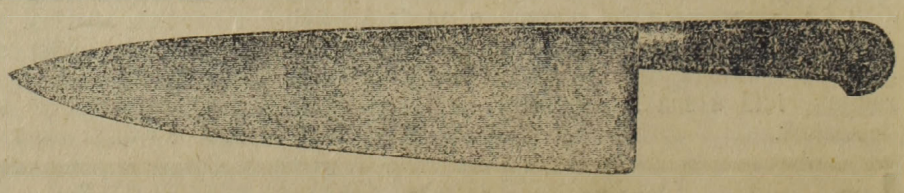

Salgó Testvérek Részvénytársaság
bornagykereskedők - szeszárugyár
Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék:
X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

Püspöki urodalmi borpince r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrínyi-u. 7.

és családok elhuzódtak a zaj és lármás forgalom elől, a középosztály fokozódó leszegényedése pedig eltüntette a kedélyes törzsasztalokat. Az üzletek lázas munkahelyekké váltak, ahol eldurvult a napi érintkezés hangja, eltünt a kedély és felütötte a fejét a drágaság elleni mindennapi szitkozódás.

A forradalmak és kommün idejéről nem akarunk itt szólani. Üzleteink lerongyolódtak, jobb felszerelési tárgyaink eltörtek, eltüntek, pótlásra akkor gondolni sem lehetett. A legény- és agglegényembereken kivül alig járt helybeli ember a vendéglőkbe és a »gerstli-korszak«, meg a »pincérdandár« korából csak a szovjetpénz, lecsuszott publikum, piszkos falak, nyomoruságos leltár és egy nagy adag undor maradtak vissza.

Az eltolódott vagyoni viszonyok eltolták a közönség értékét is, de csak visszafelé. A háborus viszonyok üzleti nyereségén először a restaurálást kellett megkezdeni, de bizony megesett az is, hogy egy egy vendéglős nem igen mert rögtön ezüstfelszerelést rakni az asztalára és ha megtette, meg is bánta. A külső és belső felujitás rengeteg vagyont emésztett fel, amelynek befektetésével nem lehetett késlekedni, mert a nagy idegenforgalom után megmaradott helyi közönségünk régen elszokott a vendéglőjárástól és kulturigényei kielégitése nélkül nem is volt hajlandó üzleteink látogatására.

Már három éve annak, hogy a belföldi népvándorlás elült, de azért a régi kép mégsem jött vissza az egész vonalon. Részben a nagy drágaság, de főképen a főzelékfeltétre szorult derék középosztályunk szegénységében keressük az okát annak, hogy a régi kedélyes vendéglői-szellem még nem jött vissza.

Az üzleti viszonyokon kivül élő szemlélő nem akarja elhinni azt, hogy a tisztességes vendéglős nem szereti a részeg és duhajkodó embert, hanem ellenkezőleg: pótolhatatlanul hiányzik a vendégek kedélyes ismeretsége és az érintkezés kellemes közvetlensége.

A háborus és forradalmi idők tömeg-idegessége, mint általános kórjelenség vonul végig a mindennapi publikum egész magatartásán és gyakran indokolatlan méltatlankodásban, kiabálásban, sőt néha durvaságokban, verekedésekben tör ki. Még a legelőkelőbb helyeken is voltak botrányos összecsapások, amelyek ha gyakrabban ismétlődnek, rögtön oda van az üzlet szolidságának hire és a disztingváltabb publikum elmarad.

A bároknak nevezett »előkelőbb« mulatók ugyan lecsapolták azoknak a látogatóknak számát, akik azt hiszik, hogy a vendéglőkben minden szabad, de ez forgalmunk rovására esett és valóban tehetetlenek vagyunk a publikum erkölcsi értékének megjavitásában.

A vendéglőbeli társasélet alapeleme az asztaltársak között fennálló igaz barátság volt hajdanában, mig az utolsó 8 év alatt nemcsak sok barátság szakadott meg, de — ami rosszabb — sok olyan ember került egymás mellé, akiket éppen nem a barátság, hanem üzleti érdek, vagy a fásult megszokás ültette össze minden szellemi kapocs nélkül. Nálunk ismeretes az a jelenség, hogy amig csak egy üres asztal van, addig az ujonnan érkező vendég ehhez ül és a világért sem ülne a másik mellé, mint az Nyugaton szokás. Félnek, irtóznak egymástól és éppen ezért nem keresik az ismerkedést, vagy a szóba-állást, mert önmagukat többre tartják annál a másiknál. Az itteni néplélek ezen sajátságán tul a mai szellemi, politikai és társadalmi élet, az anyagi viszonyok azok a tényezők, amelyek hátráltatják a régi közszellem visszatérését.

Sokszor a vendéglős személye és üzleti modora, üzletvezetési módja is csökkentőleg vagy emelő hatással vannak az üzlet értékére és forgalmára, ami gyakran abban nyilvánul meg, hogy jóhirü üzleteket is legyengit vagy tönkretesz a gazda viselkedése és viszont »lecsuszott« üzleteket és közönséget teljesen kicserél, átalakit, megjavit pusztán a gazda személye és üzletvezetési modora. Mig azonban ez utóbbi jelenségek tisztán egyéni dolgok, számolnunk kell azzal a sajnálatos tapasztalattal, hogy főleg a kisebb üzletekben gyakori a botrányos részegség, a törés, veszekedés és verekedés, amelyeknek nem annyira az okai érdemlik meg a figyelmes vizsgálódást, mint inkább a következményei.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Alapitási év 1887.
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Aki a részeg embert kiszolgálja, az megérdemli a büntetést, — de ki tudja egy üzlet ezernyi dolgaiban elejét venni a hangos veszekedésnek és elébe vágni a tettlegességnek?

A háborus időkben és azok nyomán az emberek megszokták a durvaságot és hajlandóbbak még a jobb osztályokból valók is a tettlegességekre. Rendőri és birói eljárások statisztikája bizonyitja, hogy a nyilvános helyeken elkövetett testi sértések, becsületbeli és lovagias ügyek száma a békeviszonyok arányát veszedelmesen tulhaladta. Ma, amikor a kisebb vendéglők és korcsmák látogatottsága megnövekedett, — ezek kereset tekintetében jobb üzletek — a hatóságok sem mehetnek el szó nélkül a verekedések nyomán keletkezett büntető ügyek számának növekedése mellett és érthetetlen módon ezért a vendéglősöket vonják felelősségre.

Nem akarunk kitérni azokra az italmérőkre, akik együtt kártyáznak és isznak züllött vendégeikkel, vagy azokkal barátságban élnek; mert ezekkel soha nem vállalhatunk érdekközösséget, — de már most tiltakozunk az ellen, hogy bármely hatóság belekapaszkodjék a vendéglős felelősségébe csak azért, mert nem tud idejében két verekedő közé ugrani csak azért, hogy az ütlegeket ő maga fogja fel.

Elég baj a vendéglősnek az, ha két emberbe a bor a rendesnél nagyobb bátorságot vagy indulatot önt, mert a legkisebb hangos botrány, veszekedés vagy a nyomában járó hatósági eljárás nagy léket üt az üzlet jó hirén és mi tudjuk, hogy mit jelent egy üzletnél a rendőri beavatkozás szükségessége: a rendes vendég felkel, fizet — és többé be nem teszi a lábát, nekünk pedig tanuskodásra kell szaladgálni, esetleg meg is büntetnek bennünket mások duhajkodása miatt. Sokszor megfelelő hatósági beavatkozás hiányában alig tudunk kituszkolni egy ittas embert, vagy szétválasztani két ágaskodó ellenfelet és anélkül, hogy erre a magunk személyében okot szolgáltattunk volna, mások hibáiból a mi nyakunkba szakad a kellemetlenség.

Bár nem a fővárosi viszonyokhoz, hanem a vidékre van szabva az alábbi kis napihir, mégis közöljük olvasóinkkal:

— A korcsmai verekedők ellen. Az utóbbi hónapokban az országnak majdnem mindegyik megyéjében megszaporodtak a korcsmai verekedések, amelyeknek hősei azok a részeg és duhaj legények, akik az efajta összetüzésekben virtust találnak. Különösen sok ilyen eset fordult elő Sopronmegyében, ahol a korcsmai verekedések, amelyek különben évszázadok óta divatosak, több esetben halállal végződtek. A soproni alispán az előfordult esetek kapcsán arra szólitotta fel a járási főbirákat, hogy azokat a korcsmárosokat, akiknek csárdáiban véres összecsapások történnek, nyomoztassák ki és ellenük följelentést tegyenek. Elrendelte azt is, hogy azoknak az italmérőknek a névsorát, akiknél a legények verekedést rendeztek, haladéktalanul irják össze és ezektől a záróra meghosszabbitás kedvezményét azonnal vonják meg.

Ha már eképpen az erkölcsnemesités és publikumnevelés hatósági eszközei legyengültek is, ezért egy iparágat felelőssé tenni nem lehet, mert a népmüvelődés szinvonalának sülyedése egyrészt nem a mi terhünkre lenne irandó, másrészt a segitő eszközök az államhatalom kezében vannak és az állami kulturfeladatok közé tartozik a néplélek nemesitése. A háboruban ölni tanult ember keze hamar megtalálja a bicska nyelét, vagy a revolver kakasát és a 8 év alatt visszafejlődött szellemi nemesség rozsdafoltjait nehéz letörülni.

A fenti napihir adatai azonban egy egészen más vonatkozásban érdekelnek mindnyájunkat. Az italmérési engedélyek felülvizsgálása folytán ugyanis a régi engedélyek bevonattak, de azokat még nem revidiálták meg és feküsznek a pénzügyigazgatóságoknál elintézetlenül hosszu hónapok óta.

Hogy ki érdemes az engedély visszanyerésére, — abba beleszólási joga van a rendőri hatóságoknak, főszolgabiráknak, sőt egyenesen minősitő hatalmat adott nekik a rendelet.

Ebből pedig az következik, hogy ha valakinek az üzletében verekedés fordul elő — és ez már megtörtént az előkelő helyeken is — ebből az

Pollák Emánuel és Fia
Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. bornagykereskedés Wien — Lemberg — Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

»PASTEURIT« HOLLY EDE ÉS TSA
Pincegazdasági cikkek Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választek kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**
Telefon: 103-31.

érdekeltek a rendőrség, vagy főbiró elé kerülnek, az eljáró hatóságnak jogában áll az itélet másolati példányán oly értelmü előterjesztést tenni az illetékes pénzügyigazgatósághoz, hogy az üzlet tulajdonosától vonják meg az italmérési engedélyt, mert helyiségében olyan dolgok történnek, amelyek a közcsendet veszélyeztetik.

Nem akarjuk az ördögöt a falra festeni, de hogy a közigazgatási hatóságok ez a joga mit jelent, azt nem kell magyarázni!

Van a vendéglős nyakában elég ellenőrző hatóság, ahonnét italmérési joga fenyegetve van.

Ha szép szóval nem megy a dolog, hatósági közbejöttel is távolitsuk el az ágaskodókat üzletünkből, mert megeshetik, hogy tán egy egyébként megérdemelt fenyités miatt bezárhatjuk üzletünket.

Eggyel több Damokles kard lóg a fejünk felett, vigyázzunk rá!

Minden élelmes vendéglős legjutányosabban a közvetitő kereskedelem kikapcsolásával közvetlenül a

TOKAJHEGYALJAI SZŐLŐSGAZDÁK TÖRKÖLYFŐZŐ SZÖVETKEZETÉNÉL

szerezheti be saját gyártmányu **törkölypálinka, szilvórium, seprőpálinka, cognac, étolaj, hántolt árpa és hántolt köles, boroshordó** szükségletét.

Kérjen ajánlatot
a szükséges mennyiség megjelölésével a

Tokajhegyaljai Szőlősgazdák Törkölyfőző Szövetkezetétől

SÁROSPATAK.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Üzletek forgalma!

A napilapok hatalmas hirdetési költségei gyakran szolgálnak akadályul egy egy jobb vételnek vagy eladásnak, azért igyekszünk e tekintetben is olvasóinknak előnyöket biztositani.

Immár 4 évtizedes, országosan elterjedt lapunk nagy nyilvánossága elég biztositéka hirdetéseink sikerének és csak a lap tradicióját véljük szolgálni, ha kartársainknak vételi és eladási ügyekben könnyitést, megtakaritást nyujthatunk.

Ezért a szállodák, vendéglők, kávéházak vételére vagy eladására 10 millimétersoros szöveg egyszeri közzététele mellett

300 koronás

kedvezményes hirdetési előfizetést nyitunk és a beérkező ajánlatokat „szerkesztői üzenetek" alakjában, vagy postán, vagy a hivatali órák alatt kiadóhivatalunkban tudomásul adjuk, vagy rendelkezésre bocsájtjuk.

Aki a hirdetési dijakon, vagy a közvetitők jutalékán takarékoskodni akar, nem mulasztja el kedvezményünket igénybe venni. A hirdetendő szöveg, jelige és a dij előzetes beküldését kérjük.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA
kiadóhivatala.

Döntvény a fényüzési adóról. Annak idején megállapitottuk, hogy egyes vendéglőkben a kiszolgált ételek és italok után külön fényüzési adót is kell a vendégeknek leróni. Ezt azután ugy értelmezték, hogy az adót csakis azok fizetik, akik az éttermekben megfordulnak, ellentétben azokkal, akik az ételeket és italokat lakásukra vitetik. Az ellentétes vélemények folytán a kérdés a közigazgatási biróság elé került, amely azután döntvényben mondotta ki, hogy a fényüzési adót minden fogyasztónak meg kell fizetni, tekintet nélkül arra, hogy pecsenyéjét az étteremben eszi-e meg, vagy lakására viteti és ott fogyasztja el.

Bárminő gyártmányu
Szürők javitása

FRANK és BERGER
~ ~ BUDAPEST ~ ~

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.

IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3.
Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám.
Telefon: József 60-69.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Figyelmeztetés a segédek bejelentése ügyében. A székesfőváros Tanácsa 1922 október 20-án 137022/1922. XV. szám alatt kelt határozatával felhivta az ipartestület vezetőségét, hogy a segédek bejelentését a fennálló törvényes rendelkezésekben előirt módon nem teljesitő munkaadókat az illetékes kerületi elüljáróságoknál a megtorló eljárás foganatositása végett jelentse fel. Felkérjük ennélfogva a t. kartárs urakat, hogy a segédek és munkások be- és kilépését mindenkor a törvényben előirt 14 napon belül az ipartestületnél saját érdekükben a munkakönyv bemutatásával jelentsék be, mert ennek elmulasztásából származó minden kellemetlenséget csakis maguknak tulajdonithatják. Az Elnökség.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete palackborkereskedői folyó hó 7-én értekezletet tartottak. Az értekezlet tárgyát egy a palackborkereskedelemben egységes eladási feltételeket megteremtő megállapodás tervezete képezte, melyet Belatiny Iván dolgozott ki. Az értekezlet a megállapodás tervezetét pontról-pontra megvitatta és helyenként a felmerült kivánalmaknak megfelelőleg átalakitotta. Szükségesnek tartotta az értekezlet azt is, hogy az egységes eladási feltételekre ne csak a Magyar Borkereskedők Országos Egyesületében levő palackborkereskedők állapodjanak meg, hanem a megállapodásba az egyesületen kivülállók is bevonassanak. E célból elhatározta az értekezlet, hogy a legközelebbi időpontban ismét összejön és erre az értekezletre az összes számottevő budapesti palackborkereskedőket meghivja, egyszersmind előzőleg nekik a megállapodás uj tervezetét megküldi.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: December 1-én Baggik Vince vendéglőjében (II., Iskola-utca 44), december 15-én Putnoki István vendéglőjében (VIII., József-u. 26), január 5-én Bandl Ferenc vendéglőjében (VIII., József-körut 46. szám).

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: November 29-én Fehér Ferenc vendéglőjében (II., Főutca 75), december 6-án Grams Ferenc vendéglőjében (IX., Üllői-ut 23), december 13-án Zsin Péter vendéglőjében (IX., Ráday-utca 56), december 20-án Mirth Ferenc vendéglőjében (VII., Dohány-utca 54), december 27-én Maloschik Ferenc vendéglőjében (VIII., Népszinház-utca 15). A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

Elite-márka

Fiume Cognac Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Iroda: Budapest, I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—00.

Közgazdasági szemle.

Tizmillió segitség a kecskeméti szőlősgazdáknak. A idei szüret elé nagy aggodalommal néztek a gazdák mert tekintettel arra, hogy a bennünket környező államok elzárkóznak a magyar bor elől, nem láttak lehe tőséget az idei termés értékesitésére. Ugy számitotta azonban, hogy tavaszig sokban változhat a helyzet é akkorára nagyobb árakon tudják eladni a borterméi Mivel azonban a bor eladásáig pénzre van szükségü számos vidékről az a kérelem érkezett a kormányho hogy a gazdák borkészletére az állam hiteleket folyó sitson és ezzel a segitséggel óvja meg a termelőt attó hogy olcsó áron legyen kénytelen borát piacra dobn A kormányban nem mutatkozott olyan hajlandóság, hog a gazdák által kért hiteleket megadja és sokáig elzár kózott a kérelmek teljesitése elől. Most a szőlősgazdá arról értesültek, hogy egyetlen bortermő vidék, mé pedig Kecskemét, megkapja a kormánytól a kért hitel a többi gazda kivánságát azonban egyelőre nem tel jesitették. A kecskemétiek sikerét főleg annak tulaj donitják a bortermelők körében, hogy az ottani veze tők erősen exponálták magukat és a kormány nem tu dott a kivánság elől kitérni. A pénzügyminisztériur

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők

Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** Borpincék: **Kiskőrös-Budafok.**
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Kristály ásványvíz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25-27. :—: Telefonszám: 43—90

közbelépésére az OKH utján tiz millió koronát kaptak a kecskeméti bortermelők hitel gyanánt. A szőlőtermelők körében azonban ugy látják, hogy már nem sok hasznát fogják venni a kecskemétiek a tiz milliónak, mert időközben megfordult a borpiac irányzata és az előbbi lanyhaságot szilárdság váltotta fel. Még néhány héttel ezelőtt 25—30 koronával kinálták a gazdák a bort és alig akadt vevő, de az utolsó napokban annyira megváltozott a helyzet, hogy 50—60 koronáért könnyen el lehet helyezni a 10—11 fokos borokat. A termelők azonban most már ilyen áron sem akarják eladni és azt hangoztatják, hogy tavaszra még nagyobb árat fognak érte kapni.

Negyedfél millió hektoliter az idei bortermés. A borforgalomban a helyi fogyasztás köti le a kereskedelmi életet. Külföldi relációink továbbra is a lehető leggyengébbek. Sem Ausztriával szemben nem tudjuk a már megadott jogainkat érvényesiteni, sem a magyar-cseh tárgyalások még nem fejeződtek be. A helyi fogyasztásnak megnövekedése fogja csak bizonyos fokig átsegiteni termelőinket a kritikus helyzeten, ami annál szükségesebb, mert az idei esztendő bortermését három és fél milió hektoliterre lehet becsülni. Az uj termést illetőleg a minőség valamivel javult. Tokajban már az aszusodás is folyamatban van. Tarcalon 28 százalékos, Mádon 25 százalékos mustot szürtek. — A pálinkaüzletben a szeszre megállapitott ujabb irányárak 40—50 koronás emelkedést jelentenek. Ezzel szemben a gyümölcspálinka ára lemorzsolódott. A törkölyés sepröpálinka az elmult héten 950—920 koronára is lecsökkent, mig szilvapálinkáért még mindig 1200—1350 koronát kérnek hektoliterfokonként. Borpárlat el van hanyagolva, mert azt remélik, hogy az uj áru le fogja nyomni a réginek az árát.

A szalámikivitel illetéke. A szalámigyárosok hetek óta tárgyalnak a közélelmezési minisztériummal a szalámikivitelről és annak a sertésmennyiségnek a feldolgozásáról, amelyet ők a gyártás céljaiból igényelnek. Eredetileg 60.000 sertés feldolgozására kértek engedélyt, a későbbi tárgyalások során mérsékelték ezt a kivánságukat és azzal végződtek a tárgyalások, hogy a közélelmezési minisztérium egyelőre 40.000 darab sertés feldolgozására hajlandónak mutatkozott kiadni az engedélyt. Ez a mennyiség nem végleges, mert részben a sertéspiac helyzetétől, részben a felhajtástól is függ és nincs kizárva, hogy kedvezőbb viszonyok beálltával a közélelmezési minisztérium hajlandó lesz felemelni ezt a kontingenst. A tárgyalások során a kiviteli illetékről is szó volt és a miniszter közölte a gyárosokkal, hogy a jövőben a szalámikivitel illetékét nem fogják meghatározott összegben követelni, hanem a kormány ragaszkodik ahhoz, hogy százalékos arányban rójják le akár természetben, akár készpénzben az illetéket. A kormány azonban kiköti azt, hogy amennyiben a korona árfolyamának változása kedvezőbb befolyással lenne a kivitelre, az állam részesedni kiván a szalámikivitel eredményéből és ehhez a kedvezőbb eredményhez kell igazodni a kiviteli illetéknek is. A közélelmezési minisztérium elhatározta azt is, hogy vizsgálatot indit annak megállapitása végett, hogy mennyi egy-egy szalámigyár termelési költsége és milyenek az értékesitési lehetőségek. A szalámikivitel dolgában még nincs végleges döntés, most már a szalámigyárakon a sor nyilatkozni, hogy beérik-e a közélelmezési minisztérium által javasolt 40.000 darabot kitevő kontingenssel.

Áruüzlet.

A lisztnemüek piacán nem fordultak elő nagyobb kötések. Tulnyomórészt a kinálat dominálta a piacot, de igy is csak elvétve jöttek létre kisebb tranzakciók, mert az élénkebb kinálat láttára és a lisztüzletnek külföldi relációban való stagnálásával kapcsolatban a fogyasztás sem szerepel egyelőre mint vevő. A másodkézből származó helybeli áru jegyzése a következő: 0-ás 140—143 K, 2-es 135—138 K, 6-os 130—131 K. A korpa zsákkal együtt körülbelül 4500 K Budapesten.

Marhahus kimérve kilónkint 450 K, másodrendü 320—400 K.

Borju bőrben, fejjel és lábbal 330 K, kimérve a hus 400—450 K.

Sertéshus kilója 400—440 K. Olvasztani való szalonna 560—600—620 K. Háj 700 K, zsir 650—660 K.

Birkahus 300—340 K.

Baromfi olcsóbb lett. Hizott liba és kacsa kilója 500 K, pulyka 550 K, pulard 650 K, csirke drbja 300—480 K.

Vad felhozatala javult. Nyul drbja 700—900 K, őz kilója 500 K, fácán drbja 800—900 K.

Füszeráruk üzletmenetele az utóbbi napokban némileg javult. Különösen bors és fahéj iránt mutatkozik jobb érdeklődés, de elég jó a kereslet szegfübors, vanilia és kömény iránt is. Mindezek a cikkeknek ugy az importőröknél, mint a nagykereskedőknél ma is ugyanazok az árai, amelyeket mult számunkban jegyeztünk.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**
Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Ambra
Egyesült Likőrgyárak és Gyümölcspároló R.-T.
Budapest, VII., Ilka-utca 25-27
Telefon: József 22—44.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Székely Mihály Részvénytársaság
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Cassandra likőr Cocktail Bowle
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. szám.

A „KÖZÉLELMEZÉS"
husipari és élelemezési szaklap
megjelenik hetenként.
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól.
Budapest, VII., Dohány-utca 94.

Vendéglősök vászos vásznat méterszámra és kész terítőket legolcsóbban Müllernél szerezhetik be.
Bpest, IV., Régi posta-utca 10.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Művek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Prima
makói hagyma
fokhagyma,
sárgarépa és
petrezselyem
legelőnyösebben beszerezhető
Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Makó.
Sürgönycim: MERCUR

NYIREGYHÁZA VÁROS POLGÁRMESTERE
K: 37046/1922.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Nyiregyháza város tanácsa a városi képviselőtestületnek 1922. évi szeptember hó 7. napján tartott rendkivüli közgyülésében Kgy: 716/1922. K: 31059/1922. sz. alatt hozott véghatározatában kapott felhatalmazás alapján zárt irásbeli versenytárgyalást hirdet a város tulajdonát képező

Sóstógyógyfürdő-telep
vendéglői és esetleg szállodai üzemének további bérbeadására.

A városi tanács által egyidejüleg megállapitott részletes ajánlati feltételek a hivatalos órák alatt dr. Szentpétery Endre v. h. pénzügyi tanácsnok hivatalos helyiségében megtekinthetők s ugyanakkor s ugyanott darabonkint 500 korona kiállitási költség ellenében beszerezhetők.

Az ajánlat benyujtói tartoznak a benyujtást megelőzőleg 200.000 korona bánatpénzt a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesületnél betétkönyvben elhelyezni, a betétkönyvet a városi házipénztárba letétbe helyezni, mely összeg az ajánlat elfogadása esetében az uj bérlő által az egy évi bérösszeg 25%-ára azonnal kiegészitendő s az igy kiegészitett bánatpénz a bérszerződés megkötése után a szerződés szerinti óvadék összegébe fog beszámittatni.

Az ajánlatok az ajánlati feltételek tanuk előtti aláirása s a bérösszegre vonatkozó rovat kitöltése után a bánatpénz befizetését igazoló házipénztári elismervénnyel együtt lezárt és lepecsételt borítékba helyezve a hivatalos órák alatt dr. Szentpétery Endre v. h. pénzügyi tanácsnok kezeihez annak hivatalos helyiségében (Városháza, I. em. 9.) legkésőbb f. évi december hó 15. napjának déli 12 óráját adandók be, amikor a zárt ajánlatok azonnal fel fognak bontatni.

Később érkezett, valamint táviratilag feladott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A város fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy egyiket sem fogadja el, vagy végül a zárt ajánlatot telt egyének között azonnal nyilvános szóbeli versenytárgyalást tartson.

Nyiregyháza, 1922. évi november hó 6. napján.

Dr. Benes Kálmán s. k.
polgármester.

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Fleischacker József fiai
Részvénytársaság
Rum-, cognac- és likőrkülönlegességek gyára
Budapest, V., Váczi-ut 144. :-: Telefon: 24—89

Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek R.-T.
Budapest, VIII., Kőris-utca 18—20.
„EGMA"
likőrkülönlegességek gyára.
Vermuth, Whisky, Gin.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad**
BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. TELEFON: I. 128—27.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-híd közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

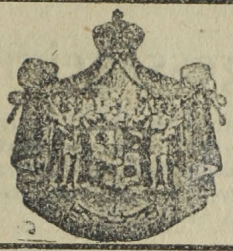

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Magyar Acélárugyár Rt. Budapest, Váczi-ut 95
keres konyhája részére nagyobb üzemben már alkalmazott megbizható magányos **szakácsot** vagy **szakácsnőt.**

Budapesti és környéki vendéglősök figyelmébe
Kirakat- és üvegcégtábláit
ne biztositsa
másképp, csak **garantált természetbeni pótlással.** Évközben nem kell a biztositott összegeket emelni, a **biztositottnak a kár megtérítéséhez nem kell hozzájárulni.** Egyéb, u. m. **tüzkár-, betörés-, baleset és életbiztositásokat a legelőnyösebben köt a MAGYAR ORSZ. BIZTOSITÓ INTÉZET RT** Budapest, VI., Révay-u. 10. Saját ház. Telefon 118-44, 3-55, 137-90

Hobé
LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona. A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Rendkívül olcsó áron, míg a készlet tart: grenadinok és batisztok minden színben és kimintázásban, továbbá zefirek vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia női kosztüm- és férfiöltönykelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138 03., 138-04.

Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest

gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.

Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.

Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biról itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.

Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

PALUGYAY ·PEZSGŐ·

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István

központi vásárcsarnok

Telefon József 46-83

Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS

borpincészetel és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság

Sárospatak Tokaj Budafok

Központi iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest

Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88. Táv. cim: FAHOLZ

Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.

A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.

Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.

Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 80-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Minden háztartásban a legolcsóbb

ZSIR

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5. **Telefon 8—22 és 57—68**

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 23. szám. 1922 december 5.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre ... 600·— K
Fél évre ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A rendelettel megfékezett tánc.

A szállodások nagygyülése.

A fizetések ujabb rendezése.

Közgazdasági szemle.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

A rendelettel megfékezett tánc.

Már a háboru előtt erősen lábrakapott a táncdüh, nemcsak nálunk, de az egész világon és az uj tánctalálmányok épp oly hóbortjai lettek a divatnak, mint az enervált idegek bármely más izgatószerei.

A háborus kimerültség után azt hihettük volna, hogy az emberiség, a győzők és legyőzöttek társadalma a békés munka nyugalmát fogja áhitani, de az elmult évek arról győzik meg a szemlélőt, hogy amilyen nagy zaj van a gazdasági és politikai világban, épp oly hangos, zür-zavaros a társadalmi élet is. Páris, Berlin, Budapest a bár-élet lármájától hangos és a mulatozás tempójához odatapadt a táncdüh is. Dzsigg, tango, shimmy, jazz-band egy-egy állomásai ma a kifelé való élésnek, amelyben ma hiába keressük a társadalom egymáshoz illő rétegeinek barátságos társasvacsoráit.

Ezek a jelenségek nemcsak a szociológusokat érdeklik, de felköltötték az államélet vezetőköreinek figyelmét is.

Nemcsak a vallási intézmények, de az államrend és népkultura őreinek köréből sürün hullottak a megrovó tiltakozások a mulatozás és táncdüh ostentativ kultusza ellen és különösen a legyőzött országokban váltott ki hatalmas ellenszenvet a sokat nélkülöző emberek szemében a régi és az uj gazdagok részéről a nyilvánosság elé hurcolt tobzódás zaja.

A német főváros rendőrsége most legutóbb, a márka katasztrófális zuhanásának nemzeti gyászában leintette a táncőrület nappali orgiáit, felismervén a nyilvános csapongás szörnyü

Glancz Sámuel Budapest, V., Rudolf-rakpart 1. (Tudományos Akadémia épületében)

Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok, — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban — kicsinyben.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

visszahatását a gazdasági agoniában élő társadalom lelkében.

Hazugság az, hogy a tilalom, vagy korlátozás a művészet üldözése volna, mert ennek a táncnarkózisnak semmi köze a művészethez. Erkölcstelenebb dolog a művészet fogalmához felkenni a ripacsságot és az efféle táncokból élő naplopókat megtürni a nemzet anyagi vonaglásának idején, mint ezeket beszüntetni, kiüldözni.

Feltételezünk annyi müizlést és hozzáértést hatóságaink vezető egyéniségeiben, hogy az attrakciók közül ki tudják válogatni a művészi értékeket és ezek számára adnak teret, időt, alkalmat, helyiséget. Nevetséges dolog „barbárság" után kiabálni, ha a nappali táncolók család és otthont kerülő gyülekezetét kiseprüzik a nyilvános helyiségekből. Rettentő kép ez a kórtünet, ha figyelembe vesszük, hogy milliónyi koldusaink nyomorának enyhitésében elbukik minden akció, néhány ezer ember őrülten lötyög a parketten a napfény idején, mig mások izzadnak és kenyér után loholnak. A szivtelenül tüntető jólétet ne sajnálja senki a délutáni táncszáma elmaradásáért!

Nem vagyunk ijedősek és nem kell tartanunk az utca rendzavaró felvonulásától, — amire pedig Bécsben és Berlinben is volt példa — de frivol dolognak tartjuk az 5 órai teákon való ugrálást a nyomorgókra tekintettel. Megszállott területen kinzott véreink ugrálnak a kegyetlen csapások alatt és nálunk, a magyar fővárosban, már délután kezdik a nyilvános dőzsölést.

Aki már délután nem fér el a bőrében, hivja meg hasonszőrü barátait és ugráljon odahaza, ott senki nem látja, senki nyomorát nem provokálja vele.

Illetékes helyen behatóbban foglalkoztak ezzel a jelenséggel és ennek eredménye lett, hogy a belügyminiszterium, illetve az országos főkapitányi hivatal szigoru hangu körrendeletet bocsátott ki, amely véget vet az éttermi táncoknak. A rendelet szerint „erkölcsi és társadalmi szempontból rendkivül káros hatásuak" ezek a délutáni táncmulatságok és ezért az illetékes hatóságoknak a legerélyesebb eszközökkel kell megakadályozni az éttermekben és szállodákban rendszeresitett táncmulatságokat.

A délutáni és kora esti órákban semmiféle nyilvános helyiségben nem szabad táncmulatságot rendezni, kivéve azokat a jótékonycélu táncestélyeket, amelyeknek megtartására az országos főkapitány adhat külön engedélyt előzetes bejelentes alapján.

A belügyminiszterium szigoru körrendelete valóban beszüntette a délutáni táncmulatságokat. Ezt a körrendeletet nemcsak a fővárosi rendőrségnek, hanem az egész ország minden illetékes hatóságának megküldötték és igy az egész országban megszünik az a szokás, hogy a délutáni órákban nyilvános éttermekben és szállodákban táncmulatságokat tartsanak, amelyeken családanyák és fiatal leányok vesznek részt, elhanyagolva házias feladataikat és a mai nehéz időkben tovább fejlesztve az amugy is tulságosan elterjedt táncszenvedélyt.

A rendelet kibocsátására az adott okott, hogy illetékes helyen tudomást szereztek az egyes éttermekben folyó délutáni táncmulatságokról, amelyeknek megtartására a szálló-, illetve étteremtulajdonosok nem is kaptak engedélyt és igy voltaképpen esetről-esetre kihágást követtek el. Néhány előkelő étterem tulajdonosa azzal érvel a délutáni tánc megszüntetése ellen, hogy ezeknek a mulatságoknak a megtartását főként az itt tartózkodó antant-megbizottak és idegen funkcionáriusok kivánják és velük szemben nem tudnak kifogásokat felhozni. A mi álláspontunk e kérdésben az, hogy a külföldi személyek sem vesznek részt a délutáni táncmulatságokon, ha ilyenek nem lesznek és az illetők találhatnak elegendő módot és alkalmat az éttermeken kivül is táncszenvedélyük kielégitésére.

A kerületi kapitányságok kötelesek gondoskodni arról, hogy a szálló-, és étteremtulajdonosok véget vessenek a táncmulatságoknak.

Értesülésünk szerint az éttermek tulajdonosai a belügyminiszterhez fordulnak jogorvoslatért, mert a tánctilalmat sérelmesnek találják anyagi szempontból.

A magunk részéről nem igen hiszünk abban, hogy a belügyminiszter honorálni fogja az anyagi magánérdekeket, mert ezzel sem dezavuálhatja magát.

Hetven milliárd adósság miatt a franciák zálogba akarják vetni a főváros javait, mert nem tudnak fizetni, — de nappal is táncolni, — igen!

Nem sajnáljuk az érintett helyiségek bérlőit sem. Éljenek meg olyan üzletvezetési rendszerrel, amely nem botránkoztató. Sosasem titkoltuk el azt a véleményünket, hogy az éttermekbe és kávéházakba, bárokba bevezetett att-

Kávéházi és vendéglői berendezések. Orbán Jakab Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
Gróf Somsich Tihamér Borgazdasági R. T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

rakciók egyedül azt a célt szolgálják, hogy a korlátlan magasságba emelt árakat az ilyen regiekiadásokkal igazolhassák. Akik pedig reflektálnak ezeknek a táncoknak a publikumára, azok csináljanak parkettes és frakkos, modern „Buzalká"-kat és ne legyenek szolid, de előkelő vendéglősök, hanem kérjenek engedélyt a félvilág „Cupringer"-i közvetítésére.

A belügyminiszter ur erkölcsi lokálsöprése, amilyen helyénvaló itt, épugy kérjük ezt a seprőt az utcákra is alkalmazni. Ha mar kitakaritja a tánc ürügye alatt botránkoztatókat a délutáni lokálokból, — akkor tisztitsa meg a forgalmas főutakat a félvilág cégjegyzett papnőitől is. Lehetetlenül szemérmetlen ácsorgás, hivogatás, kirakatelállás az, amelyet fényes nappal, délelőtt 10 órától kezdve produkálnak az eladó örömök leányai a Körutakon. Rákóczi-uton és a többi frekventált utvonalakon. Feledésbe ment már az a régi rendelet, amely ezeket a nőket eltiltja a nappali üzletszerzéstől?

Csodálatos jó módu nép lakhatik itten — mondhatná a külföldi adakozó, nyomorenyhitő fia, — akit a vonatokról kiszállva örömnők invitálnak az utcákon, öles plakátok szólitják délutani teája melől egy tangsmilongára, estére a bárokba és éjjelre privát- és nyilvános bálokra.

Nem csodálkoznánk rajta, ha a végrehajtással fenyegetődző franciák a saját követelésük és a jóvátételi előleg számlájára nem a fővárosi közvagyont és az állatállományt, — hanem ezeket a mulatóhelyeket foglalnák le; ráadásul adnák nekik ezeknek a mulatozásoknak az egész közönségét azzal a kérelemmel, hogy tartsák meg maguknak mindnyáját mindörökre!

KESZTLI KARÁTSONYI ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

Kőbányai borpince
zártpalackozási engedéllyel, kb. 3000 hektó üres hordó és nagymennyiségü üres üveg, teljes pincészeti felszerelés, egy földszintes ház, kb. 200 négyszögöl, 3 szobás, azonnal elfoglalható lakással, alkalmi vétel áron **eladó**
„FÓNICIA" R.-T. INGATLAN- ÉS ÜZLETFORGALMI OSZTÁLYA
Budapest, IV., Eskü-út 3. szám. Bejárat a Balkán-bankon keresztül

A szállodások nagygyülése.

A budapesti ipartestület szállodai szakosztálya az ipari sérelmek feltárása, az orvoslási mód megbeszélése céljából a magyar szállodásokat november 27-én nagygyülésre hivta össze, amely számban látogatott, nivóban pedig előkelő lefolyásu volt. Ezt az ipart annyi egyoldalu közteher nyomta, hogy egyedei egymás után dőltek ki vagy sülyedtek adósságokba és a bajok megállapitása után hangos szóval kell kiáltani a hivatali megértés és sürgős megváltoztatások iránt. A gyülés előkészitése, megszervezése és a lefolyás nagyszerüségének érdemei Várady Gyula budapesti szakosztályi elnököt illetik.

November 27-én délelőtt tiz órakor volt a nagygyülés a Royal-szálló fehér termében. A gyülésen a budapesti szállodásokon kivül ott voltak: Szombathely, Kaposvár, Miskolc, Pécs, Debrecen, Nagykanizsa, Szeged és Győr városok szállodásai, mig a soproniak sürgönyileg mentették ki magukat.

A vendégek sorában ott voltak: Usetty Ferenc nemzetgyülési képviselő, Mihályfi őrnagy, a honvédelmi miniszter képviselője, dr. Barabásy Imre osztálytanácsos, a népjóléti miniszter képviselője, dr. Dévény Gyula, Goreczky Zsigmond, dr. Rupp László, dr. Szepessy Rezső, dr. Szente Miklós elöljárók és dr. Pertik Béla iparhatósági biztos, Walter Károly, az ipartestület főtitkára és Balassa József szerkesztő.

A megjelentek névsora ez: Hersch György, Mandl Albert, Strausz Béla, Várady Gyula, Gundel Károly, Németh Aladár (Debrecen), Prantner Jenő (Pécs), Bálint Lipót, Glück Frigyes, Szumand József, Gellér Mihály, Decker József igazgató (Pécs), Dökker Ferenc, Weisz Mór, Szabó Imre, dr. Visy Imre (Pécs), Biró Ferenc (Kaposvár), Mennich Ottó, Illits Gyula, Herczeg Ferenc, Edelmann Károly, dr. Szepesy Rezső, Palkovics Ede, Kommer Ferenc, Flaschner Sándor, Dukész Ferenc, Kittner Mihály, Kiss Ernő (Nagykanizsa), dr. Molnár Sándor, Kreiny Márkus, Keszey Vince, Dénes Márton, Keleti Károly, dr. Német Béla, Sebes Sándor, Merxner Mihály (Győr), Stenitzka Ferenc, Urchi János (Sopron), Scherman Kálmán (Szeged), Holub Rezső, Bokros Károly, Balog József, Malosik Ferenc, Glück J. János, dr. Kass János (Szeged), Bokross Károly, dr. Strauss Vilmos, ifj. Posch Károly (Székesfehérvár), Kossa Gyula, Pusztai N., Csekő Gyula (Hatvan), Mayer Ferenc, Sarkady Ferenc, Zsoldos Mátyás, Kodra Károly, Futó László (Siófok).

A megnyitót Glück Frigyes tb. elnök mondotta, üdvözölvén a vendégeket és megjelenteket, kiemelte, hogy ez az első eset, amikor a szállodások külön országos gyülést tartanak. A terhek tultengése veszélyezteti az üzemeket, amelyek miatt ez a nemzeti jel-

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-út 54
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Telefon: 22-78
Gyártelep: VII., Angol-utca 8–10. Telefon: József 96-74.

legét megőrző ipar válságban van. A fiatal generáció ne veszitse el kedvét, vigye be az iparba Svájc és a svédek bájos közvetlenségét, a köz őrei pedig engedjék meg a munka lehetőségét.

Keszey Vince elnök a gyülés iránti érdeklődés feletti örömét fejezi ki, a gyülést megnyitja, az előadókat pedig felkéri az előterjesztések megtételére A jegyzőkönyvet Walter Károly főtitkár vezeti, a hitelesitésre Ilits Gyulát és Kittner Mihályt kéri fel.

Várady Gyula, a szállodás-szakosztály elnöke előadja, hogy a mai gyülés a vidéki szállodás kartársaink kezdeményezésére annál szivesebben kéretett egybe, mert mi fővárosi szállodások is szükségét láttuk a tömör fellépésnek. A korábbi nagygyülésen nem voltak ezen ügyek még napirendre tüzhetők, mert nem érett meg az anyag, viszont időközben olyan fordulatok álltak be, hogy időszerünek láttuk egybejövetelünket speciálisan szállodai reszortban. Jelentőségteljes körülmény az is, hogy a vidéki városok a beszállásolás kérdésében a főváros után igazodnak és sajnos, ugy mint itt, ott is a legnagyobb érzéketlenséggel viseltettek ezideig ügyünk iránt, mérhetetlen kárára az iparnak és a köznek egyaránt. Igen fontos momentum volt továbbá a mai egybehivásban az a körülmény, hogy nemzetgyülésünk ülésezik és együtt találva a kormányhatóság fejeit, náluk eljárandó küldöttségünk szóbelileg is kifejezést adhat az előterjesztéseknek, melyek tárgyát következőkben van szerencsém ismertetni.

1. A beszállásolás kérdése. E körül három év óta már kötetszámba menő felterjesztés és városi beadvány készült annak az állapotnak megszüntetése érdekében, hogy az 1879. évi XXXVI. törvény világos rendelkezései ellenére állandósitott beszállásolás a szállodákban szünjön meg és a beszállásolás terhe terjesztessék ki a törvény értelmében az összlakosságra, mig végezetül az eddigi sikertelenségek láttára ez év októberében döntő lépésre határoztuk el magunkat. Értésére adtuk a fővárosnak, hogy ez év végén tul semmi körülmények között szerződést nem kötünk és amennyiben az állandó beszállásolás törvény ellenére meg nem szünik, 1923 január hó 1-től a beszállásolás összes költségeit a törvény utján fogjuk igényelni. Utalunk még a honvédelmi miniszter ur 9801/1920. évi El. sz. a. kiadott rendeletére, mely magántartozások igénybevételével kivánta rendezni a beszállásolás kérdését és miután ezen, az idevágó törvény szellemének is megfelelő megoldás nem következett, mi képtelenek lévén további áldozatokra, fent vázolt álláspontra fogunk helyezkedni. Ez az álláspontunk azonban nem meriti ki a kérdés lényegét, mert van itt egy más sulyosabb momentum is, mely a szállók rendeltetését tartja szem előtt, a köz, a város, az ország idegenforgalma, vérkeringése érdekében és azt követeli, hogy a szálló ne legyen más, mint aminek szánva lett. Ezirán kell eljárnunk kormányunknál, hogy az 1879. évi XXXVI. törvény és előbb idézett rendelet végrehajtassék, hogy a szállók felszabaduljanak. A kereskedelmi miniszter ur ez évi január 16-án hozzánk intézett leiratában elismeri, hogy a szállók hatósági igénybevétele tönkretesz bennünket, tehát fel kell oldani a kötöttséget. Amidőn tehát kormányhatósági részről is megerősitést nyert az az állitásunk, hogy hivatásunknak nem tehetünk eleget, az okok megszüntét célzó és a miniszteri leiratban szükségesnek vélt ankéton, mely ez évi január hó 27-én tartatott, feltártuk helyzetünket. A sürgősség, sajnos, csak az ankét egybehivásában, de nem egyuttal az orvoslásban is nyilvánult meg. Közel egy év mulott el és mi sem történt, de még az enyhülés jelei sem mutatkoztak. Igy tovább hagyni a dolgokat, egyenlő lenne az öngyilkossággal és miután erre vetemedni semmi kedvünk, a törvény utjára fogunk térni és ha kell, peres uton érvényesiteni jogainkat. Ez az állapot január hó 1-ével fog bekövetkezni, erről, mikép a fővárost már értesitettük, felterjesztésben inditványozom értesiteni a honvédelmi miniszter urat, kinek küldöttségünk szóval is ki fogja fejezni a helyzet tarthatatlanságát és törvényellenességét.

A tárgysorozat 2. pontja a menekültek kérdése, amely 1919 őszén vetődött fel. Az 5%-ig terjedő igénybevétele a szobáknak kontemplálva volt 1919 őszétől 1920 tavaszáig. A felajánlás önkéntes volt, 50% kedvezmény mellett. Az állapot állandósult és 1921 februárjáig állandók maradtak a bérek is, bár azok időközben emeltettek a többi lakóknak. Végre sok utánjárással sikerült mult év januárjában oly megállapodásra jutnunk, hogy a mindenkori bérek felét fizetik a menekültek, kik a fütésnél tavaly azonban azt a kedvezményt élvezték, hogy személyenként 30 koronát fizettek a fütésért naponta. Ezidén a fütési anyagoknak a tavalyival szemben beállott sokszoros drágulása következtében ily benificiumot már nem adhatunk, hanem a fütési százalékot, melyet a hatóság állapitott meg, belekalkuláltuk a bérbe és ezeknek felét fizetik a menekültek. Ezek a fizetendő kedvezményes bérek,

Salgó Testvérek Részvénytársaság :: bornagykereskedők - szeszárugyár Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék: X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása** FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki uradalmi pincészet r. t. Vác
központi iroda: Budapest V. Zrinyi-u. 7.

melyek számunkra százezrekre menő veszteséget jelentenek, a menekültekre oly terhesek, hogy november 23-ra meghivattunk a népjóléti minisztériumba, hol aziránt történt megkeresésünk, hogy a félbérekből is engedjünk, mely engedmény 25—50%-ig szólna, de nem a jelenlegi bérek, hanem a fütés előtti bérek alapján. Ez a kivánság, minden emberi érzelem mellett az ügy iránt, nem teljesithető, mert hiányában van a megértésnek eddigi áldozatkészségünk iránt és három évi vendégszeretet milliókra menő ráfizetését még tetézni, ezt helyzetünk nem engedi meg. Javaslatom oda irányul, hogy a népjóléti miniszter urat értesitsük feliratilag, hogy a menekültek befogadását a szállodákba az eddigi kedvezmény mellett ez év végén tul képtelenek vagyunk vállalni, ha pedig szükségét látja a miniszter ur annak, hogy a menekültek január hó 1-én tul is szállodánkban lakjanak, ugy ez csak a mindenkori teljes bérek mellett történhet.

A háboru folytán előállott rendkivüli helyzetből kifolyólag a szállodai szobaárak megállapitási joga a kerületi előljárókra szállott. 1918 óta azonban a szobaármegállapitó bizottságok bürokratikus szelleme azzal a kárral járt, hogy a 3—4 hónapig stagnáló árak elmaradtak a drágaság növekedése mellől — a szállósok óriási kárára. Minden ipar rendelkezik azzal a joggal, hogy maga szabja meg a verseny szerint cikkeinek árát, — ennyit mi is kivánhatunk.

E tárgyban konkrét javaslatunk a következő: A fővárosi szállodák szobaárainak, továbbá fütési dijának megállapitása tekintetében az előterjesztés joga ruháztassék rá a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületére. Egyelőre hagyassék meg a szállodai szobaármegállapitó bizottság mint szakvéleményező fórum, amely a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének előterjesztéséhez füzi három napon belül az előljáróságok részére saját szakvéleményét, ugy, hogy a kerületi előljáró az ipartestületünk előterjesztése és a bizottság szakvéleménye alapján fogja a szállodai szobaárakat és egyéb szolgáltatások diját megállapitani. Ipartestületünk ily módon való bekapcsolása a szállói szobabérek megállapitása körül végeredményben iparunkban való szabad rendelkezést intendál.

Dr. Molnár Sz. Dezső, az ipartestület ügyésze, ismerteti a szállodaadót és a legnagyobb lehetetlenségnek tartja, hogy szállodásaink utján hajtják be a szállodaadót, melyet most a napi szobabér ötven százalékában állapitanak meg. Tárgyalta továbbá a szállodák szavatosságát. Anglia volt a legelső, mely fixirozta az összeget is, mely összeg a határ, s ezt 30 frontban állapitotta meg; ezt követte Svájc, mely 1000 frankban állapitotta meg ezt az összeget. A maga részéről ajánlaná az összegnek a napi szobabér 30-szorosában való megállapitását, mely habár soknak is tünik fel, mégsem tesz ki milliókat. Előterjesztésében még megemliti, hogy kérni kellene a kereskedelmi miniszter urat, hogy választassanak külön a rendes polgári szállodák és a találkahelyek. Ezzel egyidejüleg kérni kell a kereskedelmi miniszter urat, hogy a szállodai törvénytervezetet mielőbb juttassa tető alá, hogy jogos követeléseink honorálva legyenek.

Németh Aladár (Debrecen) felszólalásában gróf Bethlen István miniszterelnök Hódmezővásárhelyen elhangzott beszédjére reflektál, melyben azt mondotta, hogy ő ezentul nem akar sem rekvirálni, sem maximálni. A hallgatóság, mely többnyire kisgazda volt, talán magára vonatkoztatta ezen kijelentését a miniszterelnöknek, azonban Magyarországnak nemcsak buzája, rozsja, repcéja és árpája van, hanem ipara is, s ezek között mondhatni első helyet foglal a szállodás- és vendéglősipar. Debrecen városában, melyet képvisel, a szállodák 70—80% erejéig vétettek igénybe katonai beszállásolásra, most már azonban ezen igénybevételt körülbelül 30%-ra redukálták. Az »Aranybika«-ban legtöbbnyire nős tiszteket helyeztek el, miután ezen szállodát tartották a legerkölcsösebbnek, s igy majdnem az összes kétágyas szobáit vonták ki a forgalomból. Hivatalos okmánnyal igazolja, hogy az állandó beszállásolt katontaiszt 330 koronát fizet egy egész hónapra, fütéssel és világitással együtt. Inditványozza, hogy Bethlen miniszterelnök hódmezővásárhelyi beszédjére hivatkozva kéressék fel, hogy a szállodák mentesittessenek minden rekvirálás és minden maximálás alól. Éppen a mai reggelinél, magyar lapok hiányában a »Le Matin«-t olvasta, melynek első oldalán bekeritve a párisi vendéglős kartársak felhivását látta, melynek magyar forditása az, hogy »ne fecséreljétek el a mi kenyerünket«, egész bátran plakátirozhatjuk mi is, »ne vegyétek el a mi kenyerünket«.

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütőmányhüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK **Pincészet: BUDAFOK**

Dr. Visy (Pécs), a pécsi kartársak esetét ismerteti. 1920-ban a szerb megszállás után rendőrség jött le, mely a különböző szállodákban helyezkedett el és amikor számlát nyujtottak be nekik, ennek kiegyenlitését egész egyszerüen megtagadták. Kéri a fővárosi kartársak szives pártfogását ez ügy elintézésénél.

Usetty Ferenc képviselő megköszöni a szövetség meghivását. Meglepetéssel hallotta az előadott sérelmeket és panaszokat és megigéri, hogy mindenkor szivesen rendelkezésére áll az elnökségnek és hogy az ipar érdekeit, ugy mint eddig, ezentul is támogatni fogja.

Herczeg Ferenc (Szombathely) elmondja, hogy szállodáikban körülbelül 70—75% erejéig vétettek igénybe a szobák katonai beszállásolásra.

Glück Frigyes megköszöni a pártfogó nyilatkozatot és ujból békét kér az ipar számára.

Dr. Barabásy Imre osztálytanácsos, a népjóléti miniszter nevében és Mihályfy Pál hadbiztos-őrnagy a honvédelmi miniszter nevében nyugtatta meg a nagygyülést, hogy mindent el fog követni az ügyek orvoslása tekintetében. Egyuttal felkéri a pécsi és szombathelyi szállodásokat panaszaik ujabb beadására.

Keszey elnök bejelenti, hogy a kereskedelmi, a honvédelmi és a népjóléti miniszter urak holnap — kedden — délelőtt fogadják küldöttségünket, amelyet Usetty Ferenc képviselő ur lesz kegyes vezetni. Kéri a nagygyülést, hogy ezen küldöttségbe Várady Gyula, Kommer Ferenc, Marencich Ottó, Németh Aladár, Herczeg Ferenc, Kiss Ernő kartársakat legyen szives delegálni. A nagygyülés az ajánlottakat küldte ki.

Miután a nagygyülés a tárgysorozatot letárgyalta, elnök megköszöni Glück Frigyes diszelnöknek, a hatóságok kiküldötteinek és a vendégeknek szives megjelenésüket, valamint Gundel Károly urnak a terem átengedését és a nagygyülést bezárja.

A kiküldött bizottságot kedden délelőtt fogadták Valkó Lajos kereskedelmi és Vass József népjóléti miniszterek, akik mindketten igéretet tettek, hogy a szállodások kivánságait teljes mértékben tanulmányozzák, a jogos panaszokon segiteni fognak.

Belitska Sándor honvédelmi miniszter elfoglaltsága miatt nem fogadhatta a küldöttséget, amely legközelebb ujabb kihallgatást kér a minisztertől.

Kedden este, a Royal-szálló fehértermében társasvacsorán számolt be a küldöttség munkájáról Várady Gyula alelnök. A társasvacsorán a nagygyülés résztvevőin kivül ott volt Purébl Győző fővárosi tanácsnok is. Keszey Vince, Glück Frigyes, Usetty Ferenc, Purébl Győző, Goreczky Zsigmond, Szalai Sándor, dr. Walter Károly, Várady Gyula, Gundel Károly és mások mondottak felköszöntőket a pompás sikerü estén.

Minden élelmes vendéglős legjutányosabban a közvetitő kereskedelem kikapcsolásával közvetlenül a

TOKAJHEGYALJAI SZŐLŐSGAZDÁK TÖRKÖLYFŐZŐ SZÖVETKEZETÉNÉL

szerezheti be saját gyártmányu **törkölypálinka, szilvórium, seprőpálinka, cognac, étolaj, hántolt árpa és hántolt köles, boroshordó** szükségletét.

Kérjen ajánlatot
a szükséges mennyiség megjelölésével a

Tokajhegyaljai Szőlősgazdák Törkölyfőző Szövetkezetétől

SÁROSPATAK.

Pollák Emánuel és Fia

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 14. Telefonszám: 191. **bornagykereskedés** Wien—Lemberg—Brünn. Pince: Budafok, Dunasor 12.

»PASTEURIT« *Pincegazdasági cikkek*

HOLLY EDE ÉS TSA *Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.*

Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**

Telefon: 103-31.

A fizetések ujabb rendezése.

Éttermi segéd és szobapincér heti fizetése	960.—
Felszabadult borfiu heti fizetése	480.—
Kisegitők hétköznap	200.—
Kisegitők vasárnap, ünnepnap és bankett alkalmával	250.—

Kisegitő éttermi segéd szombat, vasárnap, vagy mulatság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva, 250 korona. A kisegitő éttermi segéd ha zárórán tul van foglalkoztatva, a megállapitott kisegitési dijon felül 30% pótkisegitési dijat kap és pótvacsorát. A kisegitő éttermi segéd a periferiákon külön utiköltséget kap.

Főpincér, főszakács, gazdasszony, felirónő, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

	A. B.	C.
I. oszt szakács heti fizetése	3900·—	
II. „ „ „ „	2850·—	
III. „ (felszabadult szakács 1—2 éven belül)	1400·—	
Sütőmester	2800·—	
I. mészáros	2600·—	
II. „ ahol csak egy van	1900·—	
Entrée szakácsnő önálló heti fizet.	2300·—	1750·—
„ „ ahol szakács van	2000·—	
Tésztaszakácsnő heti fizetése	2000·—	1550·—
Tésztáslány „ „	1200·—	1000·—
Chefkézilány „ „	1400·—	1100·—
Salátáslány „ „	1400·—	1100·—
„ ahol hideg szakács van	1060·—	
Futólány heti fizetése	800·—	600.—
Mosogató fekete	950·—	900·—
„ fehér	900·—	850·—
Csapos szakképzett heti fizetése	1400·—	1100·—
„ kezdő „ „	1000·—	800·—
Házi szolga „ „	850·—	750·—
Ezüstös „ „	850·—	750·—
Tányéros „ „	850·—	750·—

A kisegitő konyhaszemélyzet kisegitési dij fejében heti fizetésének $^1/_4$ részét kapja, pl. a tésztásleány heti fizetése 1200 korona, tehát a kisegitő tésztáslány napi kisegitési dija 300 K.

Hetenként kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap szezonüzletek kivételével. A felmondás kölcsönösen három nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 120 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden tagja a felvételkor mindenkor irásban kiállitja, illetve ilyen irásos nyilatkozatot kell aláirnia. Ott, ahol a fizetések ebben a táblázatban megállapitott összegnél máris magasabbak, azok le nem szállithatók.

Ezen bértáblázat 1922 december 1-én lépett életbe.

Közgazdasági szemle.

A munkaügyi biráskodásról szóló rendelet 1920-ban kelt és az akkori viszonyok szerint nem tartozott e biráskodás hatáskörébe az évi 60.000 koronát élvező alkalmazottak ügyei. Természetes, hogy azóta a viszonyok alaposan változtak és ennek alapján már a tanoncok is kikerülnének a münkaügyi biráskodás hatásköréből, mert ma már ezek is nagyobb összegü fizetést élveznek. A miniszterelnök tehát egy ujabb rendelettel ezt az összeget 360.000 koronában állapitotta meg.

A bortermelési adót nem engedi el a pénzügyminiszter. A balatonvidéki szőlősgazdák Forster Elek nemzetgyülési képviselő vezetésével megjelentek Valkó Lajos kereskedelemügyi miniszter és Kállay Tibor pénzügyminiszter előtt, akiknek átadták a szőlősgazdák memorandumát, amelyben a kivitel fokozását, a bortermelési adó megszüntetését, a konyakfőzés megengedését és a Jegybank által engedélyezendő hitelt kérnek. A kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a kivitel lehetőségét a kereskedelmi szerződések megkötése alkalmával még áldozatok árán is hajlandó emelni és ugy az osztrák, mint a lengyel és cseh kereskedelmi tárgyalásoknál figyelembe veszi a szőlősgazdák kivánságait. A tarifaemelésnél is mérsékléssel fognak találkozni a borexportőrök. Kállay Tibor pénzügyminiszter kijelentette, hogy a konyakfőzésre és a Jegybank által leendő hitelnyujtásra engedélyt ad, de a bortermelési adót el nem engedheti.

A kenyér és péksütemény árát leszállitotta az árvizsgálóbizottság, még pedig a következőkép: A fehér kenyér kilogrammját 148-ról 124, a félbarnáét 136-ról 120, a barnáét 120-ról 105, az apró sütemény (zsemle, kifli) árát darabonként 9-ről 8.50 koronára. Mindezekben az árakban az általános forgalmi adó is benne van. Ezek az árak a pékek részéről követelhetők. Viszontelárusitók hozzáadhatnak a kenyérnél kilogrammonkint 1 korona elárusitói jutalékot, a zsemlénél pedig darabonként 20 fillért s emellett még egyszer a 3 százalékos forgalmi adót is felszámithatják. A nyilvános étkező üzemekben az apró sütemény ára az általános forgalmi adó alá eső napszakban 9 korona, abban az időben pedig, amikor fényüzési forgalmi adót számitanak, 10 korona.

Székely Mihály Részvénytársaság

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.

Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

A kávéházi cikkek árát ujra megállapitotta az árvizsgálóbizottság elnöke Budapest területére. E szerint kávéházakban tejes kávé a forgalmi adóval terhelt napszakban 40, a fényüzési adóval terhelt napszakban 46 korona, tea kannában rummal vagy citrommal 38, illetve 42 korona, tea kannában rum vagy citrom nélkül 28, illetve 32 korona; a tejivócsarnokokban és kávémérésekben: tejeskávé két deciliter két kockacukorral 28, három deciliter három kockacukorral 40, utcán át a fogyasztó edényébe kimérve, édesitő nélkül, deciliterenkint 8 korona 50 fillér, forralt tej édesitő nélkül deciliterenkint 12, utcán át 10 korona, forralatlan édes tej utcán át édesitő nélkül 8 korona 50 fillér, tea rummal vagy citrommal 27 korona, fekete kávé 12 korona, kakaó 45 korona, tejben rizs 34 korona. Ezek az árak a forgalmiadó betudásával értendők.

Ahol olcsó a hus. Kaposvárott a hatóság, hogy letörje az uzsoraárakat, husszéket állitott föl s abban most a marhahus kilóját százhusz koronáért mérik. És a kaposváriak ebben semmi különöset sem látnak, mert hiszen természetesnek találják, hogy akkor, amikor az élő marhák napról-napra olcsóbban kerülnek eladásra, a mészárszékekben kiméresre kerülő husokat jutányosabban kapják a fogyasztók. A százhusz koronás kaposvári hus persze rendkivül elkeseriti a mészárosokat, akik azonban elvégre is kénytelenek lesznek hasonló árakat szabni.

BORPALOTA R. T.

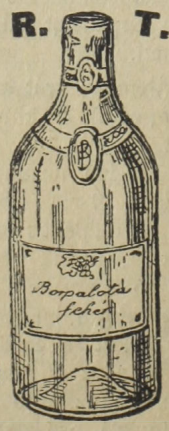

Vendéglősök részére

legolcsóbb beszerzés

BUDAPEST, VIII TELEFON

KENYÉRMEZŐ-UTCA 6.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Üzletek forgalma!

A napilapok hatalmas hirdetési költségei gyakran szolgálnak akadályul egy-egy jobb vételnek vagy eladásnak, azért igyekszünk e tekintetben is olvasóinknak előnyöket biztositani.

Immár 4 évtizedes, országosan elterjedt lapunk nagy nyilvánossága elég biztositéka hirdetéseink sikerének és csak a lap tradicióját véljük szolgálni, ha kartársainknak vételi és eladási ügyekben könnyitést, megtakaritást nyujthatunk.

Ezért a szállodák, vendéglők, kávéházak vételére vagy eladására 10 millimétersoros szöveg egyszeri közzététele mellett

300 koronás

kedvezményes hirdetési előfizetést nyitunk és a beérkező ajánlatokat „szerkesztői üzenetek" alakjában, vagy postán, vagy a hivatali órák alatt kiadóhivatalunkban tudomásul adjuk, vagy rendelkezésre bocsájtjuk.

Aki a hirdetési dijakon, vagy a közvetitők jutalékán takarékoskodni akar, nem mulasztja el kedvezményünket igénybe venni. A hirdetendő szöveg, jelige és a dij előzetes beküldését kérjük.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA kiadóhivatala.

Walter Károly főigazgató bucsuja.

A mai dologkerülő világban csodálkozással kell megállani egy jelenség fölött, amikor Walter Károly ur, szakiskolánkban 28 évig tartott, kellően meg nem becsülhető oktató munka után azért vonul nyugalomba, mert sok másirányu kötelezettség terheli. Alapjában véve tehát nincs nyugalomról szó, mert

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők

Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** Borpincék: **Kiskőrös—Budafok.**
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Kristály ásványviz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25-27. :—: Telefonszám: 43—90

további tevékenysége tisztán az ipartestület ügyeinek vezetéséhez köti, ami ma egy fiatal erőt is nagy feladatok elé állit.

Csak a valláserkölcsi és nemzeti alapelvekre felépitett gyakorlati élet tud 3 évtizedes nevelő munka után őszült fejjel olyan energiát megőrizni, amely a nyugalomban is munkát keres anyagi háttér szükségessége nélkül.

Csak olyan egyéniség vágyik munka után az élet második felében, akinek a dolog nem teher, hanem szükséglet.

Ujabb munkakörében adjon az Ég Walter Károly urnak ujabb derüs jubileumot!

A szakiskola uj igazgatójává Walter Károly lemondása után november 24-én diszes ünnepély keretében dr. Kritsfalussy István tanárt választották meg, aki megigérte, hogy az iskolát nagynevü elődе eredményes utain fogja továbbvezetni. Minden okunk meg van azt hinni, hogy az uj igazgató a mai idők által is nehezitett feladatainak eredményesen fog megfelelni.

Az uzsorabiróságról és az árdrágitó visszaélések esetében követendő eljárásról szóló kormányrendeletet a kormány most ujabb rendelettel egészitette ki, amely december 1-én lépett életbe. Az uj rendelkezések szerint az uzsorabiróság itélete ellen csupán semmiségi panasznak van helye, amit a királyi kuria birál el, amely az ügyet soron kivül köteles elintézni.

Az italmérők a szesztilalom felfüggesztését kérik karácsonyra és Szilveszterre. A bor-, sör- és italmérők egyesülete elhatározta, hogy beadvánnyal fordul a kereskedelmi miniszterhez, hogy a december 24. és 31. vasárnapi napokra szóló szesztilalmat függessze fel. Egyben elhatározták, hogy a budapesti adófelügyelőhöz azzal a kéréssel fordulnak, hogy a most folyó adókivetések alkalmával az adókivetések megtekintésére szóló határidőket a sajtó utján publikálják, mert a székesfőváros tanácsa a hirdetményeket kis számban és olyan alakban teszi közzé, hogy az érdekeltek legnagyobb részének figyelmét elkerüli.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 4 órakor: December 6-án Grams Ferenc vendéglőjében (IX., Üllői-ut 23), 13-án Zsin Péter vendéglőjében (IX., Ráday-u. 56), 20-án Mirth Ferenc vendéglőjében (VII., Dohány-utca 54), 27-én Maloschik Ferenc vendéglőjében (VIII., Népszinház-u. 15). A »Jóbarátok« uzsonnáján szivesen látják az uj kartársakat is.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek: December 15-én Putnoki István vendéglőjében (VIII., József-utca 26). 1923 január 5-én Bandl Ferenc vendéglőjében (VIII., József-körut 46).

Az uj postadijak. A szeptember 23-iki és október 5-iki részleges postatarifaemelésnél nem érintett dijak fölemelése november 1-én megtörtént. Az uj dijak a következők: Levél: helyben 15, vidéken 25, levelezőlap: helyben 6, vidéken 10 korona, nyomtatvány, áruminta és hirlapdijszabás a mostaninak kétszerese, csomagok 1, 5, 10, 15, 20 kilogrammig élelmiszertartalommal 30, 80, 50, 100, 140 korona, egyéb tartalommal 40, 60, 100, 140, 180 korona. Távirat szavanként belföldre 15, szomszédos országba 80 korona. Ugy a belépési, mint a távbeszélőállomás előfizetési dija Budapesten 24.000, vidéken 12.000, illetve 6000 korona. Helyi beszélgetés Budapesten 10, vidéken 5, környékre 50 és egyéb viszonylatban 100, 200, 300, 400 korona.

Drágasági hullám Németországban. A berlini élelmezési hivatal a Márka-kenyér árát 286 márkában allapitotta meg, mig ezzel szemben a szabadforgalomban lévő kenyér 636 márkába kerül. Egy métermázsa szén 1500 márka. A városi hatóság bejelenti, hogy a gáz és a villamosáram árát kénytelen a kétszeresére emelni. Ezentul egy köbméter gáz 90, egy kilowatt áram pedig 160 márkába kerül. Ezenkivül a postai tarifákat is december 15-től kezdve az eddiginek kétszeresére emelik. Nagy áremelést terveznek továbbá a telefonforgalomban is. Magában Berlinben a telefonbérlet 22.000 márkába fog kerülni, a három percig tartó egyszerü beszélgetésért pedig — Németország határain belül — 750 márkát kell majd fizetni. A berlini közuti vasutak viteldiját pedig 30 márkáról 50 márkára emelték.

Elite-márka

Fiume
Cognac Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Iroda: Budapest, I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—00.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Áruüzlet.

A lisztnemüek piacán az utóbbi napokban lanyhaságról beszéltek, ez azonban az áralakulásban nem igen jutott kifejezésre s második kézből származó árukat ugyanis a következő árakon kötötték: 0-ás 130—132 K, 2-es 127—128 K, 6-os 122—125 K. A korpa inkább csak névleg 3300 K.

Marhahus kimérve kilónként (elsőrendü) 460—600 K, másodrendü 320—400 K.

Borju, bőrben, fejjel és lábbal kilónként 520 K, kimérve a hus 640—650 K.

Sertéshus 440—560 K, szalonnás félsertés 550 K, szalonna 640 K, háj 680 K, zsir 760 K, Apró olvasztanivaló szalonna 540 K.

Baromfi. Hizott liba és kacsa kilója 650 K, pulyka 600 K, poulard 650 K, csirke drbja 350—500 K.

Vadhus kevés van. Inkább csak nyulra szoritkozik a felhozatal. 1 drb nyul nagyság szerint 700—800—900 K. Fácán elvétve kapható. Drbja 800 K.

Hal forgalma teljesen megcsappant. Élő ponty kilója 600—700—800 K, jegelt ponty 350—400 K, balatoni süllő 550—700 K, balatoni fogas 1000—1200 K, harcsa 600—700 K.

Tejtermékek forgalma lanyha. Elsőrendü vaj kilója nagyban és kicsinyben 1000—1250 K, másodrendü 900—1000 K. Óvári és trappistasajt kilója 700—800 K, magyar groi 800—900 K. Pécsi pogácsasajt 1 sokk (60 drb) 440 K, drb kicsinyben 9 K. Tehénturó 120—160 K. 1 liter tejfel 200—240 K.

Tojás darabja 38—40 K.

Gyümölcs. Kecskeméti fajalma kilója 180—280 K, importalma 90—140 K, körte 260—320 K, különleges Calville-alma kilója 340 K. Szőlő 340 K, naspolya 160 K, birsalma 120 K, dió 220 K, dióbél 780—800 K, mandula 220 K, mandulabél 1300 K, papirmandula 500 K, aszaltszilva 340 K, füge 360 K, uj áru 450 K, gesztenye 180 K, citrom darabja 28—30 K.

Jég tájékoztató árát az Országos központi árvizsgáló bizottság november 29-től kezdődő érvénnyel hatályon kivül helyezte és az ár megállapitását a felek szabad egyezkedésére bizta.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**

Felelős szerkesztő és kiadó:
Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

Cassandra likőr Cocktail Bowle
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. szám.

A „KÖZÉLELMEZÉS"
husipari és élelmezési szaklap
megjelenik hetenként
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól.
Budapest, VII., Dohány-utca 94.

7497
1922

Árverési hirdetmény.

1. **Hajduszoboszló rendezett tanácsu város tulajdonát képező**

„Bika-fogadó"

(szálloda, kávéház, étterem) az 1922. évi december hó 6-án délelőtt 11 órakor Hajduszoboszló r. tanácsu város közgyülési termében

nyilvános árverésen bérbeadatik.

2. Bérleti idő 6 év, mely kezdődik attól az időtől kezdve mihelyt az árverés eredményét a közgyülés jóváhagyja.

3. Kikiáltási ár 20 mázsa buza, melynek az árverés napjáni budapesti tőzsdei jegyzett legmagasabb értékének 40%-a az árverés megtartása céljából kiküldött városi tisztviselők kezeihez készpénzben óvadékként befizetendő az árverés kezdetekor. Ezen összeg a legtöbbet igérő által a megigért összeg 40%-ig kiegészitendő nyomban.

4. Igéret csak buzamennyiségben tehető s a bérösszeg fizetése ugyancsak jóminőségü buzában avagy annak az esedékesség napján levő budapesti tőzsdei legmagasabb árának megfelelő árfolyamán készpénzben eszközlendő.

5. A bérösszeg évente két részletben, minden évben előre, okt. 1-én és április 1-én fizetendő.

6. Árverésben olyan személyek vehetnek részt, akik szállodai kávéházi és vendéglői iparral birnak, vagy azt megszerezhetik.

7. A bérlet tárgya másra át nem ruházható s csak vendéglői, szállodai és kávéházi célra együttesen használható.

8. Bérlő köteles szerződést aláirni s aláirás alkalmával a betett bánatpénzt a megigért évi bérösszeg felére kiegésziteni s mely összeg óvadékot fog képezni.

9. Az árverés a városra nézve közgyülési jóváhagyással válik hatályossá s a közgyülés a jóváhagyást megtagadhatja, ujabb árverést rendelhet el, avagy a bérbeadást árverés mellőzésével eszközölheti.

10. Jelen árverés az előző árverésben résztvett s az árverés eredményétől egyoldalulag visszalépett Dóró Balázs hajduszoboszlói lakós rovására tartatik meg.

11. Részletes árverési feltételek a városi tiszti ügyész hivatalában megtekinthetők.

Városi Tanács.

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság
a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
cs. és kir. udv. szállítók
budapesti telepe **VII, ILKA-UTCA 25-27**
Telefon-szám: József 24–44

GSCHWINDT-féle Részvénytársaság
BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja
a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu
rumgyártmányaira,
zamatos gyümölcspárlataira
valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kivalóan finom
cognac- és likőrkülönlegességeire

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége,
hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, mész, mák, bab** stb.
pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék
kávéházi és vendéglői
porcellánokban

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. I. 128—27.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-híd közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára
és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26–20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü urasági fajborok.

Fleischacker József fiai
Részvénytársaság
Rum-, cognac- és likőrkülönlegességek gyára
Budapest, V., Váczi-ut 144 :-: Telefon: 24—89

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban vesz és legjutányosabban elad
BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14.
Telefon: József 122—97.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon; József 49–04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

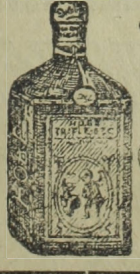
Hobé
Likőrkülönlegességek

APRÓHIRDETÉSEK
Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körut 24. szám.

Divatkülönlegességeim:

angol-, francia
női kosztüm- és férfiöltönykelmék,
valamint a legszebb divat-gabardinok,
covercottok, velurok, sima és mintás divat-
selymek a legnagyobb választékban
még a régi olcsó árakban.

Vidékre kivánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a cimre!

Tekintse meg kirakataimat!

Hirmann Ferencz

fémöntőde és fémárugyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.

Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készüléket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest

gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.

Vezető márkái 80%-os absolut rum-äther, likőrgyári essenciák és illóolajak.

Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapitott

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI

cognacgyár r.-t. gyárt es hoz forgalomba.

Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku biróilag itélt már elmarasztalt cég értéktelen áruitól.

Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

PALUGYAY PEZSGŐ

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István

központi vásárcsarnok

Telefon József 46-83

Friss zöldség, Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS

borpincészetei és Tokaj Bortermelők Társ. Részvénytársaság

Központi Iroda: BUDAPEST IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33 TELEFON-SZ. 56-20

Sárospatak
Tokaj
Budafok

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest

Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88. Táv. cim: FAHOLZ

Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.

A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS" szabadalmazott ágyak, „XYLOS" szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.

Városi ráktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.

Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁRSA.

Gessler Altvater Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.

DIETZ M.

BUDAPEST, VIII. Népszinház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 30-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Cifka József

sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz. (Bajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92

Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Minden háztartásban a legolcsóbb

Z S I R

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja **Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5. **Telefon 8—22 és 57—68**

Uránia könyvnyomda [tul. Székely Artur] Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.

XXXVIII. évfolyam. 24. szám. 1922 december 20.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer, minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:
Egész évre... ... ... 600·— K
Fél évre... ... ... 300·— K
Egyes szám ára ... 30·— K

Alapitotta IHÁSZ GYÖRGY 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Tüzoltó-utca 15.

Kéziratok, előfizetések és egyéb küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 2—4-ig. Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHÁZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

Fleischmann áruház

Az ország legolcsóbb áruháza!
Angol, francia női és férfiszövet különlegességek, selyem, vászon, zefir, karton és batiszt áruk állandó nagy raktára.

Schottisch divatflanel	430.—	140 cm. széles gyapju férfiszövet. . . .	1975.— -től
Pongyola- és bluzkelmék . .	457.—	130 cm. széles női kosztümszövet. . . .	2225.— -től
Selyembatisztok	365.—	Eredeti angol homespum	
Schottisch női ruhakelme. .	895.—	tiszta gyapju férfiszövet. .	4950.— -től
Dupla széles gyapju scheviottok, minden szinben.	1395.—	Flotir törülközők	225.—
Dupla széles divat csikosszövet	1575.—	Kelengyevászon	385.—
		Posztó női és gyermekamasni	57.—

Maradékok meglepő olcsó árakban! Kérem a cimre figyelni!

Károly-körut 24. szám

ZÖLD-FA ÁRUHÁZ

Vendéglői konyhaberendezések,
edények, gépek, főző- és sütő-eszközök, asztalnemüek, üvegek és porcellánok.
Vendéglősöknek árkedvezmény.
A Központi csarnokkal szemben.

Glancz Sámuel
Budapest, V., Rudolf-rakpart 1.
(Tudományos Akadémia épületében)

Hungária Bank Exportborosztálya
Saját termésü és egyéb fajborok. — Legnagyobb választék, legolcsóbb árak.
Nagyban—kicsinyben. Telefon: iroda 190-19, lakás 157-69.
Szőlőtelepek: Soltvadkert, Borota, Dzsidapuszta, Szentendre, Mérgespuszta.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés
Telefon: József 59—78. X., Kőbánya. Telefon: József 59—78.
Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szives figyelmébe.

Jó borairól hires

POPPER MÓR ÉS LIPÓT

cég.

Ajánlja
kiváló minőségü
uradalmi ó- és uj borait.

Az országos borkiállitáson aranyéremmel kitüntetve.

Herceg

Windischgrätz Lajos

borpincészetei.

Központi iroda.

Budapest, IV.,
Váci-utca 27-33.

Telefon: 56-20.

Sárospatak
Tokaj
Budafok

Kiváló buteliás boraink mellett könnyü és nehéz hordós borainkat is ajánljuk
Gróf Somsich Tihamér Borgazdasági R. T. / Központi iroda: Budapest, VI., Teréz-körut 9. / Telefon: 142-85.

Karácsony.

Ezzel a nappal a naptár piros betüi egy kis pihenést, egy kis megnyugvást, egy kis ártatlan örömet hoztak a lelkeknek — ezelőtt nyolc évvel.

A kis embernek, a kis népeknek is meg volt a karácsonyuk, amikor a sziveket a béke és a tiszta szeretet tiszta érzése töltötte el.

Azóta sok idő telt el béke nélkül, szeretet nélkül.

Négy magyar karácsonyt zavart meg a fegyverek zörgése, egyet a forradalom lármája és immár a negyediket keseriti el a gazdasági válság sulyos gondjainak tömege.

Talán egyetlen népnek sincs olyan fekete karácsonya, mint a magyarnak, a magyar kisembernek.

A vesztett háboru nyomán együtt sirhatunk történelmi csapásaink és elszakitottan gyötört véreink miatt. Reménytelen éjsötétbe borult gazdasági életünk szomjazva lesi a jobblét halavány sugárkáját és a nagy társadalmi nyomor, a sötét utcák ruhátlan gyermekeinek éhes nyöszörgése bura hajtja annak a magyarnak a fejét is, akinek szobájában gyertyafény villog a karácsonyfán.

Valahova nézünk, valahonnét, valakitől várunk segitséget a magyar nincstelenség szomoru mezejéről.

A magyar karácsonyfáról hiányzik a politikai béke ezüstszála, az ipari rendezettség hópihécskéi, a kereskedelmi egészség csengetyüi, az osztályegyenlőség szines gyertyácskái, mert a mi népünk élete hasonlatos a sülyedő hajóról menekülő utasok élet-halál harcához, amelyben paraszt és ur, munkás és munkaadó leütik a fuldokló kapaszkodó kezét.

A gyermek kocsit, lovat, babát, vonatot kér a szentelt emlékü fenyőre a kis Jézustól — mit kérjünk mi Tőle a sir felé szédült ezeréves haza karácsonyfájára?

Bus elkeseredésben talán nem is azért kérünk, hogy a szimbolikus karácsonyfára kapjunk valamit, de azért, hogy Mária országából a kis Jézus vigyen el valamit tőlünk:

vigye el veszekedő politikusainkat, részvétlen gazdagainkat, telhetetlen termelőinket, bujkáló nemzetközieinket, szivtelen tőzséreinket, dologkerülő szegényeinket, sápra éhes közszellemünket, ágaskodó strébereinket, kiirthatatlan kijáróinkat, ujjászületést kiabáló szélhámos ipari bábáinkat, adócsaló hazaffyjainkat, összes személyes kérdéseinket, ultimátumozó parasztjainkat, prémszeretős bankárjainkat, indexbérkolomposainkat, a 40 koronás tojások és 100 koronás tej kufárait, közjavaink ardrágitó sáfárait és azt a sok, tengernyi sok ostoba embert, akinek poziciót adtak, de észt már nem adhattak . . .

Micsoda boldogság lenne e hazában, ha egy karácsony szele elfujná a csapásoknak ezt a tömegét, amelyek alatt már több évezredes nép vérzett el?

A magyar népnek ez a karácsony csak reményt, önérzetet és önbizalmat adjon a jobb jövőhöz, a munkához, hogy ne a véletlentől, ne az idegentől és ne a »talán«-tól várja sorsa javulását, hanem önmagában keresse azt.

Ennek a reménynek ne csak gyertyát gyujtsunk, hanem lobogó fáklyát, amelynek fénye be fog villogni egy jobb, boldogabb és igazibb magyar szent karácsonyba!

Az ipari vagyonváltsághoz.

Körbejártuk az adószámviteli osztályokat és érdeklődtünk az ipari vagyonváltság kedvezményes befizetésének számaránya iránt: megdöbbentő a tapasztalat. A kereskedelem fejlettebb érzékekről tesz tanuságot a közteherviselés alakiságai iránt, mert jórészben megelőzi az ipari körök befizetéseinek számát aránylagosan is, amiből a kivető közegeknek az a véleményes tapasztalata alakult ki, hogy sok iparos azt sem tudja, hogy mi az a vagyonváltság, tehát annak lerovására nem is gondol, vagy pedig halasztgatja.

A befizetők nagy részének pedig fogalma sincs arról, hogy vagyontárgyai milyen értékhatárig, hányadrészben váltságkötelesek, az alkalmazandó kulcsról, a váltság összegszerüségéről épp ily keveset tudván, a kivető tisztviselőt terhelik tulmunkával és igy produkáljak a halmozódást és ácsorgást.

A kedvezményes vagyonváltság befizetésének az utolsó napja december 31-ike.

Számolunk azzal a biztos tudomással, hogy sok kartársunk több okból késett eddig a vallomás és befizetés teljesitésével, valamint azzal is, hogy a legtöbb napilap, szaklap, körlevél, felolvasás, ismertetés — egyik adófelügyelő helyettes szerint is — rossz és érthetetlen felvilágositást nyujtott, rövid tájékoztatást nyujtunk a vallomás szerkesztésére, az adóalap bevallására és az adótétel kiszámitására.

1. A vallomási iveket kiadja az illetékes kerületi adószámviteli osztály 2 példányban, oda kell beadni és ott lefizetni.

2. A fél maga becsüli meg az üzletét és pedig ugy, hogy vendéglője összes felszerelési tárgyait,

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.
Budapest, VI., Szobi-utca 6. (Eötvös-utca sarok.)
Pincéjéből a legjobb minőségü ó és uj fajborokat a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállit.

„Victoria" borkereskedelmi rt.
Budapest, VII., Baross-utca 98. sz. Koszoru-utca sarok. Telefon: József 8-53
Ajánlja vendéglősöknek kiváló borait

ital és konyhakészletét együttesen egy összegre értékeli az 1921. évi április hó 1-sö napja szerinti áraknak megfelelően és az összeget beirja az ivbe.

3. A kiszámitásnál, tegyük fel, hogy pld. Kiss Péter vendéglője 1921. április 1-én inventárral és ital-, konyhakészlettel együtt ért 90,000 koronát. Ebből az értékből váltságköteles kétharmad része, vagyis 60,000 korona, ennek a váltságkulcsa 5%, azaz 3000 korona, amely összegből a kincstár december 31-ig enged 20%-ot, tehát ez az üzlet fizet 2400 korona vagyonváltságot.

4. Ha a becsár $^2/_3$ része nem haladja tul a

150.000 K-át,	akkor a kulcs	5%
300.000 „	„ „ „	6%
500.000 „	„ „ „	7%
700 000 „	„ „ „	8%
900 000 „	„ „ „	9%
1.000.900 „	„ „ „	10%
2.000.000 „	„ „ „	11%
3.000.000 „	„ „ „	12%

5. Ha az üzlet fentiek szerint számitott értéke 1921. április 1-én nem éri el a 30,000 koronát, akkor váltságmentes, bár ilyen alig van.

6. A vagyoni állagról tavaly kellett vallomást adni, amit az adófelügyelők pecsét alatt őriznek. Erről sokaknak nincs másolata és azt is elfeledték, hogy akkor mennyit vallottak be. Ilyen esetben tanácsos a becslést magasabbra emelni, mert a kevesebb értékelésből bajok lesznek.

7. Akinek az üzlete biztositva volt, — persze nem 5000 koronára, — az a kötvényben kitett becsértéket veszi váltságköteles alapul és a fenti kulcs szerint adózik. A tüzbiztositási kötvény tehát a vagyonváltság fizetésénél alapos megtakaritással jár.

Minthogy a váltságfizetés már törvény, afelett érzelmi alapokon nem lehet tárgyalgatni, hanem a törvény szigoru szellemében kell teljesiteni. Az érték meghatározásánál, vagyis vagyonunk önbecslésénél ne legyünk oktalanul szükmarkuak, mert a vallomásokat ugyis felülvizsgálják és a fukarok nagyon ráfizetnek. A becslés összegére általán azt lehet mondani, hogy a kis üzletek 1921. április 1-én 60—80—200 ezer korona értékben becsülhetők leltár és készletek szerint. A közepesek 200—400—500 ezer koronában, a nagyobbak 500 ezertől feljebb becsülendők, a legnagyobbakról itt nem szólunk.

A magyar vendéglősség, amely a legerősebben adózó iparok egyike, tudatában van az állam anyagi helyzetének és nem fogja magát nevetséges becslésekkel büntetésnek, zaklatásnak kitenni. Ha meggondoljuk, hogy az 1 millióra becsült üzlet váltsága alig 25,000 koronát tesz ki. Egy jégszekrény, egy kimérőpult, néhány hordó borral, üvegek, asztalok, székek, fehérnemüek, tányérok, evőeszközök még az 1921. évben is sulyos ezreket értek, azért alig hihető, hogy még a személyzet nélkül dolgozó kisvendéglős üzlete nem ért volna többet 30,000 koronánál. Ezt a telfogást elsőrendü adóügyi intéző körökből adjuk közre, intő figyelmeztetésül.

Iparunk nem dicsekedhetik azzal, hogy a közterhek viselése tekintetében a hatóságok dédelgetett kedvence volna, azért néhány száz, vagy 2—3 ezer korona momentán »megtakaritása« miatt senki se szolgáltassa ki magát egy megtorló eljárásnak.

Igyekeztünk világosan értelmezni a váltságfizetés eszközlésének módját, azt mindenki megértheti; ha azonban bármely kartársunknak valamely nehézkesség miatt akadálya volna, a hozzánk fordulóknak szivesen szolgálunk bővebb felvilágositással.

Minden élelmes vendéglős legjutányosabban a közvetitő kereskedelem kikapcsolásával közvetlenül a

TOKAJHEGYALJAI SZŐLŐSGAZDÁK TÖRKÖLYFŐZŐ SZÖVETKEZETÉNÉL

szerezheti be saját gyártmányu **törkölypálinka, szilvórium, seprőpálinka, cognac, étolaj, hántolt árpa és hántolt köles, boroshordó** szükségletét.

Kérjen ajánlatot
a szükséges mennyiség megjelölésével a

Tokajhegyaljai Szőlősgazdák Törkölyfőző Szövetkezetétől

SÁROSPATAK.

Kávéházi és vendéglői berendezések. Orbán Jakab Budapest, IV., Szerb-utca 9. Aluminium és ónacél evőeszközök.
Wellner alpacca és alpacca-ezüst evőeszközök.

KATZKY lakatos, motor- és gépipari részvénytársaság, Budapest.
Takaréktüzhelyek minden kivitelben.
Vendéglők és kávéházak részére különleges kivitelben!
Gyártelep: VII., Angol-utca 8–10. Telefon: József 96-74.
Iroda és mintaraktár VI. Andrássy-ut 54 Telefon: 22-78

Blokkrendszer és forgalmi adó.

A budapest-vidéki, jászberényi és szolnoki kereskedők és iparosok körülbelül másfélszáz tagu küldöttsége jelent meg a pénzügyminisztériumban, hogy kérje a blokkrendszer revizióját. Az államtitkár távollétében Csekó Béla miniszteri tanácsos fogadta a küldöttséget, aki dr. Bodroghy József, az OMKE titkárának szavaira válaszolva kijelentette, hogy a vidéken a blokkrendszert nemsokára hatályon kivül helyezik és különben is a fényüzési adók ellenőrzésére már a legközelebb rendelet fog megjelneni, amely a blokkrendszer teljes megreformálását hozza.

Ez a hir csak szükszavu jelentés arról a szenvedélyes küzdelemről, amelyet kereskedők, iparosok kifejtenek a kötelező blokkrendszer életbeléptetése ellen.

A forgalmi adó lerovásának kényszere törvényben leli erejét és mi ezt a törvényt is tiszteletben tartjuk a többivel együtt, annál is inkább, mert ellenesetben becsuknak bennünket.

Amig valamely kormányszándék törvényjavaslat stádiumában van, addig lehet róla pro és contra hevesebben diskurálni, ami azonban nem lehet a mi célunk. Semmiféle adótörvény nem kellemes jelenség és a pénzügyminiszterek nem követhetnek érzelmi momentumokat. Annyit azonban minden adózó elvárhat, hogy ha már fizetni kell, a vonatkozó törvény vagy rendeletek szövege még »sorok között« se sértse meg állampolgári becsületében.

A dolog veleje az, hogy a pénzügyi kormányzat, amely tapasztalhatta, hogy a forgalmi adó cimén költségvetésileg előirányzott bevételek minden várakozást meghaladtak, — tán örömében arra a véleményre jutott, hogy még ez sem elég, sok az adóeltitkolás, néhány csalásra is rájöttek, tehát szoritsunk ki még többet. A cél alapjában véve ez, a másik oldalon pedig a forgalmi adó alapja elvonására minden lehetőség kizárása. Biztositani pedig csak ugy lehet, ha elrendeljük az eladott összes cikkek után a vásárlásonkénti blokk-kiállitást, — ez a dolog elvi oldala, amely elháritathatlan kiviteli akadályokba ütközik. Felvetik azt is, hogy a kötelező blokkrendszer behozatalával az adókezelés rettentő személyzeti költségeit sikerülne automatice csökkenteni, — vagyis néhány embert szélnek ereszteni, ha mindjárt a kereskedelmi és ipari eladás folytonossága teljesen megszakadna is.

A kisebb adóügyi hatóságok részéről állitólag felhivások jelentek meg a vásárló közönséghez, hogy a vevők maguk is ellenőrizzék az adó blokkszerü kiállitásos lerovását, — amely tulbuzgóságban született izetlenkedés felingerelte az eladókat annyira, hogy a blokkok kiállitását egyöntetüen megtagadták volna. Ezt alig hisszük el, mert az orvoslásra a józan kereskedelemnek más eszközei is vannak.

Ha belenézünk a detail-eladás lebonyolitásának folyamatába, képtelenek vagyunk elhinni, hogy a kormányzat kötné magát a blokkrendszerhez. Teremtő Isten! hogy néznénk ki a piacon, a szatócsüzletekben, a vendéglői kiszolgálásban és más üzletekben, ahol a vevők ácsorogni, sort állani, időt lopni volnának kénytelenek. Ennyi hozzánemértést és ezen alapuló erőszakoskodást állandósitani nem lehet — és ezt maga a kormányzat is tudja, tehát nem látjuk olyan vigasztalannak a helyzetet.

Nem regisztráljuk itt azt a sok szenvedélyes kifakadást, amelyet a blokkrendszer kérdése az érdekeltek köréből kiváltott, de azt tapasztalni, hogy a pénzügyi kormány ebben a kérdésben deferálni fog, már csak azért is, hogy egy erősebb egységes vonalu ellenállás provokálásával ne kelljen kényszeritő eszközökhöz nyulnia.

Mint mondottuk, a blokkrendszer a többadó befolyását, a több pénz bevételét célozta, amely a deferálással elmarad. Kár volt a blokkrendszert azzal indokolni, hogy az eladók közt sok az adócsaló; ez megforditott Sodoma-itélet, mely néhány csaló miatt az összes eladókat csalónak tekinti. A lényeg az, hogy több pénz kell és ezen nem az ipar és kereskedelem sértegetésével, indokolatlan, elkerülhető tulterhelésével kell segiteni, van más módszer is; amelynél a csalókat meg lehet fogni és alaposan elverni rajtuk a port. A pénzügyminiszternek azonban nem javaslat kell, hanem pénz. Ha feladja is a blokkrendszert, ez drága dolog lesz, amelynek jelei már itt vannak. Elülnek a sérelmek és panaszok, de

Salgó Testvérek Részvénytársaság :: bornagykereskedők - szeszárugyár Budapest—Kőbánya.
Központi irodák, gyártelep és borpincék: X. Korponai-utca 16-18. sz.
Telefon: J. 59-03. Sürgönycim: Salgóék

Bárminő gyártmányu **Szürők javitása**
FRANK és BERGER ~ ~ BUDAPEST ~ ~
Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javitása.
IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3. Telefon: József 74—05.
GYÁR: X., Liget-utca 22. szám. Telefon: József 60—69.

Püspöki uradalmi
bérpince r.t. Vác
Központi iroda: Budapest V.
Zrínyi-u. 7.

több pénz fog befolyni, mert jön a magasabb forgalmi adó.

Az ujabb tisztviselői segélyek ugyanis milliárdokat igényelnek és ezzel kapcsolatban 10%-os forgalmi adóról hirek szállingóznak; annyit merünk azonban jósolni, hogy az 5%-os forgalmi adó rövidesen életbelép.

A pénzügyminiszter az ez irányban hozzáintézett kérdésre azzal felelt, hogy várják meg a vonatkozó törvényjavaslatot. Szerinte 10%-os adóról nem volt szó, az 5%-os pedig még nem aktuális.

Válasznak ez elég világos, vonjunk tehát párhuzamot a miniszterelnök decemberi olcsósági hulláma, a vasut, villamos, fuvar, szén, adó és miegyébb drágitása és másfelől a »pénzemberek« januári »drágasági« hullám jóslata, valamint 60000 koronás papiráremelkedés között. Tisztelt polgártárs! miután ezt összehasonlitottad, végy egy hideg zuhanyt és állapitsd meg, hogy a drágaság már neked nem okoz fejtörést, mert eddig sem tudtál vásárolni.

Számitsuk ki ezek után, hogy a különböző fogadatlan jósoknak mi a honoráriuma?

BORPALOTA
R. T.
Vendéglősök részére
legolcsóbb beszerzés
BUDAPEST, VIII
TELEFON
KENYÉRMEZŐ-
UTCA 6.

A bortörvény revíziója.

A szőlősgazdák országos egyesülete és a borkereskedők üléseztek a szőlőtermelés sulyos válsága miatt. A fölhangzott panaszok ügyében illetékes helyen a kormány intézkedéseiről a következő információkat kaptuk:

»A bortermelők és a borkereskedelem sulyos helyzetének enyhitése érdekében a földmivelésügyi minisztérium fontos intézkedéseket tett, amelyek részben már hatályba léptek, részben pedig most vannak előkészités alatt. Elsősorban gondoskodott a minisztérium, hogy a szőlőnek betegségek ellen való megvédésére szolgáló szerek a gazdáknak kellő mennyiségben és méltányos áron rendelkezésükre álljanak. A szőlőtermelés csökkenését ugyanis nagyrészben az okozta, hogy a szőlőbetegségek nagy mértékben pusztitottak a háboru alatt és az azt követő években, mert a szőlő megvédésére szolgáló szereket: szénkéneget és rézgálicot vagy egyáltalában nem vagy pedig csak nagy áldozatok árán lehetett beszerezni. Szabó István földmivelésügyi miniszter ugy segitett ezen, hogy állami támogatással lehetővé tette egy szénkéneggyár alapitását, s ezzel elejét vette annak, hogy továbbra is drága pénzen külföldről kellessen beszereznünk a szénkéneget. Az uj gyár Edelicsen, a Tapolca melletti szőlővidéken alakult, a gyárban az állam ötven százalékos érdekeltséget vállalt, s kiváló szakemberek vezetésével már meg is kezdődött ott a szénkéneg gyártása. A kétszáz munkást foglalkoztató gyár létesitésével függetlenitve van a magyar szőlőtermelés a külföldi szénkénegtől, ami termelési és valutáris szempontokból egyaránt nagy eredmény.

A szénkéneget eddig a külföldről hozták be, a behozatalra Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter alatt a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kapott megbizást s a szerződésben kötelezettséget vállalt a kormány arra, hogy minden szénkéneget, amit a külföldről behoz, a Mezőgazdák Szövetkezete utján hoz forgalomba. A Mezőgazdák által árusitott szénkénegnek métermázsája harmincnégyezer korona volt, mig a magyar gyár által készitett szénkéneg ára huszezer korona. A miniszter felbontotta a Mezőgazdáknak az állammal kötött szerződését s ezzel elérte a szénkénegnek negyven százalékos olcsóbbodását. Igy még

Minden vendéglős kizárólag Elsőrendü magyar gyártmány!
Chillingworth acélevőeszközt vásárol!

SALZER J. Telefon: J. 101-30. Iroda és raktár: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz. Alapitási év 1887.
Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, sütemény hüvelyek, modern szervirozáshoz papirszalvetták és papirabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferencz József-rakpart 15.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

a szegényebb szőlősgazdák is kellő mennyiségben beszerezhetik szükségletüket. A minisztérium az eladásból kizárta a közvetitő kereskedelmet, az anyagot egyenesen eljuttatja a termelőkhöz. Intézkedés történt arra is, hogy a rézgálic, a peronoszpora elleni védekezés egyetlen szere, szintén megfelelő mennyiségben és jutányos áron álljon a gazdáknak rendelkezésre.

A gazdáknak a borkivitel megindítására vonatkozó kérése szintén a kormány gondoskodásának tárgya.

A szőlőtermelés és a borkereskedelem érdekében teendő további intézkedésekre a bortörvény reviziója alkalmával kerül sor. A bortörvény reviziójával elkészült a kormány, a tervezetet egy ankét tárgyalja le, amelyen az összes érdekképviseletek résztvesznek. A bortörvényt modernizálni fogják, nálunk ugyanis eddig tiltva volt a bor édesitése és szeszezése, a külföld pedig a magas szesztartalmu és édes borokat keresi. Az édesitás és szeszezés megengedése ujra versenyképessé fogja tenni a magyar bort.

Szabó István földmivelésügyi miniszter január első felében a parlament elé terjeszti a bortörvény revizióját.«

A jelzett ankétet meg is tartották a miniszter elnöklete alatt és ismertették a reviziós javaslatot. A javaslat három ujitást jelent. Megengedi a borédesitést azoknak, akik 3000 hl bortermésnél többet tudnak felmutatni, megengedi a szeszezést és lehetővé teszi a bor, illetve a must cukrozását, amely utóbbiakat engedélyhez köti, a mennyiség szabad.

A javaslat nem fog népszerü lenni, mert a termelők nagyrésze a szeszezés és cukrozás ellen foglal állást. Egyes gazdák azonban az édesitést a javaslatban kontemplált mértékben nem találták veszedelmesnek, sőt az értékesitésre célszerünek mondják.

Nagy vita fejlődött ki az egri érdekeltség szószólója, Groeber Jenő és az Egri Borértékesitő Részvénytársaság igazgatója, Hajduska között. Groeber azon a nézeten van ugyanis, hogy az egri bor jóhirnevét hátrányosan befolyásolná, ha könnyüfajta borokat megcukroznának és egri bikavér vagy más egri bor nevén hoznák forgalomba. Ezzel szemben Hajduska azt az álláspontot képviselte, hogy a bortermelést nem lehet egyes nagyon jómódu, mintagazdák szempontjából megitélni, hanem az összesség szempontjából kell figyelembe venni.

A magunk részéről ellenezzük a cukrozást és szeszezést is, mert ezt egyszerüen hamisitásnak tekintjük, akár megengedi ezt a törvény, akár nem.

Borainknak nem egyszer terjedt már el rossz hire és nem csodálkozunk azon, ha a külföld egészen elfordulna a magyar bortól olyan rendelet hatálya esetén, mely a bor erejét, karakterét mesterséges keverés utján megváltoztatni engedi.

Minek akkor a fajszőlő, a talajkiválóság? A komisz vinkóból a cukor és szesz jobb bort nem csinál, csak drágábbat és nagy hátrányára válnék a szőlőnemesitésnek egyfelől, más oldalról pedig felvirágzana a borpancsolás, amelynek nyomán a komisz lőrék és murcik csak az aszpirin és pyramidonfogyasztást lendítenék fel.

Gyenge talajból, hitvány szőlőfajból, hanyag müvelés mellett cukorral és spirituszszal sem lehet jó bort kihozni, de a jónak a hirét ilyen »ujitásokkal« el lehet rontani. Nincs olyan sok kiválóságunk, hogy azok mellett a világhirü magyar bor diszkreditálását megengedhetnők. Miképpen a zempléni buzából nem lehet rendelettel és vignettával alföldi buzát csinálni, akképpen nem lehet spirituszszal előléptetni a homoki bort sem.

A tervezett reform használhat a nagy borkereskedőknek belföldi eladás szempontjából és a silány borok termelőinek áremelés céljából, de a magyar bornak és a földmivelésügyi kormánynak — bizony nem használ. Az etyeki karcos maradjon etyeki és ne akarjon tarcali lenni, aki pedig a magyar föld termelvényeinek jellegmegőrzésére hivatalból vállalkozik, ne engedje meg a borral való pancsolás semmilyen lehetőségét.

A bor akkor is pancsolt, ha nemcsak vizet, hanem akár cukrot, akár spirituszt tesznek bele, — ami ezidőszerint hazánkban büntetendő cselekmény.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadkerti bortermelő borainak pincéje
BUDAPEST
Német-utca 1. József-körut sarokház.

Székely Mihály Részvénytársaság
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 35. - Telefon: József 112—81. - Sürgönycim: Borszékely.
Központi pincészet: Budafok, Dunasor 6.

»PASTEURIT«
Pincegazdasági cikkek
HOLLY EDE ÉS TSA
Mindenfajta kénlemezek. Asbest kénlemezek.
Budapesten, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 48. szám. Telefon száma: József 166-24.

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő
Budapest, IV., Vámház-körut 12. :-: (Szikszai vendéglő mellett.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

Közgazdasági szemle.

Közgazdaságunkat most is a kivitel kérdése dominálja, amelyben az egyik fronton az exportőrök, a másikon a termelők versenyeznek az árak emelésében. Az akarnokok között jelentékeny harcot kell vívnia mindkettő ellen a közélelmezési miniszternek, mert míg egyfelől a kiviteli engedélyek kapcsán minden áron vásárolván, árakat drágítanak, másfelől arra is kell gondolnia, hogy az exportcikkekből a közélelmezés céljaira elegendő mennyiséget visszatarthasson.

A bab üzleti értékesítése körül csoportosult kereskedelmi érdekeltségek hosszabb idő óta lesik-várják, hogy a kormány engedje meg a felgyülemlett babkészletek kivitelét. Állítólag nagy fölös készletek vannak az országban, melyeket a hazai fogyasztás nem képes felvenni. A Közélelmezési Tanács minapi ülése hozzájárult kétszáz vagon bab kiviteléhez oly feltétellel azonban, hogy a kivitt mennyiségnek ötven százalékát természetben kötelesek leadni az exportőrök. Ez az ötven percentes kiviteli illeték kissé megnehezíti a kivitelt és alig hihető, hogy ilyen körülmények között az engedélyezett teljes kétszáz vagont el lehessen helyezni a külföldön.

*

Az utóbbi időben a tojás ára feltünően kezdett drágulni, ugyhogy kicsinyben már 39—40 koronát is kértek darabjáért. A közélelmezési minisztérium az emelkedő irányzatra való tekintettel elhatározta, hogy a tojáskivitelt megtiltja. A tilalom életbeléptetésénél figyelemmel volt a minisztérium arra is, hogy az utóbbi időkben különben sem tudtak a magyar exportőrök jelentősebb mennyiségü tojást a külföldön elhelyezni, viszont a belföldi árakon meglátszana a kivitel megszüntetése. A közélelmezési miniszter máris értesitette elhatározásáról a Tojásforgalmi Tanács elnökét és az erre vonatkozó rendelet hamarosan meg fog jelenni.

A rendelet értelmében a tojás külföldre való szállitását 1923 március 1-ig tiltják meg és ettől a rendelkezéstől a belföldi árak olcsóbbodását remélik. A kivitel megszüntetése elsősorban a francia piacot érdekli, mert Franciaországba az idén jelentős mennyiségü magyar tojást vittek ki. A francia frank átmeneti esésével s azzal, hogy más piacokról is megindult Franciaországba a tojásforgalom, a magyar exportőrök kevesebbet szállitottak, mostanában azonban ujra megindult a magyar tojáskivitel a francia piacra. Ennek vágja utját a rendelet. A magyar baromfitenyésztőkre azonban a megszüntetett tojáskivitel helyett bőséges kárpótlást nyujt az a körülmény, hogy végre mégis nagy arányokban indult meg a karácsonyi pulyka kivitele Angliába.

*

A szalámigyárosok feldolgozás céljaira vásárolhatnak 40.000 drb nehéz sertést. A kiviteli illeték kérdésében az a végső megállapodás, hogy minden kivitt kiló szalámi után tizenöt deka zsirt kötelesek leadni a szalámigyárosok. Ez a megoldás Bud miniszter ötlete volt és ugy látszik, hogy a szalámigyárosok részéről is legjobban elfogadható. Nekik ez a tizenöt deka zsir nincsen többe, mint legföljebb kilencven-száz koronába, ellenben a mai forgalmi értéke szerint az államkincstárnak körülbelül száztiz-százhusz koronás készpénzértéket jelent.

Hacsak száz koronára értékeljük ezt a kilónkénti tizenöt dekás zsirilletéket, az állam javára vaggononként igy is kerek egy millió korona érték folyik be a szalámiexport után. Tekintve, hogy a kiszállitandó szalámi mennyiségét száz vaggonra becsülik, kiviteli illeték cimén az állami részesedés összesen százmillió koronára kalkulálható.

A szalámigyárosok az egyezség örömére már megkezdték a sertésvásárlást. A szalámigyártás körül érdekelt tiz nagy vállalat a vásárlások tekintetében szoros kartelbe lépett. Megállapodtak maguk között, hogy négyszázhusz koronánál magasabb árat nem adnak a vásárlandó sertések kilogrammjáért. A megállapodás szerint, ha ilyen árért nem tudnak kellő mennyiséget vásárolni, a gyártást inkább meg sem kezdik.

Reméljük, hogy a főváros nem fogja exportálni a magyar zsirt és kivonja a községi üzemből az amerikai árut, amelyre máris ráfizetett.

*

A parlament egyes tagjai a bortermelők részére adókedvezményt kért részint fizetési halasztás, részint adótörlés alakjában. Kállay miniszter a vonatkozó anketen elutasitotta a kivánságokat, kijelentvén, hogy adókedvezményben nem részesitheti a bortermelőket, mert ez kihatna nemcsak a bortermelő vidékek gazdáira, de a nem kivánatos termelőkre is, már pedig, ha a borkonjunktura elmult, ez utóbbiak térjenek át más gazdaságra. Ezt megértjük.

Hirschfeld Dániel és fia bornagykereskedők

Aranyéremmel kitüntetve. Telefon: 163—18.
Központi irodák: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16.** Borpincék: **Kiskörös - Budafok.**
Városi pincék: Budapest, VII., Dohány-utca 71. (Bejárat a Szövetség-utcából)
Állandó raktár mindenfajta kitünő uj és óborokból.

Kristály ásványvíz Szent Lukács-fürdő, Budapest, III., Zsigmond-utca 25-27. :—: Telefonszám: 43—90

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Üzletek forgalma!

A napilapok hatalmas hirdetési költségei gyakran szolgálnak akadályul egy egy jobb vételnek vagy eladásnak, azért igyekszünk e tekintetben is olvasóinknak előnyöket biztositani.

Immár 4 évtizedes, országosan elterjedt lapunk nagy nyilvánossága elég biztositéka hirdetéseink sikerének és csak a lap tradicióját véljük szolgálni, ha kartársainknak vételi és eladási ügyekben könnyitést, megtakaritást nyujthatunk.

Ezért a szállodák, vendéglők, kávéházak vételére vagy eladására 10 milimétersoros szöveg egyszeri közzététele mellett

300 koronás

kedvezményes hirdetési előfizetést nyitunk és a beérkező ajánlatokat „szerkesztői üzenetek" alakjában, vagy postán, vagy a hivatali órák alatt kiadóhivatalunkban tudomásul adjuk, vagy rendelkezésre bocsájtjuk.

Aki a hirdetési dijakon, vagy a közvetitők jutalékán takarékoskodni akar, nem mulasztja el kedvezményünket igénybe venni: A hirdetendő szöveg, jelige és a dij előzetes beküldését kérjük.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA
kiadóhivatala.

A kedvezménges szobaárak megszünése tárgyában a népjóléti minisztériumban Petrichevich-Horváth államtitkár fogadta az érdekeltek küldöttségét egy értekezleten, ahol jelen volt Bolemann Ernő dr., az Árvizsgáló Bizottság elnöke, Petrik dr. tanácsjegyző, a szobaármegállapitó-bizottság alelnöke, Várady vezérigazgató, Kommer szállótulajdonos, két miniszteri tanácsos és Papp dr. miniszteri titkár. Az értekezleten a következő megállapodás jött létre: A munkaügyi és népjóléti minisztérium irásban kiejlenti, hogy az erdélyi menekültek beutalását 1923 junius 30-ával végleg beszünteti. A Hungáriát, Dunapalotát, Bristolt, Astoriát és a Vadászkürtöt vagy a Royalt egy-két, e hónap folyamán megállapitandó, kivételes beszállásoláson kivül más szállókba való áthelyezés utján addig is mentesiteni fogja az erdélyiektől. A menekültek részére megállapitott szobaárak a fütési évad végéig, az akkor megállapitandó szobaárak pedig 1923 junius végéig érvényben maradnak akkor is, ha közben emelés történnék, kivéve azt az esetet, ha a korona 0.15-re, vagy ennél alacsonyabbra esnék. Ebben az esetben az erdélyiek szobaárai is aránylagosan emelhetők. A nemzetgyülési képviselők csak a menekültektől felszabadult szobákat foglalhatják el és teljes belföldi árat kötelesek fizetni. Az elnöklő államtitkár teljes elismerését fejezte ki a Hungária-szállónak eddig tanusitott áldozatkészségéért. — Amidőn megállapitjuk, hogy a hozott határozat fontos lépés a rekviráló iparpolitika feladása kérdésében, nem hallgathatjuk el azt a véleményünket, hogy ez a siker főleg Várady Gyula, a szállodai szakosztály elnökének érdeme, aki nagyértékü felkészültségével, egyénisége sulyával döntésre vitte a kérdést már a szállodai szakosztály naggyülésének előkészitésében is.

A Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszermüvek r.-t. minapi rendkivüli közgyülése a társaság alaptőkéjének 33,000.000 koronáról 82,500.000 koronára való felemelését határozta el. E célból 27.500 darab uj részvény kerül kibocsátásra és a részvények névértéke egyidejüleg 1000 koronára felemeltetik.

Ipartestületi pótdij befizetése. Az ipartestület elnöksége felkéri a m. t. tagokat, hogy az 1922. évre esedékes 70%-os ipartestületi pótdijat az ipartestület pénztárába (IV., Kálvin-tér 2) mielőbb befizetni szieskedjenek.

Elite-márka

Fiume
Brandy Medicinal

„Fiume" szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.
Budapesti telep: I., Fehérvári-ut 9.
Telefon: József 88—09.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Sürgönycim: Boschán Kőbánya
Régi bevezetett cég — Szolid kiszolgálás. Állandó nagy választék

Vendéglősök figyelmébe!!

Parlamenti borpincészet kibővitette telepét hordósbor nagykereskedésre. Nagy választék kitünő fajborokban.

Iroda és pincék: **VI., Vilmos császár-ut 25. sz.**

Telefon: 103—31.

Ruhatárak szavatossági biztositása. Ama nagy értékek mellett, amelyet ma ruhanemüek, télikabátok, bundák stb. képviselnek, a nyilvános helyiségek ruhatárainak szavatossági biztositása mindjobban tért hódit. A kockázat a társaságok szempontjából is eléggé sulyos, mert szinte teljességgel ki vannak szolgáltatva a ruhatári személyzet megbizhatóságának és ügyességének. A társaságok a rizikó enyhitése érdekében 25—30%-os önbiztositást szoktak a fél terhére kikötni, ugy hogy szavatosságuk ekként csak az elveszett darab értékének $^3/_4$-ére korlátozódik. A dijak nem tulságosan magasak, illetőleg ugy vannak megállapitva, hogy egy esztendőn belül körülbelül egy károsszeget fedezhetnek. Persze ismétlődésnél már ráfizetne az intézet.

Melegen ajánljuk olvasóinknak a Salzer J. papirszalvétaáru-gyárat Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. szám, hol mindennemü pecsenyediszek, halpapirok, tortapapirok, papirszalvéták, papirabroszokat a legolcsóbb árban szerezhetők be.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorája 1923 január 5-én, pénteken este 8 órakor lesz megtartva Bandl Ferenc vendéglőjében, VIII., József-körut 46.

A vendéglős »Jóbarátok« uzsonnájukat december 27-én, szerdán d. u. 4 órakor Maloschik Ferenc vendéglőjében, VIII., Népszinház-u. 15 tartják meg.

Sziveskedjék figyelemmel átolvasni lapunk mai számában közölt Popper Mór és Lipót cég hirdetését.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdijegyesületének igazgatósága f. hó 1-én Bokros Károly elnöklete alatt, Kittner Mihály, Bandl Ferenc, Pelczmann Ferenc, Frenreisz Antal, Sabathiel Tivadar, Wagner Béla és Biró Dénes igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok, továbbá dr. Nagy Sándor jogtanácsos részvételével tartotta rendes havi ülését. A mult havi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után jogtanácsos bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok f. évi november havi elszámolásait. A budapesti választmány november havi elszámolása szerint a bevétel 14.450 K 93 f, a kiadás a folyósitott nyugdijakkal együtt 7897 K 91 f, feleslege 6553 K 02 f volt. A szombathelyi választmány november havi elszámolása szerint a bevétel 3490 K 69 f, a kiadása a folyósitott nyugdijakkal együtt 454 K 09 f, feleslege 3036 K 60 f volt. Mindkét választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára fizettetett be. Bandl Ferenc igazgatósági tag inditványára az igazgatóság elhatározta, hogy az egyesületre nézve immár jelentékeny terhet jelentő portóköltségek megtakaritása szempontjából ezentul az igazgatósági ülésekre postán meghivókat nem fognak küldeni, hanem az igazgatósági tagok a minden hó utolsó péntekjének délutánján megtartandó rendes havi üléseken ezentul meghivók nélkül is meg fognak jelenni. Végül a hó folyamán belépett uj tagok felvételének elintézése után az ülés véget ért.

A legkiválóbb buteliás borok herceg Windischgraetz Lajos borpincészeteinél szerezhetők be.

A malátakivitel ügyében a kormány még nem döntött véglegesen. Az érdekeltségnek sikerült a Közélelmezési Tanácsban elérnie azt a döntést, hogy bizonyos árpamennyiség kivitele az országból, nem érinti a közellátást. Viszont a fogyasztó érdekeltségek ezzel szemben utalnak arra, hogy a malátagyárak több száz milliós kiviteli haszna nagy részben a kincstárt kell, hogy megillesse.

CASSANDRA LIKÖR
COCKTAIL
Budapest, I., Zita királyné-ut 7. BOWLE

Áruüzlet.

A lisztnemüek piacán a másodkézből származó áru jegyzései a következők: A nullás 155 K, kettes 150 K, hatos 145 K, korpa 4700 K.

Marhahus kimérve: 540—600 K, másodrendü 300—480 korona.

Borju bőrben, fejjel és lábbal 510—520 K. Kimérve a hus 480—560—640 K kilónként.

Sertéshus kilója 480—560 K, szalonnás félsertés 500—550 K, olvasztanivaló szalonna 640 K, háj 680 K, zsir 700 korona.

Az olcsóbb elárusitóhelyeken az árak mérsékeltebbek. A Taurus huskereskedelminél a jóminőségü marhahus kilója 398 K, gulyáshus 198 K, sertéshus 498 K, kocsonyahus 340 K.

Baromfi: Hizott liba és kacsa kilója 650—700 K, pulyka 600—650 K, poulard 650 K, csirke 400—600 K.

Vad felhozatala kevés. Nyul drbja 600—700 és 800 K.

Asztalkések javitása,

beforrasztások, élesitések, nyelekbe uj pengék forrasztása olcsón és gyorsan készülnek. ~ Valódi francia szakácskések ujból vannak raktáron

Schulek Sándor mükéses

Budapest, VII., Király-utca 3.

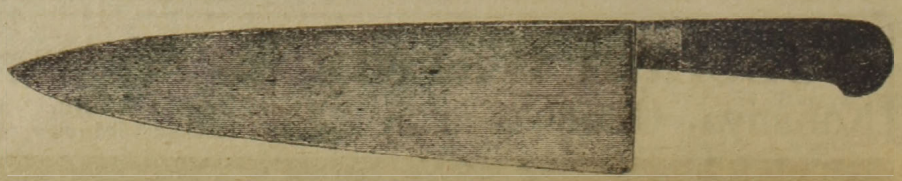

Hal: Élő ponty kilója 600—800 K, jegelt 500—600 K, balatoni süllő 500—700 és 800 K, fogas 1100—1200 K, harcsa 600—1000 K, keszeg 70 K.

Tojás drbja 38—40 K.

Gyümölcs árai legutóbbi jegyzésünk óta nem változtak. A zöldségpiacon 5—6 K-val drágább lett a káposzta és a kel, valamint a kelbimbó is.

Cukor irányzata dacára annak, hogy a felemelt vám miatt a behozatal megnehezült és a csehek is néhány illérrel magasabb árakat kérnek, inkább lanyha, mert még meglehetősen sok importált cukor van a piacon, amely nehezen talál elhelyezést. Különösen áll ez a kristálycukorra, amelyet a cseh gyárak 3.05—3.10 cseh K-ért kínálnak franko Szob. Budapesten ajánlottak a napokban egész vaggonrakományokban importált kristálycukrot 365 K-ért is.

Főszerkesztő: **Dr. Kőhler Aladár.**

Felelős szerkesztő és kiadó:

Ihász György örököse: dr. Kiss Istvánné.

GSCHWINDT-féle R.-T.
BUDAPEST / BUDAFOK / NAGYKŐRÖS
Felhivja a t. fogyasztóközönség figyelmét elsőrangu **rumgyártmányaira, zamatos gyümölcspárlataira** valamint a legismertebb külföldi gyártmányokkal teljesen egyenrangu, kiválóan finom **cognac- és likőrkülönlegességeire.**

AMBRA Likőrgyár Részvénytársaság a Beszterczebányai Első Magyar Gyümölcslepárlás
cs. és kir. udv. szállitók Budapesti telepe **VII, ILKA-UTCA 25-27**
Telefon-szám: József 24-44

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége, hivja József 15-13-at.
Elsőrangu **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállitva kapható.
VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

Hüttl Tivadar
Budapest, V. Dorottya-utca 14. szám
Dus választék kávéházi és vendéglői porcellánokban

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb árban **vesz** és legjutányosabban **elad**
BRAUN GYULA Budapest, VII., Sip-u. 14. Telefon: József 122—97.

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!
MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON: I. 128—27.
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47.

Üveg, porcellán
kávéházi és vendéglői **korona-hitelesitett edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók**
Horvát József
Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
(a Ferenc József-hid közelében)
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Schaumburg Lippe herceg
villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
központi irodája:
Budapest, V., Nádor-u. 16.

Magyar Bortermelők
kiviteli pincészete r.-t.
V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
Központi pince
Sörház-u. 10. és 20. BUDAFOK Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
Csak elsőrendü uradalmi fajborok.

Singhoffer M. József utóda
Brozek János
halnagykereskedő
Központi vásárcsarnok
Telefon: József 46—52

Vendéglők, kávéházak, legszivesebben a
Csépány pinczékben
szerzik be borszükségleteiket.
Szolid termelői árak!
Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek!
Budapest, VI., Aradi-utca 16. :-: Telefon: 158—10.

Hobé
LIKŐRKÜLÖNLEGESSÉGEK

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri beiktatás szavankint 20 korona.
A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorositó, papirszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

A „KÖZÉLELMEZÉS“
husipari és élelmezési szaklap
megjelenik hetenként
Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól.
Budapest, VII., Dohány-utca 94.

Mindenféle evőeszközök,
kávéházi és vendéglői berendezések.
Alpacca és Chinaezüst Müvek SZALAY S. SÁNDOR
Budapest, V., Erzsébet-tér 4.

Fleischacker József fiai
Részvénytársaság
Rum-, cognac- és likőrkülönlegességek gyára
Budapest, V., Váczi-ut 144 :-: Telefon: 24—89

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda
Zimmer Ferenc
halászmester és halnagykereskedő :-: udvari szállító.
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 49—04.
Fiók: József-tér 13. Telefon: 150—65.

Hirmann Ferencz fémöntőde és fémárugyára
Budapest, VII., Csányi-utca 7. Telefon: József 138-03., 138-04.
Készit bor- és sörcsapokat, sörkimérő készülékeket, szőlőszeti és borászati cikkeket stb.

Aromatika Vegyimüvek R. T. Budapest
gőzüzemü illóolaj, äther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os absolut rumäther, likőrgyári essenciák és illóolajak.
Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT
csakis a Budafokon 1882-ben alapitott
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
cognacgyár r.-t. gyárt és hoz forgalomba
Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul gyárnak hirdető és védjegybitorlásért elsőfoku birói itélettel már elmarasztalt cég értéktelen áruitól. :-:
Kitünő minőség! Versenyárak Figyelmes kiszolgálás!

PALUGYAY
·PEZSGŐ·

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Ifj. Nagy István
központi vásárcsarnok
Telefon József 46-83
Friss zöldség,
Burgonya, Hagyma üzeme

TOKAJI COGNAC
A LEGJOBB
Első Tokaji
Cognacgyá
R.-T. Tokaj.

Engl Bernát és Tsa R.-T Budapest, Közp. Szeszfőzde
Ajánlja mindennemü gyümölcspálinkáj

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
Táv. cim: FAHOLZ
Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 92-18., 133-11.
A legmodernebb felszerelésü butorgyárában gyártja a jelenkor leghygienikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS“ szabadalmazott ágyak, „XYLOS“ szabadalmazott ágybetétek, complett hálószobák.
Városi raktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
Magyarországi bizományos: KURZ ÉS TÁREA.

Gessler Altvater
Triple sec

ALAPITTATOTT 1890.
DIETZ M. BUDAPEST, VIII.
bornagykereskedés Népszinház-utca 19
Telefon József 80-72
Szikiapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Cifka József
sör és pincegazdászati cikkek szaküzlete
Budapest V. kerület Vilmos császár-ut 48. sz (Hajnal-utca sarok.) Telefon száma 28—92
Ajánlja minden e szakmába vágó cikkekkel dusan felszerelt raktárát.

Minden háztartásban a legolcsóbb
ZSIR.
a „Vénus“ étolaj
mely legfinomabb minőségben minden nagyobb füszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállitja
Olajmüvek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.
Központi iroda Budapest, Báthory-u. 5.
Telefon 8—22 és 57—68

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artur) Budapest, VII., Dohány-utca 10. Telefon: József 40—50.